No. Q.404.10
The Public Library of the City of Boston.

George Ticknor.
SUUM CUIQUE.

**2901.7
Presented to the
Public Library of the City of Boston.
by
George Ticknor, Esq.
Not to be taken from the Library.
Received May 15, 1860. No. 42248

This is the fifth of the Editions
Enumerated by Douce II. 358.
The date is 1488 colophon after the tale 181
& not 1483 as marked on the back
by the Binder. — It is in Ebert Art. 8452
From Brunet Supplement II. 176 I suppose
the author of the Gesta has been probably
settled to be a certain Elimandus. —
Ebert is curious; Articles 8445 to 8458.
Graesse* Gesta 1842 p. 297. —

The work of Graesse here referred to is not his Trésor de livres rares, etc. but Gesta Rom. das älteste Mährchen- und Sagenbuch u. s. w.

Graesse makes this the 14th edition; but the third with a date. p. 307

* In Graesse's Trésor it is noted as the 16th ed.

Digitized by the Internet Archive
in 2017 with funding from
Boston Public Library

https://archive.org/details/gestarhomanorumc00tick

Iovinianus.

Lessing's Leben Bd III. S. 127. Sämmtl. Schriften Bd. 27 S. 59
v. d. Hagen und Büschings Gesch. d. deutschen Poesie S. 303–13.
Wartons History of the english Poetry, Dissert. on the Gesta Romanorum Vol I.
Glassii Philologia sacra Nomen Petrus Berchorius [illegible]
Sir Tristrem by Thomas of Erceldoune called the Rhymer, edit. from the
Auchinleck Ms. by Walter Scott, III^d Edition (Edinburg 811, 8vo) Introd. S. CXI
Tyrwhitt's Notes on Chaucers Canterbury Tales.
Francis Douce's Illustrations of Shakespeare (London, 814, 8vo) Vol II, p. 335–428.
Graesse Gest. Rom. p. 307

Pettus Berchovius der englische Compilator der Gesta Romanorum post 136

Geſta rhomanoꝝ cū applicationibus moraliſatis ac miſticis.

Ex geſtis rhomanorum hiſtorie notabiles de vicijs & virtutibuſqȝ tractãtes cũ applicationibꝰ moraliſatis et myſticis incipiũt feliciter.

De dilectione Capitulum primũ

Pompeius regnauit diues valde ꝛ potens. qui filiã vnicã ꝛ pulcram habebat quã tenerrime diligebat. ita ꝙ pro eius cuſtodia quinqȝ milites ei aſſignauit vt cõtra omne piculũ ſub pena graui eã cuſtodirent. Milites vero diebus ac noctibꝰ armati eã cuſtodiebant ꝛ ante oſtium camere lampadem ardentẽ ordinabãt. ne aliquis nocte ad eam accederet. ipſis dormientibus vel eis ignorãtibus. Et quendam caniculum bene latrantem habebãt p cuius latratum excitari poſſent. Puella iſta tenerrime nutrita erat. que multum anhelabat mundi ſpectacula videre. Cum autẽ ſemel foras pſpexiſſet. venit quidã dux. qui cũ oculos impudicos in eam iniecit: ſtatim captꝰ eſt in amorẽ eius. quia pulcra nimis ꝛ oculis omniũ erat gratioſa ac impatoris filia vnica. que poſt mortẽ patris iure hereditario impium obtineret. Dux iſte multa ei pmiſit vt eius cõſenſum obtineret. Illa vero ſperans de promiſſione conſenſit. ſtatim caniculum patruum occidit. lampadem extinxit et nocte ducem eſt ſecuta. Mane vero facta eſt queſtio vbi deuenit. Erat tunc in palacio regis pugil fortis qui ſemp pro iuſticia imperij pugnauit. qui cum audiſſet ꝙ filia patrem cõtempſit agili curſu poſt eam currebat Dux vero cũ eum armatũ vidiſſet venientẽ duellũ cum eo commiſit. Sed pugil preualuit: caput eius amputauit ꝛ puellam ad palaciũ reduxit. tamen faciem patris mlto tempe non vidit. cõtinue gemitꝰ ꝛ ſuſpiria emittebat Hoc audiens quidam ſapiens in curia imperatoris qui ſemp mediator inter imperatorem ꝛ alios erat cõſtitutus. motus pietate. p eum eſt patri reconciliata ac nobiliſſimo viro deſponſata Quo facto varia donaria a patre recepit. Primo tunicam talarem polimitam vndiqȝ intextam. hoc habentem. Dimiſi tibi ne adijcias vltra. A rege quãdam coronã auream habuit ſic inſculptã Ex me tua dignitas. A propugnatore habuit anulũ vnũ cũ hac ſcriptura. dilexi te. diſce diligere. A ſapiẽte mediatore aliũ anulũ recepit ſic ſculptũ. Quid feci Quãtum Quare. A filio regis etiã anulum ſic ſcriptũ. Nobilis es. nobilitatem tuam ne cõtemnas. A germano proprio alium anulũ recepit in quo erat ſcriptum. Accede ad me ne timeas frater tuus ſum. A ſponſo ſigillũ aureũ. quo ſibi hereditas ſponſi cõfirmabat collata eſt cuius ſcriptura erat. Iam cõiuncta es noli amplius errare. Puella poſtqȝ iſta dona recepat ea qȝdiu vixerat cuſtodiuit. ꝛ eſt ab omibus dilecta ꝛ dies ſuos in pace finiuit.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Impator iſte eſt ipſe pater celeſtis qui vocauit nos p paſſionẽ filij ſui de fauce dyaboli. Ipſe eſt rex regum et dominus dominatiũ.. Deut. xxxij. Nũquid ipſe eſt pater tuꝰ qui poſſedit: fecit ꝛ creauit te Filia vnica eſt aia rationalis que traditur quinqȝ militibus id eſt quiqȝ ſenſibus ad cuſtodiendum. qui ſunt armati per virtutes quas homo in baptiſmo recepit Iſti ſenſus ſunt viſus. auditꝰ ꝛc qui habent contra dyabolum mundum et carnem eam cuſtodire. Lampas ardens eſt voluntas deo in omnibus ſubiecta que debȝ ſemp ardere in bonis operibus vt peccato non conſentiat. Caniculus patruus bene latrans eſt conſcientia que habet cõtra peccata recalcitrare ſed heu prochdolor anima volens mundi ſpectacula videre ſepe pgit foras totiens quotiens cõtra diuinũ preceptũ agit. ſtatim a duce. i. a raptore infernali voluntarie eſt deducta. et ſic lampas bonoꝝ operum extinguit ꝛ caniculus cõſcientie occiditur. et ſic anima in nocte peccati ſequit dyabolum. Hec cũ audiſſet pugil noſter. ſ. deus. quia nõ eſt aliꝰ qui pugnat p nobis niſi tu deus noſter

ſtatim contra ducem dyabolum pugna uit ⁊ victoriam obtinuit ⁊ aĩam ad pa lacium regni celeſtis adduxit. Sapiẽs mediator erat chriſtus dicente apoſto lo. i. Thi. ij. Unus deus mediator dei et hominum homo Jeſus chriſtus. Filius regis eſt chriſtus. Unde pſalmiſta. Fi lius meus es tu ego hodie genui te. Fra ter noſter chriſtus. Geñ. xxxvij. Frater noſter eſt. Sponſus noſter eſt chriſtus. iuxta illud Oſee. ij. Sponſabo te mihi in fide. Et iterum ſponſus ſanguinum tu mihi eris. p ipſum reconciliati ſum⁹ celeſti patri et ad pacem vocati. Jpſe enim eſt pax noſtra q̄ vtraqꝫ fecit vnũ Ad Ephe. Ab ipſo predicta donaria re cipimus. primo tunicam talarem ſcilꝫ cutem ſuam digniſſimam et certe poli mitam. quia flagellatõne cruore liuore et alijs varijs liuoribus intextam. Cu ius textura nihil aliđ niſi qđ dimiſi ti bi. q̃r redemi te ne adijcias vltra malũ agere. vade inq̄t noli amplius peccare Hec ẽ tunica Joſeph tincta in ſangui ne hedi Geñ. xxxvij. Jſte chriſt⁹ rex no ſter dedit nobis coronã glorioſiſſimam ſcilicet dum pro nobis voluit coronari ⁊ vere ibi inuenimus. Ex me tua digni tas De iſta corona Joh. xix. Exiuit Je ſus portans coronam ſpineã. Chriſtus etiam eſt propugnator noſter qui dedit nobis vnum anulum ſcilicet foramẽ de xtre manus ⁊ vere ibi poſſumus percipe re. ſicut ſcriptum eſt. dilexi te. diſce di ligere Apocalipſ. p̄rio. Dilexit nos et lauit nos a peccatis noſtris in ſanguine ſuo Chriſtus mediator noſter dedit no bis alium anulum ſcilicet foramen ſini ſtre manus vbi videre poſſum⁹ ſcriptũ Quid feci. quantum. quare Quid feci Meip ſum exinaniui formã ſerui acci piens. Quãtum. deũ feci hominẽ. qua re. vt hominem perditum redimerẽ De his tribus zacha. xiij. que ſunt iſte pla ge in medio manuũ tuarum. Et reſpon dit dicens His plagat⁹ ſum in domo il lorum qui me dilexerunt Chriſtus fra ter noſter eſt ⁊ fili⁹ eterni regis. Dedit nobis tertium anulũ ſcilicet foramẽ de xtri pedis Et quid ibi niſi. Nobilis es. nobilitatem tuam ne cõtemnas Simi liter chriſtus eſt german⁹ noſter. Et de dit nobis quartum anulum ſcilicet fo ramẽ ſiniſtri pedis in quo ſcriptũ ẽ. Ac cede ne timeas. frater tu⁹ ſum Chriſtus eſt noſter ſponſus. dedit nobis ſigillum quo ſponſi hereditas confirmabatur col lata. id eſt vulnus lateris ſui cũ lancea pforatum propter nimium amorẽ quo te dilexit ⁊ quid ibi niſi iam coniuncta es mihi per miſericordiam noli ampli⁹ peccare. Studeam⁹ ergo chariſſimi do na ſic munda cuſtodire ꝙ poſſimus di cere illud Math. Dñe q̄nqꝫ taleta tra didiſti mihi. ⁊ ſic ſine dubio poterimus regnare in celeſti gremio Qđ nobis p̄ ſtare dignetur pater ⁊ filius. ⁊c.

De miſericordia.
Capitulum. ij.

Titus regna uit qui ſtatuit pro lege ſub pe na mortis ꝙ filij parentes ſuos alerent Accidit caſus. ꝙ erant duo frẽs ex vno patre. vnus filiũ habebat et vidit auũ culũ ſuũ egentem ſtatim ſꝫm legem eũ aluit cõtra voluntatem patris ⁊ iđ pa ter eius a ſocietate ſua eum expulit Ue runtamẽ hoc non obſtante non dimiſit quin auunculũ ſuum egentem aleret ⁊ neceſſaria ei in omĩbus dedit. Poſt hec auunculus eius diues factus eſt et pa ter eius cepit egere. Filius vero hoc vi dens patrẽ aluit prohibente auũculo. ideo a ſocietate auunculi eſt expulſus diceſqꝫ ei. Cariſſime tibi conſtat ꝙ ali q̄n egen⁹ erã ⁊ contra voluntatẽ patris tui mihi neceſſaria in omnibus mini ſtraſti. Et ideo iam te in filium meum et heredẽ accepi. Jngratus filius here ditatem non ſequitur ſed filius adop tatus. ſicut tu ingratus fuiſti quia con tra preceptum meum patrẽ tuum alui ſti ideo hereditatem meã non obtine bis. Filius reſpondit auunculo Nullus debet puniri pro eo quod lex ſtatuit et compellit. ſed lex naturalis et ſcripta compellit filium parentibus ſubuenire in neceſſitate. maxime eos honorare. ideo expelli ab hereditate de iure non de beo.

Moraliſatio.

Cariſſimi Duo fratres ſunt filii dei et mundus qui ambo a patre celeſti proceſſerunt. filius dei per generationem. mundus per creationem. Inter iſtos fuit et eſt diſcordia ab initio intantum quod qui eſt amicus vnius eſt inimicus alterius. iuxta illud Jacobi. iiij. Quicunque voluerit eſſe amicus huius ſeculi inimicus conſtituetur dei. ſed filius vnus eſt quilibet chriſtianus qui eſt filius chriſti. quia ei adheret per fidem. Non ergo debemus alere mundum per ſuperbiam. auariciam et ſic de ceteris. ſi volumus filij dei eſſe et ſi contrarium fecerimus certe a ſocietate chriſti expellimur quantum ad hereditatem celeſtem. Si chriſtum alere volumus per opera pietatis mundus odio nos habebit. verumtamen melius eſt mundum odire quam hereditatem celeſtem amittere.

Juſtum iudicium.

Capitulum. iij.

Q Uidam imperator regnauit qui ſtatuit pro lege quod ſi mulier ſub viro adulterata eſſet ſine miſericordia de alto monte precipitaretur. Accidit caſus quod quedam mulier ſub viro ſuo erat adulterata. ſtatim ſecundum legem de alto monte erat precipitata. ſed de monte tam ſuauiter deſcendit quod in nullo leſa erat. Ducta eſt ad iudicium Judex videns quod mortua non eſſet ſententiam dedit iterum eam precipitari et mori Ait mulier Domine ſi ſic feceritis contra legem agitis Lex vult quod nullus debet bis puniri pro vno delicto Ego eram precipitata quia ſemel adulterata. et deus me miraculoſe ſaluauit. ergo iterato non debeo precipitari. Ait iudex Satis prudenter reſpondiſti vade in pace. et ſic ſaluata eſt mulier.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Imperator iſte eſt deus noſter qui facit iſtam legem quod ſi quis in anima pollutus fuit ſub chriſto qui eſt ſponſus anime per peccatum mortale debet precipitari de alto monte id eſt de regno celeſti. ſicut erat primus pater adam. ſed deus per filij ſui paſſionem ſaluauit. Homo cum peccat deus non ſtatim propter infinitam ſuam miſericordiam eum damnat ſed per gratiam ſuam ſaluat vt non precipitaretur in infernum. etc.

De iuſticia iudicantium.

Capitulum. iiij.

C Eſar regnauit qui ſtatuit pro lege quod quis mulierem raperet et vi eam opprimeret in electione mulieris eſſet vtrum mori deberet vel eam ſine dote in vxorem duceret. Accidit caſus quod quidam rapuit nocte ſimul duas mulieres. vna petijt mortem et alia nuptias. Raptor captus eſt et ductus coram iudice vt duabus mulieribus ſecundum legem reſponderet. Prima mulier inſtanter ſecundum leges mortem eius petijt Secunda eum in virum habere clamauit. Et dixit prime mulieri. Uerum eſt quod lex dictat quod petitionem tuam obtineas et eodem modo lex pro me clamat Sed quia mea petitio eſt minor et magis charitatiua. ideo mihi videtur quod iudex pro me ſententiam dabit Ambe mulieres iudici ſunt conqueſte et quelibet beneficium legis poſtulabat. Judex cum vtramque partem audiſſet ſecunde mulieri conceſſit vt eum in virum obtineret. et ſic factum eſt.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Imperator iſte eſt dominus noſter Jeſus chriſtus. raptor quilibet peccator qui rapit id eſt violat duas mulieres. ſcilicet iuſticiam et miſericordiam. que ſunt ambe filie dei. raptor conuocatur coram iudice quando anima ſeparatur a corpore. Prima ſcilicet iuſticia contra peccatorem allegat eternaliter mori per legem iuſticie. Sed altera ſcilicet miſericordia diuina allegat quod per contritionem et confeſſionem ſaluabitur. Ideo ſtudeamus ſic deo placere. etc.

De ſectanda fidelitate

Capitulum. v.

R Ex quidam regnauit. In cuius imperio erat quidam iuuenis a piratis captus qui ſcripſit patri ſuo pro redemptione. Pater noluit eum redimere ſic quod iuuenis multo tempore in carcere erat maceratus. Ille qui eum in vinculis habebat quandam pulcram filiam oculis omnium gratio

ſam genuerat. que nutrita ī domo erat quouſqꝫ viginti āños in etate ſua com pleuerat que ſepius incarceratum viſi⸗ tauit ac conſolabatur Sed ille tantum deſolatus erat ꝙ nullam conſolatōem recipere poterat ſed ſuſpiria et gemitus continue emittebat Accidit quodā die ꝙ cum puella euꝫ viſitaret. ait iuuenis ei. O bona puella vtinam velles ꝓ mea liberatōe laborare. Que ait. Quomo do potero hoc attemptare. pr̄ tuus q̄ te genuit nō vult te redimere. ego vo cū ſim tibi extranea quomodo deberē hoc cogitare. ⁊ ſi te liberarem offenſionē pa tris mei incurrerem. quia tuā redemp tōem ꝑderet pater meus. Ueruntamē mihi vnum concede ⁊ liberabo te. At il⸗ le. O bona puella pete a me q̄d tibi pla cuerit ſi mihi eſt poſſibile ego ꝯcedā At illa. Nihil aliud peto pro tua liberatiōe niſi ꝙ me in vxorem ducas tempe oppor tune Qui ait. Hoc tibi firmiter ꝓmit to. Statim puella patre ignorāte ipm a vinculis liberauit ⁊ cum eo ad patri⸗ am ſuam fugit. Cum vero ad patrem ſu um veniſſet. ait ei pater O fili de tuo ad uentu multū gaudeo. ſed dic mihi q̄lis eſt iſta puella quā tecū duxiſti. Ait ille Filia regis eſt quam in vxorem habeo Ait pater. Sub pena amiſſionis heredi tatis tue nolo vt eam in vxorem ducas At ille. O pater quid dicis Plus ei te neor q̄ꝫ tibi quādo captus eram in ma⸗ nus inimici ⁊ fortiter vinculat⁹ tibi ꝓ mea redemptōe ſcripſi. noluiſti me re dimere Ipſa vero nō tantū a carcere ſꝫ a mortis periculo me liberauit. ideo eā in vxorem ducere volo. Ait pater. Fili dico tibi ꝙ nō poſſis in eam confidere. et per conſequens nullo modo in vxorē ducere Patrem propriū decepit q̄ndo ipo ignorāte te a carcere liberauit. pro qua liberatōne pater eius multa perdi dit que pro tua redemptōne habuiſſet. ergo videtur ꝙ tu non poteris in eā cō fidere ⁊ per conſequens nullo modo in vxorem ducere Item alia ratō eſt Iſta licꝫ te liberauit hoc fuit cauſa libidinis vt poſſet te in virū habere. ⁊ iō quia ei⁹ libido erat cauſa liberationis tue. non mihi videtur ꝙ vxor tua erit Puella au diens iſtas rationes ait Ad primam re ſpondeo q̄ñ dicis ꝙ ego decepi patrem meum propriū. ꝙ non eſt verum Ille de cipitur qui in aliquo bono diminuitur. ſed pater meus tam locuples eſt ꝙ ali cui⁹ auxilio non indiget cum hoc ꝑpen⸗ di iuuenē iſtuꝫ a carcere liberaui. ⁊ ſi pa ter meus ꝓ eo redemptōem accepiſſet nō multū ꝓpter hoc ditior fuiſſet. et tū ꝑ redemptionē depauperatus eſſes. er go in iſto actu te ſaluaui ꝙ redēptōem non dediſti ⁊ patri meo nullā iniuriam feci. Ad aliam rōem q̄ñ dicis ꝙ ego ex libidine hoc feci. Reſpondeo hoc nullo modo poteſt fieri quia libido aut eſt pro pter pulcritudinē aut propter diuitias aut ꝓpter honores aut propter fortitu⸗ dinē. ſed fili⁹ tuus nullū iſtorum habu it. quia pulcritudo eius per carcerē erat annihilata. Nec dites fuit. qꝛ nō habu it vnde ſeipſum redimeret. Nec fortis quia fortitudinem perdidit per carceris maceratōem. Ergo ſola pietas me mo uebat ꝙ ipſum liberaui. Pater hoc audi ens non poterat filiū arguere vlterius. Filius ergo cū magna ſolēnitate eā in vxorē duxit et in pace vitam finiuit

Moraliſatio.

Ariſſimi. Fili⁹ a piratis captus erat totū genus humanum ca⸗ ptum ꝑ peccatū primi parentis in carcere demonis. ſ. in eius poteſtate. Pater qui noluit eum redimere eſt mū dus iſte qui nullo modo volebat homi nem iuuare a carcere diaboli ſed potius eum tenere. Filia que eū in carcere vi⸗ ſitauit eſt diuinitas anime ꝯiūcta que humano generi cōpatiebat̄. q̄ poſt paſ ſionē ſuam ad infernū deſcēdit ⁊ homi⸗ nem a vinculis diaboli liberauit Pater vero celeſtis de noſtris diuitijs non in⸗ diget. quia ſuꝑ om̄ia ē diues ⁊ ſumme bonus Ideo xp̄s motus pietate ad nos de celis deſcēdit. nos viſitauit q̄ndo car nem noſtrā aſſumpſit ⁊ tamē nihil aliđ petijt ꝓ noſtra redemptōe niſi ꝙ ſit ho mini deſponſatus Iuxta illud Oſee. ij. Deſponſabo eam mihi in fide. Uerūta men pater noſter mūdus cui multi obe diūt. cōtra hoc ſemꝑ murmurat ⁊ alle gat Si deo adhereas. hereditatē meam

id eſt mundanam nō habebis. quia im poſſibile eſt deo ſeruire ⁊ mām one. Ma thei. vi. Sed melius eſt nobis ſpernere mundum ꝙ̄ ſocietatē dei amittere. Iu xta illud Math. Qui reliquerit patrē aut matrem vxorē aut agros ꝓpter me centuplum accipiet ⁊ vitam eternā poſ ſidebit. Quā nobis tribuere dignetur Ieſus xp̄s filius dei viui qui cum pa tre ⁊ ſpiritu ſancto regnat in ſempiterna ſecula. Amen.

De ſequenda ratione.
Capitulum. vi.

Erat quidā im perator potens ſed tyrannus q̄ quādā puellā regis filiam pulcrā val de deſponſauit. Facta deſponſatōne am bo adinuicem iuramentū fecerunt ꝙ ſi quis eorum prius moreretur alter p̄ ni mio amore ſeipſum occideret. Accidit ſemel ꝙ impator iſte ad partes longin quas ſe tranſtulit et diu moram ibidē traxit. Volens probare vxorem ad eam nunciū deſtinauit vt ei de morte ſua di ceret. Audiens hoc vxor propter iura mētum quod ante fecerat viro ſuo deal to mōte ſe precipitauit vt moreref. Ve runtamen mortua nō eſt ſed infra bre ue tempus ſanitati eſt reſtituta. Deiñ iterato ſeipſam volebat precipitare vt moreref ꝓpter iuramentū quod fecerat Pater eius hoc audiens precepit vt p̄ cepto ⁊ iuramēto viri nō obediret. Illa vero nolebat conſentire. Ait pater. Ex quo nō vis mihi conſentire et obedire celeriter extra ſocietatē meā exeas. At illa. Nolo. ⁊ hoc per talem ratōnem pro bo. Cum autem quis iuramento eſt ob ligat⁹ tenetur adimplere. ego iuraui vi ro meo ꝙ pro eius amore meipām occi derem ideo non deliqui ſi iuramētū im plere volo. ergo extra ſocietatē tuā nō debeo expelli. Item nullus debet puniri pro eo qđ eſt commendabile Sed cum vir ⁊ vxor ſint vnum in carne ſ̄m deum cōmendabile eſt ꝙ vxor pro amore viri ſui moriatur. Unde in india aliquādo erat lex ꝙ vxor poſt mortem viri ſui p̄ dolore ⁊ amore ſeipſam comburere debe ret vel viua cum eo in ſepulcrum poni. Et ideo vt mihi videtur nō deliqui qñ meipſam interficio propter amorē viri mei. Ait pater. Quādo prius dixiſti ꝙ obligata iuramēto fuiſti. ⁊c. tale obliga mētum non valet quia pretēdit ad ma lum finem ſcꝫ ad mortem. Iuramentū ſemp̱ debet eſſe rationabile. ⁊ ideo iura mentum tuuꝫ nullū eſt. Ad aliam ratio nem quando dixiſti ꝙ iſtud eſt cōmen dabile ꝙ vxor moriaẜ pro viro non va let. quia licet ſint vnum in corpe per car nalem affectōeꝫ. tamen in aīa duo ſunt que abinuicem realiter differunt Et iō nō valet quod allegaſti. Puella hec au diens nō poterat vlterius arguere. ſed dictis patris adheſit nec vlteri⁹ ſeipſaꝫ p̄cipitare volebat. nec ampli⁹ viro ſuo copulari.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Rex iſte eſt dyabolus Puella eſt anima tam gratioſa ad dei ſimilitudinē creata quaꝫ dyabolus ei p̱ peccatum deſponſauit Un de in peccato cōmiſſo facta conuentio eſt ꝙ ſi ipſe mortuus erat per peccatum ⁊ in partibus lōginquis. i. in inferno p̱ ſupbiam ſuam pollicitus eſt. ſic vult ꝙ anima peccatrix de alto monte. id eſt de celo ſe precipitet in infernū. et ſic erat ante aduentum chriſti. ſed p̱ xp̄i paſſio nem eſt ſanitati reſtituta. Veruntamē adhuc ſepius intēdit ſe p̄cipitare quo tiens contra diuinū preceptū ꝑpetrat ſed de⁹ pater noſter non vult vt precipi temur p̱ peccatum ſed vult per contriti onē et confeſſionē vt totaliter ad ip̄m ↄuertamur ⁊ firmiter nos in ip̄o tenea mus ⁊ vitam eternam poſſideamus.

De inuidia maloꝝ aduerſum bonos.
Capitulum. vij.

Dioclecian⁹ re gnauit In cuius imperio erat q̄ dam miles generoſus qui duos filios habebat quos multum dilexit. Iunior filius contra volūtatem patris mere tricem in vxorē duxit. Cum pater hoc audiſſet cōtriſtatus eſt valde ⁊ illum a ſocietate ſua expulit Iſte ſic expulſus ī magna miſeria eſt poſit⁹ Tamen de me retrice vxore ſua filiū formoſuꝫ genuit

et ad magnam egeſtatem peruenit Mi
ſit nuncium ad patrem ſuum vt miſeri
cordiam de eo haberet. Pater vero cum
audiſſet de eius miſeria ↄmota ſunt om
nia viſcera eius. miſertus eſt ei ⁊ cū eo
reconciliatus eſt. Ipſo reconciliato pa
tri ſuo filium quē de vxore ſua meretri
ce genuerat recommendauit Pater ve
ro ipſum quaſi in filium proprium enu
triuit. Hec audiens frater ſenior indig
natus dixit pr̄i ſuo. Tu es demens. Et
hoc probo tibi tali ratiōe Ille eſt demēs
qui filium in heredem accipit et nutrit
qui ei iniuriam magnam fecit. ſed fra
ter meus qui illum puerū genuit fecit
tibi magnam iniuriam quādo meretri
cem contra tuum preceptū deſponſauit
Ergo videtur ꝙ tu es demens ꝙ filiū
eius nutris ⁊ ei pacem dediſti Pater ad
hoc reſpondit. fili frater tuus eſt mihi
recōciliatus per magnam contritiōem
quam habuit ⁊ propter preces aliorum
ideo oportet me filiū ſuum diligere pl⁹
ꝙ̄ te. Hac ratōne tu ſepius contra me
feciſti ⁊ nunꝙ̄ reconciliatus es mihi. qꝛ
culpā tuam humiliter recognoſcere no
luiſti. iā tu es ingrat⁹ fratri tuo. ex quo
velles ipſum a ſocietate mea expellere.
imo potius deberes gaudere ꝙ mihi eſt
recōciliatus. ⁊ quia ingratus es heredi
tatem meā non obtinebis. ⁊ illā quam
de iure habere debuiſſes. frater tuus oc
cupabit. et ſic factum eſt.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Per patrem iſtū pa
trem celeſtem intelligemus. p
duos filios naturā angelicā et
humanā. Humana coniuncta erat me
retrici. id eſt iniquitati quādo de pomo
vetito contra diuinū preceptum come
dit. Unde a patre celeſti erat homo ex
pulſus. filius meretricis. id eſt totū ge
nus humanum quod per peccatū puer
ſum perierat. Iſte filius eger factus eſt
quia poſt peccatū in hac lacrimaꝝ valle
poſitus eſt. Iuxta illō in li. Gen̄. ca. iij.
In ſudore vultus tui veſceris pane tuo
Sed hic per chriſti paſſiōnē eſt deo pa
tri recōciliatus. et continue reconciliat
per opera meritoria et per preces ſancto
rum qui quotidie pro genere hūano p
ces fundūt in celo. Pſalmiſta. Deſide
rium eorum eſt oratio eoꝝ. Sed alius
frater ſcilicet dyabolus q̄ ſemper eſt in
gratus ſemper nos impugnat et de no
ſtra reconciliatiōe murmurat ⁊ allegat
ꝙ propter peccatum hereditatē regni ce
leſtis non debeamus conſequi. ſed ſine
dubio ſi ſancte iuſte et munde in hoc ſe
culo vixerimus. allegatio ſua nihil no
bis nocebit imo partem ſuam. id eſt lo
cum quem ipſe in celis perdidit obtiue
bimus.

De vana gloria.
Capitulum. viij.

i Eo regnauit.
qui miro modo pulcras mulie
res delectabatur videre. Unde fecit fie
ri in quodaꝫ templo tres imagines ſtā
tes et precepit omnibus in imperio vt
eas adorarent. Prima imago habebat
manum ad populum extēſam ⁊ in vno
digito anulum aureum. et ſuper digito
erat ſupſcriptio talis. Ego ſum genero
ſus in digito. Secunda imago barbam
auream habebat. et in fronte ſic ſcriptū
Ego ſum barbatus ſi quis caluus fue
rit ad me veniat et de pilis meis accipi
at. Tertia imago clamidem aureā ha
bebat ⁊ tunicam de purpura. ⁊ in pecto
re eius erat ſcriptuꝫ caracterib⁹ aureis
Ego ſum qui neminē timeo. Iſte tres
imagines erāt interius lapidee. Cum
auteꝫ fuiſſent complete ſc̄m imperatoris
voluntatē ſtatuit pro lege ꝙ quicumqꝫ
anulum vel barbā aureā aut clamidem
auferret morte turpiſſima cōdemnaret
Accidit quodam tēpore ꝙ quidam tyrā
nus templum intrauit. videnſqꝫ primā
imaginem cum digito extenſo anulum
de digito extraxit. Deinde ad imaginē
ſecundam acceſſit et barbam aureaꝫ ab
ea abſtulit. Poſt hoc ad imaginem ter
tiam peruenit. clamidē ab ea tulit et de
templo receſſit Populus cū imagines
ſpoliatas vidiſſet ſtatim imperatori de
nunciabat. Cū imperator hoc audiſſet
contriſtatus eſt valde. tranſgreſſorem
ſcilicet tyrannum coram ſe vocauit ⁊ ſu
per tali delicto arguebat ꝙ imagines cō
tra preceptum ſuum ſpoliauit. At ille.

Domine licitum eſt mihi reſpondere: Qui ait. Mihi bene placet. Quando templū intraui prima imago manum ad me extendit. habenſqꝫ in digito anulum ac ſi diceret. iſtum anulum accipe. Tamen ad extenſionem manus nolui recipere quouſqꝫ in digito ſuperſcriptōnem legi. ſcilicet Ego ſum generoſus. ecce anulus. Statim ſuperſcriptiōem intellexi ꝙ voluntas eius eſſet vt anulum acciperem. et ideo accepi. Deinde ad ſecundam imaginem acceſſi. et cum eam barbam auream habentē vidiſſem in corde meo cogitaui et dixi. Pater iſtius nunqꝫ talem barbam habebat. qꝛ ſepius eum vidi. et ꝙ ſit altior ꝙ̄ pater ratio non dictat. bonum eſt et vtile barbam eius auream auferre. Veruntamē hoc non obſtante barbam nolui extrahere quouſqꝫ ſuperſcriptōnem legi. Ego ſum barbatus quia ſi quis caluus fuerit ad me veniat ⁊ de pilis meis accipiat. ſicut videtis caluus ſum. Et ideo barbam auream propter duo abſtuli. Unum eſt vt patri ſuo eſſet ſimilis. et de barba aurea non nimis ſuperbiret. Secundo vt per pilos eius capiti meo caluo ſubuenirē. Deinde ad tertiam imaginem acceſſi que clamidem auream habebat Clamidem abſtuli eo ꝙ in hieme aurum eſt frigidum et imago eſt lapidea naturaliter lapis eſt frigidus. ideo ſi haberet clamidem aureā eſſꝫ addere frigiditatem frigido quod eſſet graue imagini. Item ſi in eſtate clamidem haberet eſſet nimis ponderoſum. Adhuc ei propter iſta non abſtuliſſem. donec ſuperſcriptōem frontis legiſſem. Ego ſum qui neminem timeo. Cum vero tantam ſuperbiam in ea vidiſſem vt humiliaretur abſtuli clamidem. Ait imperator. Cariſſime quādo lex erat data vt nullus imagines ſpoliaret. Nam erat in lege promulgatum ꝙ nullus propter aliquam cauſam imagines ſpoliaret. Et ideo quia te intromiſiſti de eis que ad te non pertinebāt. do pro iudicio vt hodie in patibulo ſis ſuſpenſus. Et ſic factum eſt.

Moraliſatio

Ariſſimi. Iſte imperator eſt dominus noſter Jeſus chriſtus. Tres imagines ſunt tria genera hominum in iſto mundo in quibus deus delectatur. Iuxta illō. Delicie mee ſunt eſſe cum filijs hominum Si ſancte et iuſte viuamus. deus nobiſcum permanebit. Per primam imaginē que habet manum extenſam debemus intelligere pauperes ac mundi ſimplices qui ſi deberent in curia principiꝫ ac dominorum aliquid expedire. oportꝫ vt manum extenſam habeant ad dandum iudici munera. Unde munera oclos iudicum excecant. Si vero dicatur iudici vel ſuis miniſtris quare a paupere accepiſti. ſtatim reſpondet. Nonne ego potero cum bona conſcientia recipe quod mihi gratis offertur. Curialis erat in offerendo ſi munus ſuū nō accepiſſem mihi eſſet pro ruſticitate imputandum Et ideo ne talia de me dicerentur munus eius accepi. Per ſecundam imaginem intelligere debemus mundi diuites qui per gratiam dei ad diuitias ſunt exaltati. Unde pſalmiſta. De ſtercore erigens pauperem. ſtatim ab emulis indicatur. Ecce iſte miſer habet barbam auream. id eſt plures diuitias ꝙ̄ habuit pater eius. opprimamus eum ſiue ꝑ phas ſiue per nephas iuſtum talem opprimunt ⁊ ſpoliant dicētes. Nos ſumꝰ calui. id eſt diuitijs priuati. bonū eſt vt ruſticꝰ iſte diues nobis diuitias ſuas participet. imo ſepius illum iugulāt vt bona ſua auferāt. Ad Thi. Cupiditas eſt radix omnium malorum. Per tertiā imaginem cum clamide aurea debemus intelligere homines in dignitate cōſtitutos. ſicut ſunt prelati eccleſie et iudices terreni qui habent legem cuſtodire virtutes inſerere. ⁊ vicia extirpare Unde malefactores qui noluerunt ſubijci diſcipline contra prelatos ſuos et ſeniores ſe erigunt ac conſpirant dicentes Nolumus hunc regnare ſuper nos Luce. Judei videntes. Chriſtum miracula facientem et eos arguere ꝙ contra legem committeret. ſtatim de morte eiꝰ conſpirabant. Tales conſpiratores et ſimiles morte morientur. Studeamus ergo vitam noſtram ſic corrigere. vt vitam eternam. ⁊c.

De naturali malicia per manſuetudinem ſuperanda.

Capitulum .ix.

Alexander regnauit prudens valde qui filiã regis ſyrie in vxorem accepit. que filiũ pulcerrimũ ei peperit. Creuit puer ꝛ cũ ad etatem legitimam peruenisset patri ſuo ſemper inſidias fecit. et per omnia mortem eius queſiuit. Imperator de hoc admirabatur. venit ad imperatricem et ait. Chariſſima dicas ſecure ſine timore ſecretum cordis tui mihi. vtrum de aliquo preter me polluta fuiſti. At illa. O domine quare a me talia queris Qui reſpondit. Filius tuus ſemper mortẽ meam querit miror qꝛ ſi eſſet filius meus talia non attemptaret. At illa. Nouit deus ꝙ nunq̃ ab alio preter te ſum polluta. ꝛ hoc parata ſum per omnem viam probare. Iſte eſt vere filius tuus. ſed quare te perſeq̃tur penitus ignoro. Rex cum hoc audiſſet cum omni manſuetudine filio ſuo locutus eſt dicens. O bone fili mi ego ſum pater tuus. per me mundum intraſti et heres meus eris q̃ te mihi mortem minaris. In delicijs nutriui te et omnia mea tua ſunt. deſine inquit ab iſta iniquitate et noli me occidere. Filius nõ acquieſcens dictis eius de die in diem malicia eius cõtra patrem creſcebat. ꝛ nitebatur ſemp̄ occidere eum. publice ꝛ priuate inſidias ei imponere. Pater hoc vidẽs in locum deſertũ perexit et filium ſuum ſecum duxit. portanſq; gladium in manu ſua dicens filio ſuo. Accipe gladiũ iſtum ꝛ interfice me hic. quia nimis ſcandalũ eſt tibi in occulto me occidere q̃ in publico. Filius hoc audiens ſtatim gladium a ſe proiecit ꝛ coram patre genua flexit cum fletu magno miſericordiã ab eo petens ait. O bone pater peccaui in te qꝛ male egi. iniq̃tatem feci. Iam nõ ſum dignus vocari filius tuus. peto vt remittas mihi ꝛ me diligas. ammodo ero filius tuus dilectus. ꝛ per omnia ſm̄ tuam voluntatem miniſtrabo tibi. Pater hec audiẽs cecidit ſuper collum eius. oſculatus eſt eũ ꝛ ait O fili dilectiſſime ammodo non pecces eſto mihi fidelis filius ꝛ ero tibi gratioſus pater. Et hoc dicto induit eum veſtimentis precioſis et eum ſecum ad domum duxit et magnũ conuiuium ſatrapis imperij fecit. Poſt hec per paucos dies vixit ꝛ vitã in pace finiuit.

Moraliſatio.

Chariſſimi. Imperator iſte eſt dominus noſter Jeſus chriſtus. filius qui patrem perſequitur eſt malus chriſtianus qui eſt filius dei legitimus per virtutẽ baptiſmi. Mater pueri eſt ſancta eccleſia a qua baptiſmũ ꝛ noſtrã ſalutem accepimus quibus peccator peruerſus. ꝛ a deo per peccatũ elongatus querit mortem chriſti. ꝙ ipſe ſit pater patet Deutero. xxxij. Nonne ipſe eſt pater tuus. ꝛc. Totiẽs ergo chriſtianus querit mortem chriſti quotiẽs contra p̄ceptum dei perpetrat. Unde duxit te in deſertum huius mundi in quo deſerto nõ tantũ obtulit ſe mori. ſed mortuus eſt propter peccata noſtra. Unde propter eius amorem et tue anime ſalutẽ deberes reſiſtere peccatis ꝛ ei fideliter ſeruire. Pater dedit ei gladium vt eum occideret. Sic deus dat tibi gladiũ. hoc eſt liberum arbitrium portantẽ ſcilicet amorem eius et gratiam. vel ſimpliciter eum a te expellere. fac ergo tu ſicut fecit ille filius. proijce a te gladiũ iniq̃tatis et malicie. ſicut fecit ille de quo legitur in euangelio. filius peregre profectus eſt in regionem longinquam. Sic peccator cum carnales voluptates diligit a domino peregrinatur. Et quanto peccando ipſe fit diſſimilior. tanto magis a domino ſuo elongatur. ſubſtantiam ſuam conſumit dum vitam et cogitatões turpibus actibus impedit. et ſic in euangelio dicitur de filio ꝙ egere cepit. Et adheſit vni ciui regionis illius. qui miſit illum in villam ſuam vt paſceret porcos ꝛc. Filius ille egere cepit q̃ndo virtutes per peccatum amiſit. Unde Pſalmiſta. Diuites eguerunt ꝛ eſurierunt Adheſit vni ciuium ſcilicet dyabolo. Quia demones ſunt ciues et rectores tenebrarum huius mundi. Iuxta apoſtolũ. Non eſt nobis colluctatio

aduerſus carnem ⁊ ſanguinem. ⁊c. Por cus immundum eſt animal, quia in ſordibus delectatur, ⁊ ideo porcis demones comparātur, quia ſordibus peccatoꝝ ſaturabūtur. illos paſcit peccator ſordic⁹ criminū ſuorum ⁊ ipſe eſt opus illoꝝ. Silique ſunt cibus peccatoꝝ ſic fornicatio ebrietas et guloſitas cibus demonum. De ſiliquis cupit peccator implere ſuum vētrem, quia nemo dat ei ſatietatem, quia voluptas ſemꝑ habet famam ſuam, ⁊ dyabolus multotiēs non dat homini ſui deſiderij facultatē. ſciēs autē eum eſſe mortuū ꝑ peccatum. Sed tamen dominus ſepius ꝑ grām ſuā vibrat ab eo gladium iniquitatis ⁊ dicit. Miſerere mei dn̄ peccata recognoſcit ⁊ dicit. Delictū meū cognitum tibi feci, ſed deus miſericordia motus eſt, ⁊ occurrens cecidit ſuper collum eius ⁊ oſculatus eſt eum, dixitq; ad ſeruos. Cito afferte ſtolā primā ⁊ induite illum ⁊ date anulum in manu ei⁹ et calciamēta in pedibus eius, ⁊ adducite vitulum ſaginatum ⁊ occidite ⁊ manducemus, quia hic filius me⁹ mortuus fuerat ⁊ reuixit perierat ⁊ inuentus eſt. Sic pater celeſtis vidit errātem cum ad penitentiā ſe mouet, ⁊ iniecit ſe ſuꝑ collum eius qn̄ onus penitētie ſibi imponit. eum oſculatur quando verbis oris ſui delectatur in peccatore. Iuxta illō. Oſculetur me oſculo oris ſui. Stola prīa induitur qn̄ amor chriſti ꝑ penitentiā habetur. anulus in manu ſignat ſignaculū ſimilitudinis chriſti in bonis operibus. Ille ergo anulum in manu portat qui in nullo opere a chriſto deuiat. Calciamenta in pedibus ſunt exempla ſanctoꝝ qui mortui ſunt. Quia ſicut calciamēta ī pedibus animaliū defendunt pedes ita exempla ſanctorum animas. Vitulus ſaginatus eſt chriſtus pro nobis imolat⁹ in ara crucis, quia ſaginatus id eſt ſpiritusſancti gratia repletus, ⁊ tūc poteris per ciuitatem cordis tui oſtendere vexillum boni militis chriſti, ſcilicet vbi erat ſcriptum. Oīa pretereūt preter amare deum. i. oīa peccata mea mala per penitētiam ſunt deleta, ⁊ iam dei timorē ⁊ gratiam eius mecum porto, per quam vitam eternam obtinebo. Ad quam nos perducat. ⁊c.

De ſponſatione anime fidelis.

Capitulum. x.

Veſpaſianus regnauit, qui diu regnauit ſine ꝓle, tandem per conſilium ſapientium q̄ndam pulcram puellam de longinqs partibus mūdi in vxorem duxit et cum ea in patria extranea diu remanſit. ꝓlē ex ea genuit. Poſt hec ad imperiū ſuum accedere volebat ſed nullam licentiā poterat obtinere ſed ſemper dicebat Si a me recedis meipſam occidere volo. Imperator cum hoc audiſſet fecit fieri duos anulos optimos, ⁊ ſculpſit imagines in gemmis huius efficacie vt vna eſſet imago memorie et altera imago obliuionis Cunq; paribus anulis eas inſeruiſſet vnum anulum ſcilꝫ obliuionis prebet vxori, alterum ipſe tulit vt ſicut pari amore ſic paribus anulis ſcilꝫ inſignirētur Vxor cum anulum accepiſſet. ſtatim cepit obliuiſci amoris viri. Imperator hoc videns ad imperiū cū gaudio ſe trāſtulit, nec vlterius eſt ad vxorem reuerſus. Et ſic in pace vitam ſuam finiuit.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per iſtum imꝑatorē debemus intelligere animā humanam quā oportet aſſumi ad propriam patriam hoc eſt ad regnū celeſte ad hoc vt ſalutē finalem cōſequat. Ideo ait ps. Saluum me fac deus. ⁊c. Vxor eſt noſtra caro que retinet aīam in multis delectatiōibus ꝑ quas nō poterit ad vitam eternā trāſire vbi aīe cōuerſatio eſt ⁊ imperium eius ⁊ totum deſideriū. Et quare non ꝑmittit eā, qꝛ caro cōcupiſcit aduerſus ſpm̄ ⁊ ecōuerſo Fac ergo tu ſicut fecit imꝑator. Fac duos anulos ſcꝫ memorie ⁊ obliuiōis Iſti duo anuli ſunt orō ⁊ ieiuniū. Vtrumq; enim in effectu ſuo caret termino. Signū infallibile in multis terris eſt ꝙ mulier ſi portat anulū deſponſata eſt. Et reuera qn̄ homo ſe dat oratōi ⁊ ieiunio ſignum eſt ꝙ anima eius eſt ſponſa chriſti. Oratio autem eſt anulus memorie

quia precepit apoſtolus dicēs. Sine in termiſſiōe orate. Utitur ergo homo oratione dominica vt deus memoriā eius habeat. imo angelus eam preſentabit. Exemplo Thobie. Ieiunium poteſt dici anulus obliuionis. quia detrahit vnde fugit ipſam carnem ne impediat vſum ratiōis ꝛ opus meritorium. p que itur ad deum. Studeam⁹ ergo iſtos anulos ſic nobiſcum retinere vt vitam eternaꝫ conſequi mereamur.

De veneno peccati quo quotidie nutrimur. Capitulum. xi.

a Lexander regnauit potēs valde qui magiſtꝝ Ariſtotelem ſuū doctorem habebat qui eum in omni ſcientia inſtruebat Hoc audiens regina aquilonis filiam ſuam a tempore ſue natiuitatis veneno nutriuit ꝛ cum perueniſſꝫ ad legitimā etatem erat tam pulcra ꝛ oculis hominum gratioſa ꝙ multi p aſpectū eius infatuati ſunt. Regina eam ad Alexandꝝ miſit vt eius cōcubina fieret Uiſa puella ſtatim captus eſt in amorem eius ꝛ dormire cum ea volebat. Hoc pcipiēs ariſtotiles dixit ei Nolite talia attemptare q̄ ſi feceritis incontinenti moriemini eo ꝙ ipſa ſit toto tpe vite ſue veneno nutrita. Ex autē verum fit probato ſtatim Hic eſt quidam malefactor qui p legeꝫ debet mori. cum ea dormiat ꝛ tūc ſi verū eſt videbitis. ꝛ ſic factum eſt. Malefactor oſculatus eſt eam coram om̄ibus. ſtatim cecidit ꝛ mortuus eſt Alexander hoc percipiens magiſtꝝ miro modo laudauit qui euꝫ a morte liberauit. puellā vero matri remiſit.

Moraliſatio Cariſſimi.

Ste alexander poteſt dici quilibet chriſtianus bonus fortis ꝛ potens per virtutes quas in baptiſmo recepit. q̄ potens eſt et fortis q̄diu manet in charitate ꝛ puritate vite. contra dyabolum mundū et carnem. Regina aquilonis eſt abundātia rerum que hominē querit occidere ſpiritualiter aliquādo. ſepius corporaliter. Puella itoxicata eſt luxuria et gula que nutriuntur ex cibarijs delicatis que ſunt venena anime. Ariſtoteles eſt tua conſcientia ſiue rō que ſp murmurat et contradicit illis que ſunt anime nociua et te impedit ne cum talibus imiſceatis. Malefactor eſt vir peruerſus deo inobediens qui magis ſeq̄tur delicias carnis q̄ diuina pcepta. talis tota die in peccatis dormit oſculādo id eſt tangendo gulam et luxuriam. per quos tactus ſpiritualiter occiditur Unde ſapiēs Qui tangit picem coinq̄nabitur ab ea. Studeamus ergo ſobrie viuere ꝙ poterimus ad eternam peruenire vitam.

De malo exemplo.
Capitulum. xij.

o Tto regnauit In cuius imperio erat quidam ſacerdos lubricus qui propter hoc multotiens ſubditos ſuos perturbauit. et p hoc ſcandaliſati multū erant. Erat vn⁹ parrochialium ſuorum qui nūq̄ intereſſe voluit miſſe ipſius dum celebrauit Accidit quodam die feſtiuo ꝙ tempore miſſe eius ſolus in campo deambularet et miro modo ſitiebat. intantum ꝙ videbatur ei niſi ſitim extingueret moreretur. Accidit dum ambularet venit ad quendam riuulum puriſſimi fontis in quo viſo incepit haurire et fortiter bibere. ſed cum guſtaſſet. quanto plus bibit tanto plus ſitiebat. intra ſe admirabatur dicens fontem huius riuuli querere volo vt de fonte bibam. Dum aūt ambulaſſꝫ obuiauit ei q̄dā ſenex pulcer valde ꝛ ait ei. Cariſſime quo tēdis. qui ait. Ultra q̄ credi poteſt ſitio. Inueni vnum riuuluꝫ a que de quo bibi ꝛ q̄nto plus bibi tanto plus ſitiebā. Ideo fontem hui⁹ riuuli quero vt de fonte bibaꝫ ſi ſitim extinguere poſſim Ait ſenex. Ecce hic eſt fons de quo riuulus procedit. ſed dic mihi quare cuꝫ alijs chriſtianis ad audiendam miſſam eccleſiam nō intraſti. Qui reſpondit Uere domine. ſacerdos noſter execrabilem vitaꝫ ducit ꝙ ipſum nō credo miſſas mūdas celebrare ꝛ deo placidas Ad quē ſenex Sit ē vt tu dicis. Ecce fons de quo tā dulcis aqua riuuli pcedit de cui⁹ riuulo bibiſti

nota de ſacerdotib⁹ criminoſis

Reſpexit ille videns ſcʒ canē fetidiſſimū habentē os apertum. per cuius os ⁊ dentes totiꝰ fontis ſcaturitio emanabat mirabiliter. Quod dū ille pſpicacius agnouiſſet mēte cōfuſus expauit. toto corpore pertimeſcens propter fetorē non audebat guſtare ⁊ miro modo ſitiebat. Quem ſenex intuēs ait illi. Noli timere quia potaſti de riuulo huius fontis. nullā enim moleſtiā tibi generabit. Ille hoc audiens guſtauit. ſitim extinxit ⁊ ait. O domine tam dulcem aquam homo nunq̄ʒ bibit. Ait ſenex Uide modo quemadmodū hec aqua per os canis fetidi obſeruato colore proprio et ſapore nec polluitur nec mutat̄. Cariſſime ſic eſt de miſſa p indignum ſacerdotem celebrata Et iō q̄uis tibi diſpliceat vita talium ſacerdotum. tamen miſſas illorum debes audire. His dictis ſenex euanuit ab eo. ⁊ quod viderat alijs reuelauit. Et poſt hoc deuote miſſas audiuit. et hāc vitam tranſitoriam et inſtabileʒ ad quietem terminū deduxit. q2 a corruptibili vita ad incorruptibilem trāſlatus eſt Quod nobis cōcedat ieſus chriſtus Marie filius.

Moraliſatio.

Kariſſimi Iſte imperator eſt dominus noſter Jeſus chriſtus in cuius imperio ſcilicet in mūdo eſt ſacerdos lubricus. id eſt chriſtianus peruerſus Quia ſicut ſacerdos habʒ animas prochialium cuſtodire ſic ⁊ chriſtiani virtutes quas in baptiſmo receperunt. habent regere ac diligenter cuſtodire ne polluātur. Iſte malus ſacerdos multos perdit malo exemplo. Uñ beatus Gregorius. Quot mala exēpla coram ſubditis cōmittunt tot animas p dunt. ſic malus chriſtianus verbo ⁊ ope multos ad infernū trahit. Si talis fueris fac ſicut fecit ille patrochianꝰ. ambula p campos. id eſt per regna ⁊ caſtra donec venias ad vnū quē diligit anima tua. ſcʒ illum ſenem. Senex eſt chriſtus quem inuenies p opa miſericordie. ſʒ prius oportet te bibere de riuulo licʒ nō extinguas ſitim Riuulus iſte de quo bibimus eſt baptiſmꝰ qui tantū ſitim originalis peccati extinxit. ſed ſi iterato incideris in peccatū amplius per eum extingui non poteris donec procedas ad iſtum fontem. Fons iſte eſt dominꝰ noſter ieſus chriſtꝰ. ſicut de ſeipſo ait. Ego ſum fons aque viue ſaliētʒ in vitā eternam. Joh. iiij. Riuuli vel vene iſtiꝰ fontis ſunt verba ſacre ſcripture quia ſepiꝰ procedunt p os fetidiſſimi canis. hoc eſt ſacerdotis predicatoris peccatoris. Querēdum eſt ergo. Cur ſcaturitō puri fontis per os fetidi canis ⁊ non alterius animalis manauerit. Reſpōſio Sepius in ſacra ſcriptura ſacerdotes comparātur canibus. Et ſicut in cane ſunt quatuor bona iuxta verſus iſtos. In cane bis bina ſunt ⁊ lingue medicina Naris adoratus amor integer atq̄ʒ latratꝰ Sic ⁊ ſacerdotes idonei circa ſalutem animarum in foro predicatōnis penitētie ⁊ cōfeſſionis quatuor has proprietates fideliter debent obſuare. Primo q̄ ſint medici in lingua mulcēdo videlicet ⁊ lingendo vulnera peccatorum ne nimis aſpere detergent̄ Uulnera enī et vlcera canes lambunt. Secūdo ſicut canis p odorem narium vulpem ſiue leporem inueſtigat. ſic ſacerdos in odore cōfeſſionis vulpinas calliditates. id ē hereticas puerſitates ſiue falſitates quo ad peccati detentionem. et leporinas timiditates quo ad peccati deteſtationeʒ aut venie deſperationem ⁊ lupinam ⁊ leoninam ferocitatem quoad venie ɔtemptū. ⁊ alia huiuſcemodi ſolerter ⁊ ſubtiliter inueſtigat. Tertio ſicut canis fideliſſimum animal eſſe ſcitur q2 pro domino ſuo ac pro familia domini. et eiꝰ animalibus ac contra malos homines periculo ſe exponit Sic ſacerdotes p fide catholica et pro ſalute animarum non ſolum patrochialium ſuorum ſed etiā omnium fideliū chriſtianorum corpus et animam debent expendere confidenter iuxta verbum domini Johan. x. Bonus paſtor animā ſuam ponit pro ouibus ſuis Item Johan. pzio. Chriſtus animam ſuam poſuit pro nobis. ita et nos debemus animas pro fratribus ponere Quarto ſicut canis ſuo latratu fures prodit ⁊ theſaurū domini ſui ipſos tollere nō pmittit Sic ſacerdos fidelis

eſt canis ſummi regis. latratu predicationis. vigilantia iugis orõnis. furtum id eſt inſidias ⁊ dyabolicas machinatões de theſauro domini ſui. id eſt de anima proximi ſui quã ſummo theſauro id eſt precioſo ſanguine ſuo redemit dominus Jeſus chriſtus propellere non deſiſtit.

De amore inordinato.
Capitulum. xiij.

Quidam imperator erat qui pulcrã vxorẽ habebat quam miro modo dilexit. Ipſa primo anno concepit ⁊ peperit filiũ quẽ mater multum dilexit intantum ꝙ ſingulis noctibus in vno lecto iacebat cũ eo. Cum autem in etate tres annos cõpleuiſſet mortuus eſt rex. de cuius morte factus eſt dolor magnus. Regina mľtis diebus mortem eius planxit. Cum autem ſepulture traditus fuiſſet. regina ꝑ ſe in caſtro quodam vixit habẽſqȝ filium ſuum ſecum. Dilexit adeo puerum ꝙ eius preſentia carere non poſſet. Ambo ſimul continue iacebant donec puer. xviij. annos in etate compleuiſſet. Videnſqȝ dyabolus amorem tantum inter matrem ⁊ puerum eius. eos ad opus nephatium ſolicitauit intantum ꝙ filius matrem cognouit. Regina vero ſtatim concepit. Cum autẽ impregnata eſſȝ filius totum regnum pre dolore dimiſit et ad partes longinquas acceſſit. Mater vero cum tempus pariendi eſſet filium pulcerrimũ peperit. videnſqȝ paruulum natum ſtatim illũ iugulauit ſcindens guttur eius per medium ⁊ ſanguis gutturis ipſius paruuli in palmam ſiniſtre manus regine cecidit. Et facti ſunt quatuor circuli rotũdi in hac forma. o o o o. Regina nulla arte potuit circulos euellere de manu ⁊ propter hoc intantũ verecũdabatur ꝙ ſemp habuit in illa manu cirothecã ne circuli viderentur Regina iſta beate virgini erat ſatis deuota. et tamen tãtum verecũdabatur ꝙ ex proprio filio conceperat et filium propriũ occiderat ꝙ nullo modo de hoc cõfiteri volebat ⁊ tamẽ omni quindena de ceteris peccatis erat cõfeſſa. Regina iſta largas elemoſinas pro amore beate vginis Marie diſtribuit. ⁊ ab omĩb9 erat dilecta quia omnibus gratioſa. Accidit vna nocte ꝙ cum eius ꝯfeſſor corã lecto ſuo flexis genub9 quinquies aue Maria dicebat apparuit ei beata virgo ⁊ ait. Ego ſum vgo Maria. habeo tibi aliq̃ ſecreta dicere Confeſſor gauiſus eſt valde et ait. O domina chariſſima dic ſeruo tuo q̃ tibi placent. Que ait Regina regni iſtius tibi confitetur. tamen vnum peccatum commiſit. quod tibi nõ audet pandere pre nimia verecũdia. Die vero craſtina veniet ad te cauſa confeſſionis dic ei ex ꝑte mei ꝙ elemoſyne ſue ⁊ orationes in conſpectu filij mei ſunt preſentate ⁊ acceptę. Precipio ei ꝙ de illo peccato confiteatur quod priuate in camera ſua cõmiſit. quia filium vnicum occidit. rogaui pro ea et remiſſum eſt ei peccatum ſi confiteri voluerit. Si vero dictis tuis noluerit acquieſcere roga eam vt cyrothecam de manu ſiniſtra deponat et in palma eius peccatum commiſſum non confeſſum videbis. ſi hoc noluerit cyrothecam vi extrahe. His dictis beata virgo Maria euanuit. Mane vero regina ſatis humiliter confitebatur de omnibus peccatis. excepto illo peccato Cum autem omnia ei dixiſſet que ei placuerunt ait confeſſor. Domina ⁊ filia chariſſima. multi multa loquũtur q̃re ſemper in manu ſiniſtra vteris cyrotheca. Audacter mihi manum oſtende ſi potero videre ſi lateat aliq̃d quod deo non placeat. At illa. Domine manus mea nõ eſt ſana et ideo vobis eam oſtendere nolo. Ille hoc audiens per brachium eam accepit ⁊ ea inuita cyrothecam extraxit et ait. Domina noli timere beata virgo Maria q̃ te intime diligit mihi hoc agere precepit. Cum vero manũ aptam vidiſſet vidit quatuor circulos ſanguineos ac rotundos. In primo circulo erant quatuor. c c c c. In ſecundo quatuor. d d d d. In tertio quatuor. m m m m. In quarto circulo quatuor. r r r r. In circuitu circulorum ad modum ſigilli erat talis ſuperſcriptio rubea continens que hic ſequũtur. Item de lrã c.

ſcilicet. Caſu cecidiſti carne cecata. De d. Demoni dediſti dona donata. De m Monſtrat manifeſte manus maculata De r. Recedit rubigo regina rogata. Domina regina cum hoc vidiſſet ad pedes cõfeſſoris cecidit ⁊ cum lachrymis humiliter cõfitebatur de illo peccato cõmiſſo. Accepta abſolutõne ⁊ penitentia cõpleta poſt paucos dies obdormiuit in domino. de cuiꝰ morte factus eſt planctus magnus in ciuitate.

Applicatio.

Ariſſimi. Imꝑator iſte eſt Jeſus chriſtus qui deſponſauit filiam pulcram. ſcꝫ naturã humanam quãdo carnẽ noſtrã aſſumpſit. ſed prius eam in amaſiã accepit qñ pater filio ⁊ ſpirituiſancto loquebatur dicẽs Faciamus hominẽ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinem noſtrã. Sed heu proch dolor. poſtq̃ꝫ dominus noſter ieſus xp̃s genuit in nobis pulcerrimũ filiũ. i. animã ab oĩm ↄtagione mũdatã ꝑ ſuã paſſionẽ ⁊ virtutem baptiſmi. Anima in nobis ꝑ peccatuꝫ eſt occiſa quantũ ad vitã eternam. Sed dic mihi quomodo. Ecce viam vobis oſtendo. Homo habet ꝓpriũ filium ſecũ ⁊ cuꝫ eo iacet in delicijs. i. in carnali concupiſcẽtia intantũ ꝙ te ſciente ⁊ conſentiente propriũ filiũ tuum id eſt animam ſiue ratõnem iugulas ꝑ quam deberes ſenſus tuos dirigere. ſed ſanguis. id eſt peccatum ſemper in manu remanet. Juxta illꝺ Anima mea in manibꝫ meis ſemp. hoc eſt dictũ. Si bene vel male fecerimꝰ ita manifeſte ſicut in manu coram iudice ſupremo oñdef.

Alia applicatio.

Sta regina eſt natura humana que in primo parẽte ſcꝫ Adam erat plantata. que cõcepit ex filio hoc eſt ex delectatõne carnali quãdo de pomo comedit. tunc genuit filium id eſt. totũ genus humanũ qꝺ ipſa per peccatum occidit. Unde ſanguis noſter. i. peccatũ noſtꝝ tam notoriũ erat ꝙ nullo modo celari poterat niſi per cirothecam id eſt noſtrã fragilitatẽ ⁊ dyaboli deceptionem. ⁊ nunq̃ꝫ poterat per nos deleri. niſi per chriſti paſſionẽ Et quomõ Ecce via iſta. Confeſſor. i. ſpiritusſanctꝰ beatam virginẽ viſitauit de quo ipſa ↄcepit filium. i. xp̃m dñm noſtꝝ ꝑ quã ſaluati ſumꝰ. tñ in manu erant quatuor circuli Primus eſt cogitatõ que peccatũ ꝓcedit. ſecundus eſt delectatõ. tertiꝰ eſt conſenſus. quartus eſt actus peccati. Iſtis circulis erat adam ſignatus quãdo peccauit. ⁊ nos omnes quãdo peccatũ committimus. In primo circulo erãt quattuor c. q̃ dicebãt. Caſu cecidiſti carne cecata. Caſus erat dyabolꝰ qꝛ totũ genꝰ humanũ erat ꝑditũ. Cecidiſti Ubi. Ecce in infernũ. Carne. i. cũ frigore infirmitate ⁊ miſerijs mltis In paradiſo fuiſti creatus ſine omni defectu ꝓpter primi parentis peccatũ in iſtis miſerijs es inuolutus Cecata. i. cecꝰ factus es Ubi dum homo in ꝑadiſo iam ꝓpter peccatũ illa viſione caret. In ſecundo circulo erant quattuor d. que dicebant Demoni dediſti dona donata. Quid ei dediſti. Certe animã tuã quãdo mortaliter peccaſti. Hec primꝰ parens dedit qñ de pomo vetito comedit dona donata. i. ꝟtutes cum q̃bus te deus ornauit in baptiſmo. illas diabolo dediſti ꝑ quattuor m. que dicebãt. Monſtrat manifeſte. i. iã ſatis apte patet in qua miſeria ſumus poſiti. quia primo creati eramꝰ vt nũq̃ꝫ moreremur. ſed ꝓpter peccatũ mortales facti ſumus. Manus maculata. i. oĩa oꝑa noſtra q̃ntũcunq̃ꝫ bona. qm̃ per xp̃i paſſionẽ nõ poterũt nos defendere. q̃n totũ genꝰ humanũ ad infernũ deſcẽdat In quarto circulo erãt quattuor r. que dicebant. Recedit rubigo regina rogata. i. receſſit onus peccati ꝑ xp̃i paſſionẽ rubigo. i. peccatum originale per baptiſmum. Regina. i. virgo Maria ꝑ ſctãm conceptõem quã cõcepit de ſpirituſctõ Rogata qꝛ ipſa eſt mediatrix inter deũ ⁊ hominẽ. Deinde per cõceptõnem filij ſui. per eius natiuitatẽ circumciſionẽ et paſſionem necnon ꝑ ſctãm reſurrectõnem et aſcenſionem ad vitam eternaꝫ nos perduxit.

De honorandis parẽtibꝰ. Capitulum. xiiij.

Ptotheus regnauit. q̃ ſtatuit ꝓ lege ꝙ filij

parentes ſuos alerent et ſuſtentarent.
Erat in imperio tūc tp̄is quidā miles. qui vxorē pulcrā ⁊ honeſtā acceperat. ex ea filiū genuit. Profectus eſt miles ad peregrinādū in via eſt captus ⁊ fortiter ligatus. Statī ſcripſit vxori ſue et filio pro redēptōne ſua. vxor hec audiens cōtriſtata eſt valde. Fleuit amare intātū ꝙ ceca facta eſt. Ait filius matri Uolo ire ad patrē meū vt eum redimā a vinculis. Rn̄dit mater. Non ibis quia tu es vnicus filius meꝰ ⁊ gaudiū meū ⁊ dimidium anime mee. ⁊ poſſ3 tibi ꝯtingere ſicut ⁊ ſibi. malles tu patrē abeūtē redimere ꝙ̄ matrē p̄ſentē alere. Quotiens ita eſt ꝙ aliquid eſt equale duobus ei qui eſt preſens magis eſt adherendū Tu es filius meus ⁊ patris tui. ego vo ſum preſens ⁊ pater tuus abſens. Concludo ergo ꝙ nullo modo debes recedere a me ⁊ viſitare patrem tuū Filius reſpondit ⁊ multū bene. Licet ſum filius tuus tamē pater meus eſt cauſa principalis generatōnis mee. Ille agens tu patiens. pater profectus eſt pegre. tu domi ſedes. Ille vero captus ⁊ fortiter vinculatꝰ eſt. tu libera. Ille in manibꝰ inimicorū3. tu inter amicos Ille incluſus tu ſoluta. Tu vero es ceca tamen ille lucem nō videt niſi cathenas vulnera ⁊ miſerias. ⁊ ideo ad eū pergere volo ⁊ ipſum redimere ⁊ ſic factum eſt. vnde omnes filiū laudabāt quia ſic pro redēptione patris laborauit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Impator iſte eſt pater celeſtis qui ſtatuit ꝑ lege ꝙ filij parentes ſuſtentēt in omibus ⁊ eis obediant. Sed quis eſt pater noſter ⁊ mater. Certe pater noſter xp̄s eſt. Deu. xxxij. Nūquid nō iſte eſt pr̄ tuus. Ipſe habet ad nos affectu3 paternū non maternum. Scitis ꝙ quando puer trāſgreditur pater dure eū corrigit verberat ⁊ flagellat. ſed mater eū dulciter leniter ⁊ ſuauiter tractat. Chriſtus āt ꝑmittit nos flagellari ⁊ anguſtiari propter defectus noſtros. ipſe eſt pater noſter ſpūalis ſed mater noſtra eſt mūdꝰ iſte qui dulcia nobis promittit ⁊ dat delectabilia ſed pr̄ noſter xp̄s pegre ꝓfectus eſt. Unde pſ Extraneꝰ factus ſum fratribus meis. Adhuc xp̄s ligat et flagellatur nō in ſe ſed in mēbris ſuis ſm̄ aplm ad Heb. Quicūq3 eſt in peccato mortali ipſe iacet in carcere diaboli. ſed pater noſter vult vt laboremꝰ ꝑ redēptione Un̄ Luc. xij. Sinite inquit dominꝰ mortuos ſepelire mortuos ſuos. tu aūt vade ⁊ annuncia regnum dei. et hoc eſt xp̄m redimere. Quicūq3 eni fructuoſe verbū dei predicat lucrat fratrē ſuū ⁊ redimit in fratre xp̄m Math. xxv. Quod vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Sed mr̄. i. mūdus nō ꝑmittit hoie3 ſeq̄ xp̄m in paupꝑtate ſed ꝑmittit diuerſa ⁊ allegat. Nō poſſum viuere in abſtinētia ſi eligas viā penitētie vt ſequaris xp̄m. et ſic de multis q̄ homi ꝑponit ſed nō cōſenties ei. Uere mater iſta ceca ē ipſa dicit tibi. Fruamur bonis q̄ ſunt et vtamur creatura tanꝙ̄ in iuuētute celeriter. Sed cariſſime ſi tu es bonꝰ et gratus filiꝰ reſpōde ſic matri. i. mūdo. Pater meꝰ eſt principalis cauſa generatōnis mee. i. aīe ⁊ omnia q̄ habeo ad eiꝰ volūtatē ſunt. ſed mater eſt cauſa ſecundaria. i. patiens hoc eſt diuitie et ſuperbia huiꝰ mūdi. Cōſulo vt nō expectes ſenectute3 in penā ⁊ cecitatē q2 in ſenectute mūdus relinquet te tu nō mundū ſi diuitiis poſſis ſeruire ſibi ipſe te retinere3 Studeamꝰ ergo cū omi diligētia vita3 noſtrā emēdare ꝙ poterimꝰ ad vitā eternam peruenire. Ad quā nos ꝑducat deus qui viuit. ⁊c.

De vita ſancti Allexij filij Eufemiani imperatoris.

Capitulum. xv.

q Uidam imperator erat in cuiꝰ impio ſc3 in ciuitate romana fuit quidā iuuenis noīe Allexius filius eufemiani nobiliſſimi romani ⁊ in aula impatoris primꝰ Cui tria milia puerorum aſſiſtebāt ⁊ zonis aureis cingebant ⁊ veſtimētis ſericis induebant. Erat aūt p̄dictus Eufemianꝰ valde miſericors ⁊ ſingulis diebꝫ in domo ſua tres mēſe paupibus. orphanis peregrinis ⁊ viduis parabāt quibꝫ ſtrenue ſeruiebat. ⁊ hora nona ipē cū viris

religioſis cibū in timore dñi capiebat Cui vxor nomīe abael eiuſdē religiōis ac ꝓpoſiti erat. Cum aūt filiū nō hrēnt ad pces tñ ſuas dñs ꝯtulit eis filiū poſt quē ipſi deīceps i caſtitate viuere firmauerūt. Tradit᷑ igit᷑ puer liberalibꝫ diſciplinis imbuend⁹ cū oībꝫ pħie artibꝫ ipe floreret. ⁊ iam ad pubertē etatem veniēs puella d domo impiali eligit᷑ et ei in cōiugem copulat᷑. Uenit nox in q̄ cū ſponſa ſuſcepit ſecreta ſilentia. tūc ſctūs iuuenis ſponſaȝ ſuā cepit in dei timore inſtruere/ac ipſam ad v̄ginitatē ꝓuocare pudorem. deinde anulū ſuū aureū. ⁊ caput baltei quo cingebat᷑ ſibi ꝯuādū tradidit dicens. Suſcipe hec ⁊ ſerua donec deo placuerit. ⁊ dñs ſit inter nos. Poſt hec de ſubſtātia ſua accipiens ad mare diſceſſit. Aſcendenſqꝫ occulte nauim laodiciam vſqꝫ aduenit. inde pgens in ediſſam ciuitatem ſyrie ꝓfect⁹ eſt. Ubi ymago dñi nr̄i ieſu xp̄i ſine hūano ope facta in ſyndone hēbat᷑. Quo pueniēs oīa q̄ ſecū detulerat paupibꝫ diſtribuit ⁊ veſtimēta vilia induens cū ceterꝫ pauperibꝫ in atrio dei genitricē marie ſedere cepit/et de elemoſinis q̄ntū ſibi ſufficere poterat/ſibi retinebat. cetera vero alijs paupibꝫ erogabat. Et pr̄ deceſſum filij ingemiſcens/p vniuerſas mūdi partes pueros ſuos miſit q̄ eū inq̄rerēt diligenter. Quoꝝ duȝ aliq̄ ad ciuitatem ediſſaȝ pueniſſent ab eo cogniti mīme eum cogſcentes eidem cū ceterꝫ paupibus elemoſinas tribuerūt. q̄s ille accipiens deo grās egit dicens. Grās ago tibi dñe. q2 a ſuis meis elemoſinaȝ recipere me feciſti. Reuerſi pueri nunciant qꝫ nuſqꝫ reperiri valeat. Pater igit᷑ ſua a die receſſus ſui ſaccū i pauimēto cubil᷑ ſtatuit. vbi eiulās lamētabiles voces dabat dicens. Hic ſp in luctu manebo/donec filiū meū recupauero. Spōſa vo ad ſocꝝ ſuū dixit. donec audiā de ſpōſo meo dulciſſimo/ad inſtar turturis manebo tecum. Cum g̃ alexius in pdicto atrio. xvij. annis in ſuitio dei permanſiſſet. imago tandeȝ beate v̄gīs q̄ ibideȝ erat cuſtodi ecclīe dixit Fac introire hominem dei q2 dign⁹ eſt regno celoꝝ ⁊ ſpiritus dei requieſcit ſup eū. Nam orātō eius ſic incenſuȝ in ꝯſpectu dei aſcendit Cū aūt cuſtos de quo diceret ignoraret iteꝝ dixit ei. Ille q̄ ſedet foris in atrio ipſe eſt. Tūc cuſtos feſtin⁹ exijt ⁊ ipſuȝ in eccleſiā duxit. Qđ factū cū cunctis innoteſceret ⁊ ab oībꝫ venerari cepiſſet hūanā gl'iam fugiens inde receſſit. Ibiqꝫ nauim aſcendens cū in tarſim ſicilie vellet pgere. diſpēſante deo nauis a ventoꝝ pulſatiōe in romanū portū deuenit Qđ cernens alexius ait intra ſe In domo pr̄is mei ignot⁹ manebo/ nec alteri oneroſus ero. Patrem vo a palacio redeuntem multitudīe obſeq̄ntiū circūdatum obuiū habuit/ac poſt eū clamare cepit. Serue dei me peregrinū in domo tua ſuſcipi iubeas ⁊ de micis menſe tue nutriri facias/vt tui quoqꝫ pegrini dñs dignet᷑ miſereri. Qđ audiens pr̄ ob amorē filij ſui eū ſuſcipi iuſſit ⁊ locū ꝓpriū in domo ſua tribuit/⁊ cibū de mēſa ſua ꝯſtituit/⁊ miniſtꝝ ꝓpriū delegauit Ipſe aūt in orōnibꝫ pſeuerabat et corpus ſuū ieiunijs macerabat. Famuli aūt dom⁹ ipm deridentes aq̄m vtēſiliū dom⁹ ſup caput eius freq̄nter fundebāt. ſȝ ipſe ad oīa valde patiēs erat. Alexi⁹ xvij annis in domo pr̄is eius ignot⁹ manebat. Uidens g̃ p ſpm̄ qꝫ terminus vite appropinq̄ret cartā cuȝ attramēto petijt et totū ordiem vite ſue ſcripſit. Dñica igit᷑ die poſt miſſaꝝ ſolennia in ſanctuario de celo vox intonuit dicens Uenite ad me oīs q̄ laborat̄ ⁊ onerati eſtis ⁊c. Qđ audientes oīs in facies ſuas ceciderūt. Et ecce vox ſcđo dicens Querite hoīem dei vt oret p roma Querentibus illis ⁊ mīme inuenientibꝫ iteꝝ dictum eſt. In domo eufemiani q̄rite Requiſit⁹ ille nihil ſe ſcire dicebat. Tunc impatores archadius ⁊ honori⁹ vna cū ſummo pontifice innocencio ad domuȝ pdicti viri venerūt. ⁊ ecce vox miniſtri allexij ad dñm ſuū venit dicens. Uidi domine ne ille pegrin⁹ nr̄ ſit q̄ magne vite et patientie hō eſt. Currens igit᷑ eufemian⁹ eū defunctū inuenit ⁊ vultū eius tanqꝫ vultū angeli rutilantē vidit. voluitqꝫ cartā quā in manu hēbat accipe

ſed nequiuit. Exeunte ḡ eo cum hoc im
peratoribꝰ ⁊ pontifici retuliſſet ⁊ illi ad
eum intraſſent dixerūt. Nos q̄uis pctōres ſu
mus/ gerimꝰ tñ regni gubernacula ⁊ ha
bemus curā vniuerſalem regiminis paſto
ralis. Da ḡ nobis cartā vt ſciamꝰ q̄ in
ea ſcripta ſunt. ⁊ accedēs pōtifex cartā
in manu ſumpſit ⁊ ſtatī dimiſit. fecitq;
eam legi corā omni pplo ⁊ multitudine
et prē eius. Eufemianꝰ hō audiēs nimio
timore ꝯturbatꝰ reſolutiſq; viribꝰ ī ter
ram cecidit. Cū vō ad ſe aliq̄ntulū re
diſſet. veſtimēta ſua ſcidit. cepitq; canos
capitꝭ ſui euellere barbā trahere atq; ſe
metipm diſcerpere ac ſup filiū ſuū cor
ruens exclamauit. Heu me fili mi q̄re
ſic me ꝯtriſtaſti. ⁊ ꝑ tot ānos dolores et
gemitus ac ſuſpiria incurriſti. Heu me
miſerrimū. qꝛ video te cuſtodē ſenectu
tis mee in grabato iacentē ⁊ non mihi
loq̄ntē. Heu me q̄lem de cetero cōſola
tionē hr̄e potero. Mater vō hō audiens
q̄ſi leena rūpens rete. ita ſciſſis veſtimē
tis coma diſſoluta ad celū oculos leua
bat. et cū pre nimia multitudie ad ſctm̄
corpꝰ adire nō poſſet. clamauit dicens
Date mihi aditum vt videā ꝯſolatōem
anime mee q̄ ſuxit vbera mea. ⁊ cum ꝑ
ueniſſ ad corpꝰ incūbens ſup iſtud cla
mabat. Heu me fili mi cariſſime/ lumē
oculoꝝ meoꝝ q̄re ſic nobis feciſti. q̄re tā
crudelr̄ nobiſcū egiſti. Videbas prēm
tuū ⁊ me miſerā lacrimātes. ⁊ nō oſnde
bas teipm nobis ſerui tui iniuriabanꝭ
tibi ⁊ ſuſtinebas. Et iterꝝ atq; iterꝝ pro
ſternebat ſe ſup corpꝰ. et nunc brachia
ſup illud extendebat nūc aūt mābꝰ vul
tū angelicū ꝯtrectabat ⁊ oſculās clama
bat. Plorate mecū oīs q̄ adeſtis. q̄ per
xvij. ānos eū in domo mea habui ⁊ non
cognoui. qꝛ vnicꝰ meꝰ eſſ. Serui em̄ eiꝰ
cōuiciabanꝭ ei alapis eum ꝑcutiebant
Heu me q̄s dabit ocul' meis fontem la
crimaꝝ vt plangā die ac nocte dolorem
anīe mee. Sponſa vō eius induta veſte
adriatica cucurrit plorās ⁊ dicens Heu
me qꝛ hodie deſolata ſum ⁊ appareo vi
dua. iā non habeo in quē ꝓſpiciā. nec in
quē oculos meos leuē. nūc raptū eſt ſpe
culum meū. perijt ſpes mea. āmodo ince
pit dolor q̄ finē nō habet. ppl's aūt audi
ens hec lacrimabilr̄ flebat. Tunc ponti
fex cū imꝑatoribꝰ poſuerūt corpꝰ in hono
rato feretro ⁊ duxerūt in ciuitatem me
dam. ⁊ nunciatū eſt pplo inuentum eſſe
hoiem dei quē ciuitas tota q̄rebat ⁊ oēs
obuiā currebant ſctō Si q̄s infirmꝰ illō
corpꝰ ſacratiſſimū tangebat ꝓtinꝰ cura
batur. Ceci viſum recipiebāt. Demo
niaci liberabanꝭ/ ⁊ oīs infirmi a q̄cun
q; infirmitate detenti tacto corpe cura
banꝭ. Imꝑatores tanta miracula vidē
tes ceperūt ꝑ ſe cū pontifice lectū porta
re. vt ⁊ ipi ſctificarenꝭ ab eodem corpe
ſancto. Tunc imꝑatores iuſſerūt copiā
auri ⁊ argenti in plateis ſpargi vt tur
be occuparenꝭ amore pecuniaꝝ ⁊ ſinerēt
corpus ſctm̄ ꝑduci ad eccleſiā. ſ; plebs
amore pecuniaꝝ depoſito magis ac ma
gis ad tactū ſanctiſſimi corporis irrue
bat ⁊ ſic cū magno labore ad templum
ſancti bonifacij martirꝭ tandē ipm ꝑdu
xerunt. et illic per ſeptē dies in laudibꝰ
dei ꝑſiſtentes opati ſunt monumētū ex
auro ⁊ gēmis p̄cioſiſq; lapidibꝰ. in quo
ſanctiſſimū corpꝰ cū magna veneratiōe
collocauerūt. De ipo quoq; monumēto
ita ſuauiſſimꝰ odor flagrauit vt oībꝰ vi
derenꝭ aromatibꝰ plenū Obijt circa an
num dñi. cccxxviij.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Eufemianꝰ iſte pōt
dici quilibet hō mūdanꝰ q̄ habz
filium quē miro mō diligit. et
quem ſtudet die ac nocte ꝓmouere. dat
ei vxorem. ſ. mundi vanitatē in q̄ dele
ctetur ſicut ſponſus cū ſponſa. imo ſepiꝰ
magis delectanꝭ cum mūdi vanitate. q̄z
vir cum vxore. qꝛ ſepe ꝓpter mūdana hō
vitam ſuā amittit. Mater eſt mundus
iſte q̄ miro mō diligit filios mūdanos
Sed filius bonꝰ ſicut beatꝰ alexius magꝭ
ſtudet deo placere ꝑ omia q̄z pentibus
et mundi vanitatibꝰ vt poterit illō me
reri quod dicitꝭ. Qui dimiſerit agꝝ aut
domum patrem aut mr̄em aut vxorem
ꝓpter me centuplū accipiet ⁊ vitā eter
nam poſſidebit. Alexius naui accepit
⁊c. Nauis iſta eſt ſctā eccl'ia ꝑ quā nos
oportet aſcendere ſi volumꝰ vitā eternā
obtinere. et veſtimēta precioſa. ſcilicet

ſeculi pompas deponere/et inter paupes id eſt humiles reſidere verbo ⁊ ope. Cuſtos q̄ eū ī eccleſiā introduxit eſt diſcretus ꝯfeſſor q̄ habꝫ pctōrem inſtruere ⁊ ad noticiā ſacre ſcripture ītroducere vt meliꝰ poterit a nociuis aīe p̄cauere. Sꝫ ſepe ventꝰ ſurgit ⁊ ducit hoīem ad patriā ꝓpriam. ſic fecit ſctō alexio. Ventꝰ iſte ē temptatō diabolica q̄ nitit̄ die ac nocte hoīem a bono ope impedire. Si g̊ ſentias te p aliquā temptatōem inuolutū. fac ſicut fecit ſcūs alexiꝰ. induas te forma pegrini. hoc eſt v̄tutes veri pegrini debes hr̄e vt nō poſſes a pr̄e carnali nec a mūdo aliter ꝯgnoſci/niſi ꝙ hō dei ſis Sed ſepe cū talis vitā pnīe eligit dolēt pntes ⁊ multū triſtant̄ cū viderit filios eoꝝ mūdū ſpernere/⁊ pauptatē ꝓ amore dei diligere. Sꝫ tutius eſt eos offendere ꝗꝫ viaꝫ pfectōis derelinq̄re. Quere g̊ cartam. i. teſtimoniū ꝯſcientie qδ deo fidelr̄ miniſtraſti. tūc venit ſummꝰ pontifex cū impatoribꝫ. i. xp̄s cū multitudine angeloꝝ/⁊ ducēt aīam tuam ad eccleſiā ſācti bonifacij. i. ad vitaꝫ eternā vbi abundat oīs bonitas. ſ. gaudiū.

De vita exemplari. Cap. xvi.

Egitur de quodam impatore romano ꝯſtruente ſibi baſilicam optimā ⁊ fodiens in fundamēto palacij inuenit ſarcophagū aureū tribus circulis circūdatū et ſup ſarcophagū talr̄ erat ſupſcriptio. Expendi. donaui. ſuaui. habui. habeo. perdidi. punior. primo qδ expēdi habui qδ donaui habeo. Impator cū hˀ audiſſ̄ ſatrapas imperij vocauit et ait. Ite et inter vos cōſulite q̄d iſta ſupſcriptio ſignificet. At illi. Dn̄e nihil aliud eſt ſuperſcriptō niſi iſtud. Erat vnꝰ impator ante te q̄ alijs exemplū dare volebat vt eius vitā ſeq̄rent̄. Expendi vitā meam recte iudicādo. alios regulando. meipm ſm rōem domando. Donaui militibus nccaria. paupibꝫ victualia. ⁊ vnicuiqꝫ ⁊ mihi ipſi ſm merita. ſuaui in oībus opibus iuſticiā. indigentibꝫ miſecordiam. opantibꝫ mercedē cōdignam habui cor largum ⁊ ſtabile/et vnicuiqꝫ mihi ſeruienti diuitias dare in nc̄itate et grām oībus omi tp̄e. Habeo manuꝫ ad donandū/ad ꝓtegendū/et manū ad puniēduꝫ. perdidi ſtulticiā. pdidi inimicoꝝ amiciciā. ⁊ pdidi carnis laſciuiam. punior iam in īferno. qꝛ nō credidi vni deo eterno. Punior heu qꝛ nō eſt redemptio. Impator cū hˀ audiſſ̄ et ꝯſ̄dui vixit magis prudenter ſeipm ⁊ alios regulabat. ⁊ ſic in pace vitam finiuit.

Moraliſatio

Cariſſimi. Impator iſte p̄t dici quilibet xp̄ianꝰ q̄ debet et tenet̄ conſtruere baſilicā. i. cor ſuū deo paratū vt eius voluntatē p oīa faciat ⁊ effodere cor ſuum p vitā contritōis. ⁊ ſic poterit ſarcophagū aureū inuenire. i. aīam deauratā v̄tutibꝫ plenā mediāte diuīa gr̄a. cum tribus circulis aureis. ſ. fide/ſpe ⁊ caritate circūdataꝫ. Quid g̊ erit inſcriptū. Certe primo expendi Sꝫ dic mihi cariſſime q̄d expēdiſti. Rn̄deat bonus xp̄ianus. Corpus ⁊ aīam in dei ſeruicio. Si q̄libet veſtꝝ ſic vitā expendit de magno p̄mio ī vita eterna ſecurꝰ erit. Scōm eſt ꝙ ſcribitur ſuaui. Dic mihi cariſſime q̄d ſuaſti. Rn̄deat bonꝰ xp̄ianus Cor ꝯtritū ⁊ humiliatū. ⁊ deo in oībus operibꝫ p̄patum ꝓ volūtate ſua ad faciēdū quicq̄d placet ei. Tertiū eſt qδ ſcribit̄ donaui Dic mihi cariſſime quid donaſti. Rn̄deat bonus xp̄ianꝰ. Dilectōnem deo ex toto corde ⁊ ex tota aīa ⁊ ex tota mente. ⁊ amorē ꝓximo ſm diuinū preceptū. In his duobꝫ pendet lex et ꝓphete. Quartū quod ſcribit̄ eſt habui. Dic mihi cariſſime q̄d habuiſti. Rn̄deat bonꝰ xp̄ianus ⁊ dicat Certe miſeram vitā. qꝛ in pctō ꝯceptus ⁊ in pctō originali natus/⁊ de vili materia plaſmatꝰ. Quintū qδ ſcribit̄ eſt habeo Dic mihi cariſſime/q̄d eſt qδ habes. Rn̄deat bonus xp̄ianꝰ Certe baptiſmū/⁊ factꝰ ſuꝫ chriſti miles vbi erā ſuꝰ diaboli p v̄tutes q̄s mihi deus dedit ī baptiſmo. Sextum qδ ſcribit̄ eſt pdidi. Dic mihi cariſſime. quid eſt quod pdidiſti. Certe dei grām. Rn̄deat bonꝰ xp̄ianus. oīa delicta q̄ ꝯtra dn̄m cōmiſi p pniam emēdaui. qꝛ penitentia mūdat nos a pctis.

promittit quilibȝ chriſtianus in baptiſmo deum ſecũ munde cuſtodire. Sed eſt aduertendũ de corpe iſtius pricipis ſcilicet dñi. ab illis q̃ ſub ſpecie panis digne debent ſumere ⁊ cuſtodire ex ꝓprietatibꝫ panis viſibilis attendãt. Eſt igitur hoſtia inſcripta vt ſic noteſ ꝙ oñs debent eſſe inſcripti qui ꝑ eucharistiam ſunt reficiendi. Illi aũt ſunt inſcripti in quoꝝ cordibꝫ ꝑ verã fidem inſcriptũ eſt nomen xp̄i vt a xp̄o dicanſ ꝓpiani. Vñ dicit dñs ꝑ hieremiã. Scribã legẽ meam in cordibꝫ eoꝝ. Prima aũt lex q̃ cum deo obligamur eſt fides. ſecunda ſpes. et tertia caritas. Item hoſtia poſt litteras circulũ cõtinet. in quo notatur eternitas q̃ nec principiũ nec finem hꝫ. Item hoſtia latitudinẽ habet q̃ caritatem figurat q̃ circunq̃ꝫ dilataſ. Item hoſtia eſt tenuis ⁊ ſicca. ꝑ q̃ notatur duplex abſtinẽtia. per tenuitatẽ ciboꝝ parcitas. ꝑ ſiccitatem ꝯ humidoꝝ ſupfluitatem ſobrietaſ. potatores aũt huiꝰ ſint ſobrij. Qui igiſ pane p̄dicto volũt refici ſint inſcripti ꝑ fidem. circulum hñtes per eternoꝝ cõtemplationẽ / dilatati ꝑ caritatẽ. Item hoſtia eſt alba. ſic ⁊ nos contra luxuriã. Item eſt leuis. ſic ⁊ nos contra accidiã. Item modica. id eſt humilis contra ſupbiam. Si autem tales ſumus. tunc panem noſtꝝ quotidianuȝ nobis ad vtilitatẽ nrãm dari petimus. Alioq̃n non ꝓ nobis ſed cõtra nos eſt. Quoniã dicit apl' s p̄ma ad Corinth. xi. Qui mãducat indigne / iudiciũ ſibi manducat. Item hoſtia eſt azima ſine fermento ꝯ amaritudinẽ inuidie q̃ ſpiritualiter nequicia diciſ. Vñ apl's pria ad Corinth. xi. Epulemur nõ in fermẽto malicie ⁊ nequicie. ſed in azimis ſinceritatis et veritatis. Item frumẽticea eſt et hoc contra iram. Granũ enim frumenti leue eſt et planũ ſine aſperitate. ita ꝙ ꝓpter ſuam aſperitatẽ vix aliq̃s eum tangere audeat. Item hoſtia ẽ impermixta ⁊ vniformis. ⁊ hoc ꝯ cupiditatem ⁊ auariciam. Item rotunda cõtra accidiã. Sicut enim panis naturalis p̄ ceteris cibis corpus reficit ⁊ ſuſtentat et vinum p̄ ceterꝭ potibꝫ hoiem letificat et inebriat. ſic caro chriſti pre ceterꝭ interiorẽ hoiem reficit ⁊ ſaginat ⁊ ſanguis p̄ ceterꝭ letificat. ⁊ ſic inebriat vt ſobriũ reddat. Unde pſalmiſta. Calix meus inebrians q̃ȝ preclarus eſt. Item panis eſt cibus generalis. ⁊ vinum potus vſualis omnibus et omni tempe. Sic chriſtus ſe in cibum omnibus fidelibꝫ et omni tempore exhibet paupibus et diuitibus ſine acceptione. ꝓpter quod ⁊ panis quotidianus dicitur. Itẽ panis ſicut dicunt philoſophi / p̄cipue habet virtutẽ nutriendi cuius ſignũ eſt qꝛ eiuſ comeſtio non parit faſtidiũ comedendi. Sic eſt panis chriſti. de quo Eccl. xxiiij. Qui edunt me adhuc eſurient. Item ſicut panis triticeus eſt cibus adultorũ non paruuloꝝ. ſicut dicit apl'us. ita corpus chriſti eſt cibus ſpiritualis eorum qui creuerũt in fide ⁊ virtutibꝫ. Deinde queriſ quõ panis xp̄i põt conuerti in corpꝰ chriſti. Ecce ratio eſt nutrix que nutrit pueꝝ. Si nutrix famẽ pateretur et lacte careret puer inediã ſuſtineret vel cito deficeret. Si võ in tanta penuria dentur ei feces ad bibendũ ille feces ꝑ os ꝓtate mutanſ in ſanguinem ad robur mulieris / et in lac ad nutriendum puerum. Et ſi hoc facit natura in muliere / quanto magis virtus ſupna. naturam in ſacramẽto altaris per os ſacerdotis loti. id eſt chriſti per verba de ore exeuntia. mutatur panis ĩ carnem et vinum in ſanguinẽ. Sed de indigne ſumentibꝫ poteſt dici illud Gen̄. Fera peſſima deuorauit filiũ meũ. Pſal. Os peccatoris ⁊ doloſi ſup me apertum eſt. Vinum eſt ſanabile homini ſano vel infirmatiuũ homi egroto. imo poterit eſſe cauſa mortis. Eodem modo corpꝰ chriſti anime ſane eſt vita. anime peccatrici eſt mors. Item pcuſſi ſunt de bethſamitis ſeptuaginta viri famoſi ⁊ duo milia plebis / eo ꝙ vidiſſent archã nudam. Et poteſt dici ꝙ nõ peccarunt videndo quibꝫ non erat ꝓhibitũ videre. Videamus ergo ⁊ munde ⁊ honeſte cuſtodiamus corpus pricipis. id eſt chriſti. Secundũ miniſteriũ quod promiſimꝰ eſt vigilare in bonis operibus quando aliꝗ

dormiunt in peccatis ſicut ſcriptum eſt. Vigilate quia neſcitis qua hora fili⁹ hominis veniet. Et paulus dicit ad Eph. Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis et illuminabit te chriſtus. Vñ chariſſimi debetis ſcire ꝙ viatores aliq̄ ſurgūt ad primū gallicātū. aliqui ad ſecūdum. ⁊ aliqui ad tertium. et aliqui ad aurorā quando pulli clamant ⁊ dicunt. Nō eſt amplius dormiendū. Ecce pulli clamāt ſurgamus. Primi galli fuerunt prophete qui ſuſtexerūt vt chriſtū in carne viderent et non viderunt. Secundi galli ſunt apoſtoli ⁊ euangeliſte qui chriſtum viderunt. Tertij galli ſunt predicatores et alij qui verbū dei predicant. Iſti ſunt pulli qui clamant et dicunt. Surgite vigilate ſicut domino promiſiſtis in bonis operibus. dormite quando alij vigilant hoc eſt a peccatis ceſſate quando alij in malis operibus vigilant. ſicut latrones fures ⁊ luxurioſi. Vigilate i eſtate id eſt cum vita noſtra fuerit in corpore et prouideatis om̄ia neceſſaria pro animabꝫ veſtris vt cū hyems mortis aduenerit poteritis cum domino feliciter requieſcere. Tertiū miſteriū eſt guſtare bonū potū. Pot⁹ iſte eſt penitentia ſiue martiriū pro dei amore. Vñ ſaluator. Mat. Poteſtis bibere calicē quem ego biturus ſum. At illi. Poſſumus. ſcꝫ. calicem penitentie aut martyrij. Fuit bonum. tēpore ſuo acetum. i. bonum erat ſanctis ī celo qui in hoc mundo vixerunt qui penitentiā fecerunt carnē ſuam domabāt et ideo in celo iam regnant. Eſt bonū vinum. ſ. hoc eſt dictū. bonum eſt nobis vt penitentiā agamus per quā poterim⁹ ad eternam gloriā peruenire. Erit bonū ſcꝫ quando caro cum ſpiritu in die iudicij reſurget et vitā eternā intrabit. Dominus habet vnam tabernā de optimo vino. ſcꝫ celeſte gaudium. et ſignum pulcrum ante tabernā. ſ. crucem. ſed quando ita eſt ꝙ multitudo ementium ꝯfluit tunc tabernarius care vendit vinum. et quando ceſſant emendi venientes. tūc oportet ꝙ vendat pro leui precio. vel ꝙ retineat omnino ſibi. Domin⁹ vero poſt reſurrectionē ſuam cōmunicauit vinū ſuū mittendo ſpiritum ſanctū. ⁊ tunc cōfluxerunt euntes cateruatim ſcꝫ per p̄dicationem apoſtoloꝝ et aliorum ſanctorū conuerſi ſunt ad fidem. et tunc tabernarius. i. dominus noſter ieſus chriſtus care vendidit vinum ſuum. i. gloriā p̄adiſi Nōne petrus qui crucifixus fuerat valde care emit illud vinum. et paul⁹ ⁊ laurenti⁹ ceteriq̄ martires qui morti tradiderunt corpa ſua pro fide chriſti ſuſtinēda et multiplicanda. Sed modo ceſſat multitudo ementium ⁊ ideo oportet ꝙ xp̄s pro leui precio vendat gloriā ſuā vel omnino retinebit ſibi. Et ideo guſtemus in preſenti vita potum penitentie vt perueniamus ad brauiū vite eterne

Quartum miniſterium eſt inuitare homines ad conuiuium. Ille inuitabat inimicos ⁊c. Sic quilibet noſtrū tenetur inuitare inimicos ad chriſti vitam eternam. Iuxta illud. Non veni vocare iuſtos ſed peccatores. Sic tu debes per bona exempla et bona opera peccatorē inſtruere et deo reconciliari. Sed aliq̄ peccatores ſūt lapides molares qui nō poterunt de leui moueri imo ſunt quaſi cathenati. ſicut herodes miſit petrum ī carcerem. ⁊ in ipa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vinctus duabꝫ cathenis et cuſtodes ante hoſtiū caſtodiebant carcerem. Actuū. xij. Dormitio petri poteſt figurare dormitiōē peccatoris in peccati conſuetudine. duo milites poſſunt dici mors ⁊ dyabolus. quia mors inſidiatur vite et diabolus anime due cathene ſunt voluptates carnales ⁊ vanitates tꝑales. Cuſtodes poſſūt dici ſpes leuioris venie ⁊ p̄ſumptio longioris vite ⁊ qñ dyabol⁹ ſic tenet pctōrē. tūc habet eū in pace. Idō cū ſūma cuſtodia laborandū ē verbo ⁊ ope tales ad ꝯuiuiū eternū inuitare. Quītū miſteriū eſt ignē facere ſine fumo. Ignis iſte ē caritas quā q̄libet tenet habere ſi deſiderat vitā etnā obtinere. ⁊ h̄ ſine fumo iracūdie vt aliō nō oſtdas ī ore q̄ſ ſit ī corde. Sic m̄lti dicūt ſe aliquos diligere ⁊ odiū h̄nt ī corde. Iſta nō ē vera caritas ſꝫ ē ignis plen⁹ fumo. Vñ oportet odiū ex corde expellere. In figura hnius dicit ſm Plinius

Eſt quidaʒ piſcis qui tranſglutit hami partes interiores ſcilicet omnia interiora ſua foras ꝓ os euomit donec hamus exeat. et deinde reducit ad loca ſua. ſꝫ ſic videt̉ pctō2 irā vel odiū ſiue aliqͦd peccatū cū incidit tanq̄ȝ hamū tranſglutire. Eccl. ix. Sicut piſces capiūt̉ hamo ⁊ ſic auis cōprehendit̉ laqueo. ſic capiunt̉ homines tpe malo. Debet ḡ tūc ꝓ os oīa interiora deijcere donec exeat ham᷒. odium. ſ. vel peccatū aliud. quia omnia interiora reuelanda ſunt. ſcꝫ per confeſſionē donec perfecte liberetur a peccato ⁊ tunc poterit ignem ſine fumo preparare. per quem deus erit calefactus. ſ. contentus Sextum miniſterium eſt docere homīeſ viam verſus terraȝ ſanctā. ſ. celum. ſꝫ ad celum oportet per mare tranſire. Mare dicitur mundus iſte propter multas rationes. Primo quia ſicut in mare eſt cōflictus ventorū ita et in mundo cōflict᷒ eſt multiplex bellorū. Item ſicut in mari eſt tempeſtas fluctuū, ita et in mūdo inundatio aduerſitatū. Itē ſicut in mari eſt amaritudo aquarum. ita ⁊ in mundo amaritudo viciorum et ſicut in mari profunditas aquarum. ita et in mundo profunditas miſeriarum Et ſicut in mari beluarū eſt immanitas. ita ⁊ in mundo principum ſeueritas. Itē oportꝫ ꝓpter iſta pericula et multa alia ꝑtrāſire per nauē. tamen ſolent homines propter quatuor nauem aſcendere. Primo propter diluuium Gen. ix. ſic nos debemus propter diluuium viciorū. Unde Oſee iiij. Mendaciū maledictū homicidium et furtum ⁊ adulterium inundauerunt ⁊ ſanguis ſanguinē tetigit propter qͦd lucebit tibi infern᷒ ⁊ omnia que habitāt in eo. ⁊ ideo neceſſe eſt nobis nauē aſcēdere bone vite. Secundo aſcenditur nauis ad transfretandū. Math. ix. Aſcendit ieſus ⁊ transfretauit. ſic et nos ſi volumus in ciuitatē venire. non habemus hic manentē ciuitatem. ideo neceſſe eſt nauē aſcendere. Stult᷒ eſt qui debet mare tranſire per nauem et non vult nauē aſcendere. Stultus eſt qui habet tēpus congruuȝ ⁊ differt quia a mane vſqꝫ ad veſpam immutabit̉. Stulti aūt ſūt nautis clamantib᷒ intrate qui tunc differt Tertio aſcendit̉ nauis ad mercandum Prouerb. vlti. Facta eſt quaſi nauis inſtitoris. ⁊ anima ſancta ē quaſi nauis bona que abūdat i terris. ſ. que ſunt gemitus. ſuſpirium. paupertas. humilitas. caritas que bona venit dominus noſter ieſus chriſt᷒ querere i terra noſtra. Et qn̄ anima noſtra ſic onerata venit ad portū optime recipitur a dn̄o terre. ⁊ bonis acceptꝫ onerat illā nauē, bonis patrie. ſ. honore ⁊ diuicijs. Quarto aſcendit̉ nauis ad piſcandum ſicut petrus. ſic debemus aſcendere nauē ad piſcanduȝ peccatores de aqua peccatorū attrahendo eos bonis operibus et exemplis Cauendum tamē nobis eſt ne ſi nimis lucro aliorꝫ intēdamus ⁊ negligentes noſmetipſos ſubmergam᷒ ſicut cōtingit aliqn̄do piſcatorib᷒ ſed ſunt multi nō piſcatores ſed ꝑdoneſ qui ſubmerſos querunt nō vt eos eripiant ſed vt veſtes querant ⁊ qͦd peius ē homines nauigātes ꝑpter ſpolia. ſubmergūt iſti etiā aliqn̄ ſūt qui nauē dei regēdam recipiūt. Unde eſt notandū ꝙ ad ſaluationē nauis in magna tempeſtate. alius nauē exonerat. alius aquā exhaurit. alius anchorā iacit. alius velū deponit. alius gubernaculū tenet. alius nauigando vndas ſuas ſeꝑat ⁊ ita nullus ē ocioſus ſed quilibet de ſua ſalute ſolicitus. et ſic nauis ſaluat̉ ⁊ non perit. Iſta ſpiritualiter ad temptationis euaſiōeꝫ debent hic fieri ⁊ ſic ſaluabitur a periculo mortis eterne Sed qui in aliquo iſtorꝫ negligens fuerit peribit. Un̄ paulus ad Thimo. i. Qui volūt diuites fieri incidūt in laqueū ꝑ temptatiōem in interitum ⁊ ꝑditōꝫ. Si ergo vis ſaluari exonera cor tuū diuitijs q̄ ſūt valde graue on᷒ Secūdo humilitas anime nauē exhaurit aquā peccati lingue euacuatorie eijciendo. Iuxta illud Hiere. Effunde ſicut aquā cor tuū Tertio rupturas obſtruit q̄ eni timet nihil negligit Hic obſtruit foramina ſenſuū ꝑ que abſcōditur morſ Iſte aūt timor oritur ex conſideratione Diuine potentie ⁊ iuſticia iudicis. ex defectu aduocati vel teſtimonij et ex multitudine accuſantiū. Un̄ Iob. ix. Si for

tituďo quietiſ robuſtus eſt. ſi eq̃tas iudi-
cij nemo audet ꝓ me teſtimõiũ reddere
ſi iuſtificare me voluero os meũ cõdem-
nat me i ꝯſciẽtia q̃ ſp̄ loq̃tur. Quarto
ſpes anchorã iacit. Quĩto patiẽtia velũ
deponit. Sexto prudẽtia regit guberna-
culũ vt recte funẽ dirigit. Septĩo iuſti-
cia vndas ſepat. Nauis ẽ aĩa ſctã cꝰ mer-
ces ſũt opa caritat. funes diuina p̄ce-
pta. Malꝰ patiẽtia velũ pſeuerãtia an-
chora fides remꝰ gubernaculũ caritatis
gubernator ſpũſſcũs. naute ducẽtes na-
uẽ exẽpla ſctõꝝ. De tali naui ſcribitur
Prouerb. xxxi. Facta eſt quaſi nauis iſti-
toris i qua ſunt oĩa iſta. Nauis iſta por-
tat poma. i. opa ſctã redolẽtia corã deo ⁊
hoĩbꝫ ꝺ q̃bꝫ debes facere exeniũ ipi deo
Et ſic poma danſ pꝰ pradiũ in delectati-
onẽ ⁊ in ſolaciũ. ita fructꝰ ⁊ fruitio bonoꝝ
opeꝝ dabiſ nobis in celo pꝰ hãc vitã. In
mari. ſ. in mũdo ẽ rupes magna. ſ. corpꝰ
hũanũ ex q̃tuor elemẽtis cõpoſitũ et in
iſto corpe eſt nidꝰ. ſ. cor humanũ in quo
corde auis ſcꝫ ſpũſſanctꝰ ꝑ virtutẽ baptiſ-
mi reſidet qui cõtinue habet ſeptẽ oua
ſ. ſeptẽ dona ſpũſſcti. q̃ꝫdiu auis iſta ſcꝫ
ſpũſſanctꝰ in corde tuo reſidet ſecure trã-
ſire poteris ad terrã ſanctã. i. ad vitam
eternã. Sꝫ ſi cõtingit auẽ ꝑ pctm̃ extra
nidũ volare. mare. i. mũdus dyabolꝰ ca-
ro ꝓpria erunt ꝯtra te ⁊ ſurgẽt tempeſta-
tes graues quas euadere nõ potes. ⁊ iõ
oportet te cor tuũ bñ ⁊ mũde p̄ꝑare ad
modũ domꝰ materialſ. de domo tolliſ fuli-
go ꝑ quã ſignificaſ amaritudo peccati
q̃ tolli debet. Itẽ tollẽdus eſt puluis. i.
amor terrenoꝝ i quo maxime nutriũſ pu-
lices. i. ſupbi ſaltãtes. Itẽ mulier mun-
dans domũ purgat ⁊ ꝯgregat pulueres
⁊ poſt eicet ꝑ oſtiũ ⁊ poſt areã munda-
tam apponit aquã. ⁊ tandẽ ſacramẽtum
ſic volẽſ mũdare domũ. i. cor ꝯgregat pul-
uerẽ cogitãdo oĩa mala q̃ fecit ⁊ oĩa bona
que amiſit. poſt emittat ꝑ plenam cõfeſ-
ſioneꝫ apponat aquã ꝑ lacrimarum effu-
ſionẽ. Ornet domũ ſacramẽto ꝑ dignaꝫ
ſatiſfactiõeꝫ ⁊ ſic in domo bene p̄ꝑata li-
benter hoſpitabiſ dñs. Vñ videmꝰ ꝙ ex
aduentu boni hoſpitis tota domꝰ emũ-
datur. ſꝫ eo recedẽte nõ remanet ꝺ boniſ
eius in domo niſi fimus iumẽtoꝝ. Sic
ex aduentu dei ꝑ gratiã ſuſtẽtaſ corpꝰ et
anima. ſꝫ recedẽte gratia eiꝰ nõ remanet
niſi fumꝰ. i. tꝑalia qꝛ quãto plꝰ amplecti-
tur q̃s fumũ in brachijs tãto minꝰ hꝫ de
eo nec fortior efficiſ. ergo quãto q̃s plꝰ
amat diuitias ⁊c. Vñ Eccĩ. Qui amat
diuicias fructũ nõ accipiet ex eis. Ni-
hil peiꝰ q̃ꝫ amare pecuniã. auis q̃ ẽ inimi-
ca eſt dyabolus. q̃ circuit querẽs quẽ de-
uoret q̃ die ac nocte nitiſ ſpũm ſanctũ a
cordibꝫ nr̃is expellere ꝑ peccatũ. Si ve-
lis ſpiritũ ſcm̃ tecũ habere fac ſic̃ fec̃ gui-
do. Aſpergas nidũ cũ ſangĩe agni. i. ſem-
per debes habere recentẽ memoriã in cor-
de tuo de chriſti paſſiõe quã ꝓpter te ſu-
ſtinuit. ⁊ ſic auis inimica. i. dyabolꝰ ſine
dubio nõ audebit ad te appropiquare. ⁊
ꝑ conſequẽs ſpũſſanctus remanebit in
te ⁊ poteris ſecure ad terrã ſanctaꝫ. i. ad
vitã eternã ꝑuenire. Ad quã ⁊c̃

Item omne peccatũ q̃ꝫuis p̄deſtina-
torie grauiſſimũ niſi deſperatiõis bara-
tro ſubiaceat eſt remiſſibile.

Capitulum. xviij

q Vidam miles
erat noĩe Julianꝰ q̃ vtrũq̃ꝫ parẽ-
tem neſciẽs occidit. Cũ enĩ iulianꝰ iſte
nobilis ac iuuenis quadã die venatiõi
inſiſteret et quẽdã ceruũ repertum inſe-
queref ſubito ceruus verſus eũ ſe vertit
atq̃ꝫ dixit. Tu me inſequeris q̃ patris
et matris tue occiſor eris. Qꝺ ille audi-
ens vehemẽter extimuit ne forte ſibi cõ-
tingeret qꝺ a ceruo audierat. Relictis
omnibus clam deceſſit ⁊ ad regionẽ val-
de remotã peruenit. ibiq̃ꝫ cuidã p̄cipi
adheſit. Ille vero tam ſtrenue vbiq̃ꝫ tã
in bello q̃ꝫ in pallacio ſe habuit. ꝙ prin-
ceps militem eum fecit et quandam ca-
ſtellanam viduam in coniugem ei tra-
didit et caſtellum pro dote accepit.
Tunc parentes Juliani pro amiſſiõe
filij nimium dolentes vagabũdi vbiq̃ꝫ
ꝑgebãt ⁊ filium ſuum ſolicite querebãt
Tandem ad caſtrũ vbi Julianus pre-
erat venerunt quos cũ vxor Juliani vi-
debat et Julianus nõ affuerat quinam
eſſent inquiſiſſet ⁊ illi omnia q̃ filio ſuo

acciderāt ei narraſſent. intellexit ꝙ parē-
tes viri ſui eſſent vtpote que hec a viro
ſuo frequenter forte audierat. Ipſos igi
tur benigne ſuſcepit ⁊ pro amore viri ſui
lectū ſuū eis dimiſit ⁊ ipſa ſibi lectū ali
bi ꝑparabat Facto aūt mane caſtellana ad
eccleſiā perrexit. ⁊ ecce iulianꝰ mane ve-
niēs in talamū q̄ſi excitatꝰ ad vxorē ſuā
intrauit. duos pariter dormiētes inuenit
vxorē cū adultero ſuſpicatꝰ, ſilenter ex-
tracto gladio ambos pariter interemit. Exi
ens aūt domū vidit vxorē ab eccleſia re
deūtē et admiratꝰ interrogauit. q̄nam
eſſent illi qui in lecto ſuo dormirent. At
illa ait. Parentes veſtri ſūt qui vos di-
utiſſime queſierūt ⁊ eos in noſtro thala
mo collocaui. Quod illi audiens pene
exanimis effectꝰ amariſſime cepit flere
et dicere. Heu miſer quid faciā q2 dul-
ciſſimos parentes meos occidi. Et ecce
impletū eſt verbum cerui. qd̄ dum vita
re volui miſerrimꝰ adimpleui Iā nunc
vale dulciſſima ſoror quia de cetero nō
quieſcam donec ſciam ꝙ deus penitētiā
meam acceperit. Cui illa. Abſit dulciſ
ſime frater vt me deſeras ⁊ ſine me abe
as ſed que fui tecum particeps gaudij.
ero particeps et doloris. Tunc inſimul
recedentes iuxta quoddam magnū flu-
mē vbi multi periclitabant. quoddā ma
gnum hoſpitale ſtatuerunt vt ibi peni
tentiā facerēt. Et omnes q̄ vellēt flumē
tranſire inceſſanter trāſueherēt ⁊ hoſpi
cio vniuerſos paupes reciperent. Poſt
multum tempus media nocte dū iulia
nus feſſus quieſceret ⁊ gelu graue eſſet
audiuit vocē lamētabiliter clamātē ad
iulianum vt ſe traduceret voce lugubri
inuocātē. Qd̄ ille audiens concitꝰ ſur-
rexit ⁊ iam pre gelu ipſum deficiētem in
uenit ⁊ in domum ſuam portauit ⁊ ignē
accendit ⁊ ipſū calefacere ſtuduit. Et ca
lefieri nō potuit ⁊ ne ibi deficeret timēs
ipſū in lectū ſuū portauit ⁊ diligēter co
operuit Poſt paululū ille q̄ ſic infirmus ⁊
quaſi leproſus apparuit ſplēdidus ad ce
lum ſcandit ⁊ hec hoſpiti ſuo dixit. Iuli
ane dn̄s miſit me ad te mandās tibi ꝙ
tuā penitētiā acceptauit ⁊ ambo pꝰ mo
dicū in dn̄o requieſcetis. ſicq3 ille diſ-
paruit ⁊ iulianꝰ cū vxore ſua poſt modicū
plenus operibꝫ bonis ⁊ elemoſinis in dn̄o
requieuit.

Moraliſatio

Kariſſimi Iſte miles iulianꝰ pōt
dici quilibet chriſtianꝰ bonus ⁊
prelatus qui debet debellare viri
liter contra dyabolum mundum ⁊ carnē
et debet venationi inſiſtere. ſ. deo aīas
acq̄rere. ſequi ceruū. i. xp̄m. Vn̄ ps. Si
cut ceruus deſiderat ad fontes aquaꝝ ⁊c.
Si vero fideliter prelatus ſequitur xp̄m
audire potes ⁊ videre in ſacra ſcriptura
ꝙ debes parentes tuos occidere. i. ꝓpter
dei amorē illos ſimpliciter relinquere
Iuxta illud. Qui dimiſerit patrē ⁊ ma
trē propter me centuplū accipiet et vi
tam eternam poſſidebit. Miles iſte per
rexit in regionē lōginquā ⁊c. Sic prela
tus in regionem longinquā hoc eſt lon
ge tranſire debet a mundo ⁊ ab illis q̄ in
mundo ſunt ſancte ⁊ pure viuendo ⁊ ſer
uire principi ſcʒ chriſto ⁊ cū eo diuerſa
bella cōmittere contra dyabolū mundū
⁊ carnem. Chriſtus cū ꝑcepit ſic militē
ſuum triumphare dabit tibi vxorem ca
ſtellanā. ſ. gratiā ſuā que cuſtodiat ca
ſtrum cordis tui vt poteris deo ꝑ omnia
placere. Sed ſepius cōtingere videmꝰ
ꝙ parētes carnales ⁊ mundi vanitates
talē ſequūtur ipm ad malum inſtigādo et
ponuntur in cordis tui lecto te ꝓbare ſi
cut fecerat Iob. ſed reſiſtito fortiter ⁊ cū
gladio pnie eas deleas. vt dicit in figu
ra huiꝰ ꝙ abſolon ꝑſequens patrē per ca
pillos ſuſpenſus ē in quercu. ⁊ ioab infi
xit tres lanceas in corde ſuo. Quercus
iſta eſt ꝯcupiſcētia. Capilli carnalia deſi
deria. Vulnus trāſiens eſt caro moriēs
Ioab dyabolus tres lanceas. dū viuit
ſcʒ cogitationes operationes ⁊ ꝯſuetudi
nes infigit. ⁊ in morte tres anguſtias. ſ.
iram dei q̄ offendit. carētiā celi qd̄ ami
ſit. penam infernalē quā metuit Iſtos
parentes debes occidere gladio peniten
tie et poſt hec ad flumina ſacre ſcripture
pergere ⁊ ibi domum ſalutis erigere. ſcʒ
orationem ieiunium ⁊ elemoſinam per
petrare. ⁊ ſic per conſequens deū in lecto
cordis tui poteris requirere. et ad vitam
eternam peruenire. Ad quā. ⁊c.

De peccato ſuperbie. Capl'm .xix.

Egitur in ge/
ſtis romanoꝝ q erat quidam
princeps romanoꝝ noie pom
peyus. Hic duxerat filiã cuiuſdã nobil'
qui ceſar vocat'. Hic duo ꝯuenerũt inter
ſe q toti' orbis dominiũ ſuo impio ſub
iugarent. Accidit vt pompei' mitteret
ceſarẽ ad expugnãdũ plagas diuerſas
qꝛ iuuenis erat et ipm decuit laborare.
Ipſe aũt tanq̃ principal' ciuitatem ro
manã a plagis illis cuſtodiuit. pfixit tñ
ſibi terminũ redeundi ſub ſpacio q̃nq̃
annoꝝ qd ſi nõ faceret iure ſuo ppetuo
priuaret'. Ceſar aũt exercitũ collegit. ꝛ
ad illas ptes perrexit. inueniens hoies
bellicoſos quos nõ poterat in pfixo ter
mino ſupare. Valens pompeyũ offen
dere q̃ bellũ dimittere ex capite pprio
alienauit ſe aliis q̃nq̃ annis qd graui
ter portabat pompei' interdixit ſibi ciui
tatem romanã. ita q nõ auderet ad eũ
vlteri' appropinq̃re. Ceſar vo finito bel
lo iter arripuit verſus romam venit p
q̃ndã aquam cũ exercitu ſuo. que quidẽ
aqua vocabat' rubicon. ꝛ ibi apparuit ei
quedã ymago magna ſtãs in medio aq̃
et loq̃bat' ei dicens. Ceſar: ſi venias p
pace romana: liceat tibi vſq̃ huc veni
re. ſi autẽ non pſumas intrare. Cui ce
ſar rñdit. Semp militaui ꝛ parat' ſum
oms labores ſuſtinere p honore ꝛ cõmo
do ciuitat' romane ampliãdo. ꝛ ſemper
volo diis meis teſtibꝰ quos adoro. His
dictis imago diſparuit. Poſt hoc ſtati
ceſar pcuſſo dextrario flumẽ trãſiuit. ſꝫ
cum ptrãſito flumie ſtetiſſet ex alia par
te moratur. Hic pace temerata. qꝛ iura
reliquo. ꝛ ab illo die nõ ceſſauit pompey
um pſequi. ꝛ inq̃ntum potuit deſtruere
nitebatur.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per hunc ſenem pom
peiũ intelligit' deus creator oim
qui ſp fuit ab initio et erit ſine
fine. Per ceſarem intelligo adam q̃ fuit
princeps oim hominũ. cui' filiã. i. aiam
deo deſponſauit i fide. Oſee. ij. Deſpon
ſabo te mihi in fide. Deus igit' volens
pbare adam poſuit eum in padiſum vt
operaretur et cuſtodiret illud q̃ ſtati de
ſtatu ſuo ſupbiẽs volẽs ſue vxori place
re ꝛ dyabolo acq̃eſcere vnicũ pceptũ qd
deus ei dederat violabat. ppter qd deus
eum expulit nõ ſolũ de padiſo ſed etiã
de celeſti impio. Adã tñ ſperãs ſe poſſe
recupare qd pdiderat ad hoc poſtea inq̃n
tum potuit laborauit. ſꝫ vere attigere ñ
valebat vſq̃ ad aduẽtum dñi nři ieſu
xpi imaginis nři qui appuit baptiſat'
in aq̃s iordanis. dñs vero ꝛ ſaluator nř
dixit oibus nobis ad celũ tendere vo
lentibꝰ. Joh. iij. Niſi quis renat' fuerit
ex aq̃ et ſpũſcõ ꝛc. Multi aũt cũ veniũt
ad hanc aq̃m pmittunt corã teſtibꝰ deo
ſeruire ꝛ pctã vitare viril' ꝯ diabolũm
pugnare. ſed heu pchdolor et timeo ꝛ ti
mendũ eſt de multis q cum fecerũt vo
ta ſua obliuiſcunt' ꝛ pcepta cõtemnunt
ſicut abſalon. ij. Reg. poſtq̃ fuerit recõ
ciliatus patri ſui dauid occiderat frẽꝫ
ſuum. Videns q pr̃ ſ pnus erat ad con
ſtituendũ eum regem dixit pr̃i ſuo. vad
dam et reddã vota mea dño q̃ voui do
mino in ebron. Et dixit ei pr̃ ſu' Vade
in pace. Perrexitq̃ in ebrõ ꝛ ppl's cõſti
tuit eum regem. Ab illo die vſq̃ in di
em mortꝭ nõ ceſſauit pſequi pr̃em ſuũ
ſed ceſar ꝛ abſolõ interfecti ſũt a ſuis ſu
is. Eodem mõ mali xpiani nõ deſiſtunt
deum pr̃em pſequi p mala opa eoꝝ. iõ tra
dentur miniſtris gehennaꝝ quos time
bant ꝛ colebant. Sed attendite poſtq̃
abſolon occiderat frẽm ſuum fuit exal
tatus/ et ceſar poſtq̃ fregerat pceptum
pompei. ſed ioab faciens pacẽ inter ipꝫ
et patrem reduxit eũ. ſed videns hono
rem ſuum impugnauit pr̃em ꝛ colligẽs
ſibi gentẽ ꝯſtituit ſe regem. ſed in bello
ſuſpẽdit ſeipm p crines. Et ioab q̃ fece
rat pacem inter ipm et patrem infixit
tres lanceas in cor eius. Iſte abſolon ſi
gnat peccantem mortaliter qui occidit
fratrem ſuũ. i. aiam ſuam. Chriſtus aũt
fecit pacem. ſed multi reconciliati acci
piunt bellum ꝯtra deum. Et tunc venit
chriſtus qui pacem fecerat ꝛ figit tres
lanceas in cor peccatoris. Prima eſt ſe
paratio a deo. Secunda eſt maledictõ
Tertia eſt ignis eternus.

De miſeria ꝛ tribulatiōe. Ca.xx.

Onrad' regnauit/in cui' impio erat q̄dā comes nōīe leopold' q̄ irā regis metuēs cū vxore ſua in ſiluā fugiens in quodā tugurio latitabat In q̄ ſilua memorata dū ceſar conrad' venaret nocte ſupueniente in eodē tugurio ipm̄ oportuit hoſpitari Cui hoſpita pgnans vicina exiſtens ptui decenter vt potuit ſtrauit ꝛ neccaria miſtrauit. Eadem nocte mulier filiū pepit ꝛ ceſar vocē audiuit dicentē/accipe. accipe. accipe. Expgefact' ipſe a ſomno tot' q̄ʒ timid' ꝛ tremefactus ait intra ſe. Quid ſignat iſta vox accipe accipe accipe. Quid debeo accipe cogitabat et ſtati obdormiuit. Et ecce ſcda vice audiuit vocē dicentē ad ipm̄ redde. redde. redde. Ceſar expgefact' a ſōno ꝯtriſtat' ē valde ꝛ ait intra ſe. q̄d eſt h̄ Primo audiui accipe accipe accipe et nihil accepi. Modo dr̄ redde redde redde. q̄d debeo reddere ex quo nihil accepi. Ceſar iterū incepit dormire ꝛ ecce tertia vice audiuit vocem dicentē ſibi fuge fuge fuge. qm̄ hic puer primogenitus gener tuus erit. Ceſar vō cū talia audiuiſſ cōmota ſunt omia viſcera eius. Mane vō ſurgens duos armigeros ſuos ſecum ſecretarios ad ſe vocauit dicens. Ite puulū illum de manib̄ matris violēter auferte/ꝛ ipm̄ p mediū ſcindētes cor ei' mihi apportate. Cōtriti euntes de gremio mr̄is puerū rapuerūt. quē videntes elegantiſſime forme miſcdia moti ipm̄ ſup q̄ndam arboris ſupficiē ne a feris deuoraref/repoſuerūt. ꝛ leporē ſcindentes cor eius ceſari detulerūt. Eodem die dū quidā dux inde tranſiret ꝛ puerū vagientē audiret/ipm̄ in gremio ſuo priuatim nullo ſciente accepit. Et dum filiū nō hr̄et vxori attulit. ꝛ cū nutriri fecit. a ſe ꝛ vxore ſua genitum fingens. Henricū vocauit. Cū puer iam creuiſſ erat corpe pulcer nimis. ore facund' ꝛ oib̄ gratioſus. Quē cum tā decorū ꝛ prudentē vidit ceſar a pr̄e petijt et in curia ſua manere fec. Sʒ cū videret puerū oib̄ gratioſum ꝛ ab omib̄ cōmēdari dubitare cepit/ne poſt ſe regnaret. ꝛ ne iſte ſit quē occidi mandauerat. Volēs igit̄ eſſe ſecur' lr̄as manib̄ ſuis ſcriptas vxori dirigit in hunc modum Inq̄ntum eſt tibi cara vita tua mox vt iſtas lr̄as receperis puerū hunc necabiſ Dum vō pgens in q̄dam eccl'ia hoſpitatus fuiſſet ꝛ ſup bancum q̄ſceret/et burſa in q̄ erat lr̄a dependeret. ſacerdos curioſitate duct' burſaʒ aperuit ꝛ legēs ſcelus abhorruit ꝛ radens ſubtilr̄ vbi dicebatur puerū hunc necabis ſcripſit. Filiam nr̄am in vxorē ipi dabis. Cūq̄ʒ regina iſtas lr̄as legiſſet/et regis ſigillo munitas videret de māu impatoris ſcriptas eſſeq̄ʒ cog̊ſceret. ꝯuocatis principibus nuptias celebrauit ꝛ ſuā filiam eidem ī vxorē dedit. q̄ nuptie aquiſgrani celebrate ſunt. Dū aūt ceſari cōrado narraret q̄ ſolenniter nuptie filie ſue eſſent celebrate/ille obſtupuit. ꝛ cum a duob̄ armigeris ꝛ duce ꝛ ſacerdote veritatem cōpꝑiſſet/ordinationi dei reſiſtēdum non eſſe vidit. ꝛ ideo p puero mittens eum eſſe ſuum generū approbauit/et poſt in imperio regnare inſtituit.

Moraliſatio

Ariſſimi. Iſte iperator eſt de' pr̄ qui ꝓpter pcm̄ primi parentis iratus erat ꝛ eum a paradiſo expulit. q̄ fugiebat in ſiluam hui' mundi. ſed de' volens venari circa anīas miſit filiū ſuum in ſiluā hui' mundi qn̄ carnē aſſumpſit de ỽgine glorioſa ꝛ in nocte natus Rex qui audiuit vocem dicentem ſibi/accipe accipe accipe. pōt dici quilibet hō qui deberet eſſe rex ſuꝑ ſeipſius ad ſeipm̄ regendum quantum ad ſalutem corporis et anime ſue. Unde cuilibet noſtrū dictum eſt accipe ꝛc. Per primum debemus intelligere primo q̄ accepiſti animam ad dei ſilitudinē creatam. Per ſecundum accipe corpus cum quinq̄ʒ ſenſibus/et omnia quattuor elementa parata tibi ad miniſtrādum Per tertium accipe q̄ ſi fideliter deo miniſtraueris vitam eternam accipies. Cariſſimi/attendite diligenter ad hec tria accipe. Un̄ celum dicet tibi/que eſt prima vox miniſtro tibi lucem per dieʒ vt vigiles.

tenebras per noctē vt penſes. alterno tibi tp̄a vt varietates tollat. Terra dicet: te porto: te nutrio: te pane ꝯforto / ⁊ te vino letifico: diuerſis aīalibꝫ meſā tuā repleo. Aq̄ tibi dicet. Potū tibi p̄beo. ſordes tuas lauo. ⁊ diuerſa genera piſciū ad vſum tuū miniſtro. Aer dicꝫ. Vitalem ſtatū tibi p̄beo ⁊ oē gen⁹ auiū tibi mitto ad tuū obſequiū. Vox admonentis eſt mund⁹ cū dicit. Vide hō quō amaui te qui ꝓpter te fecit me. ſeruio tibi ⁊ factus ſum ꝓpter te vt tu ſuias illi qui fec̄ te et me ꝓpter te. Accipe benignitatem. redde caritatē: vox cōminantis eſt cum dicit ignis. A me combureris. Aqua a me ſubmergeris. Terra a me abſorberis. Infernus a me deglutiris. Secūda vox quā impator iſte audiuit trib⁹ vicibꝫ fuit. redde redde ⁊c̄. Quid reddere debes. Primo certe deo animā mundā quā deus ad ſuā ſilitudinē creauit / et p̄ eius paſſionē redemit. Per ſecundū redde Quid debes reddere. Certe diuina p̄cepta ſuando decimas oblationes: ⁊ totū corpus in eius ſeruicio voluntarie te offerendo. vt poteris dicere cum pſalmiſta. Reddam tibi vota q̄ diſtinxerūt labia mea: Per tertiū redde. intelligas q̄ deo debes reddere totū corpus tuū vt eum diligas toto corde tota anima tota mente vt ſis parat⁹ p̄ eius amore oīa patienter tolerare. Secundū eſt diligas ꝓximū tuū ſic teipm̄. Tertia vox fuge ⁊c̄. Per primū fuge. debes intelligere q̄ fugere debes dyabolū per opera miſcōie ⁊ hūilitatis. mūdum per paupertatē. carnē per ieiuniū ⁊ caſtitatem. Per ſecundū fuge / intelligas vt inq̄ntū poteris vitabis pctā. et ꝓpriam voluntatē et mundi vanitatē ⁊ ꝯſortiū maloꝝ. Per tertiū fuge itelligas q̄ fugere debes infernū ⁊ eius penā p̄ cōtritionem ⁊ confeſſionē ⁊ ſatiſfactōem. quia puer nat⁹ eſt nobis cui⁹ imperiū ſup humerū eius. Puerum iſtū ieſum chriſtū multi pſequūtur. ⁊ ipm̄ q̄ntū in eis eſt cum vicijs ⁊ ꝯcupiſcentijs occidūt. Sꝫ duo armigeri. ſ. potentia diuina: et ſua gratia a cordibꝫ talium pueꝝ ieſum rapiunt. quia puer ieſus nō libenter quieſcit niſi in loco mundo. Puer ieſus ponitur in arbore. ſ. in eccl'ia vbi dux bonus prelatus eum inueniet p̄ opera meritoria et nutrit munde. ſed homo miſer nō timens deū accipit eū in altari. et tūc poterit de eo dici qđ dicit̄ in geneſi de ioſeph. Fera peſſima deuorauit filiū meū id eſt chriſtum. Si vis g̊ tute ꝓcedere occide leporem. ſ. carnē tuā. i. carnales affectiōes p̄ orōnes ⁊ ieiuniū et elemoſinam. ⁊ ſic extrahe cor tuum vt puer ieſus poterit ſaluari ⁊ tecū manere. ⁊ filiam tuā. i. animā deſponſare. Sed ſepi⁹ contingit q̄ homo recidiuat. ⁊ lrās ſcribit manu ꝓpria ⁊c̄. Littere iſte ſunt cogitationes male ⁊ ꝑuerſe ad ꝑpetrandum mala p̄ que puer ille oīno a te extinguatur. et quoniā ſcribit vxori. id eſt carni appetendo gulā ⁊ luxuriā. ſed ſacerdos diſcretus. ſ. confeſſor atq3 p̄dicator debet aperire ſacram ſcripturā p̄ ſtilū iratum. id eſt mala opa mutare per pniām et tunc puer ieſus ſine dubio animā tuam deſponſabit. Ad quā deſponſatōem principes erunt vocati. ſ. v̄tutes cardinales. ⁊ ſic poteris cum xp̄o regnare.

De dolo ⁊ conſpiratione ⁊ cautela ipſis contraria.

Capitulum. xxi.

Iuſtin⁹ refert q̄ ciues lacedemonie ſimul cōſpirauerunt contra regē ſuum / ⁊ preualentes ꝯtra eum de ciuitate ſua eū indigne expulerūt et a toto regno. Accidit tunc tempis quia rex perſarū eandem moliebatur deſtruere ciuitatē cum magno exercitu ciuitatem obſedit. Rex autem expulſus ciuitatē ſuā q̄uis ingratam nō potuit non amare. ſed miſert⁹ ē eius. Cum aūt exploraſſet et didiciſſet machinationē regis perſaꝝ contra ciuitatem ſuam lacedemoniam. cogitauit quomō poſſet latenter et prudenter totam ymaginationē intimare ciuitati p̄dicte. Acceptis tabulis ſcripſit in eis totam ymaginatōem ⁊ vna cū hoc informationē ſpecialem quō poſſent reſiſtere et ciuitatem ꝯ eum defendere. ⁊ cum totum ſcripſiſſet qđ voluiſſet. ſuꝑliniuit

ſcripturam ſuã cera. et accepto nũcio fi de digno direxit eaſ ad magnates ciui tatis. ſed tabulis receptis et diligẽter in ſpectis nulla lr̃a apparebat. ſʒ tantũmõ cera plana. Queſtio inter omnes ſatrapas facta eſt de tabulis in cõmuni. vt vnuſ quiſqʒ diceret imaginationẽ ſuã q̃d eſſʒ de tabulis faciendũ. ſʒ nõ eſt inuẽtꝰ qui eorum potuit aperire intellectũ. Accidit aũt q ſoror p̃dicti regis audita perplexitate iſtarum lr̃arum petijt a magiſtratu vt poſſʒ eaſ videre. q̃bus diligẽter inſpectis cepit cal liditate feminea parum de cera de tabulis eleuare. Apparuitqʒ ſtatim lr̃a occulta. Cunqʒ plus de cera eleuaſſet plꝰ de lr̃a apparebat. Sicqʒ tota cera de littera le gi poterat quicq̃d ibi erat ſcriptũ. Sa trape hec videntes gauiſi ſunt valde. cõ ſilium lr̃arum fecerunt/ et ciuitatẽ fortiter defendebant/ et ab omi obſidione libe rabant.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Per iſtũ regẽ deũ om nipotentẽ intelligo q̃ expulſus fuit de ciuitate ſua. i. ſocietate humana qñ primi pentes nr̃i conſpiraue runt in paradiſo et eiꝰ p̃cepta tranſgreſſi ſunt tanqʒ q̃ dicerẽt Nolumꝰ hũc regna re ſuper nos. Hoc aũt nõ obſtãte rex dñſ nr̃ ieſus xp̃s ciuitatẽ predictã. ſ. totũ ge nus hũanũ nullo mõ potuit nõ amare Nam dilexit nos cũ inimici ſui eſſemꝰ. quia ſic dicit apl̃s ad Ro: Cũ inimici eſſe mus recõciliati ſumꝰ deo per mortẽ filij eiꝰ. Rex iſte dñs nr̃ ieſus xp̃s ppendẽs q dyabolus q̃ eſt rex ſuper oẽs filios ſuper bie omnis q̃ſi infinitis machinatiõibus molireť deſtruere/ accepit tabulas. de q̃ bus ad lr̃ãm dr̃ Exo. iij. tabulas videlʒ moyſi ſcripſitqʒ in eis informatiõʒ ſuffi cientem contra demonẽ et machinatõem eiꝰ Sicqʒ per nunciũ fidelẽ. ſ. moiſen ciuita ti hũani generis deſtinauit Sʒ ſcriptura iſta fuit ſic ſublimata quadã cera. i. ce rimonijs q̃buſdã itaq moralia legis non potuerũt plane et apte legi ab vnoquoqʒ tempore legis ſcripte: nec bene intellecte fuerũt q̃ſtiões multe inter veteres ſuper intellectũ iſtarum tabularum. Sʒ certe nũqʒ aliq̃s inuentꝰ fuit q̃ iſtarum tabularum intel lectum aperire potuit: donec vna puella ſoror regis veniret valde prudẽs ac de nobili genere pducta. Domicella iſta erat btã virgo maria mr̃ dei et hois. ſ. bñ dicta et ſctificata/ ſoror etiã regis xp̃i. nã cum ipa eſſet filia regis dauid ſcḋm car nem. ipſa etiã eſt filia dei ſpũalr̃ loquẽ do iuxta illud Luc. Huic erat ſoror no mine maria. Hec itaqʒ. ſ. virgo maria ta bularum legis antiq̃ aperuit intellectum. Sed quõ. Certe delendo cerã. Scitis em̃ q veniẽte lumĩe recedit vmbra. et igne calefaciẽte defluit cera. modo iſte cerimonie fuerũt q̃ſi vmbra. chriſtus aũt deus fuit ignis. et maria mr̃ eius illũina trix/ in die purificatõis ſue ſponte et hu militer ſubiecit ſe cerimonijs legis licʒ non indigeret vt filiũ ſuũ ignem diui num in templũ p̃ntaret Neceſſe ḡ eſt et fuit vmbrã recedere et cerã ipam deflue re et auferri. Vñ pſal. Sic fluit cera au ferenť/ ſuper cecidit ignis et nõ viderũt ſo lem. Et quia in die purificatõis ſue ce rimonias abſtulit/ et ſic legeʒ impleuit. et nos a ſuitute diaboli per natiuitatem filij ſui liberauit/ et ad vitaʒ eternã dedu xit. Ad quam nos pducat ꝛc.

Timor mundanus. Cap. xxij.

Arrat auguſti nus q q̃ndo egyptij olim vo lebant deificare yſidem et ſera pem iſto mõ pceſſerunt Primo legẽ ſta tuerunt q quicunqʒ eos diceret eſſe ho mines vel aliquis de eorum genealogia nar raret capite plectereť Statuerũt duaſ imagines. Secundo vt lex p̃dicta nul lum lateret in omni templo vbi eorum imagines colebanť/ iuxta eos ponebat tur vnum paruũ idoluʒ habens digitũ ſuum labijs applicatũ vt per hoc faceret ſi gnum ſilentij ingrediẽtibus iſta templa et ſic veritas ab omnibus taceretur.

Applicatio.

Ariſſimi Reuera homĩes mũda ni iſta faciunt tenebroſi oppſſo res veritatis et ſubuerſores eccleſiaſtici ſtatus quando volunt deificare et glori ficare ſemetipſos vel alios conſimiles ponunt ſtatim quoddã idolũ coram ocu lis prelatorum facientes ſignũ ſilentij. ita

videlicet vt nullus audeat eos arguere nec de eoꝝ factis exprimere vitatẽ. ſed magis eoꝝ errores diſſimulare vel potiꝰ magnificare. vt ſic ꝓpter defectũ ↄtradictionis videanť apud ꝑplm eſſe iuſti Et certe iſtud idolũ eſt timoꝛ mundanꝰ ꝓpť quẽ nullꝰ audet dicere vitatẽ nec moꝛi ꝓpter veritatẽ/ nec nimiã pſecutionem ſuſtinere. imo ꝓpter iſtud idolũ illi quorum pncipalť intereſt p ſuo grege moꝛi fiunt ita timidi ſic lepoꝛes. imo qđ peiꝰ eſt ipi fiunt alijs idolũ ſilentij. qꝛ ſi ipſi nõ eſſent alij defenderent veritatẽ ꝛ deum qui eſt veritas ꝑ oculis haberent in omnibꝫ opibus.

De ſpirituali medicina. Cap. xxiij.

Eatus auguſtinus refert ꝙ mos antiquitus erat ꝙ coꝛpoꝛa impatoꝝ poſt moꝛtẽ eoꝝ cõburerenť ꝛ cineres in eminẽtioꝛi loco collocarenť. Contigit autẽ ꝙ quidã moꝛiebať cuiꝰ coꝛ non potuerat cõburi. Multis aũt ſup h̃ mirãtibus/ oĩs rethoꝛes ꝛ ſapiẽtes illiꝰ prouincie citaueřt ꝛ ab eis cam inqrentibꝫ tandẽ dixeřt ꝙ impatoꝛ fuit intoxicatus ꝛ ꝓpter latens venenũ accendi non poterat coꝛ eiꝰ. tunc illi extrahentes coꝛ de igne apppoſueřt tyriacã. ſicqꝫ venenũ fugauerunt. ꝛ cum iteꝝ coꝛ in ignem poneretur mox in cineres eſt redactum.

Moꝛaliſatio

Ariſſimi. Sic ſpiritualť de hoĩbus veneno pctĩ moꝛtalis intoxicatis impoſſibile eſt vt eoꝝ coꝛda igne ſpiritusſcti accendanť niſi p tyriacã id eſt p cõfeſſionem ꝛ contritiõem priꝰ peccati macula deleatur.

De ſuggeſtione diaboli p tpalia. Capitulum. xxiiij

E quodam mago narratur qui habuit qndam oꝛtum pulcerrimũ in quo erant tot flores redolentes tot fructꝰ ſuaues/ tot diuitie et delicie ꝙ valde delectabile fuit ibi eſſe. Hunc locũ nullis volebat oſtẽdere niſi fatuis ꝛ inimicis ſuis. Et cum eſſent introducti videřt tot ꝛ tãta gaudia ꝙ mirabãtur. inſtãter qrebãt vt in illo poterãt manere. ille vo nulli cõſentiebat niſi q̃ hereditatẽ eius ei ↄcederet Fatui vo credebãt ꝙ eẽt paradiſus in quo ſemꝑ deberent ꝑmanere/ ei hereditatem illoꝝ ↄceſſerunt. magus vero de nocte ſurgebat/ ꝛ eos doꝛmientes inueniebat ꝛ occidit. et ſic p oꝛtũ iſtum q̃ infinita mala perpetrauit.

Moꝛaliſatio

Ariſſimi. Iſte magus cum oꝛto ſuo eſt mũs iſte cũ diuitijs ſuis et gloꝛia ſua. Magus dꝛ qꝛ p incantationes ſuas multos ſeducit. ſicut iſti ioculatores faciũt Talis ponit ſcutellã et nihil ponit intꝰ. interi fabulať et trãſfat ꝛ ludificat circunſtãtes. poſtea q̃rit q̃d eſt ibi ꝛ apparẽt denarij. diſtribuit et dat circũſtantibꝫ accipiũt g̃tanť. ꝛ cum clauſerit manꝰ credentes ſe hr̃e denarium poſtea apientes manꝰ nihil inueniunt. Sic mũs iſte m̃ltos decipit incautos ꝛ illudit. ꝛ ſic eſt d̃ mult̃ q̃ꝫdiu nihil eſt de re ſub ſcutella vel diſco. hoc eſt q̃ꝫdiu nihil hꝫ niſi ea tm̃ q̃ victui ſunt neceſſaria modicũ curat de mũo Ex vidẽs mundus volẽs eos decipe/ eleuat patellam et oñdit qđ latet. i. modicũ eleuat pſonã et exaltat ſupꝛa vite nccãria vt ad eccleſiã vel ꝑbendã. ꝛ tũc incipit oſtẽdere diuitias ꝛ delicias. ſtatim miſer hõ appetit ꝛ ↄcupiſcit ea q̃ ſunt ↄ ſalutẽ aĩe ſue. ꝛ danť ei multa et credit ille ditari et in optimo ſtatu eſſe. ſed ſi apiat manus eiꝰ nihil ĩ fine inueniet/ teſte pſal. Nihil inueneřt oẽs viri diuitiaꝝ in manibus ſuis. Studeamꝰ g̊ mundũ iſtum ſpernere ſi deſideramus ad vitã eternã ꝑuenire. Ad quã nos pducat ꝛc.

De bñficioꝝ obliuiõe ꝛ ingratitudĩe. Capitulũ. xxv.

Vedam domina nobilĩ patiebať multas iniurias a quodã tirãno q̃ vaſtabat eiꝰ terrã. Illa h̃ audiẽs quotidie lacrĩas emiſit/ ꝛ ĩ amaritudĩe eſt aĩa eiꝰ poſita. Accidit a caſu ꝙ veit q̃dã pegrinus iuxta eã vbi manebat. videſq̃ꝫ eius anguſtiam pietate motꝰ bellũ p ea dedit eo pacto

q̄ ſi in bello moreref baculū eius ⁊ perā priuatim in camera eius cuſtodiret vt memoriā de eo hr̄et ⁊ ſibi grata eſſ. Illa vero fedelr̄ ei ꝯceſſit. pegrin⁹ bellū attē ptans tyrānū deuicit / ⁊ ip̄e in bello vſ ꝗ ad mortem vulnerat⁹ eſt. Puella cū de morte ei⁹ audiſſ fecit qḋ ꝓmiſit. baculū ⁊ perā in camerā ſuā ā lectū ſuū pependit. Accidit ꝙ p regna ⁊ caſtra fama volebat / ꝙ iſta nobilis dn̄a oīa regna amiſſa recupaſſ. Hec audiētes tres reges / ad eam venerūt cū mag̊ apparatu vt eā viſitarent ⁊ in vxorē peterent. Illa ſtatim ornauit ſe ⁊ i occurſum illorū ambulabat. eoſqꝫ ſatis honorifice recepit / intra ſe cogitabat. Forte iſti tres reges camerā intrare ꝓponunt / erit mihi opprobriū ſi ā lectū meū inuenerit peregrini peram ⁊ baculū ⁊ iuſſit ea amoueri nec vltra ibi cōparere. Sic pacti ſui oblita ⁊ ingrata repta eſt.

Applicatio.

Ariſſimi. Dn̄a iſta eſt anima hūana. Tyrānus dyabolus qui eam priuauit hereditate regni celeſtis per multa tp̄a / vnde ip̄a multū dolebat Nec mirꝫ. quia in iferno diu poſita erat donec pegrin⁹ venerat. ſ. xp̄s qui de celo deſcendit et in peregrinationem iſtius mundi. Pera eius caro mundiſſima in quā latuit diuinitas in qua recepit vulnera. Baculus ē lignū crucis in quo pependit p nobis peccatoribꝫ. Unde pro anima fecit victoriā feria ſexta vt nos liberaret a pena ⁊ vt ei reſtituerenf omnia amiſſa. Petit ergo inſtanter a te vt pro eius amore peram ⁊ baculū cuſtodias hoc eſt vt recentē memoriā cōtinue de eius paſſiōe habeas infra cameram cordis tui. Tres reges ſunt dyabolus mundus et caro qui veniunt ad hominē ſuggerendo. delectando. ꝯſentiendo. miſer homo nō p̄meditat⁹ de futuriꝫ ornat ſe cum vicijs ⁊ concupiſcentijs / ⁊ occurrit eis ꝗcito cōſentit. et ſic amouet memoriā chriſti ⁊ per cōſequēs oblit⁹ dei ē. Studeamus ḡ eius beneficia recolere ſi volumus ad eternū brauiū ꝑuenire.

De humilitate.

Capitulum. xxvi.

Egina quedā nobilis de ſuo ruſtico cōcepit filiū Filius poſt hꝰ vicioſe ⁊ male ſe habuit in ꝯſpectu p̄ncipis p̄ris ſui putatiui. Princeps vō a regina diligēter q̄ſiuit an fili⁹ ſuus eſſ. q̄ tandē p cōfeſſionē regine inueniēs nō eſſe filium ſuū. nolēs tn̄ ꝓpter hꝰ eū priuari a regno regnū ſuum dedit ſibi. ſed ſic ordiauit ꝙ pānos ſuos diuerſi generꝭ et coloris faceret. medietatē de vili panno ⁊ aliā de precioſo vt qn̄ vilē reſpiceret a ſupbia et omi vicio quocunqꝫ retraheref. qn̄ vero nobilē pannum ne oīno deijceretur. ſed per iſta diſcretū ſe exhiberet.

Applicatio

Ariſſimi. Spiritualr̄. caro nr̄a ad modum vxoris carnalia diligens vult nos retinere ne pgamus ad terram promiſſiōis quotiēs pctm̄ mortale cōmittimus. Quid ḡ eſt nobis faciendum. Certe debem⁹ dare carni anulum obliuiōis vt abſtrahaf a delectatōnib⁹ q̄ ſunt ſ̄m ſenſum / vt ſic obliuiſcatur delectationes carnales. Sed anulū memorie debet anīa ſibi retinere. vt videlicet in mēoria iugiter habeat penas infernales / ⁊ nouiſſimū vite ſue / vt ſic caro obliuiſcaf peccare. Un̄ ſcriptuꝫ eſt Memorare no. tua / ⁊ i eter. n̄ peccabis. Eccl. vij. Tunicā debem⁹ hr̄e. q2 ſumus filij ruſtici. hꝰ eſt terre. Job. xvij Putredini dixi. p̄r me⁹ es ⁊c̄. Un̄ ſi a nobis q̄ratur q̄d eſt homo? Certe dicem⁹ ꝙ hō eſt paup aut debilis aut ſtultus aut ruſticus. i. ignobilis ⁊ turpis. Pauper es ſi indiges potentia. ruſticus ſi indiges nobilitate. ⁊ ſtult⁹ ſi ſapiētia. Ex paupſis prob. Nihil habes de te niſi peccatū ſi eni red das oui lanā. boui calciamēta terre ſegetes. nihil tecū māebit niſi peccatum. Scdo. tu es debilis. q2 nil boni operis potes de te. Un̄ hō compaf flori qui mane eſt pulcer ⁊ ſplendēs / de ſero marceſcit. Item fumo. pſal. Sic defecit fumus. ſic deficiāt peccatores a facie dei Item vanitati. pſal. Homo vanitati ſilis fact⁹ eſt. Tertio. tu nō es ſapiēs. q2 non cognoſcis teip̄m. Quomodo ergo

alia cognoſcere potes. Quarto tu nō es de magna parētela. ſed de qua dr Job. xvij. Putredini dixi. Pater meus es tu mater mea ⁊ ſoror mea vermib⁹. Quīto tu nō es pulcer. q2 cito trāſis ⁊ vana eſt pulcritudo tua. Ideo vna ps panni eſt caro viliſſima. alia ps nobiliſſima. ſ. aīa que ad imaginē ſummi regis ꝯdita ⁊ vili corpi infuſa eſt. ꝑ quā homo reddit̄ ſuper celeſtiū ſoci⁹ ⁊ creaturaꝝ digniſſima. ergo ſi iſta duo ſm eoꝝ naturā voluerimus obſeruare ad regnū eternū poterimus ꝑuenire. Quod nobis concedat.

De iuſta remuneratōe Cap. xxvij

Quidam imperator erat diues valde ⁊ potēs q̄ vnicā filiā habebat pulcrā valde. ⁊ oculis hominū gratioſam. quā miro mō dilexit intantū ꝙ quinqꝫ milites ei ꝑ ſua cuſtodia aſſignauit. Milites vero iſti q̄ſi cōtinue armati incedebāt ⁊ certā prebendā ſingulis dieb⁹ de theſauro regis pro cuſtodia filie accipiebāt. Rex vero quendā ſeneſcalcū ⁊ canē habebat quos multū dilexit. Canis vero trib⁹ cathenis erat ligatus q2 valde crudelis erat ēt quos potuit apprehendere occidit. Accidit ſemel ꝙ cū rex in ſtratu ſuo iacuiſſꝫ terrā ſanctā viſitare ꝓpoſuit. mane ſurrexit ⁊ ſeneſcalcū ad ſe vocari fecit ⁊ ait ei. Terrā ſanctam viſitare volo ſub tua cuſtodia filiā meā vnicā cū militib⁹ dimitto ⁊ canē quē diligo. ꝑcipio tibi ſub pena capitis ꝙ nullū defectum filia mea habeat. Omnia neceſſaria militib⁹ ſm ꝙ decet miniſtres. Canē vero cōtinue in cathena habeas ⁊ ei nō laute admiſtres ſed potius famē ſuſtineat vt ſic eius crudelitas atqꝫ ferocitas ānihiletur. Seneſcalcus vero omnia adimplere fidelr promiſit. Rex vero terrā ſanctā adijt et ſeneſcalcus omnia q̄ ꝓmiſit ⁊ totū ꝑceptū in cōtrariū egit. Nā canē de melioribus cibarijs ſemꝑ pauit. nec eū ſicut debuit cuſtodiuit. puelle neceſſaria ſubtraxit. et milites ꝑbenda priuauit intātum ꝙ diſperſi et vagabūdi ꝑ mūdum ibāt. puella ſine cuſtodia ſic relicta plorans ⁊ eiulans ambulabat in aula ſua: Canis cū eam ſolā vidiſſet tres cathenas fregit cū quib⁹ ligatus fuit ⁊ puellā occidit de cuius morte factus ē plāctus magn⁹ in ciuitate. Rex vero cū audiſſet de morte filie ſue cōmota ſunt oīa viſcera eius. ſeneſcalcū ad ſe vocari fecit et cur filiā ſuam ſine cuſtodia dimiſit ⁊ milites ſine ꝑbenda ⁊ canē ꝯtra preceptū eius pauit. Ille vero obmutuit nec aliq̄d pro ei⁹ excuſatiōe allegauit. Rex vero tortorib⁹ ꝑcepit vt ligatis pedibus ⁊ manib⁹ eū in fornacē ꝓijceret ardētē. Omnes regē laudabāt ꝙ tale dedit iudicium.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Imperator iſte eſt dñs noſter Jeſus xps. filia tam pulcra eſt aīa ad dei ſimilitudinem creata. pro cui⁹ cuſtodia quinqꝫ milites id eſt quīqꝫ ſenſus ordinauit vt ꝯtinue bonis opib⁹ eſſent armati ⁊ ꝑbendā gratie dei reciperēt. Canis vero eſt caro miſera que die ac nocte nitit̄ ꝑturbare ſpiritū ⁊ aīam occidere. Vñ de neceſſitate requirit̄ ꝙ trib⁹ cathenis ſit caro continue ligata ſcꝫ ꝑ timorē dei ꝑ eius amorem ⁊ pudorē peccandi. Propter timorē quia deus eſt iuſtus ⁊ iuſte peccatorē iudicat ad penā perpetuā. Hec eſt cathena prima cū qua caro miſera liget̄ ne deū offendat ⁊ ſalutē propriā ꝑdat. Scđa cathena eſt amor dei quia homo tenet̄ ipſū ſup oīa diligere etiā pluſqꝫ ſeipſꝫ ꝓpter eius amorē teipſū debes refrenare a vicijs ⁊ cōcupiſcentijs cauere. Et q̄re debes ipſum intātū diligere. certe q2 te creauit. te plaſmauit. te ad ſimilitudinem ſuā fecit. te redemit ⁊ vitā eternā dabit. Tertia cathena ē pudor hōis peccare in cōſpectu dei. q2 oīa videt etiā minimā cogitatōeꝫ quā in corde habes ꝓpter iſta tria homo debet ſeipſum cohibere nullo modo deū ꝑ peccatū offendere. Seneſcalcus ē homo cui tradidit animā cum q̄nqꝫ ſenſib⁹ ⁊ carnē ſic dedit ad regendū vt ꝑ eis rñdeat qñ dñs noſter ieſus xps ad iudiciū veniet Sed miſer hō q̄ nō diligit deū cathenas frangit. q2 poſtponit dei timorē non curat cogitare ꝙ iuſto iudicio hoiem eternaliter damnat. poſtponit dei amorem. nō curat pen

ſare quãta indicia amoris ei oſtẽdit. ꝙ
eum de nihilo plaſmauit ad eius ſilitu
dinem fecit. eum ſua imagine diuina de
corauit. pro eo ſe humiliauit. naturam
noſtrã aſſumpſit. ꝓprio ſanguine eum re
demit. nec pudorem peccandi corã dño
deo ſuo habuit. Omnia in cõtrariũ per
petrat ⁊ animã ſuam occidit. idõ cũ vene
rit dies iudicij tunc apparebit peccator
⁊ nõ poterit ad obiectũ reſpondere. Tũc
deus tradet eũ tortoribꝰ infernalibꝰ ſic
ipſe teſtat̃. Math. xv. Ite maledicti in
ignẽ eternũ Studeamus ergo ante om
nia animã a peccato cuſtodire ſi deſidera
mus ad eternã vitam ꝑuenire.

De inexecrabili dolo vetularum.
Capitulum. xxviij.

Mperatrix quedã
erat in cuius imperio erat quidaꝫ miles
qui nobilẽ vxorẽ ⁊ caſtam atqꝫ decoram
habebat. Contigit ꝙ miles ad peregri
nãdum perrexit ſed prius vxori dixerat.
Nullum cuſtodeꝫ vltra te dimitto qꝛ ſa
tis credo ꝙ nõ indiges. Parato comita
tu abijt. vxor vero caſte viuendo domi
remãſit. Accidit ſemel ꝙ precibus com
pulſa cuiuſdam ſue vicine epulandi cau
ſa domuꝫ eius ingrederetur quo pacto
ad propria remeauit. quã quidam iuue
nis aſpectam arti amore cupit amare et
plurimos nuncios ad eam direxit cupi
ens ab illa quãtuꝫ ardebat amari Qui
bus cõtemptis eã penitus ſpreuit. Ille
vero ſe omnino cõtemptũ videns adeo
dolens efficitur ꝙ infirmabatur. ſepe ta
men illuc ibat ſꝫ nihil ei valuit eo ꝙ do
mina per omnia eum ſpreuit Accidit q̃
dam die ꝙ verius eccleſiã perrexit dolẽs
ac triſtis. obuiam ei habuit quandam
vetulam in propoſito ſanctã reputatam
que cũ iuuenẽ triſtem vidiſſꝫ cauſam tã
te triſticie ab eo q̃ſiuit. At ille Quid ꝓ
deſt mihi tibi narrare. At illa. Oportꝫ
ꝙ vulnꝰ tuũ detegas ſi operam medican
tis expectes Ideo oſtende mihi cauſam
tanti doloris cũ dei adiutorio te curabo.
Iuuenis cũ hoc audiſſet oſtendit ei quõ
dominã dilexit. Ait vetula. Perge cito
ad domũ tuam quia infra breue tempꝰ
te curabo. His dictis iuuenis ad domũ
perrexit ⁊ vetula ad ꝓpria remeauit. Ve
tula iſta quãdam caniculaꝫ habebat quã
duobus diebꝰ ieiunare coegit ⁊ die ter
tia panem ſinapi cõfectum canicule ie
iunanti dedit. quem cum guſtaſſet pre
amaritudine oculi eius lacrimabatur
tota die. Tunc vetula ad domũ domine
perrexit cum canicula quã iuuenis dile
xit intantũ. Statim a domina eſt honori
fice ſuſcepta eo ꝙ reputabatur ſancta.
Dum autẽ adinuicẽ ſederent domina ꝑ
uam caniculam lacrimãtem reſpexit ad
mirabatur multũ ⁊ queſiuit cauſaꝫ. Ait
vetula. O chariſſima amica noli q̃rere
quare lacrimat̃ quia tm̃ dolorẽ habet ꝙ
vix poterit tibi eſtimari. Dña vero magꝭ
ac magis inſtigabat vt diceret. Cui ve
tula. Hec canicula erat filia mea caſta
nimis ⁊ decora quã iuuenis quidaꝫ vehe
mẽter adamauit ſed adeo caſta erat vt
omnino ſperneret illuꝫ amorẽ vnde iu
uenis tantũ dolens ꝑ dolore mortuꝰ eſt
pro qua culpa deus ꝯuertit filiã meam
in caniculã ſicut tu vides. His dictꝭ in
cepit vetula flere dicẽs. Quotiẽs filia
mea recolit ꝙ tã pulcra puella erat et
modo canicula flet ⁊ ꝯſolari neqt̃. imo
omnes ad fletũ excitat ꝑ nimio dolore
Audiẽs hec domina intra ſe cogitabat.
Heu me ſimili modo q̃dã iuuenis me
diligit ⁊ ꝓ amore meo infirmat̃. ⁊ totũ
proceſſuꝫ vetule narrauit. Vetula hec
audiẽs ait. O chariſſima domina noli
amorẽ iuuenis ſpnere ne forte ⁊ tu mu
taberis in caniclaꝫ ſicut filia mea quod
eſſet damnũ intolerabile Ait dña vetu
le. O bona matrona date mihi ſanum
cõſiliũ vt nõ ſim canicula. Que ait. Ci
to ꝓ illo iuuene mitte ⁊ voluntatẽ ſuã
ſine vlteriori dilatõne facias. At illa.
Rogo ſanctitatẽ tuã vt tu pgas ad eũ
⁊ tecũ ducas. ſcandalũ poſſet eẽ ſi alius
ad eũ accederet. Cui vetula. Tibi ꝯpa
tior. libẽter tibi eũ adducã. Perrexit ⁊
iuuenẽ ſecũ duxit ⁊ cũ domina dormiuit
Et ſic ꝑ vetulã domina adulteriũ com
miſit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Iſte miles eſt chriſtus.
Vxor caſta et decora anima per

baptiſmum lota. cui dedit deus liberum arbitrium ꝛ ſui volūtati tradidit quomodo de hoc mūdo ad patrem aſcendat Mulier iſta ſcȝ anima inuitatur ad cōuiuium quotiēs inclinatᷣ ad carnalē cōcupiſcentiā. Quia cōuiuiū hoīs carnalis eſt ſemꝑ in delicijs viuere. Statim iuuenis.i.mūdi vanitas eā inquātum poteſt allicit vt ei adhereat Si vero nō ꝯſenſerit adeſt vetula ſcȝ dyabolꝰ qui circuit querēs quā deuoret animā. ſ. principaliter quātū poteſt ſolicitat vt peccato ꝯſentiat. Et quō. Certe oſtendit ſibi caniculam flentem. Canicula eſt ſpes longe vite ꝛ nimia de dei miſericordia pſum̄ere quā multi habent intātum ꝙ cito ad peccatū inclinātur. Quia ſicut canicula iſta ex ſinapi lacrimabatur. ſic ſpes ſepꝰ aīam affligit ne ad veritatē attingat intantū ꝙ homo peccato ꝯſentit Si ergo volumus caſtitatē anīe ſeruare ꝛ mūdi deceptiones ꝑcauere fugiamꝰ mūdū ſumopere. qꝛ omne qđ eſt in mūdo aut eſt ſuꝑbia vite aut cōcupiſcētia oculoꝝ aut cōcupiſcētia carnis. et ideo ſummū remediū eſt illū derelinquere ſi volumus ꝑmiū eternū obtinere.

Nota de iudicibꝫ malis. Ca. xxix

Rat quidaȝ imperator qui ſtatuit ꝓ lege ꝙ ſub pena graui quilibet iudex recte iudicaret. et ſi cōtrarium faceret nullo modo miſericordiaȝ inueniret. Accidit caſus ꝙ quidam iudex muneribꝫ corruptus falſuȝ iudiciū dedit. Imꝑator cum hoc audiſſet ſeruis ſuis ꝑcepit vt euȝ excoriarēt. ꝛ ſic factū eſt pelleȝ eiꝰ in loco vbi iudex ſedere debēret poſuit ad ſignificādū ꝙ ille iudex cogitaret. ꝙ ampliꝰ falſum iudiciū nō daret. Rex vero filiū iudicis defuncti iudicē ꝯſtituit dicēs ei. Sedebis ſuꝑ pelleȝ pr̄is tui vt iudices pplm̄ meū. Si vero aliqs affert tibi donū vt declines a via recta ad pellem patris tui reſpice ne tibi hoc idē ꝯtingat.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Imperator iſte eſt dominus noſter ieſus xp̄s qui iſtā legem edidit. Vñ Deut. Iudices ꝛ magiſtratꝰ cōſtitues. ꝛc. Ipſe vero recte ꝛ omni tēpe nos iudicat qꝛ pr̄ noſter celeſtis totū iudiciū filio dedit. Iudex q̄ male iudicauit eſt quilibet hō qui habet ſeipſum quātū ad vite rectitudinem iudicare q̄d ꝛ quantū ꝯtra deum deliquit. Si vero aliqs veſtꝝ ſit muneribꝫ id eſt. malis humoribꝰ corruptus debet excoriari. i. in omnibus vicijs ſuis ꝑ penitentiā denudari vt poterit dicere vbū illud Job. Pellē ꝓ pelle ꝛ quicq̄d homo habet dabit pro anima ſua. Pellis que ponitur ꝓ memoria ī ſede eſt xp̄i paſſio quā homo debet habere retentaȝ in ſede cordis ſui ne ꝯtra deū ꝛ ſalutē anīe ſue delinquat ſicut ſcriptū ē. Memorare nouiſſima tua ꝛ ī eternū nō peccabis. xp̄s non tm̄ pellē in ſede crucis ꝓ nobis dedit ſed etiā vitam. et ideo ſi veri filij ſumus eū ꝑ peccatū offendere nō debemꝰ Et ſi ꝯtingit nos labi reſpiciamꝰ ad crucem quantū ꝓ nobis ſuſtinuit vt emendemꝰ cū opibꝫ miſericordie ꝛ ꝑ ꝯſequēs vitā etiam obtinebimus.

De peccato ꝛ iudicio. Capitulū. xxx.

Rat quidā rex q̄ ſtatuit ꝓ lege ꝙ victori de bello redeūti fieret triplex honor. tres moleſtie. Primꝰ honor ꝙ victori obuiabat populus cū leticia. Secūdus ꝙ omnes captiui currū eius ligatis manibꝫ ꝛ pedibus retro ſequebātur Tertius honor ꝙ indutus tunica iouis ſedebat in curru quē trahebant quatuor equi albi et ducebatᷣ vſqȝ ad capitoliū Ne cū his honoribꝫ obliuiſcereᷣ ſui triplicē moleſtiam oportebat illū ſuſtinere Prima ē ꝙ cum eo ponebaᷣ in curru quidā ſeruilis conditionis vt dareᷣ ſpes cuilibet quantumcūqȝ vilis cōditōnis ꝑuenire ad talem honorē ſi ꝓbitas mereretᷣ. Secunda moleſtia erat ꝙ iſte ſeruus eū colaphiſabat ne nimis ſuꝑbiret ꝛ dicebat. Gnotoſeauton. i. noſce teipſum ꝛ noli ſuꝑbire de tanto honore. reſpice poſt te. hominē te eē memēto. Tertia moleſtia erat ꝙ illa die licebat cuilibet dicere in pſonā triumphātis quicq̄d vellet. ſ. omnia opprobria.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte imperator eſt pr̄ celeſtis. Victor de bello dn̄s noſter ieſus xp̄s qui cōtra dyabolū victoriā obtinuit Vn̄ in die palmarꝫ triplex honor ei fiebat. Pͥo ꝙ ei obuiauit pp̄l's qn̄ omnes cōtra hieruſalē pͤcerūt cū ramis palmarū ⁊ veſtimētis et pueri clamabāt. Oſanna filio dauid. Secundus honor ꝙ omnes captiui. ⁊c. Iſti captiui erāt iudei ⁊ peccatores in pctis ligati q̄ currū humanitatis ei⁹ ſeq̄bant videntes ſigna ⁊ pdigia que faciebat. Tertius honor ꝙ victor indutus erat tunica iouis. Tunica iſta erat diuinitas hūanitati inter⁹ cōiuncta quē trahebāt quatuor eq̄ albi. i. q̄tuor euangeliſte q̄ de eius diuinitate ⁊ humanitate loq̄bāt. Cōtra iſtos honores triplex ei moleſtia fiebat. ſ. ꝙ vnus ſeruilis cōditōnis ponebat cū eo. ſ. latro peſſimus Secūda moleſtia erat ꝙ ſerui eum colaphiſabant. Sic iudei xp̄o fecerūt dicentes. Propheſiſa nobis q̄s eſt qui te percuſſit. Tertia moleſtia ꝙ oīa opprobria ei dicebāt. ſic iudei in faciē ei⁹ expuerūt ⁊ opprobria dixerunt.

De rigore mortis Capitulū. xxxi.

Legitur de morte alexandri. cum ſepultura ei⁹ fieret aurea plurimi philoſophi ad eū cōuenerūt de q̄bus vnus dixit. Alexander heri ex auro fecit theſaurꝫ ⁊ nūc ecōuerſo aurꝫ ex eo fecit theſaur⁹ Alius dixit. Heri nō ſufficiebat alexādro totus mūdus. hodie ſufficiūt ei tres vel quattuor vlne pāni. Alius dixit Heri alexāder populo imperabat. hodie popul⁹ imperat illi. Alius dixit. Heri alexāder potuit a morte multos liberare hodie ipe iacula mortis nō potuit vitare. Ali⁹ dixit. Heri terrā pmebat. hodie ab ea pmit. Alius dixit. Heri alexandrꝫ oēs timebant. hodie eum vilē oēs reputant. Alius dixit. Heri alexāder mltos amicos habuit. hodie nullū. Ali⁹ dixit. Heri alexander duxit exercitū. hodie ab illꝰ ducitur ſepulture.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte Alexander poteſt dici quilibet diues iſtius mūdi qui laborauit totaliter in mūdanis. Aliqui magis laborant qn̄ moriuntur circa funeralia ſua cum magna pompa q̄ꝫ circa animā que iacet ī penis. philoſophi adducti ſunt. doctores ac ſacre ſcripture expoſitores qui dicunt diuites huius mūdi ex auro mundano. Modo diues hui⁹ mundi facit theſauruꝫ hoc eſt dictum. Homo tenet de bonis mundanis impleri. i. bonis virtutibus ſicut eſt dare elemoſinā. veſtire nudū. ⁊c. ⁊ ſic facit de eo quantum ad animā in celo theſaurum. Itē dicunt. Non ſufficit auaro mundus. q2 quāto plus habꝫ tāto plus cupit habere. ⁊ hoc eſt fatuitas. q2 mundus deficiet ſibi in morte. Sed ſi de omni labore ſuo duas vel tres vlnas vilꝰ pāni obtinuerit multū eſt. Itē dicunt. diuites dū viuūt imperāt. ſed poſt morteꝫ quilibet paup ei impat. ⁊ q̄ꝫdiu viuit diues multos poteſt a morte liberare ⁊ tn̄ nullus diues quātumcūqꝫ potens in neceſſitate iacula mortis euadere pōt Itē homo terre dn̄atur. ſed in morte ei dn̄atur q2 totū corpus hoīs p terrā cōſumitur. ⁊ q̄ꝫdiu homo viuit timet. ſicut ſcriptum eſt. Facies hoīs facies leonis. ſed in morte vilis ab omnibꝫ reputat. Itē q̄ꝫdiu viuit amicos habet ſed in morte oēs recedūt ⁊ ip̄m ſolū relinquūt. q̄ꝫdiu homo vixit potuit multos ſecū acq̄rere et ducere. ſed in morte ab alijs ducetur Vnde xp̄s dixit Petro. Ali⁹ cinget te ⁊ ducet quo tu nō vis.

De inſpiratōe bona Capi. xxxij.

r Refert Seneca ꝙ in corporibꝫ venenoſis propter maliciā veneni ⁊ nimiam frigiditatem nullus vermis naſcitur ſed ſi pcuſſa fuerint fulmine poſt paucos dies vermes pducunt.

Expoſitio.

Kariſſimi. Per corpora venenoſa intelligo hoīes in peccato mortali venenatos. tales pre frigiditate peccati vermē pducere nō poſſunt ⁊ ideo pcutit eos de⁹ fulmine dum talibꝫ

infundit gratiā quam ſi peccator recipe/re voluerit cito ↄuerti poteſt. Et ideo ſanū ↄſiliū eſt vt cito p̄ cōtritōēʒ ↄuertamur ad xp̄m. Quod nobis. ꝛc.

De iactantia. Capitulū. xxiij.

r Efert eniʒ Valerius q̄ homo quidā noīe paratinus flens dixit filio ſuo ꝛ oībus vicinis ſuis. Heu heu mihi habeo in ortu meo arborem infelicē qua vxor mea prima ſe ſuſpendit. poſtmodū ſecunda. modo tertia. Et ideo dolor eſt mihi miſerabilis. Ait vnus cui nomen Arri⁹. Mi ror te de tantis ſucceſſibꝰ lacrimas emiſiſſe. da mihi rogo te tres ſurculos illi⁹ arboris. quia intendo inter vicinos diuidere vt quilibet arborē habeat ad vxorem ſuā ſuſpendendā. Et ſic factū eſt.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Hec arbor ē ſctā crux in qua pependit chriſtus. Hec arbor debꝫ poni in ortu hominis dum anima habet iugem memoriā de paſſione chriſti. In iſta arbore tres vxores ſuſpendūtur. ſ. ſuꝑbia vite. concupiſcentia carnis. et cōcupiſcētia oculorū. Homo eni datus mūdo tres vxores duxit. Una eſt filia carnis que vocatur voluptas. Alia filia mūdi que vocaꝛ cupiditas. Tertia filia diaboli que vocaꝛ ſuperbia. ſed cū peccator gratia dei adheꝛʒ penitentie. iſte vxores voluntates ſuas nō hn̄tes ſuſpendūt Cupiditas ſe ſuſpēdit fune elemoſine. ſuperbia fune humilitatis. Voluptas ſe ſuſpendit fune ieiunij ꝛ caſtitatis. Iſte qui q̄ſiuit ſurculos eſt bonus chriſtianus qui toto conamīe hoc debet appetere ꝛ querere. nō tantum pro ſe ſed ꝛ alijs vicinis Ille qui fleuit eſt miſer homo qui magis diligit carneʒ ꝛ ea que carnis ſunt q̄ȝ ea q̄ ſunt ſpiritus ſancti Tn̄ ſep⁹ talis ad informatōnem boni viri ad rectā vitā poterit duci et ſic vitam eternā obtinebit.

De ponderatione vite.
Capitulum. xxiiij.

l Egitur de rege alexādro qui habebat Ariſtotelem magiſtrūʒ de cuius doctrina multū profecit ꝛ multas virtutes ab eo didicit. Inter cetera a magiſtro ſuo queſiuit aliqua ſibi ꝛ alijs ꝓficua dici. Ait magiſter. Fili auſculta diligēter ꝛ ſi meam doctrinam tenueris ad magnū honoreʒ ꝑuenies. Septem ſunt que te docebo. Primū eſt. ſtaterā ne trāſilias. Secūdum eſt. ignē cū gladio ne foueas. Tertium eſt. coronā ne carpes. Quartū. cor auicule ne comedas. Quintū. cum ꝑfectus fueris nō redeas. Sextū p̄ viam publicā ne ambules. Septimū. irūdinē garrulātē in domo nō ꝑmittas. Rex in iſtis ſeptē miro mō ſtuduit ꝛ ꝑfecit q̄ȝdiu vixit.

Expoſitio.

Ariſſimi. Statera iſta eſt vita hūana. Duo in pēſis ſunt igreſſus in mūdū et egreſſus ab eo. Ponaꝛ ergo homo in vna penſa ſcilicet in pauꝑtate cū qua ingreſſus eſt. ꝛ i alia pauꝑtate cū qua egredieꝛ. et inueniet q̄ eque ponderabit. ſicut pauꝑ ingrediꝛ ſic pauꝑ egrediꝛ. Eccli. ij. Sicut egreſſus eſt nudus de vtero matris ſue ſic reuertiꝛ ꝛ nihil aufert ſecū de labore ſuo Item pone in vna pte ſtatere temp⁹ in quo peccaſti. et tūc quero ſicut xp̄s queſiuit a patre filij infirmātis qn̄ ei accidit. Rn̄dit ei pater Ab infantia ꝛc. Et ego quero a te qn̄ incepiſti peccare Heu reſpōdebis. Non heri nec pridie ſed ab infantia. Pone ergo temp⁹ peccati i vna pte ꝛ minus ponderabit. Nō ergo tranſilies ſtateraʒ ſed bn̄ pēſa quō. pone ad aliā tp̄s penitētie. ſʒ neſcis q̄ȝdiu poſſis penitere. Ideo multiplica opa pn̄ie vt eque ponderēt tuis malefactis. ſicut dixit zacheus. Si quid aliquē defraudaui reddo quadruplū. Non ergo trāſilias vltra iſtā ſtaterā. hoc eſt. non nimis cupias vltra q̄ ſunt neceſſaria victui. ſicut legitur de vulture. Vultur cū ceperit p̄dam ꝓbat an totā p̄dam poſſit ſecū portare ꝛ cū ea volare vel nō ſed nō diuidit ꝛ tantū ſecū portat q̄ poſſit ſecū volare. ꝛ ſic tātū habꝫ de p̄da qd̄ ſibi ſufficit Eodem modo homo deberet facere. Multi ſunt qui diuitias ꝓ preda ponūt vt diuites fiant nocte dieq̄ȝ laborant. aliena

rapiunt ⁊ cum habuerint in abſcondito ponunt ⁊ ꝑ illam detinentur ꝙ ad deum volare non poſſunt. ⁊ hec eſt magna fatuitas ꝙ illis vtūtur que ſecum portare nō poſſunt. Diuidatur ergo preda. id ē. diuitie ꝙ ſibi neceſſariū teneat. reſiduū det pauperibus ⁊ ſic poterit ad deum volare. Secūdū eſt. ignem cum gladio ne foueas. id eſt. iracundū cum verbis aſperis ne prouoces Ira enim comparatur igni. quia cum aliquid iracundo deficit. ſtatim inflāmatur. Iſte ignis nō eſt fouendus gladio. Gladius vero eſt lingua hominis que ad modū gladij materialis lata eſt et acuta ex vtraqꝫ parte. ps Lingua eorum gladius acutus Eſt enī de iracundo ſicut de calce In calce eſt calor ſopitus ſed ſi ſupponat̄ aqua ſtatim inflāmat̄ et fumū exire facit. Sic ē cuꝫ iracūdo ī quo eſt ira ſopita cū audierit verba aſpera ſtatim inflāmat̄ ⁊ fumū ire ⁊ rixe exire ꝑmittit. ⁊ iō ignē nō debem⁹ fouere cū gladio. Tertiū eſt. coronā ne carpas. i. leges ciuiū ne reprehēdas Ciuitas in qua ſum⁹ eſt eccleſia. leges hui⁹ ciuitatis ſunt doctrine eccleſie q̄s null⁹ ſapiens debꝫ reprehendere. ſꝫ humiliter audire ⁊ imitari. ſed iſta doctrina multos habet reprehēſores. quod patet ex eo ꝙ habet paucos auditores. et ideo nobis eſt neceſſe verba dei audire ⁊ eius precepta. ⁊ nobiſcum firmiter retinere ſi intēdimus ad eternam patriā venire Quartum eſt. cor auicule ne comedes. i. nulli aduerſitati temporali triſticiam odiū inuidiam in corde tuo habeas. quia Prouerb. xv. dicitur. Sicut vermes ligno et tinea veſtimēto ſic triſticia viri nocꝫ cordi. Homo ergo ſe iungat deo per bonam vitam. et ſemꝑ habeat in corde recentē memoriā ⁊ nullū dolorē ſentiet. imo pl⁹ de aduerſitate gaudebit. Ibant apoſtoli gaudentes ⁊c̄. Quintum eſt. cum ꝓfectus fueris non redeas. id eſt. cū a ſtatu culpe receſſeris nō redeas ad vomitum pcti. De iſta ſapiētia habet̄ Eccl̄. xxi. Fili peccaſti non adijcias vltra. Sꝫ timeo ꝙ multi ſunt ad moduꝫ canis. de quib⁹ loq̄tur petr⁹. Sicut canis reuerſus ad vomitum ſuū. ſic peccator q̄ iterat vias ſuas malas. Iteꝫ eſt de multis ſicut de vipera. Vipera enim volēs copulari cuꝫ lampreda fugit venenum. tūc vipera in quodā loco venenoſo euomit. et ſic copulatur ei. ⁊ poſtea redit ad venenū. Sic m̄lti volētes xp̄o copulari in altari euomunt venenū dū peccata ꝯfitētur. ſed poſtea redeūt ad illō. Sextū eſt. ꝑ viā publicā ne ambules Via publica eſt via peccatoris. ꝑ quā maior ꝑs mūdi trāſit q2 lata eſt. Math. vij. Spacioſa eſt via q̄ ducit ad ꝑditionē ⁊ multi ſunt q̄ ambulant per eam. Unde notandum eſt ꝙ alique ſunt beſtie que nunqꝫ ꝑ viam rectam ambulant vt canes fugiant. Sic debet homo dū eſt in mundo ⁊ in periculo propter canes infernales fugere qui eum ſequūtur. ſicut dicit pſal. Circūdederunt me canes multi Fugiendū eſt de tali via. quia ibi ſunt venatores diaboli q̄ triplici genere venationis vtūtur Tria enim ſunt genera venatiōis et oīa ſunt dolo plena. Primū genus eſt qui venantur beſtias fugitiuas. ⁊ iſti faciunt foueas vt eas capiant. Fouee iſte ſunt vſure ⁊ bona temporalia. vt mēdacia. falſa iuramenta ⁊ deceptiones in quibus cupēdi decipiūtur. Secundum genus venationis eſt qui venātur aues. Iſti ponūt laqueos qui ſunt falſi aduocati ⁊ placitatores ac iudices qui ꝑ munera corrūpūtur qui faciunt leges vt capiant pauperes. Tertiū genus eſt piſcatorū qui ponunt retia ſua ad accipiendum omne gen⁹ humanū. Iſti ſunt luxurioſi. Mulieres ſunt retia dyaboli. ꝑ que fere de omni ſtatu capiunt̄ aliqui. Septimum eſt. irundinē garrulantē in domo non ꝑmittas. i. peccatū ī corde. ꝯtra qd̄ ſemꝑ murmurat cōſcientia. Sicut habet̄ de iona q̄diu erat ī nauis ꝓfunditate nō poterat eſſe tranquillitas maris Eodē modo q̄diu hoſpitatur peccatū in corde hominis. ratione cuius cōſurgit tempeſtas magna dum contra deum murmurat conſcientia. nec tranquillitas eē pōteſt donec ionas in naui ⁊ peccatū in corde expellatur. et ceſſabit tempeſtas. id ē remorſus cōſcientie donec peccatū in ꝓfundo inferni demergat̄. Ideo nō ſufficit

peam' itundinē .i. peccatū in corde sed cō
siderem' vitā eternā obtinere. Ad quā
nos perducat. ⁊c.

De pacis reformatione ⁊ vindicta
eam diſſipantium.

Capitulum. xxxv.

l Egitur in ge/
ſtis romanoꝝ q talis erat con/
ſuetudo q cum formari deberet aliqua
pax inter magnos inter quos diſcordia
erat aſcendebāt montem magnū et al
tum ⁊ ducebatur agnus et occidebatur
et in conſortiū eoꝝ ſanguis eius effun
debatur in pacis reformatōnē in ſignū
q quicūq illoꝝ pacē diſſiparz de eo ma
gna vindicta reciperetur et ſanguis ei'
effunderetur.

Moraliſatio

Cariſſimi. Magni dñi fuerunt
deus pater ⁊ homo De dō dicit
pſal. Magnitudinis eius non eſt
finis De homine q ad imaginem dei fa
ctus eſt. pſal. Oīa ſubiecisti ſub ped. bo
ei'. ⁊c. Inter iſtos magna erat diſcordia
intantū q quotcunq moriebanť ad in
fernum deſcenderunt. Poſtea facta eſt
pax magna inter deū ⁊ hominē. in cuius
pacis reformatiōe ducebatur agnus. i.
xp̄s ſup montē caluarie vbi occidebať
et effundebať ſanguis eius in ſignū q
quicūq eoꝝ pacem diſſiparet de eo ma
xima vindicta reciperetur ⁊ ſanguis ei'
effunderetur Ideo ſi pactū cū deo frege
rimus. grauis vindicta ſequetur. Quā
tam vindictam credis te habere ſi ea q
in baptiſmo pmiſiſti fregiſti.

De curſu vite hominis

Capitulum. xxxvi.

l Egitur de quo
dam rege qui ante omnia natu
rā hominis deſiderabat ſcire. In cuius
imperio erat qdā philoſoph' ſagax val
de de cuius cōſilio opati ſunt multi. Rex
cū de eo audiſſet nūciū ad eū direxit vt
ſine vlteriori dilatōe ad eū veniret Phi
loſoph' cū voluntatē regis intellexiſſet
venit ad regē. Ait ei rex. Magiſter a te
ſapiam ⁊ doctrinā volo audire. dic mihi
in pricipio qd eſt homo. Ait ille. Homo
eſt miſer toto tpe vite ſue. Vide princi
piū tuū mediū ⁊ finē et inuenies q ple
nus es miſerijs Unde Job. Homo nat'
de muliere ⁊c. Si reſpicis pricipiū iue
nies te pauperē ⁊ impotentē. Si mediū.
inuenies mūdū anguſtiātē ⁊ forte aīam
tuā ɔdēnantē Si finē terrā te ſuſcipietē
Et ideo dñe mi rex nō habeas mēoriā
ſupbiēdi. Ait rex Magiſter qro a te qt
tuor qſtiones qs ſi bn̄ ſolueris te ad di
gnitates ⁊ diuitias pmouebo. Pria que
ſtio eſt. qd eſt homo. Scda cui eſt ſilis.
Tertia vbi eſt. Quarta cū qb ſocijs ē.
Ait philoſoph'. dñe ad primā qſtionē
rn̄debo qn̄ queris qd eſt homo. Dico q
eſt mancipiū mortis. hoſpes loci. viator
tranſiens. Mancipiū dicitur quia ma
num mortis euadere nō poteſt qr mors
omnes labores ⁊ dies rapit. ⁊ fm̄ q me
ruit habebit pmiū vel ſupplicium. Itē hō
eſt hoſpes loci qr obliuioni tradiť. Itē
eſt viator trāſiēs ſiue dormiēdo ſiue vi
gilando ſiue comedēdo ſiue bibēdo ſiue
aliud faciēdo ſemp ad mortē currit. Iō
debemus p viā nobis puidere de victua
libus. i. de bonis virtutibus. Secunda q
ſtio eſt cui homo ſit ſimilis Dico q ſimi
lis eſt glaciei que pter calorē cito diſ/
ſoluiť. Sic homo de terra ⁊ de elemētis
cōpaginat' p calorē īfirmitatis cito diſ
ſoluitur ⁊ corrūpitur. Itē ſimilis eſt po
mo nouo. quoniā ſicut pomū nouū pen
dens in arbore cū debet ad crementum
debitū venire. modico tūverme interius
exorto corroditur et ſubito corruēs inu
tile efficiť. Sic homo in pueritia ſua cre
ſcens ſubito oritur in eo infirmitas ite
rius ⁊ aīa expelliť ⁊ corpus corrumpitur
Vñ ergo ſupbit hō. Tertia qſtio ē Vbi
eſt homo. Dico q in bello multiplici. ſ.
ɔtra mundū diabolū ⁊ carnē Quarta cū
quibus ſocijs eſt homo Rn̄deo q cū ſeptē
ſocijs qui eum ɔtinue moleſtat. q ſunt
fames. ſitis. calor. frigus. laſſitudo. īfir
mitas ⁊ mors. Prepa ergo aīam ɔtra
diabolū mundū et carnem. quorum bel
la. id eſt. temptatōnes ſunt diuerſa. Et
diuerſimode preparanda eſt anima. vt
eis reſiſtat. Caro autem temptat nos

per luxuriam ꝛ voluptatem. Mundus p diuitiarum vanitatem. Diabolus p ſu perbie vilitatē. Si ergo caro temptat te iſtā adhibe medicinam. habeas in me moria ꝙ caro que te prouocat ad pecca tum vertetur in cineres die et tpe igno to ꝛ anima pro eius delicto penā eternā ſuſtinebit. Sap. ij. Extinct⁹ cinis erit corpus noſtrum. Et ſeqtur. Poſtea erit obliuio ꝛ nemo habebit memoriā oper noſtrorum. Et ſi iſte cinis ſit in memo ria temptatōes impediet ne ꝑcedat ad actum. Si mundus te temptat p vani tatem adhibe iſtam medicinā. Conſide ra diligēter ipſius ingratitudinē. ꝛ nū ꝗꝫ ſibi ſeruiendi habebis volūtatē. Nā ita ingratus eſt mūdus ꝙ licet p totam vitam tuā illi fideliter ſeruias nihil ap portare tecum te permittit niſi peccatuꝫ eſt enim de mūdo ſicut de perdice. Per dix habens pullos ſuos ſciens venatorē appropinquare nido vt venatoreꝫ retra hat a pullis venit prope venatorem et fingit ſe poſſe non volare. quod venator credens eſſe verum inſequitur paulati Jlla volat ꝛ ipſe poſt illaꝫ vadit ſperās illā capere. ꝛ ſic ſemper facit donec elon gatus eſt a pullis. ꝛ ſic decipitur vena tor ꝙ nec ꝑdicem nec pullos habꝫ Sic eſt de mundo. Venator qui nido pullo rum appropinquat eſt bonus chriſtian⁹ qui victum ꝛ veſtitum ꝛ alia cum labo re acquirere nititur. Sed mundus ho mineꝫ libenter ſuſtinet. tali applaudit ꝛ ſimulat ac ſi ſequi vellet ꝛ ſemper cū ho nore manere. quod vidēs homo ſepe ab operibus bonis recedit ꝛ mundi vanita tem ſequitur. et tunc mundus illum ab amore dei ꝛ bonis operibus elongat De inde mors illuꝫ ſubtrahit a ſeculo ꝛ ma net ille miſer deceptus. quia nō hꝫ mū dum quem ſequatur nec fructum bono rum operum a quibus elongatur. Ecce quomodo mundus ſuis ſeruitoribꝫ red dit mercedem. Et hoc eſt qđ dicit̄. Ja cobi ij. Tot⁹ mūdus in maligno poſit⁹ ē Omne qđ eſt in mūdo. aut eſt ſupbia vi te ꝛ reliq. Tertio ſi te tēptauerit diabo lus adhibe iſtā medicinā Habeas in me moria paſſionē chriſti. p quā ſupbo cedi tur ꝛ nō habet ptātē reſiſtēdi. Unū apl's Induite vos armaturā vt poſſitis ſta re. ꝛc. Unū refert. Solinus de mirabilibꝫ mūdi ꝙ alexander equum quendā ha buit qui vocabatur bucefalus cui⁹ erat conſuetudo ꝙ quādo erat armat⁹ et pa ratus ad bellum nullum ſeſſoreꝫ retine bat niſi ſolum alexandrum. Sed ſi ali⁹ eum aſcenderet ſtatim proiecit a ſe. qn do vero non erat armatus famuli ſuper eū ſedere pmittebātur. Sic hō arma tus chriſti paſſione nullū recipit in cor de niſi imperatorem deū omnipotentem Sed ſi aliqua temptatio diaboli cor ſu um aſcēdere velit ſtatim virtute paſſio nis xp̄i habet poteſtatē deijciendi eam. Si vero iſta careat armatura dei ſtati pron⁹ erit ad omnes tēptatōnes recipi endas. Studeamus ergo bonis virtu tibus armari vt tandē ꝑueniamus ad gloriam dei.

De mētis in celum erectiōe Capitulum. xxvij.

r Efert plinius ꝙ aquila in altū volat ꝛ nidifi cat cuius pullis inſidiatur ſerpens qui dam qui vocatur parnas. Qui videns ſe nō poſſe appropinquare propter alti tudinem. trahit ad ſe ventū ꝛ venenum emittit vt aer infect⁹ per venenū ad pul los deductus illos occidat. Sed aquila iſta ex inſtinctu naturali mirabilem ad hibet cautelam. Portat enī lapideꝫ qui vocatur achates ꝛ ponit in nido in illa parte que eſt cōtra ventum. ꝛ iſte lapis virtute ſua venenum expellit ne ad pul los accedat. Et ſic pulli ſaluantur ne in terficiantur.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per aqlam q̄ eſt ardui volatus ꝛ acuti viſus homo in telligit̄ cui⁹ vita ꝛ deſiderium a terrenis debeat eleuari vt dicere poſſit cū aplo Phil'. ij. Noſtra ꝯuerſatō in cel' eſt. Jn hac altitudine ꝯuerſatiōis debe mus pullos. id eſt. opera noſtra bona po nere. tūc ſerpens antiquus. i. dyabolus querit illum occidere per appoſitionem alicuius peccati mortalis. ſed forte pro pter vite eminentiā propoſitū ſuum nō

poteſt adimplere. Tunc vadit diabolus ⁊ temptat illos vento interficere dum laudē humanā ſibi cōmendat q̄ ſibi ſe piꝰ veniet. ⁊ ſi ꝑpter appetitum tal' laudis faciat bona opera. morienf pulli quo ad meritum. Accipiamꝰ ergo petram. i. xp̄m ⁊ ponamꝰ inter opa noſtra ⁊ ventuȝ vane glorie. vt ſic opa noſtra dirigamꝰ ad deum. ⁊ erit nobis retributio magna Quia ſic vobis ꝯſtare debet tres ſagittas dn̄s iaciet in hom̄es valde acutas. prima vocatōis. ſecūda diſceptatōis tertia diffinitōnis. Sagitta vocatōis qn̄ dicetur. Surgite mortui venite ad iudicium. De iſta vocatōe habef Joh. Omnes qui in monumētis ſunt audient vocem filij dei. Et etiam Hieronimus Siue comedaȝ ſiue bibā ſemꝑ videf in auribus meis ſonare Surgite mortui ⁊c. Sagitta diſceptatōis qn̄ in iudicio dicetur peccatoribus. Eſuriui ⁊ non dediſtis mihi mādu care. Sagitta diffinitōnis erit quando iudex dicet Ite maledicti in ignem eternum.

De cautela delendi pctā. Ca. xxxviij

l Egitur tempore Henrici imperatoris ſecūdi ꝙ cum quedā ciuitas obſeſſa fuiſſet ab inimicis ſuis anteq̄ȝ inimici venerant ad ciuitatem quedā columba in ciuitate deſcendit circa cuius collum inuente ſunt litere quas deferebat talis ſententie. Generatio canina venit ⁊ erit gens cōtentioſa contra quos ꝑ te ⁊ per alios legem tuā defendas.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Per iſtam columbaȝ quid intelligere poſſumꝰ niſi ſpiritum ſanctū qui in ſpecie colūbe deſcēdit ſuꝑ xp̄m q̄ nobis ꝯfert litteras cū nr̄a peccata manifeſtat ⁊ nunciat nobis ꝙ gens cōtentioſa venit ad obſidionē. i. ad obſidendū nos. ſ. hoīes ad ꝑdendū. Et iō dū lucē habemꝰ ⁊ ſp̄ūſc̄ti legamꝰ litteras. i. peccata noſtra ꝑ ꝯfeſſionem detegamꝰ vt legē dei ſeruare poſſimus ⁊ mortē euadere ne clauſe ꝑ mortē inueniant in ꝯfeſſione nō mūdate in diſtricto iudicio Tu ergo diues filij ſignū qui ſua ſapiētia nouit diuitias diſtribuere ⁊ auferre habet. tu potēs ⁊ fortis ſignum patris qui ſua potētia poteſt te robuſtum facere ⁊ in infirmitatē deijcere. Habes tu pctā obſtat ſignū ſp̄ūſc̄ti qui ſua clemētia vult peccata noſtra ad memoriā reuocare niſi añ deꝰ hec ſigna oſtēderet homo iudiciū nō recte crederet fiendū. Sicut ipſe ait Joh. iiij. Niſi ſigna ⁊ ꝑdigia videritis nō credetis.

De reconciliatōe dei et hominis. Capitulum. xxxix.

l Egitur in geſtis romanoꝝ ꝙ īter duos fr̄es tanta erat diſcordia ꝙ vnꝰ frater om̄es terras alterius deſtruxit. Audiens hec Julius īpator grauē cō cepit contra ſtatrē ꝑſecutōem. Ille vero impatoris offenſam ꝑcipiens venit ad fratrē ſuū cui tot mala itulit petēs miſericordiā ab eo rogās inſuꝑ eū quatinꝰ inter impatorē ⁊ ip̄m pacē reformaret. Circūſtātes autem dixerūt eū pacē nō meruiſſe ſȝ grauem penā. Quibꝰ ille ſic r̄ndit. Nō eſt diligēdus pīceps q̄ in bello eſt mitis vt agnus in pacē ſeuerus vt leo. Licet ergo non ꝓmeretur frater meus erga me tamē reconciliabo eum ſi potero. quia iniuria quā mihi intulit ſatis vindicata eſt in illo qui miſericordiā implorat. et ſic inter impatorē offenſum ⁊ fratrē ſuū pacem reformauit. Moraliſatio

Cariſſimi. Iſti duo fratres ſunt filiꝰ dei ⁊ homo inter quos magna eſt diſcordia qn̄ hō peccato mortali cōſentit Et tm̄ tūc ꝑſequif filium dei fratrē ſuū ꝙ quantū in eo ē vult iterum crucifigere. Vn̄ ad heb. Iterum crucifigētes filiū dei ⁊c. ꝓpter que offenditur ſummꝰ impator pater celeſtis. Accedamus ergo fratrē noſtr̄. i. xp̄m et petamus ab eo miſericordiā cū cōtritiōe cordis. ⁊ illud ꝓ vindicta ſufficiēti reputabit vt nobis culpam noſtram remittat ⁊ pacē inter impatorē celeſtē et nos reformabit. Si ergo tu times eiꝰ iuſticiam fuge ad eius miſericordiā q̄ maior eſt eiꝰ miſericordia q̄ȝ nr̄a miſeria. Vn̄ pſal. Miſericordia eiꝰ ſuꝑ oīa opa eius

De modo teptatōis ꝛ ꝑitia. Ca.xl.

Egitur vt dicit macrobius ꝙ erat quidā miles q̄ habuit vxorē suā suspectā ꝙ plus aliū dilexit q̄ȝ ipsum ꝓpter aliqua audita et visa sepius. ab vxore q̄siuit si verū esset Illa simplr̄ negauit ꝙ nullū aliū p̄ter ipsum intm̄ dilexit. Miles dictis eius nō acquieuit quendā clericū ꝑitū adijt ꝛ cū eo ↄuenit vt de hoc veritatē ei ostēderet. Qui ait. Hoc nō potero temptare nisi dn̄am viderē ꝛ cum ea fabularē. Et ille Rogo te cū affectu vt hodie mecum cibū gustes ꝛ ego te cum vxore mea collocabo. Clericus autē accessit ad domū militis. hora prandij venit. Juxta dn̄am est collocatus. Finito prādio clericus incepit cum dn̄a de diuersis negocijs habere colloquia. Hoc facto cleric᷒ manū dn̄e accepit ꝛ pulsum suū tetigit deinde sermonē de eo fecit cuȝ quo erat scādalisata ꝛ vehemēter suspecta. statim pre gaudio pulsus incepit velociter moueri ꝛ calefieri q̄ȝdiu sermonē de eo traxit. Cleric᷒ hoc ꝑcipiens sermonē incepit de viro suo hr̄e. ꝛ pulsus statim ab omni motu ꝛ calore cessabat. et hoc ꝑcepit clericus ꝙ aliū dilexit. s. de quo erat scādalisata plusq̄ȝ ꝓpriū viꝝ. Et sic miles ꝑ clericū ad rei veritatē ꝑuenit.

Moralisatio Carissimi.

Mies iste est xp̄s filius dei q̄ pro nobis pugnauit ↄtra dyabolūȝ ꝛ victoriā obtinuit Vxor est aia sibi ꝑ baptismū ↄiuncta Osee. ij Sposabo te mihi in fide Sȝ vxor ista sepissime pl᷒ aliū diligit q̄ȝ viꝝ suū. i. deū. Et hoc satis bn̄ poterit expiri ꝛ probari in istis diebꝫ Si q̄s loq̄tur sicut faciūt viri ecclīastici verbū dei ꝑdicādo. salutem aie ꝓnūciando. statiȝ a multis odiosus erit ꝛ q̄cq̄d dixerit ꝑ tedio ꝛ desolatōne habebūt. Et quare quia pulsus cordis preponit amorē. i. delectatōem carnis ꝛ mūdi ante dei amorē ↄtra sacrā scripturam q̄ dic: tAnte o: a deū diligere debes Sed si aliqui de mūdi vanitatibꝫ inceperint dicere statim iocūdi ꝛ leti sunt ꝛ tp̄s breue videtur.

De victoria xp̄i ꝛ charitate ei᷒ nimia Capitulum. xli.

c Osdras imperator atheniensiū ↄtra dorenses pugnaturus. congregauit exercitum et sup e... tu belli cōsuluit appollinē. Cui respo.....m est ꝙ aliter nō vinceret nisi ipse gladio interiret hostili. Dorenses hoc audito dixerūt ne quis lederet corpus regis cosdre. Quod postq̄ȝ cosdras cognouit mutato regis habitu arma accepit ꝛ exercituȝ penetrauit. Quod videns vnus militum lancea eū vsq̄ȝ ad cor penetrauit. et sic ꝑ mortem suam populum suum de manibus inimicorū suorum liberauit. Tādem de morte eius factus est planctus magnus ex vtraq̄ȝ ꝑte populi.

Moralisatio.

Carissimi. Sic dilectus domin᷒ noster iesus christus ↄsulto deo patre ꝙ gen᷒ humanū nō posset redimi nisi ipse moreretur. Venit igit̄ pugnaturus in bello isto cōtra dyabolū sciens ꝙ agnosceretur mutauit habitū suum quando naturā humanam assumpsit. prima Chorin. i. Si cognouissent nunq̄ȝ dominū glorie crucifixissent. Jmminente vero die belli vnus militum stans iuxta crucem cum lancea eū vsq̄ȝ ad cor ꝑforauit. et sic ꝑ mortem suam totum genus humanū morti iuste adiudicatū liberauit. De cuius morte dolor est ex vtraq̄ȝ ꝑte. Hoc est demones mlt̄um dolebāt ꝙ ꝑ eius mortē genus humanuȝ erat saluatū. Ex alia ꝑte tristes erant apostoli de nece sui dn̄i.

De defectu charitatis. Capitulum. xlij.

Refert eniȝ Valerius ꝙ in roma vidit in vna colūna q̄tuor literas quaꝝ quelibet ter scribebatur. tres P P P tres R R R tres S S S tres F F F. Uisis litteris dixit. Heu heu cōfusionem video ciuitatis isti᷒. Satrape hoc audiētes dixerūt. magister dic cōceptum tuū. At ille Talis ē expositio lraꝝ. Pr̄ patrie ꝑdit̄

Sapientia ſecū ſuſtollit. Ruunt regna rome Ferro flamma fame. Qđ poſtea ſic rei probauit euentus.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Spiritualiter loquēdo pater patrie eſt charitas q̄ eſt dilectio dei ꝛ proximi p̄ quā quilibet homo deberet ſeipſuꝫ regere qꝛ ſicut ſcitis patrem decet filiorū neceſſaria prouidere. Hinc eſt ꝙ vera charitas nobis prouidebit de diuitijs infinitꝭ in vita eterna. Quia ſine charitate impoſſibile eſt nobis vitā eternam obtinere Sed heu iam pater patrie p̄ditur. id ē charitas in terra. Uix enim aliq̄s aliuꝫ diligit. Et ſine dubio ſapiētia ſecū ſuſtollitur quia pauci ſunt qui ſciūt qualiter ſe habere debeant erga deum et proximum. Et ſi ſciāt pauci ſunt qui operantur propter defectū ſapientie Quid ergo ſequitur poſtea. Ecce ruūt regna rome Ruunt regna in diuerſ partibꝫ mūdi. ferro flamma fame Quia nō eſt charitas in terra nec ſapiētia. et ſi dicatur ſapiētia humana tamen ſtulticia ē apđ deum. Quot nobiles et proceres infra pauca tempora in bello perierunt Quot pauperes fame interierunt. Et hoc totū quia non eſt amor nec ſapiētia in terra ſed frequēs maledictio ꝛ homicidium ꝛc̄

Qđ xp̄s clauſit infernū ſua paſſione et volūtaria morte.

Capitulum. xliij.

In medio rome in quodā loco apta ē ſemel terra et hyantia infra patuerunt foramina. Super hoc dij ſunt interrogati. Reſponderunt. Non claudetur hec vorago niſi aliquis voluntarie ſe immergat. Sed cū hoc nemini perſuadere poſſent. Dixit marcus aurelius. Si p̄ annum in roma pro libitu meo me viuere finitis. anno elapſo gaudēter et voluntarie me immergam Romani hoc audientes gauiſi ſunt concorditer conſenſerunt nihil ſibi clauſerunt Qui rebꝫ ꝛ vxoribꝫ libere vtens anno elapſo cum nobili equo ſaltu precipiti ſe immerſit ꝛ ſtatim terra ſe clauſit.

Applicatio.

Kariſſimi. Roma mundū iſtum ſignat In cuius medio eſt infernus in centro. qui erat apertus ante chriſti natiuitateꝫ ꝛ infiniti homines in eū ceciderunt. Unde a dijs. id ē. prophetis recepimus reſponſum ꝙ nunq̄ʒ clauderetur donec virgo pareꝫ filiū qui pro genere humano cōtra dyabolū pugnaret et anima eius cum diuinitate ad infernum deſcenderet. Unde ſcire debetis ꝙ nunq̄ʒ decetero apertꝰ erit niſi aliq̄s voluerit p̄ peccatū mortale apire

De Inuidia Capitulum. xliiij.

Tiberiꝰ regnauit qui ante aſſumptū imperiuꝫ erat prudens ingenio. clarus eloquio ꝛ fortunatus in bello. ſed poſt reſolutꝰ militie artibus. nulla bella gerens populū romanum grauiter afflixit. filios proprios pluresq̄ʒ patricios ꝛ conſules interfecit. temperātiaꝫ abiecit qua antea tiberius temperatus erat nunc vero ea abiecta liber vocatur. Huic quidam artifex vitrū ductile ſe poſſe fabricare obtulit. qđ Tiberius ad parietem proijciens non fractum ſuſtulit ſed curuatum ꝛ artifex malleum proferens ꝛ velut cuprum vitrum fabricās mox correxit In terrogante autem Tyberio ab eo quō hoc poſſet eē ille dixit neminē hanc artē ſcire ſup terram. Quē tiberius mox decollari iuſſit dicens Si hec ars venerit in cōſuetudinē pro nihilo auꝝ ꝛ argētū reputabitur.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte tiberius ſignat aliquos clauſtrales ſiue ceteros qui anteq̄ʒ ad dignitatē ſunt p̄moti vl' diuitias ſatis humiles ꝛ patiētes ſunt. ſed cū p̄mouentur totū oppoſitum operātur. et ideo dicit̄ cōmuniter. Honores mutant mores Et pſal. Homo cū in honore eſſet non intellexit. ꝛc. Artifex qui vas obtulit poteſt dici pauper qui diuiti munera offert. ſed ſi ei nō placent proijcit nec vult recipe ſed magis ꝯtra eū accēdit ꝛ ſpoliat imo ad mortem vſq̄ʒ ſepius punit.

Nota

Qꝫ ſolum boni intrabũt regnũ celoꝝ.

Capitulum.lxv.

Rat quidam

rex nobiliſſim⁹ ſapiēs atqꝫ diues q̄ vxorem habuit p̄dilectā q̄ debite dilectōis imemor tres filios iuxta regē genuit q̄ ſemꝑ erāt regi rebelles ⁊ i nullo ei ſiles Deinde de regis ſemine q̄rtū filiū cōcepit ⁊ pepit ac nutriuit. Accidit autē vt finito dieꝝ ſuoꝝ circulo rex moreref corpuſqꝫ ſuū regale in ſarcophago clauderef poſt cuius mortē quattuor fi p̄dicti pro dominio regni ceperūt contendere. Tandē inter ſe cōcordabant vt ad q̄ndam militē veterem regis mortui quondā ſecretariū ſpecialē accederēt et in iudicio ſuo ſimplr̄ ſe ponerent. Et ſic factum eſt. Miles autē cū eos patient audiſſet dixit. Audite conſiliū meū ⁊ eo facto bn̄ erit. Expedit vobis vt corpus defuncti regis d̄ ſarcophago extrahatis ⁊ quilibet arcū cum ſagitta patum habeat ⁊ quicūqꝫ profundi⁹ corpus ei⁹ penetrauerit regnū eius obtinebit. Placuit eis cōſiliū ſcꝫ patrē de loco ſuo effodere ⁊ ad arborē ligare. Prim⁹ ſagittam iaciens manū dextrā regis vulnerabat Qua de re tanqꝫ heres vnic⁹ ⁊ regni dominus ꝓclamabatur Secūdus vero ſagittam propius in os letāter q̄dammodo ſagittabat vnde ſibi certi⁹ attribuebat. Tertius autē cor ipſius ſagitta ꝑforauit q̄ ſe pre ceteris fratrib⁹ regnuꝫ putabat ſine lite certiſſime poſſeſſuruꝫ Quartus vero cū accederet ad corp⁹ ingemuit ⁊ voce lamentabili dixit. Heu me pr̄ mi q̄ ſic corpus tuū a filijs tuis video vulneratū. Abſit a me vt ego corpus pr̄is mei viuū aut mortuū vnqꝫ ꝑcutiā. His dictis regni p̄ncipes ſimilr̄qꝫ vniuerſus p̄pl's eundē iuuenē eleuātes tanqꝫ verū heredē ⁊ regni dn̄m in pr̄is ſoliū locauerūt. et alij tres omni dignitate et diuitijs ſunt priuati et a toto regno expulſi

Moraliſatio

Ariſſimi. Rex iſte ſapiēs nobil' ac diues regē regum ⁊ dn̄m dominantiū non incongrue videf deſignare. Qui ſibi creaturam generis humani tanqꝫ ſponſam predilectā ſpeciali priuilegio ſociauit. Que tandem fornicata poſt deos alienos debite dilectionis immemor tanqꝫ adultera tres filios genuit ſcꝫ paganos iudeos ⁊ hereticos. quoꝝ primus manū regis vulnerauit dum doctrinā xp̄i qui ſedet ad dexteraꝫ patris reſpuit. ſuis famul's a deo miſſis. per vulnera varia mortis ſupplicium inferendo. Secundus fili⁹ putatiuus regeꝫ regū veraciter ſagittauit cū dicerēt iudei. Venite pcutiamus eum lingua dumqꝫ ſitim ſuā felle potarēt pariter ⁊ aceto. Terti⁹ filius pfidiſſimus cor regis ſummi non deſinit intoxicato iaculo pforare. dum heretici nitunf fideles quib⁹ eſt cor vnum ⁊ anima vna in domino ſuis puerſe doctrine iaculis lacerare. Vn̄ pſal. Exacuerūt linguas ſuas ſicut ſerpentes. ⁊c. Idem Parauerunt ſagittas ſuas in pharetra. Quartus filius q̄ dolet nec vult ſagittare eſt bonus chriſtianus qui multū timet deū et dolet de peccatis aliorum. nec vlla ratione vult deum offendere ꝑ peccatum. et ſi offendat paratus eſt ſatiſfacere. talis in die iudicij exaltabitur in regnuꝫ eternum.

De ſeptē pctīs mortalib⁹. Ca.lxvi.

Linius narrat.

q̄ in menſe maio exiuit quidaꝫ in nemus in quo ſteterunt ſeptem arbores plene folijs. decore aſpectu. ⁊ tot frōdes collegit q̄ portare nequit. Venerūt tres viri potētes et eū cōtra nemus duxerunt. In exitu in foueā ꝓfundā cecidit et ſubmerſus eſt pre magnitudine ponderis. Item narrat philoſophus in libro de aīalib⁹ q̄ ſi volueris facere vt coruus poſtqꝫ nidificauerit i arbore nūqꝫ ex ouis pullos ꝓducere poſſet pones cineres viri inter arborem ⁊ corticeꝫ. ⁊ qꝫdiu cineres ibi fuerit nunqꝫ pullos producet.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Iſtō nem⁹ ē mūd⁹ iſte diuerſis arborib⁹ delectabilib⁹ id ē peccatis mortalib⁹ plātat⁹ In iſto nēore .ſ. mūdo ſūt ſeptē arbores

que ſignāt ſeptē peccata mortalia ex quibus homo colligit ⁊ facit pond⁹ qđ portare non pōt nec leuare. i. de peccato ſuo nō ꝑgere poteſt nec ad gratiā dei peruenire q̄zdiu in peccato ꝑmanet. ſʒ ecce tres viri venīūt. cuſtodes ſcʒ nemoris q̄ ipm iuuant. ſ. mūdus. caro. demonia. ⁊ iſta viſibilia que iuuāt hominē diuerſis peccatis ⁊ ducūt vſq̄ ad exitum nemoris. i. vſq̄ ad exitū a corpe. ſed tunc demergit in ꝓfundū inferni ꝑ magnitudine ſuorꝫ peccatorꝫ. Itē coruus eſt diabol⁹ nid⁹ eſt habitatio in corde ꝑ inchoationē iniquitatis. Per vitrū qđ diuerſorꝫ colorꝫ eſt intelligit caro humana. Per cinerē vitri mortis memoria. quia vitrū ex cinere fit ⁊ in cinerē reuertit. Ponat ergo mortis memoria inter arborē ⁊ corticeꝫ .i. inter animā ⁊ corpus Corpus eſt cortex qđ bene regat anima. et ſic diabolus nunq̄ ꝓlem procreabit ꝑuerſe opationis. Quod nobis cōcedat. ⁊c.

De tribus regibus. Capi. xlvij.

Rex danorū ad tres reges q̄ ſtella duce ab oriente hieroſolimā venerūt ⁊ chriſto nato munera obtulerunt. deuotō em habebat eoſq̄ in ſuum hoſpitiū inuocabat. Profectus ergo predictus rex Coloniā cuꝫ apparatu magno vbi ſacroſancta corpa eorum cū honore debito cōſeruant tres coronas aureas mirabiliter ac regaliter fabre factas eis obtulit. Inſuper pl⁹ q̄ ſex marcarum milia cū ingenti deuotione eccleſiis et paupibus diſtribuit ſue fidei exemplū ibidem fideli populo relinquens. Quadam autē die cum ad propria remearet ⁊ mēbra ſopori dediſſet. ecce vidit i ſomnis tres reges cū coronis quas portauerāt in capitibus preferētes cum ingenti lumine ad ſe ꝓpius accedere. ⁊ audiuit ſingulos ſingulariter dicere talia. Primus ⁊ ſenior dixit Frater mi feliciter veniſti ſed felici⁹ ad propria remeabis Alter dixit Multa tribuiſti ſʒ tecū plurima reportabis. Terti⁹ dixit. Frater mi fidē oſtēdiſti ſʒ expletis. xxxij. ānis iugiter in celeſtib⁹ nobiſcum regnabis. Primus ergo dixit offerens ei pixidem plenā auro. Accipe inquit theſaurum ſapientie ꝑ quē tibi ſubiectum populū iuſte iudicabis. quia honor regis iudiciū diligit. Secundus pixidem cū mirra ei obtulit dicēs. Accipe mirram penitētie ꝑ quā etiam carnis motus illecebros effrenabis. q2 optime regnat qui ſeipſuꝫ bene regit Tertius ſimiliter obtulit ei pixidem plenā thure. dicens ei. Accipe thus deuotiōis et deuote clementie. ꝑ quod miſeros releuabis. quia ſicut ros herbam irrigat vt creſcat. ſic dulcis clementia regis vſq̄ ad ſidera prouehit ⁊ exaltat. Cūq̄ rex de magnitudine viſionis miraret ſubito vigilauit et pixides iuxta ſe collocatas reperit qui donum dei letus accepit. et ad propria rediens que in ſomno viderat deuotiſſime adimpleuit. Expleto termīo ſupradctō. regna celeſtia meruit poſſidere.

Moraliſatio Cariſſimi.

Iſte rex poteſt dici q̄libet chriſtianus bonus qui tenet tres coronas afferre trib⁹ regibus. ſ. patri filio ⁊ ſpirituiſancto. patri tenet reddere coronā honoris q2 potens eſt. Non bonum eſt fidē frāgere potenti. quia pt opprimere ⁊ de ānihilare Iſtā coronam f. dei in baptiſmo fideliter reddere promiſiſti qñ diabolo ⁊ pompis eius abrenunciaſti. Secundā coronā ſapientie ac ſpei filio teneris reddere. Quia ſapiens eſt ⁊ pro nobis paſſus. ideo ſpem de eo pre ceteris habere debem⁹ Et hoc multiplici de cauſa. Primo quia tantū nos dilexit q̄ de celo deſcendit. Naturā noſtraꝫ aſſumpſit ⁊ victoriā ꝯtra diabolū ꝑ nobis obtinuit. Tertio debem⁹ offerre coronā amoris ſpirituiſancto. q2 ipe eſt amor patris ⁊ filij. ⁊ ꝑ eum amorem hominis ⁊ dei poterim⁹ obtinere. Si illa tria puro corde ⁊ charitate ꝑfecta offerim⁹. ſine dubio iſta q̄ ſequūtur a patre ⁊ filio ⁊ ſpirituſancto obtinebim⁹ A patre theſaurꝫ virtutū ꝑ quas poterim⁹ animā regere cum corpe cōtra diabolū mundum ⁊ carnē ⁊ ꝑ conſequēs regnuꝫ celeſte obtinere. A filio pixidem cū mirra Per pixidem cor mundū intelligas a

peccatis mundatum. Per mirrā penitē
tiam. quia ipſe prius vitā penitentie in
cruce oſtendit ⁊ petentibus ab eo ſuam
gratiam dat quotidie. A ſpiritusancto
thus deuotionis hoc eſt ſuā virtutē in
fundit. per quā deuoti ſumus ⁊ caritate
pleni. quia deus charitas eſt. ⁊ ꝑ conſe
quens communē offenſionē quā per pec
catum contra deum incurrimus per eū
delere poterimus. ⁊ ſic vitam eternā ob
tinere. Ad quam. ⁊c.

De iuſta ſequela malorum.
Capitulum. xlviij.

D Ioniſi⁹ refert ꝙ cum perillus eris artifex fal
laridi regi tyranno crudeli qui argenti
nos depopulabat ⁊ exquiſitis tormētis
implicabat. obtuliſſet eius crudelitati
nimis aptum quendā eneum taurum
nouiter ꝑ ſe factum in latere latenter
habens oſtium per quod immitterētur
homines morte puniendi. vt ſuppoſito
igne cremarent. Et cum ipſi hoīes pro
pter mortis amaritudinē clamarēt in
tauro nō crederetur vox eſſe hūana ſed
feralis. vt ſic rex minime ad cōpaſſionē
moueretur. Rex op⁹ laudans ſed inuē
torem eius exhortans ait. In te pri⁹ ex
cipies ⁊ ꝓbabis. quod mihi crudeli cru
delior obtuliſti. Nulla enim equior ratō
eſt ꝙ̄ necis artificem arte perire ſua. vt
dicit Ouidius.

Moraliſatio.

Chariſſimi. Iſte artifex eſt malus
ſeneſcallus ſub tyranno rege. q̄
argentinos. id eſt. iuſtos ſimpli
ces ſpoliat ⁊ eos per tormenta mītis mo
dis affligit. Homo vero ſimplex affert
munera vt ꝑſecutōem euadat. ſ; nihil
ei prodeſt. taurus eneus offertur. factū
eſt ſtatutum nouū. ⁊ lex per quā ſimpli
ces credunt euadere ⁊ ꝑ eam puniūtur
⁊ bona amittunt. ⁊ tales licet cremant
per cordis amaritudinē ⁊ clamant non
creditur eſſe vox humana. quia clamo
rē paupis potētes non libēter audiunt
ſed dicunt ſeru⁹ aut ruſticus me⁹ eſt om
nia ſua ſunt mea. ſed ſepius tales q̄ ali
os affligunt in eadē vl' maiori damnati
one puniūtur ⁊ male dies ſuos finiunt
Vn̄ pſal. Vidi impiū ſuperexaltatū ⁊ ele
uatum ſicut cedros libani. Tranſiui et
ecce non erat.

De ſubtili dyaboli illuſione.
Capitulum. xlix.

P Aulus longobardorū hiſtoricus refert ꝙ co
nanus rex vngarorū obſedit in foro iulij
caſtrum dictum ſondat. quē cū de muro
cerneret pulcerrimū. Roſinilla duciſſa
habens quatuor filios ⁊ duas filias ſcri
pſit ſibi occulte. Si me in vxorem duxe
ris caſtrum hoc meum tibi dabo. Quo
ꝓmittēte eā ſe velle ducere caſtrū ei de
dit. filijq; omnes fugerunt. Conan⁹ āt
rex duciſſe ꝓmiſſum tenens ⁊ eam prio
die in matrimoniū ſibi copulauit. Se
cūdo die. xij. vngaris tradidit eā publi
ce illudēdā. Tertio die toto corpe viq;
ad gulā trāſfigi fecit dicēdo Talis vxor
que ꝓ libidine ſue carnis ciuitatē ꝓriā
ꝑdidit talem debet habere maritum.

Moraliſatio.

Chariſſimi. Iſte conan⁹ eſt dyabo
lus q̄ obſedit caſtrū. i. cor huma
num cum vicijs ⁊ ↄcupiſcentijs
Roſinilla duciſſa ſcʒ q̄ eſt per dyabolum
ſeducta reſpicit vltra muros. i. appetit
illicita ſicut viſus mulierē ad ↄcupiſcen
dā. Et ſic de ceteris ſenſibꝰ Vn̄ miſer hō
tantum delectatur ꝙ caſtrū. i. cor ſuum dat
dyabolo qn̄ peccato ↄſentit. Vn̄ fugiūt
quattuor filij. i. quatuor ꝟtutes cardi
nales ab eo fugiunt. Et ſic diabol⁹ aīaʒ
occupat cū duabꝰ filiabꝰ. i. delectatōne
mala ⁊ voluntate iniqua. Poſtea tradit
eam duodecim vngaris. i. oībus vicijs
illudendā. Poſt hec eam occidit quādo
ad infernum eam ducit.

De laude recte iudicantiū.
Capitulum. l.

R Efert valerius ꝙ zelongus conſul edidit pro le
ge ꝙ ſi quis virginem defloraret vtrūq;
oculum amitteret. Accidit ꝙ filius ei⁹
filiam vnicā cuiuſdam vidue deflorauit

Mater hec audiens imperatori occur rens ait. O dñe legē quā fecistis ipleri faciatis Ecce vnicus fili⁹ vester vnicā filiā meā rapuit ꝛ vi oppressit. Rex hoc audiēs cōmota sunt omnia viscera ei⁹ Precepit vt duo oculi filij sui eruerēt Dixerūt satrape dño. Tantū filiū vnicum habes q̄ est heres tuus. toti imperio esset damnū si filius tu⁹ oclos amittat At ille. Nōne vobis ꝯstat ꝙ ego legem edidi. opprobriū esset mihi frangere qꝺ semel firmiter statui. sed quia fili⁹ me⁹ est primus qui cōtra legem fecit. prim⁹ erit etiā qui penitētie subiacebit Sapientes dixerūt. Dñe ꝓpter deum rogam⁹ vos vt filio vestro parcatis. Ille vero p̄cibus deuictis ait. Carissim i exquo ita est audite me. Oculi mei sunt oculi filij mei ꝛ ecōuerso. Dextrum oculū meū eruatis ꝛ sinistꝝ oculū filij mei tunc lex est impleta. ꝛ sic factū est. Unde omnes prudentiā regis ꝛ iusticiā laudabāt.

Moralisatio Carissimi.

i Ste impator est dñs noster iesus christus qui istā legē edidit Nam si quis deflorarett virginē id est. aīam ꝑ baptismū lotā duob oculis carere deberet. s. visionē diuinā ꝛ gloriam eternā amittet. Iste fili⁹ regis qui legem fregit est homo q̄ per peccatū animam deflorauit. Unde necesse est vt penaꝫ sustineat. qꝛ nostra mater ecclia ad deum clamat quotidie vt homo se emēdet in hoc mortali corpore. Isa. Clama ne necesses q̄si tuba exalta vocem tuaꝫ Imperator vnū oculū amisit scꝫ dñs iesus christus vt tātū vnū oculū retinerꝫ quando vitam ꝓ nobis exposuit. ꝛ ideo oportet nos eruere oculū sinistrum hoc est omnes concupiscētias. id est. carnis delicias. ꝑ consequens vitam eternam obtinebimus.

De iniustis exactoribus.

Capitulum. li.

r Efert ioseph⁹ ꝙ Tiberius cesar req̄situs. cur prouinciaꝝ presides diu teneret in officijs. Respondit ꝑ exemplū. Uidi inquit quandoqꝫ hominē infirmuꝫ vlceribus plenum muscis grauatum. Cui cum ꝑ flagella muscas expellerem. dixit mihi. Dupliciter me crucias. vnde me cōsolari putas abigēdo muscas sanguie meo plenas ꝛ remittendo vacuas ꝛ famelicas. Quis enim dubitet aculeū musce famelice dupliciter affligere magis q̄ꝫ plene. nisi ille qui cor lapideum habet ꝛ non carneum.

Moralisatio.

c Arissimi. sic presides diu in officio tenti qui rebus postq̄ꝫ ditati subditis magis parcāt. noui autē rectores ꝛ vacui deserta iusticia subditos iniquis exactionib ꝛ vexatiōibus magis ledunt.

De fidelitate. Capitulum. lij.

v Alerius refert ꝙ Fabius redemerat captiuos romanorum pro missa pecunia. quam cum senatus sibi dare nollet ipse fundum vnicum habens vendidit et ꝓmissum premiū soluit volens se potius patrimonio priuare q̄ꝫ in propria fide inopem esse. Moralisatio.

Carissimi. Fabius iste est dominus Jesus christus qui ob captiuos scilicet totum genus humanum a dyabolo captum non pecuniam sed proprium sanguinem dedit in p̄cium volens se potius patrimonio scilicet vita propria priuare q̄ꝫ genus humanum dimittere.

De bonis rectoribus non mutandis

Capitulum. liij.

v Alerius maximus refert ꝙ cum omnes syracusani mortem dionisij optarent regis sicilie. quedam femina senectutis vltime sola matutinis horis dños orauit vt sibi rex superstes fieret in hac vita. Cuius orationis causam dyonisius admirans ab ea quesiuit. Que respōdit Cū essem puella. grauem tyrannuꝫ habens eo carere cupiens prioreꝫ recepi. Quo iterum carere cupiens tertiuꝫ priorē recepi Timens ergo deteriorem tibi succedere. ꝛ ideo pro vita tua omni die rogo

Dyoniſius hec audiens amplꝰ ei mole
ſtiam non fecit.

Moraliſatio Cariſſimi.

A veteri teſtamēto deꝰ erat val
de auſterꝰ. nulli parcebat. quia
oculum ꝓ oculo. dentē ꝓ den
te. ꝛc. Sed modo ꝑ carnē nrām quā aſ
ſumpſit factꝰ eſt nobis pius ac propiciꝰ
Et ideo ꝯtinue orare debemꝰ vt aliū do
minum nō habeamus ꝗ̄ dn̄m noſtrū ie
ſum xp̄m. Ad quem. ꝛc.

De regno celeſti. Capitulū. liiij.

Imperator Frede
ricus ſecundus vnā portam marmoreā
conſtruxit miro ope ſup fontem aque
fluentis prope Capuā. in qua imꝑator
ſculptus fuit in maieſtate cū duobus
alijs iudicibus. In ſemicirculo autem
capitis dextri iudicis hic verſus ſcriptꝰ
fuit. Intrent ſecuri qui querūt viuere
puri. In ſemicirculo capitis ſiniſtri iu
dicis fuit ſcriptus hic verſus. Inuidus
excludi timeat vel carcere trudi. In ſe
micirculo capitis imperatoris iſtud ſcri
ptum fuit. ꝗ̄ miſeros facio quos varia
re ſcio. In ſemicirculo ſuper portam ſcri
ptum fuit. Ceſaris imperio regni cu
ſtodia fio.

Moraliſatio.

Cariſſimi Imperator iſte eſt domi
nꝰ noſter ieſus xp̄s. Porta mar
morea eſt ſancta eccleſia ꝑ quā
oportȝ intrare regnū celeſte. Et eſt ſitu
ata ſup fontē aque fluētis. i. ſup mūdū
qui ſemꝑ currit vt aqua ieſu xp̄i cū duo
bus collateralibꝫ. i. cum maria mr̄e ieſu
ꝛ iohanne euangeliſta q̇ deſignat nobis
eius miſericordiā ꝛ iuſticiā Tūc ſcriptꝰ
eſt verſus. Intrēt ſecuri. i. pagani. iudei
ſaraceni ꝑ baptiſmū q̇ querunt viuere
puri. i. ab oī peccato purgati ſicut pue
ri innocētes Aliꝰ verſus dicit Inuidꝰ. i.
peccator ī peccato exiſtēs excludi time
at ab eccl'ia triūphāte. ꝛ ſic in carcere ī
fernali trudi ſine fine. In capite impa
toris erat ſcriptum. ꝙ miſeri ſunt q̇ va
riant a via veritatis. Et aliꝰ dicit. Ceſa
ris impio. i. impiū dn̄i noſtri ieſu chri
ri erit noſtra cuſtodia ꝛ domꝰ ſempiterna

De reuocatiōe peccatricis anime in
exiliū ſatiſfactōis miſſe.

Capitulum. lv.

Rex quidam no
bilis quendā filiū formoſum ſa
pientiſſimū ſtrēuiſſimū gratioſum et
moroſum habebat. Et quattuor filias
habuit quarꝫ nomina hec erāt. Iuſticia
Ueritas Miſericordia. ꝛ Pax. Rex iſte
voluit filio ſuo vnico ſponſam tradere.
Deſtinauit nunciū pro virgine q̄ eſſet
decora. Tandē inuenit filiam regis hie
ruſalē pulcrā valde que eſt tradita filio
ſuo qui eam miro modo dilexit. Filius
iſte quendā ſeruuȝ habebat. ꝛ ex magna
confidētia vnū ducatū ad cuſtodiendū
ei tradidit Ipſe vero ꝓditor ſeduxit ſpō
ſam domini ſui ac violauit ac ducatū ſꝫ de
uaſtauit. Filius cū de adulterio vxoris
audiſſet cōtriſtatus eſt valde ꝛ dimiſit
eam ꝛ dedit ei libellū repudij ꝛ priuauit
eam omni honore ſuo. Ipſa ſic priuata
ad magnā egeſtatē ꝑuenit intantū ꝙ q̄
ſi deſperata hucinde ambulabat et pa
nem ſuū mēdicabat. Hoc audiens ſpon
ſus eius miſertus eſt ei. nunciū ad eaȝ
miſit q̇ eā reuocaret ꝛ ei diceret. Ueni
domina ad dn̄m tuū ſecure. noli timere.
Illa vero renuit ꝛ dixit. Dic dn̄o meo.
ad eum venirē libenter ſed nō poſſuȝ. Si
querat dn̄s meꝰ quare recuſo. dic ei ꝙ
lex eſt talis Si vir vxorē habuerit ꝛ for
nicata fuerit cū altero dabit ille ei libel
lum repudij. ꝛ inde non reuertet ad euȝ
vltra. Ego vero iam libellū repudij rece
pi quia fornicationē cōmiſi ideo redire
nō potero ad eū. Ait nūcius Dn̄s meus
eſt vltra legē ex quo legē cōſtituit. ꝛ ideo
ex quo miſertus eſt tui ſecure ad eū veni
re poteris. At illa. Quale ſignū dabit ip
ſe mihi ꝙ ſecure ad eū venire potero Si
tantū iſtud oſtēderet ſecura eſſem vide
licet ꝙ veniret dilectus meꝰ ad me oſcu
leturq; me oſculo oris ſui. tūc ſum ſecu
ra ꝙ recepit me in gratiam ſuā Dn̄s cū
per nuncium hoc audiſſet cōſilium ſup
hoc habebat cum omnibꝫ ſatrapis curie
ſue ꝛ regni. Tandē conſultū eſt vt mit
teret virꝫ ſapientē pro ea vt reducerȝ eā

Et non eſt inuētus vnus in toto regno qui ſe de hac re intromittere vellet. Uir eius cum hoc audiſſet ad eam nuncium deſtinauit qui diceret. Quid faciam tibi. Nō eſt inuētus aliquis qui te vellet ad me reducere. Illa hoc audiens fleuit amare ꝙ non eſt inuētus qui eam reduceret. Uir eius cum audiſſet de eius lamentatiōe ꝑtrexit ad patrē ſuum ⁊ ait Domine mi ſi vobis placet ego ibo ad ſponſam meā ⁊ a miſeria et dolore ſuo liberabo eam ⁊ ad palacium veſtꝝ reducam. Ait pater. Uade in fortitudīe tua ⁊ reduc eam. Tunc miſit nunciū ad eaꝫ qui ei diceret. Jam gaude quia ecce venio ad te ⁊ reducam te. Soror ſenior. ſ. iuſticia cum hoc audiſſet proceſſit añ regem ⁊ ait. Domine iuſtus eſtis ⁊ rectū iudicium veſtrū. Ego ſum iuſticia filia veſtra recte iudicaſtis illam meretricē vt amplius nō eſſet ſponſa fratris mei ⁊ ei libellum repudij dediſtis iuſticiā ergo teneatis. Et ſi contra iuſticiā operatus fueritis dico vobis non ero filia veſtra iuſticia. His dictis venit ſecūda ſoror ſcꝫ veritas ⁊ ait. Pater mi veracit illaꝫ meretricē iudicaſtis que cubile fratris noſtri ꝑ adulteriū violauit. Si eā velitis reducere facitis contra veritateꝫ et ſi ſic ſine dubio nō ero filia veſtra veritas Hec audiens tertia ſoror ſcꝫ miſericordia venit ad patrē ⁊ ait. Domine ego ſuꝫ miſericordia filia tua. Fac ergo miſericordiā cum peccatrice que deliqt. quia pro cōmiſſo multū dolet. ⁊ ſi ei miſericordiaꝫ non feceris. non ero miſericordia filia tua Quarta ſoror ſcꝫ pax cū audiſſꝫ tantā diſcordiā inter ſorores totam terrā voluit derelinquere ⁊ fugā petijt Hoc facto iuſticia ⁊ veritas exhibuerunt gladium ⁊ regi tradiderūt dicentes. Domine ecce gladiꝰ iuſticie ad occidendum illam meretricē que nos ⁊ fratrem noſtrum confundit Miſericordia hoc videns gladiū a manibus eaꝝ arripuit ⁊ ait. Satis diu regnaſtis ⁊ veſtrā voluntatē obtinuiſtis. modo tempꝰ eſt vt exaudiar a prē meo. ego ſuꝫ filia ſua ſicut ⁊ vos. Reſpondit iuſticia. Uerum eſt multo tempore regnauimus ⁊ adhuc volumus regnare. Uerūtamē ex quo inter nos eſt tanta diſcordia vocetur frater noſter qui ſagax eſt in omnibus ⁊ inter nos iudicet. Et ſic factum eſt. Filiꝰ vero cum veniſſet ⁊ audiſſet altricatōes inter eas quomodo iuſticia ⁊ veritas ex vna parte vindictā petierūt. miſericordia ⁊ pax veniā. ait. Cariſſime ſorores ꝓpter veſtrā diſcordiā ſoror noſtra a patre noſtro predilecta ſcꝫ pax totū regnū dimiſit. hoc nullo modo volo pati quia pro ſponſa mea adultera paſſus ſum pati ſupplicia. Ait iuſticia. Si hoc feceris tibi cōtradicere nō poſſumus Dixit ergo ad miſericordiā. Tu laboras ꝑ ſponſa mea vt reducatur. Si vero eā reducā ⁊ iterum fornicata fuerit. intēdis iterato pro ea intercedere At illa. Nō niſi penituerit Audiens hec filius pacem ſororem ſuaꝫ reduxit ⁊ fecit ſorores adinuicem oſculari. Facta concordia filius de regno deſcendit ⁊ bellū pro ſponſa ſua dedit ⁊ eam cum omni honore ad regnum patris ſui reduxit Et ſic ambo vitam in pace finierunt.

Moraliſatio

Cariſſimi. Rex iſte eſt pater celeſtis. Filius tam ſapiēs eſt dominus noſter ieſus chriſtꝰ Spōſa tam pulcra eſt anima ad dei ſimilitudinem creata. quatuor ſorores iuſticia veritas miſericordia ⁊ pax. Anima cuꝫ ſeruo dñi. i. cum dyabolo adulterata eſt quando ei cōſenſit ⁊ ideo eam dñs ſuus dimiſit. Poſt hoc pius ſponſus dedit ei libellum repudij ⁊ dimiſit eam. ⁊ priuauit eam omni honore ſuo in quo erat cōſtituta ſuper opera manuū domini. ſicut ait pſal. Omnia ſubiecisti ſub pedibꝰ eius. Dedit etiam ei ducatū id eſt paradiſum ⁊ illum etiā ab ea abſtulit ⁊ in miſeriā huius mundi poſuit. Unde dixit. In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. Unde Bernardus cōqueritur ⁊ dicit. Memento nobilitatis tue. pudeat deiectionis tue. Ipſe vero dominus miſertus ſponſe ſue miſit ad eam nūcium qui reuocaret eā ⁊ diceret. Eleuare eleuare conſurge cōſurge hieruſaleꝫ ſolue vincula colli tui captiua filia ſyon Illa

vero renuit venire ⁊ dixit. Dn̄e libēter
redire ſꝫ nō poſſuꝫ Quare. Quia tu di
xiſti p Hieremiā. Si vir habuerit vxo/
rem ⁊ illa fornicata fuerit cū altero. da
bit vir illi libellū repudij ⁊ nō reuertet
ad eū vltra. Ergo nō audeo reuerti ad
te. Quid ergo faciā Tua ſūt verba qui
iuſtus es ⁊ iuſte iudicas omnia. Quo/
modo ergo ad te redire potero. Reſpō/
dit dominꝰ per Iſaiā ꝓphetā. Nunquid
abbreuiata eſt manꝰ mea vt ſaluare ne
queaꝫ. Abſit. Sed ſicut dixi p Ezechie
lem. Inquacūqꝫ hora peccator ingemu
erit omniū iniquitatū eius nō recorda
bor. Et licet fornicata ſis. tamen ad me
reuertere ⁊ ego recipiā te. vt dicit in cā
ticis. Reuertere reuertere ſunamitꝫ ⁊c̄
Reuertere recōſiliando te deo patri. re
uertere recōſiliādo te dei filio. reuertere
recōciliādo te ſpiritui ſcō. reuertere re/
conciliando te angelis. quorū conſortiū
tu perdidiſti. Illa reſpondit. Quod ſi/
gnūꝫ mihi dabis ꝙ recipias me. Ait do
minus. Pete tibi ſignū a deo tuo in pro
fundo inferni ſiue in excelſum ſupra At
illa dixit. Nō petam ſed veniat dilectꝰ
meus ad me ⁊ oſculetur me oſculo oris
ſui vt ſim ſecura ꝙ me in gratiā ſuā re/
cipiat. Cui dominus. Si mulier oblita
fuerit infantuli ſui ego nūqꝫ tui oblui/
ſcar. Ego cogito cogitationes pacis et
non afflictionis ⁊ ideo conſilium habeo
Dominus vero habuit conſiliū ſecretū
cum tota curia celeſti quē mitteret pro
liberatiōe ſpōſe ſue. Et neqꝫ inter ange
los neqꝫ inter homines inuenit aliquē
qui velit poſſet vel qui dignus eſſet ſpō/
ſam ſuā redimere. Angelꝰ dicebat Ego
libere cōditionis ſum. illa ſeruilis. qua
re ego deformarem conditionē meā Ho
mo dicebat. Nō ſum dignus pati pro
ſponſa tua. quia hō peccator ſum. Hoc
videns dominus miſit ad ſpōſam ſuam
dicens. Quid faciam. quia non eſt q̄ ve
lit aut qui poſſet te ſaluare. Illa hec au/
diēs fleuit ꝙ neqꝫ in celo neqꝫ in terra
aliquis inuentus eſt qui eam liberaret.
Pater vero miſericordiarū ⁊ deus totiꝰ
conſolationis conſolabitur eam dicēs.
Hieruſalē ſponſa mea ciuitas mea no
li ſic flere quia ſcito veniet ſalꝰ tua. qua
re merore conſumeris. Nunquid cōſili/
arius non adeſt tibi. Quia innouauit
te dolor ſaluet te ⁊ liberet te noli timere
Surrexit ergo filiꝰ ante patrem ⁊ dixit
Ecce ego paratus ſum pro ſponſa mea
pati Ego feci ego feriā ego portabo ego
ſaluabo Cui pater. Vade in hac fortitu
dine tua ⁊ libera filiam meā ſpōſam tu
am de carcere madian hoc eſt dyaboli.
Hec audiēs iuſticia allegauit cōtra fra
trem ſuum. ſuperuenit veritas ⁊ tenuit
cum iuſticia. ſed miſericordia tenuit cū
fratre ſuo. ⁊ pax quarta ſoror fugit quia
non erit pax inter deum et hominē. Iu
ſticia dicebat miſericordie Regnare vo
lo quia dicit ſalomon. Immortalis eſt
iuſticia ⁊ perpetua Unde ius in eū nulla
preſcriptio includit. Diuturnitas tēpo
ris non attenuat ſed potius confirmat
Reſpondit miſericordia. Uerū eſt ꝙ im
mortalis es ⁊ perpetua. ſed in futuro nō
modo Ego volo pro ea intercedere qꝛ
penitentiā iā agit. Et ſic tu es filia pa/
tris mei iuſticia. ſic ⁊ ego ſum filia miſe
ricordia. Et ideo ratio dictat vt me au
diat ſicut ⁊ te Uidēs ergo filius ſapiēs
iſtam diſcordiā inter ſorores dixit iu/
ſticie. Paratus ſum tibi ſatiſfacere vt ꝑ
ualeat oratio miſericordie. Ait ergo iu
ſticia. Mihi placet. ſed vellē ſcire quō.
Ait filius. Incarnari volo et naturam
humanam aſſumere. Nunquid hoc ſuf/
ficit. Et dixit filia iuſticia. Non ſufficit
Dixit filius Circuncidi volo Famem ⁊
ſitim pati. temptari. triſtari. tediū pati
ſanguineum ſudorem ſtillare. Nūquid
hec tibi ſufficiūt Et reſpondit illa ꝙ nō
ſufficiūt. Dixit filius iuſticie. Uolo co
laphis cedi et alapis flagellari. volo cō
ſpui deridi ac derelinqui ⁊ deſpici et cetera
Nunquid hec tibi ſufficiunt. Reſpōdit
iuſticia. Non ſufficiunt. Crucem volo
portare et manibꝫ ligari ⁊ pedibus per
forari. Nunquid hec tibi ſufficiunt. Et
illa. non. Aceto potari volo. totum ſan
guineꝫ exhauriri ⁊ in cruce mori. Mor
tuus lancea perforari latus. Deinde a
mortuis reſurgere Celum aſcēdere. lo/
cum ſponſe mee preparare. Nunquid hec

tibi ſufficiũt. Et illa dixit. O bone frater vt video et ſm quod audio. plus diligis ſpõſam tuam quam teipſum. Jam que dixiſti ſufficiũt. Tunc filius dixit ad miſericordiã. Si omnia iſta que dixi et que in corde meo poſui fecero. et ſpõſa mea iſta cõtempſerit. nũquid iterum pro me interpellabis. Et illa. Non niſi egerit penitentiam. Qui ait. Mihi bene placet Quotiens homo peccauerit ſi penitentiam poſt hoc egerit miſericordiã ſuper eum habebo. His dictis fecit ſorores vocari. ſcilicet iuſticiã. veritatem. miſericordiam. et pacem. et oſculate ſũt ad inuicem. Tunc filius oĩa promiſſa adimpleuit et regna celeſtia ei dedit. Unde bernardus excitans ſpõſam ad cõſiderandum gratiam ſibi a domino impenſam dicit Uide o ſpõſa in cruce ſpõſum tuum capite inclinatum ad oſculũ manuum extẽſionem ad amplexus. lateris apertionem ad affectum. totius corporis expoſitionẽ ad contemptũ. Hauſit igitur de proprio ſanguine ſuo et obtulit patri ſuo munus pro dulciſſima ſpõſa ſua. Suſcipies ergo pater celeſtis predatũ munus de manu filij per quod ſaluati ſumus ad vitam eternam Ad quam nos perducat etc.

De memoria mortis Capitulum. lvi.

q Uidã princeps erat qui multũ delectabatur venari Accidit ſemel cum ad venandum perrexiſſet. caſu mercator quidam per eandem viam ſecutus eſt. Uidenſque principem formoſum gratioſum veſtimentis precioſis indutum ait in corde ſuo O domine deus. homo iſte multum tibi tenetur ecce quam formoſus et ſtrenuus eſt et gratioſus. et omnes qui ſunt in eius comitatu honeſte ſunt induti. His cogitatis dixit vni ex familia principis Dic mihi cariſſime. dominus veſter qualis eſt. Qui ait. Eſt dominus multarum terrarum et potẽs valde in auro et argẽto et familia. Ait mercator Multum tenetur ipſe deo. Formoſus eſt et ſapiens inter oĩes quos vnquam vidi. Jlle hoc audiens occulte omnia verba mercatoris domino ſuo narrauit. Dominus vero circa horã veſpertinã cum domum rediret rogauit mercatorem vt ſecum pnoctaret Jlle contra hoc non audebat reſiſtere. Cum principe ad ciuitatẽ perrexit. Cum vero caſtrũ eius intraſſet. tot diuitias. tot pulcras cameras auro depictas vidit quod valde admirabatur Cũ autem hora cenandi adeſſet princeps mercatorem iuxta ſuam dominam in mẽſa collocari fecit. Mercator autem cũ dominam vidiſſet tam pulcram et tã gratioſam quaſi extra ſe raptus fuit et ait in corde ſuo O deus meus princeps omnia que deſiderat cor ſuum habet. vxorem pulcrã filiam ac filias familiã multam nimis Cum autem ſic cogitaſſet delata ſunt fercula ante dominã et eum. Et ecce cibaria optima in capite vnius defuncti collocata et ante dominam poſita et omnibus de familia in ſcutellis argẽteis. miniſtrabatur in aula. Mercator cum caput mortui ante eum vidiſſet commota ſunt omnia viſcera eius. et ait in corde ſuo. Heu mihi timeo quod perdam caput meum in iſto loco. Domina vero inquantum potuit eũ cofortauit. Cum vero nox adeſſet. ducitur in camerã honeſtam vbi inuenit lectum paratum cortinis circumuolutũ et in angulo domus luminaria magna. Dum vero lectum intraſſet famuli hoſtium clauſerũt et mercator ſolus in camera remanſit. Reſpexit quam angulum vbi erat lumẽ et vidit duos homines mortuos per brachia pendẽtes. Hoc viſo inuaſit eum timor intolerabilis in tantũ quod quieſcere non poterat. Mane vero ſurrexit et ait. Heu mihi timeo hodie iuxta illos duos pẽdere Princeps vero cum ſurrexiſſet fecit mercatorem ad ſe vocari et ait. Cariſſime. quid tibi placet de me. At ille Mihi oĩa bene placent. ſed quod mihi miniſtrabatur in capite defuncti vltra quam credi poteſt abhorrui tantum quod comedere non poteram Cum vero in lecto poſitus fuiſſem duos iuuenes pendentes in angulo camere vidi Tantus timor me inuaſit quod dormire non poteram. Et ideo dei amore permitte

tatis me tranſire. Ait princeps Cariſſime vidiſti vxorē meam nimis pulcraꝫ et caput defuncti ante eam. ratio ē taliſ Iſte enim cuius erat caput fuit quidā dux nobilis qui vxorem meam ſollicitauit ꝛ cuꝫ ea concubuit ꝛ ſimul ad inuicē commiſceri perſpexi. Gladiū arripui. et caput eius amputaui. Unde in ſignum verecundie ſingulis diebus illud caput ante eam pono vt ad memoriā reducat peccatum quod commiſit Filius vero defuncti illos duos iuuenes cognatos in camera pendentes occidit. Ideo omni die corpora eorum viſito vt fiam magis feruens ſanguinem eoꝝ vindicare. Cū aūt adulteriū vxoris recolo ꝛ mortē iuuenū ad memoriā reduco nullū gaudiū habere potero Uade ergo cariſſime in pace ꝛ amodo vitam hominis cuiuſcunqꝫ non iudices quouſqꝫ plenius tibi de veritate conſtiterit. Mercator ei valefecit ꝛ ad mercandū perexit.

Allegoria ſiue moraliſatio.

Cariſſimi

Princeps iſte eſt quilibet homo chriſtianus bonis virtutibus ꝑ virtutē baptiſmi ditatus. q̄ debet habere pulcrā familiaꝫ ſcꝫ ſenſus interiores ꝛ exteriores ſine macula peccati. qui debent homini miniſtrare ꝛ ſepiꝰ ad venandum pergere. id eſt. opus meritorium operari. Mercator iſte eſt bonus prelatꝰ vel confeſſor diſcretus qui tenetur tali aſſociari. domuꝫ cordis ſui viſitare ꝛ bonas virtutes ibi plantare ſicut fecit chriſtus duobꝫ peregrinis venientibus de emaus qui domum hoſpitij intrauit. Uxor tam formoſa eſt aīa ad ſimilitudinem dei creata que debet in menſa iuxta prelatū ſacre ſcripture collocari vt addiſcat ea que ſunt ſaluti. ſꝫ ſepius iſta anima cum dyabolo adulteratur quando peccatum mortale cōmittit. Quid ergo eſt faciendum. Extrahe gladium lingue ꝛ ora ad deum intime. Unde pſ. Lingua eoꝝ gladiꝰ acutus Per iſtum gladium lingue cum cordis contritione. ꝛ oris confeſſione poteris hunc dyabolum deuincere. ꝛ hoc eſt caput eius amputare ꝛ ante oculos cordiſ tui ſemper ponere. quoniā gratiam tibi dabit dominus eum deuincere. penitentiaꝫ perfecte agere. hoc eſt miſericordie opus exercere. Duo iuuenes ī camera pendentes quos occidit aduerſarius tuus ſunt dilectio dei ꝛ proximi qui erāt extincti per peccatum primi parentis. et ideo ſemper debes eos in camera cordis tui tenere vt deum tota mente tota aīa diligas ꝛ ſemꝑ ī eius timore ꝑmaneas quia neſcimus ſi amore vel hodio digni ſumus. ꝛ ad memoriā reducere quantū deus pro nobis ſuſtinuit in cruce. vt ꝑ amariſſime mortis chriſti iugē meditationem deueniamus ad regna perpetua.

De perfectione vite Capitulū. lvij.

Titus in ciuitate romana regnauit. qui ſtatuit legem q̄ dies primogeniti ſui ab omnibus ſanctificaretur. ꝛ quicunqꝫ diem natiuitatis filij ſui ꝑ opus ſeruile violaret morte moreret̄. Promulgata lege vocauit magiſtrū virgiliū ꝛ ait. Cariſſime talem legem edidi. Uerūtn̄ ſepe in occulto poterunt peccata cōmitti. ad quoꝝ noticiā ꝑuenire non potero. Rogamus ergo te vt ſ̄m induſtriā tuā aliquam artē inuenias. ꝑ quaꝫ potero experiri quales ſint illi qui contra legē delinquūt At ille Dn̄e fiat voluntas tua Statim Uirgiliꝰ arte magica ſtatuam in medio ciuitatis fieri fecit. Statua illa oīa peccata occulta in illo die commiſſa imperatori dicere ſolebat. Et ſic per accuſatōꝫ ſtatue quaſi infiniti homines erant condemnati Erat tūc q̄dam faber in ciuitate nomine focus q̄ in illo die ſicut in ceteris operatus eſt Cuꝫ autem ſemel in ſtratu ſuo iacuiſſet intime cogitauit quō per accuſationem ſtatue multi moriebātur. Mane ſurrexit et ad ſtatuam perrexit et ait O ſtatua ſtatua per tuam accuſationē multi moriūtur. voueo deo meo ſi me accuſaueris. caput tuū frāgaꝫ. His dictis domū perrexit Hora prima imperator ſic̄ ſolituſ erat nuncios ſuos ad ſtatuam deſtinaſ

uit vt ab ea quererent ſi aliquis con-
tra legem cōmiſiſſet. Cum autē ad ſta-
tuā veniſſent ⁊ voluntatem imperatoris
dixiſſent. ait ſtatua. Cariſſimi leuate
oculos veſtros ⁊ videte q̄ ſcripta ſūt in
fronte mea. Illi vero cum oculos leuaſ-
ſent tria in fronte eius clare viderūt. ſ.
Tempora mutantur. homines deterio-
rantur. Qui voluerit veritatem dice-
re caput fractū habebit. Ite domino ve-
ſtro nūciate que vidiſtis ⁊ legiſtis. Nū-
cij perrexerūt ⁊ omnia dn̄o ſuo retulerūt
Imperator cū hoc audiſſet precepit mi-
litibus ſuis vt ſe armarent ⁊ ad ſtatuā
pergerent. Et ſi aliquis contra ſtatuā ⁊
cōtra voluntatē ſuam aliquid faceret
eū ligatis manibꝰ ⁊ pedibus ad eū du-
cerent. Milites ad ſtatuā perrexerūt di-
centes. Placet imꝑatori vt oſtēdat il-
los q̄ cōtra legē cōmiſerūt ⁊ quales erāt
illi qui minas fecerūt. Ait ſtatua. Focū
fabrū accipite Ille eſt qui ſingulis die-
bus legē violat ⁊ mihi minas facit. Il-
lum cōprehēderunt ⁊ coram imperatore
duxerūt. Ait ipator. Cariſſime. Quid
eſt qd̄ audio de te. Quare legē editā il-
lā violas. At ille Dn̄e legē ſeruare nō
poſſū. q2 oī die octo denarioſ oportet me
habere et illos ſine labore nō potero ac-
quirere. Ait imꝑator. Et quare octo de-
narios. Qui ait. Omni die per annū
duos denarios teneor dare quos mu-
tuaui in iuuētute Duos accōmodo du-
os perdo. duos expendo. Ait imꝑator:
de iſtis manifeſtius debes mihi dicere.
Cui ait faber. Domine mi aduertite
me. Duos denarios omni die teneor
patri meo. quia cum eſſem puer paruu-
lus pater meꝰ duos denarios ſuper me
ſingulis diebus expendit. iā pater me-
us in egeſtate eſt poſitus. vn̄ ratio di-
ctat ꝙ ei ſubueniā in ſua pauptate. et
ideo omni die duos denarios ei trado
Duos alios denarios filio meo accom-
modo qui iam ad ſtudiū pergit. vt ſi cō-
tingat me ad egeſtatem ꝑuenire mihi
illos duos denarios reddat ſicut ego
iam patri meo facio. Duos alios dena-
rios omni die perdo ſuper vxorem meā
quia eſt mihi ſemꝑ contraria. aut ꝓprie
voluntatis aut callide complexionis. ⁊
propter iſta tria quicquid ei dedero hoc
perdo. Duos alios denarios ſuper me
ipſum in cibis ⁊ potibꝰ expendo. Leuius
bono modo tranſire non potero et iſtos
denarios non poſſum obtinere ſine con-
tinuo labore. Iam audiſtis rationem.
Detis ergo iudiciū rectū. Ait imꝑator
Cariſſime recte reſpōdiſti vade et fide-
liter amodo labora. Poſt hoc cito impa-
tor defūctꝰ ē ⁊ focus faber ꝓpter ſuā pru-
dētiā in imꝑatorem eligitur ab omni-
bus qui imperiū ſatis prudēter rexebat
Ipſo mortuo inter alios imꝑatores
imago eius depingitur ⁊ vltra caput ſu-
um octo denarij

Moraliſatio.

Cariſſimi Iſte imꝑator eſt pa-
ter celeſtis qui ſtatuit ꝓ lege ꝙ
qui diem primogeniti ſui viola-
ret morte moreretur. Dies iſta eſt dies
dominica ſiue dies feſtiualis ab eccleſia
ordinata. vnde in veteri lege ac noua di-
citur Memēto vt diē ſabbati ſanctifi-
ces. ſed heu prochdolor plures illis die-
bus peccata maiora committunt ꝗ̄ ce-
teris diebꝰ. Tales poterit aſſimilari cui-
dam piſci in mari tamdiu bene ē ſibi q̄n
eſt in mari. ſed ſi cōtingat a caſu ꝙ ſal-
tat ſupra tempore pluuie ⁊ pluuia eū
tangat incipit mori nec per multos dies
ſtatū eius poterit recuꝑare quouſqꝫ fu-
erit de aqua maris ſatiatꝰ. Eodē modo
aliqui ꝗ̄diu ſunt per totā ſeptimanā in
mari huiꝰ mūdi laborātes tamdiu bene
videtur eis. ſed ſi contingat eos diebus
feſtiuis ad eccleſiam pergere et aliquē
dulcem ſermonem vel miſſam audire
eis videt̄ ꝙ ſint in magna anguſtia quo-
uſqꝫ ſunt in operibus mundanis refo-
cillati. Virgilius certe qui ſtatuam fe-
cerat eſt ſpiritusſanctus qui predicato-
rem ordinauerat vt annunciet ꝟtutes
⁊ vicia penam et gloriā. Sed heu iā po-
terit dicere predicator ſicut ſtatua dixe-
rat. Tēpora mutantur. Hoc ſatis ma-
nifeſte videmꝰ in ꝑmitiua eccleſia i oī
ſtatu tpa erāt meliora ꝗ̄ nūc orationes
⁊ pces ꝗ̄ modo. Terra dabat fructū ſu-
um magis abūde. ⁊ oia elemēta que ſua

erant. ſunt mutata propter peccata hominum. Hoc apparebat in diluuio noe Secundo homines deteriorātur ſicut dare videmus. In antiquo enim tempore erant homines magis deuoti elemoſynarij. charitatiui ꝗ̄ modo ſunt. Et quare. quia totus mundus in maligno poſitus eſt. Tertio qui voluerit veritatē dicere. ꝛc Modo ſi predicator peccata potentum predicet ſtatim minas ac murmuratōes habebit. Unde. Iſa. xxx. Loquimini verba placentia. Et ideo apoſtolus dicit. Erit enī tempus cum ſanā doctrinā non ſuſtinebunt pro domo iſrael. Focus eſt quilibet chriſtianus bonus qui fideliter ſicut miles chriſti laborat. Unde quilibet bonus chriſtianus tenetur ſingulis diebꝫ patri ſuo celeſti reddere duos denarios ſcꝫ amorem et honorem. Amorē quia nos tantuꝫ dilexit ꝙ pro noſtro amore vnicum filiū ſuum de celis deſcendere permiſit et morte turpiſſima condemnari. Honorem qꝛ oīa ab ipſo procedunt et ſine eo nullum bonum agere poterimus Item duos denarios filio accōmodamus Cuiuſmodi filius eſt Certe ille de quo Iſa. dicitur Paruulus enī natus eſt nobis ꝛc. ſcꝫ filius dei Et quales denarios debemus ei accōmodare. certe duos omni die ſcilicꝫ bonam voluntatē ꝛ bonum actum ꝗ̄diu ſumus in hoc mortali corpore et quando nos egeni ſumus facti in die iudicij q̄n do nudi apparebimꝰ tūc ipſe nobis reddet illos denarios in vita eterna ſicut ſcriptum eſt. Centuplū accipietis ꝛ vitam eternam poſſidebitis Item duos denarios perdimus ſuper vxorem. Uxor iſta eſt caro noſtra miſera. que ſemper ꝯtrariatur ſpiritui Denarij quos expēdimꝰ ſup eam ſunt mala voluntas ꝛ actꝰ malus que continue operantur ex obliqua voluntate. Iſtos duos denarios perdimus quia grauiter ꝓpter hoc hic vel alibi puniemur. Item duos denarios omni die ſuper noſipſos expendimus ſi boni chriſtiani ſumus. ſcꝫ ꝑ dilectionē dei in toto corde et dilectionē ad ꝓximum ſicut ad noſipſos Cariſſimi ſi iſtos octo denarios expendere volueritis ad gaudium eternum peruenire poſſitis.

De confeſſione.

Capitulum. lviij.

Rex quidā regnauit nomine Aſmodeus qui ſtatuit ꝙ quicunꝗ̄ malefactor captus eſſet ꝛ coram iudice ductus. ſi tres veritates poſſet dicere tam veras. contra quas nullus poſſet obicere. Quin vere ſine oī fallacia eſſent Quin quātūcūꝗ̄ eſſ malefactor vitam ſuam obtineret cum tota ſua hereditate. Accidit caſus ꝙ quidam miles contra regem forefecit. fugam. petijt ꝛ ī quadam foreſta latuit in qua multa mala commiſit. quia omnes intrātes ſpoliauit aut occidit. Iudex cum hoc audiſſet inſidias incircuitu foreſte ordinauit eū deprehendit et ligatis manibus ad iudicium venire fecit. Ait ei iudex. Cariſſime noſti legē Qui ait. Etiā domine Si debeo ſaluari oportet me dicere tres veritates aut mortē euadere non poſſum. Ait iudex. Imple beneficium legis aut hodie morieris At ille. Domine fac fieri ſilentium. quo facto ait. Domine ecce hec prima veritas Uobis omnibus denuncio ꝙ toto tempore vite. mee extiti malus homo. Iudex hoc audiens circūſtātibꝫ ait. Eſt ne verū quod ille dicit. At illi Si nō eſſet malefactor ad iſta nō veniſſet. Ait ergo iudex. Dic ſecundam veritatē. Qui ait Secunda veritas eſt. Mihi multū diſplicet ꝙ in iſta forma huc veni. Ait iudex. Certe credimꝰ tibi. Dic ergo tertiam veritatē et te ipſum a morte ſaluaſti. Ait ille Hec eſt tertia veritas. Si ſemel potero euadere ad iſtū locū nunꝗ̄ voluntarie in iſta forma venirē. Ait iudex Amē tibi. ſatis prudenter te liberaſti vade in pace et ſic ſaluatus eſt

Moraliſatio Cariſſimi

Imperator iſte eſt dominus noſter ieſus chriſtus qui iſtā legē edidit ſcilicet ꝙ quicūꝗ̄ malefactor. id eſt peccator per gratiā dei captus fuerit coram diſcreto iudice ductꝰ id ē. cōfeſſore. dicat tres veritates tā veras ꝙ demones ꝯ ſe nō poterūt obijcere

hereditatē regni celeſtis obtinebit. Prima veritas eſt. ego ſum malus homo. id eſt. in tali peccato. ⁊ ſic de ſingulis. Ecce confeſſio. Secūda veritas eſt. diſplicet mihi ⁊c. ideſt. multū mihi diſplicet ꝙ tantū deum meum offendi. Ecce cōtritio. Tertia veritas eſt. Si poſſem ſemel euadere per viam ſatiſfactiōis nunꝗ̄ ad peccatum redirē voluntarie. Et ſic per conſequens vitam eternam obtinerem.

De ſuperbia nimia ⁊ quomodo ſuperbi ad humilitatem maximam ſepe perueniunt ſatis notabile

Capitulū. lix.

Jouinianus imperator regnauit potens valde qui cum ſemel in ſtratu ſuo iacuiſſet exaltatum eſt cor eius vltra ꝗ̄ credi poteſt. Et in corde dixit. Eſt ne aliquis de⁹ alius ꝗ̄ ego. His cogitatis ſomnum cepit. Mane vero ſurrexit et vocauit milites ſuos et ait. Cariſſimi bonum eſt cibum ſumere quia hodie ad venanduȝ ꝑgere volo. Illi vero parati erāt voluntatem eius adimplere. cibo ſumpto ad venandū prexerūt. Dū vero imꝑator eq̄taſſet calor intolerabilis euȝ inuaſit in tantū ꝙ videbaꝰ ei ꝙ moreretꝰ niſi in aq̄ frigida balneare poſſet. Reſpexit a lōge aquam latā vidit. Dixit militib⁹ ſuis. Hic remaneatis quouſq̄ fuero refrigeratus. Dextrariū cū calcaribus ꝑcuſſit ad aquā veſtinanter equitabat. de equo deſcēdit omnia veſtimēta depoſuit. aquā intrauit ⁊ tamdiu ibi remanſit quouſq̄ totaliter refrigeratus eſſet. Duȝ ibidē expectaſſet venit quidā hō ei per omnia ſimilis in vultu ⁊ geſtu ⁊ induit ſe veſtimentis eius. dextrariū eius aſcēdit ⁊ ad milites eq̄tauit. ab oīb⁹ ſicut ꝑſona imperatoris eſt recept⁹. Finito ludo ad palaciū cum militib⁹ prexit. Poſt hoc cito Jouinianus de aqua exiuit. ſed nec veſtes nec equū inuenit. Admirabaꝰ ⁊ triſtatus ē valde quia nudus erat ⁊ neminem vidit. cogitauit intra ſe. quid faciā Ego miſerabiliter ſum fruſtrat⁹. Tandeȝ ad ſe reuerſus dicebat. Hic ꝓpe manet vnus miles quē ad miliciam promoui. ad eum pergam. veſtes et equum acquiram. et ſic ad palacium meū aſcēdam ⁊ videbo quomodo ⁊ per quem ſum confuſus. Jouinianus totaliter nudus ad caſtrum militis perrexit. ad ianuam pulſauit. Janitor autem cauſam pulſationis queſiuit. Ait iouinianus. Januam aperite ⁊ qualis ego ſum videte. Ille vero ianuam aperuit ⁊ cum eū vidiſſet obſtupuit ⁊ ait. Qualis es tu. At ille. Jouinianus ſum imperator. vade ad dominum tuum ⁊ dic ei vt mihi veſtes accōmedet qꝛ veſtes ⁊ equum perdidi. Qui ait. Mētiris peſſime ribalde. Jā ante aduētum tuū dominus imperator Jouinianus ad palacium ſuum cuȝ militibus ſuis tranſiuit. et dominus me⁹ ſecum perrexit et rediјt. et iam in menſa ſedet. Sed quia imperatorem te nominaſti. domino meo nunciabo. Janitor intrauit ⁊ domino ſuo verba eius retulit. Ille hoc audiēs precepit vt intro duceretur. Miles cum eū vidiſſet noticiam eius non habebat. Sed imperator peroptime eum cognouit. Ait ei miles. Dic mihi qualis es ⁊ quod eſt nomen tuū. Qui reſpondit. Ego ſum imperator Jouinianus ⁊ ego te ad militiā promoui tali tempore. Ait ille. O ribalde peſſime qua audacia audes te imperatorem nominare. Jam enim dominus meus imperator ante te ad palacium equitauit. ⁊ ego per viam ei aſſociatus eram ⁊ iam ſum reuerſus. et quia te ipſum imperatorē nominaſti impune nō tranſibis. Fecit eū egregie verberari et poſtea expelli. Ille vero ſic flagellatus ⁊ expulſus fleuit amare ⁊ ait. O deus meus quid hoc eſſe poterit ꝙ miles quē ad miliciam promoui noticiā mei nō habet et cum hoc grauiter me flagellauit Cogitauit apud ſe. prope eſt quidā dux conſiliarius meus. ad eum pergam ⁊ neceſſitatem ei oſtēdam per quē potero indui ⁊ ad palaciū meum reuerti. Cū vero ad ianuam ducis veniſſet pulſauit ianitor audiens pulſationem. ianuā aperuit ⁊ cū hoīeȝ nudū vidiſſet admirabaꝰ et aiebat. Cariſſime q̄lis es tu ⁊ q̄re ſic

taliter nud' veniſti. Et ille. Ego ſū im
pator. a caſu equū ⁊ veſtimenta pdidi
Et ideo ad ducē veni vt mihi in hac ne
ceſſitate ſuccurrat. Jō te rogo vt nego
cium meū coram domino tuo facias Ja
nitor cū verba eius audiſſet admiraba
tur. aulam intrauit ⁊ dño ſuo omnia re
tulit. Ait dux. Introducat. Cum intro
ductus fuiſſet nullus noticiā eius habe
bat. Et dux ait ad illum. Qualis es tu
Et ille. Imperator ſum ego ⁊ te ad di
uitias ⁊ honores pmoui quando te du
cem feci ⁊ conſiliarium meum te conſti
tui. Ait dux. Inſane miſer. perrexi pa
rum ante te cum domino meo impato
re verſus palacium ⁊ reuerſus ſū Et qz
talem honorē tibi appropriaſti impune
non tranſibis. Fecit eū in carcerē redu
di ⁊ pane ⁊ aq̄ ſuſtentari. Deinde ex car
cere extraxit ⁊ egregie verberari ⁊ a tota
terra poſt hoc eijci fecit. Ille ſic eiect' vl
tra q̄ꝫ credi poterit gemitus ⁊ ſuſpiria
emittebat ⁊ intra ſe dixit Heu mihi q̄d
faciam qz factus ſum opprobrium ⁊ ab
iectio plebis Melius eſt mihi ad pala
cium meū pergere ⁊ mei de palacio meo
noticiam habebunt. Saltem ſi non. vx
or mea noticiam meā habebit per certa
ſigna. Solus ad palacium acceſſit. Ad
ianuam pulſauit Audita enim pulſatō
ne ianitor ianuam aperuit. quem cū vi
diſſet dixit. Dic mihi qualis es tu Et il
le. Miror de te q non nouiſti me. quia
per tot tempora fuiſti mecum. Cui ait
Mentiris tu. Cum domino imperato
re diu ſteti. Et ille Ego ſū ille. Et ſi di
ctis non credis. rogo te dei amore vt ad
imperatricem accedas et per iſta ſigna.
illa mihi veſtes impiales per te mittet.
quia a caſu omnia perdidi. Iſta ſigna q̄
per te ei mitto. nullus niſi nos duo no
uit ſub celo. Ait ianitor. Non dubito.
quin inſanus ſis. Quia iam dominus
meus imperator in menſa ſedet ⁊ iuxta
eum imperatrix. Veruntamē ex quo di
cis te imperatorem eſſe impatrici inti
mabo et certus ſum q grauiter punie
ris. Janitor ad imperatricem perrexit ⁊
omnia audita ei intimauit. Illa ñ mo
dicum contriſtata ad dominū ſuum con
uerſa eſt ⁊ ait. O domine mi audite mi
rabilia ſigna priuata inter nos ſepi' ac
ta. vnus ribaldus in porta mihi per ia
nitorem recitat ⁊ cum hoc dicit ſe impe
ratorem et dominum meum eſſe. Ipſe
cum hoc audiſſꝫ precepit ianitori vt in
troduceretur in conſpectu omnium. qui
cum taliter nudus introductus fuiſſet.
canis quidā qui antea multum eū di
lexerat ad guttur ſuū ſaltabat vt eū occi
deret. Sed p familiam impeditus eſt.
ſic q nullum ab eo receperit malū Itē
quendam falconem habebat in partica
qui cum eum vidiſſet ligaturam fregit
et extra aulam aduolauit. Ait impera
tor omnibus in aula ſedentibus. Cariſ
ſimi audite verba mea que de iſto ribal
do dicam. Dic mihi qualis es tu et ob
quam cauſam veniſti Et ille. O domine
iſta eſt mirabilis queſtio Impator ſum
⁊ dominus iſtius loci. Ait impator om
nibus ſedētibus in menſa et circumſtā
tibus. Dicite mihi per iuramentum ve
ſtrum quod mihi feciſtis. quis noſtrū
imperator eſt ⁊ dominus. Aiunt illi. O
domine leuiter reſpōdemus per iuramē
tum quod vobis fecimus. Iſtum ribal
dum nunq̄ꝫ vidimus. ſꝫ vos eſtis domi
nus noſter et imperator quem a iuuen
tute nouimus. ⁊ ideo rogamus vna vo
ce vt puniatur. vt omnes exemplum ab
eo capiant ⁊ de tali preſumptione nō at
temptent Imperator ille conuerſus ad
imperatricem ait. Dic domina mihi p
fidem qua teneris. noſti tu iſtum homi
nem qui ſe dicit imperatorem et domi
num tuū eſſe. Ait illa. O bone dñe cur
talia a me q̄ris Nonne plus q̄ꝫ triginta
annis in ſocietate tua ſteti ⁊ prolem per
te genui Sed vnum eſt quod miror quo
modo iſte ribald' peruenit ad noſtra ſe
creta inter nos perpetrata. Imperator
ille dixit illi qui introduct' fuerat. Ca
riſſime qua re auſus fuiſti teipſum im
peratorē nominare. Damus p iudicio
vt ad caudam equi hodie ſis tractus. et
ſi iterum auſus ſis hoc dicere te cōdem
nabo morte turpiſſima Vocauit ſatelli
tes ſuos ⁊ ait Ite ⁊ iſtū ad caudā equo
trahite ſꝫ nolite eū occidere Et ſic factū

eſt. Poſt hec vero vltra ꝙ̄ credi poteſt cō mota ſunt omnia interiora eius. Et q̄ſi de ipſo deſperatus dicebat. Pereat dies in qua natus ſum amici mei a me receſſerunt. Uxor mea et filij mei nō nouerunt me. Cum hoc dixiſſet ei cogitabat. Hic prope manet confeſſor meꝰ. pergam ad ipſum forte ipſe meam noticiam habebit q2 ſepius confeſſionē meā audiuit. Perrexit ad heremitam ad feneſtram cellule pulſauit. Ait ille. Quis ibi. Et ille. Ego ſum imperator Jouinianus. feneſtram aperias vt loquar tecū. Jlle vero cum vocem eius audiſſet feneſtram aperuit cum eum vidiſſet cum impetu feneſtrā clauſit ꝛ ait Diſcede a me maledicte tu non es imperator ſed dyabolus in forma hominis. Jlle hoc audiens ad terram pre dolore cecidit. crines capitꝫ ac barbe dilacerauit. ꝛ dixit. Heu mihi quid faciam ego His dictis recordatus fuit ꝙ in ſtratu ſuo exaltatum fuit cor eius dicens. Eſt ne deus alter preter me. ſtatim ad feneſtrā heremite pulſabat ꝛ dixit. amore illius qui pependit in cruce confeſſionem meam audite feneſtra clauſa. Ait ille. Mihi bene placet. Qui de tota vita ſua cū lachrymis eſt confeſſus ꝛ precipue quomodo contra deum ſe erexit dicens. ꝙ non credidit alium deum eſſe ꝙ̄ ſeipm̄. Facta confeſſione ꝛ abſolutiōe heremita feneſtrā eius aperuit ꝛ noticiam eius habebat. Et ait. Benedictus altiſſimus iam noui te. paucas veſtes hic habeo induas te ꝛ ad palacium perge. ꝛ vt ſpero noticiā tuam habebunt. Jmperator induit ſe ꝛ ad palacium ſuum perrexit. ad ianuam pulſabat. Janitor oſtium operuit ꝛ eū ſatis honorifice recepit. Ait ille. Nūq̄d noticiam meā habes. Qui ait. Etiam domine peroptime. Sed admiror ꝙ per totum diem hic ſteti et vos exire nō vidi. Jlle vero aulam intrauit. omnes eū videntes capita inclinabant. Aliꝰ imperator erat cum domina. Quidaꝫ miles exiens de camera cum intime aſpexit. Poſt hec in camerā eſt reuerſus. et ait. Domine mi. eſt quidam in aula cui omnes capita inclinant ꝛ honorē faciunt qui vobis in omnibus aſſimulatur intā tum ꝙ quis veſtrum eſt imperator penitus ignoro. Jmperator ille hoc audiens ait imperatrici. Exeas ꝛ videas ſi eius noticiaꝫ habeas Jlla vero foras perexit ꝛ cum eum vidiſſet admirabatur. ſtatiꝫ cameram intrauit ꝛ ait. O domine vobis vnum denuncio ꝙ quis veſtrum eſt dominus meus penitus ignoro. Ait ille Ex quo ſic eſt foris pergam ꝛ veritatem excutiam. Cum autem aulā intraſſꝫ eū ꝑ manum cepit et iuxta eum ſtare fecit vocauit omnes milites in aula exiſtentes cum imperatrice ꝛ ait. Per iuramē tum quod mihi feciſtis dicite q̄s noſter eſt imperator. Jmperatrix prio reſpondit. Domine mi mihi incumbit prio reſpondere. teſtis ē mihi deus in celis q̄s veſtrum eſt dominus meus penitus ignoro. ꝛ ſic omnes dixerunt. Ait ille. Cariſſime audite me. Jſte homo eſt impator veſter ꝛ dominus. Nam aliquo tempore contra deuꝫ ſe erexit. propter quod peccatum deus eum flagellauit. ꝛ hominum noticia ab eo receſſit quouſq3 ſatiſfactionem deo fecerit. Ego ſum angelꝰ eius cuſtos anime ſue qui imperiū cuſtodiui q̄diu fuit in penitentia. iā eius penitētia eſt completa et pro peccatis ſatiſfecit ammodo ei ſitis obediētes ad deum vos rēcōmendo. Statim ab oculis eoꝝ diſparuit Jmpator vero deo gratias reddidit ꝛ toto tempore vite ſue in bona pace vixit ꝛ ſpiritū deo reddidit. Quod nobis concedat. ꝛc̄.

Moraliſatio

Ariſſimi Jmperator iſte poteſt dici quilibet homo totalit̄ mūdo datus quiꝫ propter diuitias et honores in ſuperbiam cordis erigit̄. Sicut alter Nabuchodonoſor qui diuinis preceptis non obediuit. vocat milites. id eſt. ſenſus. pgit ad venandū mūdi vanitates Jnteri calor intolerabilis id eſt. tēptatio diabolica eū arripit ꝙ q̄ eſcere non poteſt quouſq3 in aquis mūdanis ſit totaliter refrigeratus. Jſta refrigeratio eſt detrimentū anime. Et ſic milites. id ē ſenſus ſine cuſtodia hoīem

dimittunt quotienſcunqʒ in aqua mundana balneari intēdit. Sed de equo primo deſcendit. id eſt. a fide errat. quia in baptiſmo firmiter deo promiſit adhere re et pompis diaboli abrenūciare. Sʒ cꝫ cito totaliter ſe in aquis mundanis inuoluit fidem frangit Et hoc eſt de equo deſcendere. Deinde depoſuit veſtes. id eſt. virtutes quas in baptiſmo recepit. et ſicnudꝰ miſer in mūdi vanitatibꝫ iacʒ Quid eſt faciendum. Certe vt aliꝰ ſcilicet prelatus qui fidem et virtutes habet cuſtodire hoc eſt veſtimenta recipere Quia prelato datꝛ poteſtas ſoluēdi peccatorem quotiens puro corde ad deum ſe cōuertit Iouinianus cum de aqua exiuit. ꝛc. Sic miſer homo cuʒ de aqua mūdana per dei gratiam intendit exire nullam virtutem inueniet. quia omnes ꝑ peccatum perdidit. ergo habet materiaʒ dolendi. Quomodo ergo debent virtutes recuperari. Certe ad domum militʒ primo debet pergere Miles iſte eſt ratō que habʒ te flagellare. quia ratō dictat ꝙ quātum contra deū perpetraſti in corde tuo. hoc emendes. Et ideo non poteris teipſum dicere imperatorem. id eſt. chriſtianum. quia opera chriſtiani ꝑ peccatum perdidiſti Ratio ergo te expellit ab omni vicio. Quid eſt faciendū Pergas ad caſtrum ducis ſcʒ ad conſcientiam tuam propriā que contra te grauitꝰ murmurat donec reconciliatus deo fueris. imo in carcerē te ponit hoc eſt in perplexitateʒ magnā quomodo et ꝑ quā viam deo placere potes et vulnera ab eo recipere. i. cordis compunctionē per q̄ ſanguis. id eſt. peccatum exeat. Deinde ad palatiuʒ cordis tui pulſare. i. intime cogitare quomodo et qua de cauſa contra deum deliquiſti. Janitor. i. voluntas q̄ eſt libera. oſtium cordis tui habet aperire et te ducere ad primū ſtatū quē in baptiſmo accepiſti. Canis q̄ ſaltat vt te occidat ꝛc. eſt caro tua propria per quaʒ homo ſepius occideretur niſi deꝰ impediret. Et falco in pertica extra feneſtram volat ꝛc. id eſt. potentia diuina nō tecū manebit q̄ꝫdiu in mala vita iaces. nec vxor. id ē. anima noticiā habebit tue ſalutis. Quid ergo eſt faciendū Certe vt ſis tractꝰ ad caudam equi. Trahi ꝑ caudam equi nihil aliō eſt q̄ꝫ a pricipio vite vſqꝫ ad preſens quid et quātū feciſti tantū dolere et ſatiſfactōem perpetrare. Deinde poſtq̄ꝫ iſta feceris perge ad heremitam. id eſt. diſcretum cōfeſſorē in foreſta ſancte eccleſie. Et de omnibꝰ q̄bus contra deum deliquiſti pure cōfitearis clauſa feneſtra. i. priuate non ad laudem hominū ſʒ ad tuum ſolamen et ſtatim deus et omnes angeli noticiā tuam habebunt. Deinde facta confeſſiōe veſtimentis. id eſt. bonis virtutibus poteris indui et ad palacium cordis tui ſecrete accedere. et omnes ſenſus tui cum vxore. id eſt. aīa noticiam habebunt. quare verus imperator. i. bonus xp̄ianus factꝰ es et per conſequens vitam eternā obtinebis. Ad quam. ꝛc.

De auaricia et eius ſubtili conamine Capitulum. lx.

Rex quidā erat qui filiam vnicam pulcrā et gratioſam nomine Roſimundam habebat Puella iſta cum ad etatem venam peruenisset. erat tam abilis in currendo ꝙ citius ad terminuʒ peruenerat anteq̄ꝫ aliquis eam tangere poſſet. Rex per totuʒ regnum proclamari fecerat ꝙ quicūqꝫ cum filia ſua volebat currere et ad finē termini ante eam perueniret ipſam in vxorem haberet. et totum regnum poſt eius deceſſum. Si vero aliquis hoc attēptaret et in curſu deficeret. caput amitteret Facta proclamatōne quaſi infiniti ſe obtulerunt cum ea currere et quotquot cum ea currebant omnes deficiebant et capita amiſerunt. Erat tūc quidā in ciuitate pauper nomine Abibas qui intra ſe cogitabat Pauper ego ſum et de vili ſanguine progenitus. ſi ꝑ aliquā viaʒ poſſem iſtā puellā deuincere non ſolū ego ꝓmotus eſſem ſed et omnes de meo ſanguine. Prouidebat ſibi de tribus cautelis. i. de ſerto roſarum quare illa puelle appetunt. Secūdo de zona ſerica quā puelle libenter optāt. Tertiō de

loculo ſerico ⁊ infra loculū pila quedã erat deaurata ſup pilam deſcriptio tal'. Qui mecū ludit nunꝙ̄ de ludo ſatiabitur. Hec tria ipſe in ſinu ſuo poſuit. ad palacium perexit ⁊ pulſauit. Adeſt ianitor ⁊ cauſam pulſationis petebat. Qui ait. Paratus ſum cū puella currere. Illa cum hoc audiſſet quandā feneſtrā aperuit ⁊ cum eum vidiſſet in corde ſuo deſpexit ⁊ ait. Ecce ꝙ̄ reprobus eſt cū quo currere debes. tamen non poterat cōtra dicere. Ad currendū ſe preparauit Ambo ad inuicem currebant. cito puella ad magnam diſtantiam ante eū cucurrit Abibas cum hoc vidiſſet ſertū roſaꝝ añ eā proiecit. Viſo ſerto puella inclinauit ſe ⁊ ſertū leuauit ⁊ in capite poſuit. Tantū in ſerto delectabat̄ ⁊ expectabat ꝙ abibas añ eā cucurrit. Puella cū hoc vidiſſet. ait in corde ſuo Nunꝙ̄ filia patris mei cū tali ribaldo dꝫ copulari. ſtatim ſertū ꝓiecit in quandā foueā ꝓfundā. ⁊ poſt eū cucurrit ⁊ apprehēdit. Quē cū apprehēdiſſet alapā dedit ei dicēs Siſte gradū miſer. nō decet vt fili' patris tui in vxorē me ducat. ſtatiꝫ ante eū cucurrit. Abibas cū hoc vidiſſet ante eaꝫ zonam de ſerico ꝓiecit Quā cū vidiſſet inclinauit ſe ⁊ eam leuauit ſe ſuccinxit ⁊ tantū de ea delectabat̄ ꝙ ibidem morā traxit. ⁊ iteꝝ abibas longe añ eā cucurrit Puella cū hoc vidiſſet fleuit amare ⁊ zonam accepit ⁊ in tres ꝑtes fregit. p' eum cucurrit ⁊ apprehendit. Quē cum apprehendiſſet manū leuauit ⁊ ei alapā dedit dicens. O miſer me in vxorē non habebis. Statim ante eum lōge cucurrit. Abibas cum hoc vidiſſet expectabat quouſꝙ̄ ipſa prope eſſꝫ. Hoc facto loculum de ſerico ante eā proiecit. viſo loculo inclinauit ſe ⁊ loculum leuauit. apꝰit pilam deauratā intus inuenit. ſupſcriptionē legit. Qui mecum ludit nunꝙ̄ ludo ſatiabitur. incepit tantū et tamdiu ludere cum pila ꝙ abibas citius ad finē ꝑuenit ⁊ eam in vxorem tenuit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Imperator iſte eſt dominus noſter Jeſus chriſt'. Filia pulcra anima ad dei ſimilitudinem creata que velociter in bonis opib' currit ꝙ̄diu in puritate vite manet in tantū ꝙ eaꝫ peccatū mortale vincere nō poteſt Clamor factus eſt ⁊c̄. Clamor iſte nihil aliud eſt ꝙ̄ ꝙ homo ſe defendat et protegat cōtra dyabolum mundū ⁊ carnem Et ſi bellum cōtra iſta tria aggreditur ⁊ victoriam obtinuerit tunc peccata mortalia ſuccumbūt. ⁊ hoc ē capita amittere. Abibas eſt dyabolus qui cum viderit hominē ſuperaſſe ꝑ opa miſericordie ꝓuidet ſibi de tribus cautelis. ſcꝫ de ſerto. Sertū iſtud eſt ſuperbia. qꝛ ſicut ſertum nō ponit̄ niſi ſup caput vt ab hominibus videat̄. ſic ſupbus ſemper videri vult. Et ideo dicit Aug. Cum ſuperbū videris filiū diaboli eſſe nō dubites Cū igitur homo vtit̄ ſerto ſuperbie ſtatī currit diabolus ante eum Quid ergo eſt faciendū. certe vt ſertū ſuperbie proijciatur in foueam humilitatis. ⁊ ſic dabis dyabolo alapam ⁊ eum dimittes. Poſt hec puella ſe inclinauit ⁊ zonā leuauit ⁊ aſpexit. zona iſta eſt luxuria quā diabolus proijcit ante hominē. Cum tamen contra tales dicat Gregorius. Succingite lumbos veſtros in caſtitate. Si ergo ſuccingis te zona luxurie ſtatim diabolus ante te currit de bona vita tua te impedit. Quid ergo eſt faciēdum. Certe vt zona luxurie ī tres partes frangatur. ſcilicet in orationē ieiuniū ⁊ elemoſinam. ⁊ ſic per conſequens dyabolum vinces. Poſt hec diabolus loculū ante hominē proijcit. Scitis ꝙ locul' habet duas cordas ad aperiendū. Cor vero eſt loculus qđ debet eſſe clauſum inferi' ꝗ̄ntum ad terrena. ⁊ ſuperius apertū ꝗ̄ntū ad celeſtia ad gratiā ſuſcipiendā. Due corde que claudunt ſunt timor dei ⁊ pena eterna. per que duo cor hominis claudētur ne intret peccatuꝫ. Pila in loculo ſepius inuenitur in cordib' noſtris. ſ. auaricia aut cupiditas. quia ſicut pila mouetur ad oēm differentiā poſitōis. ſic et auarus mouetur in terra. mouet̄ in mari. nō ceſſat pes eius currere nec cor cogitare quō ⁊ per quā vitam bona mūdana poterit acquirere. Supſcriptio eſt qui mecum ludit. id ē. qui cū cupiditate

incipit vitam ducere vt vix aut nūq̄ꝫ po
terit ſuſtinere. ſicut dicit ſeneca. Cum
oīa pctā ſeneſcunt ſola cupiditas iuue
neſcit. Jdeo timendū eſt de aliquibus
qui tantū cum pila ludūt cupiditatꝭ. q̄
diabolus ipſos occupabit. Quia ſicut
dicit apoſtolus. Radix omniū malorꝫ
eſt cupiditas. Studeamꝰ ergo vitā no
ſtram ſic in pijs operibus dirigere vt vi
tam eternā valeamus attingere.

De premeditatōe ſemꝑ habenda.
Capitulum .lxi.

Claudius reg
nauit qui vnicā filiam habebat
gratioſam ꝛ decorā valde. qui cū ſemel
in ſtratu ſuo iacuiſſꝫ intime de filia ſua
cogitabat quō eam ꝓmouere poſſꝫ Ait
intra ſe. Si eam in vxorē diuiti ſtulto
tradidero. filiā meā ꝑdam. ſi vo paupe
ri ſapienti ꝑ eius ſapientiā et neceſſa
ria large acq̄reret Erat tūc i ciuitate
q̄dā philoſophus noīe ſocrates quē rex
dilexerat. vocauit eū ꝛ ait. Cariſſime
nūq̄d tibi placet filiā meā in cōiugem
accipe. Et ille. Etiā domine. ꝑoptime
Et ille. Ex quo ita eſt dabo tibi eā ꝗ̄ ſub
illa cōditione q̄ ſi moriat̄ filia in tua ſo
cietate vitam tuā amittes Eliges ergo
eā accipe vel dimittere. Et ille. Mihi
bn̄ placet eā accipe ſub iſta conditiōe.
Rex nuptias celebrauit cū magna ſolē
nitate. Per quedam tpa vitā duxerūt in
quiete ꝛ ſanctitate ꝑfecta Poſt hoc vxor
ſocratis vſq̄ꝫ ad mortē infirmabat̄ Hec
audiens ſocrates cōtriſtatus eſt valde
Quādā foreſtā intrauit. fleuit amare
Dum ſic eſſꝫ in dolore. rex alexander in
eadem foreſta venabat̄. Miles quidāꝫ
alexandri ſocratē vidit. ad euꝫ eq̄tabat
ꝛ ait ei. Cariſſime. cuius homo es Et il
le. Homo talis dn̄i ſum ego. qui ſeruus
dn̄i mei eſt dominꝰ eſt dn̄i tui. Ait mi
les. Nō eſt maior dn̄o meo in toto mū
do. ſed ex quo talia dicis ducā te ad do
minum meū ꝛ audiemꝰ quis eſt dn̄s tuꝰ
de quo tot ꝛ tanta ꝓſumis Cum autem
corā rege alexandro ductus fuiſſet. ait
ei. Cariſſime quis eſt dn̄s tuꝰ de quo ta
lia dicis q̄ ſeruus eiꝰ eſt dominus meus
Et ille. Dominus meꝰ eſt ratio. ſeruus
eiꝰ volūtas. Sic eſt ergo q̄ tu ꝑ volūta
tem regnū tuū ꝛ non ꝑ ratione hucuſq̄ꝫ
gubernaſti. Jdeo ſeruꝰ domini mei hoc
eſt voluntas eſt dn̄s tuus. Audiens hec
alexander ait Cariſſime prudēter rn̄di
ſti vade in pace. Ab illa die cepit rex re
gnum ſuū ratione gubernare ꝛ nō volū
tate Socrates vero ſolus foreſtā intra
uit ꝛ fleuit amare ꝓ ſua cōiuge Senex
quidā venit ad eum ꝛ ait. O bone magi
ſter ob quā rem affligit̄ anima tua Et il
le. Filiā regis ſub tali cōditōne deſpon
ſaui q̄ quocūq̄ꝫ tpe ipſa i ſocietate mea
moriatur ego vitā meā amittā ꝛ iāꝫ ad
mortem infirmatur. Et hec eſt cauſa do
loris mei. Ait ſenex. Fac ꝯſiliū meū et
poſt factū non penitebis Vxor tua eſt de
ſanguine regum. Cum rex minutus fue
rit vxor tua pectus ꝛ vbera liniat de ſan
guine pr̄is ſui. deide in iſta foreſta tres
herbas inuenies. de vna ei potionē faci
ēs. de alijs duab vnū emplaſtrū ponat
vbi dolorē ſentit. ꝛ ſi iſtā doctrinam im
pleueris ſanitatē ꝑfectā inueniet. So
crates omnia impleuit ꝛ vxor ab oī in
firmitate cōualuit. Rex vero cū audiſſꝫ
q̄ ſocrates tam ſolicite ꝓ infirmitate fi
lie ſue laborabat eum ad magnas diui
tias ꝛ honores ꝓmouit.

Moraliſatio preſentis hiſtorie.
Cariſſimi.

Ste rex eſt Jeſus chriſtus dn̄s
noſter Filia tā pulcra aīa ad dei
ſimilitudinē creata Jſtā puellā
non diuiti ſꝫ paupi ſocrati. i. homini de
dit. Qui ſit pauper ecce. Job. ix. Nudus
egreſſus ſum de vtero matris mee. ꝛc.
Sꝫ cariſſimi ſcire debetꝭ q̄ ſub tali ꝯdi
tōe dedit dn̄s noſter ieſus xp̄s hōi aīaꝫ
vt ſi in eiꝰ ſocietate moreret̄ ꝑ peccatū
mortale vitā ſuā ſcꝫ eternā amittat. ſi
ergo anima tua in infirmitatē ꝑ pctm̄
cecidit. fac ſicut fecit ſocrates intra fore
ſtam. i. ſanctā eccleſiaꝫ in qua inuenies
ſenem. i. diſcretū confeſſorē de cuꝰ ꝯſi
lio ſaluari poteris. Alexāder q̄ vena
tus eſt. eſt homo mūdanus q̄ potius re
gulatur voluntate q̄ꝫ rōe. ſed ꝑ ſacrā do
ctrinam emendat̄. ſi ꝑ peccatū infectus

es primo lineas pect⁹ tuū cum ſangui-
ne.id eſt.recente memoriā ꝺ chriſti paſ
ſione habeas i corde.deinde collige tres
herbas.ſcʒ cōfeſſionē.cōtritiōem et ſa-
tiſfactionem.De prima facias potionē
ſcʒ de peccatis ſemper dolere.de alijs em
plaſtrum.id eſt.penitentiā.⁊ ſic per con
ſequens ad diuitias vite eterne ꝓmo-
ueri poſſis.Ad quā nos perducat ieſus
chriſtus qui viuit et regnat cum deo pa
tre ⁊ filio ⁊ ſpiritu ſcō ⁊c.

De pulcritudine fidelis anime
Capitulum.lxij.

GAius regnauit prudens valde.In cuius rgno
mulier quedam erat nomine florentia
miro modo pulcra et gratioſa.Unde
tanta pulcritudo erat in ea ꝙ tres regeſ
eam obſidebāt ⁊ a quolibet rege viola-
ta.Poſt hec inter reges ꝓpter nuniū amo
rem cōmiſſum eſt bellū ⁊ quaſi infiniti
homines ex omni parte occubuerūt Sa
trape imperij hec audiētes omnes ad re
gem venerūt dicētes.Domine illa flo
rentina i regno tuo eſt tā pulcra ꝙ q̄ſi
infiniti quotidie pro eius amore occi-
duntur.Et niſi citi⁹ remediū apponat
quotquot ſunt in regno ꝑibunt.Audi
ens hec rex literas ſcribi fecerat.anulo
ſuo ſignatas ꝙ ſine vlteriori dilatiōe il
la ad eum veniret.Preco cum literis ad
eā perrexit.⁊ anteq̄ ad eā peruenit de-
functa eſt.Redijt ꝑco de morte floren
tine regi nunciauit.Rex cōtriſtatus ē
valde ꝙ eā videre nō poterat in ſua pul
critudine.oēs pictores regni ad eum
conuocari fecit.Cum aūt veniſſent ait
rex.Cariſſimi hec eſt cauſa q̄re ꝓ vobiſ
miſi.Erat quedam mulier nomīe florē
tina in tanta pulcritudine ꝙ quaſi infi
niti occubuerūt pro eius amore Defun
cta eſt et eā non vidi.Ite ergo ⁊ cū om
ni induſtria veſtra imaginē eius depin
gite cum ſua pulcritudie.ꝑ quā potero
diſcernere quomodo tot occubuerūt ꝓ
eius amore.At illi Dn̄e rem dificilem
vos queritis.Tāta erat in ea pulcritu
do ⁊ decētia ꝙ oēs pictores orbis imagi
nē ei⁹ nō depingerent quātum ad omnia
excepto vno pictore qui latet in mōti-
bus alleſſolus eſt et non alius qui volū
tatem veſtrā adimplere poterit.Hec au
diēs rex ꝓ illo pictore deſtinauit.Qui
cū ad eū veniſſet.ait ei.Cariſſime ꝺ tua
induſtria informati ſum⁹.vade ⁊ imagi
nem florentine ꝑ omnia depinge i ſua
pulcritudine ⁊ condignā mercedē dabo
tibi.At ille.Rem difficilē queris.Ue
rūtamē mihi cōcede vt in cōſpectu meo
omnes pulcras mulieres toti⁹ regni ſal
tem ꝑ vnā horā habeā ⁊ faciā quod tibi
placebit.Rex vero fecit omnes conuo-
cari et in conſpectu eius ſtare.Pictor
quatuor pulcriores ex eis elegit et ali-
as licentiauit vt ad patriā ſuā redirēt.
Pictor ille cum rubeo colore imaginem
eius incepit depingere.⁊ q̄ illaꝝ quatu
tuor mulierū habebat magis faciē grati
oſam aut naſū.⁊ ſic de ceteris membris
hoc in imagine poſuit.ita ꝙ ex qualibet
mliere aliquā partē accepit.⁊ imaginē
compleuit.Cum vero completa fuiſſet
imago venit rex vt eā videret.Qui cū
vidiſſet ait.O florentina ſi vixiſſes vl
tra oēs iſtū pictorē deberes diligere qui
depixit te in tanta pulcritudine.

Moraliſatio

KAriſſimi.Iſte rex eſt pater ce-
leſtis.Floreutina tam pulcra ē
anima ad dei ſimilitudinē crea
ta.Tres reges dyabol⁹ mundus ⁊ caro
Per iſtos tres reges anima ꝓpter pecca
tum primi parētis erat obſeſſa ⁊ a quo
libet violata.vnde tot occubuerūt ꝑ pec
catum ꝙ omnes ante aduētū chriſti ad
infernū deſcenderūt.Hoc vidētes ſatra
pe hoc eſt patriarche ⁊ ꝓphete de remedio
clamabant dicentes.Dn̄e mitte nobiſ
quē miſſurus es.Alij.Emitte agnum
dn̄e dominatorem terre ⁊c.Deus vero
miſit preconē ſcʒ beatū iohānem bapti
ſtā.ſic ſcribit Malachie.i.Ecce ego mit
to angelū meū qui preparabit ⁊c.Sed
heu prochdolor longe ante eius aduen
tum mortua eſt anima.Pictores ſūt vo
cati qui ſe excuſauerūt ⁊c.i.in celo inter
gelos in terra inter hoīes.ſ.patriarhas
et ꝓphetas nō eſt inuentus vnus q̄ ſci-
uit vel potuit imaginē.id eſt.animā de-
pingere quātū ad ſuā propriā pulcritu

dinem. Pictor qui de mōtibus venerat
est dominus noster Jesus xps q̄ descen
dit de celis vt istaȝ imaginē reformaret
Et quomodo. Certe cū rubeo colore. id
est proprio sanguine. Elegit q̄tuor mu
lieres pulcriores ꝛc. Pro prima mulie
re dedit esse cū lapidibus. Pro secunda
vegetare cū plātis. Pro tertia sentire cū
animalibus Pro quarta intelligere cū
angelis. Rex cū vidisset dicebat. O flo
rētina. id est anima. multū deberes istū
pictorem dominū nostrū iesum christū
ante omnia diligere q̄ suo proprio san
guine te depinxit in tanta pulcritudīe

De mundanorum delectatōnibus Capitulum. lxiij.

V Espasianus re
gnauit qui filiā pulcerrimā ha
bebat cui nomen Aglaes. que erat ni-
mis pulcra ꝛ oculis omniū gratiosa. ita
ꝙ eius pulcritudo omnes alias mulie
res excellebat. Accidit quoqꝫ vna dieꝝ
ꝙ cum filia eius ante eum staret eā in
time respexit ꝛ ait ei. Carissima nomen
tuum mutabo ꝓpter pulcritudinē corpo
ris tui sit nomē tuū amodo domina so-
lacij in signum huiꝰ vt omnes qui adue
nerint tristes cū gaudio recedant Rex
vero iuxta palaciū quēdā ortū pulcerri
mū habebat in quo sepius causa sola-
cij ambulauit. fecit ꝓclamari per totum
imperiū ꝙ si q̄s filiā suā in vxorem ha
bere vellet ad palaciū suū veniret ꝛ īfra
ortū tribus aut quatuor diebus spacia
ret. deinde rediret si filiā suā in vxorē
habere vellet. Facta proclamatiōe mul
ti ad palacium suū venerunt. ortum in
trabāt ꝛ nunqꝫ postea sunt visi. et quot
quot venerūt nullus ex eis euasit. Erat
tunc quidā miles in partibꝰ longinq̄s
cum audisset de clamore ꝙ si quis ad pa
lacium veniret filiā regis in vxorē ha-
beret. venit ad ianuā palacij ꝛ pulsauit:
ianitor ostium aperuit ꝛ eū introduxit
ad regē accessit ꝛ ait. Dn̄e mi clamor
factus est cōmunis. vt si quis ortū vr̄m
intrauerit filiā vestrā in vxorē habebit
ideo huc veni. Ait rex. Ortū intrate ꝛ si
exieritis eā habebitis. Qui ait. Dn̄e
[illegible] mihi concede. Peto instāter
anteqꝫ ortū intrauero vt aliqua verba
cum puella loqui potero. At ille. Mihi
bene placet. Accessit ad puellā ꝛ ait Ca
rissima nomen vestrū est dn̄a solacij. ad
hoc tibi datū est vt omnes qui tristes
ad te veniūt cuȝ gaudio redeūt. sed ego
nimis tristis ꝛ desolatus ad te venio. ꝓ
be ergo mihi consiliū ꝛ auxiliū quomo-
do cū gaudio recedere potero Multi an
te me venerūt ꝛ ortū intrauerūt nec vn
qꝫ amplius visi sunt. Si ergo mihi idē
casus cōtingeret te mihi dicere potero
ꝙ ego in cōiugē te desideraui in matri
monio. At illa. Tibi veritatē dicā ꝛ tu
am tristiciā in gaudiū conuertā. In or
tu illo est quidā leo ferocissimus q̄ oēs
intrantes interfecit ꝛ per eū omnes q̄
intrauerunt ratiōe ꝑsone mee sunt in-
interfecti. Arma corpus tuū totū ferro
a planta pedis vsqꝫ ad verticē capitis ꝛ
sint oīa arma tua cū gummi linita. Cū
vero ortū intraueris leo statim in te ir
ruet ꝯtra eū viriliter pugna. Et cū las
sus fueris ab eo te sepabis. Ille vero ꝑ
brachiū vel pedē te tenebit cū dētibus
intātū ꝙ ꝑ arma gūmata dētes eiꝰ ple
ni erūt ꝙ te paꝝ poterit ledere. Tu vero
cū hoc ꝑceperis gladiū euagina ꝛ caput
eius amputa. Sed aliud ē adhuc pericu
lū in ortu illo. Est tātū vnꝰ introitus ꝛ
sunt diuersa diuerticula ita ꝙ qui semel
intrauerit vix exitum inuenire poterit
Et ideo cōtra illud periculuȝ dabo tibi
tale remediū Globū fili tibi concedo vt
cū ad ostiū orti perueneris filū globi in
porta liga. ꝛ sic ꝑ filū in ortuȝ descēde. et
sicut vitā tuā diligis globū fili ne ꝑdas
Miles vero ꝑ omnia adimpleuit sicut
dixerat puella. armatus ortū intrauit
Leo cum eū vidisset toto conamine in
eū irruit. Miles viriliter se defēdit ꝛ cū
lassus erat saltū ab eo fecit. Leo eū per
brachiū tenuit intantū ꝙ dentes eius
gūmi pleni erāt. Miles cū hoc percepis
set gladiū extraxit et caput leonis am
putauit. Ille vero intantū gaudebat ꝙ
filū ꝑ quē descendit ꝑdidit. Ille vero
tristis ac dolens ortū tribus circuīt die
bus ꝛ diligēter globū quesiuit. de nocte
inuenit. cū vero venisset non modicum
gaudēs ꝑ filū ascēdit quousqꝫ ad portā

peruenit. filiũ ſoluit. ad regẽ perrexit. et filiam ſuã dñam ſolacij ſibi vxorẽ obtinuit de quo multũ gaudebat.

Moraliſatio

Cariſſimi. Iſte imperator eſt dominus noſter ieſus chriſtus Filia tam pulcra domina ſolacij ẽ regnũ eternũ. Qui vero voluerit regnũ eternũ ac celeſte habere oportet vt primo ortũ huius mundi intret ꝛ per aliq̃ tempora q̃diu deus voluerit ibidem expectet ps. Conſtituiſti terminos eius qui preteriri non poterũt. Job. Unus eſt introitus hominũ ꝛ iumẽtoꝝ. ſed in mundo tot ſunt diuerticula per que neſcit homo finem ſuũ. nec vbi. nec quando. nec quomodo mori debet. Leo vero eſt dyabolus. qui circuit querens quẽ deuoret. Unde quaſi infiniti per eũ ſunt occiſi Quid eſt ergo faciendũ. Si volumus regnum celeſte obtinere certe debem9 bonis virtutibus ſtabiliter armari ita q arma nr̃a ſint gũmata. Per gũmi elemoſinã intelligere debem9. quia ſicut gũmi duo ad inuicẽ iũgit. ſic elemoſina animã cum deo Unde ꝓpheta dicit. Sicut aqua extinguit ignẽ ita elemoſyna peccatũ. Deinde debes accipere globũ fili ꝛc. Globus iſte baptiſmus eſt. Unde in principio vite tue oportet incipere a baptiſmo Deinde a cõfirmatiõe. et ſic per cetera ſacramenta in mũdũ iſtũ deſcendere. Sed leo .i. dyabolus paratus eſt cõtra te pugnare Contra eũ viriliter pugnare debes ꝛ caput eius .i. poteſtatẽ per bona opa auferre. Sed ſepe cõtingit q poſtq̃ homo de dyabolo triũphauerit ſicut multi faciũt in quadrageſima. poſt paſca redeunt ad peccata. ꝛ ſic globum fili .i. virtutem ſacramenti perdunt. Fac ergo tu ſicut fecit miles ſi per peccatũ virtutes perdidiſti multum dolere debes ꝛ pgas iter triũ dierũ per contritionẽ confeſſionẽ ꝛ ſatiſfactionem. ꝛ ſic inuenire poteris ea que pdidiſti. Et ſic cũ veneris ad portã mortis quãdo anima ſeparatur a corpore poteris ad dominã ſolacij peruenire. id eſt ad gaudium eternum. Ad qđ ꝛc.

De dominica incarnatione
Capitulum. lxiij

Quidam rex regnauit qui tres virtutes habebit. Primo erat fortior omnibus hoibus in corpe. Secũdo ſapiẽtior. Tertio pulcrior. qui diu ſine vxore vixit. tandem venerunt amici eius ad eũ et dixerunt Domine bonũ eſt vxorẽ ducere ꝛ prolẽ generare quia nõ eſt bonum ſine vxore ſtare. At ille Cariſſimi vobis cõſtat q ſatis diues ꝛ potẽs ſũ ideo diuitijs nõ indigeo. Ite ergo per regna ꝛ caſtra et mihi virginẽ ſpecioſam ac prudentẽ q̃rite. ꝛ ſi iſta duo in aliqua inueneritis licet paupercula eã in vxorẽ habeo. Perrexerũt illi per regna ꝛ caſtra ꝛ tandẽ puellã nimis pulcrã ac prũdẽtẽ inuenerũt de ſanguine regũ. ꝛ ei9 virtutes regi denũciauerũt. Rex vero volebat eius ſapiẽtiã experiri. preconẽ vocauit et ait ei Cariſſime tibi trado pannũ lineũ habentem in longitudine ꝛ latitudiẽ tres pollices vade ad puellam ꝛ ex parte mei eam ſaluta et trade ei iſtum pannum de quo per ſapiẽtiã ſuã faciat mihi ſatis longam ꝛ latã camiſiã pro corpe meo ꝛ ſi hoc fecerit coniunx mea erit. Perrexit nuncius ad virginẽ ꝛ eã ex pte regis ſalutauit. dixitq̃ ei. Ecce pãnus line9 habens tantũ in lõgitudiẽ ꝛ latitudine tres pollices. ſi camiſiã ſufficiẽtẽ de iſto panno pro corpe eius poteris opare te in vxorẽ habebit. At illa. Quõ fiet iſtud ex quo nõ ſunt niſi tres pollices in lõgitudiẽ et latitudiẽ camiſiã ei facere eẽt impoſſibile. Uerũtamẽ mihi vas ꝯcedat in quo operari potero ꝛ camiſiã ei ſatis lõgã pmitto. Nuncius eſt reuerſus denunciauitq̃ regi de virginis reſponſione ſtatĩ rex vas debitum et precioſum ei miſit. Illa vero de tam parua quantitate in eodẽ vaſe opata eſt camiſiã ſatꝫ ſufficiẽtẽ pro corpe ſuo Ille hꝯ videns ſtatĩ eã in vxorem duxit

Moraliſatio

Cariſſimi. Rex iſte eſt deus ipſe potens ꝛ diues. Puella generoſa de ſtirpe regũ beata virgo maria mater dei ꝛ hominis que fuit pulcra ꝛ generoſa quia gratia plena. Nuncius miſſus gabriel archangelus q eã ex pte

dei ſalutauit dicens ſcꝫ ei Aue gratia plena. Pannus miſſus eſt ſpiritusſcti gratia que operata eſt in ea. quia anteqꝫ nata fuit ſanctificata fuit habēſqꝫ tres pollices. id eſt. in cōceptiōe filij ſui erat potentia patris. ſapiētia filij. clemētia ſpiritusſancti. De quibꝫ q̄ſiuit vas. id eſt vterū ſanctū ſanctificatū in vtero matris ſue. ī quo fecit camiſiā. id eſt. humanitatē. que quidem humanitas erat in ea opata Hec vidēs pater celeſtis eaꝫ reginā in celo coronauit vbi pro nobis interpellat ſuum filium ⁊ filius patrem Iuxta verbū btī Bern. O homo ſecurū acceſſum habes ⁊c̄.

De cura anime
Capitulum. lxv.

q Vidam rex ſemel de vna ciuitate in aliaꝫ trāſitum fecerat. ad quādam crucem venit que erat omni parte cōſcripta. Ex vna parte erat in ea ſcriptū. O rex ſi p iſtā viam equitaueris pro corpe tuo bonuꝫ hoſpicium habebis ſed equo tuo male miniſtrabitur. Ex alia pte crucis erat ſcriptum. Si per iſtā viam equitas inuenies hoſpicium in quo equus tuꝰ ſatꝫ laute habebit ſed tu male miniſtraberꝫ Ex tertia parte erat ſcriptū. Si p iſtā viam ambulaueris tu ⁊ equus tuuꝰ ſatis habebitis. ſed anteqꝫ accedas egregie eris verberatus. Ex parte quarta erat ſcriptū. Si p viā iſtā ambulaueris laute tibi miniſtrabitur. ſed equū tuuꝫ ibi dimittes ⁊ tunc te oportet pedibꝫ ambulare. Rex cū oīa iſta plegiſſet admirabatur intra ſe cogitabat quā viā equitare vellet. Ait intra ſe. Primā viā volo eligere quia bene erit mihi ⁊ male equo nox vna cito trāſibit. pcuſſit equū cū calcaribꝫ ad quādā viā vbi caſtrū inuenit. in eo erat miles qui eū benigne recepit ac laute miniſtrabat ſed equꝰ parū aut nil habebat. mane vero ſurrexit ad palacium ſuum equitauit. omnia geſta que viderat narrauit.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Imperator iſte poteſt dici quilibet bonus chriſtianꝰ q̄ habet circa ſalutē anime ſue eqtare. Equus qui eū portat eſt corpus ex quatuor elemētis compoſitū. Crux que ſtat in medio vie eſt coſciētia tua ī modū crucis extenſa. Vna ps vt ad bonuꝫ te prouocet. Altera vt cōtra malū fortiter pugnes. Vnde ſi ambulaueris per viam in qua bene erit tibi et male equo tuo optime facis Kariſſimi. Iſta via ē via penitētie. hoſpiciū ſancta mater eccleſia in qua bene erit tibi in anima. ſed oportet vt equus tuꝰ. ſ. caro tua penitētie ſubiaceat. Qui ergo p iſtā viā ābulauerit ſapienter facit. Alia ē via ī qua inuenies hoſpiciū in qua equus tuꝰ ſatis laute habebit ſed male miſtrabitur tibi. Via iſta eſt via guloſi ⁊ luxurioſi q̄ hoſpiciū ſuſcipiūt in voluptate carnis De q̄bus apls ait. Quoꝝ deꝰ venter eſt et gloria in cōfuſiōe ipoꝝ. In iſto hoſpicio anima erit peſſime miniſtrata. Alia eſt via vbi equus tuus laute habebit ⁊ tu verberaberis. Via iſta ē cupidi et auari qui laute hic vult viuere pua opera meritoria perpetrare. ſꝫ cum mors eū ab hoſpitio huius mūdi expellit tūc anima eius poſt mortem in purgatorio vel ī inferno egregie verberabit. Quarta eſt via per quā ſi ambules bene tibi erit ſed equū emittes. Via iſta eſt via boni religioſi qui de omnibꝫ quantū ad victum ⁊ veſtitū eſt contentus. equū admittit ſcilicet oēs cōcupupiſcētias carnales propter deū ac mundi vanitates Et ideo dicit ſaluator. Qui perdiderit animā ſuā ꝓpter me ⁊c̄. Qui reliquerit patrem aut matrē ⁊c̄. centuplū accipiet et poſt hanc vitā. eternā vitā poſſidebit

De conſtantia
Capitulū. lxvi

q uida rex regnauit qui pulcram filiam habebat quam multū dilexerat que etiā poſt deceſſuꝫ regis regnū occupauit. quia vnica eſt relicta. Hoc audiēs quidā dux tyrannus. ad eam venit multa ei promiſit ſi ei cōſentiret. Illa vero ſeducta per eum ē deflorata. Facta defloratione fleuit amare. Tyrānꝰ vero eaꝫ ab hereditate ſua expl'it Illa vo ſic expulſa. gemitꝰ

et ſuſpiria emittebat ꝛ i vía publica ſin gulis diebus ſedebat vt a tranſeuntibꝫ elemoſynam peteret. Cū vna die ſic flē do ſediſſet quidā miles generoſus iu/ xta eā equitando venit. videns eius pul critudinē captus eſt in oculis eiꝰ ꝛ ait. Cariſſima qualis es. Et illa. Filia re/ gis ſum vnica et poſt patris mei deceſ ſum iure hereditario regnū habeo. ſꝫ per quendā tyrānū fui ſeducta et ab eo de floꝛata et poſt hec priuauit me heredita/ te mea. Ait miles. Utrū placet tibi eſſe ſpōſam meā. Que ait. Etiam domine hoc deſidero ante omnia. Qui ait. Fidē tuā mihi trade ꝙ nullū alium accipies preter me. ꝛ contra tyrānum iſtuꝫ faciā bellum. terrā tuā tibi acquirā. Si vero in bello moꝛtuus fuero ꝛ hereditatē tibi acqͥſiero nil aliud peto niſi ꝙ arma mea ſanguinolēta tecum cuſtodias in ſignuꝫ amoꝛis. Si vero aliquis veniat vt i vxo rem te ducat camerā tuā intres in qua arma pendent. ꝛ illa diligenter inſpici/ as et memoꝛiā habeas quomodo ꝓpter tui amoꝛē vitam meam perdidi. Ait illa Domine firmiter hoc pꝛomitto. ſed ab ſit vt in bello vitam amittas. Armauit ſe et cōtra tyrānū perrexit. Audiēs hoc dux toto conamine ſe contra eum oppo ſuit. ad inuicem pugnabāt. miles victo riam obtinuit. caput tyrāni amptauit tamen in bello vulnus moꝛtis recepit ꝛ hereditatē puelle queſiuit. ꝛ tertia die eſt defunctꝰ. Puella ꝑ dies mltos moꝛ tem eius planxit. arma eius ſanguinolē ta pendebat in camera et ſepius viſita uit ea. et quotiēs ea vidit amare fleuit. Multi nobiles ad eā venerunt vt eam in vxoꝛem haberent multa pꝛomiſerūt ſed anteq̄ꝫ alicui reſponſum daret came ram intrauit vt arma diligēter reſpice ret. ꝛ dixit. O dn̄e ꝓ meo amoꝛe moꝛtu us esꝰ. hereditatē meā mihi reſtituiſti abſit hoc a me vt alteri ꝯſentirē. Dein de foꝛas exiuit ꝛ dixit. votum deo voui nūq̄ꝫ viro copulari Illi hec audiētes re ceſſerūt. ꝛ ſic toto tp̄e vite ſue remanſit in caſtitate.

Moꝛaliſatio

Ariſſimi. Iſte rex eſt pater cele ſtis Filia tam pulcra eſt anima ad dei ſimilitudinē creata cui regnum paradiſi dabat. ſed ꝑ ſuggeſtionē ducꝭ id eſt. dyaboli illud amiſit ꝛ eſt defloꝛata quando de pomo comedit. Deinde ſede bat in platea hoc eſt in mundo Unde in ſudoꝛe vultꝰ tui veſceris pane tuo Que a tranſeuntibꝫ elemoſinā petebat. id eſt a quatuoꝛ elementis gratiā dei expecta bat. Miles qui iuxta eam equitabat e rat filius dei qui in equo humanitatis mūdum intrauit et humano generi cō/ patiebatur. Tu homo firmiter in bapti ſmo pꝛomiſiſti nullū virū pꝛeter eū acci pere Et ideo armauit ſe armis humani tatis ꝛ bellū contra dyabolū pꝛo te de dit. victoꝛiam obtinuit tamen vulnus moꝛtis pꝛo te accepit ꝛ noſtrā heredita tem nobis acquiſiuit. Fac ergo tu ſicut fecit puella. arma ſanguinolēta i came ra coꝛdis tui habeas. id eſt ſemꝑ memo riam recētē de chꝛiſti paſſione quā pꝛo te ſuſtinuit in cruce. ꝛ ſi venerint alique temptationes per dyabolū mundum et carnē curre ad chꝛiſti paſſiōꝫ recole quō pꝛo tuo amoꝛe moꝛtē ſuſtinuit in cruce et ſic temptationes ſuperabis et vitaꝫ eternam obtinebis

De excuſatōe i extremis nō habenda Capitulum. lxvij

m Aximianus re gnauit pꝛudens valde in cuius regno erant duo milites. vnus ſapiēs alter ſtultus qui mutuo ſe dilexerunt. Ait ei ſapiens. Nunquid tibi placet v/ nam cōuentionē mecū ponere et erit no bis vtile. Ait ille. Mihi bn̄ placꝫ. Qui ait. ſāguinē q̄libꝫ ꝺ bꝛachio dextro emit tat ego tuū ſanguinē bibam et tu meuꝫ ꝙ nullus aliū dimittet nec in pꝛoſperi/ tate nec in aduerſitate. et quicquid v/ nus lucratus fuerit alter dimidietateꝫ habeat Ait ille. Mihi bene placꝫ Sta tim cum ſanguinē traxiſſent ambo ſan guinē alteriꝰ biberūt. Hoc facto in vna do mo ſemꝑ remanſerunt. Rex vero duas ciuitates fecerat. vnam in ſummitate mōtis ꝛ ꝙ omnes ibidē venientes copiā theſauri haberēt ꝛ ibidē toto tp̄e vite ꝑ manerēt. Ad iſtā ciuitatē erat via ſtricta

ac lapidoſa. ⁊ in via tres milites cū ma
gno exercitu manebāt. Et omnes p viā
illā trāſeūtes oporteret vt cōtra eos pu
gnarēt aut oīa cum vita ſua amitterent
In iſta etiā ciuitate rex quēdā ſeneſcal
cum ordinauit q̄ omnes indifferēter in
trātes reciperet ⁊ ſecundū ſtatū ſuū cōdi
tiones laute miniſtraret. Aliā ciuitatē
fecit fieri in valle ſub mōte illo ad quā
ciuitatē erat via plana ac ad ābulandū
delectabilis. Tres milites ī via iſta ia
cebāt q̄ oīs trāſeūtes gratāter recepe
rūt ac miniſtrabāt ꝑ eorū volūtate. In
iſta ciuitate quēdā ſeneſcalcū ordīauit
vt oēs ciuitatē intrātes aut appropinquā
tes indifferēter īcarceraret. ⁊ ī aduētu
iudicis omnes ei p̄ſentaret. Iudex vo
nulli parceret. Ait miles ſapiens ſocio
ſuo. Cariſſime pgam᷒ p mundum ſic ce
teri milites ⁊ poterim᷒ multa bona acq̄
rere p q̄ honeſte viuem᷒. Qui ait. Mi
hi bene placet. Ambo p quādā viā pre
xerūt quouſq̄ ad quoddā biuiū puene
rūt. Ait ſapiēs Cariſſime ſic vides hic
ſūt due vie Una ad ciuitatē nobiliſſimā
dirigit. ſi p illā pgim᷒ ad ciuitatē illā
pueniemus in q̄ habebim᷒ q̄cquid cor
noſtrū deſiderat. Alia eſt via que ducet
ad aliā ciuitatē q̄ eſt in valle ꝯſtructa ⁊
ſi p eā ambulem᷒ capti erimus ⁊ incar
cerati ac iudici p̄ntati ⁊ p eū in patibu
lo ſuſpēſi. Cōſulo ḡ vt viam iſtā dimit
tam᷒ ⁊ p aliā ambulem᷒. Ait miles ſtul
to. Cariſſime de iſtis duabꝫ ciuitatibus
dudū eſt qd̓ audiui ſꝫ via ad ciuitatē ſu
per mōtē eſt ſtricta valde ac piculoſa qꝛ
in ea iacēt tres milites cū exercitu qui
oēs intrātes expūgnāt occidūt ⁊ ſpoliāt
ſed altera via eſt ſatis plana in qua ſūt
tres milites q̄ omnes intrātes benigne
recipiūt ⁊ ibi oīa neceſſaria inueniun
tur. Et hoc ſatis apte video ⁊ ideo ma
gis oculis meis credo q̄ꝫ tibi. Ait ſapi
ens. Licet vna via ad ābulandū ſit ma
la tn̄ alia in reſpectu quo ad ſuū termi
nū eſt peior qꝛ ducet nos ad eternū op
probriū ⁊ ducti erim᷒ ad patibulū. Sꝫ
p viā ſtrictā ꝓpt pugnā ⁊ latrōes times
ambulare. ē tibi opprobriū ꝑ ꝑpetuo qꝛ
miles es tu ⁊ militibꝫ incūbit ꝯtra ho
ſtes pugnare. Aliud ē. ſi mecū volueris
per iſtam viā pgere firmiter ꝓmitto an
te ad bellū pgere. et quotquot ſunt pene
trabis ſi velis me iuuare. At ille. Amē
dico tibi p viā illā nolo pgere. ſed poti
us per iſtā. Ait ſapiens. Ex quo fidem
meā tibi dedi. et in ſignū fidelitatis ſan
guinē tuū bibi. non ſolū derelinquo te
ambulare tecū pergā. ambo p eandē viā
ambulauerūt. Multa ſolacia ſcdm volū
tatem eorū inuenerūt per viā donec ad
hoſpicium triū militū venerūt qui ſatis
honorifice ſunt recepti ac ſplēdide mi
niſtrati. In q̄libet refectiōe miles ſtul
tus ſapienti dixit. Cariſſime Nonne ti
bi predixi. ecce quot ⁊ quanta habemus
ſolatia in iſta via de omnibꝫ his in alia
via defeciſſem᷒. Ille reſpondit. Si finis
bonus eſt totū bonū erit qd̓ non ſpero.
Cum illis militibꝫ per aliqua tempora
moram traxerūt. Seneſcalcus ciuitatis
audiens q̄ duo milites cōtra ꝓhibitio
nem regis prope ciuitatē eſſent. ſtatim
ſatellites ſuos ibi miſit qui eos caperēt
⁊ ad ciuitatē ducerēt. Seneſcall᷒ vidēs
vnum ſtultū illum ligatis manibꝫ et pe
dibꝫ in quādā foueā proijci iuſſit. ⁊ alī
um incarcerauit. Cū vero iudex ad ciui
tatem veniſſet omnes malefactores ci
uitatis in cōſpectu eius ſunt p̄ſentati. ⁊
īter ceteros iſti duo milites. Ait ſapiēs
miles corā iudice. Domie de ſocio meo
cōqueror quia ipe ē cauſa mortis mee
Legē iſtius ciuitatis p̄dixi et pericula.
nullo modo volebat dictis meis credere
nec acquieſcere ⁊ ꝯſilijs meis adherere
ſed mihi rn̄dit. Plus credo oculis meis
q̄ꝫ dictis tuis. Cū vero fide ac iuramen
to ad inuicē ligati tam in pſperitate q̄ꝫ ī
aduerſitate eramus. ideo quādo ipſū
ſolū vidi pergere. ꝓpter iuramentū cū eo
ābulaui. et ideo cauſa mortis mee iſte
ē. Da ergo rectū iudiciū Ait alī miles
ſtultus iudici. Ipe cauſa mortis mee ē
conſtat toti mundo q̄ ipe eſt ſapiens ⁊
ego naturaliter ſtultus. vnde p ſapiēti
am ſuā non tam leuiter debuiſſet adhe
ſiſſe ſtultie mee. Sed qn̄ ſolus ambula
ui ſi ille inſecutus me non fuiſſet ego p
viā p quā volebat ambulare reuerſus
fuiſſem ⁊ ſecum ambulaſſem ꝓpter iura
mentū quod ei preſtiti. Et ideo cū ipſe

ſapiens ego vero ſtultus. ipſe eſt cã mor
tis mee. Ait iudex ambobus ⁊ primo ſa
pienti Tu ſapiẽs quia tam leuiter ſtul
ticie ſue adheſiſti et ſecutus es eum. Et
tu ſtulte qꝛ dictis ſapiẽtis nõ credidiſti
ſed ꝓpriã ſtulticiã ꝑpetraſti vos ambos i
patibulo ſuſpenſuros iudico. Et ſic fa
ctum eſt. Moraliſatio

Kariſſimi. Iſte rex eſt dominꝰ no
ſter Jeſus chriſtus. duo milites
anima ⁊ corpꝰ. Anima ẽ ſapiẽs
corpus ſtultꝰ. Iſti duo ĩ baptiſmo erãt
cõfederati ad inuicẽ ꝙ quilibet ſangui
nem alteriꝰ biberet. Sanguinẽ alterius
bibere eſt quẽlibet pro alio in periculo
ſe ponere. vt ſi caro ſuas voluptates vo
luerit habere prius debet anima per pe
nitentiã eam cõſumere ꝙ̃ cum carne in
tali periculo ſe ponere. Si vo aĩa qđ
abſit labatur caro debet ꝑ ea ieiunijs et
vigilijs pati. Et hoc eſt ſanguinẽ alteriꝰ
bibere nunꝙ̃ aliũ in neceſſitate dimit
tere. Due vie ſunt per quas veniunt.
Una eſt penitentie. Alia mundi gloria
Due ciuitates. vna in mõte hec ẽ celũ
ſuper firmamẽtũ. Alia in valle Hec ẽ in
fernus Ad celũ eſt via ſtricta ſicut via
penitentie et pauci ambulãt eã In iſta
via ſunt tres milites. ſcꝫ dyabolus mũ
dus ⁊ caro. ꝙ quicũꝙ̃ voluerit ad celuꝫ
pergere debet contra iſtos pugnare et
per viam penitentie ambulare. In iſta
ciuitate eſt quidam ſeneſcallus. ſ. deus
qui omnia omnibꝫ ſcꝫm merita ſua afflu
enter dat. Unde beatꝰ Gregorius. In
cor hominis non aſcẽdit ⁊c. In via ver
ſus infernũ ſunt tres milites. ſ. ſupbia
vite ɔcupiſcentia oculoꝝ. ⁊ concupiſcẽ
tia carnis. ꝓpter que tria peccator inue
nit corpori ſuo delectabilia pro tempo
re. Via verſus infernũ eſt plana ad am
bulandũ. Sed anteꝙ̃ homo ꝑcipiat. ſe
neſcallus ſcꝫ mors emittit exploratores
ſcꝫ infirmitates que eũ capiãt qñ aĩa
interi in inferno incarcerabitur corpus
ligatur ⁊ in ſepultura ponitur. Sꝫ i die
iudicij cum dns apparuerit iudicare vi
uos ⁊ mortuos. tũc aĩa cõtra corpus et
econuerſo corpus contra animã allega
bit ⁊ iudex ſcꝫ deus ſententiam dabit. ſi
in peccato inuẽti fuerimus ſine dubio
ad infernũ ibimꝰ. A quo nos defendat
qui ſine fine viuit ⁊ regnat.

De non ſubticẽda veritate vſꝙ̃ ad
mortẽ. Capitulũ. lxviij.

Gordianꝰ regna
uit. In cuius regno erat qđam
miles generoſus q̃ pulcram vxorẽ habe
bat q̃ ſub viro ſepius ẽ adulterata. Ac
cidit ſemel ꝙ maritus ad peregrinãduꝫ
perrexit. Illa vero incontinẽti vocauit
amaſium ſuum. Domina illa quãdam
ancillam habebat que cantus auium in
tellexit. Cũ vero amaſius veniret erãt
tũc tp̃is tres galli ĩ curia Media nocte
cũ amaſiꝰ iuxta dñaꝫ iacuiſſꝫ primꝰ gallꝰ
cantare cepit. Dña cũ hoc audiſſet ait
ancille. Dic mihi cariſſima q̃d dicit gal
lus in cãtu. Illa rñdit Gallus dicit i cã
tu ſuo. ꝙ tu facis iniuriã domino tuo.
Ait domina. Occidatur gallus iſte. ⁊ ſic
factũ eſt. Tempore debito poſt hec ſecũ
dus gallus cantauit Ait domina ancil
le. Quid dicit gallus ĩ cãtu ſuo. Ait an
cilla. Socius meus mortuꝰ ẽ ꝓ verita
te ⁊ ego paratus ſum mori ꝓ eiꝰ veritate
te. Ait domina. Occidatur gallus. Et
ſic factum eſt. Poſt hec tertius gallus
cantauit. Domina cum audiſſet dixit
ancille Quid dicit gallus in cantu ſuo
Illa reſpondit. Audi vide tace ſi tu vis
viuere in pace. ait domina non occida
tur gallus iſte. Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte imperator eſt pa
ter celeſtis. miles xp̃s. vxor eiꝰ
anima ꝑ baptiſmũ deſponſata
Ille qui eam ſeducit eſt dyabolus q̃ ꝑ
mundi fallacias decipit. Unde quotiẽs
peccato conſentimꝰ adulteramus chri
ſto Ancilla eſt tua conſcientia que con
tra peccatũ murmurat ⁊ cõtinue homi
nem ad bonum ſtimulat. Primus gallus
qui peccauit certe chriſtus ẽ qui primo
contra peccatum arguebat. hoc videtes
iudei ipſum occiderũt. Et ſimiliter nos
ipſum occidimꝰ quantũ in nobis eſt ꝙ̃
diu in peccatis delectamur. Per ſecũdũ

debem⁹ martyres intelligere. Sic erāt et alij multi qui viā ⁊ doctrinā eius predicauerūt ideo pro christi nomine ⁊ veritate necati ſunt. Per tertiū gallū qui dixit. Audi vide ⁊c. poteſt intelligi predicator q̄ debet eſſe ſolicitus veritatem ꝓnunciando. ſed diebꝫ illis nō audet veritatē dicere qui pacē cupit habere Studeamuſ ergo magis deū timere veritatē ꝓnunciādo. ⁊ ſic ad chriſtū qui eſt veritas veniemus

De caſtitate
Capitulū. lxix.

g Allus regnauit prudēs valde qui quondā palacium cōſtruere volebat. Erat tunc in imperio quidaꝫ carpētarius ſubtil' valde cum quo imperator pro conſtruendo palacio conuenit. Tunc temporis erat quidam miles in regno qui pulcram filiam habebat. Uidens prudentiā carpentarij intra ſe cogitabat filiam meaꝫ ei in vxorem dabo quia per ſapientiam ſuam et artem ſatis laute eā promouebit. vocauit eum ⁊ ait ei. Cariſſime pete a me quid tibi placuerit et tibi dabo ſi mihi poſſibile ſit ita vt filiam meā in vxoreꝫ accipias. At ille. Mihi bene placet Conuenerūt in vnum. carpentarius eam in vxorem duxit Hoc facto mater filie generū ſuū vocauit ⁊ ait ei. Fili mi iam filiam meā in vxorē duxiſti. Ecce iſtam camiſiam dabo tibi quā et ſatis pulcraꝫ oſtendit ⁊ ait. Camiſia iſta virtutem habet q nūq̄ꝫ toto tempore vite lotione indiget nec frangi poteſt nec cōſumi nec colore mutari q̄ꝫdiu inter te ⁊ filiā meam ſit amor fidelis. Si vero qđ abſit aliquis ex vobis matrimoniū violauerit ſtatim camiſia om̄es eius virtutes amittet. Carpentarius hec audiens gauiſus eſt valde. Camiſiā recepit et ait. O mater q̄ꝫ ꝓcioſuꝫ iocale mihi dediſti. iam nullus noſtruꝫ poteſt matrimoniū violare quin per camiſiam ſcietur perfectiſſime. Poſt hec infra paucos dies carpentarius ad palaciū regis eſt vocatus vt nouū palacium conſtrueret camiſiam ſecū aſſumpſit vxorē in domo dimiſit. cū rge morā traxit quouſq̄ꝫ palacium cōpletū fuit. Cum in laborando fuiſſet admirabantur multi q camiſia ſemper in candore ⁊ mūdicia permanſit Ait rex ad eum. Magiſter rogo vt dicas mihi quomō hoc potuerit eſſe q cuꝫ in cōtinuis laboribus permanes ⁊ camiſia tua ſine lotione et mūdicia in albedine maneat. Ait ille. Scias cariſſime dn̄e q q̄ꝫdiu ego cum vxore ſumus fideles in amore camiſia mea non indiget lotione. ſed ſi matrimoniū eēt īter nos violatū camiſia ſicut ceteri pāni lotione indigeret. Miles cuꝫ hoc audiſſet intra ſe cogitabat ſi potero camiſiam tuaꝫ lauari faciā. Perrexit ad domū carpentarij ipo ignorāte vt eius vxorē ad peccatum ſolicitaret. Illa vero gratāter eū recepit. de amore inordinato eam pulſauit. Que ait. Amor talis locū priuatū requirit. veni mecū. et illū in camerā introduxit. Cum aūt introductus fuiſſet illa exiuit oſtium clauſit ⁊ dixit. Ibideꝫ expectabis quouſq̄ꝫ tēpus habuero qn̄ te liberare debeo. Domina iſta ſingulis diebus eū viſitauit ac pane et aqua eū ſuſtentauit. Ille vero preces fundebat vt eū dimitteret abire ſed illa nō cōſentiebat. Poſt hec cito duo alij milites ad eam venerūt de curia regis quilibet poſt alium vt eam corrūperent ſed eis nihil valuit Illa in eadē camera eos incluſit pane et aqua ſuſtentauit. Per multos dies ibi ſtabāt. De iſtis tribus militibus facta ē q̄ſtio ⁊ cōmotio in domo regis quo deuenerūt. Palacio conſummato carpentarius accepta mercede domū venit. vxor eius non modicum gaudens eum honorifice recepit et quomodo ſe haberet diligenter inquiſiuit. Ille vero per omnia bene reſpondit. Illa vero camiſiam ſuam reſpexit. Uidenſq̄ꝫ eam ſatis mundam ait. Benedictus deus apparet in camiſia iſta q inter nos eſt dilectio vera. Qui ſic ait. Chariſſima cuꝫ eſſem in palacio conſtruendo venerunt tres milites vnus poſt alium et de camiſia mea queſierunt quomodo ſic ſine lotione manebat in omni candore. eis veritatem retuli. Poſt hoc quo deuenerūt penit⁹ ignoro. De eoꝝ abſentia facta ē queſtio magna ī curia regis. Dixit illa

Domine illi tres milites d' qbꝰ fit ſer/
mo ad me venerunt multa mihi promi
ſerunt ſi eis conſentirem. ſed nullo mo
do volebam hoc attemptare. eos in ca
mera priuata poſui. ⁊ huculqꝫ pane ⁊ a
qua ſuſtentaui Carpentarius hoc audi
ens. gauiſus ē d' fidelitate vxoris ⁊ mi/
lites a morte ſaluauit ⁊ eos libere abire
pmiſit ⁊ ambo vſqꝫ ad finē vite in vno a/
more permanſerunt

Moraliſatio

Ariſſimi. Rex iſte ē pat' celeſtiſ
qui palacium habet conſtruere
ſcilicet cor humanū bonis virtu
tibus plenū. in quo palacio deus dele/
ctat' permanere. Juxta illud. Delicie
mee eſſe cum filijs hominū. Miles iſte
qui habet pulcrā filiā est chriſtus q̄ ha
bet animā pro filia. Uxor eſt ſancta ma
ter ecclesia. Carpentarius eſt bonus chri
ſtianus qui iſtā filiā in vxorem cū cami
ſia accepit. Camiſia iſta eſt fides nr̄a.
quia vt ait apoſtolus. Sine fide impoſſi
bile eſt placere deo. Quamdiu manet
homo in hac vita in ſanctitate. tādiu fi
des nō violatur. Quid ergo ſequit'. cer
te vt erigas palaciū. ſcꝫ cor mūdum per
opera miſericordie. Milites ſunt ſup/
bia vite. concupiſcētia oculorū ⁊ concu
piſcentia carnis. Jſtos tres milites cō
cludere debes in camera penitētie. quo/
uſqꝫ mercedem eternā a rege eterno ac
cipias Quod nobis preſtare dignetur
et cetera.

De conpunctione fidelis anime.
Capitulū. lxx.

r Ex quidā erat
qui filiā pulcrā habebat ⁊ pru/
dentē. quā pater viro tradere volebat.
Jlla vero votū deo fecerat ꝙ nunqꝫ vir
acciperet quouſqꝫ tria perpetraret Primū
erat ꝙ diceret veraciter quot pedes in
longitudine et latitudine ac profundi/
tate quatuor elementorum eſſent. Se
cundū ꝙ ventum ab aquilone mutaret
Tertiū ꝙ ignem in gremio ſine leſione
iuxta carnem portaret. Rex cū hec audiſ
ſet fecit iſta tria p totū regnuꝫ pmul/
gari. ⁊ ſi quis ſine defectu iſta perpetrarꝫ
filiam eius in vxorem haberet. Mul/
ti venerunt ſed defecerunt: Erat qui
dam miles in partibus longinquis, qui
de voto puelle audiret ad palacium re/
gis venit. ducenſqꝫ ſecum famulū vnū
et equū furibundum coram rege tem
ptauit ⁊ ait. Domine mi rex. filiaꝫ tuā
peto in vxorē quia paratus ſuꝫ iſta tria
promulgata ſoluere. Ait rex. mihi bene
placet. Miles vero famulum ſuum vo
uit et ait ei. Jn terra iaces. Cum vero
ſic iaceret. miles a capite vſqꝫ ad pedes
menſurauit. Hoc facto ſic ait regi. Ec/
ce domine in quattuor elementis vix
vltra ſeptem pedes inuenio. Ait rex.
Quid hoc ad quattuor elementa Et il
le. Domine quilibet homo et omne ani
mal ex quatuor elementis componitur
Et ſic per famulnm ſuum quattuor ele
menta menſurauit. Ait rex. Amē dico
tibi. Satis clare probaſti. Jam ad ſecū
dum procedamus. Muta ventū ⁊c. Jl
le ſtatiꝫ equū furibūdū adduci fecit. cui
potionem ad guſtandū dedit. de cuius
potione factus eſt totaliter ſanus. Hoc
vero facto caput equi in oriēte ponebat
et ait. Ecce domine ventus eſt mutatus
ab aquilōe verſus oriētē. Ait rex Quid
hoc ad ventū. Ait ille. Nonne conſtat ve
ſtre prudentie ꝙ vita cuiuſlibet animal'
non eſt niſi ventus quē equus patieba
tur malum tamdiu erat in aquilone.
Sed iam ex virtute potōis ſanus factuſ
eſt caput eius ad orientem poſui. vt ſit
paratus onus portare. Ait rex. Satis
clare probaſti. Jam ad tertium proce
dam'. Ait ille. Domine paratus ſuꝫ co
ram omnibus adimplere. Manus ſuaſ
prunis ardentibus repleuit et in ſinu
poſuit. Et caro eius nequaqꝫ ē leſa Ait
rex. Satis bene duo alia pbaſti. Sed
dic mihi quomodo glebe non ledūt te.
Ait ille. Non virtute mea ſed ex v̄tute
lapidis quē mecū cōtinue porto. Qui
cunqꝫ illū lapidem ſecum in loco mun
do portauerit nunqꝫ ab igne ledi pote
rit. Ecce lapis. et lapidem coram omni
bus oſtendit. Ait rex. Probabiliter iſta
tria probaſti. nuptias ordinauit ⁊ filiā
ſuam cum diuicijs multis ei dedit in cō
iugem et ambo in vita bona dies ſuos
finierunt

Moraliſatio

Chariſſimi. Iſte rex eſt dominꝰ no
ſter ieſus chriſtus. Filia tã pul
cra anima ad dei ſimilitudinem
creata que deũ i baptiſmo votũ fecerat
ꝙ nunꝙ̃ viro cõiungeret niſi tria perpe
traret. Primũ eſt ꝙ menſuraret ꝛc. hoc
eſt famulũ tuũ. i. carnẽ tuã mẽſurare de
bes quantũ deliquit et pro omni delicto
penam agere elemẽta menſurare. ſ. car
nem tuã domare. Secundũ eſt mutare
ꝛc. Equus furioſus eſt peccator q̃ in pec
catis permanet vnde oportet ei potionẽ
dare. ſcʒ vt cõtritiõem habeat in corde.
confeſſionẽ in ore ſatiſfactionẽ in opere
Et hoc eſt ventũ mutare. Vñ Job Tan
ꝙ̃ ventus in vita mea. Tertiũ eſt ignẽ
ſine leſione portare. Ignis luxurie. aua
ricie. ſuperbie ꝛc que ſepe animam ꝛ cor
pus cõſumunt. ſed ſi deſideras vt ignis
iſte te non ledat oportet vt lapidẽ in lo
culo. id eſt dominũ noſtrũ ieſum chriſtũ
in corde habeas per opera meritoria. ꝛ ſi
mũde portaueris nunꝙ̃ ignis alicuius
peccati ledet te ꝛ per conſeqnẽs vitam
eternam obtinebis

De remuneratione eterne patrie
Capitulum. lxxi.

e Rat quidaʒ rex
qui conuiuiũ magnũ fecerat. ꝙ
inde ꝑ totũ regnũ precones deſtinauit
vt preconiſarent conuiuiũ: videlicet
vt omnes cuiuſcunꝙ conditiõis ad cõ
uiuium venirent. et non tãtum conuiui
um bonum haberent ſed et diuitias in
finitas obtinerent. Cum autẽ ꝓcones
per regna et caſtra ambularẽt preceptũ
regis promulgando erãt. tunc duo ho
mines in vna ciuitate manentes. vnus
fuit fortis et robuſtus ſed tamẽ cecꝰ. al
ter claudus et debilis ſed optime vide
rat. Dixit cecꝰ claudo Cariſſime heu no
bis duobus ꝑ totum regnum diuulga
tum eſt ꝙ rex tali tꝑe optimũ cõuiuiuʒ
tenebit ad quod nõ tantũ quilibet habe
bit cibaria pro ſua voluntate ſed diui
tias magnas recipiet. Tu vero es clau
dus ego vero cecus. ad illud conuiuium
poterimꝰ ne accedere. Ait claudus. Si
cõſiliũ meũ feceris ambo ibidẽ veniemꝰ
et diuitias et conuiuiũ ſicut ceteri obti
nebimus. Rñdit cecꝰ. Omne conſiliuʒ
quod eſt nobis vtile ſum paratꝰ adim
plere. Ait claudus Tu es fortis ꝛ robu
ſtus i corpore ego vero debilis quia clau
dus me ſuper dorſum tuuʒ portabis ego
vero te in viam dirigam. quia ſatis cla
re video et ſic ambo ad conuiuiũ veni
mus et mercedem ſicut ceteri obtinebi
mus. Ait cecus. Amẽ dico tibi optimũ
cõſiliũ eſt ſtatĩ aſcende dorſum meũ. et
ſic factũ eſt claudꝰ viã ei oñdit ꝛ ipſe euʒ
portauit ꝛ ſic ambo ad conuiuiũ venerũt.
et diuitias inter alios receperunt

Moraliſatio

Chariſſimi. Iſte Rex eſt dominꝰ no
ſter ieſus chriſtꝰ qui pro omni
bus nobis vitã eternã preparauit
Iuxta illud Erat quidã homo qui fecit
cenam magnã. Ad illud cõuiuiũ multi
ſunt vocati. ꝛ qui ibidẽ accedit diuitias
eternas poſſidebit. Cecus iſte eſt quili
bet diues ac potens huius ſeculi q̃ fortꝭ
eſt ꝛ potẽs in corpe. i. diuitijs ꝛ mundi
potentia: Vnde ceci ſunt quãtũ ad vi
tam eternã: Ignorant ea que ſunt ſalu
tis ſicut talpa bene videt ſub terra ꝛ hʒ
multa diuerticula ſʒ ſupra cecꝰ efficitur
nec ſcit ſeipm iuuare. Sic ꝛ diuites ſa
tis clare vidẽt in tꝑalib ꝛ ceci ſunt in
ſpiritualib. Claudus vero eſt bonus re
ligioſus qui claudicat in vtroꝙ pede. ſ.
nihil i cõmuni aut ꝓprio poſſidere. tñ vi
det talis ſatis clare viã verſus ꝯuiuiuʒ
eternũ. Si ergo vos diuites ac mũdi po
tentes intenditis ad illud ꝯuiuium acce
dere ꝛ pmia ibidẽ accipe. neceſſe vobis
erit religioſos ac ceteros pauperes ſu
per dorſa veſtra portare. Sed diligenter
eſt aduertẽduʒ quõ diuites debent por
tare paupes. Certe elemoſynas eis dã
do. i. eoꝝ neceſſitatib ſubueniẽdo. hoc
eſt paupes portare ꝛ fidelit viris eccle
ſiaſticis decimas dare Si hec feceritis.
nos viri religioſi tenemur vobis viã ſa
lutis oñdere quõ poteritis ad vitã etnaʒ
ꝑuenire. Precones q̃ illud ꝯuiuiũ cla
mabãt ſunt ſacre pagine doctores. ſ. pre
dicatores ꝛ cõfeſſores q̃ habent nos in
ſtruere publice ꝛ priuate quõ ad eternũ
conuiuium poterimus peruenire.

De ingratoꝝ trucidatione.
Capitulum.lxxij.

Egitur de quodam rege q̃ filiū vnicū habebat quem multum dilexit ac tenerrime nutriuit. Cum aūt puer ad etatē legitimā peruenisset de die in diē regē impulsabat vt regnum ei dimitteret eo ꝙ impotens esset ⁊ ipse potens. Rex vo ait Cariſſime ſi ſecurus eſſem ꝙ me beniuole ⁊ cum honore tractares toto tpe vite tue illud cōcederē ⁊ omnē humanitatē quā pater tenet filio tibi pſtarē. Ait ille Domine corā ſatrapis ⁊ nobilib⁹ impij iuramētum pſtabo ꝙ nullū defectū habebitis ſed i maiori honore ꝙ̃ meipm vos habebo. Rex vero credēs dictis ei⁹ regnū ei dedit ⁊ nihil ſibi ipſi retinuit. Cum vero coronatus eſſet ⁊ in ſolio poſitus vltra ꝙ̃ credi poteſt cor eius eſt eleuatū p aliquos annos patrē ſuū in honore habebat ⁊ poſt hoc nec aliqua bona ei dedit Ille vero cepit ſapientib⁹ regni cōqueri ꝙ fili⁹ eius pactū nō tenebat. Sapientes vero qui ſemp eū dilexerūt regē arguebāt ꝙ male patrē ſuū tractarē Rex hoc audiēs furore replet⁹ patrē ſuum in quodā caſtro recluſit vbi null⁹ acceſſum habere poterat ad eū. In quo loco famē ⁊ multas miſerias patiebatur Accidit eodē tempore ꝙ rex in eodē caſtello pernoctabat. Pater vo ad eum acceſſit et ait O fili miſerere patri tuo ſeni q̃ te genuit et oia dedit in hoc loco famē ⁊ ſitim patior iā ſum in graui infirmitate poſitus. ⁊ hauſtus vini me cōfortaret. Ait rex Ignoro ſi ſunt vina i iſto caſtro. Ait ille. Imo fili quinq dolia vini ſunt in caſtro ⁊ ſine ſcitu vr̃o. Seneſcalcus hui⁹ caſtri nō audet pforare ea et mihi hauſtū dare Rogo fili des mihi de primo dolio. Ait rex. Nō faciā q2 muſtum eſt nec valet p ſenibus. At ille dixit Des mihi ergo de ſecūdo dolio. q̃ ait Hoc nō faciā. hoc p corpe meo cuſtodiā et pro iuuenib⁹ qui mecum ſunt. At ille Des mihi ergo de tertio dolio Qui ait Nō faciā q2 vinū forte eſt ⁊ tu es debilis ⁊ infirmus poſſet eſſe cauſa mortis tue. At ille Des mihi de quarto dolio Qui ait. Non faciā. quia nimis vetus et acetoſum eſt et non multū valet. ⁊ pcipue pro complexiōe tua. Ait pater Fili des ergo mihi de quinto dolio. At ille. Abſit a me quia feces. ſūt ſatrape regni mihi imponerent ꝙ te occidiſſem ſi feces tibi dediſſem. Pater hec audiens ab eo triſtis receſſit et ſtatim oculte ſatrapis regni literam ſcripſit quomodo fili⁹ eius eum tractabat vt ꝓpter deū eū a tali miſeria ſubleuarent. Satrape oēs ei cōpatiebant. Statim regē ceperūt et patrem ſicut prius regem ↄſtituerūt. Filiū autē ſuū in carcerē poſuerūt vbi ꝓpter miſeriā defunctus eſt.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Rex iſte eſt dominus noſter ieſus chriſt⁹. Filius quilibet chriſtian⁹ quē tenerrime diligit ꝙ̃diu homo in puritate vite manet Oia homini dedit que hō habet ⁊ ipſe factus eſt pauper. ſm ꝙ teſtatur ſcriptura Vulpes foueas habent ⁊ volucres ⁊c. Sed quottidie chriſtus famē ⁊ ſitim patitur. Hoc eſt in ſuis membris. ſ. pauperibus ⁊ debilibus. Unde ſcriptū ē. Qđ vni ex minimis meis feciſtis mihi feciſtis. Et cū de⁹ petit a nobis hauſtū vini d̄ primo dolio dolium illud ē puericia noſtra quā de⁹ a nobis requirit vt ei ſeruiamus in puericia. Puer vero malus reſpondit. Muſtum eſt. hoc eſt puer ſū non poſſum ieiunare. orare. in dei ſeruitio vigilare Demū deus a nobis reqrit vt demus ei de ſecundo dolio. Reſpondit malus filius. Nō poſſum dare iuuētutem meā deo ſeruiendo. q2 tunc mundus deridet me dicens. Ecce ille iuuenis homo non vult conuerſari cum hominibus Et ſic iuuentutem meam mecum retinebo. comedendo. bibendo ⁊ mundo. ſeruiendo. Demum deus requirit a nobis de tertio dolio. Reſpondit malus filius Vinum forte eſt. hoc eſt. iam ſum in fortitudine mea ſi penitentiā facerē. fortitudinē meam diminuerē. Ad bella ⁊ ad haſtiludia volo accedere ⁊ ea que mūdi ſunt exercere ac poſt fortitudinē penitētiam agere Deus videns q2 de iſtis tribus dictis dolijs nihil pōt habere. qrit [illegible] hauſtū vinū. Reſpōdit

malus filius. Vinū nimis vet' et aceto ſum eſt. hoc eſt dictum iam ſum ſenex iā non poſſum ieiunare. vigilare. q2 natura mea eſt debilis. Demū de' querit de qnto doleo vnū hauſtū. Rn̄dit mal' filius. Feces ſūt. Hoc ē dictū heu mihi de crepitus ſuꝫ defecit ſalutare meū. Duꝫ bona potero facere nō feci. modo ſum impotens. ⁊ talis ſepe cadit in deſperationē Et ſic morit' homo miſer. Cōtra tales erit querimonia grauis. et tunc in die iudicij deus cū tota curia celeſti ſententiam dabit dicēs Ite maledicti in ignē eternū qđ paratum eſt dyabolo ⁊c. A quo nos liberare dignetur q. ⁊c.

Auaricia multos excecat Capitulum. lxxiij.

t Ex quidaꝫ in ciuitate romana erat q̄ ſtatuit q̄ quilibet cecus ab imperatore omni anno centū ſolidos haberet. Accidit caſus q̄ xxiij. ſocij ad ciuitatē venerūt ⁊ quandā tabernam intrabant propter potationem Iſti eni p ſeptem dies ſtabāt bibendo et comedendo. deinde cū volebant cum tabernario cōputari quiqđ in pecunia haberēt tabernario dederūt. At ille. Certe cariſſimi adhuc deficiūt centuꝫ ſolidi Amen dico vobis non exibitis donec vltimū quadrātem mihi ſoluentis. Illi hoc audientes ad inuicē dixerūt. Quid faciemus nō habem' ſoluere. Ait vnus dabo vobis ſanum conſiliū. Per imperatorem lex edita eſt q̄ quicūq3 eſt cecus centū ſolidos de ei' theſauro obtinebit ponam' inter nos ſortes ⁊ ſup quē ſors cadit ei' oculos eruam' ⁊ tūc ille ad palaciū poterit accedere ⁊ cētū ſolidos obtinere et nos omnes quittare. At illi. optimū eſt cōſiliū. Inter ſe miſerūt ſorte ⁊ ſup illū q̄ cōſiliū dederat cecidit. ſtatim excecabāt eū ⁊ duxerūt eum ad palaciū Pulſabant ad ianuam. ianitor cauſam pulſationis queſiuit. At ille. Ecce eſt vnus cec' q̄ bn̄ficium legis petit. Ait ianitor. Seneſcalco hoc dicā. Acceſſit ad ſeneſcalcū ⁊ ait. Stat vnus cec' ad portā qui beneficiū legis petit. At ille. Vadā ad eū ⁊ eū videbo. Cū aūt cecum vidiſſet eum intime reſpexit Quē ꝯſiderаſſet ait ei. Cariſſime quid petis. Et ille. Centum ſolidos ſm legeꝫ. Qui ait Amen dico tibi heſterna die vidi te i taberna duos oculos ſatis claros habentē tu male legē i ntelligis. Lex eſt edita q̄ quicūq3 ex in firmitate vel ex caſu aliquo cecus fuerit cōtra quē caſuꝫ nō poterit ſe defendere talis beneficiuꝫ legis obtinebit. Sed tu voluntarie deleuiſti oculos tuos ⁊ in taberna bibiſti ⁊ ꝯſilium hoc dediſti vt cecatus eſſes q̄re ergo alibi ſolatiū quia nullū obolū obtinebiſ Ille vero hoc audiēs cum ꝯfuſione a palacio receſſit

Moraliſatio

Ariſſimi. Talis ē lex dei q̄ quicūq3 ignoranter aut ex infirmitate peccauerit aut temptatiōe dyabolica ſi cōtrit' ⁊ ꝯfeſſus fuerit. Iuxta illud. Inquacunq3 hora peccator ⁊c. deus ſibi peccata remittet. quilibꝫ peccator inquantū peccator eſt cecus. Si vero aliquiſ ex pura malicia ſine cauſa peccauerit ⁊ poſtea deſperationeꝫ inciderit vix aut nūq3 ei remittetur Tabernari' eſt diabolus qui omnes tales ad tabernam in fernalē recipit qui decedūt. Et ideo ſtudeamus ⁊c.

De proſpectione et prouidentia.

Capitulnm. lxxiiij.

e Rat quidam rex qui filiū tantū vnicuꝫ habebat quem tenerrime dilexit. Rex iſte vnū pomū aureū fieri fecit in ſumptibꝫ magnis. Pomo fabricato rex vſq3 ad mortē in firmabat' vocauit filiū ſuū et ait Cariſſime ſi nō potero de iſto infirmitate euadere ſub benedictione mea poſt meū deceſſuꝫ vade p regna ⁊ caſtra ⁊ pomuꝫ aureū qđ feci tolle tecū quē magis ſtultū inueneris pomū iſtū ex pte mea dabis Filius vo fideliter adimplere pmiſit dictū patris. Rex vo vertebat ſe ad parietē ⁊ emiſit ſpūm. Fili' vo ſatis honorifice eū tradidit ſepulture. Poſt ſepulturā ſtatī pomū accepit ⁊ pdiuerſa regna ⁊ caſtra ambulauit. mltos ſtultos inuenit ⁊ vidit. tamen nulli eoꝝ pomum dedit. Deinde pertexit ad quoddā regnū ⁊ ad ciuitatē pricipalē illi' regni

acceſſit. ꝑ mediū ciuitatis regē equitā
tem cū magno apparatu vidit. Cōditi
ones illius regni a quibuſdā ciuib⁹ que
ſiuit. At illi dixerūt ei. Cōſuetudo illi-
us regni eſt talis ꝙ nūꝗ̄ rex inter nos
regnabit niſi vn⁹ anno ⁊ finito anno oī
honore ⁊ diuitijs priuetur ⁊ in exilium
ponetur vbi mala morte morieṫ. Filius
regis hec audiēs intra ſe cogitabat. iam
inueni quē diu queſiui. Acceſſit ad regē
et flexis genib⁹ eū ſalutauit ⁊ ait. Aue
rex. Pater meus defunctus eſt. iſtud po-
mū aureū in teſtamētū vobis legauit.
Rex vero pomū accepit ⁊ ait ei. Cariſſi
me quomodo poteſt hoc eſſe Rex nunꝗ̄
me vidit nec aliquid boni patri tuo feci
Quare ergo tā ꝑcioſum iocale mihi de
dit. Ait ille. Domie mi rex. pater meuſ
nō plus vobis ꝗ̄ alteri pomum legauit
ſed ſub benedictione ſua mihi precepit
maiori ſtulto dare quē potero inuenire
Et ſine dubio circuiui multa regna ⁊ ca
ſtra ⁊ non inueni tam magnū ſtultū et
infatuatū ꝗ̄ vos. Ideo ex precepto pa
tris mei pomū vobis dedi. Ait rex. rogo
vt mihi dicas quare me tantū ſtultū re
putas. At ille Ecce dn̄e oſtendā vobis
clare. Eſt cōſuetudo illius regni per to-
tum annum regnare ⁊ in fine āni oī ho
nore ⁊ diuicijs priuari ⁊ in exilium poni
vbi mala morte mori oportet. Amen di
co vobis cōcludo ex dictis meis ꝙ ī to
to mundo nō eſt tantus ſtultus ſic vos
ꝙ tā breue tps regnare velitis ⁊ poſt h̄
tā miſerabiliter vitā finire. Reſpōdit
rex. Sine dubio omnia vera ſunt q̄ mo
do mihi dixiſti. ⁊ ideo dū adhuc fuero ī
mea poteſtate in pn̄ti anno bona infini
ta; mittā ante me in exiliū vt dū ibi vene
ro de bonis illis viuā ꝗ̄diu vixero Et ſic
factū eſt. In fine anni regno ē priuatꝰ
⁊ in exiliū poſitus ibi ꝑ multos annos
de bonis illis vixit et vitā ſuā in pace
finiuit.

Moraliſatio

Cariſſimi Rex iſte eſt deꝰ. qui le
gauit pomū aureū ſtultis. Per
pomū rotūdū intelligitur mun-
dus iſte quē deus dat fatuis qui magis
mundum ⁊ ea que in mundo ſunt appe
tunt ꝗ̄ deū Rex qui per vnum annū re
gnauit poteſt dici quilibet homo in hoc
mundo exiſtēs qui licet centū annis vi
uat eſt tamē quaſi vna hora reſpectu vi-
te future ⁊ tamē nō deſiſtit miſer homo
die ac nocte laborare ⁊ poſt mortē in exi
liū. i. in infernū poneṫ ſi cū peccato mor-
tali decedat vbi mala infinita inueniet
Et pauci ſūt qui de iſto exilio cogitant.
Faciemus ergo ſicut fecit ille rex. dū ſu
mus in noſtra poteſtate ī hac vita ante
nos mittamus opera miſericordie. ele-
moſinas largas. ꝑ caritate orōes ⁊ ieiu-
nia facere vt poſt hāc vitā paradiſum
poterimꝰ intrare ⁊ ſine dubio vbi inueni
emus opa nr̄a meritoria q̄ fecimꝰ in hac
vita ⁊ ſic regnabimꝰ ibi cū glā. Ad quam
nos ꝑducat q̄ ſine fine viuit ⁊ regnat ⁊c̄

De cura mundi non ſectanda.

Capitulum. lxxv.

Olim erat quidā
rex qui tres filias pulcras habe
bat quas tribus ducibus maritauit.
Omnes illi tres duces eodem anno mor
tui ſunt. Rex hoc audiens volebat fili
as ſuas iterato maritare vocauit primā
filiā et ait. Cariſſima vir tuus mortuꝰ
ē dabo te alteri viro. At illa. Nullo mo
do hoc attemptabo. Et hec eſt rō mea.
Si deberē alterū virū accipe oportet vt
eum tantū diligerē ſicut primū virum
aut plus aut minꝰ diligerē hoc n̄ poteſt
ſtare quia primꝰ virginitatē habebat er
go nō tm̄ debeo eū diligere. ſi vero plus
hoc eſſet maius malū. Si vero minꝰ nō
eſſet bona dilectio inter nos. quare con
cludo ꝙ nullo modo volo aliū virū acci
pere. Rex hoc audiens vocauit aliam et
ait Cariſſima vir tuus defunctus eſt co
pulabo te altri viro. At illa. Domine
nullo modo hoc attemptabo quia ſi virū
aliū acciperem reciperē eū aut propter di
uitiaſ aut fortitudinē aut pulcritudinē
Non ꝑpter diuitias quia abūdo. Non ꝑ-
pter fortitudinē quia amicos habeo q̄
me defendēt. Non ꝑpter pulcritudinē.
quia mihi videbaṫ ꝙ vir meus omniū
erat pulcrior in vniuerſo mundo quare
cōcludo ꝙ nullo modo virū alium acci-
pere volo. Rex hoc audiens vocauit

tertiã filiam ⁊ ait. Cariſſima vir tuus mortuus eſt. volo te alteri viro copulari. At illa. Nullo mõ hoc attẽptare volo, quia ſi aliũ vir accipe ʒ ille me recipe ret aut propter pulcritudinẽ aut diuitias. Nõ ꝓpter pulcritudinẽ quia nõ ſum pulcra Ergo ꝓpter diuitias me recipet Et ſi ꝓpter diuitias nũꝗ poſſet eſſe verus amor. quia deſtructis diuicijs amor trãſiret. Concludo ergo ꝙ nullo modo alium virum volo accipere Item doctores ſacre ſcripture dicunt ꝙ vir ⁊ mulier in matrimonio cõiuncti ſunt vnũ in corpe ⁊ duo in anima. ergo corpus viri mei eſt corpus meũ ⁊ econuerſo. ⁊c. ad hec. Omni die poſſum ad ſepulcrũ accedere viri mei ⁊ ibi oſſa videre. ergo vir preſentẽ habeo. ⁊ ideo aliũ vir habere nolo. Rex hoc audiens amplius vt vir acciperet non inſtigabat.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Iſte rex eſt deꝰ ipſe. Tres enim filie ſunt aĩa ipa In qua relucet opatio et imago trinitatis. Iuxta illud Geñ. ij. Faciamus hominẽ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ noſtrã. Imago vero trinitatis ꝑ peccatum primi parentis erat deturpata ⁊ tribus viris tradita ſcʒ diabolo mũdo et carni. Si vero mortuus eſt dyabolꝰ per chriſti paſſionẽ noli amplius talem vir accipere ſed ſemp ſub chriſti protectõne permanere cupias. Si mundus mortuꝰ eſt ꝑ pauptatẽ voluntariã. noli am plius aliũ vir accipere ſed ꝑmaneas ſub xp̄i protectõne. Si vero mortua eſt caro per ieiuniũ ⁊ carnis maceratio nem noli iam amplꝰ vir accipe ſed ſub chriſti protectõne ꝑmaneas. Uel aliť poteſt reduci. Rex iſte eſt deus Tres filie tria genera hoĩm ſcʒ potentes ac diuites huius mundi ſicut ſunt reges ac mundi potẽtes. Sapiẽtes huiꝰ mundi ſicut ſunt iudices tpales ⁊ eccliaſtici viri religioſi. Perfecti chriſtiani ſicť ſunt qui in omnibꝫ diuinis pceptis obediũt Iſti tres erãt in baptiſmo tribꝫ ducibꝫ copulati ſcʒ patri ꝑ potentiã. filio ꝑ ſapientiam. ſpiritui ſancto ꝑ clemẽtiam Si ergo iſti mortui ſunt. i. extincti ⁊ ablati a te ꝑ pctm̃ tuũ nuꝗ alteri laboꝛes copulari. ſed cũ omni diligẽtia fac opa miſericordie ꝑ que poteris ei recõciliari. qꝛ nunꝗ aliquẽ inuenies ꝙ tãtum te diliget. Unde eſt notãdum ꝙ mulier accipit vir propter quatuor. qꝛ aut propter diuitias aut ꝓpter pulcritudinẽ aut ꝓpter fortitudinẽ aut ꝓpter ſapientiam. Si vero vis virũ accipe ꝓpter diuitias Certe nõ inuenies ita diuitẽ ſicut dñm noſtrũ ieſum chriſtũ. quia dominus celi ⁊ terre eſt. ergo teneas eũ ⁊ nõ aliũ. Si vero velis vir accipe ꝓpter fortitudinẽ curre ad ieſum chriſtũ qui eſt fortior omni homĩe fortis in celo et in terra. In inferno nõ eſt aliquis qui poteſt ei reſiſtere. ergo illũ in vir debes accipere ⁊ nõ aliũ. Si vero aliquẽ vis accipere ꝓpter pulcritudinẽ curre ad dñm noſtrũ ieſum xp̄m qui eſt pulcrior omni homine. Unde pſalmiſta. Specioſus forma pre filijs hominũ. Ergo illum debes habere ⁊ non aliũ. Si võ aliquẽ vis accipe propter ſapientiã curre ad dominum noſtrum ieſum chriſtũ qꝛ ipſe eſt ſapientior omni homine. Unde apoſtolꝰ O altitudo diuitiarum ſapiẽtie ⁊ ſciẽtie dei ⁊c. Ergo illũ virũ accipe debes ⁊ non alium.

De concordia
Capitulũ. lxvi.

a Ccidit in quadam ciuitate ꝙ erãt duo medici optimi in omni ſcientia medicinali imbuti qui omnes ad eos venientes de quacunꝗ infirmitate curabãt ita ꝙ penitus populus ignorabat quis eorũ eſſet melior. Infra tempus erat inter eos contẽtio quis eorũ eſſet maior atꝗ perfectior. Ait vnus alteri. Cariſſime non ſit inter nos diſcordia nec inuidia neꝗ ↄtẽtio quis noſtrum eſt perfectior. Sed vnũ faciamꝰ ⁊ quicuꝗ ex nobis defecerit. ſit ille ſeruꝰ alteriꝰ. Ait alter. dic mihi qđ ẽ illud. Et ille. Ego duos oculos tuos de capite eruã ſine grauamine et ſuper menſam tuã ponã ⁊ quãdo tibi placet in capite tuo ſine leſione tua reponam Si vero mecũ hoc idẽ ꝑ omnia feceris equales ambo ſimus ⁊ quilibet alterum nutriat ſicut fratrẽ ſuũ. Si vero aliquis

defecerit ſeruus alteri⁹ erit. Et ille. Optima probatio ꝑ oīa bene mihi placet. Ille vero qui queſtionē propoſuit accepit inſtrumēta ſua ⁊ infra oculos alius cum quodā vngēto nobiliſſimo interi⁹ et exteri⁹ liniuit. Et cum inſtrumento ſuo duos oclos ſocij extraxit ⁊ ſup mēſā poſuit. ⁊ ait ſocio ſuo. Cariſſime. quō tibi videt. Et ille. Unum ſcio ꝙ nihil video q2 oculis careo ⁊ tñ nullā leſionē ſētio. Sꝫ modo vellē ꝙ oculos meos ſicut mihi ꝑmiſiſti reſtitueres. Et ille. Libēter attēptabo. vngētū accepit ⁊ oculos interius ⁊ exteri⁹ ſicut pri⁹ inunxit ⁊ oculos ſuos repoſuit. Et ille. Cariſſime qd iā tibi videtur. Et ille. Optime q2 in extrahēdo nullā leſionē ſenſi. Tunc dixit ille. Jam reſtat vt mihi ſimili modo miniſtres. Qui ait. Preſto ſum. Accepit inſtrumēta ſua et vngenta ſua ſic ille fecerat intus et exteri⁹ liniuit. deinde oculos eius extraxit ⁊ ſuper menſam poſuit ⁊ ait. Cariſſime qd tibi videtur. Et ille. Mihi videtur ꝙ oculos perdidi tamen nullū dolorē ſenſi ſed vellē libentiſſime ꝙ oculos rehaberē. Cū vero ille paraſſet inſtrumēta ſua ⁊ oculos reſtitueret. feneſtra domus erat apta et quidam coruus intrauit videnſq3 oculos in menſa ſubito vnū oculū rapuit ⁊ violauit. Medicus hoc ꝑcipiēs eſt contriſtatus totaliter et ait intra ſe. Niſi oculos ſocio meo reſtituā ſeruus eius ero. Reſpiciens a longe vidēſq3 caprā oculum eius extraxit ⁊ in locū oculi ablati repoſuit. hoc facto dixit ſocio ſuo. Cariſſime quid tibi videtur. Qui ait. Nec in extrahēdo nec in reponendo aliquā leſionem ſenſi. ſꝫ vnus ex oculis meis ſp ſurſum ad arbores reſpicit. Et ille. Ex quo ita ꝑfecte medicinā meā tecū feci ſicut ⁊ tu mecū. mō ambo ſumus equales nec inter nos ſit cōtentio. Et ſic ambo poſt h adinuicē ſine ꝯtētiōe vixerunt.

Moraliſatio.

Cariſſimi per iſtos duos medicos intelligere debemus legem nouā ⁊ antiquā que ambe curabant quātū ad ſalutē anime. Facta ē cōtentio ⁊ adhuc ē inter chriſtianos ⁊ iudeos que lex eſt melior ⁊ perfectior. Ad probandum veritatē quilibet oculos alteri⁹ extraxit. Hoc ē dictū. In lege antiqua multa ſunt a quib⁹ deus extraxit ſicut decem precepta in antiquo lege. Sicut ſaluator ait. Non veni ſoluere legeꝫ ſed implere vt ſi aliquis hominū intendat deū videre oportet ꝙ talis ad nouam legē recurrat et tunicā baptiſmi ſe induat. Coruus venit et rapuit vnum oculum iudeorū vt non poſſent veritatē videre ⁊ in loco huius ponebat oculuꝫ capre ſcꝫ quaſdā cerimonias quibus vtūtur per quas credunt deum videre et ibunt ad tenebras exteriores vbi erit fletus et ſtridor dentium.

Quod ad diuitias nō eſt anhelandum

Capitulum. lxxvij.

Quidā rex erat qui duas filias habebat. vna erat pulcerrima ⁊ omnib⁹ amoroſa. ſed altera nigra ⁊ omnib⁹ odioſa. Rex videnſ filias ſuas vnā pulcram aliam nigram eis noīa impoſuit. Pulcre filio impoſuit nomē ſcꝫ Roſimūda. Nigre filie. gratia plena. Deinde preconem ꝑ totū regnū miſit promulgando ꝙ omnes venirent et filias ſuas in matrimoniū daret illiſ qui ad hoc digni eſſent. Quicunq3 vero pulcrā filiam in vxorē accipet nihil cuꝫ ea niſi pulcritudinē obtineret Sed qui nigrā filiā in vxorē accipet totū regnū poſt eius deceſſuꝫ cū ea obtineret. Multi hoc audiētes ad curiā regis venerunt ⁊ cū duas filias viderēt omnes ad pulcrā filiā currebāt ⁊ eā in vxorē petebāt. Grā plena nigra filia amare fleuit. Ait ei rex. O filia ob quā rem affligit anima tua. Ait illa. O dn̄e nullus ē q̄ me viſitet nec mecū loquat. omneſ ad ſororem meā currūt ⁊ omnes me deſpiciūt. Ait pater. O filia ignoras ꝙ oīa mea tua ſunt ⁊ qui te deſpōſauerit regnum meum obtinebit. Illa ſic ꝯfortata a fletu ceſſabat. Poſt hec venit qdā rex ad curiā regis et cum vidiſſet pulcritudineꝫ roſimūde eā in vxorē petijt tantum cū ſua pulcritudine. Rex pater puellā ei ꝯceſſit ⁊ cū magno gaudio eam deſpon/

ſauit. Stabat altera filia p multos an nos anteq̄ eſſet deſpōſata. Tandē qui dam dux nobilis ſ; paup intra ſe cogi tabat. Licet puella turpis fuerit tamē quicūq; eā habuerit regnū cum ea obti nebit. Perrexit ad regem ⁊ eā in vxorē petijt. Rex vero gauiſus ē eā deſpōſauit cum magno gaudio et poſt mortem re gis totum regnum cum ea obtinebat.

Moraliſatio

Cariſſimi. Rex iſte ē dominꝰ noſter Jeſus xp̄s. Filia foſimunda ta; pulcra eſt mūdus iſte. Unde pauci inueniūtur qui nō mūdum ſuper omnia appetūt. tande; nihil cum ea obtinebunt niſi ſuā pulcritudinē hoc eſt vanitatē et diuitias. ⁊ ſicut pulcritudo p infirmitatē famē ⁊ ſenectutē anihilatᷣ ſta et diuitie huiꝰ mūdi trāſeūt per mortem ⁊ ſepe ante. Et ideo fatui ſunt q̄ mūdū deſponſāt. Altera filia ſc; gratia plena que eſt turpis et omnibꝫ odioſa certe eſt paupertas quā miro modo deꝰ dilexit. ⁊ ideo vocatᷣ gratia plena. quia per eam deueniᷣ ad diuitias. Ueruntamen pauci ſunt qui eā deſponſare volūt immo eſt omnibꝫ odioſa. tm̄ qui eam deſpōſauerit vitam eternam habebit.

De conſtantia amoris mutui.

Capitulum. lxxviij.

Rex quida; pulcram filiā habebat que erat duci nobiliſſimo deſponſata cum quo pulcram prolē habebat ⁊ maxima inter eos erat dilectio. Dux vero mortuus. de cuiꝰ morte factus eſt planctus magnus in ciuitate. Dn̄a vero ſatis honorifice eū ſepulture tradidit. Poſt mortem amici eius ad eā venerunt vt ſecundo viro nuberet. allegātes ſibi etatē integrā ac pulcritudinē ſuam. Domina vero reſpōdit Uirū alterū habere nolo quia vir meus qui mortuus ē erat tā bonus dulcis ac diues per omnia qui me vltra modū dilexit. Et ꝓpter nimiā dilectiōem inter nos eius mors tm̄ me affligit q̄ vt credo viuere nō potero. Si vero talē virū ponamus q̄ inuenire poſſibile eſſet ei an̄ me mori ⁊ tūc eſſet mihi grauis afflictō iam habeo q̄ nunq̄ aliū vir cape volo. Si malum virū accipere eſſet mihi grauē poſt bonum habere peſſimum.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Jſte rex eſt deus ipſe. Filla anima ad dei ſimilitudinē creata q̄ erat nobiliſſimo viro ſc; domino noſtro ieſu xp̄o per virtutem baptiſmi deſpōſata qui ſumma dilectōne nos dilexit. quia in cruce pro nobis mortuus eſt. ergo virū aliū pro illo nō accipias. hoc eſt aliū nūq̄ tm̄ diligas. ⁊ ſic cum eo in eternū regnabis.

Qd̄ q̄s neſcit ꝑſumere nō audebit.

Capitulū. lxxix.

Erat quida; rex qui miro modo paruos caniculos dilexerat die ac nocte bene latrātes in tantū q̄ in gremio ſuo eos quieſcere permiſit ⁊ ibidē pauit. Jlli vero ſic conſueti erant in gremio eius dormire et comedere q̄ vix alibi eſſe volebant. ⁊ qn̄q; circa collum regis pedes ponebāt Et ſic rex ſolacium magnū ⁊ ludū cum eis habebat. Erat tunc quidā aſinus qui cū omnia iſta vidiſſet in corde ſuo cogitabat. Si ego cantarē ⁊ ante regē ſaltarē et circa collū domini mei pedes ponere; rex daret mihi omnia fercula ad comedēdū ⁊ gremiū ſuū ad quieſcendu;. His cogitatis extra ſtabulū ſaltauit aulā intrauit ⁊ coram rege cātare cepit deinde hincinde ſaltauit ⁊ poſt hoc ad rege; cucurrit et pedes circa collu; eius poſuit. Serui hoc videntes credebāt aſinū in furia conuerſu; accepe rūt eū et egregie verberauerūt. ⁊ ſic ad ſtabulū reduxerunt

Moraliſatio.

Cariſſimi. Rex iſte eſt dominꝰ noſter Jeſus xp̄s. Caniculi bene latrantes ſunt predicatores q̄ verbū diuinū bene ꝓnūciāt. Unde digni ſunt in gremio celeſti q̄eſcere. Aſinus poteſt dici qui preſumit officiū ꝑdicatores aſſumere verbū dei ꝓnūciare. tm̄ litteraturā nec gratiā ad hoc habet. ⁊ iō timendū ē ne talis ſit verberatus hoc eſt a domino ⁊ populo repulſus.

De verſutia dyaboli et quomodo iudicia dei ſunt occulta.

Capitulum. lxxx.

Erat quidā heremita qui cū in ſpelunca quadā iacebat et diebꝫ ac noctibus deuote deo ſeruiebat. Juxta cellā ſuam erat q̄dā paſtor ouiū qui paſcebat oues. Accidit vno die ꝙ paſtor erat ſomno oppreſſus ipſo dormiēte q̄dā latro venit ⁊ oēs oues ſecū abſtulit Superueniēs dñs ouiū a paſtore q̄rit vbi erāt oues Jlle vō incepit iurare ꝙ oues ꝑdidit ſꝫ quō penitꝰ ignorabat. Dñs h̄ audiēs furore repletꝰ ipſꝫ occidit. Heremita hoc vidēs ait in corde ſuo. O deus ecce homo iſte culpā innocēti dedit ⁊ ipſum occidit. Ex quo ergo permittis talia fieri ꝓpter hoc ad mūdum vadā ⁊ ſicut ceteri vitā ducā. His cogitatis ille heremitariū dimiſit ⁊ ad mundū perexit. ſed deus ipſuꝫ ꝑdere nolebat. Angelū in forma hoīs ad euꝫ miſit vt ſe ei aſſociaret. Quē cum angelus in via eūtē inueniſſet ait ei. Cariſſime quo vadis. At ille. Ad iſtā ciuitatē añ me. Angelꝰ dixit ei. Ego in via ero comes tuꝰ q2 angelꝰ dei ſuꝫ ⁊ ad te veni vt ſimus ſocij in hac via. Ambo ambulabant verſus ciuitatē. Cū aūt intraſſent hoſpiciū a quodā milite ꝓpter dei amorē petebant. Miles vero ſatis gratanter eos recepit ⁊ honorifice ac ſplendide cū bona deuotiōe in omnibꝫ miſtrauit Miles iſte tantum vnicū filium habebat in cunabilis iacentem quē multum dilexerat. Cena facta camera eſt aperta ⁊ lecti ſatis honorifice ornati ꝑ angelo ⁊ heremita. Media vero nocte ſurrexit angelus et puerū in cunabulis ſtrāgulauit. hoc videns heremita intra ſe cogitauit. Nunquid iſte erat angelus dei. bonus miles omnia neceſſaria ꝓpter dei amorem ei dedit. et nō habuit niſi vnicū filiū innocentē ⁊ iſte eū occidit. Sed tamen nō audebat ei quicꝙ̃ dicere. Mane ambo ſurrexerūt ⁊ ad ciuitatem aliaꝫ perrexerūt in qua in domo vnius ciuis ſatis honorifice erāt recepti et ſplendide miniſtrati. Ciuis iſte quēdā aureū cyphū quē miro modo dilexit habuit in quo vltra modū gloriabatur. Media nocte ſurrexit angelus ⁊ furatus eſt cyphum illū. Heremita hoc vidēs intra ſe cogitabat. Jſte malus angelus eſt vt credo. Jſte ciues nobis optime fecit et iſte eſt furatus cyphū ſuū. tñ nihil ei loquebatur q2 timuit eū. Mane vero ſurrexerunt ⁊ ꝑ viam ambulabāt donec ad quandā aquā ꝑuenerūt vltra quā erat pons. pōtem aſcēderūt et quidā pauper eis obuiabat. Ait āgelꝰ Cariſſime mōſtra nobis viā verſus talē ciuitatē. Pauper vertiſſet ſe ⁊ cū digito viā verſus ciuitatē oſtendit. Cū vero vertiſſet ſe angelus ſubito ꝑ ſcapulas eū accepit ⁊ vltra pontē proiecit ⁊ ſubmerſus eſt paupꝛ Quod cū heremita vidiſſet ait in corde ſuo. iam ſcio ꝙ iſte dyabolus eſt ⁊ nō angelus dei bonus. Quid mali fecit paupꝛ iſte ⁊ tamē eū occidit Ab illo tp̄e cogitabat ab eo recedere. Verūtamē timens nihil loquebatur ei. Cuꝫ vero circa horā veſꝑtinam ad ciuitatē ꝑueniſſent ad domū cuiuſdā diuitis acceſſerūt ⁊ hoſpiciuꝫ pro dei amore petebant. Jlle vero ſimpliciter eis negauit. Ait angelus dei. Amore dei ſaltē tectū domus nobis cōcedatis ne lupi aut male beſtie hic nos deuorēt Jlle ait. Ecce domus vbi porci mei iacēt ſi placet vobis cū eis iacere poteſtis ſin autē recedatis quia aliuꝫ locum vobis non do Ait ei angelus Si aliud nō poteſt fieri cū porcis veſtris iacebimꝰ. Et ſic factū eſt. Mane vero ſurrexerūt. Angelus hoſpitē vocauit et ait Cariſſime do tibi cyphū iſtū. et dedit ei cyphū quem furatus fuerat ab illo ciue Heremita hoc videns ait intra ſe. Jam ſum expertus ꝙ iſte eſt dyabolus Bonꝰ homo erat qui cum omni deuotiōe nos recepit et furatus eſt ei cyphum et dedit iſti peſſimo qui negauit nobis hoſpicium. Ait angelo Nolo vobiſcū ampliꝰ expectare ad deū vos recomēdo. Angelꝰ dixit ei. Audito me ⁊ tunc recedito.

Expoſitio

Cariſſime Quando eras in heremitario. dominꝰ omnium paſtorē iniuſte occidit. ſcias ꝙ paſtor ille pro tunc mortē nō meruit ſꝫ alias cōmiſit quare mori nō deberet. tūc temporis inuentus eſt ſine peccato deus ergo

permiſit eum occidi vt penaꝫ poſt mortē
euaderet propter peccatū qḋ aliaſ cōmi
ſit. pro quo nunq̄ penitētiā faceret La
tro vero qui euaſit cū ouibus penā eter
nam ſuſtinebit ⁊ dominus ouium q̄ pa/
ſtorem occidit vitā ſuā emēdabit p̄ lar
gas elemoſinas ⁊ opera miſericordie q̄
ignoranter fecit. Demū filiū illius mi
litis de nocte ſtrangulaui qui nobis bo
num hoſpiciū dedit. Scias q̄ anteq̄ pu/
er ille natus erat miles optim⁹ elemoſi
narius erat ⁊ multa opera miſericordie
fecit. Sed poſtq̄ natus eſt puer fact⁹
eſt parcus cupidus ⁊ oīa collegit vt pu
erum diuitē faciat ſic q̄ erit cauſa perdi
tionis eius et ideo puerū occidi. Et iā
ſicut prius factus eſt bonus criſtianus.

Deinde cyphū illius cuius q̄ nos cū
deuotione recepit furatus fui. Scias tu
q̄ anteq̄ cyphus ille erat fabricatus n̄
erat ſobrior eo in tota terra ſed tantū d̄
cypho gaudebat poſt fabricationē q̄ oī
die tantū d̄ eo bibebat q̄ bis aut ter om
ni die fuit inebriatus. ⁊ ideo ciphū ab/
ſtuli ⁊ factus eſt ſobrius ſicut pri⁹. De
inde pauperem in aquā ꝓieci. Scias q̄
pauper iſte bonus chriſtianus fuit. ſꝫ ſi
ad dimidiū miliare ambulaſſet aliū in
peccato mortali occidiſſet. ſed iam ē ſal/
uatus ⁊ regnat in celeſti gloria. Dein
de cyphū illius cuius dedi illi qui nobiſ
hoſpiciū negauit. Scias q̄ nihil i terra
fit ſine cauſa. Ipſe nobis ꝯceſſit domū
porcoꝝ ⁊ ideo cyphū ei dedi ⁊ poſt vitam
regnabit in inferno. Pone ergo amodo
cuſtodiā ori tuo vt deo non detrahas.
Ipſe enim omnia nouit. Heremita hoc
audiēs cecidit ad pedes angeli ⁊ veniaꝫ
petijt ⁊ ad heremitatū perrexit et factuſ
eſt bonus chriſtianus.

De mirabili diuina diſpenſatione ⁊
ortu beati Gregorij pape.

Capitulum. lxxxi.

m Arc⁹ regnauit
prudens valde. qui tātū vnicū
filiū ⁊ filiam habebat quos multum di
lexit. Cum vero ad ſenectutē peruenil/
ſet infirmitas grauis eum apprehendit
Qui cum vidiſſet q̄ viuere nō poſſet fe
cit vocare omnes ſatrapas imperij ⁊ ait.
Cariſſimi ſcire debetis q̄ hodie ſpiritū
deo debeo reddere. nō habeo maius pe
riculū in anima mea q̄ d̄ filia mea q̄ eā
matrimonio nō tradidi. Et ideo tu fili
qui es heres me⁹ tibi p̄cipio ſub mea be
nedictione vt eā maritari facias tā ho
norifice ſic̄ decet ⁊ medio tp̄e ſicut teip
ſum omni die in honore eā habeas. His
dictis vertit ſe ad parietē ⁊ ſpūm emiſit
De cuius vero morte planctus magn⁹
factus eſt in ciuitate. ſatis honorifice eū
ſepulture tradiderūt. Poſt hoc vero fili
us ſatis prudenter incepit regnare ⁊ ſo
rorē ſuā in omni honore habere quā mi
ro modo dilexit intantū q̄ omni die li
cet nobiles ſecū eſſent in menſa in vna
cathedra ex oppoſito ei⁹ ſedebat ⁊ ad in
uicem comedebāt ⁊ i eadē camera lectiſ
ſeparatis iacebāt. Accidit vna nocte q̄
temptatio grauis euꝫ accepit q̄ ei vide
bat ſpiritū emittere niſi cū ſorore ſua li
bidinē ſuā poſſet implere. de lecto ſurre
xit et ad ſororē ſuā perrexit quā dormiē
tem inuenit et excitauit eā. Illa ſic exci
tata ait. O dn̄e ad quid veniſti iſta ho
ra. Qui reſpōdit. niſi tecū dormiā amit
to vitā meā. Que ait. Abſit a me tale
peccatū perpetrare. ad memoriā reduci
to quomō pater noſter te honorauit ſub
ſua benedictiōe ante mortē ſuam q̄ me
honores i omni honore. ſi tale peccatū
perpetrares offenſionē dei nō euaderes
nec hominū ꝯfuſionē. Et ille. Quomo
docunq̄ fiat volūtatē meā adimplebo
dormiuitq̄ cū ea. Hoc facto ad ꝓprium
ſtratū redijt. Puella vero amare fleuit
cōſolari nolebat. Imperator vero q̄ntū
potuit ſolaciū ei prebebat ⁊ miro mō ma
gis eam dilexit. Poſt hoc vero circa di/
midiū annū illa in cathedra ſedebat in
menſa. frater eius eā intime aſpexit et
ait. Cariſſima q̄d tibi ē. iam facies tua
eſt mutata in colore ⁊ oculi tui in nigre
dinē mutātur. Et illa. Mirū nō eſt q̄
ſum impregnata ⁊ p̄ conſequēs confuſa
Ille hoc audiēs vltra q̄ credi poteſt cō
triſtatus eſt fleuitq̄ amare et ait. Pere
at dies in qua natus ſum quid faciā ego
penitus ignoro. Que ait. Dn̄e fac con
ſiliū meum ⁊ poſt factum non penitebis

Nos nõ ſumus primi qui grauiter deũ
offenderũt. Hic prope eſt vnus miles
ſenex cõſiliarius patris noſtri de cuius
conſilio pater noſter ſemp eſt opatus.
Voces ille et ſub ſigillo ↄfeſſiõis oĩa ei
dicem⁹. ille vero vtile cõſiliũ dabit nobis
ꝙ ſatiſfaciem⁹ deo ⁊ oppꝛobiũ mũdanuȝ
euadere poterim⁹. Ait rex mihi bñ pla-
cet ſȝ ſtudeam⁹ ꝑmo deo recõciliari. Cõ
feſſi ſũt ambo corde puro cũ cõtritione
magna. Facta confeſſione miſerũt pro
milite ⁊ totũ priuate cũ fletu retulerũt
At ille. Domine ex quo eſtis deo recõ-
ciliati audite cõſilium meũ vt confuſio
nem mundanã euadere poſſitis. Pro pec
catis veſtris ac patris veſtri terrã ſanctã
debetis viſitare et tali die omnes ſatra
pas regni veſtri in preſentia veſtra con-
uocare. Deinde hec verba ꝑ ordineȝ di
cere. Cariſſimi terraȝ ſanctã viſitare, vo
lo nullũ heredẽ preter ſororẽ vnã habeo
ſicut ſcitis cui in abſentia mea ſicut cor
pori meo debetis obedire ⁊ poſt hoc mihi
coram omnib⁹ dicere. et tibi chariſſi-
me dico ſub pena vite tue vt ſororis mee
cuſtodiam habeas. Ego vero manuca-
pio tam priuate et ſecure cuſtodire eaȝ.
ꝙ nullus tempore partus nec ante nec
poſt de caſu vr̃o ſciet niſi tãtũ vxor mea
que debet ei miniſtrare cũ manibus pro
prijs. Ait rex. Bonum eſt cõſiliũ omnia
adimplebo que mihi dicitis. Statim fe
cit omnes ſatrapas conuocari et oĩa
a principio vſq; ad finem ſicut ſuperius
eſt ſcriptũ ꝑ conſiliũ militis adimple-
uit. Cum omnia verba cõſumaſſet vale
omnib⁹ fecit ad terram ſanctã perrexit
Miles vero dominã ſororẽ regis ad caſtꝝ
ſuum duxit. Cum autem vxor militis
hoc vidiſſet domino ſuo occurrit et ait.
Domine mi reuerende qualis eſt domi
na iſta. Qui reſpõdit. Domina noſtra
ſoror regis eſt. Iura mihi per deum om
nipotẽ ſub pena vite tue vt quicquid ti
bi dixero omnino habebis ĩ ſecreto. At
illa. Domine preſto ſuȝ. Cũ aũt iuraſſȝ
ait miles. Domina noſtra per dominuȝ
noſtrũ regeȝ eſt impregnata. quare tibi
ꝑcipio vt nulla creatura miniſtret ei ex
cepta tua ꝑſona. ita vt principiũ medi
um et finis omnia ſint ſecreta. At illa.
Domine oĩa iſta fideliter adimplebo.
Domina ad camerã priuatã eſt ĩtrodu-
cta. ⁊ ſatis ſplẽdide ei miniſtrabať. Cũ
tꝑs pariẽdi adeſſet filiũ formoſuȝ pepit
miles cũ hoc audiſſet ait dñe. O dña
cariſſima bonũ ẽ ac vtile ſacdotẽ vocari
vt puer baptiſet. Qui ait deo meo vo-
ueo ꝙ ille q̃ eſt inter ſororẽ ⁊ fratrẽ geni
tus ꝑ me baptiſmũ nõ habebit. Ait mi
les. Scitis graue pctm̃ eſt inter vos et
dñm meũ cõmiſſũ nolite ꝓpter hoc aiaȝ
pueri occidere. Ait dña. Votuȝ voui qđ
firmiter tenebo ſed tibi precipio ꝙ mi-
hi doliũ vacuum apportes. Cui ait. Pre
ſto ſum. dolium ſecum ad cameram por
tari fecit. Ille vero decenter puerum in
cunabulo reclinauit ⁊ in paruis tabellis
hec que ſequuntur ſcripſit. Cariſſime
ſcire debetis ꝙ puer iſte non eſt baptiſa-
tus quia inter fratrẽ ⁊ ſororẽ eſt genitus
ideo propter dei amorem baptiſetur ⁊
ſub capite eius pondus theſauri inue-
nietis cum quo ipſum nutriri faciatis.
ad pedes argenti pondus cũ quo ſtudiũ
exerceat. Cum oĩa iſta erãt ſcripta tabel
las in cunabulo ſub latere pueri pone-
bat aurũ ſub capite argẽtũ ad pedes. de
inde cum pannis ſericis ac deauratis cu-
nabulũ cooꝑuit. Hoc facto militi prece
pit vt cunabulum infra dolium poneret
et in mari proijceret vt nataret vbicũq;
deus diſponeret. Miles vero omnia ad
impleuit. Cũ doliũ in mari proiectũ fu
iſſet miles tamdiu iuxta mare ſtetit q̃ȝ
diu doliũ natare videret. Hoc facto ad
dñaȝ redijt ſed cũ iuxta caſtrũ ſuũ veniſ
ſet nuncius regis de terra ſancta ei ob-
uiabat ⁊ ait ei. Chariſſime vnde venis
Qui ait. De terra ſancta venio. Ait ille
Quales rumores habetis. Et ille. Do
min⁹ meus rex mortu⁹ ẽ ⁊ corpus ſuũ ad
vnũ de caſtris ſuis ductũ eſt. Miles h̃
audiẽs fleuit amare. Vxor eius ſupue-
niẽs cũ de morte impatoris audiſſet vl
tra q̃ȝ credi poteſt dolebat. Miles ſurre
xit ⁊ ait vxori ſue. Noli to flere ne domi
na noſtra ꝑcipiat. nihil ei dicemus quo
uſq; a puerperio reſurgat. Miles eni p⁹
hos ſermones ad dñam intrauit. vxor

eius ſequebatur eū. Cum domina eos
reſpexiſſet ⁊ eos ꝯſolatos perpendit. ait.
Cariſſimi ꝓpter quā cauſā eſtis triſtes
Ait illi. Dn̄a nō ſumus triſtes ſed po/
tiꝰ gaudētes. qꝛ liberati eſtis a graui ꝑi
culo in quo fuiſtis. Ait illa. Ita non
eſt indicate mihi nolite aliquid celare
a me ſiue bonum ſiue malū. Ait miles.
Quidā nūciꝰ de terra ſancta venit de do
mino noſtro rege fr̄e vr̄o q̇ narrat ru/
mores. que ait vocet̄ nūcius. Qui cum
veniſſet ait ei dn̄a. Quō eſt de domino
meo. Qui rn̄dit. Dn̄s veſter mortuꝰ eſt
et eius corpus ꝺ terra ſctā trāſlatū ē ad
caſtrū ſuū vt cū patre vr̄o ſepeliret̄. Do
mina cū h̄ audiſſet ad terrā cecidit. Mi
les vidēs dolorē dn̄e ī t̄rā iacuit. Uxor
militis cū eis ac nūciꝰ. Oēs iſti per ma
num ſpacium iacebant ⁊ in eis pre ma
gno dolore nō eſt vox nec ſenſus. Dn̄a
vero poſt magnū ſpaciū ſurrexit. crines
capitis traxit. faciē vſq ad ſanguis ef/
fuſiōꝫ dilacerauit ⁊ alta voce clamauit
heu mihi pereat dies ī qua concepta erā
Nox illa non numeret̄ in qua ſum nata
Quantas habeo iniquitates ⁊c. In me
ſunt cōpleta. Periit ſpes mea. fortitudo
mea. frater meꝰ vnicuſ dimidiū aīe mee
quid faciā ego de cetero penitꝰ ignoro.
Surrexit miles ⁊ ait. O dn̄a cariſſima
audite me. Si ꝓpter dolorē teipſam ne/
caueris totū regnum ꝑibit. Tu ſola es
derelicta ⁊ iure hereditario regnū tibi de
betur Si ergo teipſam occideris regnū
ac ꝑdiū ad extraneos cōualabit. Sur/
gamus ⁊ ad locū vbi corpus iacet acce/
damus ⁊ honorifice eū ſepeliemus. De
inde ſtudeamꝰ quō imperium regere de
bemus. Illa vero ex verbis militis con
fortata ſurrexit ⁊ cum honeſta comitiua
ad caſtꝝ fratris ſui acceſſit. Cū aūt itraſ
ſet corpus regis ſup feretꝝ inuenit. ſup
corpus cecidit. A plāta pedes vſq ad ꝟ
ticem oſculata eſt eū. Milites vidētes
nimiū dolorē in ip̄a de funere dominam
retraxerūt ⁊ in camerā introduxerūt et
corpus ſatis honorifice ſepulture tradi/
derunt. Poſt hoc quidā dux burgundie
ſolēnes nuncios ad eaꝫ miſit vt ei ī vxo
rem cōſentiret. Illa vero ſtatim reſpon
dit. Quādiu vixero virum non habebo.
Nuncij hoc audiētes volūtatē eius do/
mino nunciabant Dux hoc audiēſ indi
gnatus ē contra eā et ait. Si eā habuiſ
ſem rex illiꝰ regni fuiſſem ſꝫ ex quo me
vilipēdebat de regno ſuo paꝝ gaudebit
Exercitū collegit regnū intrauit. cōbu
rebat ⁊ occidit infinita mala ꝑpetrabat
⁊ victoriā in oī bello obtinuit. Dn̄a ad
quādam ciuitatē bn̄ muratā fugā peti/
it. in qua erat caſtꝝ fortiſſimū ⁊ in ea ꝑ
multos ānos ꝑmāſit. Iā ad puerū ꝓ
iectū in mare redeamꝰ Doliū cū pue/
ro ꝑ mlt̄a regna trāſijt quouſq iuxta ce
nobiū monachoꝝ ꝑuenit. ⁊ h̄ feria ſexta
Eodē die abbas illiꝰ mōaſterij. ad litus
maris prexit ⁊ piſcatoribꝫ ait. Cariſſi/
me eſtote parati ad piſcādū. Illi vero re
thia ſua ꝑabant. dū vero ſic ꝑparēt doli
um cū fluctibꝫ maris ad terraꝫ ꝑuenit.
Ait abbas ſeruis ſuis. Ecce doliū aperi
atis ⁊ videatis q̇d ibi lateat. Illi vero
doliū aperuerūt et ecce puer paruus p̄/
cioſis pānis inuolutꝰ abbatē reſpexit ⁊
riſit. Abbas vero totaliter de viſu cōtri
ſtatus ait. O deus meus quid eſt hoc ꝙ
inuenimꝰ puerū in cunabulo. Proprijs
manibꝫ eū leuauit. tabellas ſub latere
eius inuenit quas mater ibidē poſuit ⁊
legit ꝙ puer ille inter fratrē ⁊ ſororē eſ/
ſet genitus nec baptiſatus ſed ꝓpter dei
amorē petit̄ vt ſacramentū baptiſmi ei
daretur. Deinde cum auro quod ad ca
put eius inueniret̄ nutriret̄. ⁊ ad pedes
argētum ꝑ qꝺ ſtudiū exercet Abbas cū
hec legiſſet ⁊ cunabulū precioſis pannis
ornatum vidiſſet intellexit ꝙ puer ꝺ no
bili ſanguine eſſet. ſtatim eū baptiſari
fecit et ei ꝓpriū nomen impoſuit. ſ. Gre/
gorius. ⁊ puerū ad nutriendū vni piſca
tori tradit. Danſq ei pondus qꝺ inue/
nit. Puer vero creſcebat. et ab omnibꝫ
eſt dilectus quouſq ſeptē annos in eta
te cōpleuiſſet. Abbas ſtatim ad ſtudiū
eum ordinauit. in quo miro modo ꝓfec
ita ꝙ omnes monachi cenobij tanq ſu
um monachū dilexerūt Puer vero infra
pauca tempa omnes in ſciētia trāſcen/
dit. Accidit quodā die vt cū filius pi/
ſcatoris cū pila quadā luderet et dic tū

piſcatorē patrē ſuū eſſe credidit a caſu filium piſcatoris cū pila leſit. Ille ſic p/cuſſus amare fleuit domū3 perrexit. matri cōqueſtus ē dicēs. Gregorius frater meus me pcuſſit. Mater hec audiēs foras exiuit ꝛ dure arguebat eū dicēs O gregori qua audacia filiū meū pcuſſiſti cū tū qualis ſis ꝛ vnde ignoram᷒. At ille O mater dulciſſima nōne filius tu᷒ ſū. ego quare talia mihi im̄pperas. Que ait. Filius me᷒ ñ es ꝛ vñ ſis ignoro. ſ3 tamē vnū ſcio ꝙ quodā die in dolio inuentus fuiſti. abbas te mihi ad nutriendū dedit. Ille cū hoc audiſſet fleuit amare Ad abbatē perexit ꝛ ait. O domine mi diu vobiſcū ſteti credebā me filiū piſcatoris fuiſſe cū tamē nō ſū ꝛ ideo pentes meos ignoro. ſi placet me ad miliciā p̄moueatis quia hic amplius nō manebo Ait abbas. o fili noli talia cogitare om/nes monachi in domo exiſtentes miro modo te diligunt intantū ꝙ poſt deceſſū3 meū in abbatē te p̄mouebūt. At ille Domine ſine dubio nō expectabo donec ad parentes meos peruenero. Abbas hec audiēs ad theſaurū ſuū acceſſit ꝛ tabellas quas in cunabulo ſuo inuenit ei oñdit dicens. Nunc fili lege interi᷒ ꝛ q̄lis es clare inuenies. Cu3 vero legiſſet ꝙ inter fratrē ꝛ ſororē eſſet genitus ad terrā cecidit ꝛ ait Heu mihi q̄les pnteſ habeo. Ad terrā ſanctā pga3 ꝛ p̄ pctis parentū meoꝝ pugnabo ꝛ ibi vitā meā finiā. Peto ergo dñe inſtāter vt me ad militiā p̄moueatis. quod ꝛ abbas fecit Cum aūt licentiā de receſſu recepit factus eſt planctus magnus in cenobio. dolor in populo. ꝛ in circūitu lamētatio Ad mare ſe trāſtulit ꝛ ꝯuenit cum nautis vt eum ad terrā ſanctā ducerēt. Cū vero nauigaſſent ventus erat eis oppo/ſitus ꝛ ſubito ducti ſunt ad eādem ciuitate3 in q̄ erat mater eius i caſtro᷒ Qualis quoqꝫ ciuitas erat aut q̄d regnū naulis penitus ignorabāt. Cum aūt ciuitatem miles intraſſet quidam ciuis ei occurrebat ꝛ ait ei. Dñe quo tenditis Et ille. Hoſpiciū quero. Ciuis vero ad domum ſuā eū cū tota familia ſua duxit. et ſplēdide eis miniſtrauit. Cū vero in menſa ſederent dñs Gregorius hoſpiti dixit. Domine q̄lis eſt ciuitas iſta ꝛ quis dñs iſtius terre. At ille Cariſſime vnū virum valentē imperatorem habuimus q̄ mortu᷒ eſt in terra ſctā q̄ nullu3 heredem p̄ter ſuā ſororē poſt ſe dereliq̄t Quidā dux eā in vxore3 petiȷt q̄ nullo mō copulari intendit. Ille ex hoc indignatus totu3 regnū iſtud excepta ciuitate iſta manu forti acquiſiuit. Ait miles. Nunq̄d ſecretū cordis mei potero ſecure p̄palare. At ille. Dñe etiā cum oī ſecuritate. Qui ait. Miles ſum p̄ gladiū ſi placet die craſtina ad palaciu3 p̄gas ꝛ cū ſeneſcallo ſermone3 de me facias ꝙ ſi ſalarium mihi dederit p̄ iuſticia dñe iſto āno pugnabo. Ait ciuis. Non dubito domīe q̄n d ad uentu tuo gaudebit toto corde. Die craſtina ad palaciu3 pergā ꝛ finē huius rei faciā. Mane ſurrexit ad ſeneſcallū prexit et de aduentu eius intimauit. Ille nō modicum gaudēs p̄ dño Gregorio nunciū deſtinauit Cum eū vidiſſet domīe eſt p̄ſentatus ꝛ multū cōmendat᷒ Quem cū vidiſſet intime reſpexit eū ſed ꝙ erat filius ei᷒ penitus ignorabat. ipa eū ſubmerſū a multis annis credidit. Seneſcallus in preſentia dñe eū ꝯduxit vt p̄ integrū ānu3 ei miſtraret. Die craſtina ad bellū ſe parauit. adeſt dux i cāpo cum exercitu magno. Dñs Gregori᷒ bellum aggreditur oēs penetrauit quouſqꝫ ad ducē puenit quē in eodē loco occidit ꝛ caput ei᷒ āputauit ꝛ victoriā obtinuit. Miles poſt hoc de die in diē p̄ficiebat. fama ei᷒ vndiqꝫ circuibat ſic ꝙ anteqꝫ ānus fuiſſet cōpletus totū regnum a manib᷒ inimicoꝝ acq̄ſiuit. Deinde ad ſeneſcallum venit et ait. Cariſſime vobis ꝯſtat in quo ſtatu vos inueni ꝛ ad quē ſtatum duxi Rogo ergo trade mihi ſalariū q2 tendo p̄gere ad aliud regnu3. Ait ſeneſcallus Domine plus meruiſti qꝫ ex cōuentione tenemur tibi Ideo ad dñam noſtrā pergā vt de ſtatu ac mercede finem faciam. Cū autē ad dña3 veniſſet ait. O domina cariſſima dicam vobis aliqua verba p̄ficua. Ex defecto capitis oia mala ſuſtinuimus ideo bonū e vir accipe

per quem poterimus de cetero ſecuri eſſe
Regnũ veſtrũ in diuicijs abundat. et iõ
virũ ꝓpter diuitias accipere non conſu//
lo. Unde ignoro vbi melius ad honorez
veſtrũ ⁊ cõmodũ totius populi poteritis
virũ accipe ꝗ̃ dñm gregoriũ. Illa vero
ſolebat ſemper reſpondere voueo deo ꝙ
nũꝗ̃ copulabor viro. Sz ad vbũ ſeneſ//
calli diẽ deliberatiõis cõſtituit ad reſpõ
dendũ. Adeſt vo dies cũctis audiẽtibꝫ
dña dixit. Ex quo dñs Gregoriꝰ vali//
de nos ⁊ regnũ nr̃m ď manibꝫ inimicoꝝ
liberauit eũ in virũ accipiã. Hec audiẽ
tes gauiſi ſũt valde. Diẽ nuptiarũ cõſti
tuit. Ambo cũ magno iubilo ⁊ conſenſu
totiꝰ impij in matrimonio ſũt cõiuncti
filiuſ cum matre propria. ſed quales eſ
ſent vterꝗ̃ ignorabat Facta ẽ inter eos
dilectõ magna Accidit quadã die ꝙ do
minus Gregorius ad venandũ perrexit
Ait quedã ancilla domine. O dña cha//
riſſima nũquid dñm noſtrũ regem in a
liquo offẽdiſtis. Que ait. in nullo. Cre
do ꝙ in mundo nõ inueniuntur duo ad
inuicez ligati in matrimonio qui tantũ
ſe dilgunt mutuo ſicut dominus ⁊ ego.
Sed dic mihi cariſſima quare ꝓtuliſti
talia verba At illa. Omni die quãdo po
nitur mẽſa dominus noſter rex illam ca
meram priuatã intrat letus ſed cũ exie
rit lamentationes ⁊ fletꝰ emittit. Dein
de faciem lauat. ſed quare hoc fit peni//
tus ignoro. Domina cũ hoc audiſſet ca
merã illam ſolã intrauit. de foramine i
foramen intime reſpexit donec ad illud
foramen venit in quo tabelle erãt quas
ſingulis diebꝫ ſolebat legere quomodo
inter fratrem ⁊ ſororem genitus eſſet ⁊
tunc amare fleuit. Ille enĩ erant tabel
le que in cunabulo ſuo erãt inuẽte. Do
mina vero cum tabellas inueniſſet ſtatĩ
noticiã illaꝝ habebat Aperuit ſcripturã
legit de manu propria. Intra ſe cogita//
bat. Nunꝗ̃ hõ iſte ad tabellas veniſſet
niſi filius meꝰ eſſet incepit alta voce cla
mare et dicere. Heu mihi ꝙ ſum nata
ac in mundo edita vtinam in die conce
ptiõis mee extincta fuiſſet mater mea.
Cũ eſſet in aula clamor Audiẽtes mili
tes domine. ad dominã cucurrerũt cum
ceteris et illã iacentem in terra inuene
runt ⁊ per longũ tps circa eã ſteterũt ante
ꝗ̃ verba ab ea habere potuerunt. Dein
de os apuit ⁊ ait Si diligitis vitã meã
ſtatĩ dñm meũ querite. Milites hoc au
diẽtes ſtatĩ equoſ aſcẽderũt ⁊ ad impato
rem equitabãt ⁊ dixerũt ei Domine re//
gina in piculo mortis iacet Ille hoc au
diẽs luſum dimiſit ⁊ ad caſtꝝ perrexit.
camerã in qua dña iacuit intrauit. Do
mina cuz illum vidiſſet ait. O dñe oẽs
exeãt ꝓter vos vt nllꝰ audeat q̃ vobis
dixero. Cum ãt oẽs eſſẽt expulſi ait do
mina. O cariſſima de qua progenie es
tu dicito mihi. Qui ait. Iſta ẽ mirabil'
queſtio. ſcias ſine dubio ꝙ de lõginqua
terra ſum ego. Et illa Deo voueo ꝙ ni
ſi dixeris mihi veritatẽ me cito morien
tẽ videbis Qui ait. Et ego dico tibi ꝙ
paup erã nihil habẽs preter arma mea
cum quibꝫ vos ⁊ totum regnum a ſerui
tute liberaui. Ait illa Dic mihi modo ď
q̃ terra es oriũdꝰ ⁊ q̃ erãt parentes tui
⁊ niſi mihi veritatẽ dixeris nunꝗ̃ cibuz
guſtabo. Et ille. Uobis de veritate fate
or. Quidã abbas ab infãtia me nutri
uit ⁊ mihi ſepiꝰ dixit ꝙ in quodã dolio
me inuenit infra cunabuluz ⁊ ab illo tẽ
pore vſꝗ̃ in pñs me nutriuit quouſꝗ̃
ad ptes iſtas veni. Domina cum hec au
diſſet tabellas ei oſtendit. ⁊ ait. Nunqd
iſtas tabellas noſti. Ille cum tabellas
vidiſſet ad terrã cecidit. Illa vero ait.
O fili dulciſſime tu es filiꝰ meus vnicꝰ
tu es maritus meus ⁊ dominus meus.
tu es filius fratris mei ⁊ meus. O fili
dulciſſime ĩ dolio cuz iſtis tabellis poſui
te poſtꝗ̃ peperi te. Heu mihi quare de
vulua eduxiſti me deus meus qꝛ tot ma
la ſunt ꝑ me ꝑpetrata. Fratrẽ meum ꝓ
priũ cognoui ⁊ te ex me genui. vtinã
conſumpta eſſem ne oculus me videret
et fuiſſem quaſi non eſſem de vtero trãſ
latus ad tumulum. Ad muruz caput ꝑ
cuſſit ⁊ ait. O dñe deus meus ecce fili//
us meus maritus meus et filius fra
tris mei. Ait dñs Gregorius Credebã
me euaſiſſe piculuz ⁊ iã in rethe dyaboli
cecidi dimitte me dña vt plãgaz miſeri
am meã. de mihi de. ecce mr̃ mea. amica

mea vxor mea. Ecce ſic dyabolus cōclu ſit me Mater cū in filio tantū dolorē vi diſſet ait. O fili dulciſſime ꝑ peccatis nr̄is peregrinator toto tp̄e vite mee Tu vero regnū gubernabis. Qui ait. Nō ſi et ita in regno mater expectabis. ego vo peregrinabor donec a deo ꝑ peccata nr̄a ſint dimiſſa. De nocte ſurrexit lanceā ſuā fregit. veſtimētis ſe induit peregri ni matri valefecit ꝛ nudis pedibꝫ ambu lauit quouſqꝫ extra regnū ꝑuenit. De inde ad quādā ciuitatē in noctis obſcu ritate venit ad domū vnius piſcatoris a quo hoſpiciū ꝑ dei amore petiuit. Pi ſcator eum diligenter reſpexit et cū mē broꝝ decentiā et corporis diſpoſitionem vidiſſet. Ait ei. Cariſſime verus pere grinuſ nō es hoc bene apparet in tuo cor pore. Ait ille. Licet verus peregrinus nō fuero hoſpiciū tamen dei amore nocte iſta peto. Vxor piſcatoris cum eū vidiſ ſet pietate mota preces fundebat ꝑ eo vt introduceretur Cū aūt introductus fuiſſet retro oſtium grabatū parari iuſ ſit. piſcator piſces cū aqua ei dedit ꝛ pa nem. Et inter cetera ei dixit Tu ꝑegri ne ſi ſanctitatē cupis inuēire loca ſoli taria deberes accedere. At ille dn̄e liben ter hoc attēptarē ſꝫ ſolū talē locū ignoro Qui ait. Die craſtina mecū ꝑgas ꝛ ad locū ſolitariū te ducā. Et ille Deus ſit tibi merces Mane vero piſcator ꝑegri nū excitauit. in tantū eni feſtinabat ꝙ tabellas ſuas paruas retro oſtiū dimi ſit. Piſcator cum peregrino mare intra uit per. xvi. miliaria in mari nauigabāt donec ad quandā rupē peruenit habens circa pedes eius compedes qui ſine cla ue non poterant aperiri. Sed poſtqꝫ cō pedes ſeraſſet claues in mari proiecit. Deinde domū rediit. Peregrinus iſte per decem et ſeptem annos in peniten tia remāſit. Accidit ꝙ papa morit̄. Ipo mortuo venit vox deſup de celo dicens. Querite hominē dei ꝛ illū in vicarium meū ꝯſtituatis nomine Gregoriū. Ele ctores hoc audientes gauiſi ſunt valde Nuncios per diuerſas ptes mūdi miſe runt vt eū quererēt. Tandem in domo piſcatoris hoſpitati ſunt. Cum vero in cena fuiſſent piſcatori dixerunt. O ca riſſime multum vexati ſumus per regna et caſtra querendo vnū ſanctū viruꝫ no mine Gregoriū quem in ſummū ponti ficem cōſtituere debemus ꝛ non inueni mus. Ille vero cū de peregrino fuiſſet re cordatus ait. Iā ſunt. xvii. anni ꝙ vnus peregrinus nomine Gregorius in domo iſta eſt hoſpitatus quē ad quādā rupeꝫ in mari duxi ꝛ ibidē dimiſi Sed ſcio ꝙ a multo tp̄e mortuus eſt. Accidit ꝙ ea dem die piſces cepit ꝛ dum vnū piſceꝫ extraxiſſet claues quas añ decē ꝛ ſeptē annis in mare ꝓiecit infra piſcē inue nit Statim alta voce clamauit. O cha riſſimi videte claues quas in mare pro ieci vt ſpero de labori vr̄o non eritis fru ſtrati. Nuncii hec audiētes ꝛ videntes. gauiſi ſunt valde. Mane vo ſurrexerūt piſcatorē rogabāt vt eos ad rupem du ceret. quod ꝛ factū eſt. Cū aūt ibidē ve niſſent et eū vidiſſent dixerūt. O gre gori homo dei ad nos ꝑge ex parte dei omnipotentis ad nos aſcende. quia dei voluntas eſt vt eius vicari⁹ in terris cō ſtitutus ſis At ille. Quod deo placet ei⁹ voluntas fiat. Illum extra rupeꝫ duxe runt. Antequā ciuitatē intrauit oēs cam pane ciuitatis ꝑ ſe pulſabant. Ciues hec audientes dixerūt benedictus alti ſſimus iam venit qui Chriſti vicarius erit Omnes ei obuiā proceſſerūt ꝛ cuꝫ magno honore eū receperūt et Chriſti vicariū conſtituerūt. Beatus Gregori⁹ in vicariatu conſtitutus in omnibus ſe laudabiliter habebat. Fama eius per orbem volabat ꝛ ꝙ tam ſanctus chriſti vicarius conſtitutus erat. Multi ex omnibus ꝑtibus mundi veniebant vt eius cōſilium et auxilium haberent Au diens vero mater eius ꝙ tam ſanct⁹ ho mo Chriſti vicari⁹ factus eſſet intra ſe cogitabat. vbi iā melius potero accede re qꝫ ad iſtum ſanctū virū et vitam me am ei intimare. Veruntamē ꝙ eſſet fili us eius ꝛ maritus penitus ignorabat Ad romā perrexit ꝛ chriſti vicario eſt confeſſa. ante cōfeſſionē neuter alium cognouit. Sed papa cum cōfeſſionem matris audiſſet noticiaꝫ eius ꝑ omnia habebat. ꝛ ait. O mater dulciſſima vx or ꝛ amica dyabol⁹ credebat nos ducere

ad inferna et nos eua ſim⁹ dei gratia. Jl
la hec audiēs ad pedes eius cecidit et p̄
gaudio amare fleuit. Papa vero de ter
ra eum leuauit et in eius nomine mo
naſterium conſtituit in quo eam abba
tiſſam fecit et infra pauca tempora am
bo animas deo reddiderunt.

Moraliſatio

Kariſſimi. Jſte imperator eſt do minus noſter ieſus chriſtus qui ſororē ſuam. id eſt animā fratri id ē. homini q̄ homies chriſtifideles ſimus ei⁹ fratres. ꝛ aīa eſt ſoror ꝛ dei filia. ſed inquātū aīa homini cōiūgitꝰ caro dicatur proprie eius ſoror. Jn principio caro habet animā in omni honore dum ꝯtra eam nihil qđ diſpliceat deo agit tenetur eā ex precepto diuino nobili viro maritari. ſ. deo p̄ opa miſericordie. Jſti duo corpus ꝛ anima mutuo ſe diligūt intantū ꝙ in vna camera iacēt hoc eſt in vno corde in vna mēte ꝙ diu dei ꝑcepta ꝑpetrant ꝛ in vna ſcutella comedūt hoc eſt in vna voluntate ſe diſponūt quādo baptiſſmū receperūt ꝛ pompis dyaboli renunciabāt. Sed heu ꝛ ꝓch dolor homo ſepe ex inſtigatione dyaboli ſororem violat hoc eſt animā cū vicijs ꝛ cōcupiſcentijs corrūpit ita ꝙ impregnatur ꝛ parit filium. Per filiū iſtum intelligere debemus totū gen⁹ humanū qđ a primo parente procedebat. Adā eni erat fili⁹ dei primogenit⁹ cui debebatur regnū iſti⁹ mūdi. iuxta illud ps. Omnia ſubieciſti ſub pedib⁹ eius oues et boues vniuerſas in ſuper ꝛ pecora ꝛc. Sed iſte in mandatis habuit filiam dei ſororē eius ſcȝ animā in omni honore. Jlle vero p̄ dyabolū receptus corrupit eā quando de pomo comedit. Unde filius ſcilicet totuȝ genus humanū ab eo expeſſit ꝛ in dolio ex ſenſū militis ſcilicet ſpiritusſancti miſſus id ē. in miſeriā maris huiuſ mūdi ſcilicȝ proiectus vbi natabat p̄ mlta tempora primus pater mortuus erat ꝛ ad infernū deſcendit. dereli cta eſt anima nuda. Et ideo dux ſcilicet dyabol⁹ eā inuaſit quouſqȝ filius dei venit ſcilicet de⁹ et homo ꝛ liberauit non ſolum matrē ſed ꝛ totum regnum. id eſt genus humanuȝ per ſuam paſſionem qꝛ contra ducem. id eſt dyabolum pugnauit et victoriam obtinuit ꝛ terram amiſſam ſcȝ paradiſuȝ nobis recuperauit. Poſt hec matrem ſuam id eſt. ſanctā eccleſiaȝ deſponſauit p̄ quā tabelle erant ſcripte. id eſt. decem precepta que moyſes a deo recepit Jlla ſingulis diebus debemus videre et in cordibus noſtris reprimere ꝛ ſacram ſcripturam reſpicere legere et intelligere vbi inueniemus quomō iſte ſanct⁹ Job terre loquebatur dicens. Pater meus es ꝛ ſoror mea vermibus. Si iſtud intime cogitare volumus materiā flendi habemus. Sed quereuduȝ eſt nobis. Quis trapit nos de dolio? Certe abbas. id eſt deus ipſe p̄ filium ſuum vnig enitū quotidie nos trahit per ſuam gratiā de miſeria peccati ꝛ dat nos ad nutriendum piſcatori. Piſcator iſte poteſt dici quilibet prelatus qui habet peccatorem in bonis operibus nutrire et eum ad chriſti militiā promouet. tūc poterit inter monachos ſcilicet ſanctos viros conuerſari ꝛ ſanctus eſſe Juxta pſalmiſtam. Cū ſancto ſanctus eris ꝛ cū ꝛc. Deinde p̄ nauem eccleſie ſcilicet ſm̄ eius ꝑcepta tranſire et viriliter pugnare contra dyabolum ꝛ per conſequēs ad magnas diuitias peruenire. Diuitie iſte ſunt virtutes per quas anima dicatur que recipitur ī domo eius ſcilicȝ prelati. Et prelatus eum ducit ad ſeneſcallum. id eſt. cōfeſſorem per quem dirigitur ad viam ſalutis. Et quare. Quia pugnat pro domina. id eſt anima. Sed ſepe contingit ꝙ homo recidiuat pergit ad videndum ſcilicet mundi vanitatem. Domina ſcȝ anima dolet quando de tabellis ſcriptis id eſt de tranſgreſſionibus perpetratis recordatur. Et ideo milites. id eſt omnes ſenſus tenentur hominē a ludo mūdi reuocare. imo deus ipſum vocat dicens. Reuertere reuertere reuertere ꝛc. Sed quando homo videt animā p̄ peccatum proſtratam debet ſe ad terrā ꝓijcere hoc eſt ad omnē humiltatē ſe parare. Veſtimenta. id eſt. vicia deponere et lanceam male vite per cōfeſſionem frangere. Et ſic peregrinādo in bonis virtutibꝰ ꝑgere donec ad domū piſcatoris. ſ. ꝑlati ꝑueniat De cui⁹ cōſilio ad rupem

penitentie includi debes quouſq₃ nun‑cij. i. viri eccleſiaſtici cũ penitẽtia fuerit cõſummata ducẽt ad romanã ciuitatẽ Ciuitas iſta ẽ ſancta mater eccl'ia in q̃ debem⁹ ꝑ manere. hoc eſt eius precepta adimplere. ⁊ campane pulſabũtur. ſ. ꝑ opera miſericordie ꝑ penitẽtiã recupa‑ta. de te laudabile teſtimoniũ perhibent ⁊ ciues gaudebũt. i. angeli dei de peccato re. ſicut ſcriptũ eſt. Luce. xv. Gaudium eſt angelis dei ſuper vno peccatore peni‑tentiam agente. Et tũc etiã poteris do‑minã. i. animã ad monaſteriũ regni ce‑leſtis ꝑducere. Ad quod nos perducat. Jeſus chriſt⁹ dñs noſter qui cũ patre ⁊ ſpirituſancto viuit ⁊ regnat ⁊c.

De iudicio adulterãtiũ.

Capitulũ. lxxxij.

m Jles quidam erat qui caſtrum pulcerrimu₃ habebat ſuper quo due cyconie nidifica bant. Sub caſtro erat fons clarus i quo cyconie ſolebãt ſe balneare. Accidit q̇ femella pullos produxit. maſculus ve‑ro per terram volabat. vt pullis cibum colligeret. Jllo abeunte femella eſt ad‑ulterata. ſed anteq̄₃ maſculus veniret ad fontẽ deſcẽderat vt ſe lauaret ne ma‑ſculus fetorẽ adulterij ſentiret. Miles cũ ſepius hoc vidiſſet admirabat fonte₃ clauſit ne cyconia ſe lauaret vł balneare₃ Jlla vero cũ fontẽ clauſũ vidiſſet ⁊ non poterat ſe lauare poſt adulteriũ cõmiſſũ ad nidũ eſt reuerſa. Maſculus veniẽs et ſentiens adulterij fetorẽ inde vola‑uit ⁊ infra diem naturalẽ multitudine ciconiarũ ſecum duxit ⁊ in preſentia mi‑litis eam occiderunt.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Jſte due ciconie ſunt xp̄s ⁊ anima. anima eſt xp̄i ſpõ‑ſa ⁊ quotienſcũq₃ fuerit ꝑ pecca tum adulterata ad fontẽ cõfeſſionis re‑curat vt poterit mũdari ne xp̄s ei⁹ ſpõ‑ſus fetorẽ adulterij ſentiet. Miles qui fontẽ clauſit ẽ dyabolus q̃ cor hominis ob‑turat qui ſemꝑ nititur hominẽ impedi‑re ne curat ad fontem cõfeſſionis ⁊ ne homo cõfiteatur. Unde ſi chriſtus i die iudicij te inuenit nõ lotũ. i. nõ ꝯfeſſum ſine dubio ꝯtra te veniet cũ multitudi‑ne angeloru₃ eternaliter te occidentiũ

De timoroſa cuſtodia anime.

Capitulum. lxxxiij.

t Raianus regnauit qui miro modo ortus dilexit. Unde ſemel cũ quendam ortum cõſtru‑xiſſet et arbores vniuerſi generis in eo plantaſſet cuſtodẽ ſuꝑ ortẽ cõſtituit vt fideliter cuſtodiret. Erat autẽ quidam aper ſtrenuus qui ortũ intrauit arbores cõfodit et euertit. Hoc percipiens cu‑ſtos nomine Jonathas auriculam ei⁹ ſiniſtram abſcidit. Aper vero amiſſa au‑re clamauit ⁊ exiuit altera vero die aper intrauit ⁊ infinita mala perpetrauit i or‑to. Hoc videns ionathas aurẽ eius de‑xterã abſcidit ⁊ cũ clamore valido aper exiuit. hoc non obſtante tertia vice in‑trauit. Quod vidẽs ionathas caudam eius abſcidit Et ſic turpiter cũ clamore aper exiuit. Adhuc quarta vice intrauit ⁊ multa mala ꝑpetrauit Jonathas illũ cũ lãcea ꝑforauit ⁊ mortuus eſt ⁊ coq‑nario traditus vt ſ‍ꝑ menſa regis prepa‑retur. Rex vero de quolibet animali cor plus dilexit q̄₃ aliquid aliud. Locus ve‑ro cũ aprũ preparaſſet ⁊ cor pingue vi‑diſſet comedit. Sed cum regi fuiſſet d̾ apro a ſeruitoribꝫ miniſtratũ cor queſi‑uit. Seruitores vo ad coquinariũ redi‑erunt ⁊ cor apri appetebãt. Ait ille Di‑cite domino meo q̇ aper nullũ cor habe‑bat. ⁊ ſi nõ credat per varias rationes. obligo me oſtendere. Serui hoc audien‑tes omnia verba regi denũciabant Ait rex. Quid eſt hoc q̇d audio. Non eſt ani‑mal ſine corde. Sed ex quo offert ſe ad probãdũ eum audiemus. Coquinari‑us erat vocatus ad regem vt probaret q̇ aper cor non haberet. Qui ait. Domi‑ne mi audite me. Omis cogitatio a cor‑de procedit. Bene ſequitur ſi nulla ẽ co‑gitatio nec cor vllũ. Aper iſte primo in‑trauit ortum et multa mala commiſit Ego vero hoc vidẽs aurẽ eius ſiniſtram abſcidi. Si cor habuiſſet de aure abſci‑ſa cogitaſſet. Sed hoc nõ fecit. quia ite‑rato intrauit ergo cor nõ habebat Jtem ſi cor habuiſſet quando aurem dextram

abſcidi hoc cogitaſſet. Sed non cogita-
uit de aure dextra amiſſa Quia poſt hoc
intrauit et caudã amiſit. ergo ſi aliquã
partem cordis habuiſſet de auribus et
cauda cogitaſſet. Sed hoc non fecit. qꝛ
poſt omnia iſta intrauit. ideo eũ occidi.
Et p iſtas tres ratiões oſtẽdo ꝙ coꝛ nõ
habebat. Rex vero cum hoc audiſſet rati
ones hui⁹ approbauit. Et ſic coquinari
us euaſit.

Moraliſatio

Ariſſimi. Jſte rex eſt domin⁹ no
ſter Jeſus xp̃s qui miro modo
oꝛtos ⁊ vineas diligit. i. ſtat⁹ ho
minũ. ſicut ſunt viri eccleſiaſtici religi
oſi ⁊ boni chꝛiſtiani in quoꝝ coꝛdibꝫ dñs
noſter plãtat quotidie diuerſa genera
arboꝝ. i. virtutũ. ſicut ſũt decem p̃cepta
ſeptem opa miſericoꝛdie. quattuoꝛ vꝛtu
tes cardinales ⁊ tres theologicas. Cu-
ſtos eſt prelat⁹ qui habet iſta cuſtodire.
Lepꝛ eſt homo diues ac potẽs huius ſe
culi qui poti⁹ ſenſui ꝓpꝛio credit ꝙ̃ alte
ri. Jſte deſtruit ſtatũ ſuũ quẽ accepit in
baptiſmo Et mala infinita cõmittit qñ
peccatum moꝛtale perpetrat quia violat
virtutes quas ĩ baptiſmo recepit Hoc
vidẽs de⁹ p ionathã. i. per moꝛtem a no
bis aufert aurẽ ſiniſtrã. i. conſanguine
um tuũ interficit vt per hoc vitã tuam
malam coꝛrigas. Sed miſer homo ad
tẽpus dolet ⁊ cito ad vomitũ reuertiť ⁊
dei pꝛecepta iterato violat. Hoc videns
deus aufert ab homine aurẽ dextrã. id ẽ
filiũ vel filiã vt ſic te coꝛrigas Sed mi
ſer homo p breue tp̃s moꝛtẽ eoꝝ dolet ⁊
redit ad mala opa. et tũc aufert ab eo
caudã. i. vxoꝛẽ. vt ſic flagellatus coꝛriga
tur. nec p talia emẽdať. tunc deus eũ in-
terficit ⁊ coquinario. i. dyabolo tradit in
die iudicij. Non eſt in homine res quaꝫ
deus magis diligit ꝙ̃ coꝛ. id eſt. animaꝫ
Tũc dyabolus allegabit ꝙ animã deo
obedientem non habet Et dicet ad xp̃m
Jſte mihi obediens fuit et tibi inobedi
ens fuit. Si habuiſſet animã rectã nũ-
ꝙ̃ pꝛeceptum tuum violaſſet Et ſic deus
pꝛiuabitur anima quod eſt dolendum.

De beneficijs dei ſemp memoꝛãdis
Capitulum. lxxxiiij

P Ompeius re-
gnauit Jn cui⁹ reguo erat q̃dã
dña nimis pulcra ⁊ omnibus amoꝛoſa
Juxta eã quidã miles habitabat ſatis
gratioſus ⁊ nobilis q̃ iſtam dominã ſe-
pius viſitauit ⁊ a dña multũ erat dile-
ctus. Miles iſte cũ ſemel dñaꝫ viſitaſſꝫ
vidẽſqꝫ falconẽ ſup manũ eius quẽ mi
ro modo cõcupiuit ait. O bona ſi q̃cq̃
pꝛo te feci aut ſi me diligis da mihi falco
nem. Dña ait Tibi cõcedo. Sed vnũ ẽ
ꝙ nõ tantum illũ diligas vt a ſocietate
mea te ſepares Miles ait. Abſit hꝫ a me
vt pꝛopter aliquã rem me ſeparem a te
nunc amplius teneoꝛ te diligere ꝙ̃ ante
Domina falconẽ ei dedit. Jlle vo ei va
lefecerat et tantũ in falcone delectabať
ꝙ dñam nõ viſitabat ⁊ parũ ꝺ ea cogita
bat ſed ſingulis diebus cum falcone lu
debat. Domina ſepi⁹ nuncios ad eum
miſit et nõ venit Tãdẽ dña ei ſcripſit vt
ſine dilatiõe vlterioꝛi ad eã cũ falcone
veniret quod ⁊ fecit Qui cũ veniſſet ait
ei domina. Oſtende mihi falconẽ. queꝫ
cum appꝛehendiſſet coꝛã eo caput a coꝛ
poꝛe extraxit. Miles nõ modicũ dolens
ait. O domia quid feciſti. Que ait. Nõ
doleas ſed poti⁹ gaude ⁊ letare. quia fal
co erat cauſa quare me ñ viſitaſti ſic añ
feciſti. ideo falconẽ occidi vt ad me rede
as frequẽter ſicut ſolebas. Miles vero
videns ꝙ ex pia cauſa dña hoc fecerat ei
placuit ⁊ eam ſicut pꝛius viſitauit

Moraliſatio

Ariſſimi Jſte rex eſt pater cele
ſtis Domina tam pulcra natu
ra humana deitati in chꝛiſto cõ
iuncta. Miles quilibet chꝛiſtian⁹ q̃ do-
minũ deũ ſuũ ante omnia teneť dilige-
re ⁊ eũ ſepius p opa meritoꝛia viſitare
Falco ſunt bona tp̃alia q̃ deus dat hoĩ
vt eum ꝓbet. ſed cũ miſer homo diues
factus fuerit ſimilis factus eſt iumẽtis
qꝛ nõ recoꝛdať ꝺ dei beneficijs nec eũ vi
ſitat ſicut ſolebat. De⁹ hoc vidẽs aufert
ab homine bona tp̃alia ſanitatẽ ⁊ ꝓſpe
ritatẽ vt pꝛioꝛẽ amoꝛẽ habeat nõ ꝙ de⁹
odit illũ q̃ ẽ ſic caſtigat ſed quia eũ di
ligit. Juxta illud. Flagellat deus omnẽ
quem diligit.

Et oratio noſtra melodia eſt coram deo

Capitulum.lxxv.

t Iberius regnauit qui miro modo melodia dile xit audire. Unde ſemel accidit ꝙ ad ve nandū ꝓrexit quandā melodiā cithare a pte dextra audiuit. ⁊ in tanta dulcedie delectabať ꝙ quaſi extra ſe raptus eſt. Equū peruertebat verſus locū melodie ibidē equitauit. Cū aūt ad locū veniſſet quādā aquā latā a longe ꝑſpexit ⁊ iuxta aquā quidā paup ſedebat qui citarā ī manu tenebat. De iſta cithara ꝓceſſit tāta melodia ꝙ īpator cū gaudio eſt re focillat⁹. Ait ei rex. Cariſſime dic mihi quō cithara tua ita dulciter ſonat. At ille. Dñe per triginta annos ⁊ vltra iu xta iſtā aquā mãſi. Dedit mihi de⁹ grãꝫ talē in cithera ꝙ ꝯcito cordas ei⁹ tāgo exit tāta melodia ꝙ piſces iſtius aque ad manū meā veniūt ꝑ quos meipſuꝫ ⁊ vxorē ſuſtento cū familia. Sꝫ heu ⁊ ꝓch dolor iā infra paucos dies ex alia pte aque venit quidā ſibilator q̄ in tāta dul cedine ſibilat ꝙ piſces me dimittunt ⁊ ad eū eunt. Ideo dñe quia potens eſtis et rex totius imperij cōtra ſibilatorē pre beatis mihi veſtrū auxiliū. Ait rex. Ca riſſime in nullo potero te iuuare niſi in vno. ⁊ hoc tibi ſufficiat. In loculo meo hamū aureū habeo illum tibi dabo et in ſummitate virge ligari facias deide cor das cithare tāgas ad cuius tactū piſces mouebūtur. ⁊ ſtatim per hamuꝫ eos ad terram trahe. ⁊ ſic ſibilator de loco rece det cū cōfuſione. Pauper vero omnia ad impleuit ⁊ piſces anteꝗ̄ ad ſibilatoreꝫ poterant accedere. per hamuꝫ ad ſe eos traxit. Sibilator hec vidēs cum confu ſione receſſit

Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte imperator eſt do min⁹ noſter ieſus chriſtus q̄ mi ro modo melodiā ſcꝫ ſanctā ora tionē audit ⁊ diligit q̄ venatur per ſua certa animalia. ſ. animas quas dyabol⁹ conabatur auferre. Aqua iſta ī qua ſūt piſces eſt mundus iſte q̄ ē plen⁹ peccato ribus. Pauper iuxta aquā eſt ꝑdicator qui habebat citharā. i. ſacram ſcripturā cum qua delet piſces. id eſt. peccatores ad terram ſiccā ſcꝫ ad regnum celeſte ꝑ ducere. Pſalmiſta. In tympono et cho ro ⁊c. Sed heu prochdolor diebus iſtis quando predicator incipit citharam ſa cre ſcripture tangere ⁊ ꝑdicare adeſt ſtatim ſibilator cum ſua melodia. ſcilicꝫ dyabolus qui ſibilat tam dulciter dum predicator predicat ꝙ homines predi cationē non libenter audiunt. Unde ē notandū ꝙ dyabolus habet diuerſas ſibi lationes. Primo facit aliquos dormire vt verbū dei nō audiant Secundo quos ad dormiendum allicere non poteſt fa cit eos garrulare Tertio quos nō poteſt facere garrulare facit eos locū dimitte re. vł nihil ſape qđ ꝑdicator ꝑdicat Uñ neceſſe ē ꝑdicatori hamū diuine grē pe tere ꝑ quā poterit peccatores ad deū du cere Et vt ita ſꝑ ſit in pricipio ſermō is ꝑ gratia diuina rogatur.

Et peccatoribꝫ grãꝫ diuinā expoſcen tibus dñs miſericorditer ꝯdeſcendat.

Capitulū.lxxvi.

e Rat quidā im perator qui ſtatuit pro lege ꝙſi mulier ſub viro ſuo eſſet adulterata per petuo carceri eſſet mancipanda. Acci dit ꝙ quidam miles mulierē nobilē de ſponſauit quā multū dilexit. Ille vero ad peregrinandū in partibꝫ longinquis perrexit. Uxor vero poſt eius receſſum adulterata eſt ⁊ de adulterio ꝯcepit. Cū vero cōtra eam legitime erat ꝓbatuꝫ ex precepto imperatoris carceri eſt adiudi cata que in carcere filiū pulcerrimū pe perit. Puer vero creuit ⁊ ab omnibus ē dilectus qui eū viderunt. Mater vero gemitus ⁊ ſuſpiria continue emiſit nec cōſolari poterat. Accidit vna die cū pu er matrem flētem vidiſſet dixit ei. Ob quā cauſā chariſſima mater ſic affligiť anima tua. Ait mater. O fili dulciſſi me multū habeo flere. vltra capita nřa eſt acceſſus hominum et ſol lucet in cla ritate ſua. nos vero hic ſumus in tene bris et nullum lumē habemus. Ait fili us. O mater dulciſſima illā lucē quā di cis ſuper capita noſtra nūꝗ̄ vidi quia ī iſto carcere nat⁹ ſui. Dummodo copiaꝫ

cibi et potus habuero mihi hic placet ſẽ
per ꝑmanere dũ vixero. Dũ aũt ſic loq̃
rent ad inuicẽ impator cũ militibꝫ ad
hoſtiũ carceris ſtabat. Ait vnꝰ miles re
gi. Dñe nõ auditis iſtã lamẽtatiõẽ i car
cere iter matrẽ ⁊ filiũ. At ille. Etiã opti
me audio ⁊ eis cõpatior. Milites dixe
rũt. Dñe rogamꝰ vt fiat illiſ gratia ⁊ mi
ſericordia. Quibꝫ dixit rex. Ad preces
veſtras cõcedo. amboſq̃ de carcere duxe
runt ⁊ ab omni pena liberauerunt.

Moraliſatio

Kariſſimi. Imperator iſte eſt pa
ter celeſtis qui iſtã legẽ dedit ꝙ
ſi mulier. i. aĩa ſub viro. i. xp̃o
fuerit ꝑ peccatũ mortale adulterata ꝑpe
tuo carceri infernali adiudicabitˀ ſi ſic d
cedat. Dña vero iſta i carcere fleuit ama
re. Et quare. certe qꝛ violauit aĩaꝫ ſuaꝫ
regnũ eternũ ꝑdidit. ſanctã eccleſiã de
priuauit ⁊ virtutibꝫ quas i baptiſmo re
cepit ꝑ pctm̃ ſpoliauit. Puer qui dixit
Dum cibũ habuero mihi placet hic ꝑ
manere. ſunt mũdi potẽtes et diuites q̃
dicũt Si deus daret eis mũdũ ⁊ pro vo
luntate carnis delicias lumẽ celi nunq̃
deſideraret. De talibꝫ valde dolendũ eſt
Miles qui ſtetit iuxta hoſtiũ poteſt di
ci bonus platus q̃ habet ꝑ peccatoribꝫ
intime deũ rogare vt det eis grãm a car
cere peccati reſurgere ꝙ poterũt ad eter
nam vitã intrare. quam nobis ⁊c.

Q xp̃s ſe pro nobis morti expoſuit
Capitulum. lxxvij.

q Quidã impera
tor in quodam bello mortali ex
poſitus fuit mortemq̃ vix potuit euade
re Qd̃ ꝑcipiens miles quidã ſtrenuus
interpoſuit ſe inter impatorem ⁊ hoſteſ
eius ita ꝙ impator euaſit ſine leſione.
Miles aũt ꝑ eo diuerſa vulnera rece
pit. curatꝰ ẽ cũ magna difficultate. tñ ci
catrices in eo ſemꝑ permãſerũt. ⁊ ab om
nibus ẽ cõmendatꝰ ꝙ tam egregie pro
dno ſuo pugnaſſet. Accidit poſtea ꝙ il
le miles debuiſſet hereditatẽ ſuã iniuſte
amittere. acceſſit ad pfatũ impatorem
rogauit vt eũ iuuaret ⁊ ſniam ꝑ eo darꝫ
At ille. Cariſſime nõ poſſũ tibi ad pre
ſens attẽdere ſed dabo tibi iudicẽ q cau
ſam tuã examinabit ⁊ qd̃ iuſtũ fuerit fa
ciet. At ille O dñe cur talia dicis Sta
tim corã oĩbꝫ oĩa veſtimenta ſua dilace
rauit ⁊ vſq̃ ad nudam carnẽ cicatrices
vulnerꝫ ei oñdit dicẽs. Ecce qd ſuſtinui
pro te ⁊ tu non vis me vindicare nec
me iuuare. Eſtne inq̃t iuſtũ poſtq̃ tm̃
ꝑ te ſuſtinui vt aliꝰ q̃ turpe ſit in cauſa
mea iudex ⁊ aduocatꝰ ꝑ me. Impator
hec audiẽs ait. O chariſſime verꝫ dicis
qñ in ꝑiculo mortis fui tu ⁊ nõ alius me
ſaluaſti. Statim ꝑ tribunali ſedebat
rex et iudicium pro eo dedit.

Moraliſatio

Kariſſimi. Chriſtus in bello mor
tali inter te ⁊ dyabolũ ſeipm̃ in
terpoſuit ⁊ ſuſcepit ꝑ te vulne
ra mortalia. ſꝫ morte turpiſſima mortu
us eſt Eſt ergo ne iuſtũ ꝙ aliꝰ q̃ tu penã
vel pnam ſuſtineas ꝑ amore ſuo. certe
nõ. Si duo frẽs ſint heredes alicuiꝰ he
reditatꝭ quã hereditatẽ aliquo caſu ami
ſerãt ſi alter eorꝫ ꝑ hereditate recupan
da pugnauerit. laborauitq̃ alius nihil
ſed ſine omni labore eã habere vellet. eẽt
hoc iuſtũ? certe nõ. Sic eſt de nobis ⁊ de
xp̃o. Nos amiſimꝰ hereditatẽ regni ce
leſtis ꝑ peccatũ. xp̃s vero ꝑ ſuã mortem
acquiſiuit. Ideo iuſtũ eſt vt nullus ali
us ꝑ te faciat qd̃ poteris mereri q̃ turp
ſe ſi deſideras vitã eternam obtinere.
Quã nobis ꝯcedat qui ſine fine ⁊c.

De cautela dyaboli qui multos ad
interitum ſubducit
Capitulum. lxxviij

d De quodaꝫ prin
cipe narratˀ qui cũ omnibꝫ viribꝫ
ſuis nõ poterat hoſtes ſuos deuincere.
fecit hanc cautelã. ſimulauit fugam ⁊ ca
ſtra ſua cũ victualibꝫ hoſtibꝫ dereliquit.
in quibꝫ caſtris dolia mlta plena vino
infecto dimiſit ꝑ ſemẽ cuiuſdã herbe ita
ꝙ homo bibẽs de vino illo ſtatiꝫ obdor
miret. Sciuit etiã hoſtes famelicos et
guloſos q̃ ſuꝑ vinũ cũ gaudio ſuperueni
entes ad libitũ ſuũ bibentes ſtatimq̃
ſemimortui dormire cõpellebantur. ſu
per quos princeps rediens omnes ad
libitum ſuum occidit.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Hac cautela vtitur
dyabol⁹ ꝫ eos quos vidit ſe nō
poſſe ſupare ſimulat ſe fugere ⁊
ꝑ paul abeſſe dū eos ſub ſpē bone amicicie
⁊ ſolacij diu ꝑmittit ad tabernas ſede-
re vt inebriatos ducat quo voluerit.
nūc ad homicidiū. nūc ad luxuriam. ⁊c.
Caueam⁹ ergo a tali potu ſi deſideram⁹
venire ad eternā vitam.

De triplici ſtatu mundi. Ca. lxxxix

m Iles quidam
erat qui tres filios habebat. q̄
cum mori deberet primogenito ſuo he-
reditatē legauit. Secūdo filio theſau
rū. Tertio filio anulū ꝓcioſum q̄ plus
valuit ꝙ̄ totū qđ legauit alijs. duobꝰ
etiā primis dedit anulos duos nō tam
ꝓcioſos. Omnes anuli fuerūt eiuſdē
ſpēc ei. Poſt mortē patris dixit prim⁹
filius. Ego habeo anulū patris mei ꝓ-
cioſum. Secūdus filius dixit. tu non
habes ſed ego habeo. Terti⁹ vero dixit.
nō eſt iuſtū ꝙ vos habeatis eo ꝙ ſeni-
or habet hereditatē ⁊ alius theſaurꝫ. ergo
rō dictat vt ego anulū ꝓcioſum habeā
ait primus. Probem⁹ in facto q̄s anul⁹
ſit ꝓcioſior. ⁊ ille eſt melior. at ille Mi
hi placet. Statim adducti ſunt infir-
mi diuerſi varias infirmitates hn̄tes.
primi duo anuli nihil opati ſunt ſed
anul⁹ iunioris oēs īfirmitates curauit

Moraliſatio.

Cariſſimi Iſte miles eſt dn̄s no
ſter ieſus xp̄s qui tres filios ha
bebat. ſ. iudeos ſaracenos ⁊ xp̄i-
anos Judeis dedit terram ꝓmiſſionis
Saracenis dedit theſaurꝫ huius mundi
quantū ad potētias ⁊ diuitias. Chriſti
anis dedit anulū ꝓcioſum. ſ. fidē Quia
per fidē chriſtiani poſſunt varias infir
mitates ⁊ lāguores aīe curare. ſicut ſcri
ptum eſt. Omnia poſſibilia ſunt credē
ti. Item ſi habueris fidem ſicut granū
ſinapis. Item impoſſibile eſt ſine fide
placere deo.

De libertate arbitrij. Cap. xc.

r Ex aliquando
erat in quodā regno In quo talis erat
lex poſita ſcilicet ꝙ frater ſenior here-
ditatem diuideret ⁊ iunior eligeret. Cu
ius ratio eſt. qꝛ maioris diſcretiōis eſt
diuidere ꝙ̄ eligere. Senior āt diſcre-
tior eſſe debet. Alia lex fuit ꝙ liceret
filiū ex ancilla hereditatē accipe ſicut
⁊ filij liberi Contigit aūt duos fratres
vnū de ancilla ⁊ vnū de libera heredita-
tem diuidere Frater eni ſenior diuiſit
ſic. Ex vna pte totā hereditatē poſuit
⁊ ex alia pte mrē̄ fratris ſui poſuit Fra
ter eius cogitabat. matrē meā ante oīa
debeo diligere. ⁊ ꝑ conſequēs elegit ma
trem ⁊ hereditatē dimiſit ſperans de cu
rialitate fratris ſui aliquid obtinere ſꝫ
nihil ab eo obtinebat. Adijt iudicē. fra
trem ſuū accuſauit ꝙ eū ab hereditate
ſua excluſit. Reſpondit frater ſuus ⁊ di
xit ꝙ eum decepit. quia ille qui eligit
non qui diuidit certus eſt.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Deus pater duos fi
lios habuit. vnū de ancilla aliū
de libera. De libera habuit xp̄m
qui eſt de eadē eſſentia de qua pater ⁊ co
eternus ſibi De ancilla hominē qꝛ quo
ad corp⁹ eſt de terra. ⁊ iſte eſt minor qꝛ
ex tēpe product⁹. Chriſtus fili⁹ ſenior
hereditatē diuiſit Quō? certe mrēm. i.
terrā ⁊ trena poſuit ex vna pte. ⁊ ex alia
poſuit celū ⁊ celeſtia. Electōem tamen
homini dedit ꝙ ſi matrē. i. terrena elige
ret hereditate celeſti careret Sꝫ reuera
peccās mortalr̄ hereditate celeſti ſpre
ta matrē elegit nec xp̄ꝫ poterit accuſare
qm̄ nō q̄ diuidit ſꝫ qui elegit circūſcri-
bit. Patet ergo ꝙ q̄ terrenas volupta-
tes preponit ⁊ in peccato mortali exn̄s
vitā eternā non poteſt de gratia nec de
iure ſibi vendicare ſeu ꝑſumere de here
ditate ſꝫ forte ex quadā pietate. Cōſu
lo ergo vt nō eligam⁹ matrē. i. mundū
iſtū qꝛ tot⁹ mūd⁹ in maligno poſitus eſt
Studeam⁹ ḡ eligere hereditatē celeſtē.

De accidia ⁊ pigricia. Ca. xci

p Olim⁹ regna-
uit qui tres filios legitur ha
buiſſe quos multū dilexit. Un ꝑ ſe co
gitauit diſponere de regno ſuo. vocauit

tres filios ſuos ⁊ ait. Quis veſtrū eſt
pigrior ille regnū poſt meū deceſſuȝ ha-
bebit. Tunc ait prim⁹ fili⁹ patri. Mihi
ergo debet regnū veſtr̄ quia adeo piger
ſum ꝙ ad ignem ſedēs pri⁹ crura ꝑmit
te cōburi q̄ȝ inde me traherē. Secūdus
filius ait. Pater mihi debet regnum ve
ſtrum qꝛ ſi circa collū meū funē haberē
⁊ mox ſuſpendi deberē ⁊ gladiū in manu
mea tenerē ꝓpter magnā pigriciā meā
ad ſcindendū funē manū meā nō exten
derē. Terti⁹ fili⁹ dixit patri. Ego regna
re debeo qꝛ in pigricijs ceteros precedo
dum ſupinus in lecto iaceo ⁊ gutte aque
ſup vtrūq̄ȝ oculū cadūt ꝓpter magnam
pigriciā caput meū mouere neſcio ad
dextrā vel ſiniſtrā nec volo. Rex cū hoc
audiſſȝ ei regnū legauit reputans eum
pigriorem. Expoſitio.

Cariſſimi. Iſte rex eſt dyabolus
qui ē rex ⁊ pater ſup oēs filios
ſupbie ſicut Job dicit. Per pri
mū filiū bn̄ deſignāt illi q̄ ſunt in ſocie
tate pūerſa. ſ. in adulterio ⁊ fornicatōe
ꝑ quā ad malū intendūt. tn̄ magis eli-
gunt in igne peccati cremari vel aduri
q̄ȝ a tali prauo cōſortio ſepari Scd̄s
filius ſignat illū q̄ licet peccatoꝝ ſuoꝝ
funibꝰ videat ſe circūplexū ligatū qꝛbꝰ
mox ſuſpendēd⁹ eſt ad inferni patibulū
tamen ad ea ſcindendū man⁹ nō extēdit
videlicet gladio lingue ſue ꝑ verba ꝯfeſ
ſionis. Terti⁹ filius deſignat illū qui
doctrinā audit de padiſi gaudio ⁊ infer
ni ſupplicio. ⁊ tn̄ ꝓ nimia pigricia ducēs
ſtatū ſuū prauū. ſ. peccatoꝝ non deſerit.
ad dexterā ꝑmioꝝ amore ⁊ deſiderio con
uertēdo nec ad ſiniſtrā vt pctm̄ dimit-
tat ſaltē metu ⁊ terrore ifernaliū tormētoꝝ

Chriſt⁹ elegit mori ꝓpter vitā noſtrā
Capitulum. xcij.

l Egitur de quo
dam rege qui habuit vxorē no-
mine corneliā. Accidit quadā vice ꝙ
in caſtro regis ſub quodā muro inuēti
fuerūt duo ſerpētes. vn⁹ maſcul⁹ altera
femella. Qd̄ audiēs rex interrogauit a
ſuis magiſtris ⁊ doctoribꝰ q̄d hoc ſigni
ficaret. ⁊ dixerunt illos ſerpētes ibidē
latere in ſignū mortis viri vel mulieris
Et dixerūt. ſi occideret maſcul⁹ vir mo
reret. ⁊ ſi occideret ſerpēs femella vxor
moreret. Quo audito rex dixit. Occi
dite maſculū ſerpētē ⁊ femella viuat qꝛ
libētius vellet mortē ſuā q̄ȝ mortē vxo
ris ſue. ⁊ aſſignans cām dixit. Si vxor
mea viuit. poſſet m̄ltos filios ꝓducere
q̄ poſt in regno meo ſuccedere. qꝛ ſi ipa
moreret regnū heredē nō haberet.
Expoſitio.

Cariſſimi Rex iſte eſt domin⁹ no
ſter Jeſus xp̄s q̄ nos regit ſicut
rex. Cui⁹ vxor eſt humana na
tura ſcȝ i vtero virgīs copulata. ſed in
hoc mūdo q̄ſi in hac domo h⁹ ſpōſi duo
ſerpētes fuerūt inuenti. ſ. legis antiq̄.
Serpens maſcul⁹ erat benignitas diui
ne miſericordie. Hec vxor hūana natu
ra viuere ꝑ gratiā nō potuiſſet Sed ſpō
ſus. ſ. xp̄s elegit ſibi mortēȝ in cruce vt
humana natura viueret. Etiam potes
hūc ſenſuȝ applicare de carne ⁊ ſpū. ita
oportet ꝙ caro tanq̄ȝ maſculus infru
ctuoſus ꝑ ſpūm occidatur.

De hereditate ⁊ gaudio fidelis aīe.
Capitulum. xciij.

q Vidaȝ potēs
domin⁹ duos filios ſuos miſit
ad ſtudiū vt ſtuderent ac proficerēt. et
ex hoc prebendā obtinerent. Trāſacto
modico tēpe miſit eis pater lrās vt ad
ꝑ͂ria remearēt. Frēs his auditis ad pa
triam ꝑperauerūt. Un⁹ frater valde let⁹
eſt de reuerſiōe ⁊ cū rediȷt cū leticia re
cept⁹ eſt ⁊ in hereditatē cōſtitut⁹ eſt. Al
ter vero frater de reuerſiōe turbatus eſt
valde. qui dū rediȷt mater ei⁹ occurrēs
oſculata eſt eū ⁊ oſculādo os eius denti
bus eius abſtulit. Soror ſequēs mrēm
volens oſculari eum abſtulit ei naſum.
Frater ſeqns abſtulit ei oclos. Pater
adueniens rapuit eū ꝑ capillos ⁊ pellē
abſtraxit. Applicatio.

Cariſſimi Iſte diues eſt de⁹ qui
duos filios miſit ad ſtudium. ſ.
corp⁹ ⁊ aīam vt ſtuderēt in ſcol̄
hui⁹ mundi. ⁊ in bonis opibꝰ ꝓficerēt ⁊
ſic eternā vitā. ſ. hereditatē poſſiderent

Littere ſunt mors. hec littera mittitur dum homo moritur. aīa gaudēs ad deū redit q̄ letāter recipitur ꝛ in hereditatē cōſtituitur. Frater alter q̄ inuit' redit eſt corp' q̄ de reuerſiōe turbatur nec mir̄ q2 miſerrime collocatur. Soror ꝛ fratres bufones ſunt ꝛ ſerpētes q̄ naſum ꝛ oculos corrodunt. Pater eſt putredo tre q̄ capillos ꝛ cutē ꝛ carnē cōſumit. de iſtis ꝑntibꝫ dr̄ Job. xvij. Putredini dixi. ꝛc.

Ex anima pulcra ꝑ peccati leprā infecta priſtinā pulcritudinem hr̄e nō poterit niſi ꝑ altos gemit' ꝛ ꝓfūda ſuſpiria.

Capitulum. xciiij.

Erat quidā rex volens ꝑegre ꝓficiſci in lōginquis ꝑtibꝫ ꝛ hn̄s vnicā filiā formoſam ſole ſplendidiorē neſciēs cui fideli mēte cōmitteret eā in cuſtodia Tādē cōmiſit vni militi ſuo ſecretario quem tenerrime dilexit ꝑcipiēs ei vt cuſtodiret eā ne aggreſſum hr̄et ad fontē vnū in illa terra vel regiōe ꝓſilientē. ſi biberet de ea efficeretur leproſa tal' nature fuerat tamē ameniſſime ſuauitatis Ut ergo miles eā tā formoſam redderet ī regreſſu ſue ꝑegrinatōis ſicuti iā dictā acceptauerat ꝓpendit ꝑdict' miles ſi iſta nō faceret tūc totū ſeruitiū ſuū ꝑderet auſuſq; nō eēt ſuū dn̄m expectare. Cuſtodia ꝓhabita ꝑ aliqd tps. tandē dicta filia veniens ad fontē occl'te bibeſq; de illo effecta eſt leproſa. ꝑcipiēs hoc miles dolore replet' fugiēs cū eadē de regiōe ad deſertū. inueniēſq; ibidē vnū recluſorium pulſans manibꝫ. int' heremitā q̄ndam inueniēs narrās ſibi oīa facta ꝑnarrata Dāſq; heremita dicto militi ſanū cōſiliū dicēs. Uade ad montē quē monſtrauero tibi. inuenies lapidē cum virga q̄dā. cū dicta virga ꝑcuties lapidē acrit' donec habeas de eo humiditatē ꝛ liquorem. cū illo lini eā ꝛ punge ꝛ fiet ſana ꝛ priſtinā pulcritudinē accipiet Faciēſq; ꝑdict' miles ſicut ſibi dixerat heremita filia regis priſtinā ſanitatē ꝛ pulcritudinem recepit.

Expoſitio.

Chariſſimi. Rex iſte eſt dn̄s noſter ieſus xp̄s q̄ ꝑegre ꝓfectus eſt reddere volēs patri ſuo illud qd de puriſſima virgine mr̄e ſua maria accepit. videlicet verā humanitatē q̄ in die iudicij reuerſur' eſt. ꝑ filiā vnicā anima noſtra q̄ decies clarior ſole erit anteq̄ veniat ad eternā vitā ſignificatur. Per militē q̄libet pctōr ꝑ oīa delectamēta hui' mūdi diſcurrēs q̄ ſunt ſibi dulcia Filia effecta eſt leproſa. i. peccatis plena per egreſſionē regionis q̄libet peccator relinquēs ſecularia ꝛ trāſitoria. ꝑ recluſoriū eccleſiā. ꝑ heremitā ſacerdotē inueniēs ac narrās ſanctā cōfeſſionē faciēs. dās conſiliū penitentiā iniungēs. ꝑ montē corpus ꝓpriū. ꝑ lapidē cor lapideū. per virgam penitentiā magnā videlicet caſtigatōes ꝓprij corpis. orōnes. elemoſynas. ieiunia faciēs. ꝑ humiditatē et liquorē lacrimas oculoꝝ ac cordis cōtritōes. ſic in die iudicij fiet tua vnica filia ſyon. i. aīa tua ſalua formoſa ac ſuo creatori gratioſa.

Ex xp̄s reſtituit nobis hereditatē ſuperne patrie.

Capitulum. xcv.

Legitur in geſtis romanoꝝ q2 erat quidā tyrānus Maxentius noīe qui ciues romanos hereditate voluit priuare. Jncumbente igitur ſeuicia tyranni fugerūt exterminati ad conſtātinū regē ī britaniam. Deniq; cū multi cōfluerent cōcitauerūt eū aduerſus tyrānū dicētes. O cōſtātine rex reſtitue nos in regnū noſtrū. Ex his verbis cōmot' eſt cōſtātin' armauit ſe aſcēdit equū ꝛ tyrānū ꝓſtrauit. ꝛ ſic romanis hereditatē reſtituit.

Moraliſatio.

Chariſſimi Jſte tyrannus eſt dyabol' qui generi hūano fuit crudelis intātū q2 genus humanū celeſti hereditate priuauit. Qd videns genus humanū ad regē cōſtātinū. ſ. ad deū fugit petens auxiliū ab eo. Un̄ ps: Apprehende arma ꝛ ſcutū ꝛ exurge ī adiutoriū mihi q2 tu es qui reſtitues hereditatem meā mihi. His verbis cōmotus eſt deus rex et armauit ſe cum ſe diuine nature copulauit ꝛ equū ſuū aſcendit dum in cruce ſuſpēdi voluit. ꝛ ſic ꝓ

rannum proſtrauit ꝛ nobis hereditatē reſtituit. Ex vita pñs eſt vita re/
miſſiōis ꝛ grē Capitulum.xcvi

r Ex Alexander

poſuit candelā ardentē in aula ſua ꝛ miſit ꝑcones per totum regnū ſu/um qui clamauerūt ꝛ dixerūt. Si aliqs forefecerat contra regem ꝙ audacter veniret q̄ȝdiu candela arderet rex forefa/ctum dimitteret. Et ſi qs forefactū haberet ꝛ nō veniret candela extincta morte male periret. Iſtō audientibꝫ ꝑplis in regno multi venerunt ad regē ꝛ miſericordiā petierunt Rex benigne recepit eos Et multi fuerunt q̄ noluerunt venire ꝛ neglexerunt. Sȝ qñ candela fuit extincta rex eos fecit ꝑ violentiā afferri ꝛ mala morte occidi.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Per regē Alexandrū poſſumus intelligere xp̄m qui eſt rex regū ꝛ dominꝰ dominan/tium. Poſuit candelā ardentē.i. pñtē vitā que trāſit tanq̄ȝ cādela ardens. ꝑcones miſſi ſunt.i. ꝑdicatores qui quotidie clamāt. Si aliqs forefecerit ꝯtra regē.i. cōtra xp̄m ꝙ audacter veniat q̄ȝdiu candela ardet.i. pñs vita durat qꝛ xp̄s eſt nimis miſericors Unde Dauid Miſericordia eius ſup oīa opera eius. ſicut patet in latrone ꝛc. Modo aliq̄ audiunt ꝛ veniūt ad regē ꝛ miſericordiam petunt. vt ſunt illi q̄ peccata ſua dimit/tūt ꝛ mādata dei tenent. ꝛ viuūt ſicut boni xp̄iani. Illos benigne recipit Et ꝑ illos q̄ noluerūt venire poſſumꝰ intelligere malos xp̄ianos.ſ. raptores. vſurari/os. ꝛ ceteros pctōres Qñ cādela eſt extincta.i. poſt iſtā vitā xp̄s faciet eos venire corā ſe in die iudicij ꝛ mala morte occidi.i. eternā mortē pati qñ dicꝫ eis Ite maledicti in ignē eternū. ꝛc.

De morte. Capitulū.xcvij.

l Egitur in cro/nicis ꝙ āno.xxij. ab vrbe romana cōdita populus romanus columnā marmoreā in foro romano ſtatuerunt ꝛ ibi ymaginē Iulij ceſaris fecerūt ꝛ ſuꝑ caput eius nomē Iulij ſcripſerunt qꝛ in honore ipſiꝰ factū fuit. Sȝ iſte Julius ceſar tria ſigna in morte vel anteq̄ȝ moreretur accepit. Cēteſimo enim die ante mortē ſuā cecidit fulmē añ imaginē in foro ꝛ in nomine ſubſcripto litterā primā abraſit. Nocte vero ꝓcedēte diē mortis ſue feneſtre thalami eiꝰ cū tāto ſtrepitu ꝛ impetu ſunt aperte vt domū ruiturā eſtimaret. Eodē vero die mor/tis ſue cū ad capitoliū iret date ſunt ei littere indices mortis ſue imminentis q̄s ſi ſtatim legiſſet mortē euaſiſſet.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Sic eſt de nobis et de deo vt mortē eternā euademus tria ſigna nobis fecit deus. Primum eſt deletio littere capitalis de nomine ꝑ iſtā litterā que in principio nominis ponitur intelligiꝰ abundātia di/uitiaꝝ. Hec enī eſt que facit hoiem ha/bere nomen in terra. Nemo enī in iſtis diebus nominaꝰ in terra niſi habuerit diuitias Hoc patet. Nā ſi queratur q̄s ſit melior ville vel ciuitatis. ſtatim preponitur q̄ plures diuitias habet. q̄ȝuis ſit peſſimus Ecce quomodo diuitie dāt homini nomē. quia ſi diues nō eſſet nō eſſet nominatus Et qꝛ aliquādo diuitie ſunt occaſio mortꝭ eterne. idō deꝰ dat pri/mū ſignum ꝙ talē vult ſaluare. ꝛ aufert primā litteraȝ nominis ſui.ſ. diuitias ab eo ꝛ facit eū paupem. Ut ſic qui per diuitias ab eo receſſerat ꝑ pauptatem ad eū redeat. Scd̄m ſignū qd̄ Juliꝰ ceſar accepit eſt ꝙ iuxta camerā ſuā fuit magnꝰ ſtrepitꝰ. Hec camera eſt corpꝰ humanū. qꝛ cū homo videt ſe eſſe pul/crū ꝛ fortē ſtatī cadit in peccatū ꝑ quod mors eterna ſibi ꝑparaꝰ. Et idō volens eū deus a morte eterna reuocare facit ſecundū ſignū ſcȝ magnū ſtrepitū circa corpus ſuū mittēdo.ſ. talē ꝛ tantā infirmitatē ꝛ debilitatē ꝙ ad mortē credit ruere ꝛ cadere vt ſic q̄ per pulcritudinē ꝛ fortitudinē a deo receſſerāt ꝑ infirmitatem ꝛ debilitatē reuocētur ꝛ peniteāt Pſalmiſta Multiplicate ſunt infirmitates eoꝝ. Exēplū de btō paulo dicēte. Libēter gloriabor in īfirmitatibꝫ meis

Tertiū ſignū quod Julius ceſar ac
cepit fuit ꝙ littere indices mortis imi
nētis ſibi tradite fuerāt. quas ſi legiſſꝫ
mortē euaſiſſet. Hoc ſignū facit de⁹ no/
bis peccatorib⁹ qui tūc dicit̄ trade e lit
teras indices mortis noſtre dn̄s ſua gra
tia cōſciētias noſtras illuſtrat vt legere
poſſimus peccata noſtra quib⁹ mortem
eternā meruim⁹. Et ideo dū lucē ⁊ gra
tiā ſanctiſpūs habemus litteras iſtas
legamus. i. peccata noſtra referam⁹ bo/
no corde. ⁊ poſtea ſacerdoti ore. vt ſic le
gendo mortē eternā euadere valeam⁹.
ne littere clauſe. i. cōſcientie noſtre nō
mūdate poſt mortē noſtrā aperiantur ⁊
manifeſtentur toti mundo.

Qd deus in hac vita placari poteſt.
Capitulum. xcviij.

N Arratur quod
antiq̄tus mos erat romanoꝝ ꝙ
quādo caſtꝝ vel aliquā ciuitatē obſide/
bāt vnā candelā in certa mēſura accē
debant ⁊ q̄diu candela ardebat parati
erant omēs ad pacē recipe q̄ntūcūqꝫ
malefactor eſſet. Sed poſtq̄ꝫ cōſumma
ta fuerat omēs iuſticie ſeueritatē exer
cebant in hoſtes ſuos nec tñ alicui licꝫ
daret oīa bona ſua miſericordiā facere
voluerunt. Applicatio.

Kariſſimi. Sic hꝫ deus ſe erga
peccatores. Nā corda noſtra ci
uitates anime ſunt obſeſſa cuꝫ
vicijs ⁊ cōcupiſcētijs p dyabolum mun
dum ⁊ carnē. de⁹ ex ſua miſericordia ſta
tuit hominib⁹ tēpus in quo ſi velint po/
terint inuenire candelā accenſam. id ē.
q̄diu vita eſt in corpe quādocūqꝫ pec/
cator miſericordiā deſideret pacē ⁊ con
cordiā dei reciperet Tota vita noſtra ē
conſtituta ⁊ pmiſſa vt penitentiā facia
mus ⁊ viuamus Vn̄ ſaluator dicit. No
lo mortē peccatoris ⁊c. Et iō q̄diu ala
eſt in corpe petamus veniā ⁊ miſericor/
diam obtinebim⁹ Johā. xvi. Petite et
accipietis. Sꝫ certe cū vita noſtra fue/
rit terminata p mortē. tunc nō erit tem
pus miſericordiā petere ⁊ licet peteri/
mus nō dareť nobis. Ergo faciam⁹ pe/
nitentiā q̄diu adhuc ſum⁹ in hac vita.

De virili pugna xpi ⁊ eius victoria
Capitulum. xcix.

C Eſar regnauit
In cuius regno erat quidā mi/
les generoſus ac fortis qui ſemel p q̄n
dam foreſtam equitabat bufonem cuꝫ
ſerpente vidit pugnare. ſed bufo preua
luit ⁊ ſerpentē deuicit. Hoc videns mi/
les ſerpentē iuuit ꝙ bufonē grauiť vul
nerauit. euaſit ⁊ fugam accepit tamē p
bufonē miles grauiter erat vulnerat⁹.
Hoc vidēs miles de equo deſcēdit ſed ve
nenū bufonis in vulnere eius remāſit
Miles domū perrexit ⁊ longo tempore
in infirmitate vulneris remāſit Teſta
mētū ſuū cōdidit ⁊ ad mortē ſe parauit
Cū vero ſemel iuxta ignem iacuiſſet q̄
ſi de vita ſua deſperatus. ſerpens quē a
morte ſaluauit intrauit Serui vidētes
ſerpentē dixerūt. Dn̄e quidā ſerpēs in
trauit. Miles cū illum reſpexit agnouit
eū ꝙ ſerpēs ille erat pro cui⁹ defenſione
vulnera ⁊ omnia mala ſuſcepit. Miles
ait. Nolite eū impedire. credo ꝙ nullū
malū mihi faciet. Serpens vero coram
omnib⁹ ad eū acceſſit ⁊ venenum vulne
ris cū lingua ſuxit quouſqꝫ os plenum
habuiſſet. Stati extra domū cucurrit ⁊
venenū extra ſe proiecit. Redijt ⁊ ad vul
nus iterato acceſſit bis ter quouſqꝫ to
tū venenū hauſit. hoc facto miles ſerpē
ti lac ad bibēdū dedit. Cū vo ſic bibiſſꝫ
bufo a quo miles vuln⁹ recepit intrauit
⁊ cōtra ſerpentem pugnare incepit ac ſi
cēt in vindictā ꝙ ſerpēs militē ſanauit
Miles cū hec vidiſſet ait filijs ſuis. Ka
riſſimi ſine dubio iſte ē bufo quē vulne
raui pro defenſiōe iſtius ſerpētis a quo
oīa mala recepi. Si ſerpentē deuincat
me inuadet. ⁊ ideo ſi vitā meā diligitis
illum in cōtinenti occidatis. Serui hoc
audiētes cū gladijs ⁊ fuſtibus illuꝫ oc/
ciderunt. Serpēs vero quaſi applaudē
do ⁊ regratiando hincinde circa pedes
dñi ſe uertit ⁊ foras exiuit Miles vo
pfectā ſanitatē recupauit Moraliſatō.

Kariſſimi Imperator iſte pat̄ cele
ſtis. Miles eſt dñs noſter Je/
ſus chriſtus. Bufo dyabolus.

Serpens homo. Et hoc propter duo ſer
pens poteſt dici homo. Primo ꝓpter pec
cati venenū ⁊ ꝓpter antidotū ac imagi
nem xp̄i quā portat. Homo enī ɔtra dia
bolum habet pugnare. q2 dicit᷑ Non eſt
alius qui pugnet ꝑ nobis niſi tu de⁹ no
ſter. Quādo vero totū genus humanū
ꝓpter peccatū primi parētis erat ſuppe
ditatū xp̄s ꝑ nobis pugnauit ⁊ dyabo
lum ſupauit. Et ipſe grauiter vulnera
tus eſt nō tm̄ in vno loco ſed i multis
vñ infirmat᷑. licet nō in ſe tn̄ in ſuis mē
bris. Et iō ſi homo gratus fuerit debet
venenū ab eo extrahere. i. infirmitatē ⁊
indigentiā a ſuis expellere ꝑ opa miſe
ricordie. ſicut ſcriptū eſt math. xxv. Qd̄
vni ex minimis meis feciſtis mihi feci
ſtis. Si vo bufo redeat vt tibi noceat
viril̄r ɔtra eū pugnare debes ⁊ fui dei. i.
bone virtutes q̄s in baptiſmo recepiſti
te iuuabūt. ⁊ ſic diabolū ſupabis ⁊ vitā
eternā habebis. Ad quā. ⁊c.

Qr xp̄s pctōrem nō ſtatim ꝑ iuſticiā
precipitat ſed miſericorditer eū penitē
tem expectat. Capitulum. c.

Dioclecian⁹ re
gnauit qui ſtatuit pro lege q̄ ſi
mulier aliqua ſub viro ſuo eſſet adulte
rata occidi deberet. Accidit caſus q̄ qui
dā miles quādā puellā in vxorē duxit
⁊ ex ea vnū filiū genuit. Creuit puer ⁊
ab omnibꝫ eſt dilectus. Poſt hec p̄r ei⁹
ad quoddā belliū ꝑrexit ⁊ viriliter pug
nauit. In quo bello brachiū dextꝝ ami
ſit. Interim eo abſēte vxor ei⁹ ē adulte
rata. Redit marit⁹ adulterā inuenit. Cū
ſm̄ legem marit⁹ eū occidere deberet vo
cauit filiū ſuū ⁊ ait. Cariſſime mr̄ tua
adulterium cōmiſit. Vn̄ ſm̄ legē ꝑ me
mori deberet ſed brachiū amiſi ideo nō
potero eā occidere. Precipio ergo tibi
vt eam occidas. Ait filius. Lex pcepit
parentes honorare. Si ergo deberē pro
priā matrē occidere contra legē ꝑ patra
tem ⁊ matris maledictiōem incurrerē.
nolo tibi in hoc obedire. Et ſic mulier ꝑ
ſuū ꝓpriū filiū euaſit mortem.

Kariſſimi. Iſte Moraliſatio.
imꝑator eſt de⁹ pater. Miles ē
dn̄s noſter Ieſus xp̄s. vxor aīa. Deus
pater precepit ſi anima ſub xp̄o adulte
rata fuerit occidi deberet eternalr̄. i. in
penis ꝑmanere ⁊ quotiens aīa mortali
ter peccat totiens adulteratur. Deus fi
lius contra dyabolū ad bellum perrexit.
In quo bello brachiū dextꝝ depoſuit. ſꝫ
omnē auſteritatē qd̄ ante incarnatōem
eius habuit. ideo māſuetus factus eſt
quaſi agnus ⁊ nō vult nos occidere. Sꝫ
deus pater precepit vt occidamur. Re
ſpondit filius. Carnē humanā de matre
mea ſumpſi ⁊ ideo hominē occidere nō
potero ⁊ ſic peccator ꝑ cōtritionē et con
feſſionē euadere poteſt ⁊ ad vitam eter
nam puenire. Ad quam. ⁊c.

Qr mundus in maligno poſitus eſt ⁊
vndiqꝫ anguſtie. Capitulū. ci.

Narratur de ho
mine quodā nōie ganter⁹ q̄ lo
cum gaudēdi ſine fine optabat. Quā
dā die mane ſurrexit ⁊ ſol⁹ ad viā am
bulabat quouſqꝫ ad quoddā regnū per
uenit in quo rex illi⁹ regni defunct⁹ nup
erat. Satrape regni vidētes eū ſtrēnuū
illū in regē elegerūt. Ille vo ſic electus
valde gauiſus eſt. Cū āt nox adeſſet ſer
ui eū in camerā introduxerūt in quo leo
nē fortiſſimū ad caput lecti vidit. ad pe
des draconē. ad lat⁹ dextꝝ lecti vrſum.
ex alio latere ſerpētes ⁊ bufones. ait gā
ter⁹. Quid eſt hoc. nūqd me oportet in
iſto lecto iacere cū iſtis beſtijs. Aiunt.
Imo dn̄e. Nā reges añ te in iſto lecto
iacuerūt ⁊ ꝑ iſtas beſtias ſunt deuorati.
Ait rex. Mihi oīa bn̄ placēt ſꝫ tm̄ iſtū
lectū cū beſtijs abhorreo q̄ rex veſter eē
nolo. Et ab eis receſſit. ⁊ ad aliō regnū
venit vbi ſilr̄ in regē eſt electus. Cum
nox adeſſet camerā intrauit ⁊ lectū pul
cerrimū nouaculis acutis plenū vidit.
Ait ganterus. Nōne oportet me in iſto
lecto iacere. Serui dixerūt. Etiā domi
ne. Nā reges ante hic iacuerūt ⁊ in iſto
lecto mortui ſunt. At ille. Omīa bona
ſunt excepto iſto lecto. ⁊ iō rex veſter eē
nolo. Mane ſurrexit ⁊ viā triū dieꝝ ſol⁹
ꝑrexit. In via q̄ndā ſenē ſup fontē inue
nit ſedētem habentē in manu ſua bacu

lium ꝛ ait Santere cariſſime vñ venis. At ille. De ptibus remotis. Quo per gis. At ille. Tria q̄ro ꝛ inuenire nō po/ tero. Que ſunt illa tria. Santer' rñdit Primū eſt abūdātia ſine defectu. Se/ cundū eſt gaudiū ſine triſtitia. Terciū eſt lumē ſiue lux ſine tenebris. Ait ſenex Baculū iſtū accipe ꝛ per viā iſtā perge montē altū videbis ante te ad pedē mō tis ſtat vna ſcala habens ſex grad'. ſca lam aſcende. Cū vero ad ſextū gradum perueneris in ſummitate mōtis palati um pulcerrimū videbis In ianua tres ictus pcute. ianitor tibi reſpondebit. Oñde ei baculū iſtū ꝛ dicas. Qui eſt dñs iſti' baculi tibi precepit vt me itra re permittas. Cum vero introitū habue ris ibidē tria que queris inuenies. Ille vero oīa adimpleuit ſicut ei ſenex di xerat. Cum vero ianitor baculū vidiſſet ei introitum dedit vbi illa tria ꝛ multa plura inuenit ꝛ ibidem toto tēpe vite ſue pmanſit. Moraliſatio.

Cariſſimi Iſte Santerus poteſt dici quilibet bonus xpianus q̄ mundū ſimpliciter debet ſperne re ꝛ iſta tria querere ſcꝫ abundātiā ſine defectu. gaudiū ſine triſticia. ꝛ lumen ſi ne tenebris Iſta nō poterunt haberi ni ſi in vita eterna ꝛ hoc cum magno labo re. O homo fac tu ſicut fecit ſāter' per ge viam trium dierꝫ. i. p orōem. ieiuni/ um. ꝛ elemoſinā. Si cōtingat ad quod dam regnum puenire. i. mundana aliq̄ ꝛ ciues. id eſt mundane vanitates te in regem eligunt. id eſt cor tuum in ſuper/ biam ducunt. reſpice ad lectum. Lect' iſte eſt vita humana in qua p breue tē/ pus iacebis. ſed reſpice ad leonem. id ē dyabolum ſemper cōtra te paratum et draconem. id eſt mortē que te in oī lo/ co expectat ꝛ vrſum. id eſt propriā con/ ſcientiam que te cōdemnabit ꝛ vermes id eſt peccata tua que te accuſabunt Si iſta itime cogitaueris cito de regno hu ius mundi te expedire poteris. Deinde ad aliō regnum pterit. ꝛc. Sic homo ſi dyabolum in vna pte ſupauerit. hoīem ad aliō regnum ſcilicet peccati ducit. ſ. ad regnum carnis in quo regnant deli/ cie carnales ꝛ voluptates. ſi eis cōſen tires fact'eris fili' pditionis. Attende ergo ad lectū. Lectus iſte eſt infernus in quo diues ille iacet plen' nouaculis ſcilicet penis grauiſſimis. Si iſtum lec tum intime recogites delicias carnis oīno reſpues. Si velis ergo iſta tria in uenire quere ſenē cū baculo ſcilicet do minū noſtꝝ Jeſum xpm qui tibi conce dat baculū ſancte crucis. Baculus iſte eſt penitētia que debet ad viam ſalutis dirigere Unde pſalmiſta. Uirga tua et baculus tuus ꝛc. ſed poſt hec oportet te aſcendere ſcalam ſancte vite in q̄ ſunt gradus ſeptem ſcilicet ſeptē opa miſe ricordie p que poteris ad eternam vitā peruenire Sꝫ oportet tres ictus facere ſcilicet cōtritionē. confeſſionē. ꝛ ſatiſfa ctionem habere Tunc ianitor. id eſt bo nitas diuina te in regnum eternum p ducet Ibi abundantiā ſine defectu gau dium ſine triſticia. lumē ſine tenebris i uenies. Ad quod lumen. ꝛc.

De tranſgreſſionib' anime ꝛ vulne ribus eius. Capitulum. ciij.

Tit' regnauit. In cuius impio erat quidam miles generoſus deo valde deuotus. q̄ vxorē pulcrā habebat ſed ſub viro ſuo adulterata eſt nec de adulterio deſiſte re volebat. Miles vero cū hoc vidiſſꝫ contriſtatus eſt valde in animo ſuo co gitabat terrā ſanctā viſitare ꝛ ait vxori ſue Cariſſima ad terrā ſanctā pgā vos diſcretioni veſtre ꝯmitto Cum a tvltra mare preſit dña quendā clericum pitū in nigromātia dilexit ꝛ cū eo dormiuit Accidit ſemel q̄ cum adiuicē in ſtratu iacuiſſent dixit domina. Si vnā rē mi hi ppetrares me in vxorē ducere poſſes Et ille. Quid eſt hoc qd tibi placet q̄ potero tibi miniſtrare. que ait. Marit' meus ad terrā ſanctā preſit nō me mul tum diligit ſi eum p aliquam artem oc cidere poſſes omnia que habeo obtine res. Ait clericus Tibi cōcedo ita tamē q̄ me in maritū accipies. que ait Hoc firmiter ꝓmitto. Clericus vero quan dā imaginē nomine militis fecerat ꝛ in

pariete añ oculos ſuos fixit. Interim miles cũ ꝑ plateã ciuitatis rome trãſiret magiſter quidã ꝑitus ei obuiabat. ⁊ intime eũ reſpexit ⁊ ait ei. Cariſſime ſecretũ habeo tibi dicere. At ille. Magiſter qd̃ vobis placet dicite. Qui ait Hodie tu es fili⁹ mortis niſi auxiliũ habueris a me Vxor tua eſt meretrix ⁊ de morte tua ordiauit. Miles audiẽs q̄ verũ dixiſſet de vxore ſua ei adheſit credidit atq; dixit. O bone magiſter vitam meã ſalua ⁊ mercedẽ condignã tibi reddã. Qui ait. Libẽter te ſaluabo ſi feceris que tibi dixero. Ait miles. Preſto ſum Magiſter balneũ fieri fecit ⁊ militem veſtimẽtis exuit ⁊ balneũ itrare mãdauit. Deiñ ſpeculũ politũ in manũ ſuam tradidit ⁊ ait In ſpeculo reſpice diligẽt ⁊ mirabilia videbis. Ille cũ ſpeculũ reſpexiſſet ⁊ magiſter iuxta eũ in libro legiſſet ait ei. Dic mihi q̄d vides Ait miles Quẽdã clericũ in domo mea video q̄ vnã imaginẽ de cera ad ſilitudinẽ meam in pariete fixit. Ait magiſter. quid modo vides. Ait ille. Iã arcũ accipit et ſagittã acutã in eo ponit ⁊ imaginẽ incipit ſagittare. Ait magiſter. Sicut vitã tuã diligis cũ ſagittã ad imaginẽ volare videris totũ corp⁹ tuũ in balneo volue i aq̄ donec tibi dixero Miles cũ hoc audiſſet ⁊ vidiſſet ſagittã moueri corp⁹ ſuũ ſub aq̄ voluit totalr̄. Hoc facto ait magiſter. Caput tuũ eleua ⁊ in ſpeculo reſpice. Qui cũ feciſſet dixit ei. Quid iã in ſpeculo vides Ait ille Imaginẽ nõ ꝑcuſſam ſ; a latere ſagitta abijt. Et de hoc cleric⁹ multũ dolet. Ait magiſter Iã in ſpeculo quid facit reſpice Et ille. Iã magis prope ꝑgit ad imaginem ⁊ ſagittam in arcum ad ꝑcutiendum ponit vt imaginẽ percutiat. qui ait. Sicut pri⁹ feciſti ⁊ modo facias ſi vitã tuã diligis Miles vero cum per ſpeculum vidiſſet q̄ clericus arcum tenderẽ totũ corpus ſuum voluit in aqua. Hoc facto ait magiſter. Reſpice quid modo eſt. qd̄ cum feciſſet dixit. Miro modo dolet cleric⁹ q̄ imaginem non percuſſit ⁊ vxori mee dicit. Si tertia vice imaginẽ non percutiam. ꝑdam vitam meã prope imaginẽ

Modo pergit propius ita q̄ mihi videtur q̄ non poterit decipi quin imaginẽ percutiat. Ait magiſter. Sicut vitã tuam diligis iã curã habeas vt cum arcũ videris trahi totum corp⁹ tuũ ſub aqua inuoluas donec tibi dixero. miles ſemper in ſpeculo reſpiciebat ⁊ cum clericũ arcum extendere ad ꝑcutiẽdũ vidiſſet corpus ſuum in aqua iuoluit donec magiſter ei dixit. Surge velociter ⁊ in ſpeculo reſpice. quod cũ vidiſſet miles ridebat Ait magiſter Chariſſime dic mihi quare rides. At ille Clare in ſpeculo video q̄ clericus imaginẽ non percuſſit ⁊ ſagitta eſt reuerſa ⁊ eum inter pulmonem ⁊ ſtomachum percuſſit ⁊ mortuus eſt. Vxor mea ſub lecto meo foueam fecit ⁊ eũ ibi ſepeliuit. Ait magiſter. Surge velociter ⁊ veſtimẽta indue ⁊ ora deũ pro me. Ille vero ei de vita ſua gratias reddidit. Factaq; peregrinatõne ad ſuã terram miles perrexit. Cum vero domũ veniſſet vxor eius obuiam ei venit ⁊ cũ gaudio eum recepit. miles vero per plures dies diſſimulabat. Tãdem pro parentibus vxoris miſit ⁊ eis ait. Cariſſimi hec eſt cauſa quare miſi pro vobis Hec eſt filia veſtra vxor mea q̄ adulterium ſub me commiſit. ⁊ quod peius eſt in mortem meã machinata eſt. Illa vero cum iuramento negauit. miles vero incepit ⁊ totũ proceſſum clerici recitauit. quod ſi non creditis venite ⁊ videte locum vbi clericus ſepultus eſt Eos ad cameram ſuam duxit ⁊ corpus clerici ſub lecto eius inuenerũt. Iudex eſt vocatus ⁊ ſententiam dedit vt ipa igne cõbureref. Et ſic factum eſt. ⁊ puluis illi⁹ corporis poſt per aerem diſpergitur De inde miles ſibi virginem pulcram in vxorem accepit ⁊ ex ea prolem genuit ⁊ in pace vitam ſuam finiuit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Iſte imperator eſt dominus noſter Ieſus xp̄s. miles vero homo. Vxor caro que toti⁹ens adulatur quotiens peccatũ mortale committit. Homo autem hoc percipiens velet ad terram ſanctam. id eſt. ad regnum celeſte per opera meritoria

adire. In via occurrat ei magiſter id ē diſcretus cōfeſſor q̄ pctorē hʒ informare. Clericus eſt diabol' q̄ hoīem tenet p carnales voluptates in ptāte ſua. erigit imaginē. i. aīam p humanā ſupbiā ⁊ vanitatē. Accipit aut̄ cū ſagitta. Arcus eſt mūd' iſte cui' cornua ſunt ſuperbia vite ⁊ cōcupiſcētia oculoꝝ. Arcum iſtū tenet auar' homo. Sagitta acuta ē ſupbia. p quā multi occidūt ſicut pt3 de lucifero ⁊ p̄io parēte adam. Lucifer dicebat. Aſcendā ſup aſtra celi ⁊ ſimilis ero altiſſimo. Et econuerſo ſagitta reddit. Adā ꝯcupiuit qđ nō debuit ⁊ ideo occidetur. Imago anime bn̄ poterit eſſe de cera. quia ſicut cera perit. i. fluit a facie ignis. ſic pereunt peccatores a facie dei. Quid ergo eſt faciēdū ne dyabol' nos ſagittet ⁊ occidat Certe balneū intremus. Iſtđ balneū eſt cōfeſſio in qua ⁊ per quam lauari debemus ab omni ſorde peccati. ſed oportet ſpeculū politum tenere. i. ſacram ſcripturā in manu tua hͤ eſt. debes libēter ſermones audire et verba edificatoria in quibꝫ poteris pericula precauere ⁊ ſagittas diaboli expellere. Sed dic mihi quomodo. Ecce viā Cum arcus dyabolic' contra animā tuam p aliquā temptatōem tetēditur. inuolue totū corpus tuum. i. quicq̄d feciſti cogitando delectando conſentiendo in balneo ꝯfeſſionis ⁊ peccatum euaneſcet. Cum vero mūdatus fueris ⁊ dyabolus occiſus. i. deuictus. indue te veſtimentis tuis. id eſt. bonis virtutibꝫ q̄s in baptiſmo recepiſti ⁊ pge ad domum conſciētie tue ⁊ extrahe corpus defuncti id eſt peccata quibus caro tua a via veritatis deuiabat. Et tunc carnē igne penitētie combure. ⁊ oſſa id eſt peccata inueterata annihilentur. Et ſic per ventū id eſt cordis amaritudinē expellātur et poteris virginē ducere id eſt carnē a vicijs purgatā p ignem diuine miſericordie ⁊ gratie. ⁊ prolem. i. bonas v̄tutes p conſequens generare p quā poteris ad eternū brauiū guenire. Qđ nobis concedat. ⁊c.

De oībus rebus cū conſenſu ⁊ pruidentia ſemp agendis. Capi. ciij.

D Omician' regnauit prudens valde ⁊ p oīa iuſtus. Quoniā nulli pcebat quin per viā iuſticie trāſiret Accidit ſemel dum in menſa ſederet venit quidā mercator ⁊ ad ianuā pulſauit. Janitor vero portam aperuit ⁊ quid ei placere3 queſiuit. At ille. Mercator ſu3 aliqua habeo ad vendendū vtilia pro ſponſa impatoris Janitor hec audiēs eū intr duxit. Ille vero imperatorez ſatis humiliter ſalutauit. Ait ei impator. Cariſſime q̄le mercatoriū ad vendendū habes Et ille Domine tres ſapientias. Qui ait. Et quō mihi dabis quālibet ſapientiā. Et ille Pro mille florenis. Ait rex. Et ſi ſapiētie tue mihi non pſunt pecuniā meam perdo. Ait mercator. Domine ſi ſapiētie mee in vobis locū non obtinēt pecuniā reddā. Ait impator Optime dicis Dic modo mihi ſapiētias q̄s mihi vendere velis. Et ille. Dn̄e p̄ia ſapientia eſt iſta. Quicq̄d agas prudenter agas ⁊ reſpice finē. Scđa eſt iſta. Nunq̄ȝ viam publicā dimittas pter ſemitā Tertia ſapiētia eſt iſta. Nunq̄ȝ hoſpitiū ad manendū de nocte in domo alicui' accipias vbi dn̄s domus eſt ſenex ⁊ vxor iuuencula Hec tria cuſtodias ⁊ bn̄ erit tibi. Rex dedit ei p qualibet ſapiētia mille florenos ⁊ p̄am ſapiam. ſ. Quicq̄d agas prudēter agas ⁊ reſpice finē. fecit ſcribi in aula. in camera ⁊ in oībꝫ locis in q̄bꝫ ābulare ſolebat ⁊ in mappis in q̄bus comedebat. Poſt hec cito q2 tā iuſtus erat multi de impio cōtra eū ꝯſpirabāt vt eū occiderēt. ⁊ q2 p viā potentie hoc adiplere nō poterat cū barbitonſore eius loquebāt̄ vt cū barbā eius raderet guttur eius ſcinderet ⁊ mercedē habere3. Barbitōſor vero accepta ab eis pecunia fideliter adiplere pmiſit Cum vero imperator radi deberet barbitōſor barbam lauit. ⁊ cū incepit radere reſpexit inferius vidit manutergiū circa collum eius in qua erat ſcriptum. quicq̄d agas prudenter agas et reſpice finem Cum barbitonſor ſcripturā legiſſet intra ſe cogitabat. Hodie ſum cōductus

vt iſtū hoīem occidā. ſi hoc fecero finis me⁹ erit peſſim⁹ quia morte turpiſſima ero cōdemnat⁹ qꝛ q̄cq̄d agas bonū eſt re ſpicere finē vt dicit iſta ſcriptura Statim man⁹ ei⁹ inceperūt tremere ita q nouacula de manib ei⁹ cecidit Hoc pcipiens rex ait. Dic mihi q̄d tibi ē. Et ille O dn̄e miſerere mei. hodie ſum cōductꝰ ꝑpter p̄ciū te occidere. A caſu ſicut de⁹ voluit ſcripturā manutergij legi. ſ. Quicq̄d agas prudēter agas ꝛ reſpice finē. Stati cōſideraui q finis me⁹ eſſet mors turpiſſima. iō manus mee tremebāt Imꝑator cū hoc audiſſet intra ſe cogitabat ꝑ̄ſia ſapiētia vitā meā ſaluauit bona hora p̄ciū ꝑ ea dedit. Et ait barbitonſori. Amodo ſis fidelꝰ tibi remitto. Satrapꝫ īperij hoc vidētes q nō poterāt ꝑ illā viā occidere ītra ſe tractabāt quō eū occiderēt adinuicē dicēt̄ Tali die recedet v̄ſus illā ciuitatē ſim⁹ illa die in ſemita abſcōditi ꝑ quā trāſitum faciet ꝛ eū occidam⁹ At illi Bonū eſt cōſiliū. Rex eodē tp̄e verſus ciuitatē ꝓꝑabat ſe ꝛ cū eq̄taſſet vſq ad ſemitā illaꝫ dixerūt ei ſui milites. Dn̄e bonū eſt per iſtam ſemitā trāſire q̄ ꝑ latam viam qꝛ propinquius eſt. Rex ītra ſe cogitabat ſecūda ſapientia erat q nunq̄ viā publicaꝫ propter ſemitā dimitterē ſapiētiam meā teneo. dixitq militibus ſuis. Nolo viā publicā dimittere Vos ergo qui vultis ꝑ ſemitā pergere ite ꝛ oīa in aduentu meo preparate. Illi vero per ſemitā preexerunt ꝛ inimici regis cū eſſent in ſemitis credebāt q rex iter eos eſſet omnes ſurrexerunt ꝛ quotquot venerūt occiderunt. Rex cū hoc audiſſet ait intra ſe. Jam ſecūda ſapiētia mea vitā meā ſaluauit. Illi de impio videntes q ꝑ illā aſtutiā eum occidere non poterāt intra ſe cōſpirabant quomodo eū necarēt dixerūtq intra ſe. Tali die manebit in domo illi⁹ in qua oēs nobiles hoſpitātur qꝛ aliō non eſt pro eo hoſpitiū. Cōueniamus precio cum hoſpite ꝛ cū vxore ꝛ cū imperator in ſtratu ſuo iacuerit illum occidam⁹ At illi. Bonum eſt cōſiliū. Cum vero rex ad illaꝫ ciuitatē venerat i eadē domo hoſpitat⁹ erat. Fecit ad ſe vocari hoſpitē domus cum eum vidiſſet apparuit ſenex valde. ait imꝑatoꝛ. Nunq̄d vxorē habes. Et ille. Etiā dn̄e. Qui ait. Oſtende mihi eā. Quā cum rex vidiſſet apparuit iuuēcula habenſq decem ꝛ octō annos in etate Ait rex camerario ſuo Perge cito ꝛ lectū meū alibi preꝑabo quia hic non maneo. At ille. Etiā dn̄e ſed iam parata ſunt omnia iō nō eſt bonum alibi iacere eo q in tota ciuitate nō eſt ꝑ nobis hoſpitiū vtili⁹. Et ille. Ego dico tibi q alibi iacere volo. Stati camerari⁹ eum amouebat. Et rex occulte ad aliū locū acceſſit ꝛ militib ſuis dixit. Vos qui vultis hic manere poteſtis ſꝫ mane ad me accedatis. Cum oēs dormirent ſenex cū vxore ſurrexit qꝛ p̄cio cōducti erāt vt regē dormientē occiderēt ꝛ omnes milites occiderūt. Mane vero ſurrexit rex ꝛ milites ſuos occiſos inuenit. ait in corde ſuo. O ſi hic iacuiſſem cū alijs necat⁹ fuiſſem. iā tertia ſapiētia vitā meā ſaluauit. Senē cū vxore ꝛ tota familia i patibulo ſuſpēdi fecit ꝛ q̄ diu vixit iſtas tres ſapientias ſecū retinuit ꝛ vitā btām finiuit. Moraliſatio.

Kariſſimi. Imꝑatoꝛ iſte ꝑoteſt dici quilibet bonus chriſtianus qui habet imperiū corpis ſui et anime ſue ſuā animā regere Janitoꝛ in porta eſt volūtas libera Nullū eſt pctm̄ niſi ſit volūtariū. Mercatoꝛ qui venit ad portam eſt domin⁹ noſter Jeſus xp̄s Juxta illud Apocalipſ. Ego ſto ad oſtium ꝛ pulſo ſi quis aperuerit mihi intrabo ad eū ꝛ cenabo cū eo. Unde quotidie vendit tibi pro anima tua tres ſapientias. Florem ſunt virtutes anime Prima ſapientia. ſcilicet quicquid agas ꝛc. Hoc eſt quicquid facis primo ꝛ principaliter debet eſſe propter deū ꝛ in omni actu ſiue tp̄ali ſiue ſpūali. finem reſpicias. Juxta illud Prouerbioꝝ. Memorare nouiſſima tua ꝛ in eternū non peccabis Scd̄a ſapientia nolite viam publicā dimittere ꝑpter ſemitaꝫ. Via publica eſt via decem preceptoꝝ quam debes ſemper tenere vſq ad mortem et nunq̄ per ſemitā male vite ambulare.

ſicut heretici faciunt. Tertia ſapientia eſt. nūq̄ʒ hoſpiciū ad manēdū de nocte in domo alicuiꝰ accipias ꝛc. Senex iſte eſt mūdus q̄ habet iuuencu'ā in vxorē .i. vanitatē de die in die cōtinue imminūda ꝛ noua vanitas. Unde ſi in mundo hoſpitatꝰ fueris ſine dubio timendū eſt tibi de morte qꝛ nemo p̄t deo ꝛ mundo frui. Satrape q̄ ꝯtra regem ꝯſpirauerāt demones ſunt q̄ ſp nitunt hoīem ſpiritualr̄ occidere. Et ſi non poterūt p ſe loquunt cum barbitōſore .i. carne q̄ ad modum barbitonſoris radit oēs pilos Caro p volūtatē ſuā radit vtutes q̄s in baptiſmo hō recepit. Sed ſi hō ad finē ſuum reſpiceret .ſ. ad mortē q̄ morte debemꝰ mori vel vbi vel quādo recedere ta nobis oīs malꝰ actꝰ. Studeamꝰ ergo iſtas tres vtutes tenere ꝛ ſic poterimꝰ ad eternum brauium puenire.

De beneficiorꝫ memoria. Cap. ciiij

q Widam miles erat qui ſup oīa venari dilexit. Accidit vna dierum ꝙ ad venādum p rexit. occurrit leo claudicās ꝛ pedem militi oſtendit. Miles vero de equo deſcēdit ꝛ ſpinā acutā de eius pede extraxit et vngentum vulneri appoſuit ꝛ ſanatꝰ eſt leo. Poſt hoc vero rex illiꝰ regni ī eodem nemore a caſu venabat ꝛ illū leonem accepit ꝛ multis ānis ſecū nutriuit. Miles ille ꝯtra regē forefecit ꝛ ad eādē foreſtā fugā petijt vbi oēs trāſeūtes ſpoliauit ꝛ occidit. Rex vero illum captiuauit ꝛ contra eum ſententiā dedit vt leoni daret ad deuorandū ꝛ ꝙ nihil aliō ad comedendum ei daretur ad hoc vt ille horribil leo militē deuoraret Miles vero cū in foueā eēt piectꝰ multum timuit expectāſq̄ʒ horā q̄ndo deuoraretur. Leo vero eum intime reſpexit ꝛ cum noticiā eiꝰ haberet applauſum ei fecit ꝛ ſeptē diebus ſine cibo remanſit Rex vero cum hoc audiſſet admirabat fecit militem de fouea extrahi et ait ei Dic mihi cariſſime quō poterit hoc eē ꝙ leo tibi nō nocuit. Qui ait. Dn̄e a caſu per foreſtam equitaui leo iſte claudicās mihi occurrebat Ego vero ſpinā de pede eius extraxi ꝛ vulnꝰ ſanaui. ꝛ iō vt credo mihi pepercit. Ait rex. Ex quo leo non nocuit tibi ego tibi parcā amodo ſtudeas vitam tuā corrigere. Ille vero gratias regi reddidit ꝛ poſt hoc in omnibus eſt emendatus ꝛ finiuit vitā ſuam in pace.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Miles iſte q̄ venatꝰ eſt. eſt homo mundanus. qui quotidie ſtudet quō bona mundana poterit acquirere. Leo claudicās eſt totum genus humanum qō per peccatum primi parētꝭ claudicabat an̄q̄ʒ ſpina. id eſt. pctm̄ originale per baptiſmum erat extractum. ꝛ cum vnguento bonaꝝ vtutū ſaluatum Poſt hoc miles ꝯtra regē deum oīpotentē ſurgit quotiens mortalr̄ peccat ꝛ vtutibꝫ ſpoliatur quas in baptiſmo recepit. ſed leo .ſ. genus humanum capitur quotiens diuinis p̄ceptis obligat ꝛ ī foueā penitentie ꝓijcitur. Si vero miles hō pctōꝛ in eadem fouea ꝓijcitur malum corporis ei euenire poteſt ꝛ etiā bonum qꝛ ſalutem anime poteſt ꝓmereri. Quam nobis concedat. ꝛc.

De viciſſitudīe cuiuſlibet boni ꝛ preſertim recte iudicātium. Cap. cv.

t Heodoſius regnauit prudens valde q̄ lumen oculoꝝ amiſerat qui quandā legem dedit ꝙ quedā campana in palacio eſſet poſita. ꝛ quicumq̄ʒ cauſam aliquā tractare haberet cordā campane proprijs manibus pulſaret. Ad cuiꝰ pulſatōem iudex qui ad hoc eſſet ꝯſtitutus deſcenderet ꝛ vnicuiq̄ʒ iuſticiā faceret. Erat aūt quidā ſerpens q̄ ſub corda cāpane nidum fecerat. ꝛ infra tēpus breue pullos ꝓduxit ꝛ cum pulli ambulare poterant prexit quodā die ad ſpaciandum cū pullis extra ciuitatē. Cum vero ſerpens abſens eſſet bufo nidum eiꝰ intrauit ꝛ occupauit. Serpens cum pullis rediens ꝛ bufonē nidum occupantem videns ꝯtra eum pugnit ſed bufonem deuincere nō poterat ꝛ ſic bufo nidum occupauit. Serpēs cū hoc vidiſſet caudā

ſuam circa cordā campane inuoluit et fortiter traxit ac pulſauit. ac ſi diceret. Deſcēde iudex ⁊ fac mihi iuſticiā. q2 iniuſte bufo nidū meū occupat Iudex cū campanā audiſſet deſcēdit. nemīnē videns iterato aſcēdit Hoc vidēs ſerpēs iterū pulſauit. Iudex hoc audiēs deſcendit ⁊ cū ſerpente cordā trahentē vidiſſet ⁊ bufonē locū eius occupantē aſcendit ⁊ totū regi denūciauit. Ait ei rex. Deſcende ⁊ nō tantū bufonē expelle ſꝫ illū occide vt ſerpēs locū ſuū occupet. qđ ⁊ factū eſt ꝑ omnia. Poſt hec vero vna dierum cum rex in ſtratu ſuo iacuiſſet ſerpēs camerā ſuā intrauit portāſq; i ore ſuo lapidē ꝓciosum. Hoc cū vidiſſent ſerui regi dixerūt de introitu ſerpētis Ait ille. Nolite eū īpedire. credo ꝙ nullū malū mihi faciet. Serpēs ſuꝑ lectū ei⁹ aſcendit ⁊ verſus faciē ei⁹ ꝓrexit. Cū vero ad oculos ei⁹ veniſſet lapidē ſuper hos cadere ꝑmiſit ⁊ ſtatī camerā exiuit Cum vero lapis duos oculos eius tetigiſſet rex claꝝ viſum recepit. Nō modicū gaudēs ſerpentē reqri fecit ſed non eſt inuētus. lapidē ſecū cuſtodiuit ⁊ vitā in pace finiuit. Moraliſatio.

Ariſſimi. Rex iſte poteſt dici q̄libet homo mūdan⁹ qui tenetur regere ſeipſuꝫ ⁊ tñ cecus eſt q̄ntum ad ſpūalia. ſed vidēs clare quātuꝫ ad tpalia. Campana ſuſpēſa eſt lingua predicatoris q̄ certis tꝑibus debet pulſari. Corda cāpane eſt ſacra ſcriptura ꝑ quā ꝓdicator habet deſcēdere ⁊ virtutes atq; vicia intimare quō pctōres ꝑ virtutes poterūt celū aſcēdere ⁊ ꝑ peccata infernū introire Serpēs q̄ fecit nidum ſub corda campane eſt diſcret⁹ cōfeſſor q̄ habet ſe ponere ſub ſacra ſcriptura. ⁊ in nido. i. in corde peccatoris pullos. i. bonas virtutes ꝓducere Si vero aliq̄s ſenſus per pctm̄ ſit inuiciatus habet cordā ſacre ſcripture pulſare. tūc iudex. i. ratio debet deſcēdere ⁊ oīa ꝑ veram cōfeſſionē excutere ⁊ corrigere. Sꝫ ſepe ꝯtingit ꝙ ꝑlati ⁊ cōfeſſores ſunt tepidi ⁊ negligētes ⁊ ꝑgunt extra ad mūdana ⁊ ſic ſubditi manent in ꝑiculo. quia bufo. i. diabolus locū occupat. Quid ergo eſt faciēdum. certe vt cōfeſſor redeat ad peccatorē ducendo ſecū pullos. i. bonas virtutes. Serpēs habet duo. p'o portat venenū. ſic ſacerdos dat venenū penitētie ⁊ antidotū abſolutōis ſalutis aīe ⁊ debet cōtra diabolū pugnare informādo pctōrem quō diabolo eſt reſiſtēdū. et ſic eum de corde peccatoris expelles De inde ſerpēs lapidē portauit. ſic diſcret⁹ cōfeſſor ꝑ ſacrā ſcripturā debet peccatori lapidē. i. xp̄m dare. de cui⁹ virtute viſum ſpūalē pōt recipe ⁊ ꝑ cōſeq̄ns vitā eternā obtinere.

Qꝫ eſt vigilādū cōtra fraudes dyaboli ne nos decipiat. Capitulū. cvi.

o Lim erāt tres ſocij qui ad peregrinandū pergebant. Accidit ꝙ cibaria preter vnū panē inuenire non poterāt ⁊ erant famelici valde ⁊ dixerūt adinuicē. Si iſte panis in tres ptes diuidať vnicuiq; ps nō ſufficeret ex nr̄is ad ſaturādū. habeamus ergo ſanū conſiliū quō debeam⁹ de iſto pane diſponere. Ait vn⁹. Hic in via dormiem⁹ ⁊ q̄libet ſomniū habeat et ille q̄ mai⁹ mirabile viderit ille totū habeat panē. Rñderūt alij duo. Bonū eſt cōſiliū ⁊ inceperūt dormire. Ille q̄ conſilium dederat ſurrexit ex ipſis dormiētib⁹ et panē totaliter comedit. nec vnicā micā ſocijs ſuis dimiſit. Hoc facto ſocios ſuos excitauit dicēs. Surgite velociter tps eſt vt q̄libet ſomniū ſuū dicat. Ait prim⁹. Cariſſimi mirabile ſomniū vidi ſcꝫ vnā ſcalā aureā de celo deſcēdētem ꝑ quā angeli aſcēderūt ⁊ deſcēderūt ⁊ animā meā vſq; ad celū de corpe meo extraxerūt. q̄n ibi erā prēm ⁊ filiū ⁊ ſpiritum ſanctū vidi. ⁊ tantū gaudiū circa aīam meā erat qđ ocul⁹ nō vidit nec aures audiuit qđ ibidē ꝑcepi. Et iſtud eſt ſomniū meū. Ait ſecūdus Et ego vidi ꝙ demones cū inſtrumētis ferreis ac ignitis animā meā de corpe meo traxerūt. ⁊ ibidē me male tractauerūt ⁊ dixerūt Quādiu de⁹ regnat in celo ꝑmanebis in iſto loco. Ait terti⁹. Audite ſomniū meū. Mihi videbať ꝙ q̄dā angelus ad me venit ⁊ ait Cariſſime vis videre vbi

ſunt ſocij tui. Reſpondi. Etiā dñe. In
ter nos hēm⁹ vnū panē diuidere timeo
ꝙ cū pane receſſerit. At ille. Non ē ita
ſ; panis iuxta nos ē ſeq̄re me. duxit me
ad portā celi caput meū tm̄ ſcḋm ꝓceptū
ſuū infra portā poſui ⁊ vidi te ⁊ videbat̄
mihi ꝙ ad celū rapt⁹ fuiſti ⁊ ſederes in
throno aureo . ⁊ multa cibaria ac vina
optima añ te. Dixitq; angel⁹ mihi Ec
ce ſocius tu⁹ abūdat i om̄i gaudio et ci-
barijs. ⁊ ibidē in eternū permanebit. q2
qui ſemel regnū celeſte intrauerit. exi
re nō poterit. Iā mecū veni ⁊ oſtēdā vbi
ali⁹ ſocius tu⁹ ē. Cum ꝺo ſecutus illū
fuiſſem duxit me ad portas īferni. ⁊ ibi
vidi te ſic dixiſti i penis grauiſſimis. ⁊
cū tibi quotidie miſtrabat̄. panis et vi
nū in magna copia tūc a te q̄ſiui o cariſ
ſime ſocie mihi diſplicet ꝙ ī iſtis penis
iaces . tu vero rn̄diſti mihi ꝙ q̄diu de⁹
regnat in celo. hic ꝑmanebo. q2 hoc me-
rui. Surge ḡ cito ⁊ totū panē comede.
q2 amodo nec me nec ſociū noſtꝝ vide-
bis. Ego ꝺo cū vidi ſurrexi ⁊ ſic dixiſti
panē comedi.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per iſtos tres ſoci-
os tria genera hoīm intelligere
debem⁹. Per primū ſaracenos ⁊
iudeos. Per ſecundū diuites ⁊ potētes
hui⁹ mūdi Per tertiū viros ꝑfectos ſicut
ſunt religioſi ac ceteri hoīes deū timen
tes. Per panē rotundū regnū celeſte i
telligere debem⁹ Panis iſte. ſ. regnū ce
leſte diuidat̄ inter tria genera hominū
[illegible]m merita ſua. aliqui mai⁹ aliq minus
[illegible]mi ſc; ſaraceni ac iudei dormiūt in
[illegible]atis ſuis. ⁊ credūt ſe celum hr̄e. ſic
[illegible]eni ꝑ ꝓmiſſionē machometi cui⁹
[illegible]nēt q̄ eis ꝓmiſit in celo regnare
[illegible] etiā credūt ꝑ legē moſaicā illud
[illegible]re. Iſta creditio eſt q̄ſi ſomnus.
[illegible] ſocius cui ſomniauit ſe eſſe in in
ferno. ſunt iſti diuites ac hui⁹ mūdi po
tentes q̄ ſine aliq dubitatōe ꝑ ꝑdica-
tores ac ꝯfeſſores ſciunt . ꝙ ſi in pctīs
ſine ꝯtritione decedūt ꝙ ad infernū de
ſcendāt ⁊ ibi eternalr̄ puniant̄. Et hoc
nō obſtante pctā ſup pctā accumulāt.
Et ideo de diuitib9 ſcribit̄. vbi ſunt po
tentes mūdi hui⁹ q̄ cū canib9 ⁊ auib9
ludebant. Mortui ſunt ⁊ ad infernū de
ſcenderūt. Tertius ſoci⁹. ſ. xp̄ianus qui
nō in pctīs nec in mala fide dormit. ſed
bonis opib9 vigilat ꝑ ꝯſilium angeli. i.
ſpūſſancti dona . vitam ſuā ſic diriget
vt panem. ſ. regnū celeſte habeat.

De memoria mortis et nō delectan
do in temporalibus.

Capitulum. cvij.

e Rat quedam imago in ciuitate romana q̄
rectis pedib9 ſtabat hēbatq;
manū dexterā extēſam ⁊ ſup mediū di-
gitū erat ſupſcriptō Percute hic. Ima
go iſta a lōgo tpe ſic ſtabat. eo ꝙ null⁹
ſciebat q̄d hʒ ſignificaret . Percute hic.
Multi āmirati ſunt ⁊ ſepi⁹ ad imaginē
venerūt titulū reſpiciēdo. ⁊ ſic receſſerūt
q2 ſupſcriptōez penit⁹ ignorabāt. Erat
quidā cleric⁹ ſubtilis q̄ cū de imagīe au
diſſet mltū ſolicitus erat eā videre. dū
autē eā vidiſſ; ⁊ ſupſcriptionē legiſſet
Percute hic. Videnſq; ſolē ſup imagīez
per ſolis vmbrā digitū diſcernebat. per
quē dicebat. percute hic. Statim ligo-
nem accepit ⁊ vix ꝑ diſtantiā triū pedū
fodiebat. ⁊ quoſdā grad⁹ deſcēdentes in
ueniebat. Cleric⁹ aūt modicū gaudēs
ſup gradū deſcendit quouſq; ſub terra
nobile palaciū inuenit/ aulā intrauit.
videnſq; regē ⁊ reginā ⁊ multos nobi-
les in mēſa ſedētes reſpexit ⁊ circunq̄q;
totā aulā plenā hominib9 ⁊ oēs erāt ve
ſtib9 ꝓcioſis induti. nullus ex oīb9 vni-
cum verbū ei loq̄batur. Reſpexitq; ad
vnū angulū ⁊ vidit lapidē politū q̄ vo-
cat carbuncul⁹ a quo tota dom⁹ lumē re-
cepit. ⁊ ex oppoſito carbūculi in angulo
hoīem ſtantē habentēq; in manu ſua ar
cum paratū cum ſagitta ad ꝑcutiendū. ⁊
in fronte ei⁹ erat ſcriptū Ego ſū; q̄ ſū.
nullus arcū meum vitare pt. ⁊ ꝓcipue
carbuncul⁹ ille q̄ relucet tam ſplēdide
Clericus cū hoc vidiſſ; ammirabat̄. ca
merā intrauit. ⁊ mlieres pulcerrimas
in purpura ⁊ pello opātes īuenit ⁊ nul
lum verbū ei dixerūt. Deinde ſtabulū
equoꝝ intrauit ⁊ optimos equos ⁊ aſi
nos. ⁊ ſic de ceteris inuenit. eos tetigit ⁊

ad tactũ ſuum lapides apparuit. Hoc facto oĩa habitacula palacij viſitauit. ⁊ quicq̃d cor ei⁹ deſiderabat ibi inueit. De inde ſic prius aulã intrauit ⁊ d̾ receſſu cogitabat ac in corde ſuo dicebat. Mirabilia vidi hodie. ⁊ q̃cquid cor deſiderat hoc poterat inuenire. Veruntamen null⁹ dictis meis credet de iſtis q̃ vidi Et iõ bonũ eſt in ſignũ veritatꝭ aliquid mecũ portare ad mẽſam ſuperiorẽ reſpexit cyphos aureos ac cultellos optimos vidit. ad mẽſam acceſſit / vnũ cyphum cũ cultello de mẽſa leuauit vt ſecũ portaret. Cũ vo in ſinu ſuo collocaſſet. imago q̃ in angulo cũ arcu ⁊ ſagitta ſtabat ad carbũculũ ſagittã direxit. ⁊ illum pcuſſit / ⁊ in mltas ptes diuiſit. In cõtinenti tota aula facta ẽ ſic nox tenebroſa. Cleric⁹ vidẽs totalr̃ eſt ꝯtriſtat⁹ viã exeundi ꝓpter nimiã obſcuritatẽ inuenire nõ poterat. Et ſic in eodẽ palacio miſera morte mortu⁹ ẽ. Moraliſatõ

Kariſſimi. Iſta imago q̃ dicit Percute hic. ẽ diabol⁹ q̃ circũit querens quẽ deuoret qui habꝫ manũ extenſam. i. ptãtem ſup pctõres decipiendos. qui dic. pcute hic. i. homĩ auaro dic / pcute hic in terra bona mũdana appetendo cor tuũ in terrenis ponendo. Clericus q̃ venerat poſtq̃ alij receſſerunt eſt hõ cupidus ſiue auarus qr ſic bonus cleric⁹ die ac nocte ſtudet vt ſcientiã ſibi ipſi iprimat / ⁊ alios doceat / nec ſatiari poterit q̃n ſemp noua inuenit. Eodem mõ hõ cupid⁹ die ac nocte ſtudet i terra ⁊ mari quõ poterit bona mũdana acq̃rere / nec ocli ei⁹ ſatiant̃ Et ideo ꝯ tales dicit ſeneca. Cum oĩa pctã ſeneſcũt ſola cupiditas iuueneſcit Illi qui venerũt ad imaginẽ ſunt boni chriſtiani ⁊ pcipue religioſi / q̃ mundꝫ reſpicunt q̃ntũ ad victũ ⁊ veſtitũ. et ſic recedunt / nec ſupſcriptionẽ dyaboli curant tales picula euadent. Cleric⁹ vo p vmbrã digiti in terra pcuſſit. ſic auarus p vmbrã. ſ. mũdi vanitatẽ / q̃ eſt q̃ſi vmbra tranſiens. accepit ligonẽ. i. corpus ꝯdenſum ⁊ aſſenſum ac intellectũ p q̃ diuitias mũdi incipit fodere. Cuꝫ vero grad⁹ inuenit deſcẽdit. Prim⁹ gradus eſt ſupbia. ſcdˢ ꝯcupiſcentia oculorum. terti⁹ cõcupiſcentia carnis. Per iſtos grad⁹ ⁊ alios diuerſos cupid⁹ deſcendit ⁊ pulcꝛ palaciũ vt ei videt̃ plenũ hoſb⁹ ac vanitatib⁹ inuenit. ſ. mundũ iſtũ in quo et i quib⁹ miſer hõ miro mõ delectat̃. Imago q̃ cũ arcu ſtabat / ẽ mors q̃ ſemp eſt parata quẽlibet noſtꝝ pcutere. ſic dicit ſcriptura i frõte. Ego ſum. ſ. mors qr multo tpe in mũdo iſto introducta ſum p pctm̃ primi parentꝭ. Et nullus poterit q̃ntũcũq̃ diues generoſus aut fortis arcum meũ euadere Carbuncul⁹ ẽ vita hoĩs / q̃diu vita i eo manet / dat ei lumẽ carbũcul⁹. i. vitam põt hr̃e. ſꝫ tñ auar⁹ melius credit ac ſperat viuere. Et bona mũdana q̃ intelligunt̃ p cyphũ ⁊ cultellũ i ſinu ſuo ſcꝫ i archa ſua credit includere. veniet mors ⁊ pcutiet cũ ſagitta. i. cum graui infirmitate vitã ſuam. ⁊ ſtatim fit obſcuritas intantũ ꝙ oẽs ſenſus lumẽ ſuum ac virtutẽ amittũt / ⁊ iacet corpus ibi mortuũ ⁊ miſerabilr̃. qr infra triduũ incipit fetere. tũc diabol⁹ animã rapit amici ⁊ ꝯſanguinei. bona ſua q̃ cũ maledictione dei acq̃ſiuit. obtinebit / cadauera terra ac vermes corp⁹ occupabũt. Et ſic nihil peccatori relinq̃tur niſi pena eterna. Studeamus ⁊c.

De promiſſionis fideli conſtantia. Caplm̃. cviij.

Erat quidam impator in cui⁹ impio erã[...] duo latrones ad inuicẽ [...]derati iuramẽto vt null⁹ aliũ dim[...]ret in neceſſitate. ſed q̃lib&, p alt[...]tam poneret. mlta mala ad inui[...]trauerũt. ſ. furtũ ⁊ homicidiũ. Ac[...]mel ꝙ vn⁹ ſine altero / et eo abſ[...] furto capt⁹ erat. ⁊ i carcerẽ in co[...] poſit⁹. Q̃d audiẽs ſoci⁹ eius alter latro ad eũ venit ⁊ dixit. Cariſſime ſocie dic mihi i fide in q̃ ligati ſum⁹ q̃d fiet tibi. At ille. Ut mihi videt̃ mori debeo. qr comphenſus ſum cũ furto / ſi velles tm̃ facere iſtud q̃d tibi dixero ſp eſſeꝫ tibi obligat⁹. Vxorẽ ⁊ puulos ac familiam habeo de eis nihil ordinaui nec d̾ bonis.

meis ſi in loco meo poſſes expectare in carcere ꝓ me ꝫ poteris a iudice inq̄re/re: donec ad domū vadā/ ⁊ de vxore ⁊ de familia ⁊ de bonis meis ordinauero/ ⁊ tpe ōbito reuertar ⁊ liberabo te At ille Iſtud ſatꝫ fidelr̄ adimplebo. Perrexit ad iudicē ⁊ ait. Dn̄e mi amic⁹ me⁹ captus ē ⁊ i carcere poſit⁹ mortē vt credo euadere nō pōt. Si placet tn̄ vnā petitionē a vobis peto/ vt eū licēcietꝫ ꝙ ad domū ꝓpriaꝫ accedere poſſit vt an̄ mortem ſuā de vxore ⁊ familia poterit diſponere. Ego vo vt ꝺ eo ſis ſecur⁹ loco ſuo in carcere remanebo donec venerit. Ait iudex. Tali die iudiciū de eo ⁊ de alijs fiet. Si vo eodē die nō venerit q̄d ad ꝫ reſpondebis. Ait ille. Dn̄e omnē ſecuritatē q̄ tibi placet adiplebo. ꝙ ſi nō venerit/ ꝓ ei⁹ amore mortē ſuſtinebo. Ait iudex. Petitionē tuā exaudiā. ita tn̄ ꝙ te in vinculis habeā quouſq͡ʒ ipe redierit. Et ille. Dn̄ placet mihi. Tūc iudex poſuit ipm i carcerē/ ⁊ aliū libere miſit abire. Ille vo domuꝫ receſſit de vxore prole ⁊ familia ordinauit/ ⁊ tādiu moram fec. ſ. ad tertiū diē iudicij in q̄ oēs malefactores corā iudice ſūt p̄ſentati. Inter alios ille q̄ prompte ſe carceri obtulit/ ꝓ amico ſuo eſt p̄ntatus. Ait ei iudex. Ubi ē amic⁹ tuus q̄ hodie deberet redire ⁊ te liberare ac ſaluare. At ille. Dn̄e ſpero ꝙ nō deficiet. Iudex vo diu expectabat ſi veniret ⁊ nōdū venit. Statim dedit ꝓ ſentētia vt ad patibulū duceref. Et ſic factū eſt. Cum vo ad patibulū veniſſet: ait ei iudex. Cariſſime/ imputes tibi ⁊ nō mihi ꝙ nūc morieris: dixiſti ꝙ amicus tu⁹ veniret et te liberaret. Ait ille. Dn̄e exquo mori debeo/ inſtāter peto vt an̄ mortē meam pulſare potero. Ait iudex. Cuiuſmodi pulſatio erit illa. Qui ait. An̄ morteꝫ meā trib⁹ vicib⁹ clamabo. Et ille. Mihi placꝫ. Ille incepit alta voce clamare/ primo ſcd̄o ⁊ tertio. reſpexit circūq͡ʒ et hoīem agili curſu venientē vidit a longe ⁊ ait iudici. Mortē meā differaſ ecce hoīem venientē video/ forte iſte ē ſocius me⁹ q̄ me hodie liberabit Iudex vo cū ipm venientē audiſſ: expectauit Et ecce ſoci⁹ eius venit et ait. O dn̄e ego ſum ille q̄ de bonis meis diſpoſui et amic⁹ meus interim in p̄iculo mortis ꝓ me ſtetit. Illū libere p̄mittas abire qꝛ paratus ſum ꝓ pctīs meis mortē ſuſtinere. Iudex reſpexit eū ⁊ ait. O cariſſime/ dic mihi cām q̄re ad inuicem eſtis ita fideles. Et ille. Dn̄e a puericia q̄libet alteri fidē dedit/ vt i omib⁹ fideles eſſem⁹. Et hec eſt cauſa q̄re ipſe in loco meo ſe poſuit quouſq͡ʒ de domo mea ordinaſſeꝫ. Iudex ait. Exquo ita eſt/ tibi mortē remitto/ ⁊ ſitis mihi fideles. de cetero mecū mā̄ebitꝫ/ ⁊ de p̄ſtenda vobis neceſſaria ꝓuidebo p̄ oīa. At illi. Dn̄e omnē fidelitatē amodo ꝓmittimus vobis. Iudex igit̄ eos recepit ad grām et oēs iudicē laudabāt qui fecit eis talē miſc̄diam.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Rex iſte imperator/ ē pater celeſtis. Duo latrones anima ⁊ corp⁹ q̄ facti ſunt per pctīn ſocij. ſ. in baptiſmo ad inuicē vniti: ita ꝙ q̄libet alteri fidem dedit aliū in ncītate nō deficere qn̄ dixerūt. abrenuncio diabolo ⁊ pompis ei⁹. ⁊ poſt hoc facti ſunt ſocij in oīb⁹ opib⁹. ſed vnus ſine altero eſt capt⁹/ ⁊ fortiter aduinculatus/ qn̄ homo mortaliter peccat an̄ia ſub iugo diaboli manet. Alter ſoci⁹ ſcꝫ corpus hincinde in delicijs ſuis vacat. Sed bonus chriſtian⁹ deo dilectus cuꝫ intelligit ꝙ anima in peccatis iacet. et per conſeq̄ns in carcere dyaboli/ habet ſe offerre loco eius: hoc eſt in loco pn̄ie. permanere quouſq͡ʒ anima ad vxorem id eſt ꝯſciam pergat ⁊ cū ea diſponit de prole ⁊ familia. i. de diuinis p̄ceptis et peccatis. quot ⁊ q̄ntū contra diuīa precepta deliquit. ⁊ q̄ꝫdiu in pctīs permanſit/ et pro quolibet pctō debꝫ ſatiſfacere deo. Sed dic mihi quomō Certe p̄ orationē/ ieiuniū ⁊ elemoſinam. Interim corp⁹ debet clamare tria/ videlicet Prima vox eſt amara contritio Scd̄a integra confeſſio. Tertia plena ſatiſfactio Statim ad iſtos clamores aīma que iam domū conſciētie diſponit ad te veniet in forma debita. et amb⁹. ſ. corpus et an̄ia intrabūt in eterna tabernacl'a.

Ad que nos pducat dominus noster ieſus chriſtus ꝛc.

Quos ditat dyabolus per auariciā in fine recipit ad gehennā. Cap. cix.

Qvidam faber diues iuxta mare in q̄da₃ ciui tate manēs valde auar⁹ et ma lus erat. multā pecuniā collegit ꝛ vnū truncū impleuit/ ꝛ ipm iuxta igne₃ po ſuit in ɔſpectu oīm. vt null⁹ de eo ſuſpi cionē haberet ꝙ pecunias ɔtineret. Ac cidit ſemel cū oīs ſomno eſſent oppreſ ſi mare domū intrauit intātū ꝙ truc̄ cū pecunia natabat/ ꝛ qñ mare receſſit truncū ſecū abſtulit. ꝛ ſic truncus nata bat ꝑ mare multa miliaria quouſ ꝑ uenerat ad vnā ciuitatē/ in q̄ erat qui dam hō qui cōmune hoſpiciū habebat Homo ille mane ſurrexit /vidēs trun cum natare. ad terrā duxit/ credens ni hil aliud eſſe ꝙ̄ qddā lignū ab aliquo piectū vł derelictū Jlle hō erat valde liberalis ꝛ larg⁹ erga paupes ꝛ peregri nos. Accidit vna dieꝝ ꝙ pegrini in ei⁹ domo hoſpitati ſunt ꝛ erat temp⁹ frigi diſſimū/ hoſpes cū ſecuri lignū ſcindit et poſt tres vel quattuor ictus ſonitum audiuit. Deinde ſcindēs ꝛ pecuniā in ueniens gauiſus eſt/ et ſub cuſtodia po ſuit ſi aliqs veniret cuius eſſet et reddere vellet. Faber vo de ciuitate in ciuitate₃ iuit q̄rendo pecunias ſuas/ venit ad ci uitatē/ ꝛ ad domū hoſpitis qui trūcum inuenit. Cum mētione₃ de trunco per dito faceret/ audiens hoſpes intellexit ꝙ pecunia ei⁹ fuit. cogitauit intra ſe Jā probabo ſi voluntas dei fuerit/ vt pecu niā ei reddā Fec̄ fieri hoſpes tres paſtil los de pane. Primū impleuit terra. Se cundū oſſib᷒ mortuoꝝ. Tertiū cū pecu nia quā inuenit in trunco. Hoc facto dixit fabro. volum⁹ comedere tres bo nos paſtillos de optimis carnib᷒ quas habeo. quēcunq elegeris ſufficientē ha bebis. Faber vo vnū poſt aliū leuauit/ paſtillū plenū terra mag⁹ ponderante₃ inuenit ꝛ illū elegit. Et ait hoſpiti. Si plus indiguero illū ſcdm eligo/ ponēs manū ſuꝑ paſtillū plenū de oſſib᷒ mor tuoꝝ. tertiū paſtillum tibi habeas. Ho ſpes h̄ videns in corde ſuo dicebat. Jā clare video ꝙ volūtas dei nō eſt ꝙ ille miſer pecuniā ſuā habeat. ſtatī paupes ac debiles/ cecos ꝛ claudos vocauit/ et in pñtia fabri paſtillū aperuit ꝛ ait. Ec ce miſer pecuniā tua₃ quā manib᷒ tuis tradidi. tu potius paſtillos de terra et de oſſibus mortuoꝝ elegiſti Et bene. qꝛ deo nō placuit vt pecuniā illam rehabe res. Hoſpes ſtatim coram oculis ſuis totam pecūia₃ illā inter paupes diui ſit. et ſic faber cum confuſiōe magna re ceſſit.

Moraliſatio

Kariſſimi. Faber iſte pōt dici q̄ libet hō mūdan⁹/ q̄ potius nitit̄ mundo ſuire ꝙ̄ creatori nr̄o. Per truncū iſtū vndiq clauſu₃ cor cu iuſcunq auari intelligit̄ qđ ſp eſt clau ſū quo ad celeſtia. Pecunia in dūſa ſūt quedā opa meritoria/ que aliqñ miſer homo cōmittit ex timore dei cōpulſus. Mare qđ fluit et refluit/ ē mūd⁹ iſte q̄ rapit de corde auari quicq̄d boni cōmi ſerat/ nō tm̄ virtutes q̄s ī baptiſmo re cepit. ſ₃ bonas cogitatiōes cordis. Ma thei. vi. Ubi eſt theſaur⁹ tuus/ ibi eſt et cor tuū. Hoſpes q̄ trūcū īueit/ eſt bon⁹ platus vel ɔfeſſor diſcret⁹ q̄ tenet̄ circa pctōres diligentiā hr̄e/ et eoꝝ corda et facta ſcrutari ꝛ inueſtigare quō poteſt ad viam rectitudinis duci. Uñ homo tenet̄ ſequi viam ꝑ quā poterit ſalute₃ inuenire. ſc₃ ad confeſſionē currere /et in domo eccl̄ie hoſpitari et eius p̄cepta obedire. Tūc ɔfeſſor debet ipſi tres pa ſtillos oñdere vt vnū eligat de iſtis per quem famem peccati extinguere poſſit Primus enī paſtillus erat plen⁹ terra et deſignat mundū. quē ſi mundan⁹ hō elegerit in vita iſta nihil aliud īuene rit/ niſi terram purā. i. ſepulcrū vix ſe ptem pedes ɔtinēs. Quia oīe qđ eſt in mundo/ aut eſt ſuꝑbia vite/ aut ɔcu piſcentia oculoꝝ/ aut ɔcupiſcentia car nis. imo totus mōs ī maliḡ eſt poſitus Ergo de illis qui mūdana eligūt. Me mento ḡ homo qꝛ cinis es/ et in cinerē reuerteris. Secūdus paſtillus erat ple nus oſſib᷒ mortuoꝝ. et ſiguat carnem

id eſt carnales hoīes.vt ſunt ocioſi/ guloſi ⁊ luxurioſi.qui cū oīm ſtudio in tendūt carni placere. Cōtra tales dic apl'us. Si ſcḋm carnē vixeritiſ/ morięmi Tunc inuenietiſ opa vr̄a q̄ oſſa arida que nihil aliud valēt/niſi vt cōburant Ve ḡ illis q̄ illū paſt illū.ſ.carnales delicias eligūt. Tertius paſtill' erat ple/nus argēto ⁊ auro puro.et ille deſignat celū empyreū in quo ē theſaur' infinit' Pauci ſunt reſpectiue q̄ manū ad illud paſtillū ponāt. Vñ math .vij. Lata eſt via q̄ ducit ad infernū. ſtricta q̄ ducit ad celū.ideo pauci p eam ābulāt. Quid ergo eſt faciendū. Certe vocandi ſunt paupes ⁊ debiles.i.iuſti atq₃ ſancti q̄ in vita iſta p tribulatiōes mltas pter deū tranſierunt ⁊ multas miſerias ſu/ſtinuerūt. Talib' dicet illud matthei xxv. Venite bñdicti pr̄is mei percipite regnum qḋ vobis patum eſt. Ad qḋ nos perducat ⁊c.

De mirab ili errantiū reuocatione et afflictoꝝ pia conſolatione.

Capitulū.cx.

TRaianus imperator regnauit/ in cui' imperio erat quidā miles noīe placidus/qui erat magiſter militie ex parte impatoris. Iſte erat i opib' mi/ſericordie valde aſſidu'.ſed tñ ydoloꝝ cultui deditus. Habebat āt vxorē eiuſdem ritus ⁊ miſcḋie exiſtentē. duoſq₃ filios ex ea pcreauit/quos iuxta ſuam nobilitatē magnifice educari fecit. Et quia miſcḋie operib' ſedule inſiſtebat. ad viā veritatiſ meruit illuſtrari. Quadam enī die cū venatiōi inſiſteret/ gregem ceruoꝝ repit/inter quos vnū ceteris ſpecioſiorē ⁊ maiorē conſpexit.q̄ ab alioꝝ ſocietate diſcedēs/ in ſiluam vaſtidiorē pſiliit Vñ cum alij milites circa ceteros ceruos occupati eſſent. Placidus illū toto niſu inſeq̄batur.⁊ ipſud capere nitebat. Quem cū totis virib' inſeq̄retur/ceru' tandē ſup q̄ndā rupis altitudinē aſcendit/⁊ placid' appropi/ans qualiter eū cape poſſ/ in animo ſedule cogitauit. Qui cum ceruū diligēter inſpiceret/ vidit inter cornua eius formā ſcē crucis ſupra ſolis claritatem fulgentē/ ⁊ imaginē ieſu xp̄i qui per os cerui ſic olim p aſinā balaam ſic ei lo/cutus eſt dicēs. O placide q̄d me inſequeris. Ego tui gratia in hoc aīali ap/parui tibi. Ego ſum xp̄us quē tu ignorans colis.elemoſine tue corā me aſcē/derunt. Et ob hoc veni vt p hūc ceruum quē venabaris/ego quoq₃ venarer te ipſum. Alij tñ dicunt ꝙ ipa imago q̄ in/ter cornua cerui appuit hec vba ptulit. Hoc audiens placidus/nimio terrore correptus ē.de equo in terrā cecidit ⁊ poſt vnā horam ad ſe rediēs d terra ſurrexit ⁊ ait. Reuela mihi q̄d loq̄ris/ ſic credam in te. Et ait xp̄s. Ego ſum xp̄s placide qui celū ⁊ terrā creaui.qui lucē oriri feci ⁊ a tenebris diuiſi.qui dies tēpora ⁊ annos cōſtitui. q̄ hoīem de limo terre formaui.qui pter ſalutē hūani generis in terris in carne apparui.qui crucifixus ⁊ ſepult' tertia die rſurrexi. Audiens hec placid'/iterū in terrā cecidit ⁊ ait. Credo dñe ꝙ tu es q̄ oīa feciſti/⁊ q̄ errātes cōuertis. Et dixit ad eū dñs. Si credis vade ad epm ciuitatis ⁊ facias te baptiſari. Cui placid' Vis domine vt hec eadem vxori mee nun/ciem ⁊ filijs vt ⁊ ipſi pariter in te cre/dant. Cui dñs. Nuncia illis vt et ipſi pariter tecū mūdentur. Tu quoq₃ die craſtina huc venias vt tibi rurſum ap/pareā/⁊ q̄ futura ſunt pleni' pandam Cum ḡ placid' domū veniſſet ⁊ hec vxori in lecto renūciaſſet. reclamauit vxor eius dicens. Dñe mi et ego alia nocte tranſacta vidi dicentē mihi. Cras tu et vir tuus ⁊ filij tui ad me venietiſ. Et nūc cognoui q ipſe eſt xp̄s. Pergentes ergo media nocte ad epm ciuitatis rome q̄ eos cū magno gaudio baptiſauit et placidū vocauit euſtachiū.vxorē theoſbytam.et filios ei' theoſbytū ⁊ agapi/tum. Mane facto euſtachi' ſic cōſueue/rat ad venationē pceſſit/⁊ ppe locū veniēs milites ſuos q̄ſi ſub obtētu inueſtigande venatiōis diſpſit.ſtatimq₃ in loco formā prime viſionis aſpexit/ca/denſq₃ in terrā ſuā dixit Supplico dñe

vt māifeſtes q̄ ꝑmiſeras ſuo tuo. Cui
dñs. Beat⁹ es euſtachi q̄ accepiſti laua
crum gratie mee qui mō dyabolū ſupe
raſti. Et modo eū qui te decepat ꝯcul
caſti. Modo apparebit fides tua. Dya
bolus eni eo ꝙ ipm dereliquiſti/ ꝯtra te
ſeuiet/ ⁊ varijs modis armaſ. Opoꝛtꝫ
eni te mlta ſuſtiere vt accipias coꝛonā
victoꝛie. Opoꝛtet te multa pati vt de
alta ſeculi vanitate hūilieris/ ⁊ ruſus
ſpūalibus diuitijs exalteris. Tu ḡ ne
deficias nec ad glām priſtinā reſpicias
qꝛ ꝑ tēptatiōes opꝫ te alterꝝ iob demō
ſtrari. ſed cū hūiliat⁹ fueris veniā ad te
et in gloriā priſtinā te reſtituam. Dic
ergo mihi ſi tēptationes mō vis ſuſti/
nere/ aut in fine vite tue. Dicit ei eu/
ſtachius. Dñe ſi opꝫ ita fieri/ mō iube
temptationē accedere. ſꝫ virtutē patiē
tie tribue. Cui dñs. Foꝛtes eſtote. qꝛ
gr̄a mea cuſtodiet aīas vr̄as. Sicqꝫ do
minus in celū aſcendit/ et euſtachi⁹ do
mum rediens hec vxoꝛi ſue nunciauit.
Poſt paucos igiſ dies moꝛs peſtifera
cunctos ſuos et ancillas ei⁹ inuaſit/ et
vniuerſos occidit. Deinde poſt alios
dies oēs equi ⁊ oīa ei⁹ pecoꝛa ſubito
interierūt. Quidā aūt ſceleſtes ei⁹ de
predationē videntes ꝑ noctē in domū
eius irruentes cūcta q̄ reppererūt aſpoꝛ/
tauerūt/ ⁊ totā domū auro ⁊ argēto ⁊ re
bus alijs ſpoliauerūt. Et ipſe cū vxoꝛe
ſua ⁊ filijs gr̄as deo agens nocte nud⁹
aufugit. Qui ruboꝛē verentes egyptū
pergebāt/ totaqꝫ ei⁹ poſſeſſio ꝑ rapinas
maloꝝ ad nihilum ē redacta. Rex autē
totuſqꝫ ſenat⁹ ꝑ mgr̄o militū tam ſtrē/
nuo multū dolebāt. eo ꝙ nullū indiciū
de eo reꝑire poterāt. Cum aūt iter age/
rent. appꝛopinquerūt mari/ ⁊ inueniē/
tes nauim in ea nauigare ceperūt. Vi
dens aūt dñs nauis vxoꝛē euſtachij ꝙ
pulcra eſſet nimis. ipam hr̄e deſiderauit
Cum vo tranſfretaſſent/ naulū ab eis
exigebat. nō hn̄tibꝰ illis vn̄ ſoluerent/
iuſſit ꝑ naulo retinere vxoꝛē. volenſqꝫ
eam ſecū hr̄e. Qd vt euſtachi⁹ audiuit
nullaten⁹ ꝯſentire voluit. Eo ꝯtradicē/
te innuit dñs nautis ſuis vt eū in ma
re ꝑcipitarent/ vt ſic vxoꝛē ſuā hr̄e poſſ

Quod vt euſtachi⁹ comperiſſet vxoꝛē
eis triſtis reliquit. ⁊ duos infantes ac
cipiēs ingemiſcēs ibat dicēs. Ve mihi
et vobis. qꝛ mater vr̄a alienigene ma/
rito tradita eſt. ꝑueniēſqꝫ ad q̄ndā flu
uium, ꝓpter aquaꝝ abūdantiā/ nō ē au
ſus cum duob⁹ filijs ꝑtranſire. ſed vno
circa ripā fluminis relicto alterꝝ trāſpoꝛ/
tauit. Qui cū fluuiū trāſfretaſſet illū in
fantē quē baiulauerat ſup terrā poſuit
et ad accipiendū aliū feſtinauit. Cū
aūt circa mediū fluminis ꝑueniſſet. ecce
lupus ꝯcitus venit/ ⁊ infantē quē depo
ſuerat rapiēs in ſiluā fugit. Qui de eo
deſpatus ad aliū feſtinauit. Sed cum
abiret leo aduenit ⁊ alterꝝ infantē rapu
it ⁊ abſceſſit/ vn̄ eū ſeq̄ nō valens cū eēt ī
medio fluminis/ cepit plangere et capil
los ſuos euellere/ volēs ſe in aquā ꝓij
cere niſi eū diuina ꝓuidētia conſeruaſſet
Paſtoꝛes aūt vidētes leonē puerꝝ viuū
poꝛtantē. eum cū canibꝰ inſecuti ſunt.
Per diuinā aūt diſpēſationē leo puerꝝ
illeſum abijciens receſſit. Quidā inſu
per aratoꝛes poſt lupū clamātes de eius
faucibꝰ puerꝝ aliū incolumē liberauerūt
Utriqꝫ vo paſtoꝛes ⁊ aratoꝛes de vno
vico fuerūt/ ⁊ penes ſe pueros nutrierūt
Hoc aūt euſtachi⁹ neſciebat. ſꝫ merēs
ac ploꝛans ibat dicēs. Heu mihi quia
ante vt arboꝛ pollebā ſed mō penit⁹ nu/
datus ſum. Heu mihi qꝛ multitudine
militū circūdari ſolebā. ſꝫ mō ſolus re/
manens nec filios conceſſus ſum hr̄e.
Memini te dñe mihi dixiſſe qꝛ optet
me temptari ſicut iob. Ecce pluſqꝫ iob
aliq̄d ī me fieri vides. Ille eni ⁊ ſi om
nibꝰ nudatus fuerit. tn̄ ſtercus habuit
ſup quo ſedere potuit Mihi aūt nihil
hoꝝ remanſit. Ille amicos ſibi cōpatiē
tes habuit. Ego feras habui ī amicos
que filios meos rapuerūt Illi vxoꝛ eſt
relicta/ a me vo ablata. Da requiē do
mine tribulatiōibꝰ meis/ ⁊ pone cuſto
diā oꝛi meo. ne declinet coꝛ meū in ver
ba malicie ⁊ eijciat a facie tua. Hīs di
ctis cū lacrimis ad quēdam vicū abijt
et data ſibi mercede agnos illoꝝ hoim
per annos q̄ndecim cuſtodiuit. Filij āt
eius in altero vico ſunt educati. nec ſe

fratres eſſe ſciebant. Dñs aũt nauis
vxorē euſtachij ↄſuauit nec eũ ille alie
gena cognouit. ſed potiꝰ eam ītactũ di
mittens vitā finiuit. Jmpator autem
et pplſs romanꝰ plurimũ ab hoſtibꝫ mo
leſtabatꝛ/ ⁊ recordatꝰ placidi ꝗ ſtrēnue
ↄtra eos dimicaſſet. de eius ſubita mu
tatiōe pluries triſtabatꝛ. dixitq; mul
tos milites ꝑ diuerſas mūdi ꝑtes ꝓmit
tēs oībꝫ q̄ eũ inuenirēt mltas diuitias
⁊ honores. Quidā aũt ex militibꝫ q̄ ali
qñ placido miniſtrauerant ad ipm vi
cum in quo degebat venerūt/ quos placi
dus de agro venit/ ↄſiderans eos ex in
ceſſu ꝓtinꝰ recognouit ⁊ ingemiſcendo
ꝑturbari cepit/ cogitans dignitatē quā
olim habuit ⁊ in corde ſuo dixit. Dñe
ſicut iſtos qui aliqñ mecũ fuerūt ꝑter
ſpem nunc vidi/ da vt ↄiugē meā vide
re poſſim. nā de filijs ſcio ꝙ a feris ↄme
ſti ſunt. Venit eni ad eū vox dicēſ. Cō
fide euſtachi. qꝛ cito honorē tuũ recupe
rabis ⁊ filios ⁊ vxorem recipies. Cum
igitur militibꝫ obuiaſſ̄. ipi eũ minime
cognuerunt. Cunq; eũ ſalutaſſent q̄ſie
runt ſi aliquē ꝑegrinũ noīe placidũ cũ
vxore ⁊ cum duobꝫ filijs cognoſceret.
Jlle āt ſe neſcire ꝓfeſſus ē ad ꝑces tñ
eiꝰ in hoſpitiũ diuerterūt/ ⁊ placidꝰ eis
ſeruiebat/ ⁊ recolēs priſtinũ ſtatũ ſuũ
lacrimas cōtinere nō poterat. Egreſſus
aũt foras faciē ſuā lauit/ ⁊ iterꝫ rediens
eis ſuiebat. Jlli vo ↄſiderantes ad in
uicē dixerunt. ꝗ ſimilis eſt hic hō illi
quem q̄rimꝰ. Et rñdēs alter dixit. Val
de ſimilis ē. Conſideremꝰ igit ſi habꝫt
ſignũ cicatricis in capite qd ſibi in bel
lo accidit/ ipſe vo eſt. Et reſpicientes
et ſignũ videntes ipm eſſe quē q̄rebāt
protinꝰ cognouerūt/ ⁊ inſiliētes ⁊ oſcu
lantes eũ de vxore ſua ⁊ filijs ſciſcitati
ſunt. qui dixit eis ꝙ filij mortui eſſent
et vxor detenta. Vicini aũt oēs ad ſpe
ctaculũ cōcurrebāt/ dum milites vtu
tem ⁊ primā gloriā narrabāt. tunc ꝑce
ptũ impatoris milites ei expoſuerūt. et
optimis veſtimentis ipm induerūt. Poſt
iter q̄ndeci dierꝫ ad impatorē venerūt
qui eiꝰ aduentũ audiēs eidem ꝓtinus
occurrit/ ⁊ in oſcula pacifica eius ruit
Narrauitq; oībus ꝑ ordinē cuncta q̄
ſibi acciderāt/ ſtatī ad magiſteriũ mili
cie trahitꝛ/ ⁊ idem officiũ qd habuerat
prius exercere cōpellitꝛ. qui numeratis
militibꝫ ⁊ paucos ↄ hoſtes eſſe cogno
ſcens iuſſit tyrones colligere ꝑ oms ci
uitates ⁊ vicos. Contigit aũt ⁊ illā ter
ram deſcribi/ in q̄ filij ſui educati fue
rant vt darent duos tyrones. Uniuer
ſi aũt eiꝰ loci incole illos duos iuueneſ
tanq; pre ceteris aptiores magiſtro mi
litum cōſignauerūt. Videns ꝗ illos du
os iuuenes elegātes et morꝫ honeſtate
cōpoſitos cũ ſibi plurimũ placuiſſent i
ter primos in acie ordinauit. et ſic ꝓfe
ctus ad bellũ ſubiectis hoſtibꝫ exercitũ
ſuũ tribꝰ diebꝫ in quodā loco vbi vxor
ſua hoſpita manebat/ requieſcere fecit.
vbi hoſpitati ſūt filij/ ignorātes tñ om
nino ꝙ mr ſua eſſet/ ⁊ ſedētes circa me
ridiē ⁊ mutuo ↄfabulantes/ exponebāt
ſibi inuicē de infantia ſua. Mater vero
illorꝫ duorꝫ iuuenũ ecōtra ſedens q̄ ipi
referebāt attentiꝰ audiebat. Dixit ma
ior minori. Ego dũ infans eſſem nihil
oīno recolo/ niſi ꝙ dilectiſſimꝰ pr meꝰ
magiſter militũ erat/ et mr mea valde
ſpecioſa. duoſq; filios habuit. ſcilicet
me ⁊ aliũ minorē me. qui etiā ipſe aliꝰ
frater meꝰ valde ſpecioſus erat. Accipi
enteſq; nos. ſ. me ⁊ frēm meũ ꝑntes no
ſtri egreſſi ſunt de domo paterna nocte
ingreſſiq; ſunt ambo ſil nauē/ me ⁊ frēꝫ
meũ ſecum recipientes/ neſcio tñ quo
euntes. Cũq; āt de naui egrederemur
mater nr̄a quomō neſcio i mari relicta
eſt. Pater vo nr̄ portans nos duos ꝑ
gebat flens/ perueniēſq; ad q̄ndā fluuiũ
tranſiuit cũ fratre meo mīore ⁊ me ſu
ꝑ ripā fluminis reliq̄t. Cũ āt reuerteretꝛ
vt me acciperet lupꝰ venit ⁊ illũ infantē
rapuit. et anteq; ad me appropinq̄ret
leo de ſilua exiens me rapuit ⁊ in ſiluā
duxit. Paſtores vo me de ore leōis eri
puerūt/ ⁊ nutritꝰ ſum in illa poſſeſſione
in q̄ ⁊ ipſe ſcis ⁊ nō potui ſcire qd factũ
ſit de pr̄e meo neq; de fratre. Audiens
hec mīor frater cepit flere ⁊ dicere. Per
deũ vt audio frater tuꝰ ego ſũ. qm̄ qui
me educauerūt mihi dixerūt quomodo

me eruerūt de faucibus lupi. Et in amplexus ruentes oſculabātur ſe inuicē et fleuerunt. Audiens h' mr̄ eoꝝ et cōſiderans q' euentū ſuum ita ſeriatim dixiſſent diu apud ſe tractauit ſi filij ſui eſſent. Altera aūt die magiſtꝝ militum adijt ⁊ interpellauit dicēs Deprecor te dn̄e vt me ad patriā tuā pduci iubeas Ego ſum de terra romanoꝝ ⁊ hic pegrina ſum. Hec dicēs vidit ī eo ſigna mariti ſui/ ⁊ eū cognoſcēs cum iā ſe cōtinere nō poſſet/ pcidit ad pedes eius ⁊ ait Precor te dn̄e vt mihi exponas pſtinā vitam tuā/ puto enī q' tu ſis placidus mgr̄ militū/ qui alio noīe euſtachi' nūcupaf/ quē ſaluator ꝯuertit/ q̄ talē ⁊ talem tēptationē ſuſtinuit. cui vxor que ego ſum in mari ablata fuit q̄ tn̄ ab oī corruptione ſuata ſum/ q̄ duos filios agapitum ⁊ theoſbytū habuit. Audiēs hec euſtachi' ⁊ ipam diligēter ꝯſiderās vxorē ſuā eſſe recognouit/ ⁊ lacrimas pre gaudio fudit. Ipſam oſculat' ē glorificans deū q̄ cōſolaf afflictos. Tūc dixit ei vxor ſua. Dn̄e vbi ſūt filij nr̄i. Qui dixit. a fer' capti ſūt. Et expoſuit ei quō eos pdidit. Et illa. Grās agam' dn̄o/ puto enī vt queadmodū deus donauit nobis vt inuenerem' nos inuicē/ dabit etiā recogſcere nobis filios nr̄os. At ille. Dixi tibi q' a feris deuorati ſunt. Cui illa. Heſterna die ſedēs ī orto audiui duos iuuenes ſic et ſic ſuā infātiā exponentes/ credo q' ſint filij nr̄i. interroga eos et dicent tibi. Conuocans āt euſtachi' eos ⁊ audiēs ab eis infantiā ſuam recognouit q' filij ſui erāt. et amplectentes eos ipſe et mr̄ ſup eoꝝ colla plurimū fleuerūt ⁊ crebri' eos oſculabātur. Omnis āt exercit' plurimū gaudebat de iuentiōe eoꝝ ⁊ de victoria barbaroꝝ. Cum igif redirent cōtigit iam traianū obijſſe ⁊ ſucceſſiſſe ei peiorē in ſceleribus nomīe adrianum. Qui pro victoria obtenta ⁊ inuentōe vxorꝭ ⁊ filioꝝ magfice eos ſuſcepit/ ⁊ magnū cōuiuiū pparauit. Altera āt die ad tēplū idoloꝝ pceſſit vt ibi ſacrificaret p victoria barbaroꝝ Videns āt impator q' euſtachius nec p victoria nec p inuentione ſuoꝝ ſacrificare vellet/ hortabaf vt ſacrificiū imolaret. Cui euſtachius Ego xp̄m deū colo et illi ſoli huic ⁊ ſacrifico. Tunc impator ira repl et' ipm cū vxore ⁊ filijs in harena ſtatuit ⁊ leonē ferocē ad eos dimitti fec. Accurrēs vero leo ⁊ dimiſſo capite q̄ſi eos adorans ab eis hūiliter receſſit. Tūc impator boue ereū incendi fecit/ ⁊ eos ibidem viuos immitti mādauit. Orātes igitur ſcti ⁊ ſe dn̄o cōmendātes bouem intrantes/ ibidē dn̄o ſpm̄ reddiderūt Tertia aūt die ſunt de boue corā impatore extracti ⁊ ita penit' intacti īuēti ſunt/ q' nec capillos nec quicq̄ eoꝝ vapores incendij aliq̄tinus contigerunt. Chriſtiani vo eoꝝ corpa tulerūt. et in loco celeberrimo recōdentes ibidē oratorium ꝯſtruxerūt. Paſſi ſunt aūt ſub adriano q̄ regnare cepit circa ānos dn̄i xx. kal. nouembr. vl' ſm quoſdā. xij. kalendas octobr'. Expoſitio.

Atiſſimi. Iſte impator ē dn̄s noſter ieſus xp̄s. Placidus poteſt dici quilibet hō mundan' ī vanitatib9 ſeculi occupatus. qui pgit ad venandū ea q̄ ſunt mundana cū militibus ſuis. id eſt q̄nq3 ſenſib9. Tādē venit ad gregem ceruoꝝ in q̄b9 multum delectaf Cerui iſti qui ſūt inuētij/ ſunt viſus. audit' ⁊c. vba detractoria ⁊ vana et ſic de alijs ſenſib9 exteriorib9. Sed attendatis q' ceru' pulcrior cucurrit ⁊ receſſit a ſocietate alioꝝ quē toto conamine inſeq̄baf placid'. Ceruus ille ē ratio q̄ eſt optima potentia anīe quam homo tenef toto conamine in oīb9 opibus ſequi ſi deſiderat hr̄e vitam btām Ceruus ille aſcendit ripam. Ripa eſt iuſticia ſiue rectitudo quā ratio ſemper diligit/ ⁊ infra cornua rōnis vidit imaginē crucifixi. Cornua ſūt lex antiqua et noua In lege antiq̄ bn̄ pphetiſatum erat a multis de aduentu xp̄i et de eius morte. In lege noua clare videre poſſumus quō ⁊ q̄ morte p nr̄a ſalute mortuus eſt. ideo ceruus ille bn̄ dicit vt mundum deſpiciam'/ ⁊ ea q̄ in mūdo ſunt vt ſeq̄mur veſtigia xp̄i / ſic fecit placid' Sz poſſes dicere. Libenter eſſem in

ſtructus / quomõ veſtigia ieſu xp̃i ſeq̃ debeam. Ecce exemplũ in iſto btõ euſtachio. Primo renunciã vxori et filijs Vxor illa q̃ eſt ſpecioſa valde / eſt aĩa tua ad dei ſilr̃itudinẽ creata q̃ ſemp̃ eſt parata xp̃o obedire / ſi caro ei ↄſentiat Duo filij puuli ſunt volũtas et opus qui ſunt puuli q̃ʒdiu hõ manet deo contrarius. Vñ primo opꝫ p̃ pniam i terram cadere. deinde omĩa tp̃alia a te repellere. ſi nõ ope / tñ voluntate. Hoc ẽ ſic intelligẽdũ q̄ ſp̃ deũ omĩb᷒ p̃ponas. Poſt h̃ placidus ſurrexit ꝛ cũ vxore et filijs nocte nauẽ intrauit Sic tu cariſſime ſurge p̃ contritiõem cum bona voluntate ꝛ bonis opib᷒. et intra nauẽ ſcẽ eccleſie / ꝛ deus in oĩbus erit tibi ꝓpici᷒ Magiſter nauis eſt p̃latus qui libẽter nos retineret. Sed vxorem nr̃ã. id ẽ animã habet tenere in diuinis p̃cept̃. Et ſi contingat hoĩem vagari extra nauem eccl̃ie / amittere p̃t duos filios. ſ. voluntatẽ bonam ꝛ bonum opus q̃ prius habuit erga deũ. ſicut placidus fecit Placid᷒ intrauit fluuiũ / ꝛ infantes portauit / ꝛ lup᷒ vnũ cepit et leo aliũ. Per fluuiũ / mundũ intelligere debem᷒. Per leonẽ / dyabolũ. Per lupũ / ꝓpriã carnẽ. Dyabolus rapit a corde hoĩs bonam voluntatẽ. Caro / bonũ op᷒. Ratio dic̃ Bonũ eſt ieiunare ꝛ in bonis opib᷒ vigilare. Caro dicit. Melius ẽ bñ comedere ꝛ ſuauiter dormire. Quid ḡ eſt faciendũ Si illa duo ablata fuerint ab homine. ſ. bona voluntas ꝛ opus meritoriuꝫ. certe paſtores ꝛ aratores habẽt cum canib᷒ virilr̃ ſequi. Paſtores iſti / ſunt cõfeſſores diſcreti qui hñt nos dirigere ꝛ a via p̃ditionis reducere. Aratores ſunt p̃dicatores q̃ hñt terrã cordis noſtri p̃ ſacraꝝ ſcripturã arare / ſpinas peccatoꝝ euellere / ꝛ ỽtutes inſerere / vicia extirpare / et p̃ ↄſeq̃ns hoiem in ſeruitio dei nutrire. ita q̄ ſint duo in vna ciuitate. ſ. in vna dilectione ꝛ ↄcordia / ꝛ caro ſpiritui nõ ↄtradicat. Tunc rex miſit ad q̃rendũ placidũ. Sic deus miſit primo patriarchas ad hominem. ſecundo ꝓphetas. Sꝫ homo nolebat fateri eos cognoſcere donec venit fili᷒ dei et nos ſuo p̃cioſo ſanguĩe redemit. Jõ iuſtũ eſt vt hoſpitiũ dom᷒ nr̃e ſit mũdũ p̃ opa meritoria in quo nõ ſit peccatum. Et ſic apparebit vxor mũda et ſpecioſa ſcꝫ anĩa cũ duob᷒ filijs. i. cũ voluntate propria deo ſemp̃ ſuiendo per opa miſericordie. Et videas q̄ ſignũ habeas per q̃d poteris cognoſci ſic̃ placidus habuit. Signũ illud debet eſſe dilectõ dei et p̃rimi / vt deũ ſup̃ omĩa diligas ꝛ p̃rimũ tuum ſic̃ teipm̃. Et ſic poteris fieri mgr̃. ſ. oĩm ſenſuũ eos recte dirigendo Et ſic p̃ martiriũ macerationis ad vitam eternam puenire. Quod nobis ꝛc̃

De cuſtodia ꝛ circũſpectione habenda ad gregem commiſſum.

Caplm̃. cxi.

Quidam nobilis q̃ndã vaccam candidam habuit quã multũ dilexit p̃pter duo. Primo q꜖ candida erat Secundo q꜖ in dando lac abũdauit Nobilis ille pre nimio amore ordinauit / q̄ vacca duo cornua aurea habuit / ꝛ itra ſe cogitauit cui poſſ̃ vaccã ad cuſtodiendum dimittere. Erat enĩ tunc tẽpis quidã hõ nomĩe argus / q̃ debat in oĩb᷒ erat / ꝛ centũ oculos hẽbat. Nobil̃ iſte nunciũ ad argũ miſit vt ſine dilatione vlteriori ad eũ veniret. Qui cũ veniſſꝫ ait ei. Vaccam meã cuꝫ cornib᷒ aureis tue cuſtodie cõmitto. et ſi bñ cuſtodieris / te ad magnas diuicias ꝓmouebo. Si vero cornua fuerint ablata / morte morier̃. Argus ỽo vaccã cũ cornib᷒ recepit ꝛ ſecũ duxit. ſingulis dieb᷒ cũ ea ad paſcua p̃rexit ꝛ diligẽter cuſtodiuit et de nocte eam ad domũ reduxit. Erat q̇dam hõ cupidus noĩe mercuri᷒ ſubtilis valde in arte muſicali / qui miro modo vaccã habere cupiebat ſepe ad argum venit vt prece vel p̃cio cornua ab eo obtineret. Argus tenẽs in mãibus baculũ paſtoralẽ quã ſe in terrã fixit. et ait baculo in perſona dñi ſui. Tu es dominus meus nocte iſta ad caſtꝝ tuũ veniam. tu dicis mihi / vbi eſt vacca cũ cornib᷒. Ego rñdeo. Ecce vacca ſine cornibus. me enim dormiente latro

quidam cornua abſtulit. Tu dicis. O miſer nōne centū oclos habes/ quomō erat ꝙ oīs dormirēt ⁊ latro cornua abſtulit. Hoc ē mendaciū. Et ſic ero filiꝰ mortis. Si dicā vendidi filiꝰ mortꝭ ero dño meo. Deinde ait mercurio. Perge viam tuā; qꝛ nihil obtinebis. Mercuriꝰ receſſit/ ⁊ altera die cū arte muſicali ⁊ ſuo inſtrumēto venit. Qui cum veniſſet incepit cū argo more hiſtrionico fabulas dicere ⁊ plerunqꝫ cantare/ quouſqꝫ duo oculi argi incepērt dormire. Deinde ad cantū illiꝰ duo alij oculi dormitauerūt. ⁊ ſic deinceps donec vniuerſi ſomnū caperent. Qd cernēs mercurius caputargi amputauit ⁊ vaccā cum cornibꝫ aureis rapuit.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Ille nobilis eſt dñs noſter ieſus xp̄s Vacca candida anima ad dei ſilitudinē creata/ que dū manet ī puritate vite/ dat lac inuocationis ⁊ orōnis ꝓpter q̄ duo multū a deo diligiť. ⁊ iō dedit ei cornua aurea. qꝛ ꝑ vtrunqꝫ ſaluati ſūt plures hoīes poſt mortē xp̄i. Vacca illa cum cornibꝫ trahiť argo. i. plato. Vñ argus cum centū oculis claris viꝝ ꝓuidum et diſcretū ac vndiqꝫ circūſpectū ſigficat qui ſemꝑ habet vigilare iuxta gregem ſibi cōmiſſuȝ. Vñ ezechiel. iij. dr̄ plato Si nō annūciauerꝭ ei neqꝫ locutꝰ fuerꝭ vt auertať a via ſua impia vt viuat. et ipſe impiꝰ in iniq̄tate ſua morieť ſanguinē eiꝰ de mãu tua requiraȝ. Si aūt annūciauerꝭ impio/ ⁊ ille nō fuerit cōuerſꝰ ab ipietate ſua ⁊ a via ſua peſſima ipſe q̄dem ī iniq̄tate ſua morieť. tu aūt aīam tuā liberaſti. Sȝ heu multi baculum paſtoralē. i. ꝑtātem ſuā aū oculos hoīm oſtendunt vt videanť/ ⁊ vt ab hoībꝫ honorenť. Sed ſepe cōtingit cum venerit aliq̄ temptatio dyabolica. ſ. audiendo cantꝰ muſicales. i. mulieꝝ. Que cum ſepe ab hoībꝰ libenter audiunť. ⁊ in illis delectanť intantū ꝙ a ſue circūſpectōis vigilātia cadunt. et dormiēte ipoꝝ prudentia ſpiritualr̄ pereant/ ⁊ vaccā id ē. aīam quā diligenter ſuare debent ꝑ peccatum amittūt. Vñ caput a talibꝫ amputatur. id eſt btā vita quā deo ꝓmiſerūt ꝑ opa meritoria ſuare. Mercuriꝰ id eſt dyabolꝰ aufert ab eis vitā eternā ducendo vaccā. i. aīam ad infernum A quo nos cuſtodiat dñs nr̄ ieſus xp̄us q̄ cuȝ patre ⁊ ſpū ſancto ſine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

De curatione anime per medicinā ſupercelestis medici qua quidā curanť et quidā non. Capitulum. cxij.

Gorgoniꝰ regnauit qui vxorē pulcrā accepit/ q̄ ꝯcepit ⁊ pepit filium. puer creuit ⁊ ab oībꝫ eſt dilectꝰ Cum autē decē annos in etate habuit/ mortua eſt mater eius ⁊ tradita honorifice ſepulte. Poſt hꝰ ex conſilio multoꝝ rex aliam vxorem duxit. q̄ filiū prime vxoris non dilexit. ſed opprobria mlt̄a ſibi intulit. Rex autē hoc ꝑcipiens/ volēs placere vxori filium ſuum extra impiū ordinauit. Filius expulſus artē medicine ſtuduit/ ⁊ intantum ꝓfecit ꝙ factꝰ ē magnꝰ ⁊ ꝑfectus medicꝰ. Audiēs rex ꝙ filius ſuꝰ in ſtudio ꝓfecit/ gauiſus eſt valde Accidit infra tēpus breue ꝙ rex in grauem infirmitatē cecidit. lr̄as ꝑ filio deſtinauit. vt ad eum ſine vlteriori dilatione veniret/ et euȝ ab infirmitate liberaret. Filius vero vt volūtatē p̄ris intellexit ad prēm venit ⁊ eū ꝑfecte curauit. Vñ fama eiꝰ ꝑ totum regnuȝ volauit. Poſt hec regina nouerca eiꝰ vſqꝫ ad mortē infirmabať/ ⁊ medici ex oīi parte ſunt adducti q̄ oīs eam ad mortem iudicabant. Hoc ꝑcipiens rex cōtriſtatꝰ eſt valde/ rogauit filium vt eā curaret. Et filiꝰ ait. Petitionē vr̄āȝ implere nolo. Cui pr̄. Extra regnuȝ meū te expellam. Cui filiꝰ. Si ſic agitis iniuſte mecum faciťꝭ. Pater ac benigniſſime genitor bñ conſtat vobis ꝙ me filium veſtꝝ extra regnum expuliſtis ꝓpter eius ſuggeſtionē. vñ mea abſentia dilectiſſime pater fuit cauſa veſtri doloris ac infirmitatꝭ. ⁊ mea p̄ſentia eſt cauſa doloris ⁊ infirmitatꝭ regie. videlicet nouerce mee. iō nolo eā curare. ſȝ potiꝰ volo ab ea recedere Ait pater filio ſuo

Eundē morbū habȝ regīa nouerca tua quē ego habui / me prēm tuū pfecte curasti. sic etiā ꝛ nouercā tuā cura. Rn̄dit filius pr̄i. Pr̄ mi dilecte licet sit eadeȝ infirmitas: nō tn̄ eadem ꝯplexio ē tibi et sibi. Quicqd ḡ tibi feci gratū ꝛ ratū habuisti qn̄ palaciū itraui ꝛ me vidisti curat⁹ fuisti. Nouerca mea qn̄ me videt grauat̃. Si loquor intendit̃ dolor. si tāgam eā extra seipam rapit̃. Et iō nihil mag⁹ expedit egris curandis nisi dare eis qd̄ volūt ꝛ qd̄ desiderāt. Et sic p tales allegatiōes fili⁹ euasit / et nouerca defuncta est.

Moralisatio

Karissimi. Rex iste pōt dici primus parens adam q̄ locū ꝛ imperiū hēbat. s. padisum quē de⁹ dominū toti⁹ mōi ꝯstituit. Psal. Omnia subiecisti sub pedibꝫ ꝛc. Qui despōsauit pulcrā vxorē. i. aīam ad dei silitudinē creatam ex q̄ genuit filiuȝ. i. xp̄m sua pgenie pductū q̄ntū ad hūanitatē Uxor. id est aīa morit̃ spūalr̃ p pctm̄ quod ꝯmisit. statim duxit aliā vxorem scilicet iniq̄tatē et miseriā in quā cecidit p quā padiso priuabat̃ / ꝛ in isto mūdo ponebat̃ vbi i sudore et labore vixit Filius dei q̄ erat de sua pgenie s̄m carnem de imperio celesti ꝓpter nrāȝ infirmitatē ꝛ iniq̄tatē descendit / q̄ fact⁹ est noster medic⁹ oīs infirmitates curat intantū ꝙ fama eius in celo ꝛ in terra et in iferno volauit. Sed pr̄ noster adā grauiter infirmabat̃ p pctm̄ cōmissum tam in corpe ꝙ in aīa. In corpe perdidit gloriā et honorē qn̄ de padiso est expulsus. In anima q2 a deo sepat⁹ est ꝛ in infernū collocatus. Deus ergo optime ꝛ pfecte illū sua bn̄dicta passiōe curauit. Sed nouercam. s. dyabolum cui per pctm̄ cōiunct⁹ erat nunq̄ꝫ volebat curare. Dic mihi q̄re cum habuerunt eandē infirmitatē. q2 ambo p pctm̄ ceciderunt. Ad h̄ dico. Licet ambo peccauerunt: tn̄ alio ꝛ alio modo. Diabolus sine suggestione ꝛ ex ꝓpria malicia. Homo ergo p dyabolū temptat⁹ / ꝛ ex fragili materia plasmat⁹ in pctm̄ cecidit et oleum misericordie petijt. Ideo medic⁹ dn̄s noster iesus xp̄s hoiem curauit. sed nō nouercā. s. dyabolū. Nouerca illa ē causa quare filius dei a multis homibꝫ in aliam regionē mittit̃ / ꝛ ab eis expellit̃. Sed ecōuerso pn̄ia diuīa est cā mortis diaboli. q2 ambo se nō cōpatiunt̃.

De spūali pugna et remuneratiōe pro victoria.

Capitulum. cxiij.

Adonias regnauit diues valde q̄ torneamenta ꝛ hastiludia m̄tū dilexerat. Vn̄ qdā torneamētū fecit proclamari / vt q̄cunqꝫ se i torneamēto melius hrēt mercedē ꝯdignā a rege obtineret. Hoc audiētes nobiles ꝛ optimates ad torneamētū venerūt. rex ordinauit vt milites diuiderent̃: ita ꝙ ex vna pte pl̄es ordiauit in certo nūero et tot ex alia pte. Illi vero q̄ primo ordinati fuerunt oīa scuta sua et arma in loco ad hoc deputato p ordinē posuerūt. Rex precepit vt q̄cunqꝫ ex alia pte scutum alterius cū hasta tangeret. statim ille cui⁹ scutū tactū eēt ad torneamētuȝ secū descēderet. ꝛ vna puella ad h̄ electa illū armaret. et sic ꝯ alium luderet. ꝛ si aliū in ludo superaret / illo die corona regis coronat⁹ esset: ꝛ in regali mensa collocaretur. Miles qdam h̄ pcipiens / diligenter oīa scuta respexerat / ꝛ vnū scutū vidit in quo erant tria poma aurea q̄ miro mō hr̄e desiderabat. scutum illd̄ tetigit. Alius aūt cuius erat scutū / statim a puella se armari fecit ꝛ descendit et contra eū lusit in quo ludo caput ei⁹ qui scutū suum tetigit āputauit ꝛ mercedem condignā accepit.

Moralisatio.

Karissimi. Iste impator est dominus nr̄ iesus xp̄s qui contra dyabolum pugnauit. Primo in celo cōmissum est torneamentū. id est bellū inter deum ꝛ diabolū quando michael / ꝛ angeli eius pliabant̃ cū dracone ꝛ postea in terra i die pasceues Sz redeam⁹ ad ꝓpositū. De⁹ habet tria scuta seu signa. s. potētiā q̄ est scutū patr̃. sapiam que ē scutū filij. bonitatē q̄ est scutum spiritussancti. Illa tria scuta

deus poſuit in vno loco determinato. ſ.
in natura hūana qñ creauit hoīem ad
imaginē ⁊ ſilitudiē ſuā. Prim⁹ hō dña-
batur oībus beſtijs. ecce potētiā q̄ eſt
ſcutū pr̄is. Prim⁹ hō plenā habuit ſci-
entiā de oībus rebꝫ: ecce ſapientiā q̄ eſt
ſcutū filij. Prim⁹ hō creatus ē in gr̄a et
dilectiōe dei ⁊ primi. ecce bonitatē que
eſt ſcutū ſpūſſci. Malign⁹ vo ſpūs i ma
lo obſtinat⁹/ volēs pugnare ꝯ deū/ ac-
ceſſit ad hoīem in quo tria ſcuta trium
pſonaꝝ erāt appenſa. ⁊ vnū tetigit non
ſcutū pr̄is dicēs. Si comederitꝭ eritis
potentes ſic dij. Nō ſcutū ſpūſſci dicēs
Eritis boni veri amātes. Sꝫ tetigit ſcu
tum filij i quo repta ſunt poma aurea.
ſcꝫ opatio trinitatꝭ dicēdo. Si comede
ritis ex iſto fructu/ eritis ſic dij ſciētes
bonū ⁊ malū. Tactū ḡ eſt ſcutū filij dei
quare decuit vt deus pr̄ mitteret filiū
qui malignū ſpm̄ p nobis expugnaret
Illū dei filiū armauit vna virgo electa
ſcꝫ btā virgo maria de q̄ hūanā naturā
aſſumpſit. cū q̄ nos ad vitā eternā per
(ducit.

De liberatione hūani ge-
neris a fouea infernali.

Capitulum. cxiiij.

Erat quidam
rex/ in cu⁹ impio q̄dā paup
habitabat q̄ ſingulis dieb
ad q̄ndā ſiluā pgebat vt ligna colligeret
ad vendēdū p q̄ poſſet victū ⁊ veſtitū ac
quirere. Accidit q̄dā die q ad ſiluā cū
aſino ſuo pgeret/ a caſu infra denſita-
tem nemoris cecidit. ⁊ ſubito in q̄ndā
foueā receptus ē. de q̄ nllo mō poterat
exire. In q̄ fouea erat draco horribilis
qui totā foueā interi⁹ cū ſua cauda cir-
cumuoluit. In eadē fouea erant ſerpē
tes multi in ſupiori pte fouee. in pro-
fundo vel in medio erat q̄dā lapis ro
tund⁹. ad quē oēs ſerpentes ſingl'is die
bus ſemel in die aſcendebāt ⁊ illū lam
bebant. Deinde draco ſimili mō lambe
bat lapidē. Paup cū h vidiſſ intra ſe
cogitabat. Multis dieb in iſta fouea
ſine alimēto ſteti/ niſi cibū habuero fa
me peribo. pgam igit ad illū ⁊ lambere
volo ſicut ſerpens ⁊ draco fecerūt. Per
rexit itaqꝫ ad lapidē, incepit lambere
et inuenit in lapide oēm ſaporē quē cor
eius deſiderabat. et ſic eſt refocillatus
ac ſi omnia cibaria mūdi comediſſꝫ ſi-
ue bibiſſet. Infra paucos dies factū ē
tonitruū magnū ⁊ horribile/ ita q oēs
ſerpentes vn⁹ poſt aliū exiuit. Cum vo
nullus ſerpens remaneret i puteo/ dra
co incepit extra foueam volare. Paup
vero hoc vidēs caudam draconis tenu-
it. Draco eum de fouea leuauit/ et ad
magnā diſtantiā extra foueā proiecit.
Ille vero p aliquos dies ibidem ſtetit
penitus ignorans viam extra nemus.
Accidit eni q quidā mercatores vene-
runt/ et eum extra nemus ad viā rectā
duxerunt. Ille vo gauiſus ē valde. Ad
ciuitatē redijt/ ⁊ oībus denūciauit quō
ei acciderat. et ſtatim poſt hoc vitam
finiuit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Iſte rex eſt pr̄ celeſtꝭ
Pauper ille poteſt dici quilibꝫ
homo qui nudus eſt egreſſus de
vtero matris ſue/ qui intrat nemus. ſ.
mundū iſtum. Unde ſepe cadit in foue
am profundā quando cadit in peccatū
mortale/ vbi iacet in magno periculo.
Quia ſub poteſtate dracōis. id eſt dya
boli. Serpentes qui ſunt cum eo in fo
uea/ ſunt alia peccata venialia per que
homo intoxicatur velut per ſerpentem
Lapis rotundus in medio eſt chriſtus
Un pſalmiſta. Lapidem quē reproba-
uerunt edificātes ⁊c. In eo inuenitur
omnis ſapor ⁊ dulcedo. Ad illum debe
mus tempe tribulationis recurrere ⁊
cum deuota orōne lambere. Tonitruū
magnum eſt confeſſio pura facta cum
contritione coram ſacerdote. De quo
tonitruo. ſcilicet confeſſione oēs ſer-
pentes. id eſt peccata ⁊ demōes quos ad
nos per peccata vocamus terrentur et
depelluntur. Et draco. id eſt dyabolus
expellitur. Mercatores. id eſt pdicato
res et confeſſores qui quotidie lucran
tur animas quas dyabolus conat̄ au-
ferre. Iſte tunc deducitur in viā rectā
ciuitatis ſancte hierlm. Ad quam nos
perducat dominus noſter ieſus chriſt⁹.

De morte chriſti pro noſtra reconcilia
tione. Capitulum.cxv.

ERat quidam
imperator qui quondā foreſtā
habebat in q̄ fuerat quidam
elephas/cui penit⁹ nullus appropinq̄re
audebat. Audiens vero h̄ rex a philoſo
phis ſuis ⁊ ſapientib⁹ naturā elephan
tis q̄ſiuit. Illi vero r̄nderūt ⁊ dixerūt ꝙ
elephas mūdas v̄gines multū dilige
ret. Rex hoc audiēs ſtatī fecit inq̄ri du
as puellas honeſtas ⁊ pulcras ac dulci
ter cantātes q̄s in regno ſuo habebat.
Inuēte ſunt igiť due v̄gines ſat⁊ pul
cre ⁊ honeſte q̄s rex feč denudari ⁊ fore
ſtā ſic nude īttrare. vna eaꝝ peluī accepit
altera gladiū ⁊ intrabāt. In introitu in
ceperunt dulciter cantare. Hoc audi
ens elephas venit ad eas/cepit mam
millas eaꝝ lambere. v̄gines ꝯtinue cā
tabāt quouſq; elephas in gremio vni⁹
virginis req̄euit. Alia v̄go videns ele
phantē in gremio alteri⁹ v̄ginis dormi
re/cū gladio eū occidit. ⁊ v̄go in cuius
gremio dormiuit peluim de ſanguīe ele
phantis repleuit. ⁊ ſic ad regē ꝑtulit.
Rex vero gauiſus ē valde/ ſtatī fecit fie
ri purpurā ⁊ mlťa alia de eodē ſanguīe.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Iſte imꝑator eſt pr̄
celeſtis. Elephas dn̄s noſter
ieſus xp̄us q̄ ante incarnatio
nem erat ſatis auſterus. Due v̄gines
fuerūt maria ⁊ eua/q̄ ambe erāt nude
ab om̄i pctō. Maria ſanctificata ī vte
ro. Eua collocata in ꝑadiſo. Eua gladi
um portauit. id eſt peccatū/quod cōmi
ſit contra dei p̄cepta. ꝓpter qđ xp̄s ver⁹
elephas mortuus ē. Maria peluim id
eſt vteꝝ virgineū in quo concept⁹ erat
chriſtus et eius humanitas formata.
Elephas vbera lambebat. i. legē; anti
quam ⁊ nouā que ſunt duo vbera per q̄
lac ſalut⁊ ſugere poterim⁹. Chriſt⁹ vtra
q; lambebat. id eſt vtranq; legē imple
uit cū ſanguinē ſuū effudit. de cui⁹ ſan
guine anime nr̄e facte ſunt purpurate
om̄i honore ⁊ gaudio plene. vt ſic ſi vo
lumus vitam eternā poſſideamus.

De dilectione dei quomō om̄s nos
equaliter diligit vſq; dum ip̄m ꝑ pecca
ta noſtra deſpicim⁹. Cap̄.cxvi.

Pipin⁹ regna
uit qui q̄ndā pulcram puel
lam deſponſauit/q̄ ꝯcepit et
ꝑpit elegantē filiū/ſ; in ꝑtu mortua ē
Duxit aliam/⁊ ex illa etiā filiū genuit
Vtrunq; filiū ad nutriendū in longin
quas ꝑtes miſit. Iſti duo ꝑ omnia ſibi
inuicē erant ſimiles. Cum v̄o ꝑ longa
tempa morā traherent/ mater ſecundi
filij ſuum filiū videre cupiebat/preces
regi fundebat vt filiū ſuū videre poſſ
Rex ei conceſſit nunciū pro duob⁹ fili
is deſtinauit. Cum autē filij veniſſent/
ita per omnia ſimiles erant. licet tn̄ ſe
cund⁹ eſſet minoris q̄ntitatis ⁊ etatis
quia forte vni⁹ anni. nihilominus tn̄
tantus erat ſcd̄s quātus prim⁹ ſic mul
totiens cōtingit. ⁊ forte vterq; patriſa
bat in facie ⁊ in vnanimitate mentis
et corpis/ita ꝙ regina quis eius filius
eſſet ignorabat. A rege diligenter pe
tiuit quis eorum eſſet filius ei⁹. Sed
rex ei indicare noluit. Ipſa hoc audiēs
fleuit amare. Rex cum h̄ audiſſet et vi
diſſet/ait ei. Noli flere/ille eſt fili⁹ tu⁹.
et demonſtrauit ſibi filium quē de pri
ma vxore genuerat. Regina hoc audi
ens/gauiſa eſt valde. Statim totam
curam dedit filio iſti ad nutriendū/⁊ de
alio nihil curabat qui erat eius ꝓprius
filius. Rex cum hoc vidiſſet/ dixit ei.
Quid facitis decepi vos. Ille non eſt
filius veſter. ſ; vn⁹ iſtoꝝ ē. Et illa Qua
re ſic mecū agis. Indica mihi rogo te.
Et ille. Nolo. et hec eſt cauſa. Si veri
tatem tibi dixiſſem vnū ſc; filiū tuum
velles diligere ⁊ alteꝝ odio habere. Et
ideo volo ꝙ ambos equalr̄ diligas ⁊ nu
trias. ⁊ cū ad etatē legitimā venīūt/tūc
tibi veritatē pandam de q̄ gaudebit cor
tuum. Hoc audiens regina ambos per
optime nutriuit/donec ad etatē legiti
mam ꝑuenerīt. Cum aūt quis eſſet fili⁹
eius ꝑ regē fuerat expta vltra modū
fuit gauiſa. et ſic in pace vitam finie
runt.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Rex iſte eſt dñs nr̃ ieſus xp̃s. duo filij ſunt electi et reprobi. mater eſt ſctā ecclia que eſt mr̃ vltimi filij. Mater primi filij mortua ē. ſ. lex antiq̄ p xp̄i incarnationē. Deus nō vult q ſcā mr̃ eccleſia ſciat q̄s ſit elect⁹ vł reprob⁹. ſ; vt amb⁹ in caritate pfecta nutriat. Quia ſi ſciret vnū diligeret / ꝛ alteꝝ odiret. Et ſic non eſſet pax ꝛ ɔcordia. S; in die iudicij cū ad legitimā etatē puenerint. tūc apparebit veritas qui ſint electi vel reprobi. tunc electis dicetur illud math. xxv. c. Venite benedicti patris ꝛc. Reprobis autē. Ite maledicti ꝛc.

De obſtinatis ac conuerti nō volentibus ꝛ eoꝝ plaga p diffinitiuā ſniam.

Caplm. cxvij.

Fridericus regnauit / qui ſtatuit p lege q̄ cunq̄ aliquā vginē vi raperet / ſi aliq̄s eā de manu raptoris liberare poſſ; / eā in vxorē duceret ſi vgini placeret. Accidit caſus q̄ q̄dā tirānus malus q̄ndā virginē rapuit / ꝛ ad q̄ndā foreſtā eā duxit ꝛ defloraūit. Illa vo voce magna clamauit. Miles q̄dā nobiľ genere ꝛ ope caſu p eandē foreſtā equitauit ꝛ vocem puelle audiuit / percuſſit equū ꝛ ad eā puenit. Et cām clamoris ab ea q̄ſiuit. Cui illa. O dñe mi ppter deū mihi ſuccurrite / ille tirānus me vi rapuit ꝛ defloraūit. ꝛ poſt h me occidere pposuit. Ait raptor. Dñe vxor mea ē / ꝛ eā in adulterio inueni / iō ea; occidere pposui. Ait illa. Dñe nō eſt ita / nunq̄ vxor alicui⁹ eram / nec vnq̄ polluta niſi hodie p ipm deflorata ſum. iō mihi ſuccurrite / adhuc ſigna vginitatis i me manent. Ait miles tirāno Signa manifeſte virginitatis in ea video q vi eā rapuiſti ac defloraſti. iō eā de manib⁹ tuis liberab⁹. Rñdit tirann⁹. Si volueris eā liberare p ea pugnabo ɔ te. Stati amb⁹ ad inuicē pugnabant ꝛ duros ictus dederūt / ꝛ miles victoriā obtinuit. tñ grauiter vlnerat⁹ erat. Obtenta victoria ait miles puelle Nunq̄d tibi placet vt te in vxorem accipiam. Que ait. Hoc ſumme ꝛ toto corde deſidero / ꝛ ſup hoc fide; meā tibi do. Fide data / ait miles puelle. In caſtro meo p aliquos dies manebis / interim pgā ad pntes meos et neceſſaria p nuptijs puidebo. et tūc ad te redibo / ꝛ cū magna ſolēnitate te deſponſabo; Que ait. Dñe p̄ſto ſū; voluntati vr̄e p oīa obedire. Miles ei valedixit ꝛ illa ad caſtꝝ perexit. Dū aute; miles extra ſuā patriā eſſ; vt ncaria p nuptijs ordinaret. tirānus ad caſtꝝ militis acceſſit in quo erat puella ꝛ pulſabat. Illa vo itroitū ei negauit. Tirānus incepit mlta pmittere ꝛ eā in vxorem honorifice ducere. Illa vo dictis eius credēs eū intromiſit. ꝛ amb⁹ ſimľ illa nocte dormierūt. Miles aūt p⁹ menſem redijt / ꝛ ad portam caſtri pulſauit / puella ei nō rñdit. Ille h audiēs ꝛ pcipiens cū amaritudine cordis dixit. O bona puella ad memoriā reduc. quō te ſaluaui a morte / ꝛ ſup h mihi fidē tua; dediſti. loq̄re bona puella et oñde mihi faciē tuā Illa h audiēs / q̄ndā feneſtrā aperuit ꝛ ait. Ecce aſſum. q̄d plac; propone. Qui ait. Miror de te q ignoras quid et q̄nta feci p te. vulnera diuerſa recepi p amore tuo. et ſi mihi non credis / corp⁹ meū tibi oñdā. His dictis veſtimenta ſua depoſuit ꝛ ait Ecce cariſſima vlnera diuerſa q̄ recepi p vita tua Idcirco noli mihi eſſe ingrata. Aperi ergo mihi portā vt te in ſpōſa; dilectā accipiā. Illa vo faciē ſuā auertebat ab eo / portā noluit ei aperire. Miles iudici eſt ɔqueſt⁹ ꝛ p ſe legē allegauit adijciens quō eam liberaſſ; ꝛ q̄nta vulnera pro ei⁹ amore ſuſtinuiſſ;. et q̄ eā in vxorem peteret. Iudex hec audiēs p raptore miſit. Qui cum veniſſet ait iudex raptori Nunq̄d illā mulierē rapuiſti. ꝛ ille miles p fortitudinē de maib⁹ tuis liberauit. Ait ille Etiam dñe Cui iudex Ergo ſm legē p ſua volūtate vxor eius eſt qui eam de tua ptāte liberauit Quare poſt h de vxore alteri⁹ te intromiſiſti Primo q̄n caſtrū eius intraſti / ipo ignorāte Scdo lectū alteri⁹ violaſti Tertio per tantū ſpaciū vxorē eius

occupaſti. Quid ad hec rñdes? Ille obmutuit. Conuerſus iudex ad mulierem dixit. O puella iure duplici vxor illi⁹ militis es. Primo q2 te de manu raptoris liberauit. Scdo q2 ſibi fidẽ dediſti. Quare ḡ poſt hoc portã ſui caſtri alteri ꝙ viro tuo ꝓprio aperuiſti et illũ intromiſiſti? Illa ad hoc nõ poterat rñdere. Iudex ſtatĩ iudiciũ dedit vt ambo i patibulo ſuſpenderenṯ. Qđ ꝛ factum eſt. Omnes ḡ iudicẽ laudabant ꝙ talẽ ſententiam dedit.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Iſte impator ẽ de⁹. qui ſtatim legẽ dedit. Mulier rapta eſt aĩa capta. Raptor eſt diabol⁹ qui nõ tm̃ per pctm̃ ipam deflorat. ſed etiã eternalr̃ vult occidere. Sȝ ipa clamauit qñ petiuit oleũ miſcdie dicens illud luc. xv. Miſerere mei fili dauid. q2 filia .i. ꝯſciẽtia mea male a demonio vexaṯ. Cui⁹ clamorẽ miles q̃dã audiuit. ſ. filius dei eq̃tans ſup equum humanitat̃. Filius dei deſcendit i foreſtã iſti⁹ mundi ꝛ bellum ꝯ̃ dyabolũ pro genere humano cõmiſit. In quo bello vulnera diuerſa recepit. De q̄bꝫ vlneribus vterq̄ȝ erat vulnerat⁹. ſ. xp̃s i carne. diabolus in ptãte. Vñ yſa. dr̃. Fortꝫ impellit fortẽ ꝛ ambo pariter corruerũt. Chriſt⁹ ſponſalia ꝯſtituit ꝑ baptiſmũ in quo aĩa dat fidẽ qñ dyabolo renunciat ꝛ oĩbꝫ pompis ei⁹. Et deo adherere ꝓmittit ꝑ alias ṽtutes q̃s recepit. fac caſtꝝ contra dyabolũ/mũdum ꝛ carnẽ. Interim deus celos aſcendit ad ꝑparandũ nuptias ꝓ nobis vt in gl̃ia eterna cũ ipo ꝯiungeremur. ſm̃ illud ioh̃. Vado pare vobis locũ. Sȝ qñ anĩa eſt in caſtro corpis. tũc raptor .i. diabolus puellã .i. aĩam aggrediṯ qñ eam ꝑ mũdi vanitatẽ ſeducit. ꝛ ad eã ingreditur qñ in pctm̃ ceciderit ꝛ in eo permanet. Et ſic xp̃s expellitur. Sed xp̃s reuertens quotidie ad oſtiũ cordis tui pulſat. Et dicit illud Cañ. Ego ſto ad oſtium ꝛ pulſo ꝛc. Sȝ anĩa in pctĩs obſtinata eũ nõ ꝯgnoſcit. ideo xp̃s ſibi oſtẽdit vlnera q̃ ꝓ nobis ſuſcepit vt ad eũ inclines cor tuũ ꝛ feneſtra cordis tui ſaltẽ aperiaſ. Sȝ miſer hõ q̄m dñm nõ timet vt eius cor aperiat ꝯ̃ talẽ. iudex celeſtis in die iudicij dabit ſententiã vt abo ſuſpẽdanṯ in patibulo infernali.

De fallacia ꝛ dolo. Cap. cxviij.

Miles quidaȝ intrauit egyptũ cogitans ibi pecuniã ſuam relinq̃re. interrogauit ſi aliq̃s fidelis ibi maneret/cui pecuniã ſuam ad cuſtodiendũ traderet. ꝛ audiuit ꝙ erat quidã ſenex ad eum acceſſit vt mille talenta ei traderet. Deinde ad peregrinandũ ꝓrexit. Peracto itinere ad eum redijt. cui talenta cõmiſerat/ꝛ cõmiſſa ab eo q̃ſiuit. At ille plenus nequicia nunq̄ȝ ſe eum vidiſſe aſſeruit. Miles võ ſic deceptus contriſtatus eſt valde. ſingulis diebus ab eo petijt ꝛ eũ blandis ſmõibꝫ deprecans vt ſibi redderet. Deceptor increpabat ne talia de eo ampli⁹ diceret. vel etiam ad euȝ rediret. Ille triſtis ab eo receſſit. hñs obuiam q̃ndã vetulã pannis heremitalibꝫ indutaȝ. habenſq̄ȝ in manu baculum. ꝛ ꝑ viam leuauit lapides ne tranſeũtes pedes lederẽt. Que videns eum flentẽ ꝛ cognoſcens ꝙ extraneus eſſet cõmota pietate eũ vocauit. ꝛ quicquid ei accidiſſꝫ interrogauit. At ille ordinate narrauit quõ ꝑ illum ſenem eſſet deceptus. At illa. Amice ſi vera ſunt que mihi dicis/dabo tibi ſanum conſiliũ. At ille. Teſtis eſt mihi deus vera vtiq̄ȝ ſunt. Que ait. Adduc mihi hominẽ de terra tua cui⁹ dictis et factis fides adhiberi poſſꝫ. Ille võ adduxit fidelem hoĩem. Cui adducto p̄cepit vetula decẽ cophinos emere exterius p̄cioſis depictos coloribꝫ ferroq̄ȝ ligatos cũ ſeraturis deargentatis ꝛ lapidibꝫ impleri iuſſit. Miles võ fec̃ ſicut mulier iuſſit. mulier videns oĩa pata ait. Nunc decẽ hoĩes ꝑquire q̄ mecũ et cum ſocio tuo ad domũ deceptor̃ tui vadant/ꝛ cophinos deferant. Vn⁹ poſt alium venientes ordine longo. ꝛ q̄cito primus intrauit et nobiſcuȝ quieſcit. veni audacter et pete pecuniam. ego vero in deo confido ꝙ pecunia tibi reddetur. Que vetula cum ſocio decepto

ad domum deceptoris venit ⁊ ait. Dn̄e
iſte extraneus hō hoſpitatus ē mecū. et
vult adire patriā ſuā ⁊ q̄rit prius pecu
niā ſuā que ē in decē cophinis alicui ho
mini probo ⁊ fideli cōmēdare donec re/
uertat̄. precor ḡ te vt amore dei et mei ī
dōmo tua cuſtodias. Et q: audiui ⁊ ſcio
te ꝓbū ⁊ fidelē nolo ꝑ aliquē niſi per te
ſolum pecuniā cuſtodiri. Cū ſic loq̄ret̄
ecce intrauit prim⁹ ſuus deferēs cophi
num vnū. Qđ vidēs deceptor credidit
veꝝ eſſe qđ vetula dixit Poſt h̄ intrauit
miles vt vetula p̄cepit. Quē vidēs de
ceptor timēs ſi pecuniā peteret ⁊ ali⁹ ſi/
bi nō crederet ad cuſtodiēduꝫ ſuas pe/
cunias ꝯ eum dixit adulādo dicēs. Ami
ce vbi fuiſti veni ⁊ accipe pecuniā tuam
fidei mee iā diu cōmēdatā. Miles v̄o
letus pecuniā recepit grās agens deo ⁊
vetule. Vetula v̄o hoc vidēs ſurrexit et
ait. Dn̄e ego ⁊ hō iſte ibimus circa cete
ros cophinos ⁊ reuerti feſtinabim⁹. tu
vero expecta donec redeam⁹. ⁊ bn̄ cōſua
qđ iaꝫ adduxim⁹. Et ſic miles ꝑ vetulā
pecūiaꝫ ſuā recupauit. Moraliſatio
Kariſſimi. Iſte miles eſt q̇libet
xp̄ian⁹ q̄ in iſto mūdo q̄zdiu vi
uit pegrinatur. q: facit omī die
dietā ad mortē Qui decē talēta. i. decē
p̄cepta dn̄i inordinate ꝑ pctm̄ tradidit
cuidā ſeni. Senex iſte ē mund⁹ plenus
deceptiōib⁹. Vn̄ ſi in reb⁹ mūdanis de
lectamur ⁊ mōo ꝯfidim⁹ p̄cepta diuia
amittim⁹. ⁊ vix cū difficultate acq̇rere
celū poterim⁹ donec ꝑ verā ꝯtritionē cō
feſſionē ⁊ ſatiſfactōeꝫ acq̇ram⁹ Vetula
iſta habitu pegrini induta ē ꝯſcientia
ſana q̄ ꝯtinue amouet lapides. i. opa/
tiones malas de via cordis tui ne pe/
des bonaꝝ cogitatiōuꝫ offendant̄. Dic
mihi quō debes recupare qđ ꝑ pctm̄ ꝑ/
didiſti. Certe opꝫ te adducere de pa/
tria tua. i. de corde tuo decē boies. i. decē
opa penitētie. ita ꝙ ꝓ quolibet p̄cepto
qđ ꝑ pctm̄ violaſti vnuꝫ actuꝫ miſcđie
ſeu pnīe optet te adiplere. q: ſcđm btm̄
auguſt. Nullum bonū irremuneratum
et nllm malum īpunitū. Ideo oportet ꝙ
habeat cophinū bn̄ ligatuꝫ. ſ. ꝯtritū cor
et virtutib⁹ bn̄ inſignitū ꝑuis lapillis
plenū. Lapides iſti ī corde ē meditatō
ſcꝫ vulneꝝ xp̄i ⁊ mēoria paſſiōis eius q̄
ꝯtinue optet hr̄e ꝯ dyabolum munduꝫ
et carnē. In cui⁹ figura dr̄. i. Reg. ꝙ da
uid cum baculo paſtorali et cum funda
et q̇nqꝫ lapidib⁹ goliā occidit. Dauid
interp̄tat̄ mān̄u fort̄ ⁊ ſignat xp̄m. Fun/
da ſignat amorē trahentē eum de celo ī
mundū a mundo ī crucē. Quinqꝫ lapi
des ſunt q̇nqꝫ vulnera. Golias ē diabo
lus. ⁊ ſic ꝑ q̇nqꝫ lapides. i. vlnera tādē
occidit̄. Si ḡ iſtos lapides ꝯtinuo ī co/
phino cordis tui habueris. v̄tutes per
pctm̄ ꝑditas rehabere poteꝛ. ⁊ ſic ꝑge/
re cuꝫ gaudio ad patriā tuā. i. vitā eter
nam. Ex oīm viuentium in mun/
do de beneficijs acceptis eſt ingratiſſi
mus homo. Caplm. cxix.

Quidam rex ſe
neſcalcum habuit ſuꝑ īperiuꝫ
ſuum cui⁹ cor ita eleuatū ⁊ exaltatum ē
ꝙ oēs opprimebat. q: ad nutum ei⁹ oīa
fiebāt. Iuxta palacium īꝑator̄ erat q̄/
dā foreſta aīalib⁹ ſilueſtrib⁹ plēa q̄ or
dīauit ꝙ fierēt diuerſe fouee q̄s folijs
coopiebant vt beſtie ſubito in eas cade
rent. ⁊ ſic caperent̄ Accidit ꝙ ſeneſcall⁹
tranſiret ꝑ foreſtā ⁊ eleuatum ē cor ei⁹
intātum ꝙ opinabat̄ ꝙ null⁹ maior eo
eēt in īꝑio. Qui vlteri⁹ eq̇tans ceci/
dit ī vnam foueā quā exire nō poterat.
Eadē die ī eandē foueā leo cecidit. po/
ſtea ſymea. ⁊ tertio ſerpēs. Seneſcall⁹
vidēs ſe circūuolutuꝫ iſtis beſtijs timu
it ⁊ clamauit Cui⁹ clamorē audiens q̄
dā pauꝑ noīe guido. q̄ cum aſino du
cebat ligna de foreſta de q̇b⁹ victuꝫ q̄ſi/
uit venit ad foueā cui ꝓmiſit mltas di
uitias vt eū extraheret. Guido ait Ca
riſſime / nihil habeo vn̄ viuere poſſim
niſi colligo ligna ſi laborē iſtius diei di
mitterē dānum incurrerē Cui ei pro/
mittēs bona fide ꝙ ei de diuitijs ꝓui/
deret ſi eum extraheret. Guido h̄ audi
ens ad ciuitatē iuit ⁊ longā cordam ſe
cum portauit quā in foueā miſit. vt ſe/
neſcall⁹ ſe ſuccingeret. ⁊ ſic eum ſurſum
traheret. Qua dimiſſa ſaltauit leo aū
ſuꝑ cordā et extractus eſt. Quo facto

applauſū ei fecit ⁊ ad ſiluā cucurrit. Deinde iterū cordā miſit in voueā ⁊ ecce symea ſup eā ſaltauit quā guido ſurſum traxit ⁊ ad ſiluā cucurrit. poſtea iterū cordā deſcēdere pmiſit ⁊ ſerpēs ſup eā ſaltauit quē etiā extraxit applauſū ei fecit ⁊ ad ſiluā cucurrit. Deide miles clamauit. O cariſſime bñdict⁹ altiſſim⁹ iā de beſtijs ſū liberat⁹ cordā pmitte deſcēderē qđ ⁊ factū ē. Miles ſe ſuccīxit ⁊ guido eū extraxit. deīde equū extraxerīt. ſtatī ſeneſcall⁹ equū aſcēdit ⁊ ad palatiū regē vēit. guido vo dōi vēit. vxor vidēs eū vacuū cōtriſtata ē valde. Ille vo ꝓceſſū ei narrauit ⁊ ꝙ mercedē cōdignā accipe ret de quo vxor gauiſa ē. Mane vo Guido ibat ad caſtrū mittēs ianitorē ad ſeneſcallū ꝙ ipſe ibi eēt. q̄ prima ⁊ ſecūda vice negauit ꝙ eū vnꝙ viderit ymo niſi recederet ipm crudelit̄ verberaret. qđ ⁊ fecit. q̄ dum tertia vice reuerſus eēt ita crudeliter portari⁹ eū verberauit ꝙ ipſe ſe mīuiuū reliqt. Qđ audiēs vxor guidonis venit ⁊ ipm cū aſino ad domū duxit ⁊ diu infirmatus eſt. et omnia bona ſua in infirmitate ꝯſumpſit q̄ habuit. Dū aūt ſanus fact⁹ eſſet et vna dierū ligna colligeret vidit a longe decē aſinos oneratos cū fardellis ⁊ leonē a pte poſteriori ſequētē recto trāite verſus guidonem eos duxit. Guido intime reſpexit leonē ⁊ ſtatim memoriā habuit ꝙ ille leo eēt quē de vouea extraxit. Leo cū ad eū veniſſet cū pede ſignū ei fecit vt cū aſinis onetatis ad domū accederet qđ ⁊ fec. Guido aſinos ſecū domi duxit ⁊ leo ſequebat̄ quouſꝙ guido ad domū pueīt. Cū aūt aſini domū intrarēt leo cū cauda applauſum fecit guidoni ⁊ ad ſiluā cucurrit. Guido p diuerſas eccleſias ꝓclamere fecit ſi aliquis aſinos amiſiſſ. Et nō eſt iuētus vn⁹ q̄ cōfiteret̄ ſe aliquē pdidiſſe. ipſe aperiēs fardellas diuitias multas inuenit de q̄bus nō modicū gaudens diues effectus eſt. Cum ſcđa die guido ad foreſtā venit ⁊ inſtrumētū ferreū vt ligna cinderet nō haberet reſpexit ſuperius et vidit ſimeā quā de fouea extraxit que cū dentibꝫ et vnguibꝫ tantū frangebat ꝙ guido ſine labore aſinū ſuū onerauit ⁊ domū eſt reuerſus. Tertia vero die guido ad foreſtā reuertitur ⁊ cū ſederet ad ꝑpaudū inſtrumentū vidit ſerpentē quē de fouea extraxit portātē lapidē in ore ſuo coloratū triplici colore. ex vna pte erat albus. ex alia niger ex tertia rubicundus. Os ſuū apuit et in gremio ei⁹ pmiſit cadere ⁊ abſceſſit. Guido cū lapide ad vnū pitū acceſſit. q̄ cū eū vidiſſet et virtutē ipius cognouiſſet libenter cētum florenos ꝓ lapide dediſſet Guido vero virtute lapidis mlta bona acq̄ſiuit ⁊ in militiā ē ꝓmotus. qđ intelligēs impator eū ad ſe venire p̄cepit ⁊ lapidē habere voluit pro pecunijs aut eū extra regnū mitteret. Ait guido Dñe lapidē vendā. ſꝫ vnū dico. Si non valorem mihi dederitis ad me redibit. Qui dedit ſibi trecētos florenos. et tñ guido in archa ſua inuenit quē impatori reddidit. Qui admirans dixit. Dic mihi vnde lapidē habuiſti. Ille vero a pncipio vſꝙ ad finē narrauit quō ſeneſcallus i foueā cecidit cū leone ſymea et ſerpēte ⁊ ꝙ ꝓ mercede vlnerat⁹ fuit a ſeneſcallo. ⁊ qđ a leone ſymea ⁊ ſpēte recepit. Hoc audiēs impator cōmota ſūt oīa viſcera eius ꝯtra ſeneſcallū ⁊ ait ei. Quid eſt hꝫ qđ audio de te. Ille negare nō poterat. Cui ipator. O peſſime magnā īgratitudinē feciſti guidoni ex quo de piculo mortis te liberauit ⁊ hic eū ſemiuiuū reliquiſti. O miler ecce beſtie irratiōales ſicut leo ſimea ⁊ ſerpēs mercedē ei reddiderūt ꝓ bono tu vo hodie cōtra bonū malū reddidiſti. ⁊ ideo oīa que habes ⁊ dignitatē tuam guidoni dabis ⁊ te hodie i patibulo ſuſpendēdum iudico. qđ audiētes ſatrape impij eis placuit iudiciū. ⁊ guido impiū regebat ⁊ vitā in pace finiuit

Moraliſatio

Ariſſimi Iſte imperator eſt de⁹ qui oīa videt. paup iſte eſt hō q̄ nihil ex ſe habet. Job. i. c. Nud⁹ egreſſus ſum ex vtero mris mee. nud⁹ reuertar illuc. De⁹ paupem iſtū ꝓmouit qñ eū dñs padiſi cōſtituit. ps. Omnia ſubieciſti ſub pedibꝫ ei⁹ ⁊c. Fouea in quā cecidit mūd⁹ eſt q̄ eſt plenus foueiſ i. periculis q2 totus mundus in maligno

poſitus eſt. In iſto mundo cecidit miſer homo in multas foueas. Gen. iij. In ſudore vult⁹ tui ꝛc. Leo in eandē foueam cecidit .i. filius dei qñ naturā humanam aſſumpſit. ꝛ in miſeria magna .xxxiij. annis vixit. ps. Cū ipo ſum in tribulatiōe ꝛc. Iſte ē leo de quo dicit Apocalipſi .v. Vicit leo d' tribu iuda ꝛc. Deinde ſymea .i. tua ꝯſciētia cecidit que ad modum ſymee lacerat ea que ei diſplicent q2 ſemper cōtra peccatū murmurat. Item ſerpens cecidit in foueā .i. prelatus vel cōfeſſor qui cū peccatore debet deſcēdere. i. cōdolere de ei⁹ peccatis .ij. ad Cho2i. xi. Quis infirmat̃ ꝛ ego nō infirmor. Itē ſicut guido cū corda extraxit ſeneſcallū ſic fili⁹ dei cū corda paſſiōis ſue nos extraxit de fouea miſerie et de poteſtate diaboli. Sed miſer homo hoc nō obſtante ingratus efficitur deo quotiēs cōtra legem dei peccat. Guido erat verberatus. ſic hō quādo mortaliter peccat quantuʒ in eo ē deū iterato crucifigit. Sʒ leo deus dedit xp̄o in quantū homini decē aſinos oneratos .i. omnia precepta ſub ei⁹ poteſtate antiqua ꝛ noua diſpēſando cū homie. Et ſi illa precepta fecerim⁹ ad eternas diuicias puenniem⁹ Guido ligna ſcindebat .i. cōſciētia tua ſtimulat ppetrare per q̄ corpus ꝛ aīam in die iudicij operiri poteris ꝓpter que requieʒ eternā obtinebis. q2 ſi cōtra ꝯſciētiam agas ad gehennā ignis deduceris Serpēs dedit ei lapidē triplici colore coloratū. Sic plactus et cōfeſſor p informatiōem ſacre ſcripture poterat lapidē .i. chriſtum obtinere. Ille lapis erat pulcer et alb⁹ Sic xp̄s precioſus forma pre filijs hominū Itē niger erat p chriſti paſſionē. Rubicundus p ſanguinis effuſionē. Qui ergo iſtum lapidē portat ille habet abundantiā ſine defectu. nec illum lapidē debet vendere a ſeipſo niſi det tantū preciū quātū chriſtus exigit .i. per ꝯtritōnē confeſſionem ꝛ ſatiſfactionem. Sed ingrati in patibulo infernali erūt ſuſpenſi. Electi vero vitā eternā obtinebunt Qd' nobis cōcedat q̄ ſine fine ꝛc.

De ſubtili mulierum deceptione ꝛ deceptoꝝ excecatione.

Capitulū .cxx.

d Darius regnauit prudens valde q̄ tres filios habuit quos multum dilexit. Cum vero mori deberet totā hereditatē primogenito legauit. Secundo filio dedit omnia que ī tempore ſuo acquiſiuit. Tertio filio ſcʒ iuniori tria iocalia precioſa dedit. ſcilicet annulū aureū. monile. ꝛ pannū precioſum. Annul⁹ illā virtutē habuit ꝙ q̄ ipm in digito geſtabat gratiā omnium habuit in tātū ꝙ quicq̄d ab eis peteret obtineret. Monile illā virtutē habuit ꝙ qui eū in pectore portabat q̄cquid cor ſuū deſiderabat qd' poſſibile eēt obtineret. Pānus iſtā virtutē habuit ꝙ quicūꝗ ſup eū ſederet ꝛ intra ſe cogitaret vbicūꝗ eſſe vellet ſubito ibi eēt Iſta tria iocalia dedit filio ſuo iuniori vt ad ſtudiuʒ pgeret ꝛ mater ea cuſtodiret. ꝛ tp̄e oportūo ei daret. Statimꝗ rex ſpiritū emiſit qui honorifice eſt ſepultus. Duo primi filij ei⁹ legata occupabāt. Tertius fili⁹ annulū a mr̄e recepit vt ad ſtudiū pergeret. Cui mater dixit. Fili ſcientiā acqre ꝛ caueas a muliere ne forte ānulū pdas Ionathas anulum accepit ad ſtudium acceſſit et in ſcientia pfecit Poſt hoc cito quadā die in platea ei quedā puella occurrebat ſatis formoſa capt⁹ ei⁹ amore eam ſecū duxit ꝛ cōtinuo anulo vtebatur grām omniū habuit ꝛ q̄cquid voluit ab eis habere obtinuit. Puella eius cōcubina mirabatur ꝙ tam laute viueret cū tn̄ pecuniā nō haberet. Ratiōʒ quādā vice cū letus eſſet queſiuit dicēs ꝙ creatura ſub celo nō eēt quā magis diligeret idō ſibi dicere deberet. Ille de malicia nō premeditatus ſibi dixit virtuteʒ anuli eſſe talē ꝛc. Et illa. Cum ſingulis diebꝫ cū hominibꝫ conuerſare ſoles pdere poſſes. Ideo cuſtodiā tibi eū fideliꝰ qui tradidit ei anulū. quēcūʒ rehabere nō poſſet fleuit amare quia vnde viueret non habuit. Qui ſtatim ad reginaʒ matrē ſuā eſt reuerſus denūcians ei anulū perditū. Et illa. Fili mi tibi pdixi vt a mliere tibi caueas Ecce iā tibi trado monile qd' diligēt⁹ cuſtodias ſi pdideris honore ꝛ commodo perpetuo carebis Ionathas monile recepit et ad idem

ſtudium eſt reuerſus. ⁊ ecce ꝯcubina ei⁹ in porta ciuitatis occurrit ⁊ cū gaudio eū recepit. Ille vt pri⁹ eā ſecū habuit. Monile in pectore vtebat̄ ⁊ quicq̄d cogitabat habebat. Et ſicut prius ꝯuiuia multa habuit ⁊ laute vixit. cōcubina mirabatur q2 nec auꝝ nec argētū videbat. Cogitabat ꝙ aliud iocale apportatū eēt qd ſagaciter ab ea indagauit q̄ ei monile oſtendit ⁊ virtutē eius dixit. Que ait ſi monile tecum portas. vna hora tātum cogitare poſſes ꝙ ꝑ annū ſufficeret tibi ideo trade mihi ad cuſtodiēdū. At ille. Timeo ꝙ ſicut annulū ꝑdidiſti ſic ꝑderes monile. ⁊ ſic damnū maximū incurrerē. Que ait O dn̄e iā ꝑ anulū cuſtodiēdi ſciētiā acq̄ſiui valde tibi fideli t ꝓmitto ꝙ ſic cuſtodiā monile ꝙ null⁹ poſſet auferre a me. Ille credēs dictis eis monile ei tradidit. Poſtq̄ȝ oīa ꝯſumpta fuiſſent. monile petijt illa ſicut pri⁹ iurauit ꝙ furtiue ablatū eēt. Qd audiens Jonathas fleuit amare ⁊ ait Nōne ſenſum ꝑdidi ꝙ p⁹ anulū ꝑditū monile tibi tradidi. perrexit ad matrē ⁊ totū ꝓceſſū ei nūciauit. Illa nō modicū dolēs dixit O fili cariſſime q̄re ſpē poſuiſti in muliere iā altera vice decept⁹ es ꝑ eā. ⁊ ab oībȝ vt ſtultus reputarꝭ amodo ſapientiam addiſcas q2 nihil habeo tibi niſi pānum ꝓcioſum quē pater tu⁹ tibi dedit ⁊ ſi illū ꝑdideris ad me amplius redire non valeas. Ille pannū recepit ⁊ ad ſtudiū perrexit ⁊ cōcubina ei⁹ vt prius eū gaudēter recepit. Qui expādens pānū dixit Cariſſima iſtū pānū dedit mihi pater me⁹ ⁊ ambo poſuerūt ſe ſup pānū. Jonathas intra ſe cogitabat vtinā eſſem⁹ in tanta diſtātia vbi nullus hominū venit ⁊ ſic factū ē. fuerūt eni in fine mūdi i vna foreſta q̄ multū diſtabat ab hominibȝ. Illa triſtat̄ ⁊ Jonathas votū vouit deo celi ꝙ dimitteret eā beſtijs ad deuorandū donec redderet anulū ⁊ monile q̄ ꝓmiſit facere ſi poſſet Et ad petitioꝫ cōcubine. Jonathas virtutē panni dixit ſcȝ quicūq̄ȝ ſup eo quieſcerꝫ ⁊ cogitaret vbi eſſet vellet. ibi ſtati eēt. Deinde ipa ſe ſupra pānū poſuit ⁊ caput eius in gremio ſuo collocauit ⁊ dum dormire cepiſſet ipa ꝑtes pāni ſupra quā ſedebat ad ſe traxit At illa cogitabat vtinā eēm in loco vbi mane fui. qd factū ē. ⁊ ionathas dormiens in foreſta māſit. Cū aūt de ſomno ſurrexiſſet et pannū ablatū concubina vidiſſet fleuit amariſſime nec ſciuit ad quē locū ꝑgere deberet. Surrexit ⁊ ſigno crucis ſe muniēs ꝑ quandā viā ambulauit ꝑ quā ad aquā ꝓfundā venit ꝑ quā tranſire oportebat que tā amara ⁊ feruida fuit ꝙ carnes pedū vſq̄ȝ ad nuda oſſa ſeparabat. Ille vero de hoc cōtriſtat⁹ vas de illa aqua impleuit ⁊ ſecū portauit ⁊ vlterius veniens cepit eſurire. vidēs quādam arborē de fructu eius comedit ⁊ ſtatim factus eſt leproſus. De fructo illo etiā collegit ⁊ ſic portauit. Tūc veniēs ad aliā aquā ꝑ quaȝ trāſiuit que aqua carnes pedū reſtaurabat. vas de ea impleuit ⁊ ſecū portauit ⁊ vlterius procedens cepit eſurire. vidēs quādam arborem de cuius fructu cepit ⁊ comedit. ⁊ ſic ꝑ primū fructū infect⁹ erat ſic ꝑ ſecūdum fructū a lepra eſt mundatus. De illo fructu etiā attulit ⁊ ſecū portauit. Dū vero vlteri⁹ ambularet vidit quoddā caſtrū ⁊ duo homīes ei obuiabāt querētes q̄s eſſet. At ille. Medicus peritus ſuȝ. Qui dixerūt Rex iſtius regni manet in iſto caſtro ⁊ eſt homo leproſus ſi eū a lepra curare poſſes multas diuitias tibi darꝫ At ille. Etiā Qui adducentes ipm ad regē dedit ei de ſecūdo fructu et curatus eſt a lepra. ⁊ de ſecūda aqua ad bibendū que carnes ei reſtaurabat. Rex ergo mĺta donaria ei cōtulit. Jonathas igitur inuenit nauē de ciuitate ſua ⁊ illuc trāſfretauit. Rumor per totam ciuitateȝ exiuit ꝙ magnus medicus aduenīſſet ⁊ cōcubīa ſua q̄ ei abſtulerat iocalia ad mortem infirmata eſt mittēs ꝓ medico iſto ionathas ignot⁹ eſt ab oībȝ. ſed ipe eaȝ cognoſcens dixit ꝙ medicina ſua nō valeret ei niſi prius cōfiteret̄ omnia pctā ſua ⁊ ſi aliquē defraudaſſet ꝙ reddet. Illa vero alta voce cōfitebat̄ quō Jonatham decepiſſet de anulo monili ⁊ pāno ⁊ quo eū in loco deſerto reliquiſſꝫ beſtijs ad deuorādū. Ille gaudēs ait. Dic mihi dn̄a vbi ſunt iſta tria iocalia. At illa

In archa mea. ⁊ tradit ei claues arche ⁊ i
uenit ea. Jonathas ei de fructu illius ar
boris a qua leprā recepit ad comedendū
tradit ⁊ de aqua prima q̄ carnē de ossib⁹
separauit ad bibendū ei tribuit. et cū gu
stasset ⁊ bibisset statī ē arefacta ⁊ dolores
iteriores sentiēs lacrimabilr̄ clamauit.
Jonathas cū iocalib⁹ ad matrem suam
perrexit de cuius aduentu totus populus
gaudebat Illi vero matri a principio vsq̄
ad finē narrauit quō de⁹ eū a multis ma
lis periculis liberauit ⁊ p aliquos annos
vixit ⁊ vitā suā in pace finiuit.

Moralisatio.

Karissimi Iste rex est dominus no
ster iesus xp̄s. Regina mater ec
clesia Tres filij hoīes in mūdo
viuētes. Per primū intelligo diuites ⁊
mundi potētes q̄bus de⁹ dat mūdi volū
tatē. Per scd̄m mundi sapiētes qui per
sapiētiā mūdanā quicq̄d habēt acqui
rūt. Per tciū filiū bonū xp̄ianū ab eter
no electū cui dedit deus tria iocalia. scʒ
anulū fidei. monile sue gratie vel spei. et
pannuʒ caritatis Vn̄ quicūq̄ anulū fidei
portauerit gratiā dei ⁊ hoīs ⁊ amorē ha
bere poterit intantū q̄ quicquid desiderat
obtinebit sicut scribit apl̄s. Si habue
ritis fidē vt granū synapis poteritis dice
re huic mōti trāsi ⁊ trāsiet. Si vo in pe
ctore hoc est in corde monile spei habue
ris cogita qd̄ volueris ⁊ qd̄ iustū est ob
tinebis. Vn̄ euāgelista dicit. Petite et
accipietis. q̄rite ⁊ inuenietis. Et ad co
rinth. Spe salui facti sum⁹. Si vo pā
num caritatis habueritis vbicūq̄ esse
volueritis obtinebitis. Apl̄s ad corinth
pmo. Caritas nō q̄ sua sunt querit sed
que iesu xp̄i. Et. i. Joh. i. Deus caritas
est. Sed ista tria iocalia sepi⁹ pdit ho
mo in studio isti⁹ mūdi p cōcubinā suā
id est carnē. scʒ p carnalē cōcupiscētiam.
Quia caro spūi aduersaf. Cōcubina tra
xit pannū a ionatha ipo dormiēte. Sic
caro sepi⁹ caritatē ab homie trahit per
peccatū mortale ⁊ eū in pctīs dormiētē
dimittit hominē ab oī grā et adiutorio
dei q̄diu in peccato iacet. Jonathas ex
citatus a somno fleuit amarissime Sic
tu postq̄ excitatus fueris a somno pec
cati et te inueneris sine gratia et virtu
tibus merito flere poteris Quid ergo ē fa
ciēdū. Surge velociter p opa misericor
die et signa te signaculo sancte crucis i
pectore ⁊ inuenies viā salutis. Perge
quousq̄ veneris ad aquā p quā caro sepa
ratur ab ossib⁹. Aqua illa est cōtritio q̄
tam amara debet esse q̄ debet separe car
nē. i. carnales delectatōes ab ossib⁹ id ē
peccatis in quib⁹ deū offendisti ⁊ vas cor
dis tui de hac aqua debes iplere ⁊ q̄diu
in hoc mortali corpe fueris cōtritiōem
in corde habeas. deinde vlterius debes
pcedere ⁊ fructū arboris comedere Ille
fructus est penitētia p quā aīa sustētare
tur ⁊ corp⁹ denigraf sepi⁹ ad modū lepro
si. Illū fructū debes colligere et semp te
cū portare. Cū vlterius pcessisset venit
ad secūdā aquā p quā caro erat restau
rata. Aqua ista ē cōfessio; que restaurat
virtutes pditas. Cū vo vlteri⁹ pgeret de
fructu secūde arboris comedit ⁊ curat⁹ ē
Fruct⁹ ille ē fruct⁹ penitētie. s. orōis ieiu
nij ⁊ elemosyne. De istis fluuijs ⁊ fru
ctib⁹ debes semp portare tecū vt si a ca
su aliquē regē leprosū inueneris ipm cu
res. Rex iste dicit hō p peccatū infect⁹
qui p fructū cōfessiōis ⁊ aquam cōtritio
nis curari poterit. Duo que sibi in via
occurrerūt ⁊ ad curādum te ducunt. sūt
timor dei ⁊ gehenne ppter q̄ homo decli
nat a malo ⁊ facit bonum Naues que io
nathā duxerūt ad patriā sunt diuina p
cepta que nos ducūt ad gaudia eterna.
sʒ oportet nos pri⁹ videre cōcubinā. scʒ
carnē spūi cōtrariā et eā in lecto carna
lis cōcupiscētie inuenies. Da ei de fru
ctu penitētie cū aqua cōtritōis p q̄ duo
intumescat hoc ē eleuetur p bonā deuo
tionē ad recipiendū iugū penitētie ⁊ sic
tu poteris spiritū deo reddere cū iocalib⁹
id est bonis vtutib⁹ ad patriā regni cele
stis puenire. Et quā nos pducat pater
et filius ⁊ spūs sanctus ⁊c

De gloria mundi ⁊ luxuria que mul
tos decepit ⁊ ad interitū deducit

Capitulum. cxxi.

o Liʒ erat quidā
rex q̄ habuit duos milites i vna
ciuitate. vnus erat senex alter iuuenis
Senex erat diues et pulcram puellam

propter ei⁹ pulcritudinē in vxorē duxit
Juuenis miles erat paup̄ ⁊ quandā ve
tulā locupletē, ꝓpt̄ diuitias accepit quā
miles nō multū dilexit. Accidit semel
ꝙ miles iuuenis p̄ castꝝ senis militꝭ am
bularet ⁊ vxor senis militis in quadā fo
resta in solacio sedebat ⁊ dulciter cāta-
bat. Juuenis cū eā vidisset captus ē in
amore ei⁹ ⁊ in aīo cogitabat Melior eēt
cōbinatio īter me ⁊ illā iuuēculā ꝙ̄ int̄
ipam ⁊ virū suū q̄ est hō senex ⁊ impotēs
⁊ ꝙ vxor mea eēt vxor ei⁹. Et ab illo die
incepit eā diligere ⁊ clinodia dare Do
mina etiā miro modo eū dilexit ⁊ quan
do potuit eū accessit ⁊ in oībꝫ viribꝫ ni-
tebat̄ si possibile eēt in viꝝ accipe p⁹ mor
tē viri sui. Erat āt āñ fenestrā castri se-
nis militis arbor fici in q̄ oī nocte philo
mena residebat q̄ dulcit̄ cātabat ꝓpter
cui⁹ cātū dña singl'is noctibꝫ surrexit et
ad fenestrā perexit et per magnū spaciū
ibidē expectabat vt cāticū philoēne au
diret. Cū hoc pcepisset vir ei⁹ ꝙ singul'
noctibꝫ surgeret ait ei. Carissima qua d̄
causa de lecto singulis noctibus surgis
Que rn̄dit ꝙ sup arborē fici oī nocte re
sideret philomena q̄ tam dulciter cātat
ꝙ oportet me surgere et eā audire. Mi
les hoc audiēs de mane surrexit ⁊ cū ar-
cu ⁊ sagitta ad arborē fici perexit philo-
menā occidit ⁊ cor extraxit ⁊ vxori p̄sen
tauit. Dña videns cor philomene fleuit
amare dicēs O bona philomena fecisti
qd̄ debuisti, ego sū cā mortꝭ tue stati nūciū
ad iuuenē militē misit nunciādo ei cru-
delitatē mariti eo ꝙ philomenā interfe
cisset. Miles hoc audiēs cōmota sūt om
nia viscera eius ⁊ ait in corde suo. O si
cōstaret isti crudeli q̄nt⁹ est amor inter
me ⁊ suā vxorē peius me tractaret. Ar-
mauit se duplici armatura. ⁊ castrū itra
uit ⁊ senem militē occidit. Post hoc cito
moritur vxor sua et post hoc cum magno
gaudio vxorē senis militis in matrimo
niū duxit ⁊ ambo lōgo tpe vixerūt ⁊ i pace
vitā finierūt. Moralisatio.

Carissimi: Per istos duos milites
intelligere debem⁹ moysen ꝓphe
tā ⁊ dnm̄ nr̄m iesum xp̄m. Crist⁹
erat senex qui ab eterno iuuēculā de spō
sauit. s. legē nouā Moyses erat iuuenis
q2 in tpe factus q̄ legē antiquā desposa
uit. Arbor in qua philomena cātauit ē
crux in qua xp̄s pepēdit. philomena est
ei⁹ humanitas q̄ dulciter cātabat qñ pa
trē celestē p̄ genere hūano rogauit Sꝫ
iudei ñ poterāt pati ꝙ dña surgerꝫ de le
cto. i. ꝙ tot surgerēt de lecto pcti ⁊ xp̄m
sequebātur. ideo eius hūanitatem occide
rūt ⁊ cor ei⁹ extraxit. i. amorē quē nobis
ostēdit. i. cuilibet christiano ondit vt a
peccato quiescat ⁊ deo fideliter seruiat.
Moyses vero armauit se duplici arma-
tura ⁊ leonē occidit. i. armauit se cerimo
niis ⁊ circūcisiōe. ⁊ nō tm̄ peccata ei⁹ sed
oīm fideliū a prīo pnte vsq3 ad aduētū
xp̄i ipsuꝫ occiderēt sicut ē scriptū Ipse pec
cata nr̄a i corpe suo tulit. Quid sequit̄
Postea certe moyses id est. q̄libet fidel'
hō qui desiderat ianuā regni celestꝭ itra
re oportet vt legē desposet. Juxta illud
Matth. Qui crediderit ⁊ baptisat⁹ fue
rit salu⁹ erit ⁊c.

De adulteris mlierī
bus ⁊ excecatiōe quorūdam prelatoruꝫ
Capitulū. cxxij.

m Iles quidā per
rexit vt vineā suā vindemiaret.
vxor aūt ei⁹ putās ipm diuti⁹ moratu-
rā amasiū habuit, p̄ quo misit vt cito ve
niret. q̄ venit camerā intrauit ⁊ cū ambo
i stratu eēnt venit miles. s. marit⁹ ramo
vinee in oculo pcussus ostiū pcutit ⁊ il-
la tremebūda apuit pri⁹ tm̄ amasiū ab
scōdit. Miles ergo intrās oculū doluit
⁊ lectū vt q̄esceret pare iussit. Tūc vxor
timēs ne amasiū in camera latitātē vi-
dere posset marito ait. Quid festinas
ad lectū dic mihi q̄d accidit. Jlle vō re
ferēte illa rn̄dit. Dimitte me inq̄t dñe
vt sanū oculū arte medicinali cōfirmē
ne illo forsitā morbo alterꝝ sit̄ amittas.
qd̄ ille sustinēs os suū illa q̄si p̄ medici-
na supra mariti oculū sanū apposuit ⁊ ma
no amasio innuēs ille recessit. Quo fa-
ctu dixit vxor marito. Modo secura suꝫ
ꝙ nulliū malū oculo sano eueniet. iā lectū
ascēde ⁊ quiesce Moralisatio.

Carissimi. Jste miles est platus
ecclesie qui habet sanctam eccle-

ſiam cuſtodire et oues ſibi traditas regere. Uxor adulterata eſt anima que ſepius p peccatū dyabolo adheret. Miles percutitur oculo quotiēs prelatus muneribꝫ excecatur. Quia ſcriptū eſt Eccs. ix. Munera excecāt oculos iudicū ſic ꝙ neceſſe habeat camerā bone vite intrare et omnē auariciā ꝛ cupiditatē a ſe excutere p penitentiā tūc audacter debet oſtiū cordis ſui pcutere tunc vxor .i. aīa aperiet vt gloriā dei recipiet Sed heu ſepe p carnales affectiōes ꝛ mundi blādicias oculū ſanū ſcʒ cordis cū quo deberemus deū ꝯtemplari offuſcāt p mundi vanitates ꝛ carnis voluptates in tantū ꝙ piculum ſui ipi⁹ ꝛ ſubditoꝝ non poterit aduertere ꝛ per penitentiā emēdare. Studeat ḡ vnuſquiſqꝫ ſic oculos mentis ad deum dirigere. vt poterit omne velamē peccati expellere

De iuuēcule p parētes ſunt a luxurioſis coercēde ꝛ volūtati ꝓprie ñ relinquēde

Capitulum. cxxiij.

m Miles quidam erat q̄ peregre ꝓficiſcēs cōmiſit vxorem ſocrui ſue ſeruādā .i. matri vxoris ſue. Uxor autē poſt deceſſū mariti quēdā iuuenē amauit qđ matri indicauit. Illa vero ſtatim ſibi fauens iuuenē accerſiuit q̄bꝫ epulātibꝫ miles adueniēs oſtiū pulſauit. Statim vxor ſurgēs amaſiū in lecto abſcondit ꝛ poſt hoc oſtiū marito aperuit. Qui cū intrauit precepit vt lect⁹ pararetur. Laſſus nāqꝫ q̄eſcere voluit. Uxor vo turbata q̄d faceret cogitauit. Qđ videns mater ait. Ne feſtines filia lectū parare donec mōſtrem⁹ marito tuo linthea qđ fecim⁹. Mater erigēs linthea quātū potuit p vnū cornu alteꝝ filie ad ſubleuādū dedit. Et tādiu lintheum extēderūt donec amaſi⁹ eſt egreſſus ꝛ ſic marit⁹ deluſus eſt p extēſionē linthei. Quo facto ait mr̄ filie ſue. Sic extende linthea ſup lectū mariti tui qđ manibꝫ tuis ꝛ meis ꝯtextū ē. Moraliſatio

Cariſſimi. miles iſte ē q̄libꝫ hō q̄ poſt baptiſmū pgit tanqꝫ peregrin⁹ in mūdo iſto. q2 q̄diu hic ſumus peregrini ſumus. ps Ego peregrinus ſum ꝛ fili⁹ mr̄is mee. Sꝫ in illa peregrinatione vxor ſcʒ caro ſepi⁹ adulteratur cū vicijs ꝛ ꝯcupiſcētijs. Miles ad oſtiū pulſat quotiēs recordatur q̄d ꝛ quātū ꝯ deū deliq̄t ꝛ ideo tenetur pulſare .i. orare ieiunare. elemoſinā dare ꝛ alia bona opa facere ꝛ ſic poterit camerā bone vite intrare ꝛ in pdictis diuicijs quieſcere. Sed vxor .i. caro ſepe hoc pcipiēs ꝙ hō pniam ꝓponit facere turbatur. q2 nō ſuſtinet libēter ad agēdū pniam. ſtatim mater .i. mūdus hō pcipiens erigit lintheamē .i. mundi vanitatem in q̄bꝫ tm̄ hō delectatur ꝙ piculū ꝓpriū nō aduertit. qđ eſt dolēdū.

De mulieribꝫ nō ē credendū neqꝫ archana cōmitēda. qm̄ tpe iracundie nō celāt.

Capitulū. cxxiiij.

q Quidam miles generoſus quēdā regē a quo feudat⁹ erat grauiter offenderat miſit ad eū milites vt p eo intercederēt. vix ei amiciciā ſub hoc pacto obtinuerūt. ſ. ꝙ ad curiā eius pedeſter ꝛ equeſter pariter veniret. i. ſemiequitās et ſemi ambulans. Et ꝙ duceret ſecū amicū fideliſſimū ꝛ ioculatorē optimū ꝛ inimicū pfidiſſimū. Miles multū ꝯtriſtat⁹ cogitare cepit quō hoc implere poſſet. Quadā vero nocte cū pegrinū quēdā hoſpicio recepiſſꝫ clā dixit vxori ſue. Scio ꝙ pegrini promptā pecuniā ſecū portāt. volo ḡ ſi tu ſuaſeris eū interficere ꝛ pecuniā ei⁹ obtinebimus. At illa. bonū ē cōſiliū. Cunctis ergo dormiētibꝫ circa diluculum ſurgit miles excitās pegrinū ꝛ abire iubet et vnū de ſuis vitulis in fruſta ſcidit. ponēs eū in ſacco. deinde vxorē ſuā excitat dans ſibi ſaccū vt in angulo dom⁹ abſcōderet. dicēs. Tātū caput ꝛ crura cū brachijs in hoc ſacco poſui corp⁹ aūt in nr̄o ſtabulo ſepeliui His dictis aliquātulū pecuniā ſibi oñdebat ac ſi illam pegrino mortuo abſtuliſſet. Cū aūt dies adeſſꝫ vt dn̄o ſuo ſe pñtaret accipiēs a dextris canē ꝛ puū filiū ſuū in gremio ꝛ vxorē a ſiniſtris ad caſtrū precxit. Cū caſtro dn̄i ſui appropinquaret dextrū crus ſuper dorſum canis ſui velut equitans poſuit. p alterū gradiendo ſicqꝫ pedeſter ꝛ

equeſter caſtꝛ domini ſui ſtrauit. Quo viſo rex cũ aſtantib⁹ mirabat᷑ ait ei iudex. Ubi eſt amicus tuus fideliſſimus Qui ſtatim euaginans gladiũ ſuũ canẽ grauiter vulnerauit qui cũ clamore et dolore fugit. Deinde miles eũ reuocat et canis ad eũ venit. Ecce fideliſſimuꝫ amicũ meũ. Cui rex. Uerũ dicis. Ubi eſt ioculator tu⁹. Cui miles Ecce paruulus fili⁹ me⁹ ante me ludit magnũ ſolaciũ mihi facit. Ait rex. Ubi eſt maxim⁹ inimicus tuus. Qui ſtatim dedit alapã vxori ſue dicẽs. Quare tu tam impudice reſpicis dñm meũ regẽ. Illa ſtatĩ reſpõdit. O maledicta homicida quare me ꝑcutis. nonne in domo tua ꝓpria lamẽtabile homicidiũ ꝑpetraſti ꝛ ꝓ modica pecunia ꝑegrinũ occidiſti. Iterũ miles dedit ei alapã dicẽs. O maledicta cur filiũ tuũ depigere ñ formidas Que ſtatĩ iracũda tota facta eſt. ꝛ dixit Ueni te oñdã vobis ſaccũ i q̃ occiſi ꝑegrini caput ꝛ brachia poſuit ꝛ ſtabulũ in quo ei⁹ corpus ſepeliuit. Cum veniſſet vt experirentur ꝛ locũ eius vxor oñderet cito effodientes viſis carnib⁹ vitulinis obſtupuerũt. Aſtutiã militis cognoſcẽtes dingis laudib⁹ eũ extulerũt. qui poſtea dño ſuo regi ſpecialis dilectiõis vinculo eſt annexus

Moraliſatio.

Kariſſimi. miles iſte qui ſui regꝭ gratiã ꝑdidit eſt peccator qui ad obtinendã gratia dñi ſui. ꝑmittit interceſſores deo. ſcꝫ dilectos homĩes quaſi cõſanguineos et amicos. Ut autẽ domino ſuo ſatiſfaciat pedeſter veniat ꝛ equeſter. pedeſter. id eſt terrena. et temporalia quaſi delectabilia conculcando. Equeſter vero toto cordis deſiderio celeſtia cõtemplando. Sed canem quoqꝫ a dextris pro amico fideliſſimo ſecum ducat. id eſt angelum ſuũ bonuꝫ vel preſbiterũ qui animã ſuã habet cuſtodire q̃ licet ſepius gladio ſuoꝝ criminũ vulneret ꝛ offendat. recurrit tamẽ fidelit᷑ vt amicos q̃ ſua ſecreta corã familia principis ꝛ amicis tenebit Ioculatorẽ id eſt puerũ ꝑuum in gremio eſt ꝯſciẽtia que ſi bene regulatur multũ delectat. Uxorẽ vero a ſiniſtris pro inimico ꝑfidiſſimo ducat. id eſt. carnis molliciẽ vel demonũ qui ſua ſecreta coram familia principiſ et amicis. id eſt corã cunctis angelis atqꝫ ſanctis imminente mortis hora in ꝑditionem ſui detegit ꝛ reuelat. Tũc merito laudabitur miles ſapiẽs ꝛ diſcret⁹ qui predictas fallacias ſic fefellit occulte vitulum mactando ꝛ in ſecreto dom⁹ in angulo ſubterrando nec occulte homicidium perpetrando. id eſt corpus proprium in cubiculo flagellando aut ſecreta peccatoris. cõſciẽtia lacrimis intẽſa imitando nec tamen homicidiuꝫ ꝑpetrãdo. moduꝫ debitum non excedendo. ſed ieiunijs et orationibus ꝛ alijs bonis operibus ſapienter ꝛ in omnibus inſiſtendo per que tandem domini ſui gratiam quam perdiderat rehabebit.

Mulieres non ſolum pandunt ſecreta ſed ad hoc mentiuntur plura.

Capitulum. cxxv.

e Rrant duo fratres quoꝝ vn⁹ laycus alter clericus. Laycus ſepe audierat a fratre ſuo ꝙ mulieres ſecretum alicuius nõ potuerunt occultare. Cogitabat experiri hoc cũ vxore ſibi dilecta cui dixit vna nocte Chariſſima ſecretum habeo tibi pandere ſi certus eſſem ꝙ nulli diceres. quia ſi contrariũ faceres confuſio intollerabilis mihi eſſet At illa. Domie noli timere vnum corp⁹ ſum⁹ bonuꝫ tuuꝫ ẽ meum et ecõuerſo ꝛ etiã maluꝫ ſimiliter. Qui ait. Cũ ad priuata acceſſiſſem vt op⁹ nature facerẽ coruus nigerrim⁹ a parte poſteriori euolabat. de quo ſum ꝯtriſtatus Qui ait. Letus eſſe debes ꝙ a tãta paſſione es liberatus. Mane vero mulier ſurrexit ad domũ ꝓximi ſui iuit ꝛ domie dom⁹ dixit. O dña chariſſima potero tibi pãdere aliqua ſecreta. Que ait. Ita ſecure ſicut anime tue. Que dixit. Mirabilis caſus accidit marito meo. nocte iſta acceſſit ad priuata vt opus nature faceret et ecce duo corui nigerrimi a ꝑte poſteriori euolabant. de quo multum doleo. Et illa ad aliam vicinam narrauit de tribus Et tertia de quattuor. ꝛ

ſic vltra q̄ ille diffamat᷑ eſt q̄. l. r. cozui
te eo ſeuolaſſent. Jlle turbatus d̄ rumo
re. cōuocauit ppl'm cui narraret rē geſtā
quomodo mulierem voluit experiri ſi
ſciret ſecretū tenere. Poſt h̄ mortr vxor
eius 7 ille cenobiū intrauit. literas didi
cit tres. Quaꝝ pma ē nigra ſcda rubea
tertia candida.

Moraliſatio

Cariſſimi. Jlle qui maliciā muli
erū ꝓbauit poteſt dici homo mū
danus q̄ conamine toto laborat
vt bona mūdana acq̄rat vt cū ſepe credit
ſine offēſione euadere cadit in mille vt
qui cadit in ſupbiā cadit in multos ali
os defect᷒ cōtra ſalutē aīe ſue. Et h̄ ē cor
uū nigrū a pte poſteriori exire. i. pctm̄
in effectu 7 ſic homo diffamat᷑ 7 nō tantū
p vxorē ppriā ſcʒ carnē. ſed p vicinas ali
as ſcʒ p quinqꝫ ſenſus. Fac ḡ tu ſic̄ 7 ille.
collige ppl'm. i. oīa preterita 7 pſentia fa
cta tua 7 purga te p viā cōfeſſiōis 7 tūc po
teris cenobiū bone vite intrare 7 in tri
bus literis ſtudere p qd̄ ſtudiū acq̄rꝭ bra
uiū eternū. Prima litera eſt nigra 7 ē re
recordatio pctōꝝ q̄ tanq̄ʒ nigra 7 grauis
ſarcina torquēt 7 cruciāt quotidie pe
ct᷒ tuū cū recordatiōe pene infernalis.
Secūda litera eſt rubra 7 eſt recordatio
roſei ſanguinis tui creatoris quē in cru
ce p te miſero peccatore de q̄nqꝫ riuulis
ſuis fuluʒ miſericordit abūdāter tribu
it. Tertia litera ē cādida 7 ē deſideriuʒ
celeſtiū gaudioꝝ 7 coꝝ q̄ ſequūtur agnū
dei i albis quocūqꝫ ierit. ſi iſta tria i cor
de firmiter nobiſcū habuerim᷒ ſine du
bio regnū eternū obtinebim᷒. Ad qd̄ 7c̄

De mulierib᷒ in nullo ē credēdum et p̄
ſertim de ſecretis. Exemplum iocale.

Capitulum. cxxvi.

m Acrobius re
fert q̄ q̄dā puer ro man᷒ noīe pa
pir᷒ ſemel cū patre ſenatū ſapiē
tū intrauit vbi quoddā ſecretū ꝯſiliū p̄
ceptū erat ſub pena capit cuſtodiri. Cū
puer eēt reuerſus ad domū mr ei᷒ inter
rogauit pueꝝ q̄d cōſules occultari ſub
pena capitis. ſtatuiſſent. Ait puer. Nō li
cet te ſcire qm̄ p̄cipit᷑ occultari. Audiēs
hoc mater plus incepit p̄ cib᷒ promiſſis
minis 7 verberib᷒ pueꝝ ad reuelādū ſecre
tū inclinare. Tādem puer vt ſatiſface
ret matri 7 ſecretū teneret dixit. Hoc ē
cōſiliū. vtrū ſit meli᷒ q̄ vnus vir plures
mulieres ducat vel vna mlier ducat plu
res viros in matrimoniū. quo dicto ma
ter alijs feminis romanis ſecretū hoc
ꝓpoſuit. Que altera die cū turma ma
gna indeliberate venerūt ad ſenatores
petentes poti᷒ vnā duob᷒ q̄ʒ duas femi
nas vni viro nubere. Senatores vo pa
uētes verecūdi ſexus tā inpudicā inſa
niā mirabāt᷑ q̄d nō ſibi vellet tāta femia
rū intēperies vt pue rei ꝓdigiū 7 taꝫ in
uerecunda poſtulatio q̄d ſonaret. Puer
papirus hoc vidēs dixit ſenatorib᷒ rem
geſtā. Qui pueꝝ cōmendantes ſtatuerūt
q̄ hic puer ſemp ſenatui intereſſet in
conſilio.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Jſte puer ē q̄libet hō
purus puritate vite q̄ cū patre
i. prelato itrat cōſiliū ſapientū
id eſt. religioſoꝝ in quo tractat᷑ ſal᷒ 7 ſa
piētia aie q̄ nō oīb᷒ exponenda eſt. ſed ſi
cut decet vnūquēqꝫ ſm̄ ſtatū ſuū 7 pnīaʒ
quā a ꝓprio ſacerdote recepit nō debet a
lijs reuelare 7 multa alia ſunt que non
debent recitari. Mater vo eſt mundus
iſte q̄ ſuadet homini religionē dimitte
re ſecreta pandere. hoc eſt in corde non
retinere ſed potius vanitatib᷒ ſe ſubice
re 7 ſi nō poterit hominē ſic ſeducere tūc
p minas. i. p tribulationes 7 pauptateſ
ipm̄ intendit ſeducere. Fac ergo tu ſicut
puer papir᷒. mundū decipias p volunta
riam paupertatem 7 oſtendas ei q̄ due
femine. i. diuerſa vicia carnalis delecta
tōis potius debent tradi ſub cuſtodia ra
tionis q̄ʒ q̄ ratio ſuppeditetur ſub vo
luntate et delectatione momentanea.
Sed ſine dubio quātū eſt in corpe poti᷒
vult eligere q̄ ratio ſuppeditet᷑ ʒ nullo
mō aſſētire debes ſʒ ecōuerſo poti᷒. Et ſic
p cōſequēs puer papir᷒. i. hō purus pote
rit pmanere inter ſapiētes 7 virtutes bo
nas habere. i. inter viros ſanctos ſiue
ſanctas continue poterit verba ſalutis
audire et vitam eternā obtinere. Quā
nobis 7c̄

De iuſticia et equitate diſertiſſimi iudicis chriſti p occulta iudicia.

Capitulum. cxxvij.

m Iles quidam tyrannus erat qui per multa tē pora quendam famulum fidelē tenuit ac in omnibꝰ prouidū. Quadam vero die cū ad nūdinas cum eodē ſeruo p nemus tranſiret accidit vt miles trigita marcas argēti in medio nemoris perderet famulo ignorāte. Cū pecuniā non inueniret famulū īterrogauit ſi pecuniam inueniſſet q̄ ſtatiꝫ negauit ⁊ iurare cepit φ nihil ſciret ⁊ verū dixit. Qua nō inuētā ſtatiꝫ pedē famuli ampntauit et eo relicto domi perexit Erat ꝓpe viā quidā heremita q̄ cū fletū ⁊ clamorē famuli audiret velociter ei occurrit Audiuitq̄ꝫ cōfeſſionē ipſius ⁊ dū cognoſceret eū innocētē ad hoſpiciū ſuū ipꝫ in ſuis humeris portādo miſericorditꝰ ꝓcurauit. Deinde oratoriū ſuū intrauit ⁊ dn̄o improperauit φ nō eſſet iuſtus iudex eo φ illū innocētē hominē pedē ſuū pdere pmiſiſſet. Cūq̄ꝫ diutius oraſſet ⁊ fleuiſſet ⁊ ⁊ domino quaſi ꝓ falſo iudicio quod am modo improperaſſet. venit ad eū angelꝰ dicēs. Nūq̄d legiſti ī pſal. Deus iudex iuſtus fortis ⁊ patiens. At ille Multotiens legi illud ⁊ credidi ex toto corde. ſed hodie erraui aut ille miſer qui pedeꝫ ſuū pdidit ſub velamine confeſſionis decepit me. Reſpondit angelꝰ. Noli loqui aduerſus dn̄ꝫ iniquitatē. q2 oēs vie eiꝰ veritas et iudicia eius equitas. Cōmenda memorie quod ſepiꝰ legiſti. Judicia dei abiſſus multa. Scias itaq̄ꝫ illum hominem pedem ſuū pro culpa veteri pdidiſſe. Nā ante multa tp̄a cum eodem pede matrē ſuam precipitauit maliuole de quadā biga. Pro quo facto poſtea nunq̄ꝫ condignam penitentiam egit. Miles ille dominus ſuus volebat dextrariū emere ad congregandū maiores diuiti as in detrimentū anime ſue. ⁊ ideo iuſto iudicio dei perdidit pecuniam Quidam pauper fidelis cū vxore ⁊ paruulis ſuis quotidie domīo ſupplicabat vt dignaret ſibi in neceſſarijs ꝓuidere qui pecuniaꝫ inuenit ⁊ cōfeſſori ſuo obtulit diſpendēdam. Qui circunquaq̄ꝫ ſciſſitando veraciter illum inuenire non potuit cuius erat. Ergo idem pauperi ꝑtem eiuſdem pecunie tribuit ꝑter deū. reſiduam alijs pauperibus erogauit. Pone ergo cuſtodiam ori tuo ne domino aliquatenꝰ improperes vt feciſti. Cū ipſe ſit iudex verus fortis et patiens.

Moraliſatio

Kariſſimi. Miles iſte poteſt dici quilibet bonꝰ prelatus qui debet indui armatura dei vt poſſit ſtare firmiter cōtra inſidias dyaboli. Famulus fidelis ē ſubditus in omnibꝰ prelato ſuo obediens. Prelatus ille habet theſaurū ſcilicet animas ad cuſtodiēdū quas ſepe ex negligētia ſua pdidit. quid ergo eſt faciendum. Certe debet diligēter q̄ꝫ diu ē in vita inquirere ſalutē anime. Et ſi inuenire non poterit amputet pedem dexterum ſubditi. Hoc eſt talem rebellum caſtigare et eū ab eccleſia amputare. donec cognoſcat ſe deliquiſſe. Sed dic mihi quomodo. Ecce famuluſ poſtq̄ꝫ amiſit pedē incepit clamare. Sic peccator p cōfeſſionē clamat vt dicit ꝓpheta. Clama ne ceſſes quaſi tuba exalta vocē tuā ⁊c. Ad cuius clamorē heremita. id eſt. diſcretus ꝯfeſſor habet eū portare in humeris ſuis hoc eſt eū informando predicando penitentiā dando ⁊ ī domū eccleſie introducēdo p opera miſericordie. ⁊ habet ꝓ eo intercedere ad dominū non ei improꝑando ſed deū intime deprecando vt talē cōuerſum conſeruet ⁊ cuſtodiat Qui aliquādo cum pede id eſt. affectiōe ꝑuerſa matrē ſuā. id eſt eccleſiam ꝑcipitauit quantū in eo fuit quando diuina precepta nō cuſtodiuit Angelus qui heremitā informauit ē conſcientia pura nō ficta cuiuſlibet prelati ⁊ cōfeſſoris q̄ eos ligat ⁊ ducit vt ad clamorē peccatoris cito ei occurrant et in domū dei cito introducāt. Pauper qui pecuniam inuenit eſt chriſtꝰ qui animā ſepe cuſtodit ne labatur in infernum donec peccator p penitentiaꝫ reſurgat ⁊ ſic animā mundā chriſto recipiat quia ſine eo nullum bonum opus poſſumus facere. Pone ergo tu peccator cuſtodiam ori tuo ne aliquid ꝯ deū dicere ꝑſumas

Deus eni ē iuſtus iudex. fortis ꝛ pati⸗ ens. ideo nō dicas quare fecit me ꝛ poſt hoc dimiſit me cadere Uel alio modo po teſt reduci Iſte vo miles poteſt dici pri mus parens adā cui deus dedit infinita bona quia eū cōſtituit dn̄m omniū cre⸗ aturarū. ps Omnia ſubieciſti ſub pedi bus eius ꝛc. Famulus fidelis ē ratio q̄ in eo dn̄atur q̄ꝺdiu i puritate vite remā ſerit theſaur̄ padiſi quē deus ei cōmiſit p ſe et heredib9 habet. Sed adā volēs plura acquirere q̄ꝫ appetebat vt alter d̄ us eſſet ſtatim theſaurus paradiſi perdi dit ꝛ tūc pedē dextrū famuli amputauit quia ſeduct9. ſ. p euā per ſenſualitatē nō p rationē preceptū diuinū vilipēdit. ſꝫ oleum miſericordie clamādo petijt i val le huius mūdi quādo in ſudore ſuo pa⸗ nem acquiſiuit. Cui9 miſeriā vidēs dei filius de celo deſcēdit ꝛ eū per propriũ ſanguinē redemit ꝛ in domum dei duxit quando infernū ſpoliauit. Ipſe pctā no ſtra in corpe ſuo portauit quando p no bis miſeris mortu9 eſt. Paup q̄ inuenit theſaur̄ eſt xp̄s qui padiſum obtinuit. nō p ſe ſed pro omnibus qui eū diligūt Heremita deū deprecatus eſt ſic chriſt9 in paſſione p carnez incepit timere q̄ꝫ dixit. Si poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte. ꝛ rogauit pro genere humano. Stu deamus igitur.

De iniuſte aliena bona occupantib9. grauis erit in extremis diſceptatio. Capitulum. xxviij.

m Aximianus re⸗ gnauit in cuius imperio erant duo milites quorum vnus erat iuſt9 et timens deum. alter vero cupidus et di⸗ uel qui magis ſtuduit mūdo placere q̄ꝫ deo Miles iuſtus quandam terrā anne xam terre cupidi habebat quam cupid9 toto conamine deſiderabat habere. Se⸗ pius ad militē iuſtū perrexit ꝛ ei aurum ꝛ argentum obtulit quātū volebat ſi ter ram illā ei venderet. Ille vero ſemp re nuit ſic q̄ triſtis receſſit. ſed cogitabat quō eum deciperet. Accidit q̄ iuſtus mo reret. qd̄ audiens cupidus cartā nomie defuncti ſcribi fecerat quomodo defun⸗ ctus in vita ſua p quandā ſummam pe⸗ cunie ei terrā quā deſiderabat vendidit Quo facto tres homies precio cōduxit vt ei perhiberēt teſtimoniū Cum q̄bus ad defunctū acceſſit et ſigillū eius inue nit in camera vbi defunctus iacuit. om nes expulit exceptis ſuis teſtib9 Dein de corā teſtib9 ſigillū in manu defuncti poſuit ꝛ pollicē ſup ſigillum ita q̄ cuꝫ pol lice mortui cartā ſuam ſignat dicēs. Ec ce eſtis teſtes huius rei. Qui dixerunt Sumus. Et ſic ille miles terrā illaꝫ vt ſuā occupauit. Cui filius defuncti dixit Quare terrā meā occupas Qui reſpō dit. pater tu9 mihi eā vendidit. Cui ille Pluries ad patrē meū veniſti ꝛ pecuniā obtuliſti p terra ſed pater meus nunq̄ꝫ voluit eā vendere. Uenerūt pariter ad iu dicē. Miles cupidus de emptiōe cartā ſigillatam ſigillo defuncti oſtendit ꝛ te ſtes adduxit qui huic teſtimoiū phibue runt. Cui filius defuncti dixit. Scio q̄ hoc eſt ſigillum patris mei ſed ſcio q̄ nū q̄ꝫ tibi vendidit. quō ſigillum habuiſti ignoro quare ibi teſtimonium de hoc p⸗ hibeas. Iudex vero iſtos tres ab inui⸗ cem ſepari fecit ꝛ militē ſimiliter ꝛ ſeni orez fecit adduci querens ab eo ſi oratō nem dominicā ſciret ꝛ fecit eū coram eo a pricipio vſq̄ꝫ ad finez dicere qui eā be ne ſciuit. Et illuꝫ fecit poni in locū ſeor ſum. Deinde iuſſit ſecūdū adduci ꝛ ait ei. Cariſſime an̄ te ſocius tuus erat hic qui mihi dixit ita verum ſicut pater no⸗ ſter Ideo niſi tu dicaſ mihi veritatē quā a te queſiero in patibulo te ſuſpendi fa ciaꝫ. Ille cogitauit. ſocius me9 totū nar rauit quomodo miles pollicē defuncti accepit et eius ſigillam ꝛ cartā ſuā ſigil lauit. niſi veritatē dixero ero filius mor tis. Qui omnia p ordinē narrauit. Cū hoc audiſſet iudex fecit eum ſeorſum po ni ꝛ tertiū adduci. cui ait Cariſſime ſoci us veſter primus dixit mihi ita ver̄ ſicut pater noſter. ꝛ ſecundus etiā. Ideo niſi tu mihi veritatem dixeris morte turpiſ ſima morier̄. Ille cogitauit. Socij mei omnia ſecreta militis narrauerunt. iō bonum eſt vt veritatē dicam. Qui d̄ ver bo ad verbū iudici narrauit quomō hoc factū fuit. Quem iudex ſeorſū poni fe cit. Et vocauit militē queꝫ toruo vitu

teſpexit dicẽs O maledicte cupiditas
tua excecauit te. dic mihi quõ miles de-
functus terrã quã occupas tibi vẽdidit
Jlle vero ignorãs d̃ cõfeſſione teſtiũ al
legauit ꝙ iuſte occuparet Cui rex. Ma
ledicte teſtes ꝑhibẽt teſtimoniũ ꝯtra te
quõ pᵒ mortẽ eiᵒ pollicẽ accepiſti ꝛ ſigil
lũ eiᵒ ꝛ cartã tuã ſigillaſti. Qd̃ audiens
miles ad t̃rã cecidit ꝛ mĩaꝫ petiuit. Ait
ei rex. Miſericordiã quã meruiſti obti-
nebis. ꝛ fec̃ teſtes trahi ꝑ caudas equo
rũ vſqꝫ ad patibulũ ꝛ ibi ſuſpẽdi ſil̃r et
militẽ. Satrapi regni iudiciũ ꝛ ſapiẽtiã
regis laudabant ꝙ tam ſapienter verita
tem inueſtigaſſet ꝛ oĩa que miles habe-
bat dedit filio defũcti militis. Qui gra
tias regi egit ꝛ hereditatẽ ſibi reſtituit

Moraliſatio

Kariſſimi. Per iſtos duos mili-
tes intelligũt̃ dyabolus ꝛ primᵒ
parẽs. Filius eius erat totũ ge
nus humanũ ab eo ꝑpagatũ. Heredi-
tas ẽ ꝑadiſus quẽ deᵒ ſibi dedit. Hoc vi
dens miles cupidᵒ. ſ. dyabolᵒ acceſſit ad
eũ ſuggerẽdo ꝛ tẽptãdo vt paradiſum ꝑ
peccatũ amitteret. Jlle vͦ q̃diu remã
ſit in vita ſcꝫ in puritate vite hereditatẽ
ſcꝫ ꝑadiſũ occupauit. Sed eo mortuo ꝑ
peccatũ qd̃ cõmiſit cõtra diuinũ prece-
ptũ ꝑdidit ꝛ totũ genus humanuꝫ poſt
eum. Sed primo eſt querẽdũ quomodo
ꝑdidit. Dico. carta erat ſcripta qñ eua
cõſenſum ꝑbuit vt d̃ ligno vite cõtra di
uinũ ꝑceptũ comederet. Erat enĩ ſigil-
lata quãdo adã q̃ erat caput rationis ꝛ
cui dabatur ſpecialiter preceptũ. come-
dit ꝛ vxori magis adheſit q̃ꝫ deo. Sigil
lũ vt ſcitis imprimit ſuã impreſſionẽ in
cera. Sic deus impreſſit ſuã imaginem
in adã ꝛ eũ mũdi dominũ conſtituit. Vñ
pſalmiſta. Omĩa ſubieciſti ſub pedibus
eius oues et boues ꝛc̃. Jllã impreſſionẽ
id eſt. imaginem dedit dyabolo quãdo ei
obediuit. ꝛ h̃ cũ pollice poſtq̃ꝫ defunctus
erat. Pollex enĩ claudit totã manũ. pol
lice amiſſo manᵒ vires amittit. Per pol
licẽ vero debemᵒ intelligere rõeꝫ quã de
us homini dedit vt bonũ eligat ꝛ maluꝫ
reſpuat. Vñ q̃diu homo rõe regit̃ et rõ
in eo dñatur tãdiu poterit bñ ſeipſum ꝛ
alios regere. Sꝫ q̃ caret rõe. caret vtute
ꝛ fortitudine ſpũali. Adã vero primᵒ pa
rens habebat ſcientiã a deo infuſam vl-
tra oẽs creaturas ita ꝙ omnes creatu-
re ante peccatũ ei obediebãt. Hoc nõ ob
ſtante ſcienter cũ pollice rationis adhe
ſit dyabolo cũ dyabolus ei dixerat. Nõ
moriemini. ſed ſi comederitis eritis ſic
dij ſciẽtes bonũ ꝛ malũ. Dyabolus cum
vidiſſet eũ ſic ſeductũ ꝛ hereditate cele-
ſti priuatũ volebat filiũ. ſ. totũ genᵒ hu
manũ excludere. Sꝫ homo ſi cautus fue
rit debet ad regẽ celeſteꝫ accedere vt pa-
triarche ꝛ ꝓphete fecerũt. qui clamauerũt
ad deũ pro remedio. O domine deᵒ emma
nuel rex ꝛ legifer noſter expectatio gen
tium ꝛ ſaluator earꝫ veni ad ſaluandum
nos domine deus noſter. Sed dyabolus
producit ſecũ tres teſtes. ſ. ſupbiam vi
te cõcupiſcentiã carnis ꝛ cõcupiſcentiã
oculorꝫ. Contra quos oportet ꝓcedere
prudenter. Primũ teſtem debemᵒ exami
nare ſi ſciat pater noſter q̃. ꝛc̃. ſiue ora
tionem dñicam. hoc eſt. ſi aliquid fece
rat propter quod peccatũ ſuperbie ꝯtra
eum teſtimoniũ prohibeat humiliet ſe ĩ
omnibꝫ verbo ꝛ ope ita vere ſicut eſt ora
tio dominica ꝛ regem celeſtem placabit
exemplo xp̃i q̃ erat patri obediens vſqꝫ
ad mortem. Si vͦ homo timeat ſcd̃ꝫ te
ſtem. ſ. cõcupiſcẽtiam oculorꝫ. ſ. mũdũ in
quo tantũ delectatur pure cõfiteatur. vt
fecit ſecũdus ꝛ piculũ poterit euadere.
Si vero homo timeat tertium teſtem. ſ.
cõcupiſcentiã carniſ deo ſatiſfaciat ꝑ car
nis macerationem. id eſt. ꝑ verã ſatiſfa
ctõnem vt fecit tertius teſtis qui omĩa
recognouit. Unde ipſe cũ duobus ſoci
is ſuis in patibulo ſuſpendit̃. De quo
loquitur apoſtolᵒ. Suſpendium elegit
anima mea. id eſt ſuſpendium peniten
tie. Et ſi ſic fecerimus vitam eternã ob
tinebimus. Ad quam. ꝛc̃.

De amicicie vere probatione.

Capitulum. xxix.

REx quidaꝫ ha
buit tantum vnicum filium,
quem multum dilexit. Cui fi
lius a patre licentiam accepit vt mũdũ
viſitaret ꝛ amicos ſibi acquireret. qui ꝑ
ſeptem annos vagabatur in mundo. et

post hec ad patrem rediꝫt. Pater gaudēter eum recepit ⁊ ab eo q̄siuit quot amicos acq̄ſiuiſſet. Ait fili⁹. Tres. Primuꝫ amicū pluſq̄ʒ meipm̄ diligo Scd̄m tantum ſicut meipm̄. Et tertiū paꝝ aut nihil. Cui pr̄. Bonū eſt eos ꝓbare ⁊ temptare anteq̄ʒ indigeas de eis. Porcū occide ⁊ in ſacco pone ⁊ i domuꝫ amici quē plus diligis q̄ʒ te. ꝑge nocte ⁊ dic ei / ꝙ a caſu hoīem occidiſti ⁊ ſi inuētuꝫ fuerit corp⁹ ego morte turpiſſima ero cōdemnatus. Rogo modo ſicut te ſp̄ plus q̄ʒ meipm̄ dilexi. ſuccurre mihi in hac maxima neceſſitate. Qđ factū eſt At ille reſpōdit ſicut euꝫ occidiſti nc̄e ē vt penitentie ſubiaceas. ſi corp⁹ eſſet inuētum forte i patibulū eris ſuſpēſus. Veruntamē qꝛ amicus me⁹ fuiſti ideo tecū ꝑgā ad patibulo. ⁊ poſtq̄ʒ mortuus fueris tres vel quattuor vlnas pāni tibi dabo ad corp⁹ tuum inuoluēdum ille hoc audiēs ad ſecundū amicum acceſſit ⁊ illum vt primū ꝓbauit. Ille ſicut prim⁹ renuit dicens Credis me fatuū ꝙ i tali ꝑiculo me ponere vellē Verūtamē qꝛ amic⁹ meus fuiſti ideo ad patibulū tecū ꝑgā ⁊ i via te cōſolabor quātum potero. Ille ad tertium amicuꝫ acceſſit ⁊ euꝫ ꝓbauit dicens Verecundor tibi loq̄ qꝛ nunq̄ʒ ꝓ te aliquid feci ⁊ a caſu hoīeꝫ interfeci ⁊c̄ At ille. Libēter hoc faciā ⁊ mihi culpā imponā ⁊ patibulū ſi neceſſe fuerit ꝓ te aſcēdā Nūc exptum ē meliorē amicū ſuum fuiſſe Moraliſatio

Ariſſime rex iſte eſt de⁹ omnipotens. Fili⁹ vnic⁹ eſt q̄libet bonus xp̄ianus. q̄ ꝑ duodecī ānos. i. toto tp̄e vite ſue habet i mundo ꝯuerſari ⁊ tres amicos q̄rere. Prim⁹ ē mund⁹ quē plus diligit q̄ʒ ſeipm̄. ꝓbatur hoc ꝓpter munduꝫ hō ſe ponit i ꝑiculo mortis modo in mari modo in terra vitā ſepe amittēdo vt ꝑpalia bona poſſit habere. ḡ pl⁹ diligit mundꝫ q̄ʒ ſe ipm̄. Et ſi eum tp̄e neceſſitatis ꝓbaueris ſine dubio tibi deficiet imo de oīb⁹ bonis tuis ſi tibi dederit duas vlnas vel tres de pāno ad inuoluendum corpus tuuꝫ multum ē. Scd̄s amic⁹ quē tantū diligis ſicut teipm̄ eſt vxor tua ⁊ filiꝫ tui ⁊ filie. bn̄ ad ſepulcrū in morte tecuꝫ plorādo ꝑgunt. Et cuꝫ vxor ad domū redierit infra paucos dieſ dolor recedit ⁊ aliuꝫ incipit amare Tertius amic⁹ ꝑ quo paꝝ feciſti eſt q̄ pauca bona ꝓ eius amore ſumuſ opati imo multa mala q̄ tp̄e mortꝭ amic⁹ eſt ſi ꝯtriti ⁊ cōfeſſi fuerimus imo pro nobs mortem in cruce ſuſtinuit.

Q vir ſapiēs plus valet viro forti Capitulum. xxx.

Erat quidam rex q̄ paupem quendam ad magnas diuitias ꝓmouit eiq̄ʒ vnū caſtꝝ ad cuſtodiēdum cōmiſit Ille ſic ſublimat⁹ ſupb⁹ fact⁹ eſt valde cum inimicis regiſ cōſilium habuit ⁊ ipoꝝ ꝑditor fact⁹ caſtrum ipis apuit Rex vero đ hoc mltū cōtriſtat⁹ cōſilum habuit quō caſtꝝ rehaberet. Dictum ē ei ꝙ nō poſſet caſtꝝ rehabere niſi tria haberet. ſ. fortitudinē ſapientiā ⁊ dilectiōem vna cum diuitiis. Vn̄ in regno ſuo fuer̄t tres milites quoꝝ vn⁹ ceterꝭ fortior. ſcd̄s ſapientior. tertius regē mltū dilexit. Iſti milites ſunt miſſi cū exercitib⁹ vt caſtꝝ inuaderēt Prim⁹ miles fortis cū exercitu grādi ꝓceſſit ꝑ quādā foreſtā in q̄ erāt inimici regis ⁊ incepit viriliter ꝯ eos pugnare ſed ſubito q̄dā ſagitta exijt de baliſta et eum i inguie pcuſſit ⁊ mortu⁹ ē. Miles ſapiens p⁹ eum foreſtā intrāuit et incepit allegare iura. ſic volens eos allicere ad reſtitutionem caſtri interī venit ſagitta q̄ percuſſit eum inter pulmonem ⁊ ſtomachū ⁊ mortu⁹ eſt. Hec terti⁹ miles vidēs foreſtā intrauit ⁊ incepit dulcia verba ꝓferre ⁊ ornate loq̄ intantū ꝙ illū libēter audiebāt ⁊ trāſir̄ ꝑmittebāt Verūtamē tātū cū illis fecit ꝙ introitū habuit in caſtꝝ. Et ſic inter eos ꝯuerſabatur ꝙ oms̄ exultētes i caſtro ſūt cū eo cōfederati Et ſic caſtꝝ pro lege acq̄ſiuit ⁊ ſuū vexillum in ſummitate ordinauit. Cū rex hoc audiſſet ꝙ tā prudēter caſtꝝ acquiſiuiſſet illū ad magnas diuitias promouit. Moraliſatio.

Ariſſimi. Iſte rex ē dn̄s noſter ieſus chriſt⁹ q̄ illū pauperem. ſ. Adā primū parētē ad magnas

diuitias pmouit qn eū ſeneſcallū padi ſi cōſtituit. ſʒ ille p pctm̄ pdidit. Vñ in toto regno mōi pauci erāt inuenti q̄ caſtrū p̄dictū. i. padiſuʒ poterāt obtinere Vocati ſūt tres milites p quos intelligo tria genera hoīm. Per primū mūdi potentes q̄ credūt p potentiā et fortitudinē mūdanā padiſum acq̄rere. Et licʒ ſint ad h̄ apti/ venit tm̄ ſubito ſagitta ſupbie ↄ ipos ſpūalr̄ interficit. Per ſcdm̄ militē mōi ſapiētes intelligere dēm⁹ q̄ incipiūt iura allegare. vt ſūt iudices eccleſiaſtici. aduocati. ↄ iudices tpales q̄ credūt p ſapiam ſuā padiſum acq̄rere. Et dū incipiūt bñ viuere/ veīt ſagitta auaricie. i. burſa plēa pecūie ↄ ſic pcutit eos ↄ ſpūalr̄ interficiūt. Per tertiū militem q̄ dulciter ſine tumultu loq̄batur xpianū ſimplicē totalr̄ in deo cor hñtēʒ poterim⁹ itelligere q̄ nō ↄfidit i pompa hūana/ nec in ei⁹ ſapia. ſed ſolūmodo i deo. Iuxta illud pſal. Btūs hō q̄ ſperat in dño. Certe talis caſtꝛ padiſi poterit acquirere. Quod nobis ↄc.

De diuitibꝫ q̄bus daſ/ ↄ paupibꝫ q̄bus id quod hñt abſtrahiſ/ quō de⁹ eos eternalr̄ remunerat ꝓpt̄ celeſtē patriā.

Capitulum. cxxxi

Rex quidā fecit pclamari q̄ oēs idifferēter ad eum venirent ↄ q̄cq̄d ab eo peterēt obtinerent. Nobiles ↄ diuites aliq̄ ducatū aliqui comitatū/ aliq̄ miliciā/ aliq̄ auꝝ et argentū petierūt ↄ obtinuerūt. Deiñ paupes ↄ ſimplices venerūt ad regē eū petentes. Quibꝫ ait rex. Tarde veniſtis ante vos nobiles ↄ pꝛīcipes venerūt ↄ oīa q̄ habui eis dedi. q̄ triſtes de miſſione fuerunt. Rex vo pietate mot⁹ ait. Cariſſimi tm̄ eis tpalia dedi ſʒ dñium retinui q꞉ hoc null⁹ petiuit/ ego do vobis hoc vt ſitis dñi eoꝝ ↄ iudices. Diuites hoc audientes cōtriſtati ſunt ↄ venerūt ad regē dicentes Dñe cōfuſi ſum⁹ q̄ paupes ↄ ſuos nrōs ↄſtituiſti iudices ↄ dños noſtros. meli⁹ eſt nos mori q̄ ſic ſeruituti ſubiiciamur. Ait rex. Cariſſimi/ nō facio vobis iniuriā quicq̄d a me petiuiſtꝭ vobis dedi intātum q̄ nihil mihi retinui niſi dominiū q̄d dedi eis. Sed do vobis conſiliū/ quilibet veſtꝝ ſatis habʒ ad viuendū. det ḡ quilibet veſtꝝ ptēʒ de diuitijs paupibꝫ p quā poterūt hōeſte viuere/ ↄ ego dominiū ab eis recipiam et apud me manebit. ↄ ſic eritis liberati a ſuitute magna. quod ↄ factum eſt.

Moraliſatio

Cariſſimi Rex iſte ē deus diues ſup omia. Preco pclamans eſt p̄dicator q̄ dic. petite ↄ accipietꝭ querite ↄ inuenietꝭ. Diuites ↄ mūdi potentes cū illum clamorē audierūt ſtatim cū omi labore caſtra ciuitates auꝝ et argentū petierūt ↄ obtinuerūt. Sʒ xps tm̄ de mundanis dedit eis q̄ nihil retinuit Iſa. liij. Vulpes foueas hñt ↄ volucres celi nidos. fili⁹ aūt hoīs ñ hʒ vbi caput ſuū reclinet. Deinde paupes venerūt ↄ nihil habuit eis dare niſi dominiū ↄ ſic eos ↄſtituit dños ↄ iudices diuitū. Iuxta illud math. Vos q̄ reliq̄ſtis oīa ↄ ſecuti eſtis me/ ſedebitꝭ ſup ſedes duodecim iudicātes. xij. tribꝫ iſrl̄. Et illō mathei. v. Bti paupes ſpū. q̄m ip. ē reg. ce. Diuites h̄ videntes debent multū dolere q̄ paupes q̄ ſerui eoꝝ fuerūt in hoc mūdo/ debent eſſe iudices et dñi eoꝝ in celo. Si ḡ deſideratiꝭ cū eis regnare faciatis ſic fecerūt illi. q̄libet det elemoſinā q̄ntū pt paupibꝫ vt poterunt viuere et ſine dubio cū eis poteritꝭ i eternū regnare

De medicis qui bonos p malam vitam inficiunt. Cap. cxxxij.

Ciuitas quedā erat in qua q̄tuor phiſici fuerūt in medicina periti Iunior alios tres in ſcientia excellebat intantū q̄ oēs infirmos ad eū venientes ſaluauit. Qd̄ alij inuidentes moti ſunt ↄ euʒ ↄ inter ſe dixerunt. Quomō poterimus iſtū extinguere. ecce totus mōs ad eum currit et nihil poterimus ꝓpter eum lucrari. Ait vnus de tribus. Ad tres leucas omni hebdomada viſitat ducē/ ↄ die craſtina ad eum accedet. ego ſtabo extra ciuitatē ad vnam leucam. tu vero ad ſecundā. et alius ad tertiā. Cum vo in fine pꝛime leuce venerit ei obuiabo ↄ ſigno crucis

me ſignabo / ⁊ qlibʒ veſtrū ſic ſimilr faciet
Ille vero cām cruce qret: dicem'. Lepro
ſus fact' es / ⁊ ex timore leprā incurret
Quia dic ypocras Nō timens leprā ex
timore eā incurrit. Et cū leproſus fue
rit null' ad eum accedet. quod ⁊ factū ē.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per iſtos tres medi-
cos / qui qrtū inficiebāt. debem'
intelligere tria vicia q i iſto mū
do regnāt. ſ. ſupbia vite. concupiſcētia
carnis. ⁊ ↄcupiſcentia oculoꝝ. Vel ſignt
dyabolū mūdū ⁊ carnē. Iſti ſunt medici
reprobi q faciūt corp' in delicijs viue-
re. aīam in inferno regnare. Medicus
ſubtilis eſt qlibet bon' xpianus ſic ſunt
prelati ⁊ ↄfeſſores q hn̄t nos ſpūalr cu
rare. vtutes inſerere ⁊ vicia extirpare.
Sed heu pdolor ſepe p illa tria vicia
medic' ſpūalis eſt infect' intm̄ q non ē
dignus gradū in ecclia tenere. ſed extra
vt ſunt ſymoniaci ⁊ alij q ſunt diuerſis
vicijs irretiti. Chariſſimi. ſi volueri-
mus ab iſtis vicijs cauere extra viam
ambulem' p opa miſcdie. Et ſic poteri
mus ad regnū puenire. qd nobis ⁊c.

De ſpūali amicicia. Cap. cxxiij

Erat quidā rex
qui duos leporarios habuit q
qſi continue ad inuicē erāt li
gati / ⁊ q̄diu inuicē ligabātur mutuo ſe
dilexerūt. ſʒ ipis ſolutis qlibet aliū volu
it deuorare. Rex vero hoc videns multū do
lebat. qr qn̄ ludere cū eis volebat ⁊ ve
nari ipis ſolut pugnabāt / et ludo nō i-
tendebāt Rex conſiliū querebat ſup hoc
Cui dictū eſt q lupus fortis ⁊ crudelis
adduci deberet / ⁊ vn' de canibꝰ ↄ euʒ pu
gnare pmitteret. qn̄ hic canis fere fue-
rit deuict'. aliū canem ↄ eū admitteret
cū prim' canis videret ſe auxiliatuʒ. ſp
poſt hoc ad inuicē mutuo ſe diligeret. qd
⁊ factū eſt. ⁊ lupo q̄ſi deuincente canem
primū ⁊ primo cane deficiēte / alius eū
defendit ⁊ lupū occidit. Ab illo tpe taʒ
ligati q̄ ſoluti canes mutuo ſe dilexerūt

Moraliſatio.

Kariſſimi. Iſte rex eſt dn̄s noſter
ieſus xp̄s Duo canes ad inuicē
ligati / ſunt corpus ⁊ aīa in baptiſmo
ligati. q̄diu vero ſic ſtā ut ligati / mutuo
ſe diligūt. ſed ſi ſoluanē p pctm̄ morta
le / ſtatim vn' ↄ alium eſt (vt dic apls).
Caro cōcupiſcit aduerſus ſpm̄ / ⁊ econ
uerſo. Quid ergo eſt faciendū. Certe vt
caro ſubijciat pnie / ⁊ ↄ lupū. i. dyabolū
ſe opponet ⁊ tunc aīa cōfortabit. ⁊ cū
carne pugnabit virilr. ⁊ p' hoc erit amor
in omni pſperitate ⁊ aduerſitate / ⁊ parit
ambo diligent a dn̄o. ppter cui' dilectōʒ
vitam eternā obtinebunt.

De innocenti morte chriſti.
Capitulum. cxxiiij.

Narrat ſeneca
q lex aliqn̄ erat q qlibet mi
les in armis ſuis ſepeliri deberet. Et q
ſup hoc defunctū armis ſpoliaret / morte
moreret. Accidit caſus q qdā citas ob
ſeſſa erat a quodā rege tyranno / q in cir
cuitu ciuitat inſidias ponebat. ⁊ pplm
q̄ſi ſine nūero occidit intātum q erat i
piculo. ciues pdendi ⁊ multū timebāt.
qr reſiſtere nō poterant Dum aūt ſic in
periculo ſtarent / qdā miles fortis nobil' ⁊
ſtrenu' intrauit ciuitatē ⁊ ciuibꝰ multū
compatiebat. Ciues vero acceſſerūt ad
eum dicētes. Dn̄e adiuua nos. At ille
Cariſſimi / iſto piculo liberari n̄ poterid
niſi p manū validā. Ego vero vt videtis
in armis nō ſum. iō nō poſſum pugnare
Unus de ciuibꝰ dixit. Dn̄e infra paucos
dies in hoc ſepulcro quidā miles ſepult'
eſt i optimis armis. arma ei' accipe ⁊ ci
uitatē nrām de inimicis libera. Miles
armis a mortuo receptis / inimicis cer
tamen dedit / et victoriā obtinuit / et ſic
ciuitatē liberauit / ⁊ arma recepta repo
ſuit. Emuli inuidia moti q tā gl'ioſum
bellū fec / eum apd iudicē accuſauert q
cōtra legē egiſſ. eo q defunctū armis
ſpoliauit. Qui rn̄dit Dn̄e de duobꝰ ma
lis mai' malū eſt vitandū. ⁊ qr ciuitatē
tueri nō potuiſſem ab inimic niſi habu
iſſem arma. iō ea accepi ⁊ repoſui. Iteʒ
fur vel pdo ſpoliat ea intētiōe vt nō re-
ſtituat. ſʒ ego ppt bonū cōmune arma ac
cepi et reſtitui. iō poti' debere pmiari q̄
accuſari. Itē in ciuitate aliq ſi domus

accenditur/nõne meli⁹ ē vt domus illa ſine dilatiõe totaliter deſtruaſ anteq̄ cetere dom⁹ incēdanſ: ⁊ ciuitas tota deſtruaſ. Sic i pꝓpoſito. Nõne meli⁹ eſt ꝙ oms cõſuaui accipiendo arma q̄ nõ accipiendo nõ defendiſſem. Si em̄ ea nõ accepiſſez/ oēs eſſetꝫ interempti. Emuli vo dixerũt. Reus eſt mortꝫ. Judex vo ad petitionē eoꝝ ꝯ euꝫ ſniam dedit vt occideret. Et ſic factũ eſt. De cui⁹ morte factus ē plãctus magn⁹ in ciuitate.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Ciuitas iſta obſeſſa erat mũs iſte a diabolo magno tempe. Et quotquot tũc in mũdo erãt fuerũt in piculo pdendi. qꝛ oĩs in infernum deſcenderũt. Mund⁹ iſte erat circũuallatus vicijs ⁊ ꝯcupiſcentijs. Miles fortis q̄ arma nõ habuit/ eſt dñs nr̃ ieſus xp̄s. Vñ pſal. Dñs fortꝫ ⁊ potens ⁊c̄. Qui videns mũm in piculo/ ⁊ totum gen⁹ humanũ in pditione. pꝛexit ad ſepulcꝝ. i. vteꝝ btē vginis. ⁊ ibi inueit arma primi pntis. i. hũanitatē aſſumpſit et ꝯ dyabolũ pugnauit/ victoriã obtinuit: ⁊ nos a morte liberauit. Emuli ſunt iudei. hoc videntes illũ apud pilatum accuſabant dicentes. Ne forte veniant romani ⁊ tollãt nr̃m locũ ⁊ gentem ⁊c̄. Miles dicebat Melius ē vt vna dom⁹ deſtruaſ q̄ tota ciuitaſ. E cõtra caiphaſ dicebat. Expedit vt vn⁹ moriaſ ⁊ nõ tota gens. Jõ pilat⁹ eũ morti tradidit. De cui⁹ morte petre ſciſſe ſũt ⁊ tenebre facte ſunt ſup vniuerſam terrã. ſꝫ facta victoria iterato in ſepulcro hec arma depoſuit. i. corp⁹ ſuũ gl'ioſum i terra q̄euit. Studeam⁹ g̃ eius mortē plangere in mēte in corde retinere ⁊ ad mēoriaꝫ reducere. qꝛ viriliter p nobiſ pugnauit et nos a faucibꝫ diaboli liberauit. Vñ ppter h̄ tenemur eũ ſup oĩa diligere/ et pro ei⁹ amore pr̃em ⁊ mr̃em dimittere Quis vnq̄ audiuit ꝙ hõ hñs vnicuꝫ filiũ ⁊ heredem q̄ eũ mori pmittere vel let ſic pr̃ celeſtis fecerat de vnico filio ſuo dño nr̃o ieſu xp̄o/ ⁊ tñ mortuus eſt. Sic ⁊ nos dēm⁹ voluntarie carnis delectatões ⁊ oē qđ deo diſplicet p pniam mortificare. ⁊ ſic vitã eternam poterim⁹ obtinere.

De ꝯſcientia nr̃a dũ anguſtiaſ ad deum p cõfeſſionē ⁊ opa meritoria recurramus. Capitulum. cxxv.

Refert auguſtinus in de ciuitate dei ꝙ lucrecia erat mulier romana nobiliſſima q̄ erat vxor calatini. Cũ ille calatin⁹ ſextũ nomīe filiũ impatorꝫ tarquinij ad caſtꝝ ſuũ inuitaſſet/ ſextus eſt ſtatim captus i amore pulcerrime lucrecie. Temp⁹ aptũ quo impator ⁊ calatin⁹ de roma ſil' recederent obſuans ad pdictũ caſtꝝ reuerſus ibi pnoctauit. ⁊ nocte illa nõ vt hoſpes ſꝫ vt hoſtis cubiculũ lucrecie clam ingreſſus manu ſiniſtra opprimēs pect⁹ eius. dextera vo gladiũ tenēs ſe pdidit dicēs Sextus ſum mihi ꝯſentiãs vl' morierꝫ Jlla n'lo mõ cõſentire volebat. Dixitq̄ ſext⁹. Niſi mihi ꝯſentias/ ſuũ iugulatũ nudũ corpori tuo nudo etiam te iugulato tibi ſociabo. vt p orbē fama currat lucreciã cũ ſuo in cubiculo iugulatã. Jlla vero timēs ꝺ tali infamia coacta ꝯſenſit. Sextus vo cõpleta libidine receſſit. Jlla vo multũ dolens pr̃em ⁊ maritũ frēs ⁊ impatorē nepotes ⁊ pcõſules vocauit p lr̃as. quos oēs pn̄tes ſic alloq̄ſ dicēs: Sextus domũ meã intrauit hoſtis pro hoſpite. ſcias tu o calatine veſtimenta viri alieni in lecto tuo fuiſſe. verũtamē licet corpus ſit violatũ. anim⁹ tñ eſt innocens. iam a culpa me abſolue. a pena tñ non liberabor. Statim cũ gladio occultato ſub clamide extra mãu ſe trãſfixit. Quo facto amici eiuſ gladio illo accepto iurabãt p ſanguinē lucrecie oēm pgeniē tarquinij de roma eijcere ⁊ extirpare. quod ⁊ fecerunt. Sextũ vo auctorem criminis interfecerũt miſabiliter.

Moraliſatio

Kariſſimi. Lucrecia nobilis domina eſt aĩa a deo p baptiſmũ lota ⁊ deo ꝯiũcta. Sext⁹ ē diabolus q̄ nitiſ minis ⁊ mũeribꝫ aiam violare. domũ ei⁹ intrauit qñ pctõ cõſenſit. ſ. cor ſuũ qđ eſt domus aĩe. pect⁹ eius opprimit/ qñ hõ totaliter ꝯſentit. Et eam

violat quando malū p cōſenſum actu complet. Poſt hec lucrecia. ſc3 aīa volēs vocat prēm et maritū. Sic τ tu cariſſime debes vocare prēm. i. cōfeſſorem. maritum. i. chriſtū p opa miſcōie τ ſanctos cum bona deuotiōe τ oñdere vitā tuam per verā ɔtritionē τ cōfeſſionē q̄d et q̄ntum ɔ deū deliq̄ſti. Et tunc cū gladio penitentie teipm occide. i. vicia τ pctā extirpa. τ ſic corp⁹ deferat romā. i. in ſctā3 eccleſiā ad oñdendū in q̄ forma publice vel occulte deū offendiſti. Tūc diabolus τ oīs ſui ſeq̄ces erūt expulſi. τ recedent cōfuſe. τ tu remanebis ſaluus ī bona vita. Qd nobis pſtare dignet dñs nr̄ ieſus xp̄s q̄ cū pr̄e τ ſpūſcō viuit et regnat p infinita ſecula ſeclor. Amen.

De vigilare debet paſtor animarum. Caplm. cxxxvi

Fur quidā ad domū cuiuſdā diuitis nocte venit q̄ aſcendēs tectū dom⁹ per foramen pſpicere cepit ſi adhuc aliq̄s de familia diuitis vigilaret. Qd hoſpes cōſiderans priuate vxori ſue dixit Interroga me alta voce qualr̄ hec bona queſiui q̄ habem⁹. nec deſiſtas donec finaliter tibi dicā. Tūc ait mlr̄. O bone dñe cū nunq̄ fuiſti mercator dic mihi qualr̄ tantā pecuniā quā poſſides nunc cōgregaſti. Cui illa. Noli ſtulta a me hoc q̄rere. Illa aūt mag⁹ ac magis q̄rere nō ceſſabat. tunc vir q̄ſi coactus ſuis pcibꝫ ait. Noli ita pdere q̄ tibi dico τ veritatē pandā. At illa. Abſit h̄ a me At ille. Fur eram τ nocturnis furtis oīa q̄ nūc habeo ɔgregaui. Cui mlr̄ ait. Miror ḡ q nunq̄ fuiſti dephenſus Cui ille Qui mgr̄ meus erat verbu3 me docuit q̄d ſepties diceba3 q̄n tecta hoīm aſcēdebam. Ait mulier. Rogo te dic mihi illud verbū cui⁹ v̄tute ſine piculo furtū cōmiſiſti. Ait ille. Tibi dica3 ſed alteri nullo mō dicas: ne forte pn̄t bona nr̄a aſportare. At illa. Nullo mō attēptabo Qui ait. Hec ſunt verba fallax fallax. His dict̄ mulier obdormiuit. Vir autē finxit ſe dormire ſternutabat. Fur etem̄ cum audiſſ gauiſus eſt ſumpto lune radio: τ ſepties dicto carmīe laxatis māibus τ pedibꝫ p feneſtrā in domū cecidit et magnū ſonitū fec/fracto crure τ brachio iacuit miſerabilr̄ ſemiuiu⁹ ī terra. Hoſpes quoq3 audito ſono q̄ſiuit q̄ neſciret q̄liter cecidiſſ. At ille. Verba fallacia me deceperūt. Hoſpes quidē eum recepit et ſummo mane in patibulo ſuſpendi fecit.

Moraliſatio

Kariſſimi. Fur iſte eſt dyabolus qui p malas cogitatiōes tectū cordis tui aſcendit. et foramen facit p malū ɔſenſu3. vir cum vxore eſt bonus plat⁹ eccleſie deſponſat⁹. Cui diabolus toto conamine nitit̄ p pctm̄ bona ſua furari. ſ. v̄tutes q̄s in ſacro baptiſmo recepit auferre. Sed bon⁹ platus ſancte eccl'ie deſponſat⁹ debet cōtinue vigilare vt nō ſinat furē anime domū pforare. Juxta illud v̄bū ſaluatoris. Vigilate q2 neſcitis q̄ hora fur eſt venturus. Et cōtra eius malicias τ nequicias intra ſe τ vxorē. ſc3 eccleſiā puideat quō dyabolo ſit reſiſtendū vt cadat a corde eius τ nullo mō ei noceat. Vel etiam alio mō pōt reduci. Fur iſte erat lucifer pulcer q̄ toto conamīe aſcendere volebat vt alter deus eſſet τ auferre ab eo eius dignitatē. Et dicebat illud eſaie. Aſcēdā in celū τ ſilis ero altiſſimo. Et etiā in geneſi. Ponā ſede3 meā in aq̄lonem τ ſilis ero altiſſimo. q poſtea aſcēdit p radiū h̄ eſt p ſuā pulcritudinē cecidit in infernū. Et fregit crura ſua. id eſt amiſit ſic ſuū decorē quē deus ſibi cōtulit/τ ſuſpēſus eſt in patibulo infernali. A quo nos ꝛc.

De naturali benignitate xp̄i τ miſericordia q̄bus naturalr̄ pctōribꝫ conuertentibꝫ miſeret. τ q xp̄us recipit quos mūdus eijcit. Cap. cxxxvij.

Narrat euſebi⁹ in cronicis de quodā impatore qui pplm romanū ī maxīa equitate gubernabat/nulli pcens: h̄ p equali culpa eq̄lem penā tribuēs ta3 diuitibꝫ q̄3 paupibꝫ. Senatores romani eū ꝑpter h̄ impio priuauerūt τ tāq̄3 pauperem fugere cōpulerunt. Ille ſtatum

accessit ad cōstantinū ⁊ cū eo pactū fecit et tam strēnue ⁊ tā prudenter se hūit sic ꝙ post eū in īperatorē est elect⁹. Qui cōgregato exercitu romā obsedit. ⁊ cū romani euadere nō possent qn ab eo caperentur. miserūt primo ad eū seniores. secūdo iuuenes. tertō mulieres q̄ nudis pedibꝰ añ eū se ꝓstrauerūt postulātes veniam quā obtinere nō poterant. Ultimo miserūt sibi ꝑntes suos simplices quos habuit in ciuitate. /mr̄ eius pect⁹ et vbera ondit q̄ suxerat. Qd̄ cū vidiss̄ impator amore naturali cōpatiēs totā offensam dimisit. ciuitatē intrauit ⁊ honorifice susceptus ē. Moralisatio.

Karissimi Iste impator est xp̄s qui ꝑ pctm̄ de ciuitate sua. i. de corde hōis expellit̄ ac de mōdo isto quando iudei eum morti tradiderunt. Ille vo sic expulsus ad prēm prexit vbi est elect⁹ ī ꝑpetuū impatorē ⁊ iudicē nostꝝ in die iudicij. qꝛ oē iudiciū dedit pr̄ filio Ioh. viij. Ergo nobis valde timendū est quō in die iudicij debeam⁹ ei occurrere qñ veniet cū mag̊ exercitu angeloꝝ. Quid g̊ est faciēdū? Certe p̄mittam⁹ primo seniores. i. altē clamem⁹ ad patriarchas ⁊ ꝓphās vt ꝓ nobis īplorent nudis pedibꝰ. i. cū affectōne. Item scd̄o iuuenes. i. apl̄os martyres ⁊ confessores noui testamētī ꝑ opera misc̄die implorem⁹. Itē mulieres. scilꝫ sanctas ỽgines ⁊ viduas / ⁊ principalr̄ rogem⁹ mr̄em dei ỽginē gloriosam ⁊ ipsa nobis obtinebit vitā eternā. quā ⁊c̄.

De illis quos austeritate vincere nō possumus benignitate superemus.

Capitulū. cxxviij

Erat quidam rex nomīe medro qui vnicū filiū hēbat heredē. fili⁹ dimisit prēm ꝓpter h̄ pr̄ eū fugauit spoliādo ipm̄ ab hereditate sua. Facto h̄ filius fugit ad regē psaꝝ inimicū ⁊ emulū pr̄is sui / ⁊ narrauit ei ꝙ cū eo se teneret vsꝗ ad mortē oīm tpe pat⁹. si necesse ess̄ contra prēm suū ꝓpriū bellare. Tandē ortū est bellū inter dictos reges q̄ simul pugnauerūt. Accidit ꝙ medro rex grauiter vulneraret̄ vsꝗ ad sanguis effusiōꝫ qd̄ filius ei⁹ cōsiderās statī cucurrit ad prēm ⁊ pugnauit ꝓ eo ꝯ dn̄m suū scilꝫ regē psaꝝ ⁊ vicit eū. Quo facto dn̄s suus eū dimisit eo ꝙ nō tenuit pactū / et ipse rediūt ad prēm ⁊ veniā hūiliter petiuit ⁊ obtinuit. et sic pax reformata ⁊ ei hereditas ē restituta. Moralisatio

Karissimi. Isti duo reges sūt deus ⁊ dyabol⁹. De primo hiere. Dn̄s ipe ē de⁹ viuēs ⁊ rex sempiternus. De scd̄o iob. xlv. Ipe ē rex super ⁊c̄. Sꝫ prim⁹ rex. s. de⁹ habet filiūꝫ. s. aīam hūanā / q̄ totiens recedit a deo et obligat se dyabolo quotiēs committit pctm̄ mortale. Si certe fili⁹ ille voluerit recordari illi⁹ belli qd̄ xp̄s fec̄ ꝓ eo ꝯ diabolū vsꝗ ad sanguis effusionē vt eū a potestate diaboli eripet. ⁊ sic cogitans voluerit se deo hūiliare ⁊ ꝑ pctīs veniam petere / poterit secure ad deū accedere / ⁊ hereditatē vite eterne acq̄rere. p̄s Tu es q̄ restitues hereditatē mihi ⁊c̄.

De vulneribꝰ anie. Cap. cxxix.

Magnus alexander regnauit q̄ dn̄iūꝫ toti⁹ mūdi obtinuit. Accidit ꝙ semel grauem exercitū collegit / et q̄ndā ciuitatem circūdedit q̄ in eodē loco plures milites ⁊ alios sine oīmi vulnera amisit. Cum vo de h̄ multū miraret̄ / ꝓhōs vocauit ⁊ ait eis. O mgr̄ quō poterat hoc esse ꝙ subito sine vulnere milites mei moriunt̄. At illi dixerūt Mirū nō est. Est em̄ quidā basiliscus sup murū ciuitatis cui⁹ aspectu milites inficiuntur et moriunt̄. Ait alexander. quale remediū est ꝯ basiliscū. Cui dixerūt. Ponatur speculū eleuatū inter exercitūꝫ et muꝝ vbi est basiliscus. et cū in speculū respexerit / reflexus ei⁹ ⁊ intuit⁹ ad seipsum redit. ⁊ sic morief. et sic factū est.

Moralisatio.

Karissimi. In hunc modū summū remediū elationis est cōsideratio ꝓprie fragilitatis ⁊ infirmitatꝫ. qꝛ si q̄ritur q̄re hō superbit. Certe qꝛ pondere ỽtutis caret. Considerare g̊ debet propriā vanitatē tanq̄ in speculo ⁊ te

currere ad ꝓpriam fragilitatē defectū ſuum ꝓſpiciens elationem repellendo.

De iuſticia ⁊ equitate in vita pñti ⁊ futuro ſꝑ inueniendis. Caplm̄.cxl.

Eraclius regnauit qui inter omēs virtutes quas habuit iuſtus fuit/nec p̄cibus nec mūeribꝰ flecti poterat quin iuſticiā pro loco ⁊ tempe exerceret. Accidit ſelr quod aliq̄ apud eū accuſabāt q̄ndā militē de morte alteriꝰ militis in iſta forma. Ambo ad quoddā bellū ꝑrexerūt/⁊ nullum bellū erat ꝯmiſſum. Ille miles redijt ſine altero. ⁊ iō dicimꝰ quod iſte in via aliū occidit. Rex cū h̄ audiſſ; ſniam dedit vt miles ad ſupplicium duceret. Cū autē ductus fuiſſet/viderūt aliū militē venientē ꝓ quo ille iud catꝰ ierat ad mortem in nullo leſum ambos ad iudicē reduxerūt. Iratus iudex dixit primo militi/iubeo te interfici. quia dānatus es. ⁊ ſecundo dixit te ſimilr quia cauſa mortis illiꝰ es. et tertio dixit/etiā te quia miſſus fuiſti militē occidere et non feciſti.

Moraliſatio

Kariſſimi. Iſte rex eſt deus qui in omnibꝰ operibꝰ ſuis eſt iuſtus. Duo milites ſunt corpꝰ et anima. Anima per carnē ſeducta morit/quando pctm̄ mortale ꝯmittit. iō iuſto dei iudicio corpus ad ſupplicia penitentie ducit. ſꝫ cū ſubijcit pnie anima viua inuenit. primo per xp̄i paſſionē. ſcd̄o ꝑ pniam. ſꝫ ambo morte tꝑali mori debent. Tertiꝰ miles qui eū nō occidit/eſt negligens p̄latus qui ex diuio p̄cepto habet ꝑ ctōrem corripere. vicia extirpare. virtutes inſerere. Et ſi illa nō facit mortem eternā non euadit. Ezech. iij. Si nō annūciaueris ei nec locutus fueris vt auertat a via ſua impia ⁊ viuat/⁊ ipſe impiꝰ morieť in iniq̄tate ſua/ſanguinem de mānu tua requiram. Rogemus igitur ⁊c.

De ſano cōſilio ſemꝑ audiendo ⁊ cōtrario abijciendo. Cap. cxli.

Ulgētius regnauit/in cuiꝰ imperio erat quidā miles nomīe zedechias qui vxorem pulcrā accepit. ſꝫ nō prudentem. In cuiꝰ domo quidā ſerpens in q̄dam camera hītabat. Miles vero torneamenta ⁊ haſtiludia freq̄ntabat intātū quod puenit ad magnā egeſtatē. fleuit amare. ⁊ q̄ſi deſperatus hincinde ambulabat ignorās quid agere deberet. Serpens videns eius dolorē data ē ei vox a deo ſicut quondā aſine balaā/et ait. Cur fles? Fac ſm̄ cōſiliū meū et poſt factum nō penitebis. Singulis diebꝰ lac dulce mihi miniſtra ⁊ te ditabo. Miles hoc audiēs gauiſus eſt valde. ⁊ h̄ fidelr adimplere ꝓmiſit. Statim infra breue tempꝰ ditatus eſt valde. ꝓlem pulcram ⁊ magnas diuitias hēbat. Accidit vna dieꝝ quod vxor diceret marito. Dñe credo quod ille ſerpens multa bona poſſidet in camera in q̄ iacet ꝯſulo vt occidat ⁊ bona eius obtinebimꝰ. Ille vero ad inſtructōnem mulieris malleū portauit vt ſpentem occideret cū vaſe lactis. Cum vero ſerpens vas lactis videbat caput extra foramē camere extendit vt lac more cōſueto lamberet. Miles vero h̄ vidēs malleum extendit ⁊ ſerpentem pcutere volebat. Serpens h̄ ſubito videbat ⁊ caput retraxit et ictū mallei vas ſuſcepit. ſtatimq̄ ꝓlem poſt h̄ ⁊ omnia q̄ habuit miles amiſit. Ait ei vxor. Heu malū conſiliū tibi dedi. ſꝫ pge ad foramen ſerpentis/⁊ te in oībꝰ hūilia ſi forte grām per eū obtineas. Perrexit miles ad camerā ſpentis. ⁊ fleuit amare petens gratiam vt ꝑ eū ſicut prius ditare poſſet. Ait ſerpens. Modo video quod ſtultꝰ es ⁊ tu in ſtulticia ꝑmāebis. quia nō pōt eſſe quin ille ictus magnꝰ mallei ad memoriam ſepius mihi veniat ⁊ occurrit tibi quō ꝓlem tuā occidi et omēs diuitias abſtuli. Et ſic nulla vera pax inť nos ſtare pōt. Miles ꝯtriſtatꝰ eſt valde et ait. Tibi fidelr ꝓmitto amodo ꝯ te nil velle ꝑpetrare ſi grām tuā hr̄e poſſum mō. Cui ſpens. Cariſſime natura ſpentis eſt aſtutia ⁊ veneno plena ſufficiāt tibi verba mea quia iam mihi occurrit ad memoriā ictus mallei cum tua nequicia/recede ne tibi maius malum cōtingat. Miles vero cū mag̃ dolore receſſit ab eo

Et ait vxori sue. Ve mihi q tuū cōsiliū
opatus sum Et sic semp post hoc in ege
state vixerunt. Moralisatio
Carissimi Iste rex est pr celestis
Miles sedechias paup hō nu/
dus de vtero mr̄is egressus qui
omnes diuitias paradisi p pctm̄ primi
parent̄ pdidit/ cū pulcrā vxorē euam
accepit de cui⁹ cōsilio gaudiū padisi per
didit. Serpens nutrit⁹ in camera ē xp̄s
in corde tuo p v̄tutem baptismi ɔtent⁹
a quo hō oia bona recepit. Primo filiū
id est animā pulcrā ad dei silitudinem
creatā Scd̄o hoiem cōstituit dn̄m mun
di. psal. Constituisti eū sup oīa opa
manuū tuaꝝ. Tertio padisum. Sed cū
pater nr̄ adam fuit decept⁹ cōsilio eue p
suggestionē diaboli oia perdidit. Et sic
qlibet hō si seqtur cōsiliū vxoris. i. car
nis/ amittet oia. Ep̄ls. Si ꝑm carnem
vixeritis/ moriemi. In baptismo ꝓmi
sisti xp̄o ministrare sac. s. orōem innocē
tie et deuotionis. Sed grauiter xp̄m p
cutis/ qn̄ pctm̄ mortale cōmittis. Hec
videns auferet a te filios et filias ⁊ di
uitias vt te emēdes sic scriptū ē. Quē
diligo arguo ⁊ castigo. Ergo de virga di
sciplinę plus dēm⁹ gaudere q̄ȝ dolere.

De dyaboli laqueis qbus nos circū/
uenire satagit. Cap. cxlij.

E Rat quidam
rex potens valde q̄ qn̄dā fo
restam ɔstruxit/ et eā muro
circūuallauit. in q̄ diuersa genera ania
lium posuit/ in qb⁹ multū delectabatur.
Erat eodem tpe qdam ꝓditor inuen
tus est. ⁊ sic ꝓpter sua scelera omib⁹ suis
priuat⁹ ē. Ille vero de terra sua expulsus
est ⁊ ꝓuidit sibi de q̄tuor generib⁹ canū
et multis retib⁹ vt bestias reg' i foresta
caperet ⁊ dstrueret Noīa canū hec erāt
richer. emuleym. hanegiff. bandyn. cris
mel. egofyn. beamis. ⁊ renelin. Per istos
canes et retia destruxit hic oīa aīma
lia reg⁹. Audiens h' rex cōtristat⁹ est val
de. vocauit filiū suū ⁊ ait Fili carissime
arma te ⁊ descende cū exercitu vt illū ꝓ
ditorē occidas vel de regno expellas. Ait
ille. Pater ꝑsto sum. ȝ vt audiui a plu/
ribus tam potens est ille q me oportebit
latere ad aliqđ tps cū vna puella cui⁹
sapia oēs alios excellit cū q̄ colloquiū
habebo/ ⁊ sic ad pugnam me parabo. Ait
pr. Vade ad castꝝ varioch ⁊ inuenies in
eo puellam q̄ ꝑm audita est valde pru/
dens. et si p eā nr̄m aduersariū poteris
debellare/ eā multis honorib⁹ ꝓmouebo
Filius h' audiens armauit se ⁊ castrum
puelle intrauit nullo sciente q̄ eū cum
gaudio recepit/ ⁊ apud eā p aliqđ tps
māsit. Deiñ extra castꝝ recessit ⁊ statī
die octauo aduersariū p̄ris aggredieba
tur potentia. In fine eū diminuit et ca
put eius amputauit. Post h' cum victo
ria ad p̄rem rediens pr eum in regē cō
(stituit.

Applicatio.

Carissimi. Iste imperator est dn̄s
deus. foresta mund⁹ siue ecclesia.
Mundus erat circūuallat⁹ diuinis p̄ce
ptis ꝑm legem moysi. Ecclesia circūual
lata est passione xp̄i ⁊ miscd̄ia doctorib⁹
p̄dicatorib⁹ ⁊ cōfessorib⁹ Miles ꝓditor
qui erat expulsus est diabolus d' regno
eiectus q̄ eccl̄iam et alios xp̄ianos ma
chinat' omi hora destruere Vñ ꝓuidet si
bi de canib⁹ et retibus q2 sic venatores
simplici vita insidiant' bestijs vt qn̄ exe/
unt de cauernis i qbus latebant hn̄t re
tia cum qb⁹ capiūt eas. Cum em̄ hoies
exeūt de cauernis bone vite. tunc hn̄t re
tia. i. carnis ⁊ mūdi delectatiōes ⁊ illas
ponunt añ eos ⁊ capiūt illos. Psal. Ca/
dent in retiaculo ei⁹ pctōres. Vñ aduer
tite q venator ille diabol⁹ hȝ q̄tuor ge
nera canum currentiū. Aliq eoꝝ sunt
pro bestijs spūalib⁹ et alij ꝓ alijs. Duo
primi canes. sc3 richer ⁊ emuleym cur/
runt ad ceruos ⁊ vrsos. i. diuitias et vo
luptates p q̄s plures tracti sunt ad ma
lefaciendū q2 diuitie sepe ponunt hoiem
extra viam rōnis/ ⁊ ꝓpter magnas diui
tias volunt h̄re potentias ⁊ voluntates
ꝓpriā. ideo sapient' vtamur nr̄a potentia
loco iusticie/ sit fortitudo nr̄a lex iusti/
cie. Hoc est dictum. Totum sit ius qđ
nos volum⁹ ⁊ possumus facere. Vñ isti
duo canes sc3 diuitie ⁊ voluptates vel
potentie currunt siml'. et multos post se
trahunt ⁊ ad pctm̄ alliciunt. Ið scriptā

dicit. Venator multum gaudet quādo vidit ceruū viam capere versus rethe. Sic dyabolus quando vidit hoīem viā capere versus peccatū mortale. ꝛ ꝑ cōsequens in īfernum. Deinde venator. id est dyabolus ꝑmittit aliū canē currere scilicet hanegiff. id est accipite et date. Iste canis currit ad abbates/ priores et pastores qui hn̄t ecc̄ias ꝯferre. Isti dant vt accipiant. q2 qd̄ ꝓbis hoībus ꝛ bonis clericis dare deberēt. hoc dāt fatuis ꝛ discolis ꝓpter fauorē ꝛ laudē/ qd̄ est contra scripturā vbi dicit̄. Da bonis et ne receperis peccatorem. Vn̄ hanegifft. i. accipite ꝛ date ducit mltos ad rethe. i. in infernū. Vn̄ alter canis bandyn ducit placitatores ꝛ aduocatos ad rethe. q2 ꝑ cautelas eoꝝ faciūt ꝯ iusticiā. Vn̄ dicit iob. Audacter deū ꝓuocāt. q2 si pars vera eis nihil vult dare accipiūt de parte falsa bursaꝫ plenā/ ita ꝙ illa trahat ad se decreta ꝛ decretalia/ ꝛ facit discordiā contra vitatē. Vn̄ dr̄ abacuc. Lacerata est lex ꝓpterea egredit̄ iudiciū ꝑuersuꝫ Unde ꝯtra tales ait psal. Labor labioꝝ operiet eos. i. in ꝓfundū inferni deprimet eos ī miserijs nō subsistent. Deiñ drismel alter canis mittit̄ circa lepores qui tam veloces sunt ꝙ mōtes transeūt id est ordinatos in ecc̄ia/ sicut sunt p̄sbiteri. rectores. capellani. monachi. ꝛ frēs mendicātes q̄ deberēt ꝑ rōem transire ad mōtes alte vite. ſ. de terrenis exonerari ꝛ mundū despicere. Sed p̄res sūt tm̄ temptati ꝑ carnē istam ꝙ ducit eos ꝓ volūtate sua ad rethe diaboli. aut eo ꝙ confidūt in rebꝫ in quibꝫ decipiūtur. cum rector ecc̄ie vel pleban⁹ d ducentis vel trecentis marcis collegit duos discos de residuo mense sue quos paupibꝫ deberent dare. sed videt̄ eis ꝙ multa fecerūt pro dei amore. Ergo pessime exponunt illā totā pecuniā q2 ꝑ mūdi vanitatibus ꝛ pompa seculi. ꝛ qd̄ peius ē in luxuria ꝛ gulositate. Vn̄ ꝯ tales scriptū est. Duces ceci excolentes silicē. Aliq̄ sacerdotes ꝛ clerici tm̄ confidūt in priuilegijs eorum ac in corona sua et reuerentia quā p̄ls ei facit ꝙ si vnā missaꝫ de die cantant totū residuū die in vanitatibus licite concedat̄ estimant. Contra tales dicit salomon. Sūt impij qui ita securi sunt q̄si iustoꝝ facta habeant. Et tales cadent in cōfessionē extremā nisi penituerint. Deinde alter canis est solutus qui vocat̄ belyn qui versatur in vsura. i. ad mercatores ꝓpter quaꝫ p̄res cadūt in rethe diaboli. q2 vendūt ꝛ emūt vt tertiā ptēꝫ lucrent̄ vel plus dic psal. Non defec de plateis eoꝝ vsura ꝛ dolus. Ergo veniat mors sup illos ꝛ descēdāt in infernū viuentes. Deiñ alter canis qui vocat̄ bramys. i. luxuria ꝑ quā multi clerici ꝛ layci/ diuites ꝛ paupes/ pui et magni/ iuuenes ꝛ senes in rethe dyaboli sunt. Videns ḡ deus totū gen⁹ hūanum ꝑ rethia dyaboli destrui ꝛ captum teneri. misit filiū suū in castꝛ puelle duplici armatura armatū. ſ. diuinitate et hūanitate. Et postq̄ꝫ natus est die octaua dyabolū aggredit̄. ſ. qñ erat circumcisus/ ꝛ postea dedit bellū. ſ. in pasceue/ et obtinuit victoriā vt sic nos a vitijs ꝛ rethibus dyaboli liberaret. et ad vitam eternam ꝑduceret.

De timore extremi iudicij cum expositione.

Capitulum. cxliij.

Erat quidā rex qui statuit ꝓ lege ꝙ q̄cunq̄ꝫ subito mori deberet mane añ ortū solis ante domū eius tubas canerent ꝛ stati talis vestibꝫ nigris se indueret/ et sic ad iudiciū veniret. Ille rex magnū cōuiuium fecit ꝛ omēs satrapas regni vocari fecit qui oms̄ venerunt. In quo ꝯuiuio erant periti de omni genere musicali q̄ magnū solaciuꝫ cōuiuis fecerūt ex suaui melodia. Rex vo nullum solaciū vel signum leticie oñdit/ sed vultū tristem habuit/ ꝛ suspiria ꝛ gemit⁹ emittebat. Hoc videntes cōuiue admirati sunt/ ꝛ nō fuerūt ausi petere ab eo cām tristicie sed dixerunt fratri regis vt cām tante tristicie indagaret. q̄ ꝛ fecit dicens sibi ꝙ oēs in cōuiuio mirarent̄ de tanta tristicia ꝛ cām libenter scirēt. Ait rex. Vade ad domū tuam die crastina respōsuꝫ audies. qd̄ ꝛ factū est. Rex ꝑcepit buc

cinatoribus vt ſeq̄nti mane veniret an domū fratris ſui/ ⁊ tubis caneret ⁊ ipm̄ ad eum duceret ſm legē. quod ⁊ fecerit Audiens frater reg' de mane tubas an domū ſuam cōmota ſunt oīa viſcera ei⁹ et ſurrexit veſtib⁹ nigris ſe induit veniens ad regē. Qui fecit fieri foueā profundā ⁊ vltra foueā cathedrā fragilem que quattuor pedes fragiles habuit/ et fecit frēm ſuum exui veſtibus/ ⁊ ſup cathedram poni. Cum aūt in cathedra eſſ collocatus/ ordinauit vt gladius acutus vltra caput ſuū per filum ſericum penderet. Deinde ordinauit quattuor homines cum q̄ttuor gladijs acutiſſimis. vnum a parte anteriori/ aliū a parte poſteriori/ tertiū a parte dextra/ ⁊ q̄rtuꝫ a parte ſiniſtra. Cū autē ſic ſtarent ait rex illis quattuor. cum dixero ſub pena mortis gladiū in eum infigite/ ⁊ tubas omniaq3 genera muſicalia fecit adduci coram fratre ⁊ mēſam parari ⁊ diuerſa fercula apponi ⁊ ait O frater mi cariſſime quare tm̄ doles ⁊ tantā triſticiaꝫ in corde hēs. Ecce optima fercl'a/ ecce melodia ſuauiſſima q̄re nō gaudes et letaris. At ille Quomō potero gaudere cū in ſignum mortis hodie mane ſonitum tube ante domū meam audiui/ et modo in corruptibili ⁊ fragili cathedra ſuꝫ collocatus. Si indiſcrete me mouea ipſa frangitur/ ⁊ in puteum cado de quo reſurgere nō potero. Si caput meū erigo gladi⁹ vltra caput meū vſq3 ad cerebrū me interficiet quattuor tortores in circūitu meo ſtāt parati cū gladijs ad vnicum verbū veſtꝛ me occidere. Iſtis conſideratis ſi dn̄s totius mūdi eſſem gaudere nō poſſem. Cui rex ait. Iam ad q̄ſtionem heſternā quare nō gauderē reſpondeo. Ego ſum ſicut tu mō collocat⁹ in cathedra corruptibili ⁊ fragili. qꝛ in corpori fragili cuꝫ quattuor pedib⁹ corruptibilibus. ſ. de q̄ttuor elementꝭ. et ſub me eſt puteus infernalis. vltra caput meū gladius acutus. ſ. diuinū iudiciuꝫ paratum aīam meam a corpe ſeparē. ante me gladius acut⁹. ſ. mors q̄ nulli parcet/ et anteq̄3 ſperat veniet. quomō vbi qn̄ penit⁹ ignoro. A parte poſteriori alius gladius parat⁹ me ad perimendum ſcilicet peccata mea que in hoc ſeculo cōmiſi parata ſunt an tribūal me accuſare. Gladius a pte dextra eſt dyabol⁹ qui circūit q̄rens quē deuoret qui ſemp paratus eſt animā meaꝫ recipe ⁊ ad infernum deducere. Gladius a parte ſiniſtra ſunt vermes que carnē meam poſt mortem corrodent. Cum em̄ cariſſime frater omnia iſta cōſidero/ nunq̄3 gaudere potero. Si g̊ tu tātū hodie me timuiſti qui ſum homo mortalis. multo igit̄ pl⁹ creatorem meū ⁊ redemptorē meum dominum noſtrū ieſum chriſtum debeo timere. Vade ergo cariſſime frater ⁊ noli amplius tales q̄ſtiones querere a me. Ille vero ſurrexit/ ⁊ gratias de vita ſua regi fratri ſuo reddidit. ꝑmittēs firmit̄ amodo vitam ſuam corrigere. Hoc audientes om̄es qui aderant/ laudabant reſponſum regis.

De ſtatu mundi actuali. Capitulum. cxliiij.

Fertur de quodam rege cuius regnū in tam ſubitā deuenit mutationē qꝛ bonum in malū verū in falſum. forte in debile. iuſtū in iniuſtū ē mutatū. Quā mutatiōem rex admirās a q̄ttuor phīs ſapientiſſimis cām hui⁹ q̄ſiuit. qui inq3 philoſophi poſt ſanam deliberationē ad q̄tuor portas ciuitatis ꝑgētes q̄libet eo tres cauſas ibi ſcripſit. Primus ſcripſit. Potentia eſt iuſticia. ideo terra ſine lege. Dies ē nox/ ideo terra ſine via. Fuga eſt in pugna. ideo regnū ſine honore Secundus ſcripſit. Unum eſt duo iō regnū ſine veritate Amicus eſt inimic⁹ iō regnū ſine fidelitate. Malū eſt bonū. ideo terra ſine pietate. Terti⁹ ſcripſit Ratio habet licentiā/ iō regnū ſine nomine. Fur eſt ꝓpoſitus. iō regnum ſine pecunia. Corabola vult eſſe aquila. idō nulla diſcretio in patria. Quart⁹ ſcripſit. Voluntas eſt ꝯſiliari⁹. iō terra male diſponitur. Denari⁹ dat ſententiam ideo terra male regitur Deus eſt mortu⁹. ideo totum regnum peccatorib⁹ eſt repletum.

Moraliſatio.

ãriſſimi. Quicꝫ terra ſolebat regi ꝑ iuſticiã ſm leges diuinas et imperiales. nunc aũt regit̃ per potentiã. Nota moraliť ⁊ verũ eſt. q2 olim iuſticia dictauit ꝙ deus eſſet diligend⁹ ſup omĩa ⁊c. Sed potentia in regno aĩe vicit intantũ ꝙ hõ ex certa malicia cõtra inclinatõem ꝓprie voluntatꝭ q̃ naturaliter mag⁹ inclinat̃ ad bonuȝ q̃ȝ ad malum. hꝫ fac̃. Scðm etiam verũ eſt q2 olim clerici laicis ꝑ bonũ exẽplũ ad eternaȝ patriã viam pbuerũt. ſed mutat⁹ eſt color optim⁹. q2 om̃s declinauerũt ſimul/ inutiles facti ſunt nõ eſt q̃ faciat bonum. Patet de papa q̃ olim bñficia dedit clericis dignis/ ꝓpter deum ſpernẽdo munera/ ſicut petr⁹ r̃ndit ſimoni mago. Pecunia tua ſit tecũ in pditionẽ. Hoc idẽ patet in religioſis q̃ olim ꝑ bonã vitã viã ad eternã patriã ꝑ paupertatẽ oñdebãt. q2 attendebãt ad illud ꝙ monach⁹ hñs obolum nõ valet obolũ Hoc idem patet in clericis. q2 vt dicit Hiero. Quicquid preter ſimplex veſtimẽtum ⁊ victũ vel aliud tari retines tu ſacerdos tuũ nõ ẽ ſꝫ pauperũ/ rapina eſt ⁊ ſacrilegiũ eſt. Iſti eniȝ om̃s taȝ mõachi q̃ȝ canonici/ tã moniales q̃ȝ clerici noctem vertert̃ in diem. et ideo arta eſt via q̃ duc̃ ad patriã. ⁊ pauci. q2 carent lumĩe incedũt ꝑ eam. Tertium primi. Fuga em̃ eſt in pugna/ pbatur litteraliter. Nã olim dñi ſi vn⁹ hũit aliq̃d aduerſus alium ſolebãt pugnare ⁊c. ſed mõ honor receſſit q2 nolũt pugnare. ſed quotidie ꝑ rapinã ꝑ furtum. ⁊ talia vn⁹ intrat terrã alteri⁹ ⁊ nolunt pugnare. q2 emunt equos velociſſimos ad fugiendũ. Spũalť verũ eſt q2 olim hõies temptatões vincebãt ⁊ aduerſarios. ſ. carnẽ mundũ ⁊ dyabolum ſupabãt. Et ſic apud deum fuerũt magni meriti et honorẽ ex hꝫ reportabant. ſed hodie qñ deberent pugnare cõſentiẽdo fugiũt Scðs dixit. Unũ ẽ duo ⁊c. Que eſt rõ q2 veritas nõ eſt in mũdo niſi ꝙ cor ⁊ lingua q̃ deberent eſſe vnuȝ iã ſunt diuerſa. q2 quicquid hõ iam ꝑ os affirmat cor negat.

Nota ex iſto ꝙ hodie lr̃e ſigillate nõ valent. Iuramẽta pſtita non tenent̃ ⁊ cetera q̃ nõ fuit oli. q2 ſi vnus dixiſſet alteri ſimplici verbo faciã tibi hꝫ/ crederet. Spiritualiť verũ eſt q2 anĩa q̃ deberet eſſe in caritate vna cum deo ꝑ pctm̃ eſt diuiſa. Scðm/ amic⁹ eſt inimic⁹ ⁊c. que eſt rõ niſi ꝙ nõ eſt fides in mundo. Certe qui deberet eſſe amic⁹ iã eſt inimicus. Iam verificatũ eſt vbũ xp̃i Surget filius ꝯ pr̃em. Credo ꝙ non ſit mõ ita bonus amic⁹ q̃ ꝑ pecũia nõ fieret inimicus. Spiritualiť etiã verũ eſt/ q2 xp̃i amici i euãgelio ſum⁹ dicti. q2 teſte xp̃o. Iã nõ dicã vos ſuos ſed amicos. ſed hodie facti ſum⁹ inimici. q2 caſtra dñi. ſ. cor noſtrum tradim⁹ diabolo. Tertium. malũ eſt bonum ⁊c. Que ẽ rõ ꝙ hodie taȝ magna crudelitas regnat i mũdo ⁊ auaricia Certe nulla alia q̃ȝ illud q̃ eſt malum factuȝ ẽ bonũ. ſ. pecunia. Et aũt pecunia ſit mala/ ꝓbat̃ ꝑ pſm q̃ dicit ꝙ aurum ſiue argentũ nõ eſt niſi fex terre. Poſtq̃ȝ iſte feces facte ſunt ita care pietas receſſit. Sed tñ teſte ſapiente. Nihil iniqui⁹ q̃ȝ amare pecuniã. Spũaliť/ pctm̃ quod eſt mai⁹ malum q̃ inueniri pt hodie factuȝ ẽ bonũ. q2 pauci ſunt q̃ nõ peccẽt. Cõtra quos ꝓpħa. Ue vobis q̃ dicitis malũ bonum ⁊ bonũ malum. Terti⁹ dixit. Nõ habet licentiã. que eſt ratõ ꝙ hodie xp̃iani carẽt noĩe. certe nl̃la alia niſi ꝙ ratio i hõib eſt licẽciata. Homo vocatus eſt xp̃ian⁹ ꝑ rõem a xp̃o. ſed homines nõ vtunt̃ rõe. q2 hõ cum in honore eẽt nõ intellexit ⁊c. Nã porcis aſſimilatur ꝑ luxuriã. Leoni ꝑ ſupbiã. Cani per inuidiã Uulpi ꝑ doloſitatem. Et iõ nõ meret̃ dici hõ/ nec xp̃ianus. q2 vitã chriſti totaliter deſeruit. Spiritualiter verum eſt. q2 ſi homo hr̃et rõnem deum ſup omnia diligeret. Probo. q2 ratio dictat ꝙ bonũ eſt diligendũ/ et magis bonum mag⁹ diligendum. et maxime bonum maxime diligẽdum. Sed conſtat ꝙ deus eſt maxime bonus/ et bonũ quo magis bonum cogitari non poteſt. Ideo ſi homo rationẽ haberet ipſum pre omnibus diligeret. Secundo/ fur eſt ꝓpoſitus ⁊c. que eſt ratio ꝙ pecunia dñatur nulla alia niſi ꝙ officiales ſunt fures. nõ dico fures/ ſed vnũ ꝑ experientiã video ꝙ dñi tp̃ales ſunt paupes ⁊ ꝓpoſiti

abundant. Video etiā φ isti villani rustici et aliĩ paupes modicū hñt. Et isti diuites abūdant. Que est rō nisi φ fures existūt Carissimi. si vn⁹ alteri q̄nqȝ marcas vel tot florenos accipet / nōne fur iudicaref Sed isti q̄ntū recipiūt de capitali sūma notū est ꝯfessoribꝫ. Et ideo veri fures nō suspendūt teste phõ. q̄ vidit φ iudex duxit furē ad patibulū phõ ridente / ⁊ iudice q̄rente q̄re rideret. rn̄dit φ magn⁹ fur duxit puū furē. Spūaliter verū est de illis q̄ p modica delectatōne deo aīas q̄s solo sanguīe acq̄siuit furant ⁊ diabolo subiiciūt. Tertiū corabo'a. vulgarif. dy schnodr zwyl flyegen also hoch als der adeler. Ideo non est discretio. Nam qui deberēt agrꝫ colere hodie volūt dn̄ari. Nā postq̄ hñt vnū par ocreaꝝ ⁊ calcariū ⁊ equū / ipsi equitare volūt ⁊ vocari domicelli. Johānes vel xpiane. et sic de aliis verū est de illis ciuitatēsibꝫ quoꝝ pntes fuerīt pellifices et sutores ⁊c. Ipi aūt se hñt vt milites Modica differētia est hodie in mōo Siēt applica sic scis ⁊ vis de mūeribꝫ. Spūaliter verū est de istis mōialibꝫ mōachis et clericis. nota quomō hodie vadūt ⁊c. Quart⁹ phs dixit. Volūtas est rō. iō regnū male regif. Que est rō φ terra male regif. Certe nulla alia nisi φ dn̄orūȝ cōsiliū est malum. Nā olim ꝯsiliarij solebāt dare ꝯsilia iuxta eq̄tatē. nūc autē ea dant fm volūtatē. applica sic vis et scis q̄re h̄ faciūt. Spūalr etiā verū ē q̄cquid ratio dictat p eterna salute. volūtas vult oppositū. Scd̄m denarius dat sniam ⁊c. Que est rō φ sic vendif iusticia. quia mō nulla iusticia est q̄ȝ denari⁹ quia si venerit denari⁹ ad iudiciuȝ / et si habueris dare pecuniā ⁊ cām minus iustam habueris. iudex p te sententiabit nō te videt si reus fueris. qꝛ mūera iudicū oculos excecāt. Spūaliter etiā verū est in iusticia ꝯfessiōis qꝛ si volueris de magnis pctīs veniā impetrare faciliter ⁊ iudicem ꝯfessorē placare pecuniaȝ oñdas. et licet nō habuerit autoritatē te absoluet / pniam imponet Nota etiā litteraliter de istis officialibꝫ ⁊ curia romana q̄ non petit ouē sine lana Tertiū Deus est mortu⁹ ⁊c. Certe si deus adhuc viueret sicut añ incarnationeȝ q̄n pter pctm̄ luxurie totū mūdū submersit octo animabꝫ exceptis. Nota quō hoīes tunc solebant se retrahere a peccatis saltem timore si non amore eo φ sciebant deū oīa vindicare. Sed nūc quasi mortu⁹ a nobis reputaf / nec de futuro iudicio vel inferno. vl' eterna pena vel eterno regno cogitam⁹ ⁊c. Ecce audistis. xij. rōnes q̄re totus mūd⁹ est in maligno posit⁹. Quiescite ergo carissimi agere peruerse. discite benefacere. Isaias. Auscultate vt cognoscatis veritatem et veritas vos liberabit. quaȝ oīs terra approbat. celū etiā ipsam bn̄dicit ⁊ oīa opa tremēt eā. qm̄ non est cū ea q̄d iniquū. ideo pmanebit in eternum.

De via salutis quam dn̄s deus p filium suū aperuit.

Cap. cxlv.

Albertus narrat φ tempe philippi erat q̄dam via q̄ duxit inter duos montes armenie q̄ diu nō erat freq̄ntata. postea aūt accidit nullū posse trāsire viam pter aeris infectionē nisi expiraret. Vñ rex a sapientibꝫ cām tāti mali querebat. et nullus ex eis ei vitatē dicere poterat. Tandē vocat⁹ socrates dixit regi φ edificiū edificaret equalis altitudinis cum montibꝫ. Quo facto fecit socrates fieri speculū de calibe plane supficiei politum ⁊ mūdum. vt ab oī loco mōtiū foret aspectus ⁊ reflectio ad speculū. Quo fcō intrauit socrates edificium. et vidit duos dracones. vnū ex parte montis / aliū vo ex pte vallis. Qui contra se ora mutuo apiebant et aerem hauserūt. Et dum sic respiceret quidā iuuenis in equo q̄ piculū ignorabat / volens transire p viam illā subito de equo cecidit / ⁊ incōtinēti mortu⁹ est. Socrates vo statim ad regeȝ cucurrit ⁊ omia visa eidem narrauit. Postea vero p artē subtilē capti sunt dracones ⁊ postea interfecti. Et sic via salutis oībus eam transeūtibꝫ ⁊ ambulantibus facta est.

Moralisatio

Kariſſimi. Per illos mōtes q̄ ele
uabant̄ ſup̱ oēm ſuperficiē terre
nobiles ac mōdi potentes intelli-
go qui ultra cōmunitatē populi eleuān-
tur. vel ptem laicalē ſiue clericalē. Vnd
pſalmiſta. Aſcenderūt mōtes ⁊c. Inter
iſtos mōtes eſt cōmunis trāſit⁹ populi
q2 tot⁹ p eos regit̄. In iſtis mōtib⁹ ſolēt
latere duo dracones. i. duo vicia. ſ. ſup
bia ⁊ luxuria. quoꝝ veneno tot⁹ mūdus
inficit̄. Iuxta illud. i. iohis. ij. Omne
qđ eſt in mūdo aut ē ſupbia vite aut lu
xuria ⁊c. Iſtoꝝ draconū vis eſt nobis ig
nota. et iō q2 p viā illā ꝯmunē in q̄ dra
cones latēt tranſeūt ſubito illoꝝ vene-
no pueniti moriunt̄ Sz anteq̄ periculū
ſentiam⁹ vertam⁹ oculos nr̄os ad ſpeculū
mundū ⁊ politum. i. ad ſaluatorē dirige
re. De quo ſapie. vij. Candor lucis eter-
ne ⁊ ſpeculū ſine macula. Item debemuſ
altum edificiū edificare. hoc edificium
eſt vita mūda p pniam ⁊ bonis v̄tutib⁹
ornata q̄ debem⁹ nr̄a pericula puidere Et
quō iuuenis. i. hō vanitati dedit⁹ cadit
de equo v̄tutū ⁊ morit̄ ſpūaliter Hoc vi
dens ſocrates. ſ. bon⁹ platus debet curre
re ad regem glorie ⁊ eū de nocte p ſub-
dito orare vt poſſit viā periculoſam pca-
uere / ⁊ viā ſalutis eterne glorie eligere
et ſic vitam poſſidere eternā. Quod ⁊c

De principib⁹ ⁊ magnatib⁹ fortiter
arguendis pro eorum forefactis.
Capitulum. cxlvi.

Refert auguſti
nus in de ciuitate dei q̄ dyo-
medes pyrata galea vna longo tp̄e in
mari hoīes ſpoliauit ⁊ cepit. qui cū mul
tis nauib⁹ iuſſu alexandri fuiſſet q̄ſitus
et tandē captus et alexandro p̄ntatus
eum interrogauit dicēs. Quare mare
habet te infeſtū. Ille ſtatim r̄ndit. qua-
re te orbis terraꝝ. Sed quia ego h̄ ago
vna galea latro vocor. Tu vero mūdum
opprimens nauiū multitudine magna
diceris imperator. Sz ſi circa me fortuna
māſueſceret fierē melior. e conuerſo tu
quanto infortunacior tanto deterior.
Alexander r̄ndit. Fortunā tibi mutabo
ne malicia tua fortune meritis aſcribat̄.
Sicq̄ ditatus eſt p eū. ⁊ de latrone fa-
ctus eſt princeps et zelator iuſticie.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Latro in mari cū vna
galea eſt pctōr in mundo cū ſola
vita. et tamen nō deſiſtit occide-
re virtutes ⁊ ſpoliare p pctm̄ quas rece-
pit in baptiſmo. Sed alexander. id eſt
princeps vel prelatus habet talē ad vi
am rectitudinis adducere p naues. i. p
monita ſancte eccleſie Sed caueat pla
tus vel priceps vt ſeipm prius iudicet
vt nō inuentus fuerit peior illo quē ar-
guere voluerit. q2 ſi ſic grauius punief.
Demū latro ille fact⁹ ē zelator iuſticie
et p bonū decorē pctōr ad optimū finē
puenit. ⁊ tūc eſt maius gaudiū ſup vno
pctōre pniam agēte / q̄ ſuper nonagin
tanouem iuſtis qui non indigent peni
tentia.

De peccati veneno quod animā in-
toxicat. Capitu. cxlvij.

De quodā rege
narrat quē inimici eius occide
re cogitabant. ⁊ q2 potens erat veneno
eum pdere voluerūt. Venerūt aliq̄ eorū
ſimplici veſte induti ad ciuitatē vbi ma
nebat ⁊ ibi erat fons aq̄ de quo rex mul
totiens bibebat. hūc fontē veneno vndi
q̄ intoxicauerunt. Rex aūt ignorabat
et bibit ſicut ſolitus erat ⁊ mortu⁹ eſt.

Moraliſatio.

Cariſſimi Rex iſte ē adam prim⁹
homo cui ſubiecte erāt oēs crea-
ture corpales. pſal. Oia ſubieciſti ſub
pedib⁹ ei⁹ ⁊c. Illū regē q̄rebant demōes
interficere veneno qđ fuderūt in fontē
in quo deo placuit. Fons ille eſt cor hu
manū quia ſicut riuuli reſpectu fontis
exeūt ita cor hoīs influit v̄tutē ⁊ regimē
omib⁹ mēbris. ad illū fontē infuſum fuit
venenū qn̄ prim⁹ parēs p ſuggeſtiōem
cōcepit ꝯ dei pceptū facere et ei aſſēnſū
prebuit. ⁊ tūc de iſto fonte mortē bibit.
Et poſt eum q̄ infiniti hoīes mortui
ſunt donec xp̄us veniret ⁊ nos liberaret
de iſto fonte. ex h̄ deſcendunt riuuli i no
bis. q2 rōne illi⁹ pcti ſp̄ hēmus pmpti
tudinem ad peccandum. Iuxta illud

Senſus et cogitatiões hominis pna ſunt ad peccandum ab adoleſcentia ſua. Ex peccatum hic vel alibi punief.

Capitulum. cxlviij.

Refert aulus gelius de amone q cuz diuiſſimus eſſet z tranſire vel let de vno regno in aliud cõduxit nauẽ ſed naute ppter pecuniã eũ occidere volebãt. ſ3 ipſe ab eis impetrauit vt prius cantare poſſet ad honorẽ delphinis qui in cantu hominis delectaf. Cum vo in mare piectus eſſet delphin eũ ſuſcepit et in terrã deportauit. et dũ naute eum mortuũ crederẽt/ipſe in terra apd regẽ eos accuſauit. qui coraz rege poſiti victi ſunt z dampnati. Expoſitio.

Kariſſimi. Sic mõ eſt ſi aliqs diues diuitijs virtutũ q p huiꝰ ſeculi mare patiẽter ꝑponit ad deum trãſire. veniẽt filij diaboli z ab eo famam z bona tpalia tollunt z alijs moleſtijs vexant. ſed certe ipſe inter hec cauere debet deuotis orõnibus a deo auxiliũ petendo. z ſic portatur in terram. De q pſal. Portio mea dñe ſit in terra viuentiũ. Et inimici tradenf penis eternis.

De vana gloria quam multa mala ſequuntur. Capitulum. cxlix.

Valerius narrat q qdã nobil' ꝯſiliũ ſapientis q̃ſiuit quõ poſſet nomẽ ſuũ ꝑpetuare. Rñdit q ſi vir illuſtrem occideret nomẽ ſuũ ꝑpetuatũ eſſet. quo audito philippũ prẽm alexandri magni interfecit vt nomen ſibi acqreret. Sed ille cito poſt miſerabili morte extinctꝰ ẽ. Applicatio.

Kariſſimi. Aliq nobiles ac mundi potentes p mala opa ſua acquirunt nomẽ mũdanũ. ſ3 ſine dubio per illud nomẽ q̃ntũ in eis eſt dominũ deum occidũt. iõ tales mala morte morienf cum in inferno ſepeliunf

De rore celeſtis gratie. Cap. cl.

Piniꝰ narrat q ſit quedã terra i qua nec ros nec pluuia deſcẽdit. Vñ maxima eſt ibi ſiccitas et defectus aq̃; quia tantũ eſt ibi vnus fons qui aquã in ꝓfundo habet. Cum vo hoies aquã volunt hr̃e. accedũt ad fontẽ cum omni genere muſicoz qd hñt z circũeunt fontem dulcẽ facientes melodiã. poſt melodiam aq̃ aſcendit ad os fontꝭ et fluit in abũdantia. z ſic hoies aquã capiũt z recedunt. Moraliſatio.

Kariſſimi. Terra illa q̃ ſicca ẽ mũdus iſte eſt q hoiem ſiccũ reddit ab orõne z deuotione/z ſubtrahit rore3 celeſtis gr̃e. Fons iſte eſt deus. Vñ eccl. Fons ſapie in excelſ dei. Eamus g̃ ad fontẽ illum cũ inſtrumẽtis muſicis. i. deuotis orõnibꝰ vt noſtra vox ſit dulcis i aure dilecti. z accedat ad nos aq̃ gratie ſue. Quam nobis concedat zc.

De aĩa peccatrice p peccati lepram infecta quõ curatur. Cap. cli.

Rex quidaz nobilis in reg̃ ſuo habuit duos milites. Vnus erat auarꝰ et alter inuidus. Auarus pulcrã vxorem habuit oculis omniũ gratioſam. Inuidus vero vxorem valde turpẽ et omibꝰ odioſam/et q̃ndã terram annexã militi auaro habuit quã miles cupidus per omnia hr̃e deſiderabat. Sepius ad eu3 acceſſit. z multa ei obtulit ſi terrã ſuam ei vendere vellet. Miles vo inuidꝰ rñdit ſe nõ velle vendere hereditatẽ ſuam nec p auro vel argento. attamẽ ex inuidia cepit cogitare quõ pulcritudinem vxoris auaro militi poſſet denigrare. et dixit militi auaro. Si deſideras terram meã hr̃e nil p precio deſidero niſi q vxor tua mecũ ſit vna nocte. Qui ei annuit et vxori dixit. que repulſam dedit primo/ſed tandẽ p viruz inducta cõſenſit. Et ille miles inuidus anteq̃ ei condormiret cũ leproſa ſe cõmiſcuit. Hoc facto ad dñam acceſſit z eã cognouit quotiẽs voluit. Quo fcõ eidẽ intimauit q lepram incurreret dicẽs. quõ inuidiã de hoc habuiſſet q vxor ſua tã turpis eſſet/z ipa tã pulcra. hõ eã ſic deturpauit. qd audiẽs triſtis facta ẽ z flẽs amare marito ſuo intimauit. q valde triſtis factꝰ dixit vxori ſue. Do tibi ꝯſiliũ. Adhuc nullũ ſignum

lepre in te apparet/ hicque extra regnū est ciuitas magna in qua ē vniuersitas ad illam pgas 7 omnibꝫ venientibꝫ sis cōmunis. 7 qui prius ad te accesserit in firmitatē recipiet/ 7 ab omi lepra curabitis. Quod factū est. Venit filius imperatoris adamando eam fecitqꝫ eaꝫ venire ad se/ 7 eam rogauit vt ei ꝯsentiret que negauit dicens. Absit a me vt ego paupcula sim concubina filij impatoris At ille magis ac mag eam ꝓpulsauit vt ei ꝯsentiret. Illa cogitauit. Hic filius impatoris si leprā incurreret magnum damnū esset. Et ꝓposuit quō incideret lepram si eaꝫ cognosceret. At ille nolēs resistere eā cognouit. 7 leprā incurrit. Altera die sentiens se liberatā ad patriā perexit dicēs ei. Si vos cōtingat leprā incurrere ad me declinate/ 7 ego vobis inqntū possum de necessarijs ꝓuidebo. Post h nō diu fili impatoris leprosus fact ē 7 tm̄ verecundabaṫ qꝫ nocte nullo sciente ad dn̄am iuit vbi mãebat. Hoc dn̄a pcipiens marito suo intimauit dicens. Ille est q̄ p me infect est/ 7 ego a lepra liberata sū. qui vidēs eū turpiter infectū fleuit amare. camerā sibi ordinauit in q̄ solitarius manebat/ 7 dn̄a ei psonaliter mistrabat. 7 i eodē loco septeꝫ annis manebat. Accidit eni qꝫ in septimo anno erat calor intolerabilis/ et leprosus vas magnū cū vino p refocillatōne hēbat. qdam serpens in orto existēs vas itrauit 7 se balneauit/ 7 in ꝓfundū post lotionē iacuit. Leprosus cito a somno/ expgefact multū sitiebat/ vas cuꝫ vino accipiens ipo ignorante spentem imbibit. P h serpens oia interiora ei cepit rodere tam grauiter qꝫ leprosus gemit 7 suspiria dabat. dn̄a ei maxime compatiebaṫ. Passio illa durabat per tres dies cōtinue quarto die vomituꝫ fec. et cū vomitu 7 veneno interiori serpentem ꝓiecit. statim dolor cessabat de die in diē paulatim spēs lepre ab eo recesserunt. 7 post septē dies caro eius ab omni lepra est curata sic caro pueri. de quo dn̄a multū est gauisa et vestimentis preciosis ipm induebat. dextrariū optimum ei reditet ad impatorē pertrexit: vbi cuꝫ honore est receptus. et post mortem patris regnauit/ 7 vitam in pace finiuit.

Moralisatio.

Charissimi. Per istos duos milites cupidū inuidū dyabolum 7 primū hoīem. s. adā dēm intelligere. Dyabolus erat inuid 7 habuit turpem vxorē. scꝫ effigiē p supbiā deturpatam. qr splendida fuit creata et p peccatū facta ē turpis. Miles auar scilicet adam vxorē pulcrā habuit. s. animā ad dei silitudinē creataꝫ. Geñ. i. Vidensqꝫ dyabolus qꝫ hō erat sic format. vt locū eius in celo occuparet multū ei inuidebat 7 studuit quō eius vxorē. s. animam deturpare posset. Adam vero cupidus q̄ non tantū erat contentus de dei beneficio quod sibi dedit. s. de paradiso. sed q̄si alter deus esse volebat. Et iō expulsus est extra terram paradisi quā iniuste petijt. Vidensqꝫ dyabolus ad euā accessit dicens. Si comederitis de ligno vite/ eritis sicut dij sciētes bonū 7 malū. Geñ iij. Diabolus prius se miscuit cū lepra scꝫ iniqtate. et sic ad innocentē accessit et mortaliter peccauit quãdo diuinum preceptū violauit. et sic hō factus ē leprosus spūaliter loqndo propter quod extra regnū padisi erat expulsus in vniuersitatē huius mundi. Filius imperatoris scꝫ fili dei videns hominē quē formauerat in miseria cum natura eius se miscuit quãdo de celis descendit in vterum matris sue benedicte. 7 carnem nostram assumpsit intãtū qꝫ nos miseros ab omni lepra peccati per passionem suam liberauit/ et ipse peccata nostra tulit in corpe suo factus est turpis in passione. Unde esaie. lvi. Vidimus eum non habentē spēm neqꝫ decorem. Et sequiṫ. Reputauim eum quasi leprosum percussum a deo 7 humiliatū. Nos vero sic liberati p mortē christi poterimus ad patriam celestem secure si voluerimus puenire sed christus nos quotidie temptat et pulsat ad ianuam cordis nostri. Sicut ipse testatur Canticoruꝫ. Ego sto ad ostinm et pulso/ si quis aperuerit mihi cenabo cum eo. Sed diligenter ē aduertendum qꝫ ostium cordis nostri debemus ei aperire p septē opa miscdie et cū omni gaudio recipere 7 in speciali

camera extra hoies eū ponere vt ipe no
biscū ſp maeat. ⁊ ſic iſte leproſus ſitiuit
in cruce cū dixit. Sitio. Quid ſitiebat
Dico nō vinū ſed ſalutē aīaꝝ nrāꝝ Ju
dei ħ audiētes acetū cū felle mixtū ei
dederūt. ecce ſpentē venenoſum ꝓ nr̄a ſa
lute bibit. ⁊ totū venenū pctī p̄mi pen
tis piecit. ⁊ ſic cū dextrario diuitatis cum
hūanitate in die aſcenſiōis cū multitu
dine celos aſcendit in iubilo et gloria
ſempiterna. Ad quam nos ⁊c.

Ex xp̄s ab eternis pīculis ⁊ demonū
obſidionibꝫ nos liberauit. Cap. clij.

Quidam vero
p̄nceps noīe cleonitꝰ cuiꝰ pplꝰs
in q̄dā ciuitate claudebatꝰ. ob
ſeſſꝰ q̄ volēs pplo ſuo caute ꝯſulere. q̄d
ſibi vtilius expediret / p̄cepit vt vnꝰ de
militibꝫ ſuis obſidionē accederet. q̄ ob
ſidentibꝫ inſultū p̄beret ordiauit qꝫ in
telis ſuis latēter ⁊ artificialr̄ ſcriberet.
Confortamini in dn̄o ⁊ eſtote fideles i ob
ſidione. in perſona cleoniti venio ⁊ obſi
dionē amouebo. Moraliſatio.

Ariſſimi Iſte princeps eſt xp̄s
Populus obſeſſus in ciuitate /
peccatores in mōdo q̄ a demoni
bus obſidentꝰ. qꝫ ſi nō diuinitꝰ admone
mur aīas nr̄as occidēt. Miles miſſus
eſt p̄dicator. Apl̄s ad Thi. Labora ſic
bonus miles. Iſte miles in exteriori ap
parentia q̄ſi aduerſariū pctōꝝ oñdit
qꝫ lanceā ſagittam / et inſultꝰ p̄bet dum
acuta v̄ba nunc ꝯ guloſos / nunc ꝯ luxu
rioſos. ⁊ ſic de ceterꝭ ꝓponit. ſed ꝓ certo
amicus nr̄ eſt. q̄ plus valent verbera di
ligentis q̄ oſcula blandientis.

De tribulatōe tp̄ali q̄ in gaudium
ſempiternū poſtremo cōmutabitꝰ.
Cap. cliij.

Antiochus in
ciuitate anthiochie regna
uit / a quo ipa ciuitas antio
chia nomē accepit Ex ꝯiuge ſua filiam
ſpecioſiſſimā genuit. Que cū peruiſſet
ad etatē legitimā ⁊ ſpēs pulcritudinis
accreſceret / multi eā in matrimonium
petebant cum magna ⁊ ineſtimabilis do
tis q̄ntitate. Sed cū pr̄ deliberaret cui
potiſſime filiā ſuā daret in mr̄imonium
hoc neſciens q̄ iniq ꝯcupiſcētia crude
litatiſqꝫ flāma in amore filie ſue exar
ſit. cepitqꝫ eam amplꝰ diligere q̄ pr̄ez
oporteret Qui cū luctaretꝰ cum furore.
pugnat cū pudore / vincitꝰ amore. q̄daꝫ
die acceſſit ad cubiculū filie ſue / ⁊ oēs
a longe ſedere iuſſit q̄ cū filia ſua col
loquiū ſecretum habiturꝰ. Stimulāte
furore libidinis / diu repugnante filia
nodū virginitatis erupuit ⁊ pudorē vio
lauit. Cunqꝫ puella q̄d faceret / cogita
ret. nutrix ſubito ad eam intrauit Quā
vt vidit flebili vultu ait. Ob quam
rem affligitꝰ anima tua. Puella ait. O
cariſſima mō in cubiculo iſto duo nobi
lie noīa pierūt. Ait nutrix. Dn̄e q̄re ħ
dicis. At illa. quia añ matrimoniū me
um peſſimo ſcelere ſum violata. Nutrix
cum hec audiſſꝫ ⁊ vidiſſet amens q̄ſi fcā
dixit. Et q̄s diabolꝰ tanta audacia thoꝝ
regine auſus ē violare. Puella ait Im
pietas ħ fecit. Nutrix ait. Cur nō indi
cas patri. Puella ait. Ubi eſt pr̄. Si in
telligas pibit nomē pr̄is in me. mortis
mihi remediū placꝫ. Nutrix audiuit eā
mortis remediū q̄rere blando eā ſmōis
eloquio reuocauit / vt a ꝓpoſito ſuo rece
deret. Inter hec impiꝰ pr̄ cum ſimulata
mente oñderet ciuibꝫ piūm pr̄em inter
domꝰ parietes maritū ſe eſſe filie ſue le
tatꝰ. ⁊ vt ſp impijs filie thoris frueretur
ad expellēdos petitores q̄ eā in ꝯiugem
petebāt nouū genus neq̄cie cogitauit.
Queſtionē v̄o p̄ponebat dicēs Si q̄s
q̄ſtionis mee ſolutionē inuenerit / filiā
meā in vxorē hēbit. ⁊ ſi defecerit / decol
labitꝰ. Plurimi vndiqꝫ reges ꝓpꝰ incre
dilē ⁊ inauditā puelle ſpēm venerunt / ſi
q̄s forte prudētia lr̄aꝝ q̄ſtionis ſolutio
nem inueniſſet q̄ nihil dixiſſꝫ / decollo
batꝰ / ⁊ caput eiꝰ ſupra portā ſuſpendebatꝰ
vt aduenientes imaginē mortis viderēt
et turbarentꝰ / ne ad talē ꝯditionē acce
derent. Hoc totū fecerat vt ipemet cū
filia ſua poterat i adulterio ꝑmanere.
Cū v̄o tales crudelitates exerceret / an
tiochꝰ inꝑpoſito breui tp̄e adoleſcēs q̄dā
tyrius patrie ſue p̄nceps locuples valdē
appolloniꝰ noīe bn̄ litteratꝰ nauigās an
tiochiā intrauit. Ingreſſuſqꝫ ad regē ait

Aue rex. Et ille. Salui ſint nupturi
pn̄tes tui. Ait iuuenis Peto filiā tua3
in vxorē. Rex vt audiuit qđ audire no-
lebat / reſpiciēs iuuenē et ait. Noſti nu-
ptiaꝝ ꝯditionē. Ait iuueīs Noui et ad
portā vidi. Indignat' rex ait. Audi ḡ q̄-
ſtionē. Scelere vehor. mr̄na carne veſ-
cor. quero frēm meū / mr̄is mee virum
nec īuenio. Puer accepta q̄ſtione pau-
lulū receſſit a rege ⁊ cū ſciam q̄reret. deo
fauente ſolutionē q̄ſtionis īuenit. et re-
uerſus ad regē ait Bone rex / ꝓpoſuiſti q̄-
ſtionē. audi ḡ ſolutionē. Naz qđ dixiſti
ſcelere vehor nō es mētit'. te em̄ ipm in-
tuere. materna carne veſcor. filiā tuā re-
ſpice. Rex cū audiuit ſolutōz q̄ſtiōis iu-
uenē ſoluiſſe timēs ne pctm̄ ſuū ꝑatefie-
ret / irato vultu eū reſpiciēs dixit Lon-
ge es iuueīs a q̄ſtiōe nihil vere dixiſti. de-
collari q̄dem ꝓmeruer'. ſed ecce hēbis
dieꝝ triginta ſpaciū recogita tecū. Re-
uertere ad terrā tuā / ⁊ ſi ſolutionē q̄ſtio-
nis inueneris / filiā meā in mr̄imonium
accipies. ſin autē decollaberis. Iuueīs tur-
batus accepto comitatu nauē aſcendēs
tendit in patriā. ſed p' receſſum adoleſ-
cētis vocauit rex diſpenſatorē ſuū tali-
archū noīe. cui ait. Taliarche ſecretorū
meoꝝ miniſter fideliſſime ſcias q̄ tyr'
apolloni' īuenit q̄ſtionis mee ſolutōz
aſcende ḡ ꝯfeſtim nauē ad pſeq̄ndū eū
et cum pueneris tyrū q̄re eum. ⁊ cū ferro
vel veneno interfice eū Reuerſus dum
fueris pmiū magnū accipies. Taliarch'
ſcutū accipiēs pecuniāq3 pgēs ad patri-
am iuueīs venit. Apolloni' vero prius
venit ⁊ ad domū ſuā introiuit / apertoq3
ſcrinio oēs libros reſpexit ⁊ nihil aliud ī-
uenit niſi qđ regi dixerat. ⁊ dixit intra ſe
Niſi fallor antioch' rex ipio amore di-
ligit filiam ſuā ⁊ recogitans ſecū dixit.
Quid agis apolloni / ꝯcluſionē ei' ſol-
uiſti. ⁊ tn̄ filiā nō accepiſti. ideo delat'
es a deo vt nō morieris Cōtinuoq3 iuſſit
ſibi naues ꝑpare et eas cētū milib' mo-
dioꝝ frumēti onerari. ⁊ mlt̄o pondere au-
ri ⁊ argēti ⁊ veſte copioſa. ⁊ cū paucis ſe-
cū fideliſſimis hora noctis tertia nauim
aſcendit tradiditq3 ſe alto pelago. Alia
vero die q̄rit̄ a ciuib' ſuis ⁊ nō inuenitur
meror ingēs naſcit̄ q̄ amantiſſim' prin-
ceps patrie nuſq3 cōparuit. placit' ma-
gnus erat ī ciuitate tāt' vo amor ciuiū
circa eū erat vt multo tpe tōſores ceſſa-
rent. publica ſpectacula tollerent̄. bal-
nea clauderent̄. nō tēpla nec tabernas
quiſq3 ingredit̄. Et cū talia agerentur
ſupuenit taliarch' q̄ a rege antiocho ad
necandū miſſus erat / ⁊ vidēs oīa clauſa
dixit cuidā puero. Indica mihi ſi viue-
re velis ex q̄ cā ciuitas iſta ī luctu mora-
tur. Ait puer O cariſſime neſcis tu illđ
q̄d interrogas? Ciuitas hec ī luctu mo-
rat̄ q2 apolloni' princeps patrie hui'
ab antiocho rege regreſſus nuſq3 cōpa-
ruit. Taliarch' cū h audiſſ; gaudio ple-
nus ad nauē rediit ⁊ āticchiā intrauit.
Ingreſſuſq3 ad regē ait. Dn̄e mi rex le-
tare q2 apolloni' vos timēs nuſq3 ꝯpa-
ruit. Rex ait Fugere q̄dē pōt ſed effuge-
re nō pt ſtatim hmōi edictū poſuit. qui-
cunq3 apolloniū tyrū ꝯtemptorē regis
mei mihi exhibuerit accipiet q̄nq̄gita
talenta auri. qui vero caput ei' amputa-
uerit / centū talenta accipiet Hoc facto
nō tm̄ inimici ſ3 amici cupiditate ſedu-
cti ad pſeq̄ndū apollonium ꝑ erabāt.
Querebat̄ vo apolloni' p mare p ter-
ras p ſiluas p vniuerſas indagies ⁊ nō
inueiebat̄. Tūc rex iuſſit ſibi claſſes na-
uiū ꝑpari ad pſeq̄ndū iuuenē ſed ⁊ mo-
rā facientib' q̄ claſſes ſibi nauiū prepa-
bāt. apolloni' tarſim deuenit ⁊ deambu-
lans iuxta lit' / viſus ē a quodā ſuo ſuo
elinato noīe q̄ ſupuenerat ī ipſa hora ⁊
accedēs ad eū dixit. Aue rex apolloni.
Ille ſalutat' fec' vt potētes facere ꝯſue-
uerāt. ſpreuit hoiem. tūc ſenex indigna-
tus ē valde / ⁊ iter ſalutauit eum et ait
Aue rex apolloni reſaluta ⁊ noli deſpi-
cere paupertatē hoēſtis morib' decoratā
Si em̄ ſcis qđ ſcio cauendū ē tibi. Et il-
le Si placet vobis dicito mihi. qui ait
Proſcript' es Et ille. Et q̄s patrie ſue
pſcripſit principē. Elinat' ait Rex anti-
ochus. Antioch' q̄ ex cauſa. Elinatus
ait. q2 qđ pr̄ ē tu ee voluiſti. Apolloni-
us ait. Et pro q̄nto me pſcripſit Et ille
Quicūq3 te illi viuū exhibuerit q̄nq̄gi-
ta taleta auri. q̄ vero caput tuū ptulerit
centū talenta ille hēbit ꝑ mercede. ⁊ iō
moneo te fuge ī pſidiū. S3 cū h dixiſſ;

Elinatus recessit. Tunc appolloni⁹ eū
rogauit vt ad se veniret ⁊ centū talenta
auri daret ei ⁊ ait. Accipe tātum de pau
ꝑtate mea q᷑ meruisti ⁊ amputa caput
meū ⁊ regi ꝑsentes ⁊ tūc magnū gaudi
um habebit Ecce habes centū taleta auri
⁊ tu es innocēs q᷑ ego te ex mea volun
tate ꝓ illo ꝯduxi vt tā magnū gaudiū
offeras regi. Cui senex rñit. Dñe absit
hoc a me vt hmōi rei causā vnq̄ de vita
mea ꝑmium accipiā. apud bonos hoīes
amicicia ꝑmio nō est compāanda. Et re
gi appollonio magnā laudē adijciēs re-
cessit. Post hec appolloni⁹ cum spaciaꝛ
in eodē loco supra litt⁹ vidit quēdā ho-
minē contra se venietē volentē ⁊ mesto
vultu strāguilionē noīe. accessit ad eum
ꝓtin⁹ ⁊ ait appolloni⁹. Aue stranguilio.
Et ipse ait. Aue dñe mi rex appolloni ⁊
rursū ait. Dic mihi quare in his locis
turbata mēte versaris. Ait appollonius
Quia filiā regis vt vere dixerā cōiugē
⁊ in matrimoniū petiui. Peto itaq̄ si
fieri ꝑt i patria vestra volo latere Strā
guilio ait Dñe appolloni ciuitas nostra
paupima est ⁊ nō potest tuā nobilitatē
sustinere ꝑterea durā famē ⁊ sterilita-
tē patimur annone nec etiā iam ciuib⁹
vlla spes ē salutis, ſꝫ crudelissima mors
est añ oculos nostros. Appollonius ait
Agite gratias deo q̄ me ꝓfugum vestris
finib⁹ applicuit. dabo ciuitati vestre cē-
tum milia modioꝝ frumēti si fugā meā
tantū celaueritis Strāguilio vt hoc au
diuit ꝓstrauit se añ pedes ei⁹ ⁊ ait Dñe
appolloni si esurieti ciuitati subuenerꝭ
nō solū fugā tuā celabim⁹. ſꝫ si necessi
tas fuerit pro salute tua dimicabimus
Ascēdēsq̄ appolloni⁹ tribunal in foro ꝑ
sentib⁹ cūctis ciuib⁹ illius ciuitatis di
xit. Ciues tharsenses quos annone pe
nuria turbat ⁊ opprimit. ego tyr⁹ appol
loni⁹ releuo. credo eni vos hui⁹ bñficij
memores fugā meā celaturos Scitote
eni nō me malicia antiochi eē fugatū
sed per viā felicit huc sum delatus. dabo
itaq̄ vobis centū milia modioꝝ frum̄
ti eo ꝑcio quo sum in patria mercatus
octo ereis singulos modios. Ciues hec
audiētes q̄ singlos modios octo ereis
mercarētur hilares effecti sunt ac grās
agētes stati frumēta parabāt. Tūc ap-
polloni⁹ ne deposita regia dignitate mer
catoris magis q̄ donatoris nomē vide
reꝛ assumere ꝑciū q̄ assumēs eiusdē ci-
uitatis vtilitatib⁹ redonauit Ciues āt
vt tāta viderūt ei⁹ bñficia bigā in foro
statuerūt in q̄ stās dextra manu fruges
⁊ sinistro pede calcaret ⁊ in base scripse
rūt. Ciuitati tharsie tyr⁹ appolloni⁹ do
nū dedit qđ ciuitatē a seua morte libera
uit. Deinde interpositis paucis dieb⁹
hortāte strāguiliōe ⁊ dyonisiade ei⁹ con
iuge ad penthapolim tyrenoꝝ nauigare
ꝓposuit vt illic lateret eo q̄ bñficia cū
opulētia ⁊ trāquillitate agereꝛ Igiꝛ cū
ingenti honore duciꝛ ad mare ⁊ valedi-
cēs oīb⁹ ascēdit ratim sed trib⁹ dieb⁹ et
noctib⁹ totidē vētis ꝓsperis nauigans
subito pelag⁹ mutatū est postq̄ litt⁹ thar
sie reliqt. Nā paucis horis vētus ꝯcita-
tus aqlone vento auroq̄ instāte classe
celū nimia se pluuia erupit ppl's tyri
ꝓcella corrūpiꝛ ratis piter dissoluitur
zephiri fretū ꝑturbāt grādo ac nubes
tenebrosa incūbebāt. flant vēti fortiter
in tātū q̄ mors cūctos occuparet. tunc
vnusq̄sq̄ rapuit sibi tabulas tātū in il
la caligine tēpestatis oēs perierūt. Appol
loni⁹ vero vni⁹ tabule bñficio in pentha
politanoꝝ littore ē pulsus Stās āt i lit
tore intuēs mare trāquillū sic ait. O
pelagi fides facili⁹ incidā in man⁹ crude
lissimi regis. quo pgā quā patriā petā
q̄s not⁹ huic ignoto auxiliū dabit Hec
dū loqreꝛ appolloni⁹ aspexit iuuenē ve-
niētē cōtra se q̄dā robust⁹ piscator sordi
do sago cooptū cogēte necessitate ꝓstra
uit se ad pedes ei⁹ ꝓfusisq̄ lacrimis ait
Miserere q̄cūq̄ es nudo naufragio nō
humilib⁹ pntib⁹ sed notabilib⁹ genito ⁊
vt scias cui misereris ego sum tyr⁹ ap-
polloni⁹ pŕie mee pꝛinceps depcor te au
xiliū vite mee. Piscator vt vidit spēm
iuuenis misericordia mot⁹ illū erigit ⁊
duxit īfra tecta dom⁹ ⁊ posuit epulas q̄s
hr̄e potuit ⁊ vt pleni⁹ sue pietati satisfa
ceret exuēs se tribunariū in duas ptes
diuidēs vnā dedit iuueni dicēs. Tolle
qđ habeo ⁊ vade in ciuitatē ibi īuenies
forsitan q̄ tue misereaꝛ si ñ inueneris huc
ad me reuertere. paupertas q̄cūq̄ sufficiꝛ

at. Piſcator ait illi. Tātū admoneo te
vt ſi qñ dignitati tue reddit' fueris ne
deſpicias tribunarij paupertatē. Appollo
ni. Si nō memor fuero iterū naufragiū
patiar nec tui ſilem inueniā. ⁊ hec dicēs
demrāta ſibi via carpens portas ciuita
tis ingredit. Dūq; cogitaret vnde pete
ret auxiliū vite vidit ꝑ plateā puerū nu
dū currentem oleo caput vnctū hñtem
ſabano precinctū voce mḡna clamātem
⁊ dicentem. Audite oēs audite ꝑegrini
⁊ ſerui q̇ ablui vult ꝑgat ginnaſiū. Au
dito hoc appolloni' exuens ſe tribuna
riū ingredit lauacrū vtit liquore ⁊ dum
ſingulos intuet querit ſibi parē nec iue
nit ⁊ ſubito altiſtrates rex toti' regiōis
ingreſſus eſt cū turba famulorū. Cū rex
ludum ſpere cū ſeruis ſuis exerceret ad
miſit ſe appolloni' regi ⁊ decurrentē ſu
ſtulit ſperā ⁊ ſubtili velocitate ꝑcuſſam
ludēti regi remiſit. Tūc rex ſuis famul'
ait. Recedite hic enī iuuenis vt ſuſpi
cor mihi ꝯpand' eſt appolloni'. Appollo
nius vt audiuit ſe laudari ꝯſtāter acceſ
ſit ad regē ⁊ accepto cyramoco docta ma
nu circulauit eū cū ſubtilitate. Deinde
in ſolio gratiſſimo lauit eū ⁊ exeūte eo
ab officio diſceſſit. Dixitq; rex ad ami
cos ſuos p' diſceſſum adoleſcētis. Iuro
vobis in veritate meli' me nūq; abluiſſe
q̄; hodie bñficio adoleſcētis neſcio cui'
⁊ reſpiciēs vnū de famul' ait. Iuuenis
ille q̇ mihi officiū fecit vide q̇s ſit ⁊ ille
ſecut' iuuenē vidit eū ſordido tribuna
rio indutū. Reuerſuſq; ad regē dixit.
Iuuenis ille naufrag' ē. Rex ait Unde
ſcis. Et ille tacēte illo habitus indicat
cām. Ait rex Uade celeri' ⁊ dic ei. Ro
gat te rex vt venias ad cenā. Appolloni
us vt audiuit acq̇euit ⁊ cū famlo venit
ad regē. Famul' prius ingreſſus ait ad
regē. Naufragus adeſt ſꝫ ꝓpter ſordidū
habitū introire verecūdat. Statiq; rex
iuſſit eū veſtib; indui dignis ⁊ ad cenā
ingredi. Ingreſſus appolloni' tricliniū
reg' ꝯtra regē aſſignato loco diſcubuit
infert prandiū deide cena regal'. Appol
lonius cūctis epulātib; non epulabat
ſed aurū ⁊ argētū ⁊ miniſteriū regis diu
ſiens intuebat. tūc vn' de diſcūbentib;
ad regē ait. Niſi fallor iuuenis iſte for

tune regis inuidet. Rex ait. Male ſu
ſpicaris fortune mee nō inuidet ſꝫ plu
ra ſe ꝑdidiſſe triſtat. Et reſpiciēs appol
loniū hilari vultu ait rex. Iuuēis epula
re nobiſcū ⁊ de deo meliora ſpera. ⁊ dum
hortaret iuuenē ſubito itroiuit filia re
gis virgo iā adulta. dedit q; oſculū pr̄i ſuo
deide cūctis diſcūbentib; amicis. Que
dū oſcularet ſingulos reuerſa eſt ad pa
trem ⁊ ait. Bone pr̄ q̇s eſt iſte iuuenis q̇
ꝯtra te locū honoratū tenet q̇ multū do
let. Ait rex. O dulc' filia iuuēis iſte nau
frag' eſt ⁊ ginnaſia mihi gratiſſime fecit
ꝓpt' qđ ad cenā vocaui illū. q̇s ſit neſcio
ſed ſi vis ſcire interroga eū te decet om
nia noſſe ⁊ forſitan dū cognoueris mi
ſereberis ei. Hec audiēs puella ad iuue
nem acceſſit ⁊ ait. Chariſſime generoſi
tas nobilitatē oſtēdit ſi tibi moleſtū in
eſt indica mihi nomē tuū ⁊ caſus tuos
Et ille Si nomē queris in mare ꝑdidi
ſi nobilitatē ī tyro reliq̇. Ait puella. Ap
ti' dic vt intelligā. Tūc appollin' nomē
ſuū ⁊ omnes caſus expoſuit. Finitis ſer
monib; fundere lacrimas cepit quem
vt vidit rex ſlentē ait filie Nota dulcis
peccaſti dū nomen ⁊ caſus adoleſcentis
petiuiſti. veteres ei' dolores renouaſti.
Dulcis ḡ filia ex quo iā ſcis veritatē iu
ſtū eſt vt libertatē tuā quaſi regina ei oñ
das. Puella vt audiuit volūtatē pr̄is
reſpiciēs iuuenē ait. Noſter es Appollo
ni depone merorē ⁊ a patre meo locuple
teris. Appolloni' cū gemitu ⁊ verecūdia
grās egit. Tūc rex ait filie ſue. Defer
lirā vt cū cantū exhilares ꝯuiuiū. puel
la iuſſit ſibi afferri lirā ⁊ cepit cū oī dul
cedine lirā ꝑcutere oēs eā ceperūt lau
dare ⁊ dicere. Nō pt̄ meli' nec dulci' au
diri inter quos ſol' appollonius tacuit.
Ait ei rex Appolloni fedā rē facis. oēs
filiā meā in arte muſica laudant quare
tu ſol' vitupas. Ait ille. Bone rex ſi per
mittas dico qꝫ ſentio filia tua in artem
muſicā inceſſit ⁊ nōdū didicit. Igit iu
beas mihi tradi lirā ⁊ ſtati ſcias qđ ne
ſciuiſti Rex ait Appolloni video te eru
ditū in oīb;. iuſſit ſibi tradi lirā ⁊ egreſ
ſo foras corona capitis eū decorauit. ac
cipiēſq; lirā intrauit tricliniū pulſabat
ante regē tanta dulcedine vt omes nō

appolloniũ ſed appollinē crederet. Diſcumbētes cũ rege dixerit ꝙ nunꝗ melius audiſſent nec vidiſſent. Filia regis hec audiens reſpiciēs iuuenē capta eſt i amore eius et ait ad patrem ſuũ. O pr̄ pmittas me dare iuueni qđ mihi placet. Ait rex. Permitto. Illa reſpiciēs appolloniũ ait. Magiſter appollini accipe ex indulgētia patris mei auri ducēta talēta argenti libras q̄dringentas veſteꝗ copioſam ſuos viginti ancillas decem q̄bus ait. Afferte qđ pmiſi et pn̄tibus amicis expoſito triclinio iuſſu regis allata ſunt oīa. Quo facto leuauerit ſe oēs et licenciati diſceſſerit. Appollonius ait Bone rex miſeroꝝ miſericors et tu regina amatrix ſtudioꝝ et dilectrix philoſophie valete et reſpiciēs famulos quos ſibi regina donauerat ait. Attollite famuli hec q̄ mihi data ſunt et eamus et hoſpitiũ q̄ramus. Puella timēs ne amatorē pderet triſtis eſt facta. reſpiciēs ad pr̄em ait Bone rex et pr̄ optime placeat tibi vt appollonius hodie ditatus abſcedat et qđ illi donauimus a malis ne rapiat. Tũc rex feſtinus iuſſit ſibi aſſignari aulā vbi honeſte q̄ſceret. Puella vero amore accenſa inq̄etā habuit noctē mane vero cubiculũ pr̄is adijt Quā vt vidit pr̄ dixit. q̄d eſt hoc ꝙ preter cōſuetudinē ita mane euigilaſti. puella ait. Reqem hr̄e nō poteto et iō chariſſime pr̄ peto vt me tradas iuueni ad doctrinādũ ꝙ potero artē muſicā et alia addiſcere. Rex hec audiēs gauiſus eſt iuſſit ad ſe iuuenē vocari cui ait. Appolloni filia mea multũ cupit artē tuā addiſcere ideo rogo te vt ei oñdas oīa q̄ noſti et ego mercedē cōdignā retribuā. Et ille. Dn̄e paratus ſum volũtati veſtre ſatiſfacere. Docuit puellā ſicut ipſe didicit. Poſt hec puella p nimio amore iuuenis infirmat. Rex vidit filiā ſuā incurriſſe egritudinē ſubito medicos vocauit. Illi vero venas et ſingulas ptes corporis tangebāt et nullā egritudinē inuenerit. poſt paucos dies tres iuuenes nobiliſſimi q̄ per longũ tps filiā in matrimoniũ petierāt regē vna voce ſpiter ſalutauerit quos intuēs rex ait. q̄ de cauſa veniſtis. At illi. Quia ſepius nobis promiſiſtis vni ex nobis dare filiā vr̄am in matrimoniũ, pter qđ hodie ſimul venimus. Ciues tui ſumus diuites et ex nobilibus pn̄tibus geniti et ideo de tribus tibi elige quē vis hr̄e generũ. Rex ait. Nō apto tpe me interpellaſtis. filia mea ſtudijs vacat et ob amorē ſtudioꝝ imbecillis iacet. ſed ne videar vobis nimis differre ſcribite in codicillis veſtris noīa veſtra et dotis q̄ntitatē q̄ trāſmittā filie vt ipſa eligat quē voluerit. Illi hoc fecerũt. Rex accepit ſcripturā et legit ſignauitꝗ et dedit appollo. dicēs. Tolle magiſter has ſcripturas et trade diſciple tue. Appollonius recepit ſcripturas et puelle portauit. Puella vt vidit quē diligebat ait Magiſter q̄d eſt ꝙ ſolus introiſti in cubiculũ. Appollonius ait. Sume codicillos quos tibi miſit pr̄ tuus et lege puella codices apuit et legit tria noīa petitoꝝ pieciſꝗ codicillis reſpiciēs appolloniũ dixit Magiſter appolloni vtꝝ nō doles ꝙ alteri debeo in matrimoniũ tradi. Et ille. Nō q2 oīe qđ eſt tibi honor erit et cōmodũ meũ. Ait puella Magiſter ſi me amares doleres reſcripſit et ſignauit codicillos tradiditꝗ Appollonio vt eos regi deferret et ſcripſit hec. Rex et pr̄ optie quoniā clemētia tua pmiſit mihi vt reſcribā. reſcribo Illũ naufragũ volo in maritũ hr̄e. Rex cũ legiſſet voluntatem puelle ignorās quē naufragũ diceret reſpiciens ad iuuenes ait. quis veſtꝝ naufragiũ paſſus eſt. Unus ex illis noīe ardonius dixit. Ego paſſus ſum naufragium. Alius ait. Morbo te cōſumat nec ſaluus nec ſanus ſis cũ ego ſcio te coetaneũ meũ portā ciuitatis nunꝗ exiſti vbi naufragium feciſti. Rex cũ nō inueniſſet q̄s eoꝝ naufragiũ feciſſet reſpexit appolloniũ dicēs Tolle codicillos et lege. pt enī fieri ꝙ ego nō nouerim tu intelligis q̄ preſens fuiſti. Appollonius acceptis codicillis velocit pcurrit et vt ſenſit ſe amari. erubuit. Cui rex ait. Appolloni inueniſti naufragũ. At ille p rubore pauca dixit. Nā in hoc pt notari ſapia ipſius appollonij (q̄m iuxta verbũ ſapiētis in multiloq̄o deeſt ſapia. Un̄. i. Pe. ij. Chriſtus vobis reliq̄t exemplũ vt ſeq̄mini veſtigia eius q̄ nunꝗ peccauit nec in ore eius inuentus eſt dolus. cum ſm pſalmiſtam

ſicut ipſe dixit ita ⁊ facta ſunt quare ve
rus iſraelita appellādus eſt in quo nō
eſt dol᷑. vt dr̄ Joh.i. ideo imitemur ipm̄
nō maledicēdo nec reddēdo maledictū
ꝓ maledicto ſ; cohibeam᷑ linguā nrām
vt ſp bn̄dicat ⁊ ſic erit inſtrumētū ſcri-
be velocit̄ ſcribentis.i. ſpūſſcti dona ſua
repēte infundētis iuxta illđ. fact᷑ eſt re-
pente de celo ſon᷑ ⁊c. Vn̄.ij. Pe.i. Qui
vult videre dies bonos coerceat linguā
ſuā a malo ⁊ labia eius ne loquāť dolu;
hoc eſt nō dʒ in ſeipſo murmurare nec
exteri᷑ malū ꝓferre. ⁊ ſic poterit vitā q̄e
tā poſſidere hic in pace tp̄ali in futuro
āt ī ſpace etn̄ali. Nā p̄ria pax cōiter ſer
uatur p hoc ꝙ hō nō prumpat p linguā
ſuā in verba ꝯtumelioſa ꝓximoꝝ ſuoꝝ
offenſiua ⁊ eſt principiū pacis etne. vn̄
ps̄ In pace in idipſum dormiā ⁊ reqeſcā
Nā ſicut hoīs boni ⁊ pacifice loquētis li
gua dirigiť p virtutē dei. ſic lingua ma
ledicētis p ſpūs malignos tali famulā
tes. Juxta illud in orto noſtro ſedet al-
ba ſpina ſup quā quieſcūt aues. p ortū
eni iſtū debem᷑ intelligere os noſtꝝ du-
plici ſepe circumſeptū.ſ. dētib; ⁊ labijs
nō ꝓpter aliđ niſi vt ponem᷑ ori cuſtodiā
ne nihil niſi qđ in laudē dei vadat loqť
Spina autē in orto cōtenta eſt ipſa lin
gua ſic dicta ſimilitudinarie. qm̄ ſicut
ſpina materialis pūgit ſicut pʒ math.
xxvij. Plectētes coronā de ſpinis impo
ſuerūt capiti eius vt ſanguis eius pro
pter nimiā cōpunctōeʒ ipſaꝝ ſpinaꝝ p
ſuū bn̄dictū corp᷑ effluxit. Sic etiā ipa
ſpina que dr̄ lingua cōpungit hominē
nūc auferēdo bonā famā ſuā nūc de ipo
mentiēdo nūc malū qđ alijs incognitū
eſt māifeſtādo de quo ſinglariter cauen
dū eſt. Aues āt ſup ipaꝝ ſpinā q̄eſcētes
ſunt ipſi dyaboli q̄ hoīeʒ ad tale viciū
ſingulariter inclināt vt eoꝝ efficiať mi
ſter. ideo de tali dicēt in extremo iudi-
cio dimitte nobis hūc hoīeʒ iuſte iudex
q̄ tu᷑ eſſe noluit p virtutē noſter effect᷑
eſt p maliciā. Cohibeat igiť vnuſqſq;
linguā ſuā qđ catho appellat primā vtu
tē. ſed ad hiſtoriā redeūdo rex cū itelle
xit ꝙ filia eū voluit. alijs ait. Duʒ tps
fuerit veniā ad vos Jlli valedicētes re-
ceſſert. rex ſol᷑ intrauit ad filiā ſuā et ait

Quē tibi elegiſti cōiugē. Jlla pſtrauit
ſe cū lacrimis ⁊ ait P r̄ chariſſime nau
fragū appolloniū peto Rex cū lacrimas
filie ſue vidiſſet leuauit eā a t'ra ⁊ ſic eā
alloqť dicēs. Nata dulcis noli de aliq
re cogitare qꝛ talē ꝯcupiſti quē ⁊ ego. vt
eni vidi qꝛ ⁊ amādo fact᷑ ſum pater diē
tibi nuptiaꝝ ſine mora conſtituā. Po-
ſtera ergo die vocāť amici viciaꝝ vrbi
um ad regē. q̄bus ait. Chariſſimi filia
mea vult nubere Appollonio mgr̄o ſuo
peto ergo vt vobis omnib; ſit leticia. qꝛ
filia mea prudēti viro ſociať. Hec igiť
dicēs ꝯſtituit diē nuptiaꝝ que cito cōce
pit ⁊ dū pueꝝ in vtero haberʒ accidit ꝙ
cū ambularet cum rege appollonio viro
ſuo iuxta litt᷑ maris vidit nauē ſpēoſam
cognouit eā appolloni᷑ ꝙ eſſet de patria
ſua cōuerſus ad naucleꝝ ait. Vn̄ venis.
At ille. A tyro. Appolloni᷑ ait patriam
meā noīaſti. Alter r̄ndit Ergo tyrus es
tu. Et ille. Vt dicis Naucler᷑ ait. Noſti
aliquē patrie illi᷑ principē noīe Appol
loni᷑. Naucler᷑ dixit. Peto vbicūq; il-
lum videris dicas ei vt gaudeat ⁊ exul-
tet qꝛ rex antioch᷑ fulmine pcuſſus eſt
cū filia ſua Opes āt regni antiochie re
ſeruāť appollonio Appolloni᷑ vt hoc au
diuit plen᷑ gaudio ad ꝯiugē ſuam ait.
Peto itaq; vt me abire pmittas ad p-
cipiēdū regnū. Jlla vt audiuit pfuſis la
crimis ait. O dn̄e ſi in longinquo iti-
nere eſſes ꝯſtitut᷑ ad ptū meū feſtiare
debueras. ⁊ mō recedere velis cū iuxta
me ſis. ſʒ ſi hoc velis piter nauigemus.
Et veniēs ad patrē ait. O pr̄ letare et
gaude qꝛ ſeuiſſim᷑ rex antioch᷑ cū filia
ſua dei iudicio i fulmine pcuſſus ē opes
āt ⁊ dyademata nobis ſunt reſuata. per
mitte me nauigare cū viro meo Rex au
tē exhilarat᷑ naues iubet pduci in litt᷑
⁊ omib; bonis impleri ꝓpterea nutriceʒ
eius noīe ligozidem ⁊ obſtetricē ꝓpter
ptū ei᷑ ſimul nauigare pcepit. ⁊ data p
ficiſcendi copia deduxit ad litt᷑ oſculať
ꝙ filiā ⁊ geneꝝ nauigādo. Sʒ cū p ali-
quot dies in mari fuiſſent ſurrexit tēpe
ſtas magna puella intantū infirmať p
creās filiā ꝙ facta eſt quaſi mortua. qđ
cū videret familia exclamabat voce mag
⁊ vlulatu. Hec audiēs appollo. cucurrit

et vidit cōiugē suā quasi mortuā iacen
tem vt ei videbatur scidit a pectore suo ve
stes pfusis fletibꝫ iactauit se sup corpꝰ
eius. ⁊ ait Cara cōiunx altistratis filia
qđ fidelr̄ pr̄i tuo ꝑ te Et cū hoc dixiss;
dixit ei gubernator. Corpꝰ mortuū na-
uis sufferre nō valet iube ergo corpꝰ in
pelagū mitti vt possimꝰ euadere. Apollo
nius ait ad eū. Quid dicis pessime pla
cet tibi vt hoc corpus in pelagꝰ mittam.
qđ me naufragū ⁊ egenū suscepit. Vo
cauit suos suos ⁊ ait. Faciatis loculū
⁊ foramīa ⁊ cū bitumine linire ⁊ sit car
ta plumbea intus posita ⁊ obturetur. perfe
cto loculo regalibꝫ ornamētis exornant
puellā in loculo ponunt ⁊ copiā auri ad
caput eius ⁊ dedit osculū funeri fundēs
sup eam lacrimas. tūc iussit infantē tol
li ⁊ diligēter nutriri vt ꝑ filia neptē re
gi oñderet ⁊ iussit loculū mitti in mare
cū magno fletu Tertia die vnda maris
eiecit loculū ad littus ephesiorum a lōge a
domo cuiusdā medici cerimonis noīe
q cū discipulis suis eadē die in littore ā-
bulauit. Tūc vidit loculū effusum fluctibꝫ
iacentē. ait suis suis. Tollite hūc locu-
lum cū omī diligētia ⁊ ad villā perferte
Qđ cū fecissent medicꝰ apparuit. vidit.
puellā regalibꝫ ornamētis decoratā et
speciosam valde Cuiꝰ pulcritudinē om
nes vidētes de ea multū admirabātur
qm̄ verus erat pulcritudinis radiꝰ in q̄
natura nihil viciosum ꝯstituit nisi qꝫ ea
imortalē nō formauerat. Crines nāqꝫ
eius erāt niuei candoris sub qbꝫ reside
bat frōtis lactee planicies cuiꝰ nulla erat
detestabilis rugositas. Oculi ei eiꝰ erāt
quasi duorum siderum describētes orbis volu
bilitate nō prodiij. aspectibꝫ erāt mode
stis frenati stabilē animi ꝯstātiā pro-
mittētes. palpebrarum etiā pili nō ī bone-
ste natura ī ea collocauerat Nasus etiā
eiꝰ rectitudīs sue lineā plenitudīs etiā
decore possidebat ī gemīas diuidēs ma-
xillarum ptes. Nec vergebat in supmū ni
mia lōgitudine nec nimia breuitate cor
repta. sed decēti honestatis q̄ntitate in-
cedebat. Cuiꝰ collū radijs solaribꝫ can-
didiꝰ speciosum ornatū clinodijs hoīm aspe
ctibꝫ mirabilē intulerat animi iocūdi-
tatē Corpꝰ etiā nō diminutū vel q̄ntita
tis mole supabundās nequaqꝫ qs ī ea
cēsere promisuit et cuiꝰ pectore brachia
pulcritudinis tanqꝫ ex arboris trūco ra
mi procedebāt quorum digiti q̄ntitatis de
bitā sibi assumpserāt mensurā vnguiū
fulgore nō ꝓtermisso. Cuiꝰ summarie spe
ciositas nihil deformitatis sibi admisceri
cōpatiebatur in quo pt notari etiā singu
laris anime sue pfectio p potentiā diui
nā creādo sibi infuse cū actus ⁊ potētia
dn̄t adinuicē proporcionari et actus ac
tiuorum nō sunt nisi in patiēte ꝑdisposito
quare oīs pulcritudo corpis exteriorꝫ
ab interiori aīe pulcritudine procedit.
q̄re dr̄ qꝫ varia virtꝰ forme molē sibi ad
aptat materie Optima nāqꝫ aptatio ē
inter corpꝰ ⁊ aīam ipsiꝰ puelle quam vt
vidit quasi mortuā iacentē obstupuit ⁊
ait. O bona puella q̄re estis sic derelic
ta. vidit subtus caput eiꝰ pecuniā positā
⁊ sub pecunia cartā scriptā ⁊ ait Perq̄ra
mꝰ qd continetur in carta. quā cū apuiss;
inuenit titulū scriptū. Quicūqꝫ hunc
loculū inuenit peto vt decē aureos ha-
beat ⁊ decē funeri impendat hoc eni cor-
pus multas lacrimas relīqt parētibꝫ ⁊
dolores amaros q si aliđ fecerit qꝫ qꝫ do
lor exposcit. vltimū diē incidat nec sit q
eius corpꝰ sepulture ꝯmendat Perlectꝫ
aūt cartulis ad seruos suos ait. Preste
mus corpi qđ dolor exposcit Iuro vobis
ꝑ spem vite mee in hoc funere amplius
erogaturum qꝫ dolor īperat. Continuo iu-
bet parari rogū sed cū edificatur atqꝫ depo
nitur supuenit discipulꝰ medici adolescēs
⁊ quantū ad ingeniū ptinet senex erat
Hic cū corpꝰ speciosum sup rogū positū
videret intuēs eū magister ait Bn̄ veni
sti. hac ei hora expectaui te tolle ampul-
lam vnguēti ⁊ qđ supremū est de funere
sup funde sepulture venit iuuēis ad cor
pus extraxit de pectore vestes. fudit vn-
guētū tractū manu totū corpꝰ ad pcor-
dia viuere sensit. obstupuit iuuēis. pal
pat venas ⁊ indicia rimatur nariū labia la
bijs probat. sensit vitā cū morte luctan
tē ⁊ ait ad suos. Supponite faculas per
quatuor angulos lente ⁊ tpate. quo fa-
cto sanguis ille q coagulatꝰ erat eliqfac
tꝰ. qđ vt vidit iuuēis ait magro Puella
quā tu mortuā dicis viuit ⁊ vt facilꝰ

mihi poſſis credere experimeto ſatiſfaciā
His dictis tulit puellā ꝛ i cubiculū ſu⸗
um poſuit ſup pectus ei⁹ calefaciēs oleū
Madefecit lanā ꝛ poſuit ſup corp⁹ ſuū
ſic ꝙ ſanguis ei⁹ qui int⁹ erat coagulat⁹
tepore liquefactus eſt. cepitqꝫ ſpiritus
per medullas deſcendere. Venis itaqꝫ
patefactis aperiens oculos ꝛ recipiens
ſpūm ait. Qualis ergo es tu. nō tāgas
aliter ꝙ oportet tāgere quia filia regis
ſum ꝛ regis vxor Juuenis hoc audiens
gaudio plenus introiuit ad magiſtꝝ in
cubiculū ſuū ꝛ ait Ecce magiſter puella
viuit Qui ait. Probo peritiā. artē laudo
prudētiā miror. Diligentiā audi diſci⸗
pline Noli artis tue eſſe ingratus. acci
pe mercedē. Deceni puella multā pecu
niā ſecū attulit ꝛ iuſſit eā ſalubribus ve
ſtibus cibis etiā ꝛ fomētis optimis re⸗
creari. Poſt paucos vero dies vt cognouit
eā ex regio genere ortā eē adhibitis ami
cis filiā ſibi adoptauit ꝛ rogabat ab ea
cū lacrimis ne ab aliquo tāgeref int⁹ ſa
cerdotes Diane tēplo eā cum feminis
miſit vt inuiolabiliter ſeruaref. Inter
hec vero dū appolloni⁹ nauigat cum in⸗
gēti luctu gubernāte deo applicuit thar⸗
ſo ꝛ deſcendens a rati peciit domū ſtran
guilionis ꝛ dioniſiadis. quos cū appol⸗
loni⁹ ſalutaſſet oēs caſus ſuos expoſuit
dicēs. Cuꝫ dolore vt ꝙ magno mortua
eſt cōiunx mea tamē filia eſt ſeruata de
q gaudeo. Jō ſicut i vobis ꝯfido amiſ⸗
ſum regnū qđ mihi ſeruaf accipere volo
Neqꝫ ad ſocerꝝ reuertar cui⁹ in mari pdi
di filiam. ſed agā potius opa mercatoris
vobis ꝯmēdo filiā meā vt cū filia vr̄a
philomacia noīe nutriaf. ꝛ vt filia mea
vocetur tharſia. Preterea vxoris mee
nutricē. Ligozidē noīe curā tue puelle
cuſtodire volo Hec dicēs tradidit ſtrā
guilioni infantē deditqꝫ auꝝ ꝛ argentū
ꝛ veſtes copioſas ꝛ iurauit. neqꝫ barbā
neqꝫ capillos nec vngulas tonſurū niſi
filiā ſuā prius dediſſet in matrimoniuꝫ
At illi ſtupentes ꝙ tā grauiter iuraue
rat cum magna diligētia educaturas ſe
puellā repromittūt. Appolloni⁹ āt naui
aſcendit ꝛ ad longinquas regiones ipſe
nauigabat. Interea vero puella tharſia
expleto qnquēnio ſtudiis liberalibꝫ tra
ditur vna cū philomacia filia eoꝝ coe⸗
tanea ſua Cūqꝫ ad quatuordeci annos
veniſſeꝫ reuerſa de auditorio inuenit nu
tricē ſuā ligozidē ſubitaneā inualitudi
nem incurriſſe ꝛ ſedens iuxta eā cauſas
infirmitatis explorat Cui nutrix Audi
bona filia verba mea ꝛ i corde tuo reſer
ua. Quē putas tuū patrē aut matrē vel
patriā. Puella ait Patriā tharſum. pa
trem ſtrāguilionē. matrē dyoniſiadem
Nutrix ingemuit ꝛ ait. Audi filia origi
nem natalium tuoꝝ vt ſcias quomō poſt
mortē meā agere debeas Eſt tibi pat no
mine appolloni⁹ ꝛ mater lucina altiſtra
tis regis filia. Que cū te pareret ſtati
pcluſa ſpū mortua ē quā pater tu⁹ apol
loni⁹ effecto loculo cū ornamentis rega
libus in mare miſit ꝛ xx. ſiſtercias auri
poſuit ſub caput ꝛ vbicūqꝫ eſſet deuolu
ta ille in auxilium eius fuiſſent Nauis
quoqꝫ luctātibꝫ vētis cū patre tuo lugē
te ꝛ te in cunabilis poſita peruenit ad hāc
ciuitatē. His ergo hoſpitibꝫ ſtrāguilio
ni ꝛ dyoniſiade vna mecū te ꝯmēdauit
Tyrus appolloni⁹ votūqꝫ fecit nec bar
bam nec capillos nec vngues tōſur⁹ ni
ſi prius te nuptui traderet Nūc moneo
ſi poſt mortē meā hoſpites quos pntes
appellas iniuriā aliquā tibi forte fece⸗
rint aſcēde in foꝝ ꝛ ibi iuenies ſtatuam
pris tui ſtantē apphende illā ꝛ clama fi
lia eius ſum cuius eſt hec ſtatua Ciues
vero memores beneficioꝝ patris tui iniu
riam tuā vindicabūt Cui tharſia Cara
nutrix deū teſtor ſi iſta mihi n̄ dixiſſes
vnde eſſem penit⁹ neſcirē. ꝛ cū adinuicē
loquerētur nutrix emiſit ſpiritū Thar
ſia vero corpus nutricis ſue ſepeliuit et
p totū annū mortē ei⁹ lugebat. Poſtea
induit priorē dignitatē peciit ſcolas ad
ſtudia liberalia ꝛ dū de ſcolis reuertere
tur nō prius cibū ſumpſiſſeꝫ anteqꝫ nutri
cis monumetū introiſſet ferēs ampul
lā vini ingrediebaf ꝛ ibi manēs pntes
ſuos vocabat. Et dū hec agaref quadā
die dyoniſiades cū filia ſua philoma⸗
cia trāſibat p foꝝ. Videntes oēs ciues
ſpeciē tharſie ꝛ ornamentū dixerūt. Fe
lix pater cuius filia eſt tharſia. Illa vero
que adheret ei turpis eſt ꝛ dedec⁹. Dyo
niſiades vt audiuit tharſiā laudari ꝛ fi

lliam ſuā vituperari cōuerſa in inſaniaʒ furoris ſola ſedēs ſecū cogitauit. Pater ex quo hinc profectus eſt habet annos quatuordecim. non veniet ad recipien-dum filiā ſuā nec litteras pro ea miſit. puto ꝙ eſt mortuꝰ. Nutrix eius mortua eſt. neminē habeo emulū. occidā eā ⁊ ornamētis eius filiā meā ornabo Et cum hec cogitaſſet venit quidā de villa Theophilus nomine quē vocās ait. Si cupis premiū accipere tharſiam interfice Ait villicꝰ Quid peccauit innocēs virgo. Et illa. Peſſima eſt ⁊ ideo mihi negare non debes fac quod iubeo ⁊ ſi non feceris male tibi eueniet Et ille Dic mihi domina qualiter hoc poteſt fieri. que ait Conſuetudo eius eſt mox vt venerit de ſcolis non prius ſumere cibū ꝙ̄ nutricis ſue introierit monumētū vbi tecū pugiōe paratū inueniat apprehende crines eius a vertice ⁊ eam interfice ⁊ corpus eius mitte in mare ⁊ libertatē tuaʒ a me cū magno premio accipies. Villicus tulit pugionē gemens ⁊ flens ibat ad monumentū ⁊ dixit. Heu nō merui libertatem niſi per ſanguinis effuſioneʒ innocētis virginis Puella autē rediēs de ſcolis monumentū cū ampulla vini intrauit ſicut ſolebat facere. Villicꝰ impetū fecit et apprehendens crines puelle iactauit eam in terrā. Dū autē volebat eam percutere ait ad eum Tharſia. O theophile quid peccaui contra te. vel contra aliquē vt moriar. Ait villicꝰ Tu nihil peccaſti ſed pater tuus qui te cuʒ magna pecunia ⁊ ornamētis regalibus reliquit. Cui puella. Peto domine vt ſi nulla ſpes mihi eſt pmittas me deū teſtari Villicus ait. Teſtare Et deus ipſe ſcit ꝙ coactus te interficio Illa vero cū eſſet poſita in oratōne. venerunt pirate vidētes puellam ſub iugo mortis ſtare ⁊ hominem armatum volentem percutere eam clamauerunt Parce crudeliſſime barbare illa eſt noſtra preda nō tua victoria. At ille vt talia audiuit fugiēs poſt monumentū latuit in littore. Pirate vero rapuerunt virginē mare petunt Villicus rediit ad dominā ⁊ ait. Quod iuſſiſti factum eſt. tu vero vt conſulo induas te lugubrē veſtē ⁊ ego tecū ⁊ effundamꝰ lachrymas falſas in cōſpectu ciuiū ⁊ dicemꝰ eā ex graui infirmitate defunctā. Stranguilio vt audiuit tremor ⁊ ſtupor eū inuaſit ⁊ dixit. Da ergo et mihi veſtē lugibilē vt lugeā qꝛ tali ſcelere ſuʒ inuolutus. heu qd faciam Pater puelle iſtā ciuitatē a periculo mortis liberauit. Propter iſtā ciuitatē naufragium pertulit bona perdidit et penuriā perpeſſus. ⁊ reſtitutū eſt ei malum pro bono. Filiā ſuam quā miſit nutriendā crudelis leena deuorauit. Heu cecatus ſum lugeā innocentē. Victus ſum ad peſſimum venenoſumꝙ ſerpentē. eleuans oculos ad celū ait. Deus tu ſcis qꝛ mundus ſum a ſanguine Tharſie ⁊ requiras a dyoniſiada Reſpexit vxorem ſuā ⁊ ait. Quomodo ſuffocaſti filiam regis inimica dei hominūꝙ opprobriū. Illa vero induit ſe ⁊ filiā ſuam lugubres veſtes falſaſꝙ lachrymas fuderunt corā ciuibꝫ dicētes. Ciues chariſſimi ideo ad vos clamamus quia ſpes oculorꝫ noſtrorꝫ Tharſia quā vidiſtis ſubito dolore defuncta eſt et nobis cruciatus ⁊ amaros fletos reliquit quā digne ſepeliri fecimus. Tūc pergunt ciues vbi figuratū erat ex pmeritis patris fabricatū ex ere corpus vbi ciues tharſie virgini p bñficiis patris eius ſepulcrū ex ere colatum fecerunt. Igitur qui puellam rapuerant venerūt ad ciuitatem machilētam. Deponitur ergo illa inter cetera mancipia venalis Audiens eam leno infauſtiſſimꝰ ac impurus cōtendere cepit vt eam emeret. Sed athanagora princeps euiſdē ciuitatis vidēs eam nobilē pulchram ⁊ ſapientem obtulit decē ſiſtercias auri Leno ait. Ego dabo viginti. Athanagora ait. Ego dabo trigiuta. Leno. Ego quadraginta. Athanagora. Ego quinꝙ̄ginta. Leno octuaginta. Athanagora nonaginta. Leno centū ſiſtercias in pñti dabo ⁊ ait. Si quis amplꝰ decem ſiſtertias auri dabo ſupra. Athanagora ait. Ego ſi cū lenone contēdere voluero vt vnam emam plures venditurus ſum. Permittam eū emere ⁊ cū proſtituerit eam lupanar. intrabo prius ad illam ⁊ eripiam nodū virginitatis eius ⁊ erit mihi ſicut emeri eam. qd plura. Perrexit cū

lenone l ſaluatoriũ vbi habuit priapũ aureũ ⁊ gemmis adornatũ ⁊ ait. Puella adora iſtũ. Ait illa. Nunq̄ȝ tale adorem Et ait. Dñe nũq̇d lapſaten⁹ es tu. Leno ait. Quare. Et illa. q2 lapſateni colunt priapũ. Leno ait. Neſcis tu miſera q2 i domũ lenonis auari incurriſti. Puella proſternẽs ſe ad pedes ait. O dñe miſerere ỽginitati mee ne proſtituas hoc corp⁹ pro tali turpi titulo. Cui leno. Neſcis q2 apud lenonẽ ⁊ tortorẽ nec ꝑces nec l. crime valent. Tamẽ vocauit villicũ puellaꝝ ⁊ ait. Hec puella orneẜ veſtib9 puellarib9 ꝑcioſ ⁊ ſcribaẜ ei titulus. q̇cũq̄ȝ tharſiã violauerit mediam libꝛã dabit poſtea ad ſingl'os ſolidos patebit pp'lo. Villicus fecerat q̄d iuſſum fuerat. Cũ lenone añcedẽte turba tertia die cũ ſimphonia duciẜ ad lupanar ſed athanagora pꝛiceps prim⁹ ingrediẜ velato capite tharſia vidẽs añ eũ proiecit ſe ad pedes ⁊ ait. Miſerere mei dñe propter deũ ⁊ ꝑ deũ te adiuro ne me violes reſiſte libidini tue ⁊ audi caſus infelicitatis mee ⁊ originẽ vñ ſim diligẽter cõſidera. Cui cũ vniuerſos caſus ſuos expoſuiſſ3 pꝛiceps ꝯfuſus ⁊ pietate plen⁹ ait ei. Habeo ⁊ ego filiã tibi ſilem de q̄ ſiles caſus metuo. Hec dicens dedit ei xx. aureos dicẽs. Ecce habes ãpli⁹ pro ỽginitate q̄ȝ ĩpoſitũ eſt. dic aduenietibꝰ ſicut mihi dixiſti ⁊ liberaberis. Puella profuſis lacrimis ait. Ego piet ti tue grãs ago ⁊ ne alicui narrẽs q̄ a me audiſti. athanagora ait. niſi narrauero filie mee cũ ad talẽ etatẽ puenerit ſimilem caſum ne patiaẜ ⁊ cũ lacrimis diſceſſit. Cui exeũti obuiauit al'i⁹ ⁊ ait. quõ tibi cõuenit puella. Ait pꝛiceps. Nõ ꝑt meli⁹ Erat eni triſtis. Intrauit iuuenis. puella more ſolido oſtiũ claudit. Cui iuuenis. q̄ntũ dedit tibi pꝛiceps. Ait puella. xl. aureos. Et ille. Accipe integram librã auri. Pꝛiceps audiẽs ait. Quãto plus dabis tãto pl' plorabit. Puella nũmos accepit proijciẽs ſe ad pedes ⁊ caſus indicauit. Expoꝛiat⁹ iuuẽis ait. Surge dña hoies ſum⁹ caſib9 oĩs ſubiacem⁹ His dictis exijt. Vidit itaq̄ȝ athanagorã ridentẽ ait illi. Magn⁹ homo es non habes cui lacrimas ꝓpines niſi mihi. Et iurabãt ne hec v̓ba cuiq̄ȝ proderẽt ⁊ ceperũt aduentũ alioꝝ expectare. Venerũt multi dãtes pecuniã ſed flẽtes exibant. Poſtea obtulit lenoni pecuniã dicens Ecce preciũ virginitatis. Ait leno. Vide quotidie vt tãtas pecunias mihi offeras. Altera die adhuc eã ỽginẽ audiens irat⁹ vocans villicũ puellaꝝ dixit. Duc eã ad te ⁊ frãge nodũ virginitaẜ eius. Cui villicus ait. Dic mihi ſi ỽgo es. Ait illa Quãdiu vult de⁹ ỽgo ſum. Ait ille. Vñ tantã tuliſti pecuniã. Puella ait. Lacrimis profuſ͛ exponẽs caſus meos rogaui hoies vt miſericordiã ỽginitatꝭ mee hꝛent. Et proſternẽs ſe ad pedes ei⁹ ait Miſerere mihi dñe ſubueni captiue regꝭ filie ne violes me. Ait ille. Leno ẽ auarus neſcio ſi poſſis virgo ꝑmanere. Ait illa. Studijs liberalib9 ſum erudita ⁊ i genere maſculi poſſum modulari. Duc me i foꝝ vbi poteris facũdiã meã audire. Propone q̄ſtiones pp'lo ⁊ propoſitas ſoluã. In hac arte applicab9 pecunias quotidie. Ait ille. Mihi bñ placet. Ois pp'ls cucurrit ad ỽginẽ videdã. Ait illa. aggrediẜ facũdiã ſtudioꝝ q̄ſtiones ſibi preponi iuſſit. oẽs clare ſoluit. ⁊ ſic ꝑ talẽ modũ multã pecuniã a pp'lo recepit. Athanagora illã integra ỽginitate cuſtodiuit vt vnicã filiã ita vt eã3 donis multis villico cõmẽdaret. Cũ hec agerẽẜ venit appollo. xiiij. ãno iã trãſacto ad domũ ſtrãguilionis ⁊ dioniſiadis ad ciuitatẽ tharſim. Quẽ cũ vidiſſ3 ſtrãguilio p̄rexit rabido curſu. dixitq̄ȝ vxori ſue dioniſiade. Dixiſti appol. naufragũ eſſe mortuũ. ecce venit ad repetẽdã filiã Ecce q̇d dicturi ſum⁹ pro filia. Et illa. Miſer vir ⁊ ego cõiunx accipiamus veſtes lugubꝛes ꝑfundam⁹ lacrimas ⁊ credet nobis q̄ filia ei⁹ naturali morte defuncta ẽ. Cũ hec ita agereẜ intrauit appollo. Vt v̓o vidit eos veſte lugubꝛi ĩdutos ait. Quare in aduẽtu meo fundit̃ lacrimas. Credo ei q̄ iſte lacrime ñ ſunt veſtre ſ3 ſunt mee. Ait mulier. Nequaq̄ȝ Vtinã ad aures tuas ali⁹ et nõ ego aut cõiux mea dicer3 q̄d iã dicã. tharſia tua filia ſubito defũcta ẽ. appol. h̄ audiens totũ corp⁹ ei⁹ ꝯtremuit. diuq̄ȝ defix⁹ ſtetit. tãdẽ reſumpto ſpũ ituẽs mlierẽ ait

O mulier si filia mea defuncta ē vt dicꝭ nunqd ⁊ pecunia ac vestes similr̄ ꝑiert. At illa. Aliqua sunt aliq̄ perierūt Et dixerūt. Crede nobis q2 credidim⁹ q filiam veniētē inuenires ⁊ vt scias nos nō esse mētitos habem⁹ testimoniū Ciues enim nostri memores bñficioꝝ tuoꝝ in ꝓrio littore ex ere collato filie tue monumētū fecerūt qd potes videre. Appollonius credēs eā defunctā esse ad famulos ait Tollite hec famuli ⁊ ferte ad nauē ego vadā ad filie mee monumentū. Legit titulū sicut supi⁹ est scriptū stetit quasi extra se maledicēs ꝓprios oculos ⁊ ait. O crudeles oculi filie mee cernere nō potuistis lacrimas fundere His dictis ad nauē redijt ⁊ ait famul' suis Proijcite me q̄so i ꝓfunditatē maris. cupio enī in vndis exalare spm̄. ⁊ dū ꝓsperis nauigat tyꝝ reuersus subito mutatū ē pelag⁹. ⁊ p diuersa maris discrimia iactabant. Oībꝫ āt deū rogātibꝫ ad machilenā ciuitatē in q̄ erat filia sua tharsia venerūt Gubernator āt cū oībꝫ magnū plausum dedit. Ait appol. Quis sonus hilaritatis aures meas pcussit. Ait gubernator Gaude dn̄e q2 hodie natalicia celebrātur. Appolloni⁹ ingemuit ⁊ ait. Et oēs diē festū celebrēt pter me Sufficiat famul' meis pena mea ac dolor. dono eis decē aureos ⁊ emāt q̄ voluerint ⁊ diē festū celebrēt. Et q̄cūqꝫ vocauerit me vel gaudiū mihi fecerit crura illoꝝ frāgi iubeo. Dispēsator itaqꝫ necessaria tulit ⁊ redijt ad nauē. Cū igit' oībꝫ nauibꝫ nauis appollo. honoratior eēt cū mḡno cōuiuio ceteris meli⁹ celebrant naute appol. Athanagora q̄ tharsiā diligebat iuxta nauē ī littore ābulabat. vidit nauē Appollonij ⁊ ait. Ecce amici nauis ista mihi placet q2 video decēter esse patam Naute vt audiūt suā nauē laudari dixerūt ei O dn̄e rogam⁹ in nauē nr̄am ascēdas. Et ille. Mihi placet Ascēdit ⁊ libēti aio discubuit Posuitqꝫ decē aureos i mēsa ⁊ ait. Ecce n̄ frustra me iuitaueritis. Et dixerūt Dn̄e regratiamur vobis Cū āt pnceps vidiss3 oēs discūbentes ait. q̄s est dn̄s nauis. Ait gubernator. Dn̄s nauis i luctu morat'. iacet iferi⁹ ⁊ oportʒ mori i mari ꝯiugē ꝑdidit ⁊ filiā in terra aliena Athanagora ait vni suo ardalio noīe Dabo tibi duos aureos tamē descēde ⁊ dic ei. Rogat te pnceps ciuitatꝭ h⁹ pcede d tenebris ad lucē Ait iuuenis. Nō possum aureis tuis crura reparare. q̄re aliū q2 iussit q̄cūqꝫ eū appellauerit crura ei⁹ frāgāt Athanagora ait Hāc legē vobis ꝯstituit nō mihi. Ego āt descēdā ad eū dicito mihi quō vocat' At illi. Appol. audito hoc noīe ait intra se. ⁊ tharsia appellauit p̄sēsuū appollo. descēdit ad eū. quē vt vidit barba plixa caput squalidum submissa voce dixit. Aue Appollo. appolloni⁹ vt audiuit putās se ab aliquo suoꝝ appellari turbulēto vultu respiciēs vidit ignotū hoīem honestū ⁊ decoꝝ siluit Ait ei princeps. scio te mirari q ego ignot⁹ te appellaui. disce q2 pnceps sum h⁹ ciuitatꝭ athanagora noīe descēdi ad litt⁹ naues ꝯtuēdas inter cetera vidi nauē tuā decēter ornatā ⁊ amaui aspectū tuū. Inuitat⁹ etiā a nautis tuis. iō ascēdi ⁊ libēti aīo discubui. Inq̄siui dn̄m nauis quē dixerunt in luctu grādi eē ꝓpter qd ad te descendi vt te de tenebris pducerē ad lucē spero q2 dabit tibi de⁹ p⁹ luctū gaudiū. Appol. leuauit caput suū ⁊ dixit. q̄s es dn̄e vade i pace ego āt nō sum dign⁹ epulari. ⁊ iō āplius viuere nolo. Athanagora ꝯfusus ascendit i supiora nauis ⁊ dixit. n̄ valeo psuadere dn̄o vr̄o vt ad lucē exeat q̄d faciā vt reuocē a proposito morꝭ Uocauit vnū de pueris suis ⁊ ait. Uade ad lenone3 ⁊ roga eū vt mittat ad me tharsiā. h3 enī sapiam ⁊ smonē suauē. poterit eū forsitan exhortari ne tal' tal'r moriat' Uenit igit' puella ad nauī. ad quā ait athanagora Ueni ad me tharsia vbi nūc est ars studioꝝ tuoꝝ vt ꝯsoletꝭ dn̄m nauis i tenebris sedētē ⁊ vt prouoces eū exire ad lucē q2 nimis dolet pro cōiuge ⁊ filia sua Accede ad eū vt ad lucē veiat. q2 forte deus p te luctū suū in gaudium cōuertet Si enim hoc poteris facere dabo. xxx. sistercias auri ⁊ tot argēti ⁊ p triginta dies redimā te a lenone Puella hoc audiēs cōstāter ad eū descēdit ⁊ hūili voce salutauit eū di. Salue q̄cūqꝫ es ⁊ letare scias q2 innocēs virgo q̄ virgitatē suā int' naufragia sua ⁊ castitatē iuiolatā obsuauit

te ſalutat. tūc in carminib⁹ cepit modu
lata voce cātare ⁊ in tanta dulcedine q̄
admirabaꝛ appolloni⁹ ⁊ dixit cantando
ea q̄ hic ſequunꝛ. Per ſcortes gradior
ſed ſcortū ↄſcia nō ſum. Sic ſpinis roſa
neſcit violari ⁊ vllis. Corruit ⁊ raptor
gladiū ferientis ab ictu. Tradita lenoni
nō ſum violata pudore. Vulnera ceſſaſ
ſent animi. lacrimeq̄ deeſſent. Nulla er
go melior ſi noſcā certa parentes. Unica re
galis generis ſum. ſtirpe creata. Ipſa iu
bente deo letari credo aliqn̄. Fuge modo
lacrimas curā diſſolue modeſtā. Red-
de polo faciē mēteq̄ ad ſydera tolle. Iā
de⁹ eſt hoīm plaſmator rector ⁊ auctor.
Nō ſinet has lacrimas caſſo finire labo
re. Ad hec appolloni⁹ leuauit oculos et
vt puellā vidit ingemuit ⁊ ait. Heu mi
hi miſero q̄ diu luctabor grās ago pru
dētie tue ⁊ nobilitati. Hanc vicē repen
do vt memor tui ſum qn̄ letari licet reg
ni mei viribꝫ leuabor. Forſitan vt dicis
regio genere orta es natalibꝫ parentū tuo
rum repn̄tabens. nūc accipe centū aure
os ⁊ recede noli me appellare. Recenti
enī luctu renouata calamitate tabeſco.
Puella accept̄ aureis abire cepit ⁊ ait
ad eā Athanagora. quo vadis tharſia.
ſine fructu laboraſti non potuiſti facere
miſericordiā ac ſubuenire hoi interficiē-
ti ſe. Et ait tharſia. Oīa q̄cūq̄ potui fe
ci. ⁊ dās mihi centū aureos abire roga
uit. Athanagora ait. Dabo tibi ducētos
⁊ deſcēde ⁊ redde ei quos dedit ⁊ dic ſa-
lutē tuā q̄ro ⁊ nō pecuniā. Deſcendens
tharſia ait ⁊ ſedit iuxta eū. Si i iſto ſqua
lore eſtimaſti manere pmitte me tecū
ſmocionari. Si g̃ parabolaꝝ mearꝝ ſoluerꝭ
q̄ſtionē. vadā. ſin alias refundā tibi pe
cuniā ⁊ recedā. Tūc appolloni⁹ ne reci-
peret pecuniā ſꝫ etiā puelle prudētiā ne ne-
garet ſmones ait. Licꝫ i mal' meis nul
la cura mihi ſuppetat niſi flēdi ⁊ lugēdi
tn̄ ne ornamēto prudētie tue careā dic q̄
mihi iterrogatura es ⁊ abſcede. Peto ei
vt fletibꝫ meis ſpacium tribuas. Ait
Tharſia Audito me. eſt dom⁹ i terris q̄
nobis clauſa reſultat. Ipſa dom⁹ reſonat
tacit⁹ ſꝫ nō ſonat hoſpes. ambo concurrunt
hoſpes ſil' ⁊ dom⁹ vna. Et ait. Si rex es vt
dicis ↄuenit te eē mihi prudētiorē ſol
ue q̄ſtionē. ait appolloni⁹. Nec ſcias me
eſſe mentitū dom⁹ q̄ in terra reſonat vn
da eſt. hoſpes tacitus piſcis eſt q̄ cū do
mo ſua currit. At illa. Lōga feror velox
formoſe filia ſilue. Innumera pariter co
mitū ſtipāte caterua. Curro vias mul
tas veſtigia nulla relinquo. Appolloni⁹
ait. Si licitū eſſet oſtēdā tibi multa que
neſcis cū rn̄debo q̄ſtionibꝫ tuis. miror
te tā tenera etate mirifica prudētia eē
imbutā. Nāq̄ arbor ſtipata catervis vi
as mltas currens ⁊ veſtigia nulla relin
quēs nauis ē. ⁊ addidit puella. Per ro
tas ⁊ edes innoci⁹ ille ptrāſit. eſt calor
in medio magn⁹ quē nemo remouit. Nō
eſt nuda dom⁹ nud⁹ ſꝫ ↄuenit hoſpes. Si
luctū poneres innocēs intrares i ignes
appolloni⁹ ait. Intrarē balneū vbi hinc
inde flāme p tabulas ſurgūt. Nuda do
m⁹ i q̄ nihil eſt nud⁹ hoſpes ↄuenit ⁊ nu
d⁹ ſudabit. Cūq̄ hoc ⁊ ſimilia dicerent
puella miſit ſe ſup appol. ⁊ diſtractꝭ ma
nibꝫ eū āplexabaꝛ dicēs ei. Exaudi vo
cē depcantis. reſpice vginē q̄ vir talis
prudētie mori nefariū ē. Si ↄiugē quā
deſideras de⁹ ex ſua grā tibi reſtituat. ſi
filiā ſaluā quā defunctā dicis inuenire
poterꝭ. p gaudio oportꝫ te viuere. appol.
cū hec vba audiſſet i iracūdiā vſus eſt.
ſurrexit ⁊ puellā cū pede pcuſſit. Impl'
ſa vo cecidit vgo ⁊ genis ei⁹ rupt̄ cepit
ſanguis effluere. ↄturbata vo cepit fle
re ⁊ dt̄. O deus cōditor celoꝝ vide affli
ctōeꝫ meā nata ſum int̄ fluct⁹ ⁊ pcellas
maris. mr̄ mea doloribꝫ cōſtricta defun
cta ē ⁊ ſepultura ē ei negata. i t̄ris orna
ta a pr̄e meo ⁊ i loculo poſita cū xx. ſiſter
ciis auri mari tradita ē. Ego vo infelix
ſtrāguilioni ⁊ dyoniſiade ipiiſſimis ho
minibꝫ a pr̄e meo ſum tradita cū orna
mētis ⁊ regalibꝫ veſtibꝫ ⁊ iuſſa ſum a ſer
uis eoꝝ occidi. tādē petiui vt deū iuocā
rē anteq̄ me occideret mihi cōceſſit. Pi
ratis ſupuenietibꝫ rapta ſum ⁊ q̄ me oc
cidere volebat fugā petijt ⁊ in hūc locū
deducta ⁊ de⁹ qn̄ ei placet me reddat pr̄i
meo appol. Appoll. audiēs oīa hec ſigna
certiſſiā exclamauit voce mag̃ ⁊ ait. O
dn̄e miſicors q̄ cōſpicis celū ⁊ abyſſū ⁊
oīa ſecreta patefacis bn̄dictū ſit nomē
tuū. Cū hec dixiſſet cecidit ſup āplex⁹

tharſie filie ſue ꝛ oſculat⁹ eſt eam cum
leticia ꝛ p̄ gaudio fleuit amare ꝛ ait. O
dulciſſima nata mea ꝛ vnica dimidiuz
aīe mee nō moriar ꝓpter te. īueni ꝓpter
quā volui mori. alta voce clamabat di
cens Currite famuli currite amici cur
rite oēs ꝛ miſerie mee finē imponite in
ueni quā ꝑdiderā. ſ. vnicā filiā meam.
Audito clamore famuli curreꝛ̄t. currit
īt illos athanagora priceps ꝛ deſcēdēti
bus illis in nauim inueneꝛ̄t illū flentē
pre gaudio ſup collū filie ſue ꝛ dicentez
Ecce filia mea quā lugeo dimidiū aīe
mee iā volo viuere om̄es pre gaudio cū
eo flebāt. Tūc erigēs ſe appolloni⁹ pie
ctis veſtib⁹ lugubrib⁹ indut⁹ eſt veſtib⁹
mūdiſſimis ꝛ oēs dixeꝛ̄t. O dn̄e q̄ꝫ ſi
mil' eſt filia tua vobis. ſi nō eſſet aliō ex
ꝑimentū ſufficeret eius ſilitudo ad ꝓ
bandū eā eſſe filiā tuā Tūc filia bis ter
quater oſculata eſt patrē ꝛ ait O pr̄ be
nedictus deus q̄ mihi grām dedit ꝙ te
videre potero tecū viuere tecū mori et
narrauit ei quō a lenone ꝯpata ꝛ ī lupa
nari eſt poſita ꝛ quō deus ꝟginitatē ſuā
cuſtodiuit. Audiens hoc athanagora ti
mēs. ſ. ne filiā alteri in vxorē daret mi
ſit ſe ad pedes appollonij dicēs Adiuro
te ꝑ deū viuū q̄ te prēz filie reſtituit ne
alteri filiā des in cōiugē niſi mihi. ſum
enī priceps h⁹ ciuitatꝭ meo auxilio ꝟgo
ꝑmāſit ꝛ me duce te patrē agnouit. cui
appolloni⁹ ait. Nō poſſum tibi eſſe ꝯtra
rius qꝛ multa ꝓ filia mea feciſti ꝛ iō op
to vt ipa ſit vxor tua Et tūc reſtat vt vī
dicem me a lenone Athanagora ciuita
tem ītrauit ꝯuocatiſqꝫ ciuib⁹ dixit. Ne
pereat ciuitas ꝓpter vnū impium Scia
tis appollo. regem prēm tharſie huc ve
niſſe. ecce claſſes nauiū ꝓperāt cuz gran
di exercitu ad deſtruendā ciuitatē prop
ter lenonez q̄ filiā ſuā tharſiā ī lupana
ri ꝯſtituit. His dictis ꝯcurſus fact⁹ ē ꝛ
tanta cōmotio ppli vt nec viri nec fe[m]e
manerent q̄n currerent om̄s ad appollo
niū regem videndo eum ꝛ miām ab eo
petendo. Ait athanagora. Cōſulo ad h̄
vt nō deſtruat̄ ciuitas deducat̄ ad eū le
leno. captus eſt ſtatim ꝛ ligatis manib⁹
leno a tergo deducit̄ ad regez appoll. re
gia veſte indutus tōſo capite dyadema

īpoſuit capiti ſuo tribunal aſcendit cū
filia ꝛ ciuib⁹ dicens Videt̄ tharſiā ꝟgi
nem a prē ſuo hodie cognitā. cuius tur
piſſimus leno q̄ntum erat in eo corrup
tōnem cōfuſionemqꝫ ꝑpetuā ꝓcurabat
nec amicicia ſua nec prece nec p̄cio deſi
ſtere volebat facite ergo filie mee vin
dictā. Om̄es vna voce dixeꝛ̄t. Dn̄e le
no viu⁹ cōburat̄ ꝛ diuitie ei⁹ puelle den
tur. Protin⁹ adducit̄ leno ꝛ corā oībus
in igne ponit̄ ꝛ total'r cōburit̄. Tharſia
ait villico. Dono tibi libertatem qꝛ bn̄
ficio tuo ꝛ ciuiuz ꝟgo ꝑmāſit ꝛ donauit
ei ducentos aureos ꝛ libertatem. Liber
tatem cunctis puell' corā ſe p̄ntatꝭ ꝑdo
nauit ꝛ dixit. q̄d de corpe vr̄o actenus
ſeruiſtis ex hoc libere eſtote Appolloni⁹
ad ppl'm loq̄ns grās vobis de bn̄ficijs
vr̄is reddo mihi ꝛ filie mee factis Nūc
ergo tribuo vobis auri pōdera q̄nqua
ginta. Illi ei capita ſua inclinabāt gra
tias referentes Ciues om̄es ſtatuā ap
pollonij in medio ciuitatꝭ ſtatuerunt. et
in baſi ſcripſeꝛ̄t. Tyro appollōio reſtau
ratori domorum nrāꝝ ꝛ tharſie ſanctiſſi
me filie eius ꝟgini. Poſt paucos dies
appollonius tradidit filiā ſuā in cōiugē
athanagore cuz ingēti leticia totius ci
uitatꝭ ꝛ cū genero ꝛ filia nauigās cū oīb⁹
ſuis volēs ꝑ tharſum ꝓficiſcēdo ad pa
triā ſuā ire ī ſomnis āmonitus ē ꝑ āge
lum vt epheſum iret ꝛ intraret ī tēplum
epheſoꝝ cuz filia ꝛ genere ſuo ibiqꝫ oēs
caſus ſuos alta voce exponerz quos paſ
ſus eſſz a iuuētute ſua poſtea veīrz thar
ſum ꝛ vindicaret filiā ſuā Appol. exꝑge
factus oia indicauit generi ꝛ filie ſue.
Illi āt dixeꝛ̄t. Fac dn̄e qō tibi videt̄ bo
num tūc iuſſit gubernatorem nauigare
epheſum. Qui cū deſcendiſſet rati cū ſu
is tēplum petijt et cōiunx ſua int̄ ſacer
dotes ſancte vixit. rogauit vt templū
apiret̄. qō fcm̄ eſt. Hec audiens vxor
ei⁹ ꝙ q̄dā rex venerat cum filia ꝛ genero
gēmis regalib⁹ ornauit caput ſuū ꝛ in
duit ſe veſte purpura ꝛ cum honeſto co
mitatu tēplū ītrauit. erat nimis pulcra
ꝛ ob nimiū caſtitatꝭ aōrez aſſerebāt oēs
nullā tā gratā eē ꝟginē. quā vidēs app.
nullaz noticiā e⁹ hēbat. miſit ſe ad pedes
ei⁹ cū filia ꝛ genere. tāt⁹ enī ſplēdor ei⁹

pulcritudīs iminebat vt ipa dyadema
eſſe videntibꝫ putaret'. ſtatuit in templo p̄
cioſa munera ꝛ poſt hec cepit appolloni
us dicere ſicut angel' ei dixerat Ego ab
adoleſcētulo rex nat' tyr' appollonius
noīatus cū ad oēm ſciam puenissem re
gis iniqui antiochi queſtionē exolui vt
eius filiā acciperē Ille vo eā defloraūit
ac in impietate ſua ꝯtinue tenuit ꝛ me
occidere conabat'. fugā petij ꝛ i mari om
nia pdidi ꝛ poſt a rege altiſtrate gratiſſi
me ſuſceptus in tantū ei' beniuolentiā
ſum exptus vt mihi filiā ſuā in vxorē
daret. Deide mortuo antiocho ad reg-
nū pcipiendū vxorē meā mecum duxi
Hāc filiā pepit vxor mea in mari de cu
ius ptu defuncta ē quā ego cū xx. ſiſter-
cijs aureis i loculo clauſam in mari mi
ſi vt inuēta digne ſepeliret' Et hāc filiā
meā nequiſſimis hoībꝫ ad nutriēdū cō
mendaui ꝛ ſuperiores ptes egipti petij.
Quarto āt decimo āno adueniēs vt fi
liā meā expeterē dixerīt mihi eā eē defū
ctā. ꝛ dū credidi in luctu vixi ꝛ in lugu-
bribꝫ veſtibus ꝛ mori cupiēs mihi filia
mea reddita ē. Cū hec ꝛ his filia narra
ret altiſtratis regis filia vxor ei' leua-
uit ſe ꝛ rapuit eū in amplex' voleſqꝫ eū
oſculari Appolloni' āt repulit eā a ſe cū
indignatōe ignorās q vxor ſua eēt. At
illa. O dn̄e mi. dixit cū lacrimis. dimi
diū aie mee cur ſic agis Ego ſum ꝯiunx
tua altiſtratis regis filia ꝛ tu es tyr' ap
polloni' marit' ꝛ dn̄s meus. tu es magi-
ſter me' q̄ me docuiſti. tu es naufragus
me' quē amaui nō cauſa libidīs ſed ſapi
entie. Appolloni' hoc audiēs ſtati noti
ciā ei' hn̄s cecidit ſup collū ei' ꝛ p̄ gau
dio lacrimas emiſit dicēs. Bndict' altiſ
ſimus q̄ mihi filiā cum vxore reddidit
At illa Vbi eſt filia mea Et ipſe oſidēs
tharſiam dixit Hec eſt filia tua tharſia
Illa vo oſculata ē eā ꝛ ſic cū leticia ma
gna i tota ciuitate illa ꝛ i circuitu q rex
appolloni' vxorē ſuā in templo inuenit
famatū eſt. Appolloni' aſcēdit nauē cū
vxore ꝛ filia ꝛ genere reuertēs ad patri
am ſuā Veniēs igit' appolloni' ātiochiā
regnū ibi reſuatū recepit ꝛ pgens tyr
ꝯſtituit in locū ſuū athanagorā gener
ſuū Deinde cū ipſo genere vxore ꝛ filia
ꝛ cū exercitu regio veniēs tharſū iuſſit
apprehēdere dyoniſiadē ꝛ ſtrāgulionē
ꝛ duci an̄ ſe ꝛ coram omnibꝫ ait. Ciues
tharſenſes nunq̄t veſtꝛ alicui extiti in
grat' Omnes dixerūt. Nō dn̄e pati ſu
mus p vobis mori. hec ſtatua eſt facta
q2 nos a morte ſeruaſtis Appolloni' ait
Cōmēdaui filiā meā ſtrāgulioni ꝛ dy
oniſiadi vxori ſue ꝛ eā mihi reddere no
luerunt. Infelix mulier ait. Bone dn̄e
nunq̄t turpe titulū monumēti ei' legiſti
Appolloni' iuſſit filiā ſuā venire in pn̄
tia oīm ꝛ tharſia maledixit mulieri et
dixit Aue. ſalutat te tharſia ab infer' re
uocata Infelix mlier vidēs eā toto cor
de ꝯtremuit ciues mirabāt' ꝛ gaudebāt
Et iuſſit tharſia venire villicum cui ait
Theophile tu agnoſti clara voce reſpō
de q̄s ad interficiendū me te obligauit
Villic' ait. Dyoniſiades dn̄a mea Tūc
ciues rapuerūt ſtrāgulionē ꝛ dioniſia
dem ꝛ extra ciuitatē trahentes lapida
uerūt Volētes ꝛ theophilū occidere ſed
tharſia eū a morte liberauit dicēs Niſi
mihi ſpaciū ad orādū dediſſꝫ mō eū nō
defenderē. Appolloni' dedit munera ci
uitati ad reſtaurādū ciuitatē ꝛ morat'
eſt ibi tribꝫ menſibꝫ. Nauigans iā pen
thapoli ciuitatē curiā ingredit' ad alti
ſtratem regē gaudens Rex ſenex fact'
eſt. vidit filiā ꝛ nepti cū marito ſuo re
ge p integꝝ ānū letāt' inſil' vna pmāſe
rūt. p' hec morit' pfecta etate. maibꝫ eo
rū dimittens dimidietatem regni ſui
appollonio ꝛ medietatē filie ſue Oībꝫ
his pact' dū ābularet appolloni' iuxta
mare vidit piſcatorem q̄ eū p' naufra
giū accepit. iuſſitqꝫ eū apphēdere ꝛ ad
palaciū duci. vidēs piſcator a militibꝫ
ſe apphēdi putauit occidi. igreſſus ap
polloni' iuſſit eū adduci ad ſe dicēs. hic
panimph' me' q̄ mihi p' naufragiū opē
dedit ad ciuitatem venire oſt ꝛ dixit ei
Ego ſum appolloni' tyr' ꝛ iuſſit ſibi da
ri. cc. ſiſtercias ſuos ꝛ ācillas ꝛ fecit eū
comitē ſuū q̄diu vixit. Elamit' q̄ ei de
antiocho nūciauit pcidēs ad pedes ap
pollonij ꝛ ait ei. Memor eſto dn̄e elami
ti ſui tui Appoll. apphēſa manu ei' ere
xit eū fecitqꝫ eū diuitē ꝛ ordiauit i comi
tē. His explet' genuit appolloni' filiū de

cõiuge ſua quẽ in locũ aui ſui alti ſtratiſ cõſtituit regẽ. Uixit apolloni⁹ cũ cõiuge ſua. lxxxiiij. ãnos ⁊ tenuit regnũ anthiochie ⁊ tyri ⁊ tyrenenſiũ q̈ete ac feliciter. caſus ſuos deſcripſit ⁊ duo volũia pfecit / vnũ in tẽplo ephesoꝝ alteꝝ i ſua bibliotheca collocauit defũctus eſt ⁊ pergit ad vitã eternã. Ad ⁊c.

De celeſti patria. Ca. cliiij.

Narrat geruaſius q in ediſſa ciuitate ob pſentiam ſancte imaginis xpi null⁹ hereticus viuere põt. null⁹ paganus null⁹ idoloꝝ cultor. nullus iude⁹. Sed nec locũ illũ barbari pñt inuadere. ſi qñ exercit⁹ obuenit hoſtilis ſtãs ſup portã ciuitatꝭ innocẽs puerul⁹ epl'ã legit ⁊ ſic eadẽ die qua legit' epl'a aut placãt' barbari aut fugiũt effeminati. Moraliſatio.

Chariſſimi. Iſta ciuitas ẽ ciuitas illa d̃ qua in apocalipſi d̾r. Uidi ciuitatẽ ſcãm ierl'm deſcẽdentẽ de celo nouã ſicut ſpõſã ornatã viro ſuo Ciuitas iſta cõſtruit' ex viuis lapidibꝫ i. ſanctis martyribꝫ ⁊ alijs deuotꝭ ⁊ placẽtibꝫ in qua ꝓpter preſẽtiã ſancte ymaginis xpi null⁹ idoloꝝ cultor aut heretic⁹ neqꝫ barbarus audet accedere nec locũ illũ inuadere. Uel ciuitas iſta põt dici corpus noſtꝝ i quo ꝓpt pñtiã ſancte imaginis xpi. i. aie infuſe ⁊ p baptiſmũ a peccato originali lote. nll'us heretic⁹. i. nulla dyaboli verſutia aut põpa viuere poteſt qm̃ in baptiſmo deo firmiter adherere promiſimus ⁊ dyaboli põpis abrenũciauim⁹. qm̃ hõ ad imaginẽ trinitatis ſctẽ factus ⁊ creat⁹ eſt. vt d̾r. Geneſis. i. Faciam⁹ hominẽ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ noſtrã. iõ diabolus in eo poſt baptiſmũ viuere nõ põt niſi homo voluerit. Hoſtis enĩ noſter ita debilis ẽ q neminẽ ſuperare poterit niſi hõ voluerit. Sꝫ nec locũ illũ barbari pñt inuadere. barbari ſunt peccata mortalia q̃ p pñtiã diuine gratie animã noſtrã inuadere ñ poſſũt Et ſi ex fragilitate ꝯditõis noſtre ⁊ carnis ſuggeſtione anima p peccatum aliqd̃ mortale aut ſaltẽ enorme inuaditur puerulus innocẽs. i. ꝯſcia remordens exercitũ hoſtilẽ obueniẽtem p epl'ã ꝯfeſſiõis debet repellere ⁊ poſt cõfeſſiõꝫ p peccatis ſatiſfacere. Et ſic eadẽ die q̃ puerul⁹ ſtãs in porta. i. inchoatiõe bone vite epl'am emẽdatiõis ⁊ cõfeſſiõis legit toties quoties barbari ꝯſciam inuadẽtes ⁊ bonũ opus noſtꝝ retardẽtes aut placãt' aut effeminati fugiũt. ſꝫ nuqꝫ placãtur qꝛ dũ bona opa nr̃a cõſpiciũt pl⁹ in temptatiõis furiã vertũt' ⁊ inſaniũt. Si aũt ex lapſu carnis nos in pñti laqueum inciderim⁹ nullã tñ ex hoc placatõeꝫ dyaboli vt a tẽptatiõe villa deſiſtet habere poterim⁹. Ergo effeminati ⁊ deuicti a nobis fugiũt Stultũ ei eſt ſeruire dyabolo q̃ nĩſo placat' obſeq̃. ſꝫ adherẽdũ ẽ deo q̃ ſibi ſeruiẽtibꝫ vitã ⁊ mercedẽ eternã retribuit. De mõ pugne i paſſione xpi ꝯ dyabolũ. Capitulũ. clv.

Frangliā vt narrat geruaſius ad terminos epatus elienẽſiſ ẽ caſtrũ cathubica noie. infra cui⁹ limites e vicino loc⁹ eſt quẽ wandleburiã dicũt eo q illic vãdali i ptes britanie ſeua xpianoꝝ pemptõe vaſtãtes caſtramẽtati ſunt. Ubi vo ad mõticuli apicẽ ſixere tentoria planicies in rotũdũ vallatꝭ circũcluditur vnico ad inſtar portal' aditu patẽs ad ingreſſuꝫ In hãc cãpi planiciẽ vt ab antiquiſſimis tpibꝫ colit' fama q̃ vulgo teſtat' poſt noctꝭ ꝯticinũ lucẽte luna. ſi qs miles exclamat miles ꝯueniat. ſtati exaduerſo miles occurrit q̃ ad ꝯgrediẽdũ patus ꝯcurrẽtibꝫ eqs aut reſiſtẽtem deijcit aut deijcit' Et intra adit⁹ illi⁹ ſepta ſolus miles ingredit' ⁊ ab exteriori aſpectu alicui⁹ foris nõ artat'. ad h⁹ rei fidẽ rẽ geſtã ⁊ multis vulgo cognitã ſubiũgo quã ab icolis ⁊ indigenis audi tui meo ſubieci. Erat i britania maiori paucis exactis diebꝫ miles alb̾t⁹ in armis ſtrenuiſſim⁹ oĩbꝫ virtutibꝫ decorus. Hic aliquo die caſtꝝ memoratũ hoſpes ingredit' Et cũ in hyemis intẽperie p⁹ cenã noctu familia diuitꝭ ad focũ vt potentiꝫ moris ẽ. recedẽdis antiqs geſtis operã daret. tãdẽ occurrit ab indigenis pͣtatũ mirabile recẽſitũ. Uir g̃ ſtrenu⁹ vt qd̃ auribꝫ hauſerat rei ipi⁹ experientia

probaret. vnū d̄ nobilib⁹ armigeris ele
git quo cōite locū adijt. Ad oñſum locū
loricat⁹ miles appropinquās aſcendit
dimiſſoq; ſeruo nobili ſol⁹ campū ingre
ditur. Exclamat miles vt alter inueniat
⁊ vocē ex oppoſito miles ad inſtar fulmi
celer occurrit. pariq; vt videbat armat⁹
Quid plura Extenſis clipeis. directis ha
ſtis equi cōcurrūt. eqtes in pulſib⁹ mu
tuis ꝯcutiūt ⁊ eliſa iam alteri⁹ lancea.
ictuq; euaneſcēte ꝑ lubricū. albert⁹ ad
uerſariū ſuū potēter impulit ad caſum.
Cadēs ⁊ ſine mora reſurgēs albertū per
luta reſpicit equū ex cauſa lucratiua ad
ducere lāceā ſubducit ⁊ dū eā mō iaculi
miſſibilis emittit femur alberto ictu a
trociſſimo trāſfodit. Ex aduerſo miles
nr̄ aut ꝑ gaudio victorie ictū vulnuſq;
nō ſentiēs aut diſſimulās diſparēte ad
uerſario cāpū victor egredit equū lucra
tū armigero tradidit ſtatura grādē leui
tate agilē ⁊ in apentia pulcerrimū. Re
gredienti viro nobili turba familiaris oc
currit. euētū miraf caſuq; deiecti militis
gratū habēs ⁊ ſtrenuitatē tā illuſtris ba
ronis cōmēdans. Et cū caligas ferreas
diſcalciaret vnā ſanguinis coagulo vi
dit cōpletā. Stupet familia de vulnere
ſ; dñs idignaf timere. Cōcurrit excita
tus ꝑplus ⁊ quos ante ſomn⁹ pſſerat ex
creſcēs admiratio ducit ad violādū Ce
lis triūphi equ⁹ freno nō dimiſſo tene
tur ad publicū cōſpectū expoſit⁹. oculis
toruis. ceruice erecta. pilo nigro. ſella
militari Iā gallicātus aduenerat. equ⁹
ſaltib⁹ eſtuās natiu⁹ ebuliēs. pedib⁹ ter
rā pulſās. lor; qb⁹ tenebaf diruptis in na
turale; ſe recipit libertatem fuga facta
inſecut⁹ diſpuit ⁊ nobilis miles nr̄ id in
iuſti vulneris ppetuū h; momētū. q̄d ſin
gulis ānis illo eodem noctis renouāte
momēto vuln⁹ in ſupficie cut; ſupductū
recrudeſcebat Vn̄ factū ē vt poſt annos
paucos miles illuſtris trāſfretauit. et
ſub multiplicata ꝯ paganos pūgnandi
ſtrenuitate vitā dño reddēs cōmēdauit

Moraliſatio.

Cariſſimi. Iſte miles ſtrenuiſſi
m⁹ ē dñs nr̄ ieſus xp̄s q̄ ē miles
et rex regū ⁊ dñs dñantiū qui cū milite
ſc; dyabolo pugnatur⁹ de caſtro ſupnoꝝ
ciuiū mūdū iſtū ingredit. humanū gen⁹
redimi nō potuiſſet niſi dei fili⁹ mūdū
ꝯ diabolū pugnatur⁹ intraſſet. Nā ante
xp̄i natiuitatē null⁹ ſcōꝝ q̄ꝗ; iuſtus fue
fuerit regnum celorum intrare potu
it ꝓpterea dei fili⁹ ex ꝯſultu dei pr̄is ab
indigenis ſuis ſ; mirabile intelligēs q̄
añ multa annoꝝ milia limbū inferni in
troierāt. vnū de nobilib⁹ armigeris ele
git. quo comite mūdū iſtū intrauit. cui
equū añ tps pugne cōmēdauit. q2 dum
xp̄s de maria virgine naſci voluit ab ei⁹
puriſſimo ſanguine ſpūſcō coopāte car
nē ſumpſit quam pro armigero deputa
uit. ſed cū miles iſte cāpū intraſſet ⁊ ad
uerſariū ſuū dyabolū ꝯſideraſſet exclā
uit miles vt nō alterū inueniat ⁊ ecce ex
oppoſito alter miles. ſ. dyabol⁹ ad iſtar mi
litis ꝑ ſupbiā armat⁹ occurrit. ſ; dñs nr̄
oēs quos ſecū habuit dimiſit ſol⁹ cāpū
itrauit pter equū. i. humanitatē. Qui
dū tps paſſiōis ei⁹ appropinquaret et
iudei eū caperēt ⁊ crucifigerēt nullū ſe
cū habuit. q2 diſcipuli vt euāgeliſte te
ſtanf relicto eo fugierūt In orto ſol⁹. in
captura ſol⁹. i cruce ſolus i oīb⁹ paſſioni
bus ſuis ⁊ anguſtijs corpis ſol⁹ ita vt im
pleretur illud Iſa. Torcular calcaui ſo
lus de gētib⁹ nō ē vir mecū. Quid plu
ra extēſis clipeis. directis haſtis eq ⁊c.
q2 dū xp̄s humanā naturā ad quā redi
mēdā venerat a lapſu prioꝝ parentū erige
ret hūilitatē ſue clipeū extēdit. haſtā ſu
perbie neqſſimi dyaboli fregit ⁊ aduerſā
riū ſuū potēter impulit ad caſū ⁊ ad in
ferni ꝓfundiſſima dimerſit. Sz miles
nr̄ ieſus xp̄s in hac pugna. i. paſſiōe ſua
ꝑ iude traditiōe; ⁊ multiplicatā deriſi
onē ac poſtremā ꝑ mortē crucis ſenten
tie ꝓ latiō; cadēs ⁊ cito reſurgēs q2 die
tercia ſicut ipe teſtaf de ſe pcedā vos i ga
lileā. reſurrexit Tūc aduerſari⁹ xp̄i lāce
am i die paſceues ſubducit ⁊ femur nobi
liſſimi regis nr̄i ictu atrociſſimo trāſfo
dit. Et xp̄s aut ꝑ gaudio victorie ictum
vulnuſq; nō ſentiēs aut diſſimulās diſ
parēte aduerſario. q2 dū xp̄s moreref i
cruce dyabol⁹ ſi qd i eo poteſtatē hr̄e potu
iſſet ad eū venit q2 pū hoīe; eū credidit
miles diſparēte aduerſario ⁊ debellato
mūdi cāpū victor egredit. equū lucratū

id eſt corpus ⁊ animã in die aſcenſiõis ſue deo p̃ri tradidit. Sȝ dñi nobilis iſte de mũdo in mõte oliueti ad p̃rem regre diẽ turba familiar̃ occurrit. Oĩm oĩm patriarchaꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ numerꝰ alioꝝ ꝗ̃ ſctõꝝ exercitus letiſſimi ex victoria fa‑cti. ⁊ in limbo infernoꝝ adhuc recluſi ſin gulati dicebãt. Aduenisti deſiderabil' ⁊c. Euentũ miranẽ caſum delecti milit̃ ad uerſarij ſui gratiſſimũ h̃abẽtes ⁊ ſtrenu itatẽ tã illuſtris baronis cõmẽdãtes. ſȝ ⁊ miles vulnera de triũpho in ſignũ vi‑ctorie retinuit q̃ in extremo iudicio iu ſtis ad p̃miũ ⁊ pctõrib⁊ ad ſupplicium oſtẽ det. Stupet familia de vulnere. i. oẽs ele cti miranẽ de tã acerba morte ⁊ chriſti paſſiõe ei regratiãtes. ſȝ dñs dedignaẽ timere q꜖ viriliter ꝯ mũdũ carnẽ et de‑monẽ pugnauit ac potẽter ſupauit. De uotus cõcurrit excitatꝰ ip̃s q̃ prius cũ xp̃o cõpaſſiõȝ nõ habuit ſȝ viſis vulne‑rib⁊ ⁊ in mẽte ptractis amatis paſſioni bus quos priꝰ ſomnꝰ obliuiõis ⁊ igno‑rãtie p̃fferat excreſcẽs admiratio ducit ad vigilãdũ Huiꝰ triũphi teſtis ẽ equꝰ i. xp̃i cruentatũ corpꝰ in quo vt Iſa. di cit A plãta pedis vſq̃ ad verticẽ capitis nõ eſt ſanitas. ad p ublicũ ꝯſpectui oĩm fideliũ iu memoriã eſt repoſitũ. Iã gal licãtus aduenerat ⁊ equꝰ ſaltib⁊ eſtuãs narib⁊ ebuliẽs ⁊ pedib⁊ terrã pulſãs ⁊c. Per gallicãtũ horã mortis xp̃i videlicȝ nonã que tũc erat ſm gẽtiles hora vere meridiei ĩtelligimꝰ. attamẽ oĩb⁊ nobis erat nox cũ ꝓpheta dicat. Uanũ ẽ vobis ãn lucẽ ſurgere. q꜖ quotquot ãn xp̃m na ſcebãẽ ad infernũ deſcẽderẽt. Propterea xp̃s eſtuãs ẽ ſaltib⁊ reſurgẽdi ⁊ ad celos aſcẽdendi. Ebuliẽs narib⁊ in terrorẽ oĩ niũ damnatoꝝ ĩ die iudicij extremi. Et pedib⁊ terrã pulſãs. i. hoĩes de terra re ſurgere faciẽs cũ vox tube nouiſſime ſo nuerit. Surgite mortui ⁊ venite ad iu‑diciũ. Tũc dicturꝰ eſt iuſtis. venite poſſi deatis paratũ vobis regnũ ab initio ſe‑culi. Sȝ reprobi expectabũt illã ſñiam tremẽdã q̃ eis diceẽ. Ite male. A quo.

De cã ſubuerſiõis troye. Ca. clvi

Refert ouidius de bello troyano ꝙ helena fuit capta a paride ⁊ ꝙ ꝓphetatũ fuit ꝙ ciui tas troiana ñ eẽt ſubiecta quouſq̃ ach illes mortuꝰ eſſet. Mater h' audiẽs eũ in q̃dã camera inter domicellas cuꝰ dã regis in habitu mlĩebri occultabat. Quo intelligẽs vlixes nauẽ cũ mercemonijs p̃parauit ponẽs etiã ornamẽta muliebria ⁊ arma ſplẽdentia ⁊ ſic ad caſtꝝ deuenit vbi achilles cũ domicellis incluſus ma nebat. q̃ ſtatĩ cũ nauẽ cũ ornamentis et armis vidiſſet cũ domicellis cauſa emẽ‑di mercimonia ĩtrauit. Sȝ cũ vlixes cu rioſe arma tractaſſet ⁊ illũ app̃hendere ſolicitaſſet. achilles haſtã arripuit ⁊ vi brauit ⁊ ſic patuit res. quẽ vlixes appre‑hendẽs ⁊ ad troyã deducens p̃ualuerũt greci. Ipſo vero mortuo capta ẽ troya ⁊ obſides p̃ris aduerſe ſunt liberati.

Moraliſatio

Cariſſimi. Paris dyabolũ ſignifi cat. helena vero aĩam ſiue totum genꝰ humanũ a dyabolo captum Troya infernũ. Ulixes xp̃m. Achilles ſp̃m ſanctũ. Nauis mercimonij ſonuſta eſt beata virgo maria virtutib⁊ adorna ta. Arma achillis ſũt. crux claues. lãcea corona ⁊c. Añ xp̃i mortẽ troya. ſ. infernꝰ p̃ualuit ⁊ antiquos p̃res ĩ obſidiõe tenu it. ſȝ xp̃o mortuo ĩ die paſceues infernꝰ capitur ⁊ obſides quos tenuit reddidit

De pena peccatoꝝ non ſatiſfacientiũ in preſenti pro delictis Ca. clvij.

Guidaȝ impera tor erat q̃ ianitorẽ prudẽtẽ habe bat qui a dño ſuo inſtanter petij t vt eũ ianitorẽ ciuitatis p vnũ mẽſem eẽ con‑cederet ita ꝙ ab oĩ gibboſo. monoculo. ſcabioſo. impetiginoſo ac herinoſo dena rium haberet. Imꝑator ei ꝯceſſit ⁊ ſigil lo roborauit. q̃ miſterio ſuſcepto ſtetit in porta ciuitatis vt intrãtes ⁊ exeũtes notaret ⁊ videret ſi aliq̃d lucꝝ ex officio poſſet obtinere. Quadã vero die gibbo ſus cappatꝰ illã portã ĩtrauit. ianitor ei obuiã venit ⁊ denariũ ab eo petij t ſm ſta tutũ ⁊ imꝑatoris p̃ceptũ. Gibboſus re‑nuit ⁊ nihil dare voluit Tũc ianitor ma nuſ ĩ eũ iniecit eiuſq̃ capuciũ accipere vo luit. Dum aũt capuciũ tolleret leuãdo

inuenit eū monoculū. ſtatī dūos denarios ab eo petijt. Alter dare noluit ſ; fugere ꝓpoſuit. ſ; ianitor ꝑ caputiū eū traxit ⁊ ecce nudato capite iā ſcabioſus apꝑuit ſtatī tres denarios poſtulauit Gibboſus hec vidēs cepit ei reſiſtere. nudatꝰ qꝫ brachijs apꝑuit īpetiginoſus. Janitor vero quartū denariū poſtulauit. Cui defendēti cappā abſtulit ⁊ cadēte illa herinoſos apꝑuit. quītū quare denariū ab eo petijt. Et ſic contigit ꝙ qui vnum de iure dare noluit inuitus quīqꝫ dedit.

Moraliſatio

Kariſſimi. Jſte imperator ē dn̄s noſter ieſus xp̄s. Janitor eſt ꝑlat⁹ aut diſcret⁹ ꝯfeſſor q̄ habet ſtare. i. ꝟba dei ⁊ eius p̄cepta ꝓmulgare in porta ciuitatis. Ciuitas iſta ē mūdus q̄ tm̄ vnā portā intrādi habet. ſ. ventrē; qꝛ vn⁹ introit⁹ hominū ⁊ iumentorum. S; ſunt multe porte ad exeundum. ſ. aliqui moriunt̄ gladio aliq̄ igne. aliq̄ ſubito. aliq̄ a beſtijs ſm̄ diuerſitatē ⁊ mortꝫ multiplicia genera. S; anteqꝫ ꝑ portaꝫ mortis mundū iſtū exeat optet de neceſſitate ꝙ ſolnat ianitori denariū ſi aliquā maculā habeat. Per iſtū gibboſum. ſcabioſum. īpetiginoſu; ⁊c. peccatorē intelligere ꝯgruit plenū vicijs ⁊ ꝯcupiſcētijs ⁊ ꝑcipue q̄ in ſeptē peccatis mortalibus eſt inuolut⁹ q̄ ꝓ quolibet vicio vnum denariū; ſoluat. ſ. auar⁹ largitatē. guloſus ſobrietatē. luxurioſus caſtitatē. ſupb⁹ hūilitatē. iracūd⁹ māſuetudinē. ⁊ ſic de ceteris peccatis ad ꝯtraria ꝓcede qꝛ de neceſſitate ē vt ſoluat hic vl' alibi Et q̄ꝺ hic pōt vna die ſolui vix alibi ꝑ annuum poterit. Redde ḡ q̄ debes ⁊ ſecure poteris tranſire per portam clariſſimā ad vitam eternā. Ad quam nos perducat ⁊c.

De perpetuitate anime
Capitulum. clviij.

t **Ome inuentū** eſt corpus īcorruptū alti⁹ muro ciuitatis cum iſtis verſib⁹. Filius euādri pallas quē lancea curui. Miliꝫ occidit in morte ſua iacuit hic. Lucerna ardēs erat ad caput ei⁹ q̄ nec liquore nec flatu extingui poterat donec ſupter flammaꝫ foramine facto cum acu aer fuiſſet immiſſus. Vuln⁹ aūt gigātis quattuor pedū fuit ⁊ dimidij. qui etiā poſt euerſionē troye occiſus iacuerat ꝑ duo milia ānorum ducētos et quadraginta.

Moraliſatio

Kariſſimi. Jſte gigas ē ꝑtim⁹ pater nr̄ adā q̄ erat plaſmat⁹ ⁊ non corrupt⁹ niſi ꝑ pctm̄. Jſte erat altior muro ciuitatis q̄ mūd⁹ iſte dicit̄. Altior enī erat qꝛ teſte ps. Oīa ſubiecīſti ſub pedib⁹ eius ⁊c. Jſte erat grauiter vulnerat⁹ qn̄ ꝯ dei p̄ceptū ꝺ fructu ligni vetiti comedit. nō tm̄ ip̄e vulnerat⁹ ſ; et totū gen⁹ humanū vulnere ꝑditiōis ꝓfundiſſimo laceratū erat ita ꝙ nec ī celo nec in terra nec inter angelos nec īter hoīes inuēt⁹ ē aliq̄s q̄ poterat illud curare donec fili⁹ dei de regalib⁹ ſedibus ad ima noſtre mortalitatis deſcēdens venerat q̄ ꝑ paſſiōis ſue ſanguinē roſeū vulnus humani generꝫ atrociſſimu; ꝑfecte curauit. Lucerna ardēs ad caput q̄ nec liquore nec flatu extingui poterat eſt pena infernalis. in qua diuia viſione carebat ꝑ quattuor milia annoꝝ q̄ nec liquore. i. orōe alicui⁹ ſancti nec flatu. i. ieiunio poterat eū ab iſta pena liberare nec extinguere donec flāma. i. diuia miſeriā acu acerbiſſime paſſiōis ex ei⁹ ꝟtute aīa cū dignitate deſcēdit ad inferos ⁊ eū ſecū ad ꝑadiſi gaudia ꝑduxit vbi eternalitꝰ clara viſiōe dei ꝑfrui poterit niſi pctīs ſe volūtarie ſubijciēs ſubiacere penis velit

De inuētione vineaꝝ. Ca. clix.

i **Oſephus in li**bro de cauſis reꝝ naturaliū dic. ꝙ noe inuenit vitē ſilueſtrē. i. labruſcam. a labris terre ⁊ viarū dictā q̄ cū eēt amara tulit ſanguinē quattuor aīaliū. ſ. leonis. agni porci ⁊ ſimee. quo tre mixto fec fimū quē ad radices labruſcaꝝ poſuit Sic ḡ vinū eoꝝ ſanguīe eſt dulcoratū Quo facto noe poſtea ꝺ vino inebriat. ⁊ nudat⁹ iacēs a filio iuniori deriſus. q̄ oībus filijs ei⁹ ꝯgregatis dixit ſe ſanguinē dictoꝝ aīaliū poſuiſſe hoīb⁹ ꝓ doctrina.

Moraliſatio.

Kariſſimi. Per vinū multi facti ſunt leones ꝓpt̄ irā nec illo tp̄e habēt diſcretiōe;. Aliq̄ eni ſunt

agni per verecundiā. Aliq̄ ſunt ſimee p̄ curioſitatē aſſumptā ineptāq̃ leticiā. Nā ſimea oīa corā ſe facta etiā facere p̄ponit ſ3 deſtruit. Quā ſi cape volueris plūbeos calceos halceaſ ⁊ dū te illos exuentē induētēq̃ ꝯſpexerit ⁊ fortiꝰ ligātē ſimiliter facit. q̄ cū currere temptat torq̄ꝰ graue die ⁊ capiꝰ. Qđ de mltis hoībꝫ ē ſimile. q̄ dū ſingula temptāt ⁊ ebrieatatibus vitꝫ aliq̄ p̄ficiūt ſ3 ſicut ſimea deſtruunt ⁊ cōfundūt. De retractōe dyaboli ne bonū operemur. Capitulū. clx.

F Requēs eſt vt angeli ſathane in angelos lucis ſe trāſformēt ⁊ in humāis mētibꝫ aliq̄d dyabolice īmiſſiōis nutriāt. Ad iſtoꝝ cognitiōem quoddā notamie digniſſimū ſubdiꝰ exēplū. Erat in regni arelatēſis finibꝫ ep̄atu valētio caſtrū quoddā cuiꝰ dña in aſſiduā duxit cōſuetudinē infra miſſaꝝ ſolēnia poſt euāgeliū eccleſiā ingredi. Nō eni poterat ꝯſecratiōꝫ dñici corpis ſuſtinere. Cū p̄ mltos ānos ad cōꝑtū vir eiꝰ dñs caſtri iſtiꝰ noticiā habuiſſꝫ nec tāte p̄ſūptōis cauſaꝫ ſedulꝰ inueſtigator īueniſſet. ſemel quodā die ſolēni finito euāgelio egrediēs dña p̄ viꝝ ⁊ miniſtros eiꝰ inuita ⁊ retinēs detineꝰ. ſtatīq̃ ſacdote vba ꝯſecratoꝛia p̄ferēte dña ſpū dyabolico leuata ſurſū auolat p̄ tēq̃ capelli ſecū in p̄cipitiū ducēs. amplꝰ ī finibꝫ illis nō ē viſa. Sꝫ ⁊ ps turriſ cui capella īnitebaꝰ adhuc ſupmanēſ reꝝ fert teſtimoniū. Moraliſatio Ariſſimi. Caſtꝝ iſtud de quo dr̄ mūdus iſte ītelligiꝰ. Hꝰ caſtri dñs ē ſpūaliter hō mūdanꝰ totaliter mūdo deditꝰ ītantū ꝙ cū p̄ diuinaꝫ inſpiratiōeꝫ aliq̄n opꝰ aliqđ bonū incepit. ꝓpter mūdi vanitatē cui deditꝰ eſt p̄ficere nō pōt ita ꝙꝓpter mūdana ſepe vitā ſuā amittit. Diabolꝰ eni qꝛ humano generi ſp̄ inimicꝰ ē plꝰ đ p̄ficiēdo aliqđ bonū nos ſubtrahit q̃ ad initiādum hoc adducit. Cōſiderat nāq̃ ꝙ in fine victorie ꝓ virili pūgna daꝰ palma glīe. ſ3 dñs huiꝰ caſtri ē diſcretꝰ ꝯfeſſor. q̄ cū viderit dñam ſuā. i. aīē ſibi in ecclīa cōmiſſam errare ⁊ p̄ceptis ecclīe nō velle obedire

ſ3 poſt euāgeliū. i. amonitiōꝫ fraternā exire eccleſiā h̄ eſt q̄n ſacerdos ⁊ ꝯfeſſor tuus tibi viā ſalut̄ pādit ⁊ inſtruit et tu extrās attēdere ſpernis. certe p̄ miſtros. i. eccleſiaſticas cēſuras ⁊ excōmunicatōꝫ publicā te inuito ad obediētiā ītroducꝫ Sꝫ ſi tūc vba cōſecratōis. i. aīe tue ſalutē ſuſtinere nō poteris. ſpū dyabolico leuaberis ⁊ ad inferna nouiſſima ꝯuolabiſ vbi erit fletꝰ ⁊ ſtridoꝛ dētū. Uerba ſalut̄ nr̄e ſunt verba p̄dicatōis ⁊ bone exhortatiōis q̄ quottidie ⁊ p̄ſerti in dieb; feſtis ꝓferūꝰ. Sꝫ ſunt aliqui ita ſpū dyabolico inflati ꝙ cū ad ſermoneꝫ pulſum audiūt iā p̄lo ſe ad requiē ī lecto ponūt ⁊ tūc priꝰ dormire incipiūt cū totā noctē in vanitatibꝫ ⁊ laſciuijs alijſq̃ cōmeſatiōibus deduxerīt ita vt de illis merito Job dicat. Noctē verterūt in diem. Et ſunt aliq̄ qui dū mane ſurgūt ad eccleſiam nō ꝓ audiēda miſſa aut ſmonē p̄dicatiōis intelligēdo ꝓperāt ſꝫ eoꝝ mercātijs aut certe fabulis intēdēdis plꝰ feſtināt. Et ſunt aliq̄ q̄ dū corpe p̄ntialiter ī eccleſia ꝯſiſtūt cordis tn̄ ſolicitudine ad exteriora vagātes ad deū placādū n̄ dirigūt. Alij ſunt q̄ dū eccleſiā intrantes miſſaꝫ audire incipiūt. ſꝫ euāgelio lecto more iſtiꝰ dñe ecclīaꝫ exeūt ⁊ ī cimiterij ꝯfinibꝫ ⁊ muris ſe ponūt vt ſmone finito ad cāpane ſonitū ne p̄dicatiōeꝫ audiant ad eccleſiā recurrāt ⁊ cito recedāt. hoſ diſcretus ꝯfeſſor admonitiōe p̄habita inuite renitētes ab eccleſie grēio vt p̄dictū eſt debet amputare. i. dyabolo dū nō penituerint cōmēdare. ne ipe criminibus eoꝝ q̄ſi cōſentiēdo reus a dño iudicetur q̄n diceꝰ ipis. Ite maledicti ⁊c.

De deo ꝓ ſuis bn̄ficijs ſp̄ regratiādo Capitulū. clxi.

I N regno anglie monticulꝰ q̄dā ē ī nemoroſo ſaltu ad ſtaturā hoīs ī apicē ſurgēs In quē milites alij q̃ venatores aſcēdere cōſueuerāt cū eſtu ⁊ ſiti fatigati aliqđ inſtātie ſue q̄rebāt remediū. Uerꝫ ex loci ⁊ rei cōditiōe relicta lōge ſocijs ſolꝰ q̄ſq̃ aſcēdit. cumq̃ ſolꝰ q̄ſi ad alteꝝ loquēs diceret ſitio ſtatum ex improuiſo e latere propinator

aſtabat celebri cultu vſtu hilari. manu
expoſita. cornu grāde geſtās auro gem-
miſq; ornatū ſicut quorūdā vſq; hodie
moris ē vice calicis nectaris ignoti ſed
ſuauiſſimi ſaporis offerebat quo hauſto
tot⁹ caleſcētis corporis eſt⁹ ⁊ laſſitudo fu
giebat ita vt n̄ laboraſſe ſ; laborē arripe
velle ceteris crederet. ſed ⁊ ſumpto nectare
miniſter linthiolū mūdiſſimū ad ora ſic
canda porrigabat Et expleto ſuo miſte-
rio diſparuit nec mercedē p obſeqo nec
p inqſitione colloquiū expectabat Hoc
multis annoſitatis āntiq curriculis apud
vetuſtiſſimos celeberrimū ac quotid anz
agebat Denuq; venator qdā miles venā
di cā locū dictū acceſſit ⁊ poſtulato potu
ac ſumpto cornu nō illud vt cōſuetudi-
nis ⁊ vrbanitatꝭ erat pincerne reſtituit
ſ; ad pprīū vſum retinuit. Verū dn̄s cō
perta rei veritate pdonē dānauit. ⁊ cor-
nu anglorꝝ regi henrico vetuſtiori dona-
uit ne tāti crim̄s fautor fuiſſe cēſeretur

Expoſitio.

Cariſſimi Nemoroſus ſalt⁹ regnū
celorꝝ eſt. ⁊ mōticulū mūdū iſtū
eē intelligim⁹. qm̄ in mūdo teſte
pſalmiſta reptilia ſunt quorꝝ nō ē nume
r⁹ Venator ē hō q quotidie in hoc mūdo
venatur ⁊ ſingulis diebꝫ curſibꝫ vnā die
tā ad mortē venādā mōtē iſtū aſcendit.
Sꝫ cū in iſta venatiōe nil niſi reptilia
tribulatōis ⁊ aīalia dyabolice deceptōiſ
inuenerit eſtu diui ardoris ⁊ ſiti remu
nerationis ad cornu olei miſericordiarū
accedat. qd̄ de fonte ſue benignitatꝭ oībꝫ
affluēter tribuit ⁊ nō improperat Cornu
fili⁹ dei eſt q nectar illud ſalutare ſuauiſ
ſimi ſaporis i ara crucis ex ſuis ſanctiſ-
ſimis vulneribꝫ celebri cultu. vultu hi
lari manib⁹ latiſſime expāſis p redēpti
one toti⁹ generꝫ humani largiter ppina-
uit. Cornu iſtud pcioſū auro eſt ornatū
qm̄ corp⁹ illud glorioſū ſaluatoris nr̄i di
uerſis tormētorꝝ ſupplicijs ac flagellatio
nū vulneribꝫ roſeo ſanguīe a planta pe
dis vſq; ad verticē capitis. Iſa. teſte ē trāſ
fuſum. Cornu eſt gēmis decoratū qm̄ ca
put illud gloſum ſpinarꝝ denſitate fixu
ris atrociſſimis ē pforatū. Iſte pincer-
na dat nobis manutegiū confeſſionis ⁊
indulgētie quo crimina noſtra abſtergā-
mus. quare ſi vas mūdū. i. cor cōtritum
⁊ hūiliatū ac a pctīs purgatū reddere
debemus. ⁊ p potu ſuauiſſimo. grās ſem
piternas agere. qd̄ ſi nō fecerim⁹ iudex
viuorū et mortuorū cornu a nobis exi-
get i die extreme vltōis. ⁊ in pcōfuſionē
noſtrā cūctis vidētibꝫ oſtēdet et in pati-
bulo infernali ppetuo cruciādos ſuſpen
det.

De cauendis imprecationibꝫ cū expoſitiōe. Ca. cxij.

r Rem nouā atq;
inſolitā ſ; ſalubri cōſilio plenā ⁊
cautelā incautis facilē pſtātē narrat ger
uaſius tillebergen̄. ad ottonē romanorꝫ
imperatorē q in cathilonia epatu gerūde
eſt qdā mons excelſus valde hui⁹ ambi
tus ardu⁹ ē ⁊ p pte innaceſſibilis ad aſcē
ſum. in cui⁹ ſummitate lac⁹ eſt aquā cti
nēs ſubnigrā ⁊ in pfūdo imperſcrutabilē
Illic māſio fertur eē demonū ad modū
palacij dilatata ⁊ ianua clauſa. facies
tn̄ ipi⁹ māſiōis ſicut iporꝝ demonū vul-
gare ē incognita ac inuiſibilis. In lacū
ſi qs aliquā lapideā aut aliā ſolidā pie-
cerit materiā. ſtati tāq; offenſis demoni
bus tēpeſtas erūpit. Et in quadā mond
pticula eſt nix perpetua. glacies cōtinua
illic criſtalli copia ⁊ nulla vnq; ſol pn̄tia
Ad hui⁹ mōtis radicē fluui⁹ eſt. aureas
habēs arenas. vn̄ ex ei⁹ arenis aurū qd̄
vulg⁹ palliū nominatelicit. In hui⁹ mō
tis pſiſtētia ⁊ circuitu argētū foditur et
multiplex vertilitas erūpit. Erat in cō
iuncta mōtis villa vir qdā agricula Hic
quadā die cū domi rebꝫ domeſticis intē
deret ⁊ eiulatu filie puule ptinuo ⁊ im
placabili turbaretur. tandē vt offenſis
mos eſt filiā ſuā demonibꝫ comendauit
Cōmendatiōi ſtatī incaute pat⁹ recep
tor occurrit ⁊ inuiſibili raptu demonuz
turba puellā adduxit. Cōpleto iam ab
his ſeptēnio dū ad radicē mōtis indige
na quidaz iter arripuit vidit hominem
celeri curſu trāſeuntem. qui flebili voce
plangebat. heu me inquit miſerum qd
agā qui tanto pondere premor. Requiſi
tis ab alio viatore q ſit tanti dolorꝫ cau
ſa rn̄dit ſe in mōte iam ſeptennio trā-
ſiſſe ſub cōmēdatiōe demonū q ipo quo
tidie p vehiculo vtebāt. Et vt adiutor

rei tā incredibili fidē adhiberet augmē
tū certiſſimū iuſſit eē in filii cōmēdatiōe
quādā filiā vicini ſui quā nouerat. De
puelle hui⁹ educatiōe tediū faciētes de
mōes ipā libēt cōmēdatori ſuo reſtitu
iſſent ſi mō pater eā i mōte recipet. Stu
pet auditor icert⁹ an ſileat icredibilia an
loq̄t eligit vt pri ſtatū filie denūciat. ad
patrem trāſiēs eū repit de diutia filie
amiſſōe q̄relātē. Inq̄rit cām plāgēdi et
audita rei fide adiecit q̄ p̄miſim⁹ ab il
lo quo vice vehiculi demones vtebāt au
diſſe. Cōſulti⁹ dicēs eē vt ad loca deſi
gnata veniēs ſub diuini nois atteſtatōe
ad reſtitutō; cōmiſſe filie demōes adiu
raret. Audit nūcij vbis pr̄ obſtupuit ⁊
dū intra ſe cogitat q̄d deliberati⁹ agat eli
git cōſilio nūcij ſe ſupponere Mōtē aſcē
dit p laca lat⁹ diſcurrit demones vt cō
mēdatā filiā reddāt adiurat. ⁊ tādē q̄ſi
repētino flatu filia pdit i mediū pcera
ſtatura ocuîis vagis oſſib⁹ ⁊ neruis pel
le vix herētib⁹ horrēda aſpectu idioma
te nullo vix aliq̄d humanū ſapiēs ⁊ in
telligēs Receptā plē pr̄ admirās ⁊ du
bi⁹ an alēdā retineat ep̄; gerūdi nēſe; adi
it euētū triſtē pādit q̄d agēdū ei ſit ſoli
cit⁹ exq̄rit. Ep̄s vt vir religioſus ⁊ exem
plo bono cōmiſſu; ſibi gregē inform ās
puellā in oīm aſpectu exponit. reiq; ſeri
em pādēs p̄dicādo docuit ſubditis ne de
cetero ſua demonib⁹ cōmēdent eo q ad
uerſari⁹ nr̄ dyabol⁹ tanq; leo rugiēs cir
cuit q̄rens quē deuoret. ⁊ quoſdā vt da
tos mactet. ⁊ ſine ſpe reddēdi incarcera
tos ſibi retieat quoſdā vt cōmēdatiōes
ad tp̄s maceret ⁊ affligat. Nec diu poſt
illo quo demones p vehiculo vtebāt. cō
ſimili pr̄is mi p catōe in mediū exijt ⁊ qr
cū rapt⁹ erat maioris pfectōis q; diſcre
tiōis exſtiterat fideli⁹ ac intelligibili⁹
q̄ apud demōes gerebātur expoſuit. Aſ
ſerebat iuxta p̄dictū locū i ſubterranea
ſpecu palaciū eſſe latū. in cuius aditu ia
nua ē ⁊ ibidē q̄dā obſcuritas ad quā cu;
mutuo applauſu p⁹q; demōes orbis ptes
pcurrerit puenit ⁊ q̄d egerit maiorib⁹
ſuis nūciāt. Verū hāc palacij pſiſtētia;
null⁹ pter ipos ⁊ eos q̄ ppetuo damna
tiōis iugo in demonū traſiert ppietatē

Ex p̄dictis cariſſimi iformari poſſum⁹
vt cū aliq̄b⁹ in factis nr̄is ptrarietatib⁹
aduenietib⁹ impedimur nō ſtatim dya
bolū aut quodlibet auxiliū inuocemus
neq; familiā noſtrā q̄buis in aliquo de
linquētē dyabolo cōmendem⁹ qr qui ſibi
cōmēdatur in corpe magis ſtudet atq;
cōtrariatur de opib⁹ bonis que homo poſ
ſet tūc opari in mēte. ſperās aliq̄d pprie
tatis in mēte poſſidere qui cautius inſi
diatur vt rapiat paupem animā p pec
catū infectā vt attrahat eū in penam et
damnatōe; ppetuā in lacū miſerie ⁊ lu
tum fecis. qm̄ ibi eſt nix ppetua glacies
cōtinua. atteſtāte btō Job qui ait. Ibi
trāſitur ab aq̄s niuiū ad calorē nimiū. ⁊
ecōtra. Illic criſtalli copia ⁊ nūq; ſolis
pn̄tia. Criſtallus ſpeculū ⁊ faciem clariſ
ſimā ſancte trinitatis ſignificat. Spe
culū inq; ſine macula in quo ſcōrum an
gelo⁊ exercit⁹ videre cōgaudet. in infer
nis nullo tpe p miſericordiā illuſcebit.
Sed illic eſt criſtalli p̄ſentia .i. ignis in
tolerabilis ppetua copia. in qua homis
filia. i. peccatoris damnata aīa. nō ſolu;
ſeptēnis ſed ſempiternis ſupplicijs tra
ditur crucianda

De timore inordinato
Capitulum. clxiij.

a Lexander reg
nauit q̄ vnicū filiū noie celeſti
nū hābebat quē multū dilexit. i animo
ſuo cogitauit. bonū ē filiū meū ad doctri
nādum dare. Vocauit quēdam philoſo
phū ⁊ ait Magiſter accipe filiū meum
ad doctrinandū ⁊ dabo tibi mercedē. At
ille. Dn̄e p̄ſto ſū voluntati vr̄e p oīa ſa
tiſfacere. Puer ſecū accepit ⁊ circa eu;
diligēs erat. Accidit vno die q ad q̄
dam pratū cū diſcipulo ſuo celeſtino p
rexit ambo in prato vnū equū ſcabioſū
viderūt iacētem. iuxta equū erant due
oues ad inuicē ligate q̄ herbas cōmede
bāt. Accidit q iſte due oues iuxta equū
paſcebāt. vna ex pte dextra equi ⁊ alia ex
pte ſiniſtra ſic q equū appropiquabant
⁊ corda cū qua erāt ligate cōtinue ſupra
dorſum lata ē quouſq; ſup ſcabiē inme
dio dorſi puenit. Equus cum corda; in

vulnere dorſi ſentiebat ſurrexit ⁊ magis ac magis grauabat. ⁊ p̄ magno dolore cū impitu incepit currere ⁊ duas oues por tabat. ⁊ quāto plꝰ oues pōderabāt tan to magis corda vulnꝰ penetrauit ac do lorē augmētauit. Erat tūc ꝓpe pratū do mus molēdinarij. Equꝰ vero ex magno dolore furioſus domū illā cū oīb; intra uit in qua nemo erat niſi ignis. Equus vero hic inde ignē diſpſit in tm̄ ꝙ tota do mus incepit cōburi. ⁊ ſe ip̄m cū ouibus totaliter cōbuſſit. Tūc ait magiſter di ſcipulo ſuo celeſtino. Cariſſime. iā vidi ſti pricipiū ⁊ mediū ⁊ totiꝰ rei geſte finē integraliter cōpletū. Fac mihi de iſta ma teria verſus ſine falſitate. ⁊ q̄s debet pro cōbuſtiōe domꝰ ſoluere. Q̄d niſi feceris amen dico tibi penā magnā ſuſtinebis Celeſtinꝰ diſciplꝰs abſēte magiſtro ſuo p ſe preterit ⁊ mltū ſtudebat ſ; verſus cō ponere minime ſciebat. Et hoc multū tri ſtis ſp erat celeſtinꝰ. ſtatim dyabolꝰ i ſpe cie hoīs ei obuiabat ⁊ ait. O fili cur tan tū triſtaris. q̄ ait Nō expedit tibi dicere Et ille. Dicas mihi ſecure. ⁊ tuuȝ nego tiū expediā. Ait celeſtinus. Debere ver ſus cōponere ſub pena graui d̄ equo ſca bioſo ⁊ duab; ouib; ⁊ penitꝰ ignoro. At il le. Ego ſum dyabolꝰ in ſpecie hoīs ⁊ op timꝰ verſificator magiſtrū noli timere. ſ; mihi ꝓmitte ꝙ meꝰ ſeruꝰ fidelis eris verſus tibi cōponā meliꝰ ꝙ̄ magiſter tuꝰ. Celeſtinꝰ vero ꝯſentit fide data ꝙ fidelit̄ miniſtraret ſi ꝓmiſſum ꝯpleret. At ille ſi bi hos verſus dixit. Nexus ouē binā per ſpinā traxit equinā. Leſus ſurgit equus pendet vtrūq; pecꝰ. Ad molēdinū pōduſ portabat equinū. Diſpergēdo focū ſe cre mat atq; locū. Cuſtodes aberāt ſingula damna ferāt. Puer vero cū iſtos verſus habuiſſet gauiſus ē valde. domū preterit Ait magiſter. Fili ni qd verſus legiſti ſi ue feciſti. At ille Etiaȝ magiſter. Ver ſus recitaui ſic ſupius eſt ſcriptū. Ma giſter cū hec audiuiſſet admirabatur ⁊ ait Dic mihi fili q̄s tibi fabricauit. Et ille nemo. Qui ait. Niſi mihi veritatē dixerꝭ vſq; ad ſanguinis efuſiōeȝ flagellatus eris. Puer vero timēs a pricipio vſq; ad finē oīa ei retulit quō dyabolo eēt obliga tus. Magiſter vero cōtriſtatꝰ ē valde fec

ꝓ̄uetū reuocari ⁊ ꝯtritōe magna cōfite ri ac dyabolo abrenūciare. ⁊ pꝰ hoc factꝰ eſt homo ſanctus ⁊ deo animā poſt vitaȝ bonam reddidit.

Moraliſatio.

Cariſſimi. Iſte rex ē dn̄s noſter ieſus xp̄s in cuſtodia. ſ. ꝓphetis et ꝑlatis tradituſ ad doctrinādū in bo nis opib; q̄ ſepius circa pratū. i. mūdū ambulat. videt equū ſcabioſum iacēteȝ hoc eſt peccatorē in peccatis ſuis inuolu tū. ⁊ duas oues ligatas. i. ꝑlatum eccl'ie ⁊ p̄dicatorē q̄ debent ad inuicē ligari cuȝ corda caritatis. Prelatꝰ eccl'ie tenet̄ ſm̄ iura p̄dicatoreſ admittere. ſic ſunt fr̄es minores ⁊ predicatores. Iſti duo ꝓpter nimiā caritatē p quā ſūt ligati ſepe tan gunt locū doloris in peccatore hoc ē pre latus p cēſuram eccleſiaſticā aliquos ex cōmunicat predicator ſermocinādo pec cata eoꝝ tangit. Vn̄ videmꝰ ꝙ aliq̄ q̄ ſūt tacti p ꝑlatū aut p̄dicatorē nō corrigāt̄ ſtatiȝ ad modū eq̄ incipiūt recalcitrare murmurare ꝙ ālos ſecū portat eos vbi q; detrahēdo oblata aut decimas ſufferē do elimoſinas facere. ſ; tūc qd ſequitur Equꝰ ambos oues ad molendinū ⁊c̄. i. peccator ſepe ad vtrūq; hoc incōueniēs ducit quotiēs eos verbo aut ope ledit ⁊ igne d̄tractōis cōburit quotiēs famā eo rū denigrat. Vel aliter poteſt reduci et quꝰ iſte ſcabioſus erat totū genuſ huma nū p peccatū primi parentis infectum. Due oues ligate. due teſtamēta q2 in vtra q; lege decē p̄cepta ſunt poſita. Ecce li gāt̄ magna ad inuicē p iſtas duas leges equꝰ ſc; peccator tāgit̄ q̄n ꝓpter peccatuȝ pena ſm̄ vtrāq; legē apponit̄. Sed ſepi us peccator recalcitrat ſic Datan ⁊ aby ron ꝯ deū murmurabāt. ⁊ ideo perierunt Et ideo totum genꝰ humanū ſi per peni tentiā cōdignā tactū fuerit. p chriſti paſ ſiōȝ oportet ꝙ recurret ad molēdinū cuȝ duab; ouib; .i. cū duobus teſtamentis ad eccl'am ſc; recurret ⁊ ibi ſe ip̄m cōbu rent gratia diuini amoris. q2 lex antiq̄ dicit illud qd̄ dicebat̄ in figura. In no ua habet̄ ⁊c̄ q2 lex antiq̄ nō eſt totaliter deſtincta ſed ſpiritusſancti gratia cōbu ſta. quia in antiqua lege hoc qd̄ diceba tur in figura in noua habetur expoſitū

Lex noua etiā ſpūſſancti gratia.eſt cō buſta.ſicut teſtatur Salomon. Mittā vobis ſpūſanctū ꝛc.ſcꝫ ignē amoris. Vel aliter poteſt reduci. Equus ſcabioſus in prato peccatoꝛ eſt in mūdo. Due oues ligate coꝛpꝰ ꝛ anima ꝑ baptiſmū adinuicē ligati vt ſint de vna voluntate caro ſpiritui nō cōtradicat ſed miſer hō ſepe ſeipm cū coꝛpe et anima trahit ad molendinū.i.ad infernū vbi oēs ſingula damna ferāt.i.oēs ſenſus ꝑ peccatū abſentes erāt inter ꝟtutes quas ī baptiſmo receperūt.ideo quilibet penitētiam ſuā poꝛtabit.vt ſi viſus vidit illicita audituꝰ audiuit detractoꝛia. Et ſic quilibet in ſuo genere acriter puniaꝛ. tunc debes ꝟſus ꝯponere.hoc nil aliud eſt ꝙ animā ꝛ coꝛpus ad rectitudinē ꝑ opera miſericoꝛdie ligare.ꝛ hoc ñ debes ad ſuggeſtionē dyaboli facere.ſꝫ ad infoꝛmatōnē boni ꝑlati ꝛ ꝑ ꝯſeq̄ns vitā eternā obtinere. Ad quam.ꝛc.

De peruerſitate mundi.
Capitulum.clxiiij.

In libꝛo quodā habetur de colloq̄o petri ad ieſum Vidi aliquando quīq; viros quos quidē freneticos arbitrabar. Vidi vnū comedētem arenā maris ita auide ꝙ ꝑ vtrāq; partē oris exiret Aliū vidi ſtātē ſuꝑ foueam ſulphureā ꝛ pice plenā de qua fetoꝛ itolerabilis exibat q̄ toto niſu nitebatur fetoꝛē illū in os ſuū haurire. Tertium vidi in ardēti foꝛnace iacentē cui tantus caloꝛ ſufficere nō valebat.vnde nitebaꝛ cape ſcintillas de foꝛnace volātes ad deuoꝛādū. Quartū vidi ꝙ ſupꝛa pinnaculū tēpli ſedebat vt vētū capet ꝛ ſꝑ os aptū hēbat vt ventus ꝑ eū tranſiret Quintū vidi ꝑ oīa ꝛ ſingula mēbꝛa ſua quicq̄d potuit in os ſuū cape deuoꝛabat ꝛ alios ꝯtinue deridebat Iſtos quinq; homines multi viderūt. ꝛ multum admirabāꝛ quomodo talia facere potuerunt.

Moꝛaliſatio.

Cariſſimi. Per pꝛimū hoiem q̄ arenā mariꝫ comedebat poſſumꝰ intelligere viꝛ auaꝛ. Eccl'.iiij. Unus eſt ꝛ ſecundū non habet nō filiū non fratrē ꝛ tamē a laboꝛe nō ceſſat nec ſatiantur oculi eius diuicijs nec recogitat dicēs. Laboꝛo. cui neſcio.et fraudo animā meā bonis Exemplū de illo diuite qui dixit Deſtruā hoꝛrea mea. De ſecūdo q̄ ſtetit ſupꝛa foueā ſulphureā talis cōparaꝛ guloſis ꝛ luxurioſis. Philip iij. Nunc autē dico flens inimicos crucis chꝛiſti quoꝝ finis interitus quoꝝ deus venter eſt ꝛ gloꝛia eoꝝ ī cōfuſiōem ipſoꝝ. Tales eni intantū dati ꝛ intenti ſunt ebꝛietatibus ꝛ guloſitatibꝰ ſuis ꝙ ſi deus eos in tali ſtatu viuere ꝛ permittere vellet nunq; celos intrare peterēt Qui teſte boetio in quarto libꝛo d̄ cōſolatiōe philoſophie.ſummā felicitatē in voluptatibus eſſe conſiſtuūt. Hi cū calice meroꝛis ꝛ arena magne tribulationis apud inferos potabūꝛ. Quia impoſſibile eſt vt hic vētrē ꝛ illic mētē repleāt ꝛ de delicijs ad delicias tranſeūt. De tertio quem vidit in ardenti foꝛnace iacentem cui talis fetioꝛ ſufficere non potuit ſed ad hoc ignem deglutiuit Talis comparatur illis q̄ diuicijs ꝛ honoꝛibꝫ ceteris ſe ꝑponūt ſed ꝛ hoc nec eis ſufficit ſꝫ toto conamīe laboꝛāt ad hoc vt paupes ſpoliāt.ꝛ ꝑ vſuras ſuas aut alia quecūq; extoꝛquēdi genera illicita q̄ habent ab eis habere poterūt.de q̄bus Job.xx. Abſtuliſti pignus fratꝝ tuoꝛū ſine cauſa. ꝛ nudos ſpoliaſti veſtibꝫ. Prouerbi.xviij. Qui coaceruas diuitias.ꝛc. De quarto q̄ ſtetit ſupꝛa pinnaculū tēpli ſignificātur illi qui oīa opa ſua bona faciunt vt videanꝛ ab hominibꝫ.ſicut ipocrite q̄ ſub ſpecie boni ꝯomne malū qd̄ poſſūt faciunt. Amē dico vobis receperunt mercedē ſuā. Un̄ Job.xxi. Tenēt tympanū ꝛ cytharā ꝛc. Quia cū phariſei et ſimulati aliquod opus bonū ſcꝫ elimoſynam aut huiuſmodi facere voluerūt poſuerūt ſe ad terminū ꝛ angulū alicuius publici trāſitus hoīm vt viderēꝛ ꝛ cū hoc tubis ꝛ cytharis canebāt. De quīto qui mem bꝛa ſua deuoꝛabat ſignat eos q̄ oīa bona opa viroꝝ eccleſiaſticoꝛum ꝛ doctoꝛum ſacroꝛum q̄ celatoꝛes ſunt ſacre doctrie detrahūt.ꝛ quantū in ipſis eſt peruerſe deuoꝛantes intelligunt nec a ꝯdetrectōibus ceſſari volunt.

l Egitur in vitaſ
patꝝ ꝙ angelus oñdit cuidā ſcō
tres hoīes triplici fatuitate laborantes
Primꝰ hō faſciculū de lignis faciebat et
cū nō poſſet portare ꝑ nimia grauedine
adhuc plura ligna adiūgebat. Secūdꝰ
aquā ꝺ puteo ꝓfūdo cū mlto labore hau
riebat cū vaſe cribrato ⁊ foraminibus
pleno ⁊ tamē nō ceſſabat īplere. Tertiꝰ
trabē in curru gerebat volēſqꝫ domū in
trare ianua tā arta ⁊ pua erat ꝙ itrare
nō potuit ⁊ tñ nō ceſſabat equū verberare
⁊ pūgere quouſqꝫ ī foueā ꝓfundā ſil cecī
derūt. Tūc ait angelꝰ. Quid tibi videt
ꝺ iſtis trib hoīb. At ille Tres ſtulti ſūt
Cui angelꝰ. Primū quē vidiſti ꝑ illū in
telligas hoīes q pctā ꝑpetrāt ⁊ de die in
diē credūt ſecū portare vſqꝫ ad finē ⁊ quo
tidie addūt plā. et plura intm ꝙ portar
oīno nō pñt quoſqꝫ mors ſubito veniat
⁊ aīam ad penā afferat ⁊ ī ꝓfūdū lacū in
fernalē demergat. Per ſcōm quē vidiſti
aquā de puteo ꝓfundo inuanu hauriētē
intellige illos q opa meritoria ꝑpetrāt
⁊ tñ locū meritoriū ī eis nō occupāt. qꝛ
pleni ſūt foramib.i.pctis. ⁊ qcqd boni o
pant ꝑ pctm totū deſtruit. Per tertiū q
trabē portauit deſignāt mūdi potētes q
credūt ꝑ hoſtiū regni celoꝝ itrare cū ſup
bia vite ⁊ mūdi pōpa. tñ impediūt intm
ꝙ ad infernum cadūt. A quo ⁊c.

De ludo ſcacoꝝ. Capitulū. clxvi.

ſ Chacariuz ha
bet. lxiiij. pūcta ꝑ octo diuiſa. ſ.
viꝝ ⁊ mulierē. ſpōſos ⁊ ſpōſas. clericos
⁊ laicos. diuites ⁊ paupes. Iſtū ludum
ſex hoīes ludunt. Primꝰ eſt rochꝰ. et eſt
in duplice genere. ſcilicet. albus et ni
ger. dexter ē albꝰ ⁊ ſiniſter niger. Hꝰ vtꝰ
eſt ꝙ cū oēs ſchaci fuerit in locis ſuis ſi
tuati tā nobiles ꝙ͂ populares habēt vir
tualit certos termios ad quos pñt pro
gredi. ſoli aūt rochi cū ſint incluſi nullā
hñt ꝓgrediēdi vtutē niſi eis ꝑ nobiles
aut pplares via fuerit expedita. Et va
dit ſꝑ recto tramite ⁊ nūqꝫ ad angulū
ſiue añcedet ſiue reuertat. ⁊ qñ vadit la
teralit ex altera ꝑte capit aliū ⁊ fit fur.

Cariſſimi. Sic paupꝝ nihil hꝫ
niſi vnū trāſitū paupertatꝭ ſiue per
quā recto tramite incedit ad oīm pau
ꝑꝝ dñm ieſum xp̄m. ⁊ fit regina iuxta
regē regū. Sꝫ ſi murmurās de ſtatu ſuo
lateraliter retrocedat fit fur ⁊ rapit qc
qd ꝑōt nec ꝺ regie ſolio curat. Scōs eſt
alphinꝰ q ꝑ tria pūcta currit. Nā ī ſede
ꝓpria ille q ē niger ad dexterā regis col
locat ⁊ albꝰ ad ſiniſtrā. Dicūt aūt albi ⁊
nigri nō ex colore ſꝫ ex loci ſituatōe De
xter eni q niger eſt ꝑgens verſus dexterā
ſeu in ſpacio nigro ⁊ vacuo añ agricolā
locat. Sꝫ ſiniſter ꝺ ꝓpria vtute hꝫ duoſ
ꝓgreſſuſ. vnū vſus dexterā ad ſpaciū al
bū. aliū vſus ſiniſtrā ad ſpaciū vacuū ⁊
albū. Et ſic ꝺ tertio ad tertiū quadrū va
dunt ſeruādo ꝓpriū ſitū in forma vt ſi ē
niger ſꝑ in nigro ⁊ ecōtra ⁊ hoc ꝓcedēdo
ſemꝑ in angulo. Cariſſimi. Alphini
iſti ſurſū ⁊ deorſum ambulātes ſignant
mundi ſapiētes q habēt tria. ſ. intellectū
rōem ⁊ fortitudinē. Iſta deberēt dirige
re ſurſum ad deū ꝑ opa mie ſꝫ tēdūt dor
ſum ꝑ eloquentiā ⁊ humanā fraudulen
tiā ⁊ currunt lateraliter ad angulū per
tria puncta q ſignificāt guloſos in cra
pulis quotidie currētes. raptores alie
na bona ſine ꝯſenſu depdātes ⁊ auferēteſ
ac ſupbos in ꝓſapia pulcritudine ⁊ diui
ciaꝝ affluētia gloriātes. Hi oēs laterali
ter ⁊ a recta via currūt. ⁊ tandē ꝑ regē .i.
dyabolū rapiunt ⁊ ī infernū iuſto dei iu
dicio detrudunt. Tertiū eſt genꝰ militū
quoꝝ dexter eſt albꝰ ⁊ ſiniſter niger. Al
bus hꝫ tres ꝓgreſſus ī loco ꝓprio ſitua
tos. vnū vſus dexterā in loco nigro añ a
agricolā. ſcōm in ſpacio nigro et vacuo
añ lanificē. tertiū vſus ſiniſtrā ī loco mer
catoꝝ Cū vo ad regē ꝯſtituit. ſex qdra
ābulare pt. Cū vo ad mediū octo. Ideꝫ
eſt de ſiniſtro Cū ei niger aduerſꝰ regē.
⁊ albꝰ aduerſꝰ eūdē ꝑābulāt vniꝰ añ regi
nā vt ſiniſter aliꝰ ad regē vt dexter ſe lo
cat. Cariſſimi. ſic milites deſcēdenteſ ⁊
cāpū reqrētes ſtrenui ⁊ fortes bellare ꝺ
bēt ⁊ regē admodū coroē cigere ac defēde
re. Oms eni nos milites ſumꝰ ⁊ pugna
re ꝯ dyabolū ī cāpo hꝰ mūdi nos optet et
regem noſtrum. i. animā defendere. quia

aduerſari⁹ nr̄ fortis ē temptā̄do aliaq̄ȝ mala ꝛ illicita ſuggerendo ſȝ debilis eſt ſi volum⁹ ſupare Cui vt paul⁹ ait. Fortes ī fide reſiſtere delem⁹ nec timere cō ſueuerūt. nāq̄ȝ fortes milites ꝛ experti ī pncipio cū arma ſuſcipiūt tremere, colore palleſcere. ſanguinē ꝺ narib⁹ emittere. Cui⁹ ſignū ꝓbitati poti⁹ atteſtatur q̄ȝ vicio. Credibile nāq̄ȝ ē eū q̄ ī pricipio belli timore ↄcutitur cū ad bellū reddiet ↄſtāti⁹ agere nec terga vtere cū ad h̄ puenerit vbi timor morꝭ añ puiſus pn̄tialit̄ videtur iminere. Timor ei nobiſ oib⁹ iminet de morte futura vtinā tpali ſaltē. iō ſtrenue ꝛ ſine oī timore armis ſi dei ſuſceptis ꝛ clipeis boni opis ꝓlatis pugnare oportet. vt ſcdām mortē. i. eternā fortiter deuincam⁹. De q̄ Boeti⁹ ait. Jacetis ꝓrſus ignorabiles iā vos ſcd̄a mors manet. Milites iſti cū p⁹ pugnaȝ ad fines exiliūt tanq̄ȝ corde. ꝛ vtute aſſumpta ad. viij. q̄dra proſiliūt ꝛ iuētos hoſtes proſternūt Sic ē de oī hoie q̄ ꝺ ſe hūilia ſenſit ꝛ in nullo ſupbit. poſtea ſaltabit ad octo q̄dra octo beatitudinū. qꝛ oīs q̄ ſe humiliat exaltabitur. Quartū gen⁹ ē populariū quoꝝ oīm ē vn⁹ atq̄ȝ idē progreſſus. Nā ꝺ vno q̄dro ī quo ſituati ſūt pn̄t ꝓgredi ad terciū quadrū eo q̄ꝫ q̄ſi ſecuri infra regis cōfinia ↄſiſtant Cū vo extra regis terminoſ ꝓſiliūt vno q̄dro ↄtēti ſp in directū aſcēdūt nunq̄ȝ tn̄ reuertūtur in rectū vt eqtes curent p virtutē acq̄rere q̄ꝺ nobiles ſituati retinēt ī dignitate Vñ ſi ſic p militeſ ac alios nobiles adiuti fuerit q̄ꝫ ad lineā aduerſarioꝝ nobiliū quadratū puenīant p vtutē acq̄rūt q̄ꝺ regine p gratiā ē cōceſſū Eſt aūt ſciēdū q̄ꝫ populares aſcēdētes in rectū. ſi quē nobilē aut popularē inuenerit aduerſariū. ꝛ h̄ in angulis ipm a dexteris ꝛ a ſiniſtris cape ꝛ occidere pn̄t nūq̄ȝ aūt extra lineā rectā ad dextrā vel ſiniſtrā ꝓgreditur popularis niſi cū regine obtinet dignitatē Cariſſimi Populares iſti vtriuſq̄ȝ ↄditiōis ꝛ ſex⁹ hoies ſignificāt int̄ quos reges potētes nobiles ꝛ alij illuſtres ad regēdū et pſidēdū poſiti ſunt. Qui cū eoꝝ officia ſm̄ leges ꝛ rōes nō dirigunt nobilitatē ſue virtutē amittūt ꝛ actu cōditionē q̄ȝ popularium incurrūt. Oēs ei ab vno pre geniti ꝛ ꝓcreati ſum⁹ adā int̄ quos vtutibus p̄clari regis ꝛ nobiliuȝ noīa merito ſortiuntur. Sȝ diuȝ ꝓplares. i. plebi hoies ſimplices iuxta diſcretoꝝ ↄfeſſoꝝ ſuoꝝ ↄſilia viuētes ꝛ mādatis eccleſie obediētes lineā recte vite aſcēdūt. merito regum ꝛ nobiliū ſanctoꝝ nomīa ex officio perfectiōis vite in celeſtib⁹ ſortiuntur. Nemo ḡ tales populares deſpiciet qꝛ tā ad impium q̄ȝ ad ſummuȝ pōtificatum vtutib⁹ plenos ꝛ gratijs eos legim⁹ pueniſſe. Cum gigas q̄dā noīe ari⁹ diuitijs eſſet in opulētiſſimo indie regno inflat⁹ ꝛ oīno rex impi⁹. Hic cū veniſſet ad hoſpiciū appollis. ſciſcitatur⁹ an aliq̄s mortalium eēt eo felicior. Ex addito ſaccotuȝ ſpecu vox inſonuit q̄ ei ꝓtulit quēdā popularē agalauȝ nomīe. Hic erat pauperrim⁹ reb⁹. aīo vo diues ꝛ etate ſenior q̄ terminos agri ſui nunq̄ȝ exceſſerat Sic ḡ appollo magis approbat cum ſecuritate trāquilla agalai rude tugurium q̄ȝ triſtē ꝛ ſollicitudinib⁹ aulam plenaȝ gigantis ditiſſimi. Magis eni approbauit paucas glebas pauoris inexpertes q̄ȝ oram lidie pinguiſſimā metu plenā Hic paup agalaus virtuoſiſſimus fuerat Quanto eni homo eſt ratione inferior. virtute vero ꝛ poteſtate ſupior. tanto etiā glorioſior reddit̄ ꝛ famoſior. Virgili⁹ longobardus origine natione mantuanus proſapia humili ort⁹. ſapientia tamē maxim⁹ ꝛ eximi⁹ poetarum claruit Cū q̄dam ſibi diceret q̄ꝫ verſus Omeri operi ſuo insereret. r̄ndit. Magnaruȝ eē virium clauā excutere ꝺ manu herculis Quintus qui in iſto ſacrario ludit, ꝛ nominatur eſt regina. Cui⁹ progreſſus eſt de albo in nigrum. ꝛ ponitur iuxta regem et q̄n recedit a rege capit̄. q̄ cuȝ mota fuerit de ꝓpria quadro nigro vbi pmo fuit locata nō poteſt procedere niſi a q̄dro in quadrum vnum ꝛ hoc angulariter ſiue ꝓcedat ſiue retrocedat. ſiue capiat ſiue capiat̄. Sed ſi q̄rat̄ cur regina bellis exponatur cum ↄditio mulieris debilis ſit et fragilis. Dicendum eſt ſi ſcire velimus q̄ꝫ morem illaꝝ mulierum ſequitur vbi viri ad bellla procedētes mulieres ꝛ vxores cū tota fāilia ad caſtra deducūt

Thartari ei hoc faciũt. Et licet nõ vtãt
arcu magis tñ poſſũt hoĩes ĩpedire ꝙ cor
pis virtute ꝓſternere. In ſolatiũ tñ re
gis factum eſt ⁊ ad amoꝛiſ oſtenſionẽ ꝓ
uiſum vt ad bella regẽ regina ſeq̃r. Ka
riſſimi ꝑ reginã aĩam nr̃am intelligem⁹
que regina in celis ꝑ tramitẽ bonoꝝ ope
rũ cõſtituet̃. Hec regina alba ẽ ⁊ nigra.
alba ꝑ cõfeſſionẽ ⁊ abſolutiões qñ ſeru⁹
ei⁹ ſcʒ corp⁹ pure cõfitet̃ ⁊ abſoluit̃ ſatiſ
faciẽs ꝓ delictis in tãtã albedinẽ reddit̃
⁊ decies clarioꝛ ſole apparebit. Sed ni
gra efficitur ꝑ peccati fuliginẽ ⁊ deturpa
tiõem. Hec iuxta regẽ ſtare debet qd̃ ſi nõ
fecerit capit̃ ⁊ violatur. Anima enĩ nr̃a
ad hoc coꝛpi infuſa ẽ vt eius recupatio
ne ⁊ ſaluatione angeloꝛũ exercitus qui
ruinã magnã cũ lucifero fecerat adinte
grũ reſtauretur ⁊ vt ad regẽ gloꝛie vt re
gina collocetur. Que cũ a rege cui⁹ cura
regit̃ ⁊ gubernatur diſceſſerit capit̃. ⁊ per
moꝛtalia facta ad inferos mactat̃. et ibi
irrecupabiliter demergitur Et ꝙuis re
gina iſta. i. aĩa ab extra bellare neſciat.
coꝛp⁹ tñ vt meritoꝛia opetur abint⁹ iſti
get Quia coꝛp⁹ nr̃m ſicut inſeſſoꝛ equũ
aĩa. i. rõ noſtra dirigere debet ad v̉tutes
⁊ infoꝛmare ne vltra limites mãdatoꝝ
eccleſie ꝓſiliat. ſʒ recto tramite de q̃dro
vni⁹ virtutis in quadrũ alteri⁹ greſſum fa
ciat ꝓpterea regina in ſcacario greſſum
lentũ ⁊ nõ ſaltũ debet habere ⁊ infra ꝓpri
os limites ꝑmanere. Nã dyana iacob
filia virginitatẽ ſeruauit dũ i domo fra
trũ ſuoꝝ quieuit. ſʒ ſtatim cũ ad vidẽdũ
aliaſ regiões curioſe exiuit. a filio ſichẽ
coꝛrupta fuit. Seneca dicit ꝙ mulieres
q̃ malã faciẽ habẽt leues ⁊ impudice ſũt
Nõ enĩ illis deeſt anim⁹ ſed coꝛruptoꝛ.
Solin⁹ dicit ꝙ preter mulieres pauca
animati coitũ mouẽt grauida nigrã fa
ciem ad omniũ viroꝝ aſpectũ debẽt haberẽ
ne ab alijs ſolicitate ð incõtinẽtia diffa
mentur. Quidi⁹ Que dãt que ue negãt
gaudẽt tamẽ eſſe rogate. Ludunt foꝛmo
ſe. Caſta ẽ quã nemo rogauit. Sexti q̃
hũc ludum exercẽt reges ſunt ⁊ nuncu
patur. Rex enĩ ſup oẽs alios eſt qd̃ mo
tiõis ⁊ ꝓgreſſiõis natura manifeſtat
Cũ enĩ reſideat in q̃rto quadro albo cũ
ipſe ſit niger habet a dextris in albo mili
tem alphilẽ. rochũ vo ⁊ in nigro. In ſini
ſtra vo tenet loca oppoſita Quia vo rex
vt dictũ eſt ſup oẽs. obtinet dignitatẽ
⁊ dñiũ rõe dignitat̃ nõ decuit eũ multo
ſpacio a regni ſui ſolio abſentari. et iõ
quãdo moueri icipit de ſuo quadro albo
naturã ſeq̃tur rochoꝝ a dextris ⁊ a ſini
ſtris. Ita tñ ꝙ a ſiniſtris nõ põt ſe pone
re in loco nigro iuxta rochũ ſituatũ i al
bo ſed põt ſe ponere in albo loco iuxta di
ctũ rochũ ad angulare quadrum vbi ſi
tuati ſunt ciuitat̃ cuſtodes ⁊ ibi natu
rã habet militis i tali ꝓgreſſu. Iſtos ãt
duos progreſſus ſoꝛtitur vice regine

Moraliſatio

Kariſſimi. Iſte rex ẽ dñs nr̃ ihs
xp̃s q̃ ẽ rex regũ ſup oẽs i celo ⁊ i
terra qd̃ ꝓgreſſionis ⁊ motiõis
ſue natura manifeſtat. dũ ei ꝓgredi om
nes ſcõꝝ angeloꝝ choꝛi ipm tanꝙ dñm
venerãtes comitãt̃ q̃ ⁊ ſecũ habet rochũ
⁊ alphilẽ aliaqꝫ ſchachalia ⁊ locũ vnicui
ſoꝝ recto tramite occupat circũquaqꝫ.
teſte pſ. q̃ ait. Si aſcẽdero in celũ tu il
lic es. ſi deſcẽdero ad infernũ ades. De
niqꝫ reginã ſecũ ducit. i. miſericoꝛdiarũ
piã matrẽ ⁊ dñam nr̃am mariã. Cuiuſ
vice vnũ ꝓgreſſũ miſeratiõis ad popu
lariũ quadrũ. i. hominũ in mũdo viuen
tiũ facit. Vñ merito nomen illud gloꝛi
oſum ꝑ ꝓphetã ſoꝛtitus eſt vbi eũ patrẽ
miſericoꝛdiarũ et deũ totius cõſolatõis
eſſe proteſtat̃. Dũ enĩ meroꝛis ⁊ ꝑditio
nis nr̃e ꝑ peccatũ ꝓthoplaſti null⁹ ſan
ctoꝝ aut electoꝝ recupatiõem facere po
terat. ipſe miſericoꝛs rex ad populariũ
ſuorum reſtaurãdũ gregem ⁊ numeꝝ de
celeſtibus ſedib⁹ ad hui⁹ mundi miſera
bilis quadrũ ingredi dignat⁹ eſt ⁊ a ſer
uitute dyabolica nos liberauit. Cui ſibi
gratiã ꝑ infinita ſecula reddam⁹

De audiendo bono cõſilio
Capitulum. clxvij.

Sagittari⁹ quan
daʒ auiculã noĩe philomenam
capiens quãdo volebat eã occidere vox
data eſt philomene et ait. Quid tibi
prodeſt o homo ſi me occideris. Neqꝫ e
nĩ ventrẽ tuum de me implere valebis.
ſed ſi dimittere me velles tria mãdata

tibi dare que ſi diligēti⁹ ſuares. magnā vtilitatē inde ꝯſequi poſſes. Ille vo ad ei⁹ loquelā ſtupefact⁹ ꝓmiſit vt eā dimitteret vellet ſi hec tria mādata ⁊ vtilia proferret. Que ait. Audite ḡ. Primū ē. nūq̄ rem q̄ apprehēdi nō poteſt apprehēdere ſtudeas. Audi ſecundū. De re ꝑdita ⁊ irrecuꝑabili nunq̄ doleas. Audi tertitium. Verbo incredibili nunq̄ credas. Hec tria bene cuſtodi ⁊ bn̄ tibi erit. Ille aūt vt ꝓmiſit eā volare dimiſit. Philomena ei ꝑ aerē volitās dulciter cātauit finitu cantu dixit ei Ve tibi hō q̄ malū ꝯſiliū habuiſti ⁊ q̄ magnū theſaurū hodie ꝑdidiſti: Eſt eni in viſcerib⁹ meis margarita q̄ ſtrutōis ouū vincit magnitudine. Ille hoc audiēs ꝯtriſtat⁹ eſt valde q̄ eā dimiſit. rethe ſuū expādit ⁊ conabatur eā apprehēdere dicēs ei. Veni domū meā ⁊ omnē humanitatē exhibebo tibi ⁊ ꝓprijs manib⁹ te paſcā ⁊ ad tuā volūtatē te volare ꝑmittā. Cui philomena. Nūc ꝓ certo te fatuum eſſe cognoſco. nā ex illis q̄ tibi dixi nullū ꝓfectū habuiſti. q̄ꝛ de re ꝑdita ⁊ irrecuꝑabili doles ⁊ me nequeas cape ⁊ tū ꝑ rethe tuū tēptaſti. et inſuꝑ margaritā i meis viſcerib⁹ eē credidiſti cū ego tota ad magnitudinē ſtrutiōis oui nō valeaꝫ ꝑtingere. ſtult⁹ es ⁊ in ſtulticia tua ſp̄ ꝑmanebis His dictis auolauit. Hō aūt dolēs ⁊ triſtis ad domū redijt ⁊ philomenā nō vidit

Moraliſatio

Kariſſimi. Iſte ſagitari⁹ pōt dici q̄libet bon⁹ xp̄ian⁹ qui in babtiſmo a peccato originali eſt lotus in quo baptiſmo ſagittas acutas recepit. i. virtutes ꝯ dyabolū mūdū ⁊ carnē. Accepit philomenā. ſ. dn̄m nr̄m ieſum qn̄ renūciauit dyabolo ⁊ pōpis ei⁹ Qui miro modo dulciter cātauit qn̄ orōem patri celeſti ꝓ genere humano infudit. Sꝫ miſer peccator iſtā philomenā. ſ. dn̄m nr̄m ieſum xp̄m cogitauit occidere quoties cogitauit peccatū mortale ꝑpetrare. ſicut dicit ap̄ſ. Iterū q̄ntū eſt i eis crucifigunt filiū dei. Sed diligenter attēdas q̄ de⁹ dedit tibi tria mandata que ſi diligēter hō cuſtodierit ad magnum ꝓfectu ꝑuenire poſſet ⁊c. Rex iſte eſt trinitas in qua ſunt tres ꝑſone ⁊ vnus deus quā rē nunq̄ poterim⁹ apprehendere q̄ diu ſumus in hoc mortali corpe ſm̄ q̄ dicit ap̄ſ. Iam videm⁹ in enigmate poſtea videbim⁹ ſicuti eſt. Nec fides habꝫ meritū vbi humana rō p̄bet experimētū Itē ſaluator in euāgelio rn̄dit mulieri petēti dicēs vt ſedeāt hij duo filij mei ⁊c. Reſpōdit ſaluator. Neſcitis q̄d petatis Itē dicebat petro q̄rēti de cōſummatōe ſeculi ⁊c. Nō ē v̄rm noſſe tp̄a vl̄ momenta ⁊c. Ecce iſti ſtupebāt rem app̄hēdere quā nō potuerūt attīgere.

Alia deductio

Aliter iſtud exemplū pōt reduci ad illos q̄ appetūt honores ⁊ diuicias Exemplū de lucifero q̄ rē appetit ſed impoſſibile ei apprehēdere erat qn̄ dicebat. Aſcēdā vſq̄ ad tertiuꝫ celū. Quid ḡ ſequit̄ poſt. In infernū cecidit. Itē de primo ꝑente qui ꝑ eſum pomi deus eſſe voluiſſet. ꝓpter q̄d a paradiſo eſt expulſus ⁊ mortē ſibi ⁊ nobis oībus pauit. Conſulo ergo vt vos diuites ac mūdi potentes nolitis rē apprehendere que app̄hendi nō pōt Sicut ſūt bona tp̄alia ac ſeculi honores q̄ nūq̄ veraciter poteſt ſine damno aie apprehendi ſicut dicit ap̄ſ. Qui voluerit diueſ fieri incidit in laqueos dyaboli. Et licet bona obtinueris qn̄ melius ſperas de eiſ dē gaudere. defraudaueris. Exemplū d̄ illo diuite q̄ dicebat. Deſtruam horrea mea ⁊ eadē nocte defunctus eſt. Scd̄m mandatū eſt. De re perdita et irrecuꝑabili non dolebis. Cariſſimi ſcire debetis q̄ ꝑ rem ꝑditā debemus intelligere corꝑis ſanitatē aut diuicias quas deus aufert ab eo quem diligit. Iuxta illud Flagellat deus filiū ſuum quē diligit. Sed cū aliqui facti ſunt ceci claudi aut membro aliquo priuati. vel diuicijs ſpoliati et vltra q̄ credi poteſt dolent. ⁊ gratias deo non offerūt ſicut eſau multum dolebat q̄ bn̄dictiōem patris amiſit et tamen obtinere non potuit. Tertiū mādatum eſt. Verbo incredibili nō credas In iſto verbo cariſſimi multi ſunt decepti per dyabolum et carnem. Dyabolus ſugerit multa et falſa promittit. que ſunt incredibilia ſicut de primo parente qui credidit dyabolo quando dixit

Si comederitis de ligno eritis ſicut dij. cre
didit et erat decept⁹ et ideo a paradiſo ē expul
ſus. Promiſſio dyaboli erat incredibil'
propter duo. primo quia mēdax. ſcd'o quia deus
ei pdixit. In quacūque hora comederitis
de ligno illo moriemini. Sic modo ali
qui tantū credūt dyabolo mundo et car
ni et ſtatim eis adherent et in peccatis cō
ſentiūt et dicūt. Quid eſt tam pcioſuz etc.
Per ouū mūd⁹ intelligit' q eſt rotūdus
Mūdus dicit hoi. Bonū eſt vti mūdo
in iuuētute. quia licet hoc fecerim⁹ et pecca
tū inciderim⁹. tunc maior ē ſtrutiōe id ē.
maior ē diuīa mīa quam nr̄a miſeria. Con
tra tales dicit ps. Nō miſereatis oībus
q opant' iniquitatē. Studeam⁹ ergo etc.

De eterna damnatione Capitulum. clxviij

b Arlaam narrat
quod peccator ſiſis eſt hoi q cum ti
met vnicornē recedit in baratrum. Dū
aūt caderet manib⁹ arbuſtulā quādā ap
prehēdit que de pfūdo aſcēdebat. et aſpi
ciēs inferius vidit ad pedē arboris pu
teū teterrimū et draconē horribilē arbo
rem cingētem et ei⁹ caſum ore apto expe
ctantē. Duob⁹ aūt murib⁹ quorū vn⁹ erat
albus ali⁹ niger arborē inceſſant corrodē
tib⁹ in radice ſenſit eū vacillare. Quat
tuor quoque vipere albe a baſi q pedē fixe
rat pcedētes totā foueā flatu ſuo morti
fero intoxicabāt. Eleuās oculos vidit
exitū mellis d ramis arboris ſtillāt obli
tus quod periculi i quo vndique poſit⁹ erat illi
dulcedini ſe totū dedit. quodā āt amico
ei⁹ porrigēte ſibi ſcalā vt egrederet'. mel
le delectat⁹ diſtulit et cadente arbore ceci
dit i os draconis. q deſcēdēs i puteū ibi
eum deuorauit et ſic miſera morte heu
mortuus eſt.

Moraliſatio

Kariſſime. Homo iſte ē peccator
vnicornis eſt mors q hoiem ſēp
ſequit'. Barat eſt mundus iſte.
arbor ē vita q p horā diei et noctis quaſi
p murē albu et nigrū inceſſanter cōſumi
tur. Baſis ex qua pcedūt vipere eſt corp⁹
humanum habēs quattuor qualitates
humor quib⁹ inordinate compoſitis corpo
ris cōpago diſſoluit'. Draco eſt dyabo
lus. pute⁹ infernus. dulcedo ramuſculi
delectatio peccati p quā homo ſeducitur
vt piculū nō intueat'. Amic⁹ eſt xps aut
pdicator. ſcala eſt penitētia cui cū homo
differt acqeſcere ſubito vita deficiente
in os dyaboli cadit qui eū in infernum
deuorat et rapit.

De duodeci legib⁹ et modo viuendi Capitulū. clxix.

n Arrat Trogus
pompeius de ligurio nobili mi
lite qui ciuitatē quādā cū populo iurare
induxerat ad ſeruandū leges quaſdam
iuſtas et vtiles licet pricipio graues do
nec ipſe ab apolline delfico quē ipſe fin
xit eſſe auctorē dictaz legum reſponſum
reportaret. Quo facto in cretā iuit et ibi
perpetuū exiliū egit. Moriturus aūt oſſa
ſua ad ciuitatē redireut et omnes a iura
mento ſe liberaſ eſſe credētes legū obſer
uātiā violarēt. Haz aūt legū duodecim
numero erāt. Prima lege populuz in ob
ſequiū pricipū et princeps in cuſtodiā
ſubditorū et ad coercionē impiorum re
formauit. Secūda lege. parcimoniam et
frugalitatem oīb⁹ pſuaſit credens mili
tiam laudabilius fieri modeſtia quam cra
pula. Tertia lege iuſſit ſingula nō pecu
nia ſed meritoz cōpēſione optīa. Quar
ta lege inſtituit aurū et argentum velut
omniū materiā viliorem. Quinta. am
miniſtratiōem reipublice p ordinē di
uiſit dans regib⁹ poteſtatē bellor. magi
ſtratib⁹ iudicia. et omnes offenſiones ſe
natui cuſtodiā legū populo creādi vel eli
gendi magiſtrat⁹ poteſtatē. Sexta. fun
dum omnib⁹ equaliter diuiſit et omnib⁹
patrimonijſ equalib⁹. ita quod alter altero
null⁹ potētior redderet'. Septima iuſſit
oēs cōuiuari publice ne alter alteri foret
cauſa luxurie. Octaua. iuuēib⁹ toto an
no vna ſola voluit vti veſte. Nona pue
ros paupes in agrū nō in forum publi
cū deduci iuſſit vt primos ānos duce
rēt i ope nō i leuitate. Decia lege ſtatu
it vgines ſine dote nubere. Undecia vo
luit vxores eligi nō pecunia. Duodecia
maximū honorē n diuitū iz p gradu eta
tatiſ ſtatuit fore. oē aut qd quicquid lege ſta
tuit ipe p exemplo alijs priu⁹ ſeruauit.

Moraliſatio

Kariſſimi Iſte nobilis ē dñs nr̄ ieſus xp̄s q intrauit quādā ciuitatē.i. mūdū iſtū.7 fecit populū iurare.i.i baptiſmo firmiter ꝓmittere. ſeruare leges ſuas.i. dec̄e p̄cepta donec veniret ad iudicium. Cū autem mortu⁹ erat nō tātū oſſa ſ3 totū corpus i mari.i in terra poſuit. Prima lex ē. In obſeqū principū 7c. hoc ē ꝙ xp̄iani ſemꝑ ſint parati ꝑ oīa p̄latis 7 eccliaꝝ rectoribꝫ ſine accuſatōe aut aliq̄ ꝯtradictōe ſimpliciter obedire. Et ꝙ p̄cipes ꝑ quos p̄latos intelligimus q̄ curā aīaꝝ cuſtodiēdarū ſuſceperūt ſubditos ſuos in viā ſalutis dirigāt 7 ꝑ bona exēpla ī vita ſua eos antecedāt q2 turpe ē doctori cū culpa redarguit ipſū Secūda lex fragilitatē oībus pſuaſit 7 ſimoniā aut cetera ꝯria iterdixit. percimoniā ſuadēs ac gulā carniſq3 crapulā q̄bus multi hodiernis tꝑoribuſ intendētes 7 dediti vitam breuiā. exercere ꝓhibuit. ſ3 fragalitatē bonoꝝ opu3 7 largitatē elimoſinaꝝ oībꝫ nobis ꝑ legē qua ſex opa miſericordie iſtituit ſeruādā eē voluit atq3 pſuaſit. q2 q̄cq̄d vltra neceſſitatē vite p̄lati aut alij viri eccleſiaſtici diuites habēt in elemoſinam paupū diſtribuere tenet̄ Aliter teſte beato Hiero. rapina ē 7 ſacrilegiū corā deo. Tertia lex inſſit ſingula nō pecunia ſed meritoꝝ cōpenſiōe optuna cōꝑari hoc ē quantū habes. tantū vales. Deus non tm̄ dona reſpicit ſed cor 7 intētiōem donant⁹. 7 iō ſm̄ cordis tui merita deus retributiōem tuam magna3 vel ꝑua3 faciet. Nihil eni abſcōditū ē oculis eius ꝙ nō ſciatur 7 nihil optū qđ ſibi nō reuelatur qm̄ oīa intuetur Quarta lex inſtituit m ateriam auri. 7c. i. diuicias huius mūdi vilius apud deu3 reputariq3 aliquid alterius materie totius mūdi ſed acceptat p̄ces 7 miſerias paupum ſicut legitur de diuite epulone q̄ miſeriā3 ꝑua p̄is la3ari vt vlcerati nō reſpiciēs neq3 copatiēs poſtq3 in inferno iacuit ſepiꝰus 7 pauxillū aq̄ a digito ſtillantis petijt nō obtinuit ſed flāmis 7 cruciatibus ꝑpetuis expoſitus ſemꝑ vrit 7 la3arus eſt ab angelis ꝓpter ſuā patientiam in ſinu abrae collocatus. Quita lex dedit regibus poteſtatē 7c. hoc ē intelligendū ꝙ p̄ricipes 7 p̄lati iā habēt ſubditos iudicare. ſed cauēdū ē ne ſint muneribꝫ corrupti vt nō recte iudicēt q2 ſi ſic eadē mēſura q̄ mēſi fuerīt. ſ. iuſticiā vl' iniuſticiā remetietur eis ꝑ iudicē viuoꝝ et mortuoꝝ ī extremo iudicio. q2 moderni tꝑis iudices munera paupū vel diuitū quorūcūq3 recipiētes a iuſticia ita excecātur ꝙ viā eq̄tatis 7 ſentētie recte vix videre pñt. ſed q̄ mō plus dederit fortē orē cauſam fauorabilioreq3 ſententiā licet cōtra iuſticiā. obtinebit Sexta lex fundos oībꝫ equaliter diuiſiit. Hoc eſt Deus ab eterno inſtituit omnibꝫ equaliter gratiā ſuā. ſm ꝙ viderit hoīem ꝓficere. Vñ in euāgelio dicit. Petite 7 accipietis. Item alibi dic. Quodcūq3 petieritis p̄rem in noīe meo credite quia accipietis 7 fiet vobis. quia chriſtus in diuitijs eſt abūdātiſſim⁹. poſtq3 digne a nobis rogatus fuerit in muneribꝫ expendendis eſt largiſſim⁹. Plus eni pōt dare q3 mēs noſtra ſcit rogare. Septia lex ne diuitie cā ſint luxurie ꝓpterea publica ꝯuiuia celebrare inſtituit. quia propter diuitias multi perierūt et ſunt multiſ cauſa quare in luxuriā aut alia peccata mortalia ſepiuſ cadunt ꝓpterea ſalomon dñm rogauit dicens. Diuitias et pauptateſ ne dederiꝰ mihi Octaua iuuenibus toto anno vna ſola voluit vti veſti. Quid ꝑ hanc veſtem niſi ſolā caritatem intelligimus que operit multitudinem peccatoꝝ. Per hāc eni veſtem poſſumus placere deo q̄ ſuꝑ oīa caritatem fraternā in nobis diligit Caritas teſte apoſtolo nō agit perperā. non querit que rit que ſua ſunt nō emulat̄ 7c. Sic nos in caritate radicati nō debem⁹ ſolā nr̄am ſalutē 7 ſaluatiōem q̄rere ſed 7 f̄ris noſtri debem⁹ ſaluti ꝓuidere ꝑ vitā exemplarem aut bonā ammonitiōem in viā rectā dirigere ne ſicut ouis errans a paſtore pereat. ſed paſcua vite celeſtis preſtem caritatis inueniat. Nona pueros paupes 7c.i. vt introducātur in agrū eccleſie ſm merita ſua ad ꝓmouēdū ſicut ceteri q2 de⁹ eligit paupes in hoc mūdo ipſos heredes regni ſui ficiens vbi dic Bati paupes. Gloſa. Nō oēs ſed ſpū

Quoniā ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Item ps. Iſte paup clamauit ⁊ dñs exaudiuit eū Et qͥs eſt paup ille Glo. Spū. Pauper iſte laborat in agro. i. in h mūdo. Oēs agricultura dei ſum⁹ ⁊ ad laborē a iuuētute naſcimur ſic auis ad volādū. Job. v Et in vinea dñi. i. eccl'ia laborē penitentie ſuſcepim⁹ ⁊ p⁹ ꝯductōem cōuentione facta laboris nr̄i ſm merita vel demerita gl'iam vel penā in eternitate a diſpēſatore ⁊ paſ familias ieſu xp̄o recipiemus Decia ſtatuit vgines ſine dote. i. nubere bonos chriſtianos ſiue dote id eſt amore mūdano nubere xp̄o Sūt multi q̄ ſpōtanea volūtate caſtitatē vouēt. terrena deſpiciūt vt celeſtia p̄mia poſtmodū recipient. Undecima. Uxores eligi. i. aīas deo placētes ad ei⁹ ſuitia coaptem⁹. nihil deo tātū placet ſicut aīa mūda q̄ totaliter deo eſt data. Duodecia ꝙ q̄libet ſm meritū honores ⁊ diuitias obtiebit Sꝫ videāt pūcipes ⁊ p̄lati aliiq̨ʒ rectores ꝙ in ſeipis pri⁹ opa meritoria exerceāt anteq̨ʒ alios informē. ſic de xp̄o dr̄ i euāgelio. Cepit ieſus facere et docere.

De reuocatiōe pctōris ad viā pn̄ie Capitulum. clxx.

Q Uidā luſor occurrit beato bernardo eq̄tāti dicens ei. Pater volo tecū ludere. et animā meā volo ponere ꝯ equū tuū. Hoc audiēs ictūs bernard⁹ ſtatī de equo deſcendens dixit. Si plura pūcta q̨ʒ ego pieceris me⁹ equus tu⁹ erit. ſi ego plura p iecero aīa tua mea erit. Luſor ꝯceſſit ſtatī taxillos tres arripiēs octo puncta piecit. Quo facto frenum equi tanq̨ʒ ſuum tenuit. Ait ſanct⁹ bernardus. Fili ad huc reſtat in trib' taxillis pl⁹ q̨ʒ iſtud accipiens piecit decē ⁊ octo pūcta decē puncta pl⁹ q̨ʒ luſor. Quo viſo luſor ſub obedientia pr̄is ſui bernardi ſe dedit. ⁊ poſt vitā ſctām fine felici ad dn̄m migrauit

Moraliſatio

Kariſſimi. Luſor iſte eſt hō mundanus vanitatib' dedit⁹ ⁊ ſubiectus. Sanct⁹ bernard⁹ eſt diſcretus p̄latus ſiue ꝯfeſſor q̄ habet cū tali tota prudētia ludere oñdedo ei vitā q eſt lumē ⁊ gaudiū aīe. Equū ſuū debet ponere. i. cor ſuū ⁊ aīaꝫ laborib' exponere vt educat errātē ad viā veritatis ſicut ait aplus Sic xp̄s aīam ſuā p nobis poſuit ſic ⁊ nos debem⁹ aīas nr̄as p fratrib' noſtris ponere. Oēs eni fratres ſum⁹ ab vno patre adā. q̄re merito nos diligere debem⁹. Tres taxilli ſūt pater filius et ſpūſſcūs q̄ habent multa pūcta. i. infinita gaudia q̄ debent oñdi ⁊ peccatorib' recitari. Uñ i euāgelio. In domo pr̄is mei manſiones multe ſunt. imo tot ſunt ibi gaudia ꝙ oculus nō vidit nec auris audiuit nec hoīs cogitatio exprimere pōt q̄ parauit de⁹ diligentib' ſe. Ibi reqes ſine labore. vita ſine morte. gaudia ſine luctu. Et vt breuiter ꝯcludā. oīs gaudiī plenitudo.

De dilectiōe ⁊ fidelitate nimia. ⁊ ꝙ veritas in morte liberat. Capitulum. clxxi.

P Etr⁹ alphoſus refert ꝙ erāt duo milites quoꝝ vnus manens in egypto alter in baldach. Inter quos duos nunciī ſepi⁹ pxerūt. Uñ quicq̄d erat in terra egypti miles de egipto p nuncios ad militeꝫ de baldach miſit ⁊ econuerſo. ſic ꝙ amor fidelis inter eos fact⁹ eſt ⁊ nullus adhuc aliū vidit. Miles vo de baldach cum ſemel in ſtratu iacuiſſꝫ intra ſe cogitabat Socius meus de egipto mihi magnam amiciciā oñdit ⁊ nuq̨ʒ oculis carnalib' eū vidi vadā ad eū ⁊ videbo Cōduxit nauem ⁊ venit in egiptū audienſq̨ʒ amicuſ eius obuiā ei pexit ⁊ cū gaudio ad domum ſuā duxit. Miles ille quādā puellā nimis pulcrā in domo ſuo habebat Quā cū vidiſſet miles de baldach capt⁹ ē i oculis ei⁹ ⁊ p̄ nimio amore infirmabatur. Miles vo de egypto cum h pcepiſſet ait ei Cariſſime dic mihi q̄d tibi eſt Ait ille. Eſt puella in domo tua quā deſiderat cor meū tota mente intātū ꝙ niſi eā habuero fili⁹ mortis ſum ego. Mileſ cū h audiſſet oēs mulieres dom⁹ ſue ei oñdit excepta illa puella. Ille cuꝫ oēs vidiſſet ait De oīb' iſtis paꝝ aut nihil curo ſꝫ eſt vna alia quā nō video quā diligit aīa mea. In fine illā puellā ei oñdit. Uiſa puella ait Cariſſime in iſta ſola ſtat mors ⁊ vita mea. Ait miles ⁊ ego

dico tibi istā a iuuētute sua ī domo mea
nutriui ad hoc vt vxor mea esset ⁊ cū ea
infinitas diuitias obtinerē. Ueruntamē
tantū te diligo vt anteq̃ moriaris ipam
tibi in vxorē cōcedo cū oībꝫ diuicijs q̃s
ego recipe debērē. Miles hoc audiēs ga
uiſus ē valde eā in vxorem accepit cum
qua diuitias multas obtinuit et ſic ad
patriā ſuā baldach cū cōiuge ſua perexit
Poſt hec cito miles de egypto ad egeſta
tem magnā puenit intantū ꝙ nec domū
nec aliquā rē habebat. intra ſe cogitabat
Ad quē meli⁹ potero accedere q̃ ad ſoci
um meū de baldach quē ego ad diuicias
pmo ui ⁊ ipe me ī egeſtate mea reſpici
at. Nauē aſcēdit ⁊ venit baldach ad q̄n
dam ciuitatē poſt ſolis occaſum in qua
manebat diues ſoci⁹ ei⁹. Intra ſe cogita
bat. nox eſt ſi modo ad domū ſocij mei p
gam noticiā mei nō habebit quia male
ſum veſtit⁹ ⁊ nullū mecū habeo vbi ſole
bam magnā famil'iā ducere ⁊ oībꝫ abun
dare. Ait intra ſe. Nocte iſta quieſcā et
die craſtina ad eū pgam reſpexit vſus ci
miterium vidit oſtia eccl'ie apta itrauit
vt tota nocte q̄eſceret. Cū āt ibi fuiſſet ⁊
dormire volebat in platea quidā ad iui
cē pugnabāt ⁊ vn⁹ aliū occidit. Interfe
ctor vo ad cimiteriū fugit ⁊ ex alia pte
exiuit. Poſt hec vo clamor factus ē in ci
uitate. vbi ē interfector vbi eſt pditor
q̄ hoiem interfecit. Ait ille. Ego ſum iter
fector q̄ illū hoiem interfeci accipite me
⁊ in patibulum ſuſpendite. Illi man⁹ in
eū iniecerūt ⁊ p totā noctē in carcerē inclu
ſerūt. Mane vo cāpana ciuitatis erat
pulſata. iudex ɔtra eū ſentētiā dedit et
illū ad ſuſpēdendū duxerūt. Inter alios
q̄ ſecuti ſūt eū erat miles ſoci⁹ eius ad
quē venerat. Cū vo eū duci ad patibulū
reſpexiſſet. ait intra ſe Ille ē ſocius me⁹
de egypto q̄ mihi vxore meā cū diuicijs
multis dedit ⁊ iam vadit ad ſuſpendiuꝫ
⁊ ego viuā. Clamauit alta voce ⁊ dixit
O cariſſimi nolite hoieꝫ īnocētē īficere
ille ē innocēs quē vos ad mortē ibi du
citis Ego vo ſuꝫ pditor q̄ hoieꝫ interfeci.
⁊ nō ipe. Illi hec audiētes man⁹ in eū in
iecerunt ⁊ ambos ad patibulū duxerūt. Cū
vero ambo ppe patibulū eſſent reus co
gitabat. Ex quo re⁹ huius facti ſuꝫ ego
iſtos innocētes pmittā mori nō poterit
eſſe q̄n deus aliq̄n vindictā de me ſumat
meli⁹ ē mihi hic pati breue ſuppliciū q̃
eternā penā ſuſtinere ī inferno. Clama
bat voce magna. O cariſſimi nolite ppe
deū innocētes occidere null⁹ ex eis ſigno
vbo vel facto ɔſiliuꝫ dederat vt ille occide
ret q̄ occiſus eſt. ſꝫ ego ſum q̄ ꝓprijs manī
bus eū occidi. ideo me interficite ⁊ inocen
tes pmittat libere abire. Illi hec audiē
tes man⁹ ī eū iniecerūt ⁊ admirabātur et
illos tres corā iudice duxerūt. Iudex cuꝫ
eos vidiſſet admirabat ⁊ ait. Quare re
uerſi eſtis. Illi vo totū pceſſum a princi
pio vſq̄ ad finē retulerūt. Ait iudex primo
militi. Cariſſime q̄ de cauſa dixiſti ꝙ tu
illum hoiem occidiſti. At ille. Sine fal
lacia vobis dicā. In terra mea in egypto
locuples fui ⁊ ī oībꝫ abundās deinde ad
magnā egeſtatem pueni intātuꝫ ꝙ nec
domū nec locum nec aliquā rē habui de
verecundia duct⁹ terrā iſtā intraui vt ſi ali
qd remediū obtinerē ⁊ ideo dixi ꝙ hoiem
interfeciſſem q2 libenti⁹ mori vellem q̃
viuere ⁊ adhuc ppter deū peto vt me occi
das. Ait miles ideo militi de baldach.
Et tu cariſſime q̄ re dixiſti ꝙ hoiem oc
cidiſti. Qui rñdit. Dñe miles iſte mihi
vxorem cū infinitis diuitijs dedit quā
ꝓ ſeipo nutriuit p quē fact⁹ ſuꝫ diues in
oibꝫ. Cū vo ſociū meū tā carū q̄ me ad
tot ⁊ tāta pmouit vidi ad patibulū duci
alta voce clamaui. Ego ſum re⁹ mortis ei⁹
⁊ non ipe q2 libenter ꝓ amore eius vel
lē mori. Ait iudex interfectori. Ob quā
cauſaꝫ dixiſti te hoieꝫ interfeciſſe. Qui
ait dñe vere dixi graue fuiſſet peccatū ſi
innocētes mori pmiſiſſēꝫ ⁊ ego viuereꝫ
⁊ ideo poti⁹ elegi veritatē dicere ⁊ penā hic
ſuſtinere q̃ inocētes ſine culpa dānari
⁊ ego in inferno vel alibi puniri deberēꝫ
Ait iudex. Quia veritatē dixiſti ⁊ inocē
tes ſaluaſti amō ſtudeas vitā tuā emē
dare mortē tibi remitto vade ī pace. Om
nes audiētes iudiciū iudicem laudabāt
ꝙ tā pie dedit iudiciū eo ꝙ veritatē dice
bat reus.

Moraliſatio

Kariſſimi. Iſte imperator ē pat
celeſtis. Duo milites dñs nr
ieſus xps ⁊ adā. prim⁹ pater ie
ſus xps in egypto manens iuxta illud

Ex egypto vocaui filiũ meũ. Adã p̄m⁹
pat in agro damasceno plasmat⁹ ē. Int̄
istos erat magna amicicia ⁊ nũcios iter
eos miserit qñ pater ad filiũ ⁊ spiritum
scm̄ loq̄baᵗ dicēs. Faciam⁹ hoiem ad
imaginē ⁊ similitudinē nr̄az. Postea mi
les ꝺ baldach scꝫ adã in padisũ trāslat⁹
in domo dñi nr̄i iesu xp̄i In domo illa vi
dit quādā pulcrã. id est aīam quā appe
tijt quā de⁹ ei dedit cũ infinitis diuicijs
⁊ dñm mũdi eũ ꝯstituit. Iuxta illud ps.
Omnia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹. In mun
dũ istũ cum vxore preᵱit. Post hec mi
les scꝫ dñs noster iesus xp̄s factus est e
genus ⁊ paup. Iuxta illud. Math. Vul
pes foueas habēt ⁊ volucres celi nidos
fili⁹ aũt hoīs nō habet vbi caput suũ re
clinet. venit in mũdnm istũ in quo pu
gnabāt. s. caro ⁊ sp̄us. Christ⁹ tēplũ in
trauit scꝫ vterꝫ btē virgis. Iuxta illud.
Templũ dei sanctũ ē qd̄ estis vos Vn⁹
aliũ occidit. s. caro sp̄m. Clamor factus
est in celo ⁊ in terra de interfectōe sp̄us
qñ adã peccauit. Multi seq̄banᵗ hoc est
iudei cũ fustibus et laternis et gladijs
eũ querebāt. Ille vero sicut miles dñ
dit pro peccato alteri⁹. Dimittite illos
ego sũ. sinite illos abire. stati ille se ob
tulit mori p genere hũano in cruce Per
scd̄m militē q̄ p socio se obtulit mori. de
bem⁹ intelligere aplos q̄ p xp̄i nomīe ac
veritate mortui sunt. Per terciũ q̄ dice
bat. Ego sum reus ⁊c̄. peccatorem debe
mus intelligere q̄ nudam veritatē in cō
fessiōe debet dicere. Ego sum q̄ peccaui
q̄ male egi. ego iniq̄tatē feci et si sic fece
rit̄ sine dubio iudex in die iudicij senīaꝫ
ꝯ vos mutabit ita q̄ vitam eternā ob
tinebitis. Ad quā nos ⁊c̄.

De cōstantia fidelis anime.

Capitulum. clxxij.

Erat quidaꝫ rex
in anglia in cui⁹ regno duo mi
lites erāt vn⁹ guido vocabaᵗ. alter tiri⁹
Guido plurima bella cōmisit et in om
ni bello victoriā obtinuit. quādam puel
lā pulcrā generosam nimis dilexit. tñ
eā in vxorē nō poterat obtinere quousqꝫ
ardua bella tēptasset p ei⁹ amore. deide
in quodā bello speciali eā obtinuit et cũ
magno honore eā despōsauit Tertia no
cte post gallicātũ de lecto surrexit Itime
firmamētũ vidit in quo clare dñm no
strũ iesum xp̄m inter stellas respexit ei
dicentē. Guido guido sicut bella sepi⁹ cō
misisti p amore vni⁹ puelle tps ē vt pro
meo amore amodo studeas viriliter ꝯ i
imicos meo pugnare. His ergo dictis
euanuit iesus xp̄s. Ille vo intellexit q̄
volũtas dei esset vt ad terrā sanctā pge
ret ⁊ iesum xp̄m de infidelib⁹ vindicaret
Ait ġ vxori sue. Credo q̄ iā a me cōce
pisti infantē nutrias quousqꝫ venero q̄
ad terrā sctām pgere volo. Illa vo hoc
audiens quasi furibũda de lecto surre
xit pugiōem ad caput lecti accepit ⁊ di
xit O dñe mi sp te dilexi ⁊ tm̄ p tuo a
more expectaui quousqꝫ tibi fuero in
matrimōio copulata vt cōmitteres mul
ta bella. vt p totũ mũdũ fama tua esset
diulgata. Iā vo ꝯcepi ⁊ mō vel a me se
parati. Pri⁹ meipam cũ ista pugiōe vo
lo occidere Ille surrexit ⁊ pugiōꝫ ex ma
nib⁹ ei⁹ accepit ⁊ ait. Carissima paueo
verba. votũ deo feci terrā scām visitare.
Iā ei est tps pl⁹ acceptabile votũ meũ
implere q̄ in senectute sustineas. q̄ deo
volēte cito redibo. Illa vo ꝺ vbis eius
cōfortata anulũ ei tradidit ⁊ ait. Accipe
istũ anulũ ⁊ quotiēs illũ respexeris in pe
regrinatiōe tua memoriā mei habebis.
⁊ ego vsqꝫ ad reditũ tuũ patieꝛ sustineā
Miles ġ valefecit ei. militē tyriũ cũ eo
accepit. Illa vo multis dieb⁹ plāxit nec
ꝯsolari poterat Cũ tps aduēit filiũ pul
cerrimũ pepit ⁊ eũ tenerrime nutriuit.
Guido ⁊ Tyri⁹ multa regna trāsierit tā
dē regnũ dacie p īfideles erat destructũ
Ait guido socio suo. Carissime ad istud
regnũ pgere debes ⁊ regē ꝯtra infideles
totis virib⁹ iuuare q̄ xp̄ianus ē ego vo
terrā sanctā intrabo ⁊ contra christi ini
micos pugnabo ⁊ p te redibo ⁊ sic angliā
intrabim⁹ cũ gaudio Ait tyri⁹ Quod ti
bi placet. ⁊ mihi Regnũ illud intrabo ⁊
si viui⁹ fueris p me redeas vt ad patriaꝫ
nostrā intrare poterim⁹. At ille. Fideliꝫ
tibi pmitto. osculati sunt inuicē ⁊ i sepa
tione amare flebāt. Guido terrā sanctā
intrauit ⁊ tirius daciā Guido plima bel
le ꝯ saracenos ⁊ paganos cōmisit ⁊ in oī

bello victoriā obtinuit Vñ fama ei⁹ per
totū orbē volabat. tyri⁹ vo ſil'r oēs infi
deles de regno dacie expulit. multa bel
la cōmiſit ꝛ victoriā obtinuit. Rex eiꝫ
ſup oēs dilexit ꝛ honorauit ꝛ ab oī pplo
eſt intantū dilectus ꝙ rex eum ditauit
Erat tūc in regno quidā tyrānus ſtren
nu⁹ valde noīe Plebe⁹ q̄ tyrio inuidebat
ꝙ tā ſubito ad diuitias ꝛ honores pro-
motus eēt. eū de ꝑditōne apud regē ac
cuſauit ꝙ regē de regno priuare intēde
bat. Rex dictis ei⁹ credēs q2 potens ac
ſtrenu⁹ eſſet tyriū oīm honore priuauit
ita ꝙ tyri⁹ ad magnā egeſtatē ꝑuenit in
tantū ꝙ vix ſuſtentatoꝫ hēbat. Tyrius
multū dolebat qm̄ ſolus eſt derelict⁹ et
in pauptate poſitus fleuit amare ꝛ ait.
Heu mihi q̄d faciā ego. Dū ſeml' triſtꝫ
ꝑrexit ſol⁹ ſpaciādo guido ī forma pere
grini ei obuiabat. Quē cū tyri⁹ vidiſſet.
noticiā ei⁹ nō habebat ſꝫ guido eū ſtatī
agnouit ſꝫ ei q̄lis erat reuelare nolebat
ꝛ dixit Cariſſime vñ es. Qui ait. de ꝑ-
tib⁹ lōginq̄s ſum ego. ſꝫ morā ꝑ plures
ānos in iſto regno traxi. quendā ſociū
hēbam q̄ ſctām terrā intrauit ſꝫ ſi viu⁹
vel mortu⁹ aut alr̄ quoquo mō ſecū fue-
rit oīno nō eſt in mea noticia Ait guido
Ob amorē ſocij tui ꝑmittas me in gre
mio tuo q̄eſcere vt pax dormiā q2 ex iti-
nere laſſus ſum Ille ei ānuit. Cū ergo
guido ī gremio ſuo dormiret tyri⁹ vidit
os ei⁹ aptū ꝛ vnā muſtelā cādidā exire
ꝛ ad q̄ndā montē iuxta eū intrare. Cū
vo ibidē ꝑ aliquot ſpaciū morā traxiſſꝫ
redijt ꝛ ī os ei⁹ reintrauit. Hoc facto gui
do ē expgefact⁹ a ſomno ꝛ ait Cariſſime
vidi ſomniū mirabile. Mihi videbaꝰ
ꝙ vna muſtela de me exijt ꝛ ī illū mōtē
intrauit ꝛ iterato in os meum intrauit
Ait tyri⁹ Cariſſime ſicut in viſiōe vidi
ſti ita ocul' meis reſpexi. ſed q̄d muſtela
in iſto mōte fecerat penit⁹ ignoro. q̄ ait.
Mōtē amb⁹ ītrabim⁹ q2 ſorte aliq̄d vti
le inueniem⁹. Mōtē ergo intrabāt ꝛ ec
ce draconē mortuū inueneꝛt ventrē ei⁹
auro plenū cū gladio polito ſup gladiū
erat ſupſcriptio talis: Per gladiū iſtū
miles guido deuincet tyri aduerſariū.
Guido cū iſtū draconē īueniſſet valde
eſt gauiſus ꝛ ait tyrio. Cariſſime totū
theſaux tibi do ſed gladiū iuxta me hēre
volo. Ait tyri⁹. O dñe apō te nō merui
vt mihi tale donū dares. Et ille. Eleua
oculos meos ꝛ vide. Ego ſum guido ſo
cius tuus. Ille vero hoc audiēs intime
eū reſpexit ſtatī noticiā ei⁹ hēbat ad ter
ram ꝑ gaudio cecidit ꝛ amare fleuit ꝛ di
xit. Sufficit mihi decetero viuere ex quo
ſemel vidi te. Et ille. Surge velocit' po
ti⁹ de aduētu meo debes gaudere q̄ꝫ fle-
re. Pro te pugnab⁹ ꝯ tuū aduerſariū ꝛ
amb⁹ in angliā cū honore ꝑgem⁹. ſed vi
deas ante oīa vt nemini qualis ego ſuꝫ
dicas. Surrexit tyri⁹ ſup collū ei⁹ ceci-
dit ꝛ oſculat⁹ ē eū Tyri⁹ vo ad domū ſuā
cū auro ꝑrexit. Guido vo ad palaciū re
gis ad ianuā pulſauit Janitor vo cau
ſam pulſatōis q̄ſiuit. At ille. Ego ſum
ꝑegrinus qui nouiter a terra ſctā veni
ſtatim introitū ei dedit ꝛ regi eſt pñta-
tus. iuxta lat⁹ regis tyrān⁹ ille ſedebat
q̄ tyrium diuitijs ac honorib⁹ priuauit
Ait rex. Qualis pax ē in terra ſctā. Et
ille. Dñe mō eſt pax bona. multi vo ad
xp̄ianitatē ꝯuerſi ſunt. q̄ ait. Vidiſti il
lū militē de anglia guidonē noīe q̄ tot
bella ibidē fecerat. q̄ ait. Dñe ſepi⁹ eū vi
di ꝛ cū eo comedi Et ille Nūq̄d eſt tibi
mētio de regib⁹ xp̄ianoꝝ Ait ꝑegrinus.
Etiā dñe de ꝑſona tua. Quō. ſaraceni
ac ceteri infideles regnū tuū ꝑ mlta tē
pa occupauerūt ꝛ ꝑ q̄ndā militē noīe ple
beū tyriū oī honore ꝛ diuitijs illū nobi-
lē militē priuaſtis ꝛ hoc iuſte de vobis
iſta ibidē dicunꝰ. Plebe⁹ cū hoc audiſſet
ait. Tu falſe ꝑegrine qui iſta mēdacia
narras nūc dign⁹ eſſes eū defendere. q2
ſi ſic cōtra te pugnarē. q2 tyri⁹ ille priua
re dñm nr̄m regē volebat a regno. Ait
Guido regi Dñe mi ex quo ille dicit me
falſum ꝑegrinū eſſe ꝛ tyriū militē ꝑdi-
torem de veſtro bñplacito cōtra eū pug
nab⁹ ꝛ eū falſum ſup corpus meū ꝓba
bo. Ait rex Mihi bñplacet imo te rogo
vt a ꝓpoſito non deſiſtas. Qui ait. Do
mine arma mihi ꝯcedas Ait rex Quic
q̄d indiges illud paratū inuenies. Rex
diem belli inter eos ꝯſtituit Rex timēs
ne peregrin⁹ guido ꝑ īſidias interim oc
cideret vocauit filiā ſuā virginē ꝛ ait
ei O filia ſicut vitā tuā diligis ꝑegrinū

iſtum diligēter cuſtodias ⁊ oīa neceſſa
ria inuenies. Illa pegrinū in camerā
ſuā introduxit balneari fecit ⁊ eum ad
libitum ſuū hēbat Adeſt dies belli. ma
ne plebeus armat⁹ in porta ſtetit et cla-
mabat. Ubi eſt falſus ille pegrin⁹. qua
re tātum tardat. Ille hoc audiēs arma
uit ſe. ambo ad campū prexerunt. duos
ictus adinuicē fecerūt intātū duros ꝙ
plebeus fere ſpūm emiſit niſi ip̄e pocu-
lū guſtaſſet ⁊ ait. O bone pegrine me
pmittas ſemel aquā haurire At ille Si
mihi fidelr̄ pmittas hāc curialitatem
mecū agere ſi neceſſitas reqrit tibi con
cedo. Qui ait. Et ego tibi fidelr̄ pmit
to Ille vo ad aquā acceſſit bibit quouſ
ꝗ ſaturatus eſſet. ſtatī cū toto conami
ne in guidonē irruit adinuicē ābo virili
ter pugnabāt intātū ꝙ guido mō ſitie-
bat ⁊ ait. Cariſſime eādē curialitatem
quā tibi oñdi iā mihi cōcede qꝛ vltra ꝗ
credi pt ego ſitio At ille. Deo voueo ꝙ
nō guſtabis niſi in manu forti. Guido
enī hec audiēs ſe defendebat inquātum
potuit ad aquā appropinquit ⁊ cū prope
aquam fuiſſet in aquā ſaltauit ⁊ hauſit
q̄ntū volebat Deiñ aquā exiuit ⁊ ſicut
leo rugiēs in eū irruit aliuſꝗ fugaꝫ pe-
cijt. Rex vero vidēs fecit eos abinuiceꝫ
ſepari ⁊ illa nocte q̄eſcere vt die craſtia
ābo ad bellū pati eſſent. Peregrin⁹ vero
camerā filie regis intrauit. illa vero oē
ſolaciū ei pbuit. vulnera ei⁹ ligauit. ce-
na facta ī lecto ligneo firmiſſimo eū re
q̄eſcere fecit Ille vo ex bello fatigat⁹ in
cepit dormire Pleb⁹ ſeptē ſtrenuos fili
os habebat vocauit eos ⁊ ait illis Cariſ
ſimi vos eſtiſ filij mei vobis denūcio ni
ſi ille pegrin⁹ extinct⁹ iſta nocte fuerit.
ego die craſtina inter mortuos cōputa
bor fortiorē eo nunꝗ vidi At ille Pater
nocte iſta erit expedit⁹ Circa mediā vo
noctē omnib⁹ dormiētibus camerā pu-
elle itrabāt q̄ erat iuxta mare ꝯſtructa
ita ꝙ aq̄ maris ſub camera fluebat. In
ter ſe dixerūt Si eū in lecto occiderim⁹
filij mortis ſum⁹ Omnes eū cū toto le
cto in mare pijciem⁹ ⁊ tūc penit⁹ a popu
lo dicet ꝙ fugā recepit. ⁊ peregrinū dor-
mientē receperūt ⁊ ipm in mare piece-
rūt. Peregrin⁹ vo dormiebat ⁊ nihil per
cepit Nocte vo illa erat quidā piſcator
ſupra mare cū ſonitū lecti audiſſꝫ p lu-
men lune lectū reſpexit admirabat. alta
voce clamabat. Dic mihi ꝑter deum q̄
lis es vt potero te iuuare anꝗ ſubmer
ſus fuer Guido audiēs clamorē a ſom
no eſt expgefactus ſtellaſꝗ in firmamē
to vidēs admirabat vbi eſſet. ⁊ cū ſe in
aq̄ pcepiſſet ad piſcatorē clamabat. O
cariſſime adiuua me ⁊ dabo tibi merce-
dē. qꝛ ſum pegrin⁹ ille q̄ heri in cāpo pug
nabat. ſed quō ego huc veni penit⁹ igno
ro. Piſcator hoc audiēs eū in nauiculaꝫ
ſuā recepit ⁊ ad domū ſuā duxit ⁊ ipm ī
lecto q̄eſcere fecit. Veneruntꝗ filij plebei
ad prēz ſuū nūciabātꝗ ei ꝙ ſubmerſus
fuiſſet vñ ampli⁹ timere nō dꝫ. Pleb⁹
nō modicū gaudens mane ſurrexit. ar-
mauit ſe. ad ianuā palacij acceſſit ⁊ cla
mabat. Illū pegrinū educ foras vt po
tero me de eo vindicare Rex cū audiſſꝫ
precepit filie vt eū excitaret ⁊ ad bellū
ſe prepararet. Illa vo ad lectū ei⁹ acceſſit
⁊ nō inuenit Puella vero amare fleuit ⁊
ait. Heu mihi theſaurus me⁹ mihi ē ab
latus denūciānſꝗ patri ꝙ eū nō inueīt
Rex vero cōtriſtatus eſt valde Sed cū
lectū nō inuenerūt admirati ſunt Aliq̄
eū fugā accepiſſe dixerūt. Aliq̄ ꝙ iugu
latus fuiſſet Plebeus ī porta ꝯtinue cla
mabat. Educ foras peregrinū tuū qꝛ ca
put ſuū hodie regi pſentabo. Dū vo in
palacio de pegrino facta eſt queſtio vn
de deuenit venit piſcator ad regem ⁊ ait
Dñe nolite cōtriſtari nocte iſta ī mari
piſcādo erā ⁊ peregrinū in mari piectū
inueni quē accepi ⁊ in domū meā intro
duxi ⁊ eū dormientē dimiſi. Rex cū hoc
audiſſet gauiſus eſt valde miſit ad eū vt
ſe ad bellū pparare Plebeus cū audiſſꝫ
ꝙ mortuus nō eēt timuit valde īducias
belli a rege pecijt. Rex vo inducias vni
us hore ei cōcedere nolebat Ambo cam
pū intrabāt duos ictus dederūt ſꝫ in ter
tio ictu Guido brachiū ei⁹ amputauit
deiñ caput ⁊ regi preſentauit. Rex vero
gauiſus eſt valde ꝙ pegrinus tā glorio
ſe triumphauit ⁊ cū audiſſet ꝙ filij ple
bei eū in mare piecerūt eos ī patibulo ſu
ſpendi fecit. Peregrinus vero licētiā a
rege accepit. ille vero donaria multa ei

obtulit vt ſecū maneret. ſ3 ille nolebat ei cōſentire aurū ⁊ argētū in magna q̄n titate dedit q̄ oīa tyrio ſuo dedit ⁊ eū cū rege in priſtino gradu ⁊ in diuitijs multis cōſtituit ⁊ vale regi fecit. Rex vero ei ait. Cariſſime ꝓpter deū vnū a te peto anteq̄ȝ recedas dicito mihi qđ eſt nomē tuū. At ille. Dñe Guido vocor de quo ſe pi⁹ audiuiſti. Rex vo hoc audiens cecidit ſup collū ei⁹ magnā ptē ei ꝓmiſit regni ſui ſi morā cū eo traheret. Ille nullo mō volebat ei ꝯſentire ſ3 oſculat⁹ eſt regē ⁊ ab eo receſſit. Guido vo angliā īntrauit ⁊ ad ꝓꝓriū caſtꝝ ꝑrexit. ante portam paupes ſedētes in magna multitudine inuenit ⁊ inter eos ī forma pegrine comitiſſa vxor eius ſedit pſonalr. ſingul' dieb⁹ miniſtrabat ⁊ cuilibet paupi denariū dedit dicēs. Orate ꝓ dño meo guidone vt anteq̄ȝ moriar gaudiū de eo habeam ⁊ vt feliciter ad me reuertaṫ q̄n ad terrā ſanctā diu ꝑrexit. Accidit eodē die ꝙ filius ei⁹ q̄ ſeptē fuit annoꝝ ſplendide indutus eſſet ⁊ matrē inter paupes ſeq̄batur. Fili⁹ vero cū audiſſet matrē cuilibet paupi dñm Guidonē nominere ait. O mater eſt ille ne pater me⁹ quē paupibus iſtis ſic recōmendas. At illa. Etiam fili mi. Tertia nocte poſtq̄ȝ te ꝯcepi a me receſſit ⁊ ampli⁹ eū nō vidi. Cū vero dña inter paupes p ordine3 ambularet venit ad viꝝ ſuū guidonem ⁊ elemoſinā ei dedit ſed qualis eſſet penit⁹ ignorabat. Ille vero caput ſuū inclinabat ne agnoſcereṫ. Dña cum ad alios paupes ambulaſſet filius ſequebaṫ. Guidoq̄ȝ oculos ſuos eleuans videnſq̄ȝ filiū ſuum quē ante non dum viderat nō poterat ſe cōtinere filiu3 inter brachia accepit ⁊ oſculat⁹ eſt filium ⁊ ait. O fili dulciſſime dñs de⁹ tribuat tibi gratiā deo placere. Domicelle videntes ei oſculū tradere vocat⁹ eſt vt amplius ibidē nō ſtaret. Guido ad vxorem acceſſit ⁊ locū in foreſta pecijt vt ibi poterit ſemp pmanere. Illa videns eū pegrinū ꝓ dei amore ⁊ viri ſui locū ei ꝯſtruxit. ibidem p multa tpa pmāſit. Cū āt ad mortem appropinquaret famulū ſuū aduocari fecit ⁊ ait. Ito cariſſime feſtinanter ad comitiſſam ⁊ iſtū anulū ei trade ⁊ dicito. ſi me deſiderat videre ſtatim ad me veniat ſine vlteriori dilatōne. Nunci⁹ ad dominā ꝑrexit ⁊ anulū ei oſtendit. Viſo anulo alta voce clamabat. Iſte eſt anul⁹ dñi mei. Agili curſu ad foreſtā ꝑrexit ⁊ anteq̄ȝ venit guido eſt defunctus. Illa vero ſup cadauer cecidit alta voce clamabat. Heu mihi ſpes mea perijt ⁊ lamentationes ⁊ ſuſpiria emiſit dicens. Ubi iam ſunt elemoſine mee quas pro domio meo fecerā omni die. Uidi dñm meū elemoſinā de manibus meis accipe ⁊ eum nō cognoſcebam. Uidiſti eni filiū tuū ante oculos tuos palpaſti oſculatus fuiſti nec mihi nec ſibi indicaſti. quid feciſti. O guido guido ampli⁹ te non videbo. cū maxio honore corpus ſepulture tradidit ⁊ mortem eius p multos dies planxit.

Moraliſatio.

Ariſſimi. Per iſtū militē deū intelligere debem⁹ q̄ multa bella fecerat. Primo in celo q̄n demones expulit ſicut ſcriptū eſt. Factū eſt pliū magnū in celo. Deinde in terra ſepi⁹ q̄n pharaonē ⁊ exercitū eius ꝓiecit in mare. Et in paſceue ⁊ hoc totum ꝓpter amorem puelle. i. anime. Deinde tyriū ſecū duxit id eſt hoīem aſſumpſit. vt infideles. i. vicia de regno corꝑis expelleret et virtutes plantaret. tyriū. i. moyſen ꝯſtituit vt populum ſuū ad vitā rectitudinis duceret. Deinde guido de terra ſancta venit q̄n filius dei de celo deſcendit ⁊ tyriū vagantē ſc3 totum genus humanū in via ꝑditionis inuenit. quia quotquot ante eū venerūt ad īferna deſcenderūt. dormiuit in gremio noſtro q̄n noſtrā humanitatē aſſumpſit de ꝟginis vtero. Ouſtela exijt ⁊ mōtem intrauit. ⁊c̄. i. Johānes ⁊ alij ꝓphete de eius aduētu ꝓphetabāt. in montem. i. in mundū intrauerūt verbū dei p̄dicādo ſicut teſtaṫ de iohāne. Ecce mitto angelū meū. ⁊c̄. poſt hec redijt ad xp̄m cum dixit. Ecce agnus dei. Chriſtus vero inuenit draconē mortuū. ſ. legē antiquā occultatam p cerimonias. ⁊ cū in ea theſauꝝ inuenit ſc3 decem p̄cepta q̄ homini dedit cū gladio poteſtatis diē latuit quā ſibi retinuit ſicut ſcriptū eſt. Judiciū meū alteri nō dabo. Per iſtū gladiū plebeū tyrānum interfecit q̄ tyriū. i. hominē ab honore et diuitijs priuauit quādo primū patrem

transgredi fecit. pugnauit fortiter in cā-
po iſti⁹ mūdi ꝛ ꝑ vnā virginē ſcȝ beatā vir
ginē Mariā armis humanitatis erat ar
matus. Sed ſeptē filij .i. ꝓpter ſeptē pec-
cata mortalia de celo deſcēdit ꝛ cum eo ſp
fuit ꝛ i mare iſti⁹ mūdi ꝓiect⁹. vbi piſca-
tor ſcȝ ſpūſſanct⁹ ſup eū deſcēdit ꝛ ſemper
cū eo fuit. ꝛ in fine dyabolū deuicit et vi-
ctoriam regi .i. patri celeſti ꝑſentauit. et
ſic ad terrā ſuā .i. celū ſe trāſtulit ꝛ nobis
anulū fidei ſue reliquit. ꝑ quā poterimus
ad eternā patriā ꝑuenire. Guido cum ad
patriā ſuā venerat incognit⁹ erat. ſic fili⁹
dei in celū intrauit. parētes ſui. ſcȝ angeli
aliqui qualis eſſet penitus ignorabant.
Uñ dicebāt. Quis eſt iſte q̄ venit de edō
tinctus veſtib⁹ de boſra. Uñ debemus pa-
trem noſtrū oſculari .ſ. orōem ei infunde
re q2 ipſe pater noſter eſt. Unde in deutr.
Ante q̄ eſſes ipſe eſt pr̄ tuus ꝛc. Studea
mus ḡ patrē noſtꝝ xp̄m ſeq̄ ꝑ opa mie ꝛ
ꝑ conſeq̄ns veniemus ad eterna gaudia

De ſarcinis ꝛ grauaminib⁹ mundi et
gaudijs celi.

Capitulū. clxxiij.

a Ccidit ſemel
q̄ rex q̄dā ad nundias prexit ꝛ
ſecū q̄ndā magiſtꝝ cum diſci-
pulo ſuo duxit q̄ ſtantes in foro octo ſar
cinas viderunt venditiōi expoſitas. De
quaꝝ prima diſcipul⁹ magiſtꝝ interroga
uit. quale ꝑcium paupertas .ſ. ꝛ tribulatō
nes ꝓpter deū req̄reret q̄ ait. Regnū celo
rū. D. Grāde preciū eſt Amoueat ſecun
dam ꝛ videamus quid intus habeat. M
Manſuetudinē. Beati inq̄t mites Diſ.
Preclara res ꝛ deo digna māſuetudo cu
ius ꝑcij eſt. M. Nō dabit auꝝ obriſuȝ ꝑ
ea. nec appendet argentū ꝑ cōmutatione
eius. ſȝ terrā req̄ro nō niſi terrā deſidero
ꝑ ea. Diſcipulus Ab india vſq̄ ad brita
niam terra ſpacioſa eſt et cultoribus idi-
get. accipe quantū placet. Magiſter Ne
quaq̄. hec terra eſt morientiū que deuo-
rat habitatores ſuos. moriūtur in ea ho
mines. ego vero quero terrā viuentium.
Diſcipulus. Quid ꝑpendo q̄ moriūtur
ꝛ tu inuitus morieris. viuere vis in eter
nū. Ecce beati mites q̄m ipſi poſſidebūt
terram. Tertia quid cōtinet. Magiſter
Eſuriem ꝛ ſitim Diſcipul⁹ Quō poſſunt
hec comparari. Magiſter. Juſticia illi no
men eſt. Beati qui eſuriunt ꝛ ſitiunt iu-
ſticiaȝ quoniā ipſi ſaturabūtur. Diſcipu
lus. Saturaberis ergo ꝛ ꝑueniet tibi iu-
ſticia ſi nō interfuerit negligētia. Quar
ta quid continet. magiſter. Lacrimas fle
tus ꝛ plorat⁹. irriguū ſuperius ꝛ irriguuȝ
inferius. Diſcipulus. Luct⁹ ꝛ fletus nō
ſolent emi. redimi tamē q2 hoc ꝑcium de
ſiderant ſancti. Beati q̄ lugent quoniam
ipſi cōſolabunt. Quintus ille ſaccul⁹ q̄d
habet. magiſter Rem ꝑcioſam. miſericor
diam quā tibi placere ꝑpendo. Ne te pro
traham. pro miſericordia volo miſericor
diam. ꝑ tempali eterna. Diſcipul⁹. Nō
es bonus rex arbiter. Pro tempalib⁹ enī
nunq̄ accipies eterna niſi ꝑ te agetȝ mi
ſericordia. Jpſa tamen fiet tibi ſm̄ fidē
tuā. Et beati miſericordes quoniam ipſi
miſericordiā conſequent. Sed iam pau
pertatibus ꝛ miſerijs et tribulationibus
abundam⁹. Reuolue ſextū ſi forte quid
melius cōtineat. magiſter Plenus plane
ſed hoc non amat publicū vt purpur. Sȝ
in ſecreto cubiculo videbitur. ibiq̄ de ꝑ-
mio eius tractabit. Diſcipulus. examina
ti ſumus. Quid nā eſt modo. Magiſter.
Mundicia eſt cordis precioſa. ibi et va
ſa aurea ꝛ argentea cōtinent. ſcȝ pietas.
bonitas. miſericordia. charitas et gaudi-
um in ſpiritu ſancto Hinc ꝑcioſa illa pal
lia explicabūtur vt ſunt lectōes. medita
tiones. orationes. contemplatiōes. Ju
dicia dñi vera iuſtificata in ſemetipſa de
ſiderabilia ſup auꝝ ꝛ lapidē ꝑcioſum mlt
tum. Diſcipulus. Jn cuſtodiēdis illis re
tributio multa. Pete igitur q̄d vis. Ma
giſter Uiſionē dei. Diſcipul⁹. Beati ergo
mundo corde quoniā ipſi deū videbunt.
Euolue ſeptimū Magiſter. Pacē ꝯtinȝ
Diſcipulus Pacem tuā mihi vēditurus
es. magiſter. Non mee expedit paupertati
nec tue iuſticie competit nec decet diuiti
as tuas vt gratis a me aliquid accipias
ſed iam te in omnibus largiente abūdo
Unde quid ſupereſt. Homo ſum ruſtic⁹
et ignobilis et de luto factus et de limo
terre compactus. tedet me ignobilitatis
mee. nolo mihi vlterius improperari. ter
ra es ꝛ in terrā ibis. ſed potius volo mihi

dici. celũ es ꝛ in celũ ibis. ſoꝛtẽ filioꝝ
dei deſidero. filiꝰ dei eſſe ꝯcupiſco. Diſci
pulꝰ Dixi fateoꝛ nec diffiteoꝛ btĩ paci
fici qm̃ filij dei vocabũt. Si igit̃ filioꝝ
ſeruas charitatẽ paternã habebis here
ditatẽ. Jã vltima reſtat ſarcina explica
eã. Magiſter. Nõ hʒ niſi tribulatões et
pſecutões ꝑ iuſticia. Diſcipulꝰ Et qd
ꝓ his exigis. Magiſter Regnũ celoꝝ
Diſcipulꝰ. Jã ꝓ pmio vel ꝑcio paupta
tis idẽ ꝯceſſi. Magiſter. Utiqʒ. ſed mẽ
ſis ex mẽſe. ſabbatũ ex ſabbato. extra ſ de
ſidero pñti hebdomada vel menſe qð re
ſiduũ eſt expecto. Diſ. Miroꝛ in negoci
ando prudentiã tuã. ꝛ nũc audi Serue
bone ꝛ fidelis qꝛ ſupꝛa pauca fuiſti fide
lis ſupꝛa multa te ꝯſtituã. intra in gau
dium dñi tui. Laboꝛes manuũ. ꝛc.

Qð natura docet nemo tollere pt ꝛ
de talione ingratitudinis.

Capitulum. clxxiiij.

Quidam impe
ratoꝛ poſt meridiẽ ad venãdum
eqtabat. Accidit ꝙ tranſiret ꝑ quãdam
ſiluã ꝛ inuenit quendã ſerpentẽ a paſto
ribus captũ ꝛ ad arboꝛẽ foꝛtiter alliga
tum. ſerpẽs vero hoꝛribiliter clamabat
Jmpatoꝛ pietate motꝰ ſoluit eũ ꝛ i ſinu
poſuit vt eũ calefaceret. Cũ autẽ eẽt ca
lefactꝰ incepit eũ moꝛdere ꝛ venenũ ſu
um in eũ effundere. Ait impatoꝛ Quid
facis. cur malũ ꝓ bono reddis Data eſt
vox ſerpẽti vt quondã aſine balaã ꝛ ait
Qð natura docet nemo tollere pt. Tu
feciſti qð in te fuit. ego vo ſm naturaʒ
meã feci. Tu oñdiſti mihi oẽm hũani
tatẽ quã potuiſti ego vo reddidi tibi oẽ
qð in me eſt. Uenenũ obtuli qꝛ nihil ali
ud ꝙ̃ venenũ habui ꝛ ſemper ero inimi
cus hoi qꝛ ꝓpter hoiem ſum punitꝰ ꝛ ma
ledictꝰ. Jllis ſic ꝯtendentibꝫ vocatꝰ eſt q
dã philoſophꝰ vt inter eos iudex eſſʒ ꝛ
iudiciũ rectũ diſcerneret. Ait philoſo
phꝰ Jſta ſolũ ꝑ relatũ ꝛ dictũ vrm̃ au
dio ſʒ ſi viderẽ ipaʒ rẽ de q̃ dicitis iudi
carẽ. volo vt ſerpẽs ligeť ad arboꝛẽ pa
tifoꝛmit̃ ſic priꝰ ligatꝰ fuit ꝛ dñs ipatoꝛ
ſit liber tũc iudicabo ꝓ vtraqʒ pte. Qð
ꝛ ſic factũ ẽ. Tũc ait phs ſerpẽti. Jã es
ligatꝰ ſoluas teipm ſi potes ꝛ recedas.
Ait ſerpens. Nõ poſſum qꝛ tam foꝛtiter
ligatꝰ ſum vt vix me mouere valeo. Ait
phs. Moꝛieris ergo iuſto iudicio qꝛ ſp
ꝛ vſqʒ modo ingratꝰ fuiſti hoi et ſp eris
Poſt hoc ꝯuertit ſe ad impatoꝛeʒ ꝛ ait
Dñe iam liber es venenũ de ſinu tuo ex
cutias ꝛ ꝑge viã tuã. amodo de tali fatui
tate te nõ itromittas. qꝛ ſerpẽs nihil
aliud pt facere niſi qð natura ei dedit.
Jmpatoꝛ hͦ audiẽs dedit grãs philoſo
pho q̃ tã rectũ iudiciũ dedit ꝛ abſceſſit.

Moꝛaliſatio.

Cariſſimi. Jſte impatoꝛ pt dici
quilibet bonus xpianus ꝛ vir ec
cleſiaſticus ſicut eſt bonus ꝑla
tus q̃ hʒ ꝯtinue venari circa ſalutẽ aiaꝝ
Uñ opoꝛtet ꝙ trãſeat ꝑ ſiluã. Jſta ſilua
mũdus dr̃ in quo inuenit ſerpentẽ liga
tũ Serpens eſt diabolꝰ q̃ ꝑ xpi paſſionẽ
intantũ eſt ligatus ꝙ nihil potuit niſi ꝑ
miſſiue hoc eſt inquantũ homo qui eſt li
bere volũtatis eũ temptare pmittit. et
ei ꝯſentit. miſer vo hõ nõ pmeditãs
de futuris ſoluit diabolũ ꝛ in ſinũ ſuum
ponit quotiẽs in peccato moꝛtali iacʒ ꝛ
in eo delectať. Quid ergo facit diabolꝰ
certe ꝓijcit venenũ in coꝛde illiꝰ hois. ve
nenũ diaboli eſt peccatũ peccato adde
re ꝛ malũ malo cumulare. Jſto veneno
plures hodiernis tpibꝫ inficiunť. Qui
dã cũ ſint in pctõ luxurie nõ ſolũ apud
ſe incõtinẽtes ſunt ſʒ ꝛ alios malo exẽ
plo ad ſimile peccatũ inducũt. Alij vene
nũ illud peſſimũ a faucibꝫ dyaboli dif
fuſum detractiõis ſcʒ ita abũdanter re
cipiunt ꝙ cũ ſeipſos intoxicatos ꝯſpi
ciũt. nõ ad clamoꝛẽ alicuiꝰ adiutoꝛij per
ꝯfeſſionẽ vociferãt ſʒ vt alij ad venenũ
hoc hauriẽdũ ac alijs miniſtrandũ vlteriꝰ
accedãt De iſtis detractoꝛibꝫ pſalmiſta
ait. Uenenũ aſpidũ ſub labijs eoꝝ. Jtẽ
alibi Lingua eoꝝ gladiꝰ acutꝰ. Jſtud ve
nenũ eſt ita deteſtabile ꝙ vix aliqð ma
lum veneno detractõis compari poteſt.
Uñ Amb. ait. Deterioꝛes ei ſunt q̃ bo
nam famã alijs ſurripiũt ꝙ̃ q̃ bona eoꝝ
violẽter rapiũt. bona aũt poſſunt eis re
ſtituere famã aũt nunꝙ̃. meliꝰ ei eſt no
men bonũ ꝙ̃ vngẽta pcioſa. Jnimicꝰ er
go nr̃ diabolꝰ peccati venenũ ſp i nobis
fundere ſtudet. qꝛ natura ſua mala ẽ. et

ergo te num facet e non poteſt. ⁊ inimici
cie ſunt inter dyabolū ⁊ hominem ab ini
tio. Sed pctōr dyabolum ligatū ſoluit
qñ peccatū immiſſum per temptatōem
ope pficit. Solutōe facta inimicū ſuū
in gremio fouet qñ pctm̄ cōtinuatur ⁊
peccator p cōſuetudinē in eo manet. qđ
graue eſt ⁊ ad vltimū in deſperatōis ba
ratrū imergit ⁊ ſubducit Paſtores q̄ iſtū
ſerpētē. i. diabolū ligabāt ſunt pphete.
pṫriarche. ap̄li. ⁊ alij moderni eccl'ie do
ctores ⁊ p̄dicatores q̄ eum vinculo lin
gue eoꝝ ita ligant ꝙ poteſtatē nullā ex-
ercere poteſt. ⁊ p vitā ſanctā ⁊ opera mi
ſericordie ⁊ cū dñica oratione ptātem
ei oēs ſubtrahūt. Sed miſer homo q̄
non timet deū ꝯtra dyabolū nō pugnat
nec eū ligat. ſed vt potiꝰ eū ſoluat pecca
ta mortalia cōmittēdo ⁊ in gremiū eius
recipiēs fouet. Et tūc eſt plenus vene-
no pctī in corpe ⁊ aīa. Si ergo deſide
ras liberari voca ad te pbm. i. diſcretū
cōfeſſorē qui habet iudicare inter te et
dyabolū qui ſcit diſcernere inter leprā
et nō leprā. inter pctā ⁊ peccatoꝝ gene
ra. cui pādas cor tuū Sed nullꝰ poterit
iudicare niſi prius dyabolus ſit ligatꝰ.
Et quomodo debet ligari. certe triplici
cathena. ſ. contritionis. confeſſionis. et
ſatiſfactionis. Quia teſte pſ. Cor con
tritū ⁊ humiliatū deus nō deſpicies. q2
nō vult mortē peccatoris ſed magis vt
conuertatur ⁊ viuat Propterea pctōr hāc
triplicē cathenā quotienſcūq3 ſibi aliqđ
peccatū obijcitur ad collum dyaboli debet
extendere ⁊ eum ſic ad reſiſtendum cō-
pellere. Aduerſarius iſte eſt q̄ tāq3 leo
rugiens circuit querens quē deuoret. iō
humano generi aduerſatur. q2 locū vñ
ipſe cum ſocijs ſuis per peccatū cecidit
vt peccatis renouatis homo ſimilr eun
dem amitteret ⁊ grām celeſtium nō ob
tineret. quare oīa peccata quātūq3 mini
ma ⁊ p confeſſionē nō deleta ad faciem
nobis oñdet in extremis. propterea hꝰ
cathene capiamꝰ partē ſcđam ⁊ ad collū
eius ligemus vt ſic vinctum ducere po
terimus p confeſſionē qui in noſtram
perpetuā laborat confuſionē. Tunc con-
feſſor dabit nobis remediū ſalubre de
tertia pte iſtiꝰ cathene. ſ. penitentie ⁊ ſa
tiſfactionis ⁊ dicet. Jam liberatus es a
dyabolo vade in pace. hoc eſt. noli am-
plius vnq3 peccare. Rogemꝰ ergo dñm
noſtrū Jheſum chriſtum. ⁊c.

De diuerſitate ⁊ mirabilibus mūdi
cum expoſitione incluſa.

Capitulū. clxxv.

Narrat Plinius
ꝙ aliqui hoīes ſunt canina ca
pita habentes qui cū latratu loquūtur
⁊ veſtiūtur pellibus animaliū. Tales ei
ſignificant predicatores. qui q̄dem om
nes animalium pellibus debent veſtiri.
id eſt aſpera penitentia pꝓter bonum exē
plum alijs dandum indui debent. Item
in india ſunt quidā homines qui tantū
vnū oculū ſup naſum habent in frōte. ⁊
carnes animaliū comedūt Iſti eni deſi
gnant homines qui tantū vnū oculū ra
tionis habent ſcʒ quo in fronte vtunt ⁊
non voluntate. Itē in libia ſunt alique
femine ſine capite os et oculos hñtes
in pectore Tales eni femine deſignāt ho
mines qui volunt humiliter obedire ex
corde nō habentes pectora lenia. Et q̄c
quid extrinſecus faciēdum eſt in opere
prius bene ⁊ prudēter deliberāt in corde
In oriente eni ꝯtra padiſum terreſtre
ſunt homīes nihil omnino comedētes
quia os tam modicū habent vt calamo
potum ſumant. De odore eni pomoꝝ ⁊
florū viuunt. Ex odore etiā malo ſubi
to moriunt. Iſti quidē homīes deſignāt
clauſtrales q̄ precipue contra cibū ⁊ po
tum debent ſobrij eſſe. ⁊ hoc eſt modicū
os habere. Et cum calamo. i. cū diſcreti
one ſumere cibū et potū Tales eni dñt
ex odore pomoꝝ ⁊ florum. i. preceptorū
⁊ bonaꝝ virtutū ſpiritualiter viuere. ⁊
ſic alijs hominibus modū viuēdi in ca
ſtitate ⁊ percimonia ⁊ ceteris virtutibꝰ
prebere. Sed de odore malo. i. peccato
cito moriunt. q2 q̄cito peccatū ppetrat.
homo xpo ſaluatori noſtro morit. Itē
ibidē etiam ſunt homines ſine naſo fa
cie plena. ⁊ q̄cq̄d vident hoc totū bonū
putāt Tales eni homines deſignāt ſtul
tos ſine naſo diſcretōis ita ꝙ totū eis
bonū ee videt q̄đ vident et ipſi faciunt.
Sunt etiā ⁊ ibidē hoīes habentes na-

ſum ꝛ labium inferi⁹ tā longum ꝙ totā
faciē cooperiunt dormiētes. Tales q̄ dē
homines deſignāt iuſtos qui habēt lin/
ferius ſcꝫ ad mundū magnū labiū cōſi
deratōnis attendētes mundi vanitatē
detractōnis ꝛ mendacij .tamē ꝑ labium
cuſtodie ꝓtegunt totā faciē.i.totā vitā
ꝑ iugē meditatōēꝫ ne in pctīs dormiāt
In ſichia ſunt homīes hn̄tes tam mag
nas aures vt tegant ꝑ illas totū corp⁹
Hi deſignāt illos q̄ libenter audiūt ver
bum dei ꝑ q̄d poſſunt animā ꝛ corpus a
peccatis cuſtodire. Itē aliq̄ ſunt qui vt
pecora ambulāt. Et ſignāt illos qui nec
deum nec ſanctos ei⁹ honorāt ſꝫ vt peco
ra ꝛ iumēta irrationalia de peccato ī pec
catum ambulāt. Cōtra quos dicit pſal.
Nolite fieri ſicut equ⁹ ꝛ mulus in q̄bꝰ ꝛc̄
Itē aliq̄ homīes ſunt cornuti naſu bre
ui pedibus caprinis Tales ſunt ſuꝑbi
qui in oī loco cornua ſuꝑbie oſ̄dunt et
habent ꝑuū naſum diſcretōīs ad ſalutē
ꝓpriā ſed hn̄t pedes caprinos currendo
ad luxuriā. Caprea eñ velociſſimi cur
ſus ē ꝛ ad aſcēſum prona. Applica ad ſu
perbos. In ethiopia ſunt hoīes tātum
vnū pedē hn̄tes.tāte tn̄ velocitatis ſunt
vt beſtias currēdo inſequātur. Hi ſunt
illi q̄ hn̄t tātum vnum pedē ꝑfectōnis
erga deū ꝛ ꝓximū.ſ.pedē charitatis. Ta
les ſunt veloces verſus regnum celeſte.
In india ſunt pigmei duoꝝ cubitoꝝ in
lōgitudine eq̄tantes ſuꝑ hircos ꝛ cum
gruib⁹ ꝑliātes. Hi deſignāt illos qui ꝑ/
ui ſunt in lōgitudine bone vite inchoā
tes ꝛ nō ꝑſeuerantes.ꝛ nō viriliter contra
grues.i.vicioꝝ ſordes pugnāt In india
etiā ſunt aliq̄ hoīes ſex man⁹ habentes
nudi ꝛ piloſi in flumīe morātes. Homi
nes cum ſex manib⁹ deſignāt ſtudioſos
qui laborāt vt vitā eternam obtineant
pſalmiſta Anima mea in māib⁹ meis ſꝑ.
Per hoīes nudos intelligunt pctōres
virtutibꝰ ſpoliati q̄ morant in flumine
iſti⁹ mūdi Ibidē ſunt hoīes in manibꝰ ꝛ
pedibus ſex digitos hn̄tes.per ſeptima/
nā ab omni pollutione peccati ſe cuſto/
diunt ꝛ diē ſeptimū omnino celebrāt
ꝛ totaliter ſanctificant. Et mulieres cū
barbis vſqꝫ ad pect⁹ ſed capite earū pla
no. Iſte deſignāt homīes iuſtos planā
viam mandatoꝝ eccl'ie obſeruātes qui
amore vel odio nō flectūt. In ethiopia
ſunt homines quatuor oculos habētes
ꝛ deſignant illos q̄ timent deū mundū
dyabolum ꝛ carnē. Unum oculum diri
gunt ad deum recte viuēdo ꝛ quō debeāt
ſibi placere. Scd̄m ad mundum quō de
beāt eum fugere Tertium ad diabolum
quō debeāt cōtra eum ſtare. Quartum
ad carnē quō debeāt eā caſtigare. In eu
ropa ſunt homīes formoſi ſed capite et
collo gruino cum roſtris. Iſti deſignant
iudices q̄ dn̄t hr̄e ad modum gruis col
lum lōgum vt prius prudēter cogitent
in corde q̄ ꝑ ſententiā ꝓferēda ſunt in
ore. Si ſic eſſent oēs iudices.nō tam et
tot male eſſent ſententie.

De medicina ſpirituali. Capitulum.clxxvi.

q Uidam puer
erat nat⁹ ab vmbilico ꝛ ſurſum
diuiſus ita ꝙ haberet duo capita ꝛ duo
pectora ꝛ quodlibet ꝓprios ſenſus. ita
ꝙ vna dormiēte vel edēte alter nō dormi
ebat. P⁹ꝙ ꝑ duos ānos vixiſſent mor
tuus eſt alter altero in tertium diē ſuꝑ
uiuēte. Itē ſicut dicit Plini⁹. Erat q̄dā
arbor in india cui⁹ flores dulcē hn̄t odo
rē ꝛ fruct⁹ ſaporē Iuxta cui⁹ ſitum mane
bat q̄dā ſerpēs q̄ iacorlus vocabat qui
odorē arboris multum odit. Et ideo vt
flores ꝛ fruct⁹ deſtrueret ad radicē arbo
ris veniēs illā intoxicauit. Quo vidēs
ortulan⁹ illi⁹ patrie tyriacā accepit ꝛ in
q̄dā virge ſummitate ad ramos arboꝛ
illi⁹ ſuꝑmos infudit que cito venenum
expulit a radice infecta ꝛ arborem ſteri
lem fructificare fecit.

Moraliſatio.

C Ariſſimi. Per iſtum pueꝝ intel
ligi pt̄ q̄libet hō q̄ conſtituit ex
duobꝰ.ſ.corpe ꝛ aīa ꝛ q̄libet ps
ſua ꝓpria habet opera Gal.v. Opera car
nis ſunt immundicia.fornicatio.luxuria
idoloꝝ ſuit⁹. Opera aīe gaudium ꝛ pax
in ſpiritu ſcō.patiētia.lōganimitas et
hmōi. Iſta opera ſibiīuicē aduerſant.
vna dormiente vel comedente altera cō
trarium ſemper facit. quia caro concu
piſcit aduerſus ſpiritum. Qñ eni aīa

quieſcit ab opibus q̄ ſua ſunt. tūc caro
nō q̄eſcit imo ſollicita eſt circa opa ſua
mala ⁊ pūerſa ⁊ ſic vna ps ē mortua alte
ra viua. qꝛ caro facit opa mortꝭ. aīa ꝯcu
piſcit opa vite. Per iſtā arborē intelli
gi pt hō. fructus huiꝰ arboris ſunt bona
opa. Vñ math. v. A fructibꝰ eoꝝ cogno
ſcetꝭ eos. Fructꝰ dulces ptulit hec arbor
añ peccatū ſicut dicit ſapiēs. Flores mei
fructꝰ honoris ⁊ honeſtatis. Hos fructꝰ
ſerpēs antiquꝰ ſuſtinere nō potuit ſꝫ ve-
nenū ipoſuit in radice dū peccatū poſuit
in p̄io parēte. tūc ſic infecta fuit arbor
iſta ꝙ fructū dulcē ferre nō potuit. qꝛ p
opa quātūcunqꝫ meritoria hō celū in-
gredi nō potuit. ſed ad mlta ānoꝝ milia
tāqꝫ exul ab hereditate xpa pfugꝰ ꝙ ul
lus exaltauit. donec ſapiēs oꝛtulanꝰ. i.
pr̄ celeſtis tyriacā infudit ī vna virga
huiꝰ arboris. Hec vga ē btā vgo maria de
q̄ dr in Iſa. Egredieꝭ vga de ra. ie. Itē
Virgiliꝰ in. iiij. bucolicoꝝ Iā redit ⁊ vgo
redeūt ſaturnia regna Iā noua pgeni
es celo dimittiꝭ alto. In mō naſcendi
puero quo ferrea primū. Deſinet. ⁊ to
to ſurget gēs aurea mūdo. In hac vga
poſita erat tyriaca qñ filiꝰ dei a prē miſ-
ſus ē in vteꝝ vginis coopante ſpūſctō.
⁊ qñ de vgine natꝰ ē xps. arbor infecta p
medicinā huiꝰ ſalutifere tyriace dulcedi-
nē ſuā priſtinā recupauit. De q̄ oibꝰ pe
nitētibꝰ affluēter dat ⁊ nō improperat.
vt in Iſa. dr. Oēs ſitientes venite. ⁊c.

De pſecutōne. Cap. clxxvij.

r Exaſſuerꝰ gra-
de ꝯuiuiū cunctis pricipibꝰ et
populis regni ſui fecit. vt dr Heſter pri
mo. Ad epulas reginā vaſti introduci
iuſſerat vt ppl's eiꝰ pulcritudinē vidert
quā intrare renitentē rex regno priua-
uit. Heſter pro ea i ſceptro ſublimauit
Poſt hec rex quendā aman ſup regnū
exaltauit. cūctoſ pricipes ei ſubiugauit
Cū āt cepiſſent oēs genu curuare ſolꝰ
mardocheꝰ patruꝰ rgine noluit eū ado
rare. Vñ indignatꝰ diſpoſuit eū cum oi
progenie ſua neci tradere. cū regꝭ ſigil-
lo decreuit oēs iudeos in regno aſſueri
exterminare altūqꝫ erexit eculeū in quo
voluit ſuſpēdere mardocheū. Interea
duo volebāt regē occidere quos mardo
cheꝰ accuſauit ⁊ proditos iuſſit rex pde-
re. mardocheū purpura indui ⁊ coronā
imponi ⁊ regio equo p ciuitatem duci.
Aman cū militibꝰ p̄ire laudes ei ꝯcine
re. Hoc facto mardocheꝰ regine dicit ꝙ
aman eā cū oī pplo. ſ. pntela ſua morti
addixit q̄ oī pplo ieiuniū indixit. ſe cū
eis ieiunijs ⁊ oꝛōibꝰ affligit. Quo pac
to ꝯuiuiū inſtituit regē inuitās Aman
quoqꝫ adeſſe iuſſit int epulas. regē pro
ſui ppliqꝫ vita rogauit ſe ⁊ oēs ſuos ab
aman dānatos narrauit. quē rex furo
re repletus iuſſit ſuſpēdi ī eodē eculeo
quē ipe ppauerat mardocheo. Porro ip
ſum mardocheū pricipē cōſtituit q̄ oēs
cognatōem aman pdidit ſed deo diſpo
nēte ppl's innocēs eſt liberatꝰ ⁊ ſemen
nequā funditus exterminatū.

Applicatio.

Cariſſimi. Iſte rex ē dñs noſter
ieſus xps q̄ de radice ieſſe ſurre
xit. Hic pricipibꝰ ⁊ pplis regni
ꝯuiuiū fecit qꝛ pluribꝰ orbis pricipibꝰ
⁊ fidelibꝰ regni corpꝰ ſuū ⁊ ſacrā ſcriptu
rā in epulas dedit. Reginā vaſti corona
tā ad ꝯuiuiū vocauit qꝛ ſynagogā lege
et p̄bis redimitā ad celeſtes epulas in
uitauit. Que renuēs regno priuaꝭ. He
ſter captiua in ſolio eius locaꝭ qꝛ iudea
incredula de regno xpi eijciꝭ ⁊ etiā de gē
tibus a diabolo captiua in thalamū re-
gis ꝯcors celeſtis regni duciꝭ. Aman q̄
a rege exaltaꝭ eſt iudaicꝰ ppl's q̄ a deo in
regno ⁊ ſacerdotio ac diuino cultu ſubli
matur q̄ querit regie progeniē extirpa
re qꝛ iudaicus ppl's querit eccleſie ſpm̄
exterminare. Amā quoqꝫ eculeū mardo
cheo erexit. in eūdē eculeū ipe ſuſpēdiꝭ.
qꝛ dyabolꝰ in crucis patibulo ꝯprehēdiꝭ
Duo qui cōtra regē cōiurauerunt ſunt
duo infideles populi. ſcꝫ iudaicꝰ ⁊ gen
tilis qui xpm̄ occidi cōſiliū dederūt. quos
mardocheus accuſat quia xpianꝰ popu
lus opa eoꝝ improbat Illi a rege necā
tur ⁊ iſti a chriſto dāmanꝭ. mardocheꝰ
purpura ⁊ corona veſtitur. Equo regio
per ciuitatē ducitur qꝛ xpianus populꝰ
a doctoribus per mundū totum colitur
Ordo nāqꝫ equus chriſti regis dicitꝭ ī
quo ipſe per orbem vehitur. Aman cum

militibus laudes ei ↄsonant qꝛ iudaicus popul⁹ cū gentibꝫ velit nolit xp̄iani preconia ꝓpria celebrat. Regina regē ad conuiuium vocat qꝛ eccl'ia xp̄m ad solēnia sui corporis inuitat. Aman etiā adesse iubꝫ qꝛ fideli populo suas ep'las p̄dicādo prebet Aman quoqꝫ q̄ mardocheo eculeū erigit est antixp̄s q̄ populo ꝑ fidē minat᷑ mortꝫ suppliciū q̄ eodē eculeo suspenditur ⁊ ipse mortis supplicio interimitur. mardoche⁹ princeps a rege p̄ficit᷑ qꝛ fidelis populus pacto iudicio sup oīa bona dn̄i sui constituitur. Semen neqꝫ exterminat᷑ qꝛ tūc generatio maloꝝ dampnat᷑. populus autē regine liberat᷑ ⁊ tristicia ei⁹ in gaudiū cōmutat᷑. qꝛ generatio rectoꝝ bn̄dicet᷑. leticia ⁊ exultatione pfruetur.

De omniū diuitiaꝝ matre ꝓuidentia Capitulum. clxxviij.

q Quidam rex desiderabat scire quō seipm ⁊ imperium deberet regere. vocauit ad se vnum qui alios in sapientia excellebat ⁊ ait ei Carissime trade mihi formā meipsum ⁊ impium regendi. At ille. Dn̄e libent. statim fecit in pariete regeꝫ depingi coronā habentē in capite sub ista forma. Erat in solio posit⁹ quidam rex purpura indutus in manu leua pilā. in dextra portat scepꝫ et vltra caput lucernā ardentem. A pte sinistra regina q̄dā formosa erat coronata ⁊ veste deaurata varietate amicta. Ex alia pte erāt assessores i cathedra sedētes cū libro apto Añ se sub rege miles quidā q̄ in equo sedebat armis decorat⁹ habens galeā in capite. hastā in dextra. clipeo ꝓtectus in leua. ensem in dextra loricā in corpe. fibulas in pectore. ocreas ferreas in tibia. calcaria in pedibꝫ. ferreas cyrothecas in manibꝫ. equū doctū ad p̄liū cū phaleratibꝫ. Sub rege erāt depicti vicarij vn⁹ sicut miles posit⁹ in equo cū clamide ⁊ capucio pelles varie virgā extensam gerēs in dextra manu. Itē populares sub vicarijs quoꝝ erat forma talis Homo in humana spēcie fact⁹ hn̄s in manu dextra ligonē quo terra fodit᷑. in sinistra virgā q̄ grex armētoꝝ dirigit᷑. In cingulo falcem cū quo segetes metunt᷑ ⁊ vineaꝝ ⁊ arborū superflua p̄scinduntur. In dextro latere regis faber ante militē depictus Hui⁹ fabri forma fuit qꝫ in forma hoīs malleū gessit in dextra. in leua habuit dolabrum. In cingulo gessit trullā cementareā. Itē añ populares hō q̄ in dextra forpicē habuit. in leua gladium magnū ⁊ altū. in cingulo pugillare. i. vas scriptoꝝ cum incausto sup aurē dextrā portās pennam ad scribēdum. Itē añ populares erat quidā hō depictus habēs in dextrā librā cū pondere In leua gessit vlnā. In cingulo gessit bursam cū varia moneta. Itē añ reginā erāt medici ⁊ pigmentarij sub hac forma. Hō erat posit⁹ in cathedra magistrali posito libro in manu dextra. vrceo et pixide in sinistro. In cingulo habens ferramēta vlcerum ⁊ vulneꝝ. Itē iuxta eū hō sic formatus. Homo tenēs manū dextrā erectā ad imitandū trāseuntes pro hospitio Leuam tenēs plenā pane pulcro et desup vas cū vino. in cingulo tenēs claues Itē in sinistra pte ante militē hō erat h⁹ forme. s. in manu dextra habēs claues magnas in leua habens vlnā. in cingulo hn̄s bursam cū denarijs. Itē añ regē erat hō habens capillos hyspidos et distortos. in dextra manu modicā pecuniā. i. leua habēs tres taxillos. in cingulo habēs pixidē lr̄is plenā. Rex cū istā picturā vidisset diu in ea studuit qꝫ sapiam magnā inuenit.

Expositio

Carissimi. Rex iste debet esse q̄libet bon⁹ xp̄ian⁹ et p̄cipue priceps vel p̄lat⁹ q̄ vterqꝫ eoꝝ debet esse in solio posit⁹ purpura indut⁹ q̄ figurat vtutem gratie ⁊ moꝝ pulcritudinē q̄bꝫ mēs ⁊ aīa xp̄iana ornari debet ⁊ p̄cipue principis siue p̄lati quasi habitibꝫ virtutū pre subditis omnibꝫ vt corp⁹ ei⁹ reluceat aureis vestibus. Coronā habens in capite q̄ ondit in rege regiā dignitatē q̄ est gloria populi qua subditoꝝ oīm oculi in eū diriguntur ⁊ sibi obediunt. In manu leua defert pilā que ondit regē eē administratorem ⁊ prouisorē oīm subditoꝝ. In dextra manu hn̄s sceptꝝ ondēs eius iusticiā et rigorē q̄bus malos coerceat quos amor virtutꝫ a malo nō refrenat ⁊ vltra caput regis lucerna lucens que designat regis miam. Itē regina a pte sinistra designat charitatē que est formosa in anima. Un

mulier ſub rege ieſu xpo debet eſſe verecū
da ⁊ pudica. Secūdo debet eſſe caſta ⁊ ho
neſta. Tertio debet eſſe ſapiens ⁊ diſcre-
ta ⁊ verbis ⁊ moribus modeſta. Itē aſſeſ
ſores ſcʒ iudices in cathedra iſti ſunt p̄e
lati ⁊ predicatores qui dn̄i mandata do-
mini cuſtodire libros .i. ſacrā ſcripturaʒ
apire populo. Miles ē bon' xpian' qui de
bet armari bonis v̄tutib' Miles accingē
dus balneat' vt nouam vitā ducat. Item
in orōe pnoctat petēs ſibi diuinit' p gra-
tiam implere qđ nō poteſt p naturā. Sic
⁊ bonus xpianus Miles vero debet balne
ari aqua confeſſionis ⁊ ſepi' effundere p
gratia. Multa quidē neceſſaria ſunt mi
liti ꝓ primo requirit' vt miles ſit ſapiens
ſic ⁊ xpianus vt addiſcat ſapiam ꝯ diabo
lum. Secundo incūbit militi vt ſit fidel'
dn̄o ſuo. ſic xpianus dn̄o ſuo ieſu chriſto
Tertio miles debet eſſe liberalis ſic xpia
nus datiuus. Quarto miles debet eē for
tis. ſic xpianus ꝯ vicia. Quīto miles de
bet eſſe miſericors. ſic xpian'. Sexto mi-
les debet populares vigilanter cuſtodire
ſic xpian' debet v̄bo exemplo ⁊ ope alios
inquantū poteſt a peccatis cuſtodire ⁊ p̄-
cipue p̄lati. Itē vicarij ⁊ vn' miles poſit'
in equo ⁊c. Miles iſte eſt iudex q̄ debet
poni in equo iuſticie ⁊ clamide miſericor
die ⁊ capucio cum pellibus varijs Per ca
pucium fidem cū multis autoritatibus
ſanctorꝫ ⁊ exemplis patrꝫ in iudicijs dan
dis virgā extenſam. ſ. tam paupi q̄ꝫ diui
ti. Itē pplares añ iudicē ⁊ homo in ſpecie
humana factus ⁊c. Ad q̄ tria reducit' oīs
agricultura. Legit' q̄ꝫ prim' agricola fuit
cayn primogenit' ade. Neceſſe autē fuit
hoiem terrā colere vt ipſa q̄ eſt mater no
ſtra et corpalis forme cōmune initiū ⁊ q̄
nobis in fine vite ꝯmune p̄bet domiciliū
in medio vite noſtre de nr̄o labore nobis
p̄beat nutrimentū. Agricola multa bona
debet in ſe tenere. Primo debet deum co-
gnoſcere ⁊ decimā dare q̄ omīa ſibi dedit
Secūdo debet legalitatē tenere ⁊ pſonā
dn̄i ſui gerat ⁊ res ei' pl' q̄ꝫ pprias cuſto
diat. Tertio dn̄t agricole mortē non ti-
mere ſʒ vitā diligere Quarto debent labo
rare ocia dimittere. Tria ſunt opa agri
cole ppria. Primū ē agros colere iō i ma
nu dextera defert ligonē pro t̄ra fodienda

Secundū eſt armenta nutrire iō tenet
virgam ad aīalia dirigēda qꝛ deb; eſſe pa
ſtor nō tantū arte ſed v̄tute. ſicut abel pri
mus paſtor offerens deo primitias de op
timo qđ habuit in grege Tertio ptinet
ad eum virgulta mūdare. arbores inſere
re. vineas plantare. ſic bonus xpianus de
bet eſſe virtuoſus opa meritoria deo offer
re. virgulta cordiū peccatorꝫ per bonam do
ctrinaʒ mundare. arbores .i. bonas virtu
tes inſerere ⁊ vineas predicatōnis diui
ne plantare. In cingulo falcē .i. ſententi
am in corde rectā ſcientiā atq̄ꝫ prudenti
am q̄ ho debet mūdare vicia. Et faber ante
militem cū malleo in dextra. p quem no
tantur omnes q̄ fabricant malleo ferruʒ
argentuʒ ⁊ es. In leua dolabrum quo no
tantur omnes artifices in lignis operan
tes vt nauiū rectores ⁊ carpentarij. In ci
gulo geſſit trullam p quā omnes lapici
de notantur. In omnib' iſtis debent eſſe
tria. Primū eſt fidelitas ⁊ legalitas. Se
cundo debet eſſe in eis ſapiētia ⁊ veritas.
ne vn' alteri inuideat vel contra eū ſuſpi
tionem habeat. Tertio debet in eis eſſe ⁊
maxime in nauderꝫ fortitudo incōcuſſa
Itē homo in dextera tenens forpicem. in
leua gladiū. in cingulo pugillarē p quaʒ
notant' omnes notarij in panno et lano
⁊ lino operantes. vt ſunt textores pāno-
rum. ſciſſores. doleatores. ⁊ pennam et pu
gillarem p quas omes notarij notantur
quorum officiū eſt iudici aſſiſtere. inſtru
mēta ſcribere ⁊ lr̄a legere. Ad hos om
nes triplex veritas vite pertinet ſcʒ cōtra
omne peccatū. Primo contra affatum lo
cutionis ne ſint mendaces verbo vel ope
re. Secundo vt habeant et ſeruaut iuſti
ciam ad quecunq̄ꝫ. Tertio vt habeāt mo
rum honeſtatē contra diſcordiā. fidelita
tem contra fraudulentiā. amiciā ꝯtra in
uidiam Item homo in dextra librā cum
pondere. per quam ſignantur campſores
pecuniarum cōmutatores In leua geſſit
vlnam cum qua notantur pannorum te
larum vel aliarum rerum menſuratores
In cingulo quoq̄ꝫ geſſit burſam cum va
ria moneta per quam deſignantur diuer
ſi monetarij. Omnes iſti debent. primo
auariciam fugere que eſt ydolorum ſer
uitus. Secundo etiam ſumope caueant

aut grauia debita cõtrahere Tertio q̃dẽ
debent depoſitũ ſibi cõmiſſum cũ repetit
ſine omni mora reddere Itẽ ſub regina
ponit homo in cathedra magiſtrali cum
libro in dextra ei⁹ In iſto quidẽ libro no
tant medici ⁊ etiã phiſici ⁊ omniũ artiũ
liberalium doctores. oẽs iſti debent hr̃e
p〈ro〉 diuerſas curas ꝓpẽ diuerſas egri
tudines ⁊ autoritates ꝑticulares ꝑ eis
ſicut Ipocras Galien⁹ ⁊ ſic de ceteris In
vrceo quidẽ ſignificãtur apotecarij ↄfe
ctores. Scd̃o eĩ debent caſte viuere. vir
tutẽ moꝝ ⁊ honeſtatis verbis ⁊ fact̃ ha
bere. ſepi⁹ egros viſitare. ſanitatẽ intro
ducere. Tertio q̃dẽ pigmẽtarij dñt ha
bere ſummã diligentiã in ↄfectiõib⁹ fa
ciẽdis. Itẽ hõ manũ dexterã extenſam
ad inuitãdũ. ⁊c. q̃ ſignat oĩa bona hoſpi
tũ apud eos repoſita ſalua ſicut ⁊ in tu
to. Hi enĩ primo dñt vitare gulã ⁊ ebri
etatẽ vt eoꝝ exẽplo oẽs ad eos venien
tes vite ſeruãt modeſtiã. Scd̃o aũt de
bent exhibere hoſpitib⁹ cũ imitatiõe be
nigna ⁊ allocutõe blanda ⁊ faceta rece
ptõnes hoſpitũ Tertio quoq; q2 faciũt
ip̃m formoſum hoſpitẽ p2lo quos rece
perit hoſpitio debet de viaꝝ ꝑiculis doce
re. ſecundo eũtes de hoſpitio ſuo cõdu
cere in aliã domũ. ⁊ tertio extra domũ vi
tã ⁊ famã eoꝝ cũ omnib⁹ rebus vt ꝓpriã
defendere. Itẽ in ſiniſtra ꝑte homo ha
bens claues magnas. ⁊c. quib⁹ figuran
tur cuſtodes ciuitatis. In leua quidem
habens vlnã q̃b⁹ deſignant officiales ci
uitatis ſiue cõmunitatis vt ſunt ꝑpoſi
ti. In cingulo quidẽ notant thelonarij
⁊ omnes q̃ recipiunt pecuniã cõmunita
tis. Iſti enĩ dñt eſſe zelatores cõmunis
boni. prouidi enĩ ⁊ ſoliciti dñt eſſe in cõ
ſciẽtia ⁊ deũ timere ⁊ reuereri. Hõ etiã
habens ſcapulos hyſpidos ⁊ diſtortos.
⁊c. in quo deſignant prodigi reꝝ ſuaꝝ di
lapidatores. In leua quoq; hñs taxil
los tres q̃bus luſores oñdũt ⁊ meretri
cũ cõcubitores. In cingulo quidẽ hñs
pixidẽ litteris plenã. Per hunc enĩ ho
minẽ notant curſores per mundum. ⁊c.

De gula ⁊ ebrietate. Ca. clxxix.

c Refert ceſarius
de deteſtabili vicio gule ⁊ ebrieta
tis. Et gula ſoli⁹ corpis eſt imoderat⁹ ⁊
illecebroſus edẽdi ⁊ bibendi appetitus.
Hui⁹ eĩ filie ſunt immundicia. ſcurrili
tas inepta leticia. multiloquiũ. ebetatõ
ſenſuũ circa intelligentiã. In gula enĩ
ſunt quinq; gradus peccãdi. Primus q̃
dem gradus eſt cibos precioſos ⁊ delica
tos exq̃rere. Secundus quoq; eſt cibos
curioſe ꝑparare. Tertius vero ante tẽ
pus ſumere. Quart⁹ nimis auide Quĩ
tus in nimia quãtitate. Gula quidẽ pri
mus homo ſcʒ adã victus ĩ ꝑadiſo ſuc
cubuit Hec etiã eſau primogẽita ſurri
puit. Gula ſodomitas ad pctm̃ maxi
mũ incitauit. Ipa etiã filios iſrael ĩ de
ſerto proſtrauit. Pſalmiſta Adhuc eſſe
eoꝝ erãt in ore ipſoꝝ ⁊ aſcẽdit ira dei ſu
ꝑ eos Iniquitas ſodome fuit ſaturitas
panis ⁊ abundãtia Homo enim dei ab
do ſcʒ miſſus in bethel propter comeſa
tionẽ a leone occidit. Diues eĩ de quo
dicitur in euãglio qui epulabat quoti
die ſplendide in inferno ſepelit. Nabu
ſardan princeps coquoꝝ id eſt gula hie
ruſalem deſtruxit. Uides quãta ſunt pe
ricula in illa. Accedant ſcripturaꝝ teſti
monia. Ait enĩ ſalomõ. Ue terre cuius
principes mane comedũt Item Omĩs
labor eius in ore hominis ⁊ anima eius
nõ replebit. H⁹ filia eſt ebrietas q2 gu
le viciũ luxuriã parit. peſſima ãt peſtis
eſt. q̃d autẽ hoc vicio fetidius Quid eſt
eo dãnoſi⁹ quo virt⁹ atterit victoria lan
gueſcẽte. ſopita gloria in inſaniã cõuer
titur. animiq; ꝑiter ⁊ corpis vires expu
gnant Quia dicit baſili⁹. Cũ ventri de
ſeruim⁹ ⁊ gutturi. pecora ſum⁹ ac beluis
ſimiles eſſe ſtudem⁹ q̃bus ad hmõi pro
na eẽ ⁊ terrã reſpicere ac vẽtri obedire
natura cõceſſit Itẽ Boeti⁹ de ↄſolatiõe
li. iiij. Qui ꝟtute deſerta hõ eẽ deſinit cũ
in naturã diuinã trãſire ñ poſſit reſtat
vt in beluã cõuertatur. Et in euãgelio
dñs. videte ne corda veſtra grauẽt in cra
pula ⁊ ebrietate. O quot ⁊ quanti ſapi
entie mire ſolidiq; eſſent ↄſilij niſi eda
citatẽ ⁊ vini calor obſtetiſſet. Q̃; ꝑiculo
ſum eſt patrẽfamilias rectorẽq; reipub
lice mero calere quo ira accẽdit. diſcre
tio offuſcatur. luxuria excitatur in tãtũ
vt libido nephãdis ſe immiſceat actib⁹

hominis. diſcretōne ſopita. Unde dicit Ouidi⁹. Uina parāt aīos veneri ſi plurima ſumas. O peſſimū vinū ebrietas. ex qua deperit virginitas q̄ ſoror eſt angelorum. poſſeſſio omniū bonoꝝ. ⁊ eternorum ſecuritas gaudioꝝ. Noe mere calens nudatus filijs vereda detexit. Loth caſtiſſim⁹ nimio vino ſomno ſopitus in monte fugiens. filias carnali copula vt vxores cognouit. Legimus mero ſic ita ſuccēſos cū amicicia iuncti eſſent intātum vt ſobrij vnus p altera⁹ piclo ſe exponeret. ſeinuicē gladijs peremiſſe. Herodes antipa ſanctū iohānem nō decollaſſz ſi crapule ⁊ ebrietatis ꝯuiuiū deſuiſſet. Balthaſar babilōie rex vita ⁊ regno nō fuiſſet priuatus ſi ea nocte in q̄ cyrus ⁊ darius reges eū cū populo crapula ſopitū occiderunt ſobrius fuiſſet. Propter hoc apoſtol⁹ nos ammonet de ſobrietate cū dicit. Sobrij eſtote ⁊ vigilate. Rogem⁹ ergo dn̄m vt ſobrietatē ita ſeruem⁹ in terris vt ad celeſte ꝯuiuium inuitemur in celis. ⁊c̄.

De fidelitate. Capitulum. clxxx

r Efert Paulus longobardoꝝ hiſtoriographus quendā onulphū nomine papieñ. militem domino ſuo regi portatico tanta fidelitatis ſigna monſtraſſe vt ſe morti pro ſalute dn̄i ſui exponeret. Nam cum grimmoaldus dux beneuentan⁹ p genebaldum ducē rauenſem primū proditorem corone regie. interfecto godoberto longobardorū rege ad regis tabernaculum p violentiam atq̄ p fraudulentiā aſcendiſſet fugato dicti regis godoberti germano vſq̄ ad vngaros onulphus dictus miles portaticum reconciliare regi grimmoaldo curauit vt de vngaria vbi nec ob timorē grimmoaldi venire poterat ſaltē ad regis pedes veniam peteret. ſicq̄ ſecuram vitam ſine dignitate regali que ſibi debebat poſſet decēter currere. Reconciliatōne igitur completa grimmoaldus rex poſt aliquot dies linguis maledicis nimiū credul⁹ ipſius portaticū quē ſibi reconciliauerat in craſtinū occidere diſpoſuit eiq̄ vina q̄ inebriare poſſent ne ſue ſaluti aliqualr̄ prouideret miſtrati mandauit q̄ res onulphū militē portatici minime latuit. idcq̄ accepto armigero ſuo onulph⁹ domū intrauit portatici ac ibidē armigero relicto i cubiculo ipm̄ portaticū coopto lectiſternio tāq̄ ꝓpriū armigeꝝ eduxit de domo cū minis iurgijs ⁊ verberib⁹ eū deducēs ad domū ꝓpriā regis excubijs ſeu cuſtodib⁹ añ domū portatici collocauit et opinātib⁹ dictū armigeꝝ onulphi eductū. Eadē nocte circa gallicātū onulph⁹ dn̄z ſuū dilectū portaticū de muro ciuitatē cui domus ſua adherebat fune ſubmiſſo emiſit. q̄ acceptis eq̄s paſcualib⁹ fugiēs ad ciuitatē aſtēſem ꝑuenit ⁊ de loco illo ad regē frācie ꝑperauit. Cūq̄ mane facto onulph⁹ ⁊ ei⁹ armiger fuiſſent a rege detēti exalatiq̄ fuiſſz de mō et forma q̄lr̄ portaticū dn̄m ſuū liberaſſent. at illi rñdiſſent ſimplicē vitatē. dixit rex ꝯſiliatijs ſuis. Qua pena ſunt illi digni q̄ ſic fecerūt ꝯ nr̄am regiā volūtatē. Cūq̄ vn⁹ capitali ſupplicio eos puniri. ali⁹ viuos excoriādos diceret. ali⁹ occulto cruci patibulo pēdere affirmaret rex rñt. Per illū q̄ me naſci fecit iſti nulla morte ſunt digni ſz oī honore q̄ ſic fideles ſuo dn̄o extiterūt. Rex igit grimoald⁹ eos mltis honorib⁹ ⁊ mūerib⁹ p̄miauit. geribald⁹ vō ꝓditor ⁊ canimētium ducꝯ manū armigeri ſui godoberti quōdā regis quē ſua ꝓditōe vita ⁊ reg̃ ꝑuauerat i ſolēni feſto btī iohan. bapt. apō thaurinū miſerabilr̄ ſz iuſte infect⁹ eſt

C Ariſſimi. Iſte miles fidel onulph⁹ bon⁹ xp̄ianus ē qui dn̄o ſuo regi portatico. i. aīe in oīb⁹ fidelis ē laborādo. vigilādo. dormiēdo. ⁊ oēs actus ſuos i ſuitiū dn̄i ſui dirigēdo. ita ꝙ illō qd̄ aīa p inſtictū cuiuſlibet boni opis ad ſaluatorē expoſtulat corp⁹ toto conamie iuxta decē pceptoꝝ formā aliaq̄ mandata ecc̄iaſtica ſine tedio īpleat ⁊ pſiciat vt cū mēs interior ad vigilādū ⁊ i orōib⁹ pſiſtēdū deuote dn̄o p pctis reconciliado ſupplicare ſatagit corp⁹ exteri⁹ vt tedio nō vincat. ꝫ ope pficere ad meritū clamat. miles iſte tāta fidelitat ſig dn̄o ſuo oſt vt ſe picul p eo expoāt. qr vt apl's d. ſcti martires ⁊ alij xp̄o deuoti q̄dā p ſaluatiōe

Morali.

domini ſui.i.ale temptati ſunt quidā ſe cti ſunt quidā in occiſiōe gladij mortui ſunt inſup ⁊ plurima tormētoꝝ genera de quibꝫ i ſacris ſcripturaꝝ locis legim' ad recōciliandū dn̄m iſtū qui tranſgreſ ſum p peccatū mortale fecerat grimmo aldū ducem.i.ieſum xp̄m accedūt vt de vngaria vbi nec ob timorē grioaldi viue re poterat liberaret Ungaria mūdus iſte dr q̄ eſt miſerijs ⁊ tribulatiōibꝫ plenus.i quo anima piculoſe vagatur.⁊ de timo re mortis extreme ꝯcutitur Propterea miles.i.corpus dn̄ſ ſuū.i.animā ad hūc ducē grimmoaldū pducere de vngaria iſti' mūdi ſp ſatagit ⁊ intēdit vt ſaltem ad pedes regis p humilitatē ⁊ veniā ob tineat q̄ ſupbe ſepius cōtra eū ſe erigēs iuſticiā poti' q̄ miſericordiā meruerat Sed recōciliatiōe ꝯpleta homo ſepius in peccatū recidiuat in tantū q̄ grimoal dus rex q̄ pater nr̄ ⁊ rex celeſtis eſt. por taticū q̄ eſt anima noſtra in craſtinū dā nare diſpoſuit p iuſticiā ⁊ equitatē.Sꝫ miſericordia pueniēte quā res hec mi nime latuit.corpus.i.fidelem militem ad pniam ſub lecto obediētie ⁊ ſatiſfacti onis occultauit donec grimmoald' rex.i pater celeſtis portatico p murū tribu latiōis deducto peccatū miſericorditer diſſimulauit.Qui acceptis equis pa ſcualibꝫ.i.alioꝝ ſcōꝝ et electorū meritꝫ ad ciuitatē aſtenſem puenit. Ciuitas iſta eſt de qua Joh.in apocalip.dic.Ui di ciuitatē ſcām ierl'm nouā deſcēdentē ⁊c.Et de loco illo ad regē frācie propa uit.Frācia eſt illa ſanctoꝝ angeloꝝ ſup celeſtiū curia vbi rex in dyademate ſem piterne glie coronat' cum leticia reſidet cū oībꝫ gaudij plenitudine.ſed cū ma ne facto corpus ⁊ anima a pctō q̄ cōmi ſerant iā abſolute ad iudiciū venerit. et p dyabolū accuſant ⁊ examinātur de mo do ⁊ forma qualiter dn̄s.i. anima libe rata eſt a penis mortis eterne ⁊ vinculiſ eius.Tūc grimmoald' rex iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ a cōſiliarijs ſuis.i.iuſticia vel equitate miſericordia vel benignitate in ueſtigabit q̄ pena tales digni ſunt. Tūc iuſticia q̄ capitali ſentētia plecti debeāt i. eternaliter dānari p peccatū cōmiſſū affirmat.Ex alia pte dyaboli accuſātes aſtabūt qui eos excoriādos p iuſticiaꝫ iudicis ꝓclamabūt.Sꝫ benign' dux q̄ pctm̄ p ꝯfeſſionē ⁊ penitentie ſatiſfacti onē deletū ē ſentētiabit eos ad vitā in gredi! cum electis ꝓpter nimiā fidelita tē quā vn' alteri oñdit ⁊ a morte libera uit ⁊ dicet.Iſti digni ſunt omni honore q̄ ſic fideles ſuo dn̄o extiteſt.⁊ corōabit eos corona glie ⁊ leticie ſēpiterne. Ad.

De adulterio Ca.clxxxi.

1 Legitur quod quidā rex habuit leonem lee nam ⁊ leopardū quos multū dilexit. Leo vero cū abſens eſſet leena cū leopardo adulteriū cōmiſit. Ut vero leo fetorē adulterij in ea nō ſentiret. ſo lebat ſp balneare in fonte iuxta caſtꝛ re gis. Rex vero cū hꝰ ſepi' vidiſſet quadā vice cū leena adulterata fuiſſet foueam iuſſit claudi.Leo vero veniēs ⁊ fetorem adulterij ſentiēs corā oībꝫ eā tāq̄ iudex per ſententiam latam occidit

Myſtice

Iſte rex eſt pater celeſtis Leo ē dn̄s nr̄ Jeſus xp̄s.ſ.leo de tribu iuda.ſꝫ leena ē anima hoīs q̄ ſepe adulteratur cū leop do.i.dyabolo.q̄ cū ſic adulterata eſt cur rit ad ꝯfeſſionem ⁊ ſaluatur ſed ſi deſcē dit ſine cōtritione ⁊ confeſſione vindi ctam leonis euadere nō poteſt ſed eā per iuſtā ſententiā damnabit q̄ omnibꝫ re probis dicetur.Ite maledicti in ignem eternū ⁊c. A quo nos defendat qui ſine fine viuit ⁊ regnat deus per cūcta ſecu la benedictus.Amen.

Ex geſtis romanoꝝ cum pluribꝫ ap plicatis hiſtorijs de virtutibꝫ et vicijs myſtice ad intellectū trāſūptis recolle ctorꝫ finis . Anno nr̄e ſalutis M cccclxxx viij . kalendas vero februarij . xviij

Tabula ſequēs

preſentis operis continet duplicem numerū: quorū primꝰ indicat numerū et ordinē capitulorū in hoc libro ſe ſequētium titulis eorundē ſemper ꝑpoſitis. Scd's vero nūerus oñdit foliū in quo capitulū quodlibet incipit.

De dilectiōe Capl'm p̄mū.fo.i.
De miſericordia ꝛ ꝯgnatis ſubueniēdis Capitulū.ij.folio.i.
De iuſto iudicio ca.iij.folio.ij.
De iuſticia iudicantium.c.iiij.folio.ij
De ſectanda fidelitate.ca.v.folio.ij.
De ſequenda ratione.capitu.vi.fo.iij
De inuidia malorū aduerſum bonos capitulum.vij.folio.iij
De vana gloria.capl'm.viij.folio.iij
De naturali malicia p manſuetudinē ſuperanda.capitulum.ix.folio.iiij
De ſponſatione anīe fidelis.ca.x.fo.v
De veneno peccati quo quotidie nutrimur.capitulum.xi.folio.v.
De malo exemplo.capi.xij.folio.v.
De amore inordinato.capi.xiij.fo.vi.
De honorādis parentibꝫ.ca.xiiij.folio.vij
De vita ſancti Allexij filij eufemiani imperatoris.capitu.xv.folio.vij.ꝛ.viij
De vita exemplari.capi.xvi.folio.ix
De perfectione vite.ca.xvij.folio.ix
Item om̄e pctm̄ cuiuſuis p̄deſtinatorie grauiſſimū niſi deſpatiōis baratro ſubiacet eſt irremiſſibile.ca.xviij.fo.xij.
De peccato ſupbie.capi.xix.folio.xiij
De miſeria ꝛ tribulatiōe.ca.xx.fo.xiij
De dolo ꝛ ꝯſpiratione et cautela ipſis contraria.capitulū.xxi.folio.xiiij.
De timore mūdano.cap.xxij.folio.xiiij
De ſpirituali medicina.ca.xxiij.fo.xv
De ſuggeſtione diaboli p temporalia.capitu.xxiiij.fo.xv.
De beneficiorū obliuiōe ꝛ ingratitudine.ca.xxv.fo.xv
De humilitate.capi.xxvi.folio.xv
De iuſta remuneratōe.ca.xxvij.fo.xvi
De inexecrabili dolo vetularū.ca.xxviij folio.xvi.
Notabile de iudicibꝫ malis.ca.xxix.folio.xvij.
De pctō ꝛ iudicio.ca.xxx.fo.xvij.
De rigore mortis.ca.xxxi.folio.xvij
De inſpiratione bona.ca.xxxij.fo.xvij
De iactantia ca.xxxiij.fo.xviij.
De ponderatiōe vite.ca.xxxiiij.f.xviij
De pacis reformatione ꝛ vindicta eā diſſipantium.capitulū.xxxv.fo.xix.
De curſu vite hoīs.ca.xxxvi.fo.xix.
De mentē i celū erectōe ca.xxxvij.f.xix
De cautela dolēdi pctā.c.xxxviij.fo.xx
De recōciliatiōe dei ꝛ hoīs.c.xxxix.f.xx
De nō temptatiōis ꝛ peritia.c.xl.f.xx
De victoria chriſti et caritate eius nimia.capitulum.xli.folio.xx
De defectu caritatis.ca.xlij.folio.xx.
Quod chriſtus clauſit infernū ſua paſſiōe et voluntaria morte.ca.xliij.folio.xxi
De inuidia.ca.xliiij.folio.xxi.
Quod ſolū boni intrabunt regnum celorū capitulum.xlv.folio.xxi.
De ſeptē pctis mortalibꝫ.c.xlvi.f.xxi
De tribus regibꝫ.ca.xlvij.fo.xxij
De iuſta ſequela malorū.c.xlviij.f.xxij.
De ſubtili diaboli illuſiōe.c.xlix.f.xxij
De laude recte iudicantiū.ca.l.fo.xxij
De iniuſtis exactoribꝫ.ca.li.fo.xxiij.
De fidelitate capitulum.lij.folio.xxiij
De bonis rectoribꝫ nō mutādis.c.liij.f.xxiij
De regno celeſti.c.liiij.f.xxiij.
De reuocatione peccatricꝭ aīe in exiliū ſatiſfactiōis miſſe.c.lv.f.xxiij.ꝛ.xxiiij
De memoria mortis.ca.lvi.fo.xxv
De perfectione vite capi.lvij.fo.xxv
De confeſſione capl'm lviij.fo.xxvi
De ſuperbia nimia ꝛ quō ſupbi ad hūilitatē maximā ſepe ꝑueniūt ſatis notabile.capitulum.lix.folio.xxvij.
De auaricia ꝛ eius ſubtili conamīe.capitulum.lx.folio.xxviij.
De ꝑmeditatōe ſp hn̄da.c.lxi.fo.xxix
De pulcritudīe fidel'aīe.c.lxij.f.xxx
De mundanorū delectationibꝫ ſiue oblectationibꝫ.capi.lxiij.folio.xxxi.
De dn̄ica incarnatōe.c.lxiiij folio.xxxi
De cura anime capit.lxv.folio.xxxi
De conſtantia capitu.lxvi.folio.xxxi.
De executione in extremis nō habenda.capitu.lxvij.folio.xxxij.
De nō ſubticēda veritate vſqꝫ ad mortem.capitu.lxviij.folio.xxxiij.
De caſtitate.capitulū.lxix.fo.xxxiij
De compūctione fidelis anime.ca.lxx folio.xxxiiij.
De remuneratiōe eterne patrie.capi.lxxi.folio.xxxiiij.

De igratoꝝ trucidatiõe.c.lxxij.f.xxxv
De auaricia q multos excecat.c.lxxiij folio.xxxv. De pſpectione et puidentia.capitulũ.lxxiiij.folio.xxxv
De cura mrĩ nõ ſectãda.lxxv.f.xxxvi
De concordia cap̃.lxxvi.fo.xxxvi
Q ad diuitias nõ eſt anhelandũ. capi.lxxvij.fo.xxxvij. De conſtantia amoris mutui.c.lxxviij.fo.xxxvij.
Q quis neſcit pſumere non audebit capitu.lxxix.folio.xxxvij.
De verſutia dyaboli et quomõ iudicia dei ſunt occulta.ca.lxxx.folio.xxxviij
De mirabili diuiſa diſpenſatõne ⁊ ortu beati gregorij pape.c.lxxxi.fo.xxxviii
De iudicio adulterantiũ.c.lxxxij.f.xlij
De timoroſa cuſtodia aĩe.lxxxiii.f.xlij
De bñficijs dei ſp memorãdis capitu.lxxxiiii.fo.xlii. Q oratio nr̃a melodia eſt corã deo.c.lxxxv.folio.xliii
Q pctõribꝫ grãm diuinã expoſcentibꝫ dñs miſicordit ↄdeſcẽdit.lxxxvi.f.xliij
Q xp̃s ſe p nobis morti expoſuit.c.lxxxvij.folio.xliii.
De cautela dyaboli qui multos ad interitum ſubducit.c.lxxxviii.folio xliii.
De triplici ſtatu mũdi. c.lxxxix.f.xliiii
de libertate arbitrij.ca.xc.folio xliij
de accidia ⁊ pigricia.ca.xci.folio xliiii
Chriſtus elegit mori ꝓpter vitã nr̃am capitulũ xcii.folio xliiii
de hereditate et gaudio fidelis anime capitu.xciii.folio xliiii
Q aĩa pulcra p pc̃i leprã infecta priſtinã pulcritudinẽ hr̃e nõ poterit niſi p altos gemitꝰ ⁊ ꝓfũda ſuſpiria.ca. xciiii fo.xlv. Q xp̃s reſtituit nobis herediatem ſupne patrie.ca.xcv.folio xlv
Q ꝛ vita pñs eſt vita remiſſionis ⁊ gr̃e
De morte.c.xcvij.f.xlv. (ca.xcvi.f.xlvi.
Q ꝛ deus in hac vita placari põt. xcviii
De virili pugna chriſti et eiꝰ victoria capitulum.xcix.folio xlvi.
Q ꝛ chriſtus peccatorem non ſtatim per iuſticiam precipitat ſed miſericorditer eum penitentẽ expectat.capi.c.fo.xlvi.
Q ꝛ mũdus in maligno poſitus eſt ⁊ vndiqꝫ anguſtie.capitu.ci.folio.xlvi.
De tranſgreſſionibꝫ anĩe et vulneribꝰ eius.capitulum.cij.folio xlvij.
De omnibꝫ rebus cum conſenſu ⁊ prouidentia ſemp agẽdis cap̃.ciij.fo.xlviij
De bñficioꝝ meõria.ca.ciiij. folio xlix
De viciſſitudine cuiuſlibet boni ⁊ preſertim recte iudicantiũ.cap̃.cv.fo.xlix
Q ꝛ eſt vigilandũ cõtra fraudes diaboli ne nos decipiat.capitulũ.cvi.fo.xlix.
De memoria mortis ⁊ nõ delectãdo in tempalibus.capitu.cvij.fo.l.
De pmiſſiõis fideli ↄſtãtia.c.cviij.f.l.
Quos deus ditat diabolꝰ p auariciã in fine decipit ad gehẽnã.ca.cix.folio.li.
De mirabili errantiũ reuocatiõe ⁊ afflictoꝝ pia ↄſolatiõe.ca.cx.fo.lij.⁊.liij
De cuſtodia et circũſpectione hñda ad gregem cõmiſſum.ca.cxi.folio.liij
De curatione anime p medicinã ſupceleſtis medici qua quidã curant ⁊ quidã non.capitulum.cxij.folio liij
De ſpñali pugna ⁊ remuneratione p victoria.capitulũ.cxiij.folio.lv
De liberatione hũani generis a fouea infernali.cap̃.cxiiij.folio.lv
De morte chriſti p nr̃a recõciliatione.cap̃.cxv.folio.lvi.
De dilectione dei quomõ omnes nos equalr̃ diligit vſqꝫ dũ ipm p pctã nr̃a decipimus.capitulum.cxvi.folio.lvi
De obſtinatꝭ ⁊ ↄuerti nõ valẽtibꝫ ⁊ eoꝝ plaga p diffinitiuã ſnĩam. cxvij.fo.lvi
De fallacia ⁊ dolo.ca.cxviij.fo.lvij
Q ꝰ oĩm viuentiũ in mũdo de bñficijs acceptꝭ eſt ingtiſſimꝰ hõ.ca.cxix.fo.lvij
De ſubtili mulieꝝ deceptõe ⁊ deceptoꝝ excecatione.ca.cxx.folio.lviij.
De gloria mũdi ⁊ luxuria q̃ multos decipit ⁊ ad interitũ deducit.c.cxxi.f.lix
De adulterꝭ mulieribꝫ ⁊ execatiõe quorundã prelatoꝝ.ca.cxxij.folio.lx
Q ꝛ iuuẽcule p pntes ſunt a luxurioſis coercende ⁊ voluntati ꝓprie nõ relinq̃nde.cap̃.cxxiij.fo.lx
Q ꝛ mulieribus nõ eſt credẽdũ neqꝫ archana cõmittenda quoniã tẽpe iracundie non celant.cap̃.cxxiiij.folio.lx
Mulieres nõ ſolũ pandũt ſecreta / ſed ad h̃ mẽtiunt plura.ca.cxxv.fo.lxi.
Q ꝛ mulieribus in nullo eſt credendũ et preſertim de ſecretis Exemplum iocale.capitulum cxxvi.folio.lxi
De iuſticia ⁊ eq̃tate diſertiſſimi iudicꝭ xp̃i p occulta iudicia.c.cxxvij.folio lxij

De iniuſte aliená bõa occupãtibꝫ ꝙ gra
uis erit eoꝝ diſceptatio.c.cxxviij.f.lxij
De amicicie ve ꝓbatões.cxxix.f.lxiij.
Q vir ſapiens plus valet viro forti. ca
pitulum.cxxx.folio lxiij
De diuitibꝫ quibꝫ datur ⁊ paupibꝫ qui
bus id quod habent abſtrahit quõ deus
eos eternaliter remunerat ꝓpter cele
ſtem patriã.capitu.cxxxi.folio lxiiij
De inuidis qui bonos per malam, vi
tam inficiunt.cap.cxxxij.fo.lxiiij.
De ſpũali amicicia.ca.cxxxiij.f.lxiiij
De inocẽti morte xp̃i.c.cxxxiiij.f.lxiiij
De conſciẽtia nr̃a dum anguſtiatur ad
deum per cõfeſſionem ⁊ opa meritoria
recurramus.cap̃.cxxxv.folio lxv
Q vigilare debet paſtor animaꝝ. capi
tulum.cxxxvi.folio lxv
De naturali benignitate xp̃i et miſeri
cordia quibꝫ naturalr̃ pctõribus ꝯuer
tentibꝰ miſetur.⁊ ꝙ chriſtꝰ recipit quos
mũdus eijcit.cap̃.cxxxvij.fo.lxv.
De illis quos auſteritate vicere ñ poſ
ſumꝰ benigñtate ſupemꝰ.cxxxviij.f.lxvi
De vulneribꝫ anime.ca.cxxxix.fo.lxvi
De iuſticia ⁊ equitate invita pñti ⁊ fu
turo ſemp inueniendis.ca.cxl.fo.lxvi
De ſano conſilio ſemp audiendo ⁊ cõ
trario abijciendo.ca.cxli.folio.lxvi
De dyaboli laqueis q̇bus nos circum
uenire ſatagit.caplm.cxlij.folio lxvij
De timore extremi iudicij cũ expoſitõ
ne.cap̃.cxliij folio lxvij
De ſtatu mõi actuli.ca.cxliiij fo.lxviij
De via ſalutis quam dñs deus p filiũ
ſuum aperuit.ca.cxlv.folio.lxix
De principibus ⁊ magnatibꝫ fortiť ar
guendis p eoꝝ forefactis.c.cxlvi.f.lxix
De peccati veneno qđ aniam intoxicat
capitulum cxlvij folio lxix
Q peccatum hic vel alibi punietur. ca.
cxlviij.folio lxx.
De vana gl'ia quaꝫ multa mala ſequũ
tur.capitulum.cxlix.folio lxx
De rore celeſtis gratie.ca.cl.folio lxx
De anĩa peccatrice per peccati leprã in
fecta quõ curať.ca.cli.folio.lxx
Qꝰ xp̃s ab eternis piculꝭ ⁊ demonũ ob
ſidionibꝫ nos liberauit.ca.clij.fo.lxxi.
De tribulatiõe tpali q̄ i gaudiũ ſempi
ternũ poſtremoꝰ cõmutabiť.c.cliij.f lxxi
De celeſti patria.capitu.cliiij.f.lxxviij
De mõ pugne in paſſione chriſti ꝯ dya
bolum.cap.clv.folio.lxxviij
De cã ſubuerſiõis troye.clvi.fo.lxxix
De pena pctõꝝ non ſatiſfacientiũ in p̃
ſenti p delictis.ca.clvij.folio lxxix
De perpetuitate aĩe.c.clviij.fo.lxxix
De inuẽtione vineaꝝ.ca.clix.fo. lxxix
De retractõe diaboli ne bonũ opemur
et pŕtim vt eccl'iam vſqꝫ ad cõpletionẽ
diuiſoꝝ nõ ingrediamur.cap.clx.fo.lxxx
De deo pro ſuis beneficijs ſemp regra
tiando.capitulũ.clxi.folio lxxx
De cauendis impcatiõibus cum expo
ſitione.capi.clxij.folio.lxxx
De timore inordiato.ca.clxiij. f.lxxxi.
De puerſitate mũdi.ca.clxiiij.f.lxxxij.
Itẽ de mũdi puerſitate.clxv.fo.lxxxij
De ludo ſcacoꝝ.ca.clxvi.folio lxxxij
De audiẽdo bono ꝯſilio.clxvij.f.lxxxiij
De eterna dãnatione quã p pctm̃ inci
dere cognoſcimus ⁊ tamen moniti nõ
vitamus.ca.clxviij.fo.lxxxiiij.
De duodecim legibꝫ ⁊ modo viuendi
capitulum clxix folio lxxxiiij
De reuocatione peccatoris ad viam pe
nitentie.ca.clxx.folio lxxxv
De dilectiõe ⁊ fidelitate nimia ⁊ ꝙ ve
ritas in morte liberat.clxxi.fo.lxxxv.
De ꝯſtantia fidelis aĩe.clxxij.f.lxxxvi.
De ſarcinis ⁊ grauaminibꝫ mõi et gau
dijs celi.ca.clxxiij folio.lxxxviij.
Qđ natura docet nemo tollere pt et de
talione ingñtitudinis.c.clxxiiij.f.lxxxix.
De diuerſitate et mirabilibꝫ mũdi cũ
expoſitione incluſa.clxxv.folio lxxxix
De medicina ſpũali.ca.clxxvi.fo.xc.
De perſecutione.ca.clxxvij.folio xc.
De omniũ diuitiaꝝ matre prouidẽtia
capitulum.clxxviij.folio xci
De gula ⁊ ebrietate.ca.clxxix.fo.xcij
De fidelitate.cap.clxxx.folio xcij.
De adulterio.capitu.clxxxi. fo.xciij

Expliciunt tituli omniũ capitu
loꝝ in hoc libro cõtinentiũ cũ nu
mero eorundẽ ⁊ foliorum.

Abbas q̄dā in mari doliū repit
in quo iuuenē pulcerrimū se
ricis iuolutū inueit quē bapti
ſans gregoriū nūcupauit q̄ p⁹
dño mirabilit agente elect⁹ ē in papam
et vniuersal' eccle ſctē rectorē. ca. lxxxix
Abibas cū roſimūda curſatrice celerri/
ma cucurrit ⁊ eā p tria vicit. ca. lx.
Abſalō peccātē mortalr ſigficat i fi. xix
Achille mortuo troya capit ca. clvi
Adā ad pbādū i padiſū poſit⁹ ē Ibidez
Adulterantiū lex, ⁊ eorum punitō gra
uis capitulo iij. Itē lxxxvi. Itē. c.
Agricola filiā ſuam demōib cōmēdās
ſubito rapuerūt ⁊ ad ſeptenniū int mō
tes cruciauerunt capitulo clxij
Albert⁹ miles illuſtris pugnat cū quo/
dā aduerſario milite i loco ſubterrāeo
Alexādri regnū q̄ areſto/ (ca. clv
telē in magiſtr̄ hūit / ⁊ eū de ſeptē infor
mauit capl'o xxxiij Item xi.
Alexandri ſepultura q̄lis fuerit xxxi
Alexandri regnum capitulo ix
Alere dm̄⁹ pntes ⁊ eos ſuſtētare. xiij
Aman ad cōuiuium aſſueri vocat⁹ quō
expeditus eſt capitulo clxvij
Amicos tres filius reg' poſt laborē mul
torū itiner̄ ſibi acq̄ſiuit capitulo cxxix
Amici duo quor̄ alteri ſignū ɔſeratio
nis ppetue bibit alteri⁹ ſanguinē. lxvij
Angelica natura et hūana capitu. vij
Angelus vnicū filiū milit' q̄re occide
rit pegrino comite capitulo lxx
Anima hūana impatori ɔpatur. c. x
Aia morit qn pctm̄ mortle ɔmittit. cxl
Anima filia dei dr̄ capitulo lxxviij
Anima nobiliſſimo ſponſo. ſ. chriſto p
baptiſmum deſponſatur capitu. lxxviij
Anima nr̄a decies clarior erit ſole an/
teq̄ vitam eternā ingredietur ca. xciij
Anima que peccauerit de monte regni
celeſtis p̄cipitatur capitulo iij
Aia p pctm̄ ſponſa diaboli efficit ca. vi
Aia pulcra ē ſpōſa xp̄i ⁊ ei⁹ amaſia. xiij
Aia adulteri ſi cōmittit qn̄ mortalit pec
cat capitulo lvi. (mus cap. lxi
Aia p pctūm ſi ceciderit quomō facie
Anul⁹ duplx obliuiōis. ſ. ⁊ mēorie xxvi
Aper ſtrenuus q̄d ſignificat. ca. lxxxiij
Apro caudā auferre quō intellr. ibidē
Aq̄ iordanis baptiſmū ſignificat. xix
Aquile natura capitulo xxxvij
Artifex qui fabricauit vitrū ductile qd
frangi non potuit ppter ingeniū ⁊ ſciam
illam moritur capitulo cliij
Armari debemus virtutib cap. lxiij
Arma ſanguinolenta in camera noſtra
habebimus capitulo lxi. in fine.
Armaſa duplici dī fili⁹ armat⁹ erat cxliij
Aſin⁹ corā dño more caniculi ſaltās ē
ideota i eccla corā ipl'o p̄dicans. lxxix
Aſino dei regnū qui legē dedit de trib
veritatib diſcendis ſi capt⁹ ⁊ ad morte
ſententiat⁹ vellet euadere. ca. lviij
Aſſuerus rex grande cōuiuiū fec̄ quos
et q̄les ad illud vocauerat ca. cxlvij
Auaricia multos excecat exemplū pul/
crum capi. lxxij. (ortū habet. xviij
Audi vide tace ſi vis viuere i pace vn̄
Aurē ſiniſtrā auferre q̄d ſit. lxxxiij. i fi.
Aurē dexterā auferre quō itelligit ibid̄
Auro ⁊ argento nil vili⁹ ca. clxix.
Aculus ſancte crucis pniam deſi
gnat que nos ad viam ſalutis di
rigit. capitulo. ci.
Baptiſmus filios dī legitimos nos cō
ſtituit capitulo. ix
Barbari ymaginē chriſti in ediſſa ciui/
tate ſuſtinere nō poſſunt ca. cliij
Barbetonſor mappā domiciani reſpici
ens vndiq̄ circūſcriptā vidit. Quicq̄d
agas prudēter agas ſz reſpice fi. ca. ciij
Baſilicā optimā conſtruxit imperator
romanus capitulo xvi.
Baſiliſc⁹ alexādri magni milites ſine ol
vulner' interſignio interfecit. cxxxix
Beneficiū legis qui impleuerit nō mo
rietur capitulo lviij
Beneficia dei nō recordās caſtigationi
ſubiacebit in extremis ⁊ amiſſionē tpa
lium patietur in pn̄ti. capitu. lxxxiij
Bellum mortale p nobis xp̄s ſuſcepit
quādo inter nos ⁊ diabolū ppt pctā nr̄a
ſe interpoſuit. ca. lxxxvij
Bellum xp̄i hereditatē regni celeſt' no/
bis reſtituit Ibidem. cap. lxxxvij
Bonū nō ē fidē frāgere poteti. ca. xlvij
Buccinatores (mane canebāt añ domuz
illi⁹ q̄ occidi debebat. ⁊ ſic veſtib nigris
indutus ad iudiciū veniebat. ca. cxliij
Bufo pugnās cū ſerpente adiutorio cu/
iuſdā ſtrenui milit' ſupat. ⁊ miles vuln⁹

venenatū per bufonē recipiens a ſerpē
te curatur ⁊ ei regratiatur. cap̄.xcix.
Candela quā alexander rex po
ſuit. vitam pn̄tem ſignificat.xcvi
Candela romanoꝝ q̄diu arde
bat veniētes ad grām recipiebat.cxviij
Candida lr̄a quā laic⁹ didicit celeſtiū
gaudioꝝ deſideriū ſignificat.ca.cxxv
Caniculi a dn̄o dilecti qui ſint. c. xxix
Carceri infernali aīa adiudicabit̄ qn̄ p
pctm̄ mortale adulteratur cap̄.lxxxvi
Caro vxor nr̄a dicitur capitulo.x.
C c c c quattuor in circulo man⁹ regie
vulnerate quid ſint capitu.xiij
Caritas chriſti nimia.capi.xcij
Caro nr̄a dȝ ligari trib⁹ cathenis.xxvij
Caro nr̄a totiens adulteriū cōmittit
quotiēs a deo p pctm̄ mortale cadit. cij
Carpentarij camiſia q̄re lotione nō in
diguit. capitulo lxix
Carnē nr̄am macerare debem⁹ q̄ntū de
Canū currentiū q̄tu (liquit.ca.lxx
or genera habet diabolus.cap.cxlij
Caſtitatem ſi ſuare volumus q̄d facie
mus.ca.xxviij.in fine
Caſtꝝ amiſſū p tria regi reſtituit̄.cxxx
Cathena triplici diabolus per nos liga
tur.capitulo.clxxiij.in fi.
Cautelam habuit quidā princeps con
tra hoſtes ſuos.capi.lxxxviij
Cautela dyaboli qua vtitur duȝ nos de
cipere neſcit. Ibidem.lxxxviij.
Clauſtrales q̄re tyberio cōpanī. xliiij.
Claudius rex filiam vnicā habuit quā
ſocrati pho ꝓpter ſapiam quia diuitias
non curauit. deſponſauit.ca.lxi.
Cibus demonum eſt pctm̄.ca.ix.
Ciconiaꝝ natura de vindicta adulterij
capitulo.lxxxij
Ciphū abſtulit angel⁹ a quodā ciue pe
regrino comite. cap̄.lxx.
Criſtallus in mōtib⁹ q̄d ſit.capi.cxlij
Cecus ⁊ claud⁹ munera recipiūt. lxxi.
Columnā marmoreā ꝑ l'rs roman⁹ ere
Columba lrās porta (xit.capi.cxvij
bat ciuitati obſeſſe.capitu.xxxviij.
Conuiuiū magnū rex fecerat.ca. lxxi
Conuiue regeȝ triſtē videntes ꝯmoue
Conradi regnū.ca.xx. (bātur.cxliij.
Conrad⁹ impator audiuit trib⁹ vicib⁹
accipe/trib⁹ vicibus redde/⁊ trib⁹ vici
bus fuge/ q̄d iſta ſint.vide ca. xx.cir.fi.
Cor regis intoxicati ꝯburi n̄ po.xxiij.
Cor auicule comedi ꝓhibet.ca.xxxuij
Cor in homine de⁹ magis diligit q̄ȝ cete
ra membra.capitulo.lxxij
Cor noſtꝝ vicijs obſidetur.cap̄.xcviij.
Corpa venenoſa ꝓpter nimiā frigidita
tem carent vermibus cap̄.xxxij
Coronam carpere eſt ciuium leges rep
hendere.capitu.xxxiij
Coronas tres offerre debem⁹ tribus re
gibus.capitulo.clvij.
Coronā dem⁹ reddere filio dei mltipli
ci de cauſa. Ibidem.cap̄.clvij
Corpus defūcti reg̃ q̄re de ſarcophago
Corp⁹ incorruptū ⁊ ma (extrahi.clv
ximū rome inuenitur.cap̄.clv.
Cornu decentiſſimū nectare repletum
a quodā incognito tradit̄ venatoribus
in anglia.exemplū delectabile.ca. clxi.
Cornu traditio q̄d ſignificet Ibidē no
ta plura de cornu cū expoſitione et mo
liſatioue ſua .capitu.clxi.
Cornus rapuit oculū medici.ca.lxxxvi
Coruū vnū a pte poſteriori vir q̄dā ad
temptandū euolatū mulieri aſſeruit q̄
ſecretū celare non potuit.ſȝ vicinis mu
lieribus de duobus dixit. ⁊ ille vlteri⁹
vſq̄ ad.lxx.coruos quos a viro per po
ſteriora volaſſe dixerunt.capi.cxxv.
Crux ſancta arbori cōparatur.c. xxxiij
Crucē circūſcriptā vndiq̄ miles repe
Danoꝝ rex quō trib⁹ re (rit.lxv.
gib⁹ mūera p̄cioſa obtulit. clvij
Danorum rex a regibus ſanctꝭ
munera reaccepit Ibidem
D d d d quattuor in circulo manus re
gine q̄d ſignificant.capitu.xiij
Defectū mltiplicē gibboſus hūit.cvij
Defuncti pollex quō cartam ſigillauit.
Demōes ſunt ciues ⁊ recto (xxviij.
res tenebraꝝ huius mundi.cap̄.ix.
Deus delectat̄ in trib⁹ generib⁹ ho.viij
Nota ibidē pulcrā expoſitōem.ca.viij
Deus pr̄ duos filios habuit/vnum de
ancilla ⁊ vnum de libera.capi.xc.
Dies dn̄ica eſt dies p2iogeniti dei. ca.
Dyocleciani regnū.ca.vij. (lvij.
Dyocleciani lex de mlierib⁹ adulterā
Dyabolū ſoluere ⁊ iſinū po (tib⁹.ca.c.
nere quid ſit capitulo.clxxiij.

Draco repertus in monte p guidonem
ettyrium ſocium ſuū auro fuit plen⁹.ca
pitulo.clxxij
Dyabol⁹ neminē ſupare pt niſi volentē
Dyabol⁹ nunq̄ placaſ.ibidē i fi. (.cluij
Dyabolus in venatōe ſua habet q̄ttuor
genera canū currentiū.cap.cxlij
Doliū nullū int̄ q̄nq̄ fili⁹ pri infirmā/
ti apiri voluit ſȝ callide ſe excuſauit.et
hec dolia q̄nq̄ de⁹ a nobis petit apiri.ca
Dña nobil' p pegrinū ab an/ (pi.lxxij
guſtijs ⁊ tribulatōib⁹ liberaſ.capi.xxv
Dñs q̄dā potens duos filios ſuos ad
ſcholas miſit q̄d eis ɔtigit.cap.xcij.
Domiciani regnū q̄ iuſticiaȝ miro mō
dilexit.capitulo.ciij.
Dorotheus legē ſtatuit vt filij pentes
ſuos ſuſtentarent ⁊ alerent.ca.xuij.
Ebrietas viciū peſſimū ē de quo
infinita mala pueneřt.clxxix
Eccl'ia dr porta marmorea.luij
Ediſſa ciuitas habet ymaginē xpi mira
bilia facientē teſte geruaſio.ca.cluij
Elementa celi improperabūt pctōrib⁹
in die iudicij de oībus q̄ eis miniſtraue
runt capitu.xx.ad longum.
Eleoſinā viri eccl'iaſtici dare teneſ.clix.
Epiſtolā puerul' inocēs ſtās ſup portā
ciuitatis ⁊ legēs q̄d ɔtinebat.ca.cluij.
Eq̄ſter pit ⁊ pedeſter miles q̄dā ad ve/
nia rg' accedēſ tria ſecū portauit.cxxuij.
Equū i via amittere q̄d ſig̃ficat.c.xuij
Equus per albertū illuſtrē luſtrat⁹ a mi
lite ſubterraneo mirabilis fuit.ca.clv.
Equus militis triūphanſ eſt corp⁹ xpi
in crucis patibulo pendentis Jbidem.
Eraclius regnauit q̄ iuſtiſſimus ⁊ eq̄ſſi/
ſimus iudex fuit in oīb⁹ ; nec pcib⁹ nec
mūerib⁹ a iuſticia ei⁹ flecti potuit.cxl
Errantē pater celeſtis ad penitentiam
pie reuocat/et quō facit hoc.cap.ix
Eufemiani regnū q̄ fuit pr̄ ſcti Alexij
cum hiſtoria vite eiuſdē.ca.xvi.
Euſebi⁹ i cronic⁹ narrat de quodā impa
tore q̄ oīb⁹ tā diuitib⁹ q̄ȝ paupib⁹ ſm
merita vel demerita pmiū iponebat.ca.
cxxxvij. Examinatio teſtiū diaboli
qui ſūt ſupbia vite / ɔcupiſa carnis ⁊ cō
cupiſcētia oculoȝ.ca.cxxviij.
Exiliū filij medronis regis in honorē
commutatum eſt capitulo.cxxxviij.
F F tria i colūna q̄d ſig̃ficēt.clij
Fabius ſm dictū valerij roma/
noȝ captiuos redemerat p pmiſ
ſam ſibi pecūiaȝ q̄d ei acciderit .vide.lij
Falco in partica dn̄m ſuū quē pri⁹ opti
me cognuit ipetere voluit.c.lix.in fi.
Falco bona tpalia ſignificat.capi.xc.
Familiā nr̄am ipecatōib⁹ dyabolo cō
mēdare n̄ dēm⁹ qđ piculoſiſſimū ē. exē
plo cuiuſdā agricole q̄ filiā ſuā dyabolo
ɔmēdauit ⁊ ſtatī vſq̄ ad ſeptēniū p eū
rapta eſt ⁊ in mōtib⁹ educata.ca.clxij.
Fidelis amicicia duoȝ militū vnius de
egypto alterius đ baldach.capitu.clxxi
Filia regis vnica p leprā infecta quō
Filia regis/vna pul/ (curatur.c.xciiij
cerrima ⁊ omib⁹ amoroſa.altera nigra
et omnibus odioſa.capitu.lxxvij
Filij ſuccurrentes pntib⁹ in ncitate cō
ſtitutis cū diſcretione ⁊ diligentia.xuij
Filie dei ſunt iuſticia ⁊ miſcđia.cap.uij
Filius dei ⁊ mundus duo frēs ſunt quia
amb⁹ a patre celeſti pceſſerunt.ca.ij.
Filius pdigus ſubſtātia ɔſumpta ege/
Filij polimij re/ (re cepit.capi.ix.
gis tres quid ſignificent.ca.xci.
Fili⁹ medronis reg⁹ a pr̄e exulat⁹ ad rḡē
perſaȝ pr̄is ſui iimicū fugit.ca.cxxxviij
Fili⁹ reg⁹ mōm viſitās q̄d ſig̃ficet.cxxix
Forefactū noſtȝ dimittiſ dum candela
vite nr̄e nō extinguitur.ca.xcv
Foreſtā circūuallatā rex q̄dā habuit di/
uerſoȝ animaliū generis plenam.cxlij
Fugere debemus multa.capi.xx.
Fulgentij regnum.capitulo.cxli
Fridericus impator ſecundus portam
marmoreā conſtruxit ⁊c.cap.luij
Fructuoſe pdicās frēm ſuum lucraſ in
moraliſatione.capi.xuij
Fur domū diuitis aſcendēs p aſtuciā
hoſpitis crurib⁹ fractis capitur et ſu
ſpendio adiudicatur.ca.cxxxvi
Gallus ɔparatur pbris. Item apo
ſtolis ⁊ euāgeliſtis. Itē verbi
dei predicatoribus ca.lxviij
Galli qui pandebat adulteriū regine
caput amputaſ.ſed q̄ veritatē tacuit ſi
Gall⁹ regnauit.ca.lxx. (occidiſ.lxviij
Gaius i cui⁹ reg̃ erat pulcerrima virgo
nōie florētina cui⁹ formoſitatē depigere
vix potuit pictor expertiſſim⁹ ⁊ aīam nr̄aȝ

pulcram significat.cap.lxij.p totum
Gladiū iniqtat' a nobis pijcere dēm' ix
Gaudet x' locū gaudendi sine fine opta
Gladij qttuor acutissimi ex (bat.ca.i.
omni pte positi qd signficent.ca.cxliij
Gladius pependit in filo serico sup ca/
put fratris regis Ibidem
Gervasius narrat de imagie saluatoris
notabile exemplum cap.cluij
Gregorij ort' quō int frēs ⁊ sororē est ge
nitus ac in aq̄m cū dolio est piect' q̄ p'
mlta tpa mrem suā ignorās despōsauit
quā dimittēs ⁊ pniam agens romā per
rexit/vbi in papaz est electus.ca.lxxxi
Gibbosus obolū dare nō voluit q̄re po/
stea cappam relinqre oportuit.ca.clvij
Gula viciū est detestabile teste cesario
Gula qnqz gradus pec/ (capitu.clxxix
candi in se habet.capitulo.clvij
Guido miles socio suo tyrio fidelissim'
fuit.capi.clxxij
Ereditatis diuisio ſm legez cu
iusdam regni.caplo.xc.
Heremitari' iacēs in spelunca
recidiuare,ponēs mirabilr p angelū q̄
ei pro/ comite in via sociatur reuocat'
est et vitam emendauit.cap.lxxx.
Hō cecus et claud' dr multiplr.ca.lxxi
Hō qui p pctm̄ deflorat vginē.i.aīam
cui pene subiacebit ſm legem.cap.l.
Hō supbit qz pōdere vtutū car3. cxxxix
Hō cōpatur glaciei. ca.xxxvi
Homis descriptio ſm totū cursum vite
sue data p q̄ndā phm sapientem Ibid
Homo compatur flori.capitulo xxvi
Homo quid sit Ibidem
Hō ppt mūdana sepi' vitā suā amittit
Hominū tria genera.c.cxxxvi. (xvi.
Item hoim tria genera.capitulo.lxxv.
Hoim mōstruosa ⁊ diūsa genera.clxxv
Honor triplex fact' ē christo saluatori
in die palmarū.capitulo.xxx
Hospicium ad manendū in nocte acci
pere nō debemus vbi dn̄s dom' est senex
et vxor iuuencula.cap.ciij
Hostie visibilis que in altari 9secrat̄
multe sunt ꝓprietates.capitulo.xvij
Humana natura cōpatur regine.ca.xiij
Humanū genus captiuum erat p pec/
catum primi pntis.capi.v.
Janitor prudens denarium petijt
ab intrantib' ciuitatem iuxta decretum
regis sed non ab omibus.capitu.clvij
Ictus tres in porta palacij p lege impe
ratoris sibi fuire volentiū qd sint.xvij
Ignem fouere cū gladio qd sit.c.xxxiij
Ignē sine lesiōe portare quō intellr lx
Ieiuniū cōpat anulo exēplo thobie.c.x.
Ignorantia pctm̄ excusat capitu.lxxij
Inuitari dn̄t inimici exēplo guidōis.xvij
Indie diuersa genera hoim.ca.xvij
Incarnatio xpi fecit eū deponere oēm
Jonathas custo/ (austeritatem.ca.c.
diens ortum trayani impatoris aprum
ortū subuertentē paulati occidit lxxxiij
Jordanus regnauit.capi.lxviij
Jouiniani regnū q̄ nimis elatus erat
quō a regno disponēte deo deposit' et de
trusus ē/⁊ q̄ magnā inopiā in āno de/
iectionis sue patiebat angelo dei in per
sona sua interi regnū gubernante. lix
Impatoris lex de recte iudicando ⁊ pe
na eam transgredientiū.ca.xxix
Julianus miles psciuit q pntes suos
occideret.refugit ⁊ tn̄ ignoranter amb'
in lecto positos gladio interemit.xviij
Julius cesar anteq̄ moreref tria signa
mortē suā predētia accepit. cap.xcviij.
Justin' refert de quadā 9spiratōe.xxi.
Justicia vitas misericordia ⁊ pax sunt
q̄ttuor filie regis celi.ca.lv
Ac triplex in baptismo christo
ministrare pmisimus.ca.cxli.
Laicus tres litteras solū vidit
prima fuit nigra. secunda rubea. tertia
candida.ca.cxxv.
Leena adulterās p leonē occidit.clxxx
Leonis regnū qui delectabatur videre
pulcras mulieres.cap.viij
Leporarios optimos rex quidā habuit
qui dum vinculati ⁊ colligati erant mu
tuo se dilexerūt.sed sepati infatigabilr
se momorderunt.ca.cxxxiij
Libellum repudij recepit vxor adultera
que tn̄ p' actā pniaz misericordie est re
Ligurius miles no/ (uocata.capi.lv
bilis duodecim leges condidit.clxix
Littere mortis iudicis quas iuli' cesar
acceperat quid significent.ca.xcvij
Lr̄as mortis legere debem'.ca.xcviij
Littera capital dele a noie cesar.ibid.
Littera nigra quā laicus vidicit recor/

dationē pctoꝝ ſignificat.cap̄.cxxv.
Loculus duas cordas habet ad apiendum:cui coꝛ noſtꝝ compaꝛ.capitu.lx
Lucifer furi cōpatur.ca.cxxxvi.
Lucerna ardens ad corp⁹ incorruptū gigantis maximi rome inuenta eſt nec aqua nec flatu extingui potuit.ca.clviij
Luſoꝛ occurrens btō bern̄.aīam pdidit taxillando.ca.clxx.
Mm m m q̄tuoꝛ in circlo manus regine vulnerate q̄d ſignificent.xiij
Magus q̄dā oꝛtum pulcerrimū habuit.ca.xxiiij
Magoꝝ ꝛ ioculatoꝝ incātatio.ca.xxiiij
Magoꝝ ſanctoꝝ veneratio.ca.clvij.
Malefactoris deſcriptio.ca.xi.
Marcus regnauit ꝛ quid ſub eo geſtū ſit vide in cap̄.lxxxi.
Marmorea porta p fridericū impatorem ſecundū ꝓpe capuā cōſtructa in ſuꝑſcriptione ꝓ titulo q̄d ꝯtineat.ca.liiij
Mare dr mund⁹ iſte ꝓpt multas rōnes (ca.xvij
Mrēs annuere dn̄t filiab⁹ ſuis iuuenclis tractare luxurioſa. cxxiij
Maximiani regnū.ca.lxvij.
Maximian⁹ rex dedit iuſtū iudicium duobus militibuſ.capitu.cxxvij
Maxenci⁹ tyrann⁹ romanos hereditate priuare voluit.ca.xcv
Medro rex filiū vnicū hūit quē poſtea i exiliū miſit q2 prēʒ ſuū ſpuit. cxxxviij
Medici duo expertiſſimi q̄ altrinſec⁹ oculos ſuos effodierunt ꝛ ſine leſiōe ad viſum priſtinū ꝛ claꝝ reſtaurauerūt.cvi.
Medici tres q̄rtū a ciuitate coꝝ expellūt et inficiūt ꝓpt excellentiā.ca.cxxxij
Medici reprobꝛꝝ q̄ ſint. Ibidem.
Mercatoꝛ q̄dā tres ſapiētias domiciano impatori vendidit quālibet ꝓ mille florenis q̄ vitā ei⁹ ſinglr ſaluabāt.ciij.
Miles q̄dā tres filios hūit/ꝛ cū moꝛi debuiſſꝫ tria legata eis donauit. lxxxix.
Miles vxoꝛē ſuſpectā hūit.ca.xl.
Miles loco pegrini interficiendi vitulum mactauit ꝛ in ſacco repoſitū vxoꝛi oñdit dicēs eē militē ad eā ꝓbandā ſi tacere vellet qd nō potuit.ca.cxxiij
Miles oculū vnū doluit ꝛ mlr ei⁹ adultera alteꝝ oculū ſibi q̄ſi medicādo ne a leſo lederet obſtruxit.ꝛ ſic amaſiū ſuū camerā exire diſpoſuit ne meretrix peſſimi adulterij rea a viro ꝯſideraretur.cxxij
Miles ſerpentē a moꝛte liberās ꝓ pcio veneno ab ipo ꝯfunditur.ca.clxxiij
Miniſterijs ſex obligat ſe bonus xp̄ianus ſeruire deo.ca.xvij.
Moleſtia triplex inter tria genera toꝛmentoꝝ ꝛ penaꝝ facta eſt xp̄o.ca.xxx
Moyſes armauit ſe duplici armatura quando leonē occidit.ca.cxx.
Mulier militiſ q̄ p⁹ euāgeliū eccīa viro renitēti egredi volnit quō a diabolo coꝛpoꝛe ꝛ aīa rapitur ꝛ ad iferna deducitur. clx
Mulier pādit ſecretū viri ſui de vitulo occiſo quē pegrinū eēe credidit.cxxiij
Mulier ꝯſiliū dedit vt ꝑpens familiaris occideretur ꝛ poſt depaupata ē extreme que prius diues p eū facta erat.c. cxli.
Mulieres nō ſolū pandunt ſecreta: ſʒ ad hoc mentiuntur plura.capi.cxxv
Mūdus nō pmittit hoīem ſequi xp̄m in paupertate capitu.xiij
Mūd⁹ miro mō diligit filios ſuos.xvi
Mundus ſilue compatur.ca.xx.
Mundus eſt nem⁹ ꝛ hʒ ſeptē arboꝛes q̄ ſunt ſeptem pctā moꝛtalia. capi.clv
Muſce grauant infirmos.cap̄.li.
Muſtela candida exiens de oꝛe guidonis quid ſignificet.ca.clxxij.
Natura cuiuſdā piſcis mari.clvij
Nauis ꝓpter q̄ttuoꝛ aſcenditur primo ꝓpter diluuiū. ſecūdo ad tranſfretandū.tertio ad mercandū.q̄rto ad piſcandū.capitulo xi.
Nauis vt ſaluetur multa req̄runtur Ibidē
Nauis req̄ſita quid ſignificent pulcrā vide deductionē deſup Ibidem
Nectare ſuauiſſimū cū coꝛnu decenti et oꝛnatiſſimo venatoꝛib⁹ traditū q̄d ſit (clxi.
Nemo i iſtis dieb⁹ noīatur in terra niſi diuicijs abūdauerit.ca.xcvij
Nobiles ꝛ diuites munera recipiūt.ſʒ paupes ꝛ ſimplices tarde veniūt. cxxxi.
Nomis primā lrām delere: eſt diuitias ab aliquo auferre.ca.xcvij.
Occidit porcum ꝛ in ſaccū poſuit qui mulierē ſuam de celandis ſecretis attemptauit. cxix
Onulphus miles fideliſſim⁹ dn̄o ſuo fuit.capitulo clxxx.
Oppreſſores ꝛ mulieꝝ violatores quō puniri debeant Capitulo ſcdo.

Oro nr̄a melodia ē corā deo cap. lxxv
Oro nr̄a ē anul' meorie teste aplo ca. x
Orate debem' ne aliū dn̄m habeamus
q̄ȝ iesum christum capitulo liij
Ortus beati gregorij capitulo lxxxi.
Ouum ꝯstrucionis philomena in cor/
de suo esse dixit capitulo clxvij
P P. tria in columna quid signi
ficent capitulo xlij
Pacem reformatā qui destruūt
ausu temerario quō puniunt. ca xxxv
Panis habet vtutē nutriendi cap xvij
Papir' qdā puer ingenu' secretū ꝯsiliū
romanoꝝ qd nulli licuit ꝑdere audie/
rat qd mr̄ ab ipo scire petēs blādicijs mi
nis ac vberib' tādē puer rē ridiculosā
matri cautissime respondit. cap. cxxvi
Parentes occidere q̄d sit capi. xviij
Pater filios durius corrigit q̄ȝ mater
et hoc multis rōnibus capitulo xuij
Parentes nostri qui sint Ibidem
Pater q̄ dedit filio regnū quō postea ab
eodē capt' ē ⁊ exiliū passus est. cap. lxxij
Paup ditat' in supbiā cadit. ca. cxxx
Paup q̄dā p āgelū cur submergit. lxxx
Pctm̄ ꝑpt nigredinē coruo ꝯpatur. cxxv
Peccantem animā christus p pn̄iam re
uocat capitulo lv
Peccator raptori cōpatur capitu. iiij
Peccatū est carcer diaboli ca. xuij
Pctōres aliq̄ sūt lapides molares xvij
Pctā nr̄a in statera ꝑpōderāt ca. xxxuij
Percimonia persuadetur in lege lugu
rij militis ca. clxix
Perdicis natura capitulo xxxvi
Perillus eris artifex expertissim' thauꝝ
eneū fabricauit horribile gen' tormētoꝝ
q̄, et prim' i eo perijt p iudiciū reg' pha
laridi tyranni crudelissimi ca. xlviij
Pellem amisit iudex male ⁊ iniuste iu
dicans capitulo xxix
Petri dormitio significat dormitiōem
pctōris a peccato resurgentis ca. xvij
Pincerna incognitus cornu venatoribo
decētissimo cultu tradēs q̄s fuerit. clxi
Nota ibidem pulcram materiā.
Philomena vnerat ꝑpt adulteriū. cxxi
Philomēa loq̄ns tria ꝑpt redēptōeȝ ca
ptiuatori suo dixit vt dimitteret. clxvij
Phos ⁊ sapientes vocauit alexāder ma
gnus vt cām interfectiōis suoꝝ militū
agerent quia sine omni vulneꝝ appati
tione moriebant capitulo cxxix
Pollices tres in longitudine et tres in
latitudie panni linei ad camisiā facien
dam p reginam quid sint ca. lxuij
Polimius regnauit capitulo cxi
Polimi' tres filios loyardos pessimos
habuit/ ⁊ dū moreret pigriori regnum
dedit. Ibidem exemplū solaciosum
Pompeyus princeps romanoꝝ quomō
in impio se rexit ⁊ q̄d gessit capitu. xix
Pompei regnum capitulo lxxxuij
Pomū aureū rex q̄dā dedit filio suo vt
post obitū suū maiori stulto totius mōi
quē post diligentē terraꝝ inuestigatōeȝ
inuenire posset illud daret ca. lxxuij
Pomū rotundū mundū signat Ibidē
Porcus immūdū est anial capitulo ix
Pugili dn̄s nr̄ ꝯpat q̄ sō diabolū pugna
uit ⁊ victoriam obtinuit capitulo pmo
Puluis de domo tollend' est capitu. xvij
Puella educat a demonibus per septen
nium capitulo clxij
Puella quedā regis filia vnica quō p
frēȝ suū ꝯcepit ⁊ pepit filiū pulcerrimū
quē postea in aq̄m ꝑiciēs submersit/ et
eundē postea i viꝝ p mr̄imoniū accepit
Audi facinus pessimū ⁊ horrēdū ex vno
peccato emanans ca. lxxi
Puer nascit hn̄s duo pectora et quodli
bet proprios sensus ca. clxxvi
Prelatus negligens q̄uit puniet cxl
Princeps q̄dā venari delectabat.
Uare tres filie reg' pulcerrime
post obitū primoꝝ viroꝝ secūdo
nuptui tradi nō volebant. lxxv
Quattuor iducūt mulierē ad h' vt viꝝ
accipiat/ aut ꝑpt diuitias/ aut pulcritu
dinē/ aut fortitudinē/ aut sapiam. ibidē.
Quattuor genera canū currentiū hȝ
diabol' q̄b nobis circūuenire ⁊ laq̄are
satagit capitulo clxvij
Quid p lr̄am capitalē a nomine iulij
cesaris delatam significatur ca. lxvij
Quicq̄d agis prudēter agas ȝ respice
finē vn̄ orth hȝ ⁊ originem capitulo ciij
Qz pecunia mala ꝑbat p ph̄m dicenteȝ
q̄ auꝝ siue argentū nō ē nisi fex terre.
Quos ⁊ q̄les in nr̄is ncitatibo inuoce
mus ⁊ ad deū ꝑmittere dēm' c. cxxxviij
Quō pm' pens padisū ꝑdidit. cxxxuij

R R. tria in columna q̄d ſigni
ficent. capitulo. xliij.
Rōnes duodecime pulcerrime
q̄re mōs in maligˢ poſitus eſt. ca. cxliij
Regina ↄcepit a ꝓprio filio et peꝑit quē
poſtea ꝓprijs māibꝫ iugulauit. ca. xiij
R r r r q̄ttuor in circulo māibus regie
vulnerate quid ſignificent Ibidem
Regina nobilis de ſuo ſuo ruſtico cōce
pit cuiꝰ filius veſtes diuiſas poſt obitū
regis ad iuſſum ſuū portauit. ca. xxvi
Regina q̄ ſcd̄o deſpōſari ↄtēpſit. lxxviij
Roſimilla duciſſa de muro caſtri dicti
ſondoch ꝓſpiciēs quid fecerit. ca. lxix
Rex depictus ī pariete oīs inferiores
ſecū habuit in exēplū regimis. clxxviij
Romani p̄ q̄ndā impatorē obſidentur
cum euadere nō poſſent. primo miſert
ad impatorē ſeniores. ſcd̄o iuuenes. ter
tio mulieres/ ⁊ oēs nihil impetrauerūt
ſed vltio miſtus ē eoꝝ ꝓpt̄ pentes ſuos
qñ mr̄ oñdit ſibi vbera. ca. cxxxvij.
Roſ mūda ē aīa ī curſu celerrima q̄ ad
diuitias terrēas reſpiciēs ſuccūbit. lx.
Rubea lr̄a quā laicꝰ didicit recordatōe3
rubei ſanguinis redemptoris noſtri in
cruce ſignificat. capitu. cxxv
Rupes magna in mari q̄d ſit. cap. xvij.
Sacerdos lubricꝰ ↄpaꝛ ori canis
fetido per quod aqua ſubtilis ⁊
clara ſcaturiuit ⁊ emanauit. xij
Sarcine per monachū expoſite in foro
que fuerint. capitulo. clxxij
Sagittas tres habet dñs valde acutaſ
prima eſt vocationis. ſcd̄a diſceptōis
tertia diffinitionis. capitu. xxxvij
Sarcophagū aureū inueire q̄d ſit. xvi.
Sarcophagi inſcriptio q̄d ſit. Ibidem
Sepeliūtur milites in armis ſuis ſm
legem datam. cap. cxxxiij
Serpens militi deſpato loq̄batur vt
quondam aſina balaam. ca. cxli.
Serpens cum bufone pugnans p̄ mili
tem adiuuat. capitu. xcix.
Serpentem maſculū cur occidi manda
uerat rex ⁊ femellā reſuari. capitu. xcij
Serpenti hō cōpatꝛ ꝓpter duo. Ibidem.
Speculū eleuatū inter exercitū ⁊ murū
baſiliſcum occidit. ca. cxxxix
Strepitū magnū audiuit iulius ceſar
iuxta camerā ſuā añ mortē p̄ ſigno obi/
tus ſui īminuētis. ca. xcvij (tem. ibidē
Strepitū qualē nobis facit deꝰ añ mor/
Serpens ligatꝰ fortiꝰ p̄ milite liberatꝛ q̄
militē p̄ redēptiōe veneno ꝑfudit. vide
ibidē notabile iudiciū p̄ſi cuiuſdā3 int̄
eos. c. clxxiij. Symee natura. ca. clix
Socij hoīs qui eum ↄtinue moleſtāt
et cum eo ſunt ſeptē numeranꝛ. c. xxxvi
Supbia dr̄ ſagitta acuta ſic in multis
patet. capitulo. cij
Sibilatiōes diuerſas h3 diabolꝰ. lxxxvi
Scriptura ſacra cythare ↄpaꝛ. lxxxvi
Tabernam habet dñs de optimo
vino. ſ. celeſti gaudio et p̄ ſigno
crucem ſctām. cap. xvij
Tabule ſcripte p̄ xp̄m ſaluāt nos. c. xi.
Tabulaꝝ intellectū q̄s apuerit Ibid̄.
Taxilli tres quibꝫ btūs bernardꝰ cū luſ
ſore taxillauit q̄d ſignificēt. ca. clxx
Temptationū medicina. ca. xxxvi
Teſtes conſcientie noſtre quomō exa/
minandi ſunt ſeorſum ⁊ diuiſim Ibidē
Teſtes diaboli ſunt ſupbia vite/ ↄcupi
ſcentia carnis/ ⁊ ↄcupiſa oculoꝝ. cxxvij
Tyberij regnum. cap. liiij.
Tiberius miromō delectabatur in me/
lodia. capitulo. lxxxv
Timor in iudio ex multis oritur. xvij
Tyti regnum. cap. ij.
Tytꝰ legē edidit de celebratōe primogē
Tytꝰ regnauit. ca. ij. (niti ſui. lvij
Tyriaca in ſummitate virge et arbori
appenſa quid ſignificat caplo clxvi
Tytꝰ ⁊ guido ſocij fuerūt fideliſſi. clxxij
Traianus impator miro modo ortos
pulcros dilexit capitu. lxxxiij
Tunicā qualē hr̄e debemꝰ cap. xxvi
Valeriꝰ refert d̄ quodā orto. xxxiij
Venationis tria ſunt genera et
omnia dolo plena. cap. xxxiij
Venenū dyaboli peccatū eſt cap. clxxiij
Veneno peccati cū cor nr̄m intoxicatū
fuerit ſpūſſctūs nō inhitat. ca. xxiij
Venenū hauſit ſerpens de vulnere mi
litis capitulum xcix
Ventū mutare ē vitā nr̄am corrigeꝛ. lxx
Ventꝰ ſignificat diabolicā tēptatōꝫ. xvi
Veritatis oppreſſores q̄d faciunt. xvij
Veſpaſiani regnū ſine ꝓle. ca. x.
Veſpaſianus filiā habuit noīe aglai
es quod ꝓpter pulcritudinē mutauit et

dominā ſolacij eam nuncupauit.c.lxiij
Vetulam locupletē miles quidā in vxo
rem accepit vt eo facilius adulterium
cum q̄dam alia ꝑpetraret.capi.cxxi
Via publica ꝓpter ſemitā non eſt relin
quenda.capitulo.iij.
Via inferni habet tres milites ſollici
tantes de ingredientibꝫ.capitulo.lxvij
Viam publicā ambulare q̄d ſignificat
capitu.xxxiiij. Vigilare debemus
in bonis operibus.capitu.xvij.
Vita nr̄a ad h̄ conſtituta ē ⁊ nobis per
miſſa eſt vt pn̄iam agamus.cap̄.xcviij
Victori de bello redeunti triplex honor
exhibetur.capitu.xxx
Vipre natura ca.xxxiij.(ſunt.c.lxxv.
Vir et mulier matrimonialiter vnum
Virtutes ꝑ diabolū a nobis fugiūt.lxix
Vitulus ſaginatus ē chriſtus ꝑ nobis
immolatus.capitu.ix.In fine.
Vitis prima inuentio.capitu.clix.
Vinum hieis in naturā multaꝝ beſtiaꝝ
commutat.Ibidem.
Vini natura.capitu.clxxix.
Voluntarie qui ſe excecat beneficiū le
gis non impetrat.capitu.lxxij
Volūtas nr̄a lāpadi ardēti ꝯpatꝭ.ca.ſ.
Vulnerātiū xp̄m regē hoīm tria genera
capitulo.clv
Vulneꝝ xp̄i notabil' reductō.c.i.cit.fi.
Vulnus gigantis rome inuenti quat
tuor pedū fuit et dimidij.ca.clviij
Vulturꝭ natura dū predā hꝫ.c.xxiiij.
Vxor militis cuiuſdā deo deuoti cū quo
dam clerico nigromātico adulterata ē
vide pulcram hiſtoriā.capitu.cij
X Ꝛiſtianoꝝ et iudeorum cōten
tio de eoꝝ lege q̄ ſit melior ⁊ ꝑfe
ctior.capitulo.lxxvi
xp̄ianus puerſus ſacerdoti lubrico con
paratur.capitulo.xij
xp̄ianus q̄ tenetꝭ deo conſtruere baſili
cam quomō intelligitur.capitu.xvi.
xp̄ianus mal' deū ꝑſequitꝭ.ca.xix
xp̄ianus bon' tria debet querere.ſ.abun
dantiā ſine defectu/gaudiū ſine triſti
cia/et lumē ſine tenebris.capitu.ci.
xp̄s eſt ſponſus nr̄ iuxta dictū oſee.ca.ix
xp̄s eſt pax noſtra ⁊ dedit nobis coronā
glorioſiſſimam Ibidem.
xp̄s ꝑegrino cōꝑatur qui reſtituit dn̄o
regnum ꝑditum.capitulo.xxv.
xp̄s totum pro nobis ſe obtulit.c.xxix
xp̄us ꝑ reformatiōe nr̄e pacis in mon
tem caluarie duct' ⁊ occiſus eſt.c.xxxv.
xp̄us ꝑ nobis victoriā obtinuit.cap̄.xl
xp̄s mutauit habitū ⁊ mortu' ē.ca.xli.
xp̄s clauſit lacū inferni ſua voluntaria
morte.capitulo.xliij
xp̄s tres filios habuit quibꝫ dedit tria
munera precioſa.capitu.lxxix.
xp̄us philomena dicitꝭ quia tam dulci
ter in arbore ſancte crucis cantauit q̄
cor eius ſcindebatꝭ.capitu.xxi.
xp̄us lacū paſſiōis ſol' īgreditꝭ.ca.clv.
xp̄m grauiter ꝑcutimus quando pctm̄
mortale cōmittimus.capitulo.cxli.
xp̄m ſi alere volum' mundus nos odio
habebit.capitulo.ij.
Y Ymago chriſti mirabilia facit in
ediſſa ciuitate teſte geruaſio.ca
pitulo.cliij.
ymago trinitatꝭ eſt anima.capitu.lxxv
ymago q̄ ſtat cum arcu extenſo q̄ ſemꝑ
prompta eſt quēlibet noſtrū percutere:
quid ſignificat.Ibidem
ymago ꝑ clericū nigromāticum erecta
quid ſignificet.capitu.cij
ydolo compatꝭ timor mūdan' ꝓpter quē
nullus audet dicere veritatē.Ibidem
yrundinem garrulantē in domo nō per
mittere quid ſit.capitulo.xxxiij.in fi.
yſidem egiptij ſacrificantes ⁊ ſerapem
quid ſtatuerūt et fecerunt.capi.xxj.
Z Edechias miles vxorē pulcraꝫ
habuit/ſꝫ fatuā vt in ſerpente
quē occidi ꝯſuluit/patuit.c.cxli
zelongi ꝯſulis romā lex eſt q̄ ſi q̄s virgi
nē defloraret vtrūq̄ oculū amitteret.l.
zona ſerica roſimundam celerrime cur
rentem retardauit.capitu.lx.
zona luxuriam deſignat.Ibidem
zona frangi debet in tres ꝑtes.Ibidem

Expliciunt due tabule ſiue duo directoria ꝯtentoꝝ hui' libelli.ꝑ q̄rū primā vnicuiq̄ caplo pōt attribui debit' ver' et ordinat' titulus cū numero ſuo. Per ſcd̄am vo alphabetice ordinatā cito inueniūtꝭ pulcra ⁊ plurima exēpla q̄ ſparſim in ſinglis capitul' ⁊ in eorundē expoſitionibus ſiue moraliſatōibꝫ ꝯtinentꝭ.

Mein freündtlich Dienſt
zuuor Ehr vnnd Gün:
nachſten,

JOHANN (REINHARD) GRÜNINGER

GESTA ROMANORUM. 18 February, 1488.

Panzer 153 and 361; Hain-Copinger 7745; Proctor 450; Vouilliéme 2277.

Two copies; one belongs to the Barton Collection and the other to the Ticknor Collection. Q 402.21 || Q 404.10

Printed in gothic type, in two columns, 51 lines to a column. It has 100 leaves. The text, which occupies 93 leaves, is followed by a "Tabula generalis" of 6 leaves; the first leaf is blank. The size of a leaf in the Barton copy is 274 × 190 mm., and 242 × 170 in the Ticknor copy. The printed text measures 205 × 125 mm. In the Barton copy the initials are alternately in red and blue; the first capital on the first leaf is illuminated. In the Ticknor copy the spaces left for the initials are not filled out.

The "Gesta Romanorum" — the Gests or Acts of the Romans — is a collection of stories, fables and myths, with moral and religious lessons. Roman writers furnished the larger part of the material, the collection however contains also many oriental and biblical tales. Neither the authorship, nor the date and place of composition of these stories can be ascertained now with any definiteness. Solomon Glassius, a theologian of Saxe-Gotha, writing in 1623, named Pierre Bercheur (Peter Berchorius), prior of the convent of Saint Eloy in Paris who died in 1362, as the author of the collection. Thomas Warton (1781) and Sir Frederic Madden (1837) accepted Bercheur's authorship, and they pointed out a close resemblance between the "Gesta Romanorum" and this author's "Repertorium morale." Francis Douce (1807), on the other hand, believed that the collection must have been composed by a German, since many of the stories are extracted from German authors, and do not exist elsewhere. Douce also examined those Latin manuscripts of the "Gesta Romanorum" which, written in England, are in English libraries, and found that "their construction resembles that of the original 'Gesta,' from which a great many stories have been retained, but these are always newly written, and sometimes materially altered." Madden thought that the first Anglo-Latin version was made on the pattern of the Continental original during the reign of Richard II, and suggested that John Bromyard, author of the "Summa Predicantium," a preacher who flourished about 1390, was the probable author of this English version. Hermann Oesterley, the German scholar, however, came to the conclusion (1872) that the *original "Gesta" itself* was compiled in England toward the end of the thirteenth century. According to him, it was from England that the collection found its way to the Continent, and not vice-versa. These Continental compilations were later re-imported into England in printed form, and it was then that they drove the English manuscripts into the background and usurped the title and character of the original "Gesta." We have here then the rather strange spectacle: English scholars trying to prove that this famous literary monument of the Middle Ages had originated in Germany, and German scholars insisting that it had originated in England. However, the one theory is no more authoritative than the other.

It is equally impossible to point out, with any precision, the sources of the "Gesta Romanorum." Classical stories are mixed in it with monkish legends, oriental apologues and popular traditions. The love of fabling had spread rapidly in Europe since the time of the first Crusades. The monks, particularly, were eager to use fables to illustrate their sermons. They used not only the pious fictions of the Golden Legend and similar collections, but laid hold of Aesop's fables and the stories of the Arabian Nights. They moralized even the "Romance of the Rose." Thus the "Gesta Romanorum" grew and finally excelled in popularity every other story collection. With its pseudo-historical background it had a secular appeal, while its moralizations gave it a religious character. Its narration is utterly naïve, with a complete disregard of the facts of history, geography — or common sense. But most of the stories have a great charm and are told with a striking vivacity.

The first printed edition was published probably in 1473 at Utrecht by Nicolas Ketelaer and Gerard de Leempt. This edition contains 152 stories. Another selection of 181 stories was made and published by Ulrich Zell about 1475. Most of the additional stories in this augmented edition date from the middle of the fifteenth century. In Germany, France and the Netherlands at least twenty other editions were printed before the end of the century. Few of these editions bear a date, the name of the printer, or the place of printing — facts which are often very difficult to determine. The edition to which the copies in the Boston Public Library belong has been attributed to Johann (Reinhard) Grüninger of Strassburg. (The Library has also a copy of the edition printed by Anton Sorg, in Augsburg, at an unknown date.)

The "Gesta Romanorum," appeared also in German, French, Dutch, English translations. Only one edition of the German translation was published, by Johann Schobster in Augsburg in 1489. (The Boston Public Library owns a copy.)

The first English translation, containing 43 stories, was printed by Wynkyn de Worde, probably between 1510 and 1515. Only one copy is known to exist. During the reign of Queen Elizabeth this translation was frequently reprinted. (The Library owns a copy of the rare edition of 1600.) The influence of the Gesta Romanorum was especially great on English literature in the manuscript period. It furnished the ground-work for Gower's and Chaucer's "History of Constance," and Lydgate's "Tale of two merchants." Shakespeare took the plots of his "Merchant of Venice," "Lear" and "Pericles" from the "Gesta Romanorum."